

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

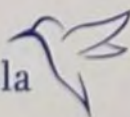
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AYŞEGÜL ÇİÇEKOĞLU

PEMBE BEGONVİLLİ EV

Ege'de kuşaktan kuşağa aşk

müptela

GERÇEK
BİR HİKÂYEYE
DAYANMAKTADIR

Kader dediğimiz, atalarımızın yarım kalmış hayatlarının gelecek kuşaklarda tamamlanmasıdır belki de.

Eleni, 1920'li yıllarda doğduğu topraklardan Girit'e göçmek zorunda kalan büyük büyükannesinin doğduğu evi almak için geldiği Ege'nin küçük kıyı köyünde işinin hiç de kolay olmadığını anlayacaktır.

Geçen yıllar içinde küçük köy büyümüş, turizmin merkezi olmuştur. Evin bulunduğu arazi büyük bir inşaat firmasına aittir ve firmanın sahibi İskender bu evi evleneceği kadınla oturmak için kendisine ayırmıştır.

Onu ikna edemeyeceğini anlayan Eleni hayal kırıklığı içinde Girit'e döner. Ama kaderin farklı bir oyunu vardır ve tüm umutlarını yitirdiği anda eve sahip olmasının yolu açılır. Beraberinde, Eleni'nin ailesindeki dört kuşak kadının kaderlerini buluşturan, sırlarla dolu bir hikâye açığa çıkar.

Yıllardır yaşadığı topraklardan bir gecede hiç bilmediği topraklara savrulan insanlara, hasrete yazgılanan, yarım kalmış hayatlara dair dokunaklı bir aşk öyküsü...

Ayşegül Çiçekoğlu "Pembe Begonvilli Ev"de Ege'nin iki yakasını buluşturan unutulmaz bir hikâyeye ortak ediyor bizleri.

İnternet satış: www.ilknokta.com

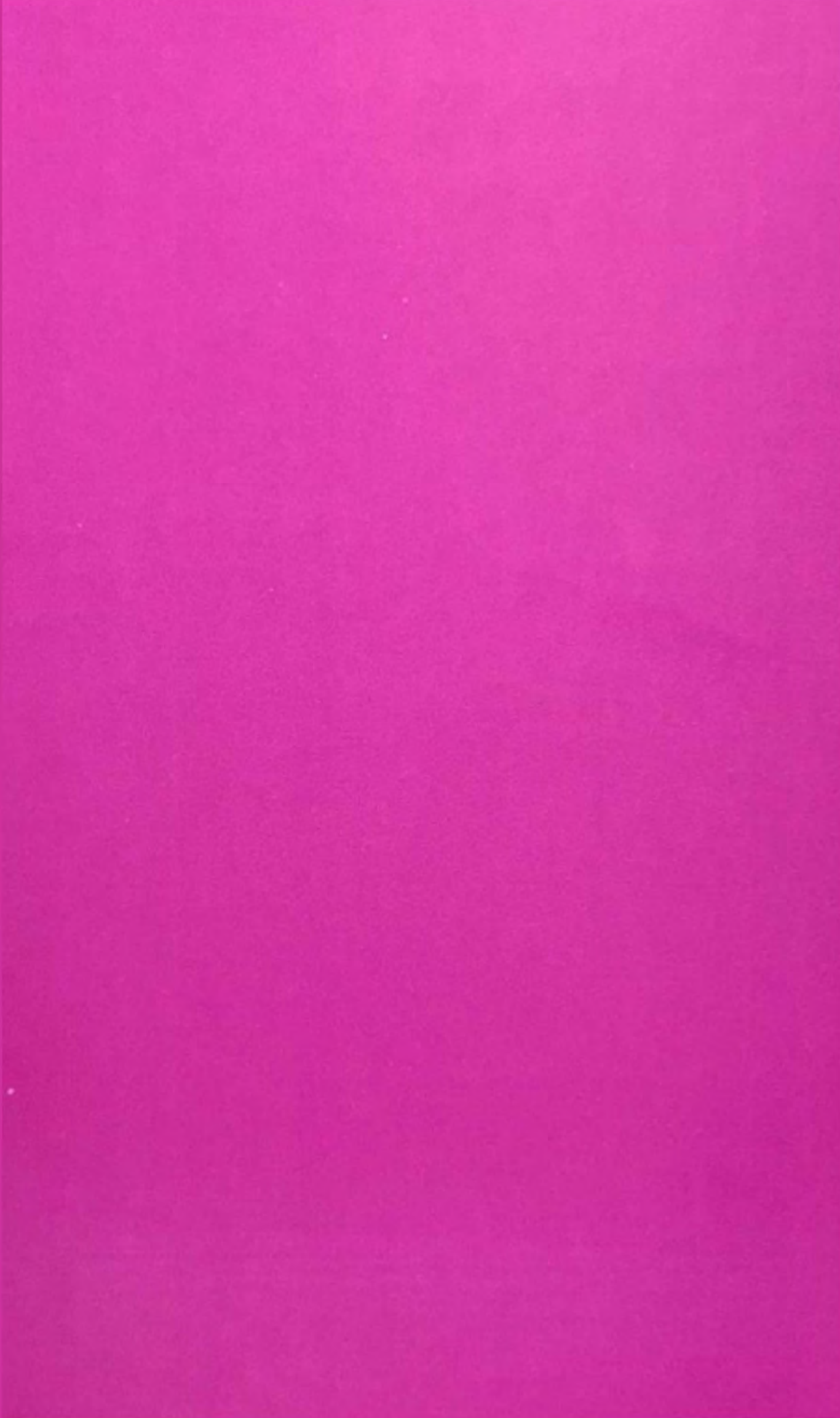
f / muptelayayinlari

@ / muptela.yayinlari

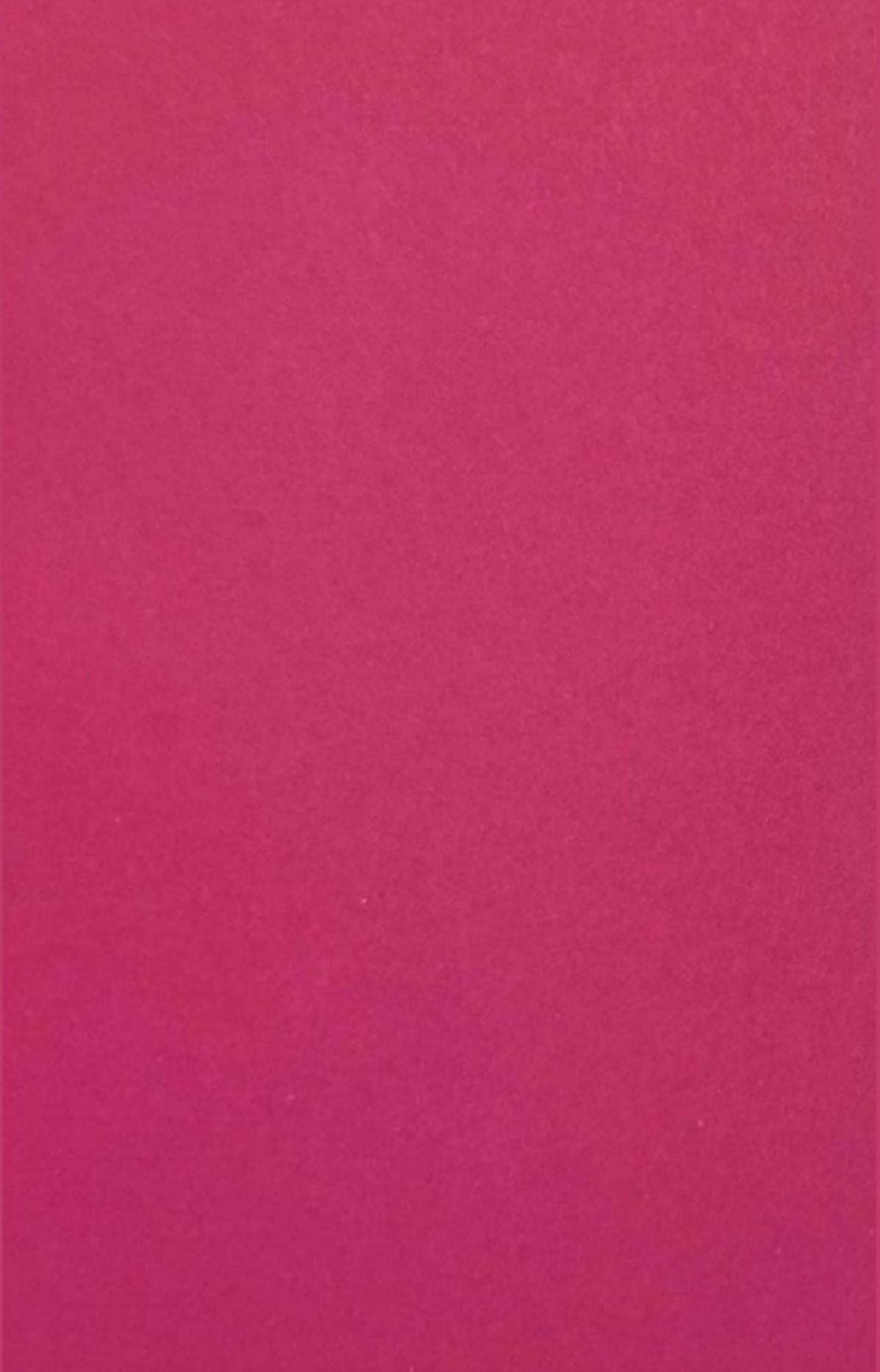
📺 / muptelayaynlari

www.ithakiyayin grubu.com

PEMBE BEGONVİLLİ EV

Ayşegül Çiçekoğlu

Yayın Yönetmeni: Ayşen Bozkuş

Yayına Hazırlayan: Ayşen Bozkuş

Editör: Füsün Taş

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Pınar Demirhan

1. Baskı, Ocak 2023, İstanbul

ISBN: 978-625-8446-39-5

© Ayşegül Çiçekoğlu, 2023

© Müptela Yayınları, 2023

Sertifika No: 63989

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Müptela™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

www.ithakiyayingrubu.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com

Sertifika No: 48625

AYŞEGÜL ÇİÇEKOĞLU

PEMBE BEGONVİLLİ EV

*Yazmaya başladığımdan beri yanımda olan,
desteğini hiç esirgemeyen tatlı mı tatlı
sevgili Emine'ye...*

Geçmişteki Günler

Eleni

Mayıs 1921

Mayıs ayının kendini hissettiren sıcaklığı insanın içini ısıtıyordu. Bahçenin kışın soğuk günlerinden uyanmış kır çiçekleriyle şenlenmesi benim de mutlu olmamı sağlamıştı. Baharın kendisini hissettirdiği aydı Mayıs. Kuşlar cıvıldıyor, kışın ocağın kenarından ayrılmayan miskin kedimiz bile Mayıs güneşinin altında daha hareketli duruyor, mutlu mırıltılar çıkarıyordu. Böcekler bile dinmiş yağmurların ardından etrafta uçuşuyor, arılar her bir çiçeğin özünü emerek bal yapmak için birbirleriyle yarışıyor. En sevdiğim aydı Mayıs. Bana yazın geldiğini müjdelardi. Belki de sıcak bir Mayıs ayında doğduğum içindi bu ayı bu kadar sevmem. Aynı zamanda yenilenme ayıydı Mayıs. Kışın kasvetli havası evimizin her bir odasından silinircesine temizlenirdi. İçi temizlenirken, dışı da yağan yağmurlardan bozulmuş yerlerin tekrar boyanmasıyla yaza yenilenmiş girerdi. Tüm bu güzellikler arasında bahçe duvarına dayanmış, daha bir hafta önce pencereleri ve panjurları boyanmış evimize bakıyordum.

Mavi panjurları ve maviye boyanmış ahşap pencereleriyle taş ev o kadar güzel duruyordu ki. Her defasında evi-

mize bakarken göğsüm sıkışır, kalbim anlamsız bir heyecanla atardı. Pencerenin geniş pervazlarında annemin toprak saksılara diktiği sakız sardunyaları renk renk açmaya başlamıştı. Görüntünün güzelliği beni mest etse de benim en sevdiğim çiçek hiç kuşkusuz pembe begonvillerdi. Kapımızın kenarına dikilmiş olan begonvil bizimle birlikte büyümüş, neredeyse bir ağaç boyuna ulaşmıştı. Annem de benim gibi begonvili çok sevdiğinden onu duvara çaktığı kancalara tutturmuş, kapının etrafını sardırmıştı. Taş evin renksiz duvarları yaz aylarında sanki pembeye boyanmış gibi olurdu. Üst katlardaki pencerenin kenarlarına kadar uzamış dalları özenle duvarlara sabitlenirdi. Birkaç sene sonra evin ön yüzünün tamamen kaplanacağını düşünerek hayaller kurar, böyle bir evde yaşadığım için kendimi çok şanslı görürdüm. Bazı evler insanın kanına işler, ruhuna girer. Bu ev de doğduğum ev olmaktan çok öteydi benim için. Her bir yerinde neler olduğunu bilirdim. Yapılalı yüz yılı geçmiş olmasına rağmen daha nice yüzyıllar hiçbir şey olmadan duracak gibiydi. O anda yayamın söylediği bir şey aklıma geldi. Bir gün bahçede yine böyle bir mayıs günü oturmuş konuşurken, “Evler insanlarla birlikte yaşar,” demişti yayam.

Ben de ona sormuştum “İnsanlar olmazsa ne olur?”

“Evler ölür,” demişti. “Önce eşyalar ölmeye başlar kimse kullanmadığı için, sonra duvarlar ölmeye başlar, çatı ölmeye başladığında evi artık hiç kimse kurtaramaz. Yağmurlar evi öldürmek için içeri girmeye başladığında bir zaman sonra ortada bir ev olmaz,” diyerek bana bakmıştı yayam. Ama ben onun dediklerini pek ciddiye almazdım. Taştan yapılmış bir evin nasıl olup da aynı insanlar gibi öleceğini anlamamıştım. O zaman daha küçüktüm. Benim anlamadığımı fark edince eğilip, küçük ellerimi nasırlı ellerinin arasına almış ve “Eğer bir evde

artık insanlar yaşamıyorsa Eleni o ev ne kadar sağlam olursa olsun yıkılmaya ve ölmeye mahkûmdur,” demişti.

Ne demek istediğini artık anlıyordum ama bizim evimiz sonsuza kadar yaşayacaktı. Bizler o evlerin içinde olmasak da bizden sonra gelecek olanlar bu evde yaşamaya devam edecekti. Bu da evimizin ölmemesini sağlayacaktı.

Her sabah etrafı pembe begonvillerle saran maviye boyanmış kapıdan dışarıya çıkar, başımın üzerinde güzellik tacı gibi sallanan pembe çiçeklerine bakardım. Güne hazırlanmak için onlara bakmam yeterliydi. Kitaplarımın arasında hep kurumuş begonvil dalları olurdu. Ruhumu okşayan bir çiçektir ama bizim ailedeki kadınlar için anlamı bundan çok daha büyüktü.

Yayam her defasında annesinin ve babasının Anadolu’nun iç kesimlerinden buraya geldiklerinde büyük endişeleri olduğunu anlatır dururdu. Aradan yüzyıldan fazla zaman geçmiş olmasına rağmen hâlâ babasının şimdiki evi yapmasıyla övünürdü. Bir süre sonra da annesinin “Artık burası vatanım,” diyerek diktiği begonvili anlatırdı. Yayam için kapısının önündeki o begonvil kutsal bir şey gibi itina görür, her sene bakımı yapılır, kışın soğuktan korunurdu. Begonvil de yaz geldiğinde bu emeğin karşılığını ödemek ister gibi pembeye bürünerek görkemli bir şölen sunardı yayama. Hâlâ babasının yaptığı evde otururdu dedemle birlikte. Oysa çok yaşlanmışlardı ve annem bizimle oturması için onları ikna edememişti. “Bu evde doğdum, bu evde öleceğim,” der, annemi dinlemezdi.

Annem de gelin geldiği bu evi kendi evi görür, şimdiki kapının yanına diktiği begonvili o günleri özlemle anarak anlatırdı. Bizim ailedeki kadınlarda bu bir gelenek olmuştu. Gittiğin yeri evin bilersen kapısının kena-

rına bir begonvil fidanı dikerdin. Bu da ailedeki diğer kişilerin kızlarının o evde mutlu olup olmadığını anlamasına yardım ederdi. Gelin gittiğin evdeki mutluluk begonville eş değerdı.

Kapının önüne dikilmeyen her begonvil o kızın o evde mutlu olmadığını endişesini anne babaya yüklerdi. En büyük ablamın gittiği evin kapısına evlendikten birkaç hafta sonra pembe begonvil fidanı dikilmiş ve dört sene gibi bir sürede kocaman olmuştu. Ona gözü gibi bakan ablam evliliğinde ve gittiği evde ne kadar mutlu olduğunu sanki bize anlatır gibiydi. Diğer ablamın ise sabırla ve endişeyle begonvil fidanını dikmesini bekliyorduk ama o fidan bir yıl olmasına rağmen henüz dikilmemişti ve annem endişeyle kızının mutlu olmadığını söyler dururdu.

Yani begonvil çiçeğinin ailemizin kadınları için anlamı bir çiçekten çok daha öteydi.

Ben de önünden her geçişimde Mustafa'nın evine bakar, bir gün o kapının önüne bir begonvil fidanı dkeceğimi düşlerdim. Bunun olması için her gece dua eder, kiliseye giderek mum yakardım. Bir gün dualarımın kabul olacağını düşünürdüm ama bilirdim ki benim işim ablalarım kadar kolay olmayacaktı.

Ailemizin hikâyesini dinlemeyi severdim. Nereden geldiğimizi bilirsek ileride nereye gideceğimizi tahmin edebilirdik çünkü. Tarihe her zaman meraklı olmuştum. Yaşadığım toprakların tarihini araştırır, doğanın cömert davrandığı bu denizin yanı başındaki köyde yaşadığım için kendimi şanslı sayardım. Annemin ailesi Anadolulu olmasına rağmen babamın ailesi burayı bereketli tarım arazileri, bu arazileri besleyen kaynak suları ve korunaklı doğal limanları olduğu için seçmişti. Neredeyse yüz yılı aşkın süredir bu toprakları vatanları bildiklerini söyler dururdu. Babamın ailesi 1800'ün başlarında, adalardaki

nüfusun fazla olması ve geçim kaynaklarının azlığı nedeniyle Girit'ten bu deniz kenarındaki saklı cennete gelmişti. O dönem adalardan yüzlerce Rum Anadolu'nun bu bereketli topraklarına yerleşmişti. Buradaki verimli topraklarda çalışarak kendi ailelerini kurmuşlar, yıllar içinde çoğalarak köydeki Türk nüfusuyla birlikte uyum içinde yaşamaya başlamışlardı. Önceleri Türklerin çiftliklerinde çalışan Rum göçmenler zaman içinde kendi yerleşimlerini ve çiftliklerini kurmaya başlamışlar, köyün ileri gelenlerinin arasına katılmışlardı. Yıllar içinde iki ulus birbirlerini kırmadan yaşamaya başlamışlardı. Gerçi yayam Girit'ten gelen Rumların ilk başlarda ayrı mahallelerde yaşadığını söylerdi. Yıllar geçtikçe mahalleler de birleşmişti. Hoşgörü ve saygı iki ulusu zamanla birbirlerine kaynaştırmıştı. Her ne kadar hoşgörü olsa da evlilik ve din gibi kutsal şeylerde birbirlerinden ayrılmışlardı. Birbirlerinin ibadetlerine saygı duymuşlar ama birbirleriyle kız alıp vermemişlerdi. Ama sevda denen o yakıcı duygu din ve ırk ayrımı gözetmiyordu. Bir kere sevdalandığında karşıdaki kişinin ne dini ne de ırkı engel oluyordu. Kalbe söz geçmiyor, tüm olumsuzluklara rağmen sevda bitmiyordu.

İşte ben sonu mutlu bitmeyen o sevda masallarını dinleyerek büyüdüm. Yayam o dönemde yaşanan sevdalardan bahsedip, birbirleriyle kavuşamadan bu dünyadan göçüp gidenlerin hikâyelerini anlatıp dururdu. Kendimi bildiğim andan beri bana dayatılan tek kural "Sakın bir Türk'e sevdalanma!" olmuştu. Ama kalp birine sevdalandı mı geri kalan her şey önemini yitiriyordu. Yayamın anlattığı o sonu mutlu olmayan sevdalar beni çok korkutuyordu çünkü ben de bir Türk'e sevdalıydım. Yayamdan o sevdaları anlatmasını ister, onların yaptıkları hataları yapmamak için zihnimde notlar alırdım. İlk kural,

bu sevdayı hiç kimsenin duymamasıydı. Onun için de Mustafa'yı kimsenin bilmemesi için elimden gelenin fazlasını yapardım. Duyulması demek, bu sevdayı uzaktan yaşamak demekti. Ama ben Mustafa'yı uzaktan sevmek istemiyordum. Onun için de yayamı dikkatle dinler, hatalar yapmamak için uğraşırdım.

Bakışlarımı evimizden ayırıp denize döndürdüğüm anda "Eleni," diye bağırان annemi duymazlıktan geldim. Beni eve çağırıp hoşlanmadığım bir işin ucundan tutmaya zorlayacaktı ama bu havada değil evde, bahçe de bile durmak istemiyordum. Kendimi ilkbaharın o mis gibi havasında kırlara atıp, yeni çıkmaya başlayan papatyalardan saçlarıma taşlar yapıp takmak istiyor, kimseler görmeden Mustafa'yla buluşmayı arzuluyordum ama bu o kadar ender oluyordu ki... Hele şimdi annem evde iş yaparken bu hiç mümkün değildi.

"Duymuyor musun sesimi Eleni?" diye pencereden sarkmış bağırان anneme dönmek zorunda kaldım.

"Ne oldu?"

"Ne olmuş! Seni çağırıp duruyorum. Yine hangi hayallere daldın?"

"Hiç... Köye bakıyordum."

"Yukarı gel de bana yardım et. Daha yemek yapmadım."

"Tamam," diyerek bahçe duvarının yanından ayrılıp evin önüne doğru yürüdüm. En sevdiğim yerlerden biri de burasıydı. Mavi kapının üzerini saran pembe begonviller yeni yeni açmaya başlamıştı. Pembe tomurcuklar içimi tarifsiz bir sevinçle doldurmaya başlamıştı çoktan. Evimiz köye yukarıdan bakan bir tepenin üzerindeydi. Taş ev içindeki bizlere kışları sıcak, yazları ise serin bir hava sunuyordu. Köydeki ahşap evlerden sonra burası bana zenginliğimizi hatırlatırdı. Arka salonun pencere-

sindeki cumbaya oturup uzaktan denize bakar, o kadar çok hayal kurardım ki... Bunların hepsinde Mustafa da olurdu. Bir gün o hayallerin gerçeğe döneceğini düşünerek pencerenin cumbasında oturmayı severdim. Ama benim en sevdiğim yer hiç kuşkusuz odamdı. Onun da penceresinin önünde oturup dışarıyı seyrettiğim bir sedir vardı. Denizi görmemesine rağmen en çok görmek istediğim yere bakardı; Mustafa'nın evine. Her sabah onun kapıdan çıktığını görmek için erkenden kalkar, pencerenin önündeki sedire oturur, başını kaldırıp bana gülümsemesini beklerdim. Hava nasıl olursa olsun Mustafa'm bana o gülümsemeyi vermeden yola çıkmazdı. Benim için görülmesi gereken en güzel manzara buydu.

Gerçi artık gün içinde onu daha sık göremiyordum. Mustafa babasıyla çalışmaya başlamıştı. Köyde bir ticarethanesi olan Ziya Efendi köyün sevilen kişilerinden biriydi. Sözü dinlenirdi. Mustafa'nın annesi daha küçükken ölmüştü. Ziya Efendi bir süre sonra İzmir'den alımlı ve güzel bir kadınla evlenmiş ve ondan da Rıza adında bir oğlu olmuştu. Mustafa üvey annesini severdi. Makbule Abla da onu severdi ama Rıza'ya olan düşkünlüğünü mahallede herkes bilirdi. Rıza'dan sonra olan iki kızı da kısa aralıklarla ölünce o neşeli kadın biraz içine kapanmıştı. Ziya Efendi'nin İstanbul'da, sarayda akrabaları vardı. Makbule Hanım da İzmir'in ileri gelenlerinden birinin kızıydı ama bu küçük köyde yaşamayı seçmişti. Gerçi yazları küçük oğlu Rıza'yı alır birkaç ay buralardan giderdi. O zamanlar Mustafa'yı neredeyse hiç göremezdim. O da babasını yalnız bırakmamak için onunla beraber limana iner ancak akşam saatlerinde eve dönerdi.

Babam köydeki Türklerle iş yapmasına rağmen olur da onlardan birine sevdalanır diye ablalarımı on sekiz yaşlarına girdiklerinde kendi gibi tüccar olan arkadaşları-

nın oğullarıyla evlendirmişti. Böylelikle hem kendi itibarını hem de kızlarının itibarlarını güvence altına almayı seçmişti. Oysa bilseydi en küçük kızının iki ev ötemizde oturan Ziya Efendi'nin oğlu Mustafa'ya sevdalı olduğunu, on sekiz yaşını beklemeden beni hemen kendi tanıdığı biriyle evlendirirdi. Bu yüzden sevdamızın duyulmaması hem benim hem de Mustafa için en hayırlısıydı. On beş yaşında olduğum için önümde daha üç yıl vardı ve ben önümdeki o yılların her gününde Mustafa ile birlikte olabilmek için planlar yapar, ondan başkasıyla asla evlenmeyeceğimi her gün kendime hatırlatır ve gelecekteki mutlu günlerimizin hayalini kurardım. Sonunda babamı ikna edip Mustafa'yla evlenecek ya da onunla birlikte buralardan bizi bulamayacakları çok uzaklara gidecektim.

Eskiden yani biz daha çocukken hep bir arada olmamıza rağmen büyüdükçe araya mesafe koymaya başlamıştı ailem. Onun ailesi de aynı şeyi yapıyordu. Artık bir araya gelmemiz çok zordu. Sokakta bile karşılaştıkça birbirimize selam vermeden yollarımıza devam ederdik. Annem sürekli olarak bir Türk genciyle sokakta konuşmamamı tembihler dururdu ama tüm bu zorluklara rağmen yine de ondan vazgeçmemiştim. O da benden.

Bilirdim Mustafa'nın da ailesi bir Rum gelini olsun istemezdi ama sevda bu, kalbinin kimin için atacağına sen karar veremezdin. Nitekim biz de karar verememiş, birbirimize sevdalanmıştık. Beraber olacağımız en küçük bir ânı bile kaçırmamak için elimizden ne gelirse yapardık. Kimselerin gitmediği kırlarda, insanların olmadığı mekânlarda gizli gizli buluşur, saatlerce gelecekte bizi nelerin beklediğini konuşurduk. Odama çekildiğimde gaz lambasının ışığında küçük defterlerime Mustafa'ya duyduğum aşkı yazar sonra da onu kimselerin bulmaması için gizli yerime saklardım.

Bir gün tesadüf eseri bulmuştum orayı. Isınmak için odamdaki ocağı yakmaya uğraşırken elim taş duvara dayanmış ve taşın oynadığını hissetmiştim. Etrafındaki sıvanın döküldüğünü görmek bana fikir vermişti. On üç yaşı merakıyla diğer tarafındaki sıvayı günden güne kazımış ve yavaşça taşı yerinden çıkarmıştım. Sanki gizli bir hazine bulacakmış gibi heyecanlanmış, taşı çıkartarak önümde duran o küçük bölmeye bakmıştım. İlk gördüğümde yaşadığım hayal kırıklığını bugün bile hatırlıyordum. Nedense o taşı çıkardığımda bir hazine bulacağımı düşünmüştüm ama onun yerine küçük bir boşlukla karşılaşmıştım. Uzun bir süre kendi küçük, gizli boşluğuma bakmış ve kendi hazinelerimi burada saklayabileceğimi keşfettiğimde mutlu olmuştum. Çok geçmeden de benim için önemli olan şeyleri orada biriktirmeye başlamıştım ama bir süre sonra orası artık başka şeyleri alamayacak kadar dolduğunda bir kere daha hayal kırıklığı yaşadım. Sonra da ıvır zıvırı saklamaktansa kimsenin bilmediği sevdamlarla ilgili şeyleri saklamaya karar vermiştim. Mustafa'nın bana verdiği küçük hediyeleri, bulduğumuz ender anlarda kırlarda saçma taktığı çiçekleri, bana yazıp gizli gizli verdiği sevda yüklü mektupları artık orada saklıyordum. Orası benim gizli hazinemdi. Mustafa'nın kırlarda benim için topladığı çiçekleri bile kâğıtlarımın arasına koyar, ona duyduğum sevdaya şahit olması için kurutur saklardım. Yıllar içinde orada neredeyse tüm ömrüme yetecek kadar çok anım birikmişti. Odamı sevmek için bir nedenim de buydu. Gizli bir köşem vardı ve sevdiğim her şeyin orada olması bana güven veriyordu.

Mustafa'yı görmek binlerce kelebeğin karnımda kanat çırpmasına neden oluyordu. Avuçlarım terliyor, kalbim gümbürtüyle atıyordu. Daha küçükken bahçede buldu-

ğum yavru kuşu hatırlıyordum böyle zamanlarda. Pencereye çarpıp yere düştüğünde koşarak aşağıya inmiştim. Küçük kuş, kanatlarından biri kırıldığı için toprağın üzerinde sağlam kanadıyla çırpınıp duruyordu. Hemen onu avuçlarımın içine almıştım. Minik yüreği korkudan öyle hızlı atıyordu ki sanki avuçlarımın arasında durup her an çırpınmayı kesecekmiş gibiydi. Onu sakinleştirmek için parmaklarımın ucuyla başını okşamıştım. Bir süre sonra minik kalbi çırpınmayı kesip daha sakin atmaya başlamıştı. Haftalarca ona yayamın öğrettiği şekilde bakıp sonunda onu iyileştirmiştim. Uçma zamanı geldiğinde onu mavi boyalı pencerenin kenarına koymuştum. Dışarıda yine böyle güzel bir hava vardı. Onun gibi minik kuşlar şarkılar söyleyerek etrafta uçuşuyorlardı. Ben de pencerenin kenarına koyduğum yastığa çenemi dayamış, onun uçmasını bekliyordum ama o uçmamıştı. Sanki uçtuğunda bana veda edeceğini anlamış gibi pencerenin önünde durmaya devam etmişti. “Hadi minik kuş uç, özgürlüğün keyfini çıkar. İstedığın yere gidebilirsin. Kendine bir eş bul, yumurtalarından minik kuşlar yap,” diye fısıldamıştım. Sanki beni anlıyormuş gibi son kez başını çevirip bana bakmış ve kanatlarını açarak uçmuştu. O anda sanki çok yakın bir arkadaşımı kaybetmiş gibi hissetmiştim ama o özgür olmayı seçmişti. Bir kafesin içinde yaşamayı reddetmiş, özgürlüğe kanat çırpmıştı. Arkasından bakmıştım. Etraftaki kuşların arasına karıştığında onu artık tanıyamadım. İşte ne zaman Mustafa’yı görsem benim de yüreğim o kuş gibi çarpar ancak o elimi tutunca ya da saçlarımı okşayınca yüreğim heyecanını kaybeder, sakinleşirdi. Ben de zamanı geldiğinde ailelerimiz karşı çıkmasına rağmen Mustafa’yla özgürlüğümüze doğru gideceğimizi biliyordum.

Tekrar “Eleni,” diye seslenen anneme “Geliyorum,” diye cevap verdim.

Eve girmek için ön bahçeye yöneldiğim anda yolda yürüyen Mustafa'yı gördüm. Her zamanki gibi elinde pembe bir kurdele tutuyordu. Bu bir işaretti; buluşalım işareti. Ama annemden izin alacağımı sanmıyordum. Bahçe kapısına yaklaşıp kimse görmeden ona baktım. Bana bakmadan, ağır ağır yürüyüp gitti. Aceleyle eve girdiğimde annem yıkadığı çarşafı katlıyordu. Hemen çarşafın ucundan tutarak ona yardım etmeye başladım. O sırada aklımdan bir bahane bulup evden uzaklaşmak geçiyordu ama ne düşünürsem düşüneyim aklıma bir bahane gelmedi. Sıkıntıyla çarşafın ucundan tutup çekiştirerek katlamaya devam ediyordum. Zaman geçiyordu. Mustafa böyle durumlarda, buluşma yerinde belli bir zaman kalır, ben gelmeyince giderdi. O zamanı kaçırmamak için aklımdan geçen onlarca fikre rağmen annemi ikna edecek bir bahane bulamamıştım.

"Bu akşam ablana gideceğiz ama baban ona haber gönderememiş," dedi annem.

O anda neredeyse elimdeki çarşafın ucunu bırakacaktım. "Ben gidip haber vereyim anne."

"O kadar yolu gitmene gerek yok."

"Ama ya işleri varsa? Siz de o kadar yolu boşuna gitmiş olacaksınız."

"Biliyorum. Evi kalabalık. Habersiz gitmeyi sevmiyorum. Hem evde yapılması gereken çok iş var. Şimdi gidersen akşama kadar gelmezsin."

"Söz, hemen haber verip gelirim. Gelince de sana yardım ederim."

Annem dikkatle yüzüme baktı ama söylediklerimde samimiydim. Birkaç dakika da olsa Mustafa'yı görmek için ta köye kadar bu sıcakta koşarak gidip gelebilirdim. Yeter ki dediğime razı gelsin.

Son çarşafı da katladıktan sonra annem bana dönerek “Hemen gidip geleceksin, söz ver,” dedi.

“Söz anne.”

“Tamam, o zaman hadi git ama gelince işlere yardım edeceksin.”

“Ederim,” deyip koşarak aşağıya indim ve dışarıya çıktım. Annemin arkamdan baktığını düşünerek toprak yolda hızlı hızlı yürümeye başladım. Yol ayrımına geldiğimde dönüp eve baktım. Pencereelerde kimse gözük-müyordu. O anda köye giden yola değil, kayaların oldu-ğu toprak yola döndüm. Birkaç adım attıktan sonra yol yokuş aşağıya döndüğünde artık evden görülmeyeceği-mi biliyordum. Önümdeki yokuşu koşarak indim. De-niz kenarına yaklaştıkça kalbim Mustafa’yı görmeden bile hızlı hızlı atıyordu. Bunun nedeni koşmak olsa bile içimdeki heyecan bambaşkaydı. Son kayalığı da dikkat-le geçtiğimde Mustafa her zamanki yerimizde beni bek-liyor olacaktı. Oraya gidip dönmek biraz zaman alsa da ondan sonra koşarak ablamın evine yetişebilirdim.

Birkaç dakika sonra, sırtını kayaya dayayıp taşın üzerine oturmuş beni bekleyen Mustafa’nın yanınday-dım ama kalbim o kadar hızlı atıyordu ki eğilerek elle-rimi dizlerime kapadım ve nefesimin düzene girmesini bekledim. Sonunda biraz kendime geldiğimde nefes ne-fese “Fazla vaktim yok. Köye ablama gitmem gerek,” dedim.

Simsiyah gözleri bana sevgiyle baktı. Elini kaldırıp yanını işaret etti. “Gel otur. Sen dinlenene kadar ben ko-nuşurum,” dedi.

Onun yanına oturdum. Uzanıp elimi tuttu. Kalbim dörtnala koşmaya başlamıştı.

“Söylenenleri duydun mu?” diye sordu. Yüzü her za-manki gibi ciddiye.

O anda kalbim tekledi. Birileri bizi biliyor muydu? Bizim hakkımızda söylentiler mi vardı? O kadar tedbirli davranıyorduk ki bunu bilen kim olduğunu merak ederek sordum. “Bizi mi görmüşler?”

Bana şaşkınlıkla baktı. Sonra da yanlış anladığımı düşünerek “Bizimle ilgili değil,” dedi.

“O zaman ne söylüyorlar?”

Gözlerini gözlerimden çekerek denize döndü. “Yunan ordusu İzmir’e girdi Eleni.”

“Biliyorum ama bunun bizimle alakası yok ki?”

Mustafa önüne dönerek sessizce denize bakmayı sürdürdü. Sıkıntısını hissedebiliyordum. Onu iyi tanıyordum. Bana söylemek istediği ama söyleyemediği bir şeyler daha olduğunu farkındaydım. Bizim sevdamızla Yunan ordusunun ne alakası olabilirdi? Ben de konuşması için bekledim. Bana uzun gelen bir aradan sonra tekrar gözlerime baktı.

“Bazı yerlerde yaşayan Rumlar, Yunanlılarla bir olup köylere saldırıyormuş. Burada da böyle bir şey olmasın diye köydeki Türkler tedbir almaya başladılar.”

Böyle bir şey olduğunu hiç duymamıştım. Ne ailemden ne de köyde yaşayan ablalarımın. Biz artık bu köyün insanlarıydık neden bize karşı tedbir aldıklarını anlayamadım. Uzanıp elimi tuttu. “Buralar ailen ve topluluğunuz için güvenli değil,” dedi. Burada doğmuştum. Annem de babamda bu topraklarda doğmuştu. Mustafa’nın ailesi kadar biz de buralıydık. Buradan başka bir yer bilmezken buraların neden bizim için güvenli olmadığını anlamıyordum.

“Ama neden?” diye sordum.

“Sizin de diğerleri gibi Yunanlılarla bir olup saldırılabileceğinizi düşünüyorlar.”

“Biz bir şey yapmadık. Hem neden yapalım ki? Burası bizim de vatanımız.”

“Bu senin ve benimle ilgili değil Eleni. Bu çok farklı bir şey. Kurtuluş savaşı başlatıldı. Tüm bunları senin de biliyor olman gerek.”

Ama bilmiyordum. Bu tip konular biz çocukların yanında asla konuşulmazdı. Belki de annem ve babam Girit’ten yeni dönen damatlarıyla bunları konuşmak için bu akşam ablamı ziyaret edeceklerdi. Ben hiçbir şey hissetmemiştim. Mustafa’ya döndüm; bana bakmaya devam ediyordu.

“Bilmiyordum,” deyip sustum. Sonra da uzun zamandır hiç Türk komşumuzun bize gelmediğini, bizim de onlara gitmediğimizi fark ettim. En yakın komşularımız Mustafalar olmasına rağmen çok uzun zamandır onlarla da görüşmediğimizi düşündüm. Yüzüme bakıp “Ne oldu?” dedi.

“Şimdi sen söyleyince fark ettim. Uzun zamandır bize gelmiyorsunuz. Biz de size gitmiyoruz, nedeni bu mu?”

“Bilmiyorum Eleni,” dedi omzunu silkerek. Ama yüzü bildiğini söylüyordu. Onun her hareketinin ne anlama geldiğini bilirdim. Bazen sadece beni üzmemek için “Bilmiyorum” der geçerdi.

Neden şimdiye kadar fark etmemiştim bu geliş gidişlerin olmadığını. Bana her şey normalmiş gibi geliyordu. Belki de evde bu konu hiç konuşulmadığı için fark edememişim.

“Biz ne olacağız o zaman?” diye çekinerek sordum.

“Bilmiyorum,” deyip tekrar denize döndü.

Ondan sonra ne o konuştu ne de ben. Derin bir sessizlik yan yana oturan bizi ayırmaya başlamıştı sanki. Yan yana olsak da birbirimizden uzaklaştığımızı hissettim. Aramıza dağlar, denizler ve bir daha yan yana gelemeyeceğimiz kadar mesafe girmeye başlamıştı. Huzursuzca yerimde kıpırdandım. Bana döndü.

“Hadi ablana oyalanmadan git. Tüm bunları daha sonra konuşuruz.”

O söyleyince ablama gideceğimi hatırladım. Yerimden kalktım. Bir şey demedi. Yanından ayrıldığımda orada oturmaya devam etti. Bense tüm duyduklarımın sonradan hızlı adımlarla köye doğru koşmaya başlamıştım. Belki Mustafa’nın dediklerinin doğruluğunu ablamdan öğrenebilirdim. Karışıklığı, savaşın bu kadar yakınımıza geldiğini bile bilmiyordum. Belki de şimdiye kadar dikkat etmemiştim. Son zamanlarda annem ve babam sık sık yayamla dedemi ziyaret ediyordu ama onlar yaşlı insanlardı ve ziyaretleri onları yalnız bırakmak istemediklerine yorardım. Belki de ben yanılmıştım. Her şeyi bilip bunu bilmeyen bir tek bendim. Benden birçok şeyin gizlendiğini anlamıştım. Annemin neden sürekli olarak bahçeden dışarıya çıkmamı istemediğini artık anlıyordum. Eskiden bahçe kapımız her zaman açık olurdu ama son zamanlarda her zaman kilitlenmeye başlamıştı. Bunun nedenini hiç merak etmemiştim. Şimdi güvenliğimiz için böyle yaptıklarını anlayabiliyordum ama çevremizde yaşayan insanların büyük çoğunluğu Rum’du. Sadece evimizin olduğu tepede birkaç Türk komşumuz vardı. Onlardan biri de Mustafalardı. Kendimi bildim bileli bu insanların içinde olmuştum ve şimdi komşularımızdan korkar duruma gelmiştik.

Köye indiğimde doğruca sahile koştum. Ablamın evi köyün içinde sahile yakındı. İki katlı ahşap evi birkaç yıl önce buradan göç eden bir Rum’dan almışlardı. Tüm olacakları bizden çok önce bildikleri için mi göç etmişlerdi yoksa tamamen bir tesadüf müydü? Nedense kapıyı vurduğumda aklıma bu gelmişti.

Ablam önünde önlük, kucağında kızıyla kapıyı açtı. Beni gördüğünde şaşkınlıkla baktı. Gözleri annemi de aradı ama ben içeri girip “Yalnız geldim,” dedim.

“Birine bir şey mi oldu?” diye telaşla sordu.

“Hayır, babam ve annem bu akşam size gelecekler ama babam sana haber yollayamamış.”

Kucağındaki kızı Yelena’yı yere indirdi. “Gelsinler tabii, müsaitiz. Yannis de dün geldi Girit’ten.”

Küçük yeğenimi bu sefer ben kucağıma aldığımda “Gel otur, nefeslen biraz,” diyerek odaya girdi. Ben de peşinden gittim. Yerdeki örtünün üzerine yeğenimi bıraktım. Henüz iki yaşındaydı ve kıvrıkcık kumral saçları, iri ela gözleriyle çok güzel bir bebektir.

“Oturmak isterdim ama annem hemen gelmemi istedi,” dedim ayakta dikilerek. Mustafa’dan duyduklarım o kadar şaşkındım ki bir şey demeden kapıya yürüdüm.

“Ortalık çok güvenli değil Eleni. Yalnız başına dolaşma artık.”

Kapının önünden ona döndüm. Ablamın bir şeyler bildiğini anladım. “Burada hep güven içinde yaşadık,” dedim.

“Orası öyle ama İzmir ve çevresi iyi değilmiş. Yannis söyledi,” derken yüzüme dikkatle baktı. Benim bir şey bilmediğimi anlamış olmalı ki gülümsedi. “Endişelenecek bir şey yok ama sen yine de dikkatli ol, olur mu?”

“Olur,” dedim ayakkabılarımı giyerek. “Despina ablam da gelecek mi bu akşam?”

“Bilmiyorum, Yannis’le haber gönderirim.”

Onu öperek eve gitmek için köyden çıkmıştım ki arkamdan gelen at arabasının sesine döndüm. Bu yan komşumuz Vasily amcaydı. Beni gördüğünde at arabasını yavaşlatıp yanımda durdu.

“Eve mi gidiyorsun Eleni?”

“Evet Vasily amca.”

“Hadi bin kuzum o kadar yolu yokuş yukarı çıkma.”

Ben de hemen onun yanına oturdum. Tekrar yola çık-

tığımızda sürekli köyleri gezip yiyecek ve giyecek satan Vasily amcayla konuşmaya başladım. Çok dolaştığı için kimsenin bilmediği şeyleri bilebilirdi.

“Nereden geliyorsunuz?” diye sordum.

“Şehre indim ama alacak bir şey bulamadım.”

“Neden?”

“Bize bir şey satmayacaklarını söyledi Türk tüccarlar,” dedi içini çekerek. Ben bir şey demeden devam etti. “Yıllarca aramızda sorun yoktu ama artık var gibi gözüküyor. Bize artık burada hayat yok kızım. Ester’i ikna edebilirsem belki biz de buradan gidebiliriz Eleni.”

“Nereye?”

“Bilmiyorum ama belki adalara,” dedi önüne bakarak.

“Neden?” dediğim sırada araba bir taşın üzerinden geçince sarsıldım. Bir süre dediğimi duymamış gibi sessiz kaldı. Sonra da bana dönmeden “Buralar artık bizim için güvenli değil Eleni. Baban da bundan bahsediyordur eminim. Yunanlılar İzmir’de birçok yeri yakıp yıkmaya başlamış. Buna bazı yerlerdeki, çoğunluk olan Rumlar da katılmış. İlerleyip önlerine kim çıkarsa saldırıyorlarmış. Tüm bunlardan yakında bizi de sorumlu tutarlar.”

“Ama biz hep burada yaşadık. Köydekiler bizi tanıyor.”

Bana döndü. “Ah kızım, daha çok gençsin. Benim gördüklerimi görmedin henüz. Savaş her zaman kötüdür Eleni. Bir sabah kalkarsın, birlikte yediğin içtiğin kişi artık düşmanın olmuştur. Bizken, sen ben oluruz. Savaş yıkıcıdır ve gün gelir her yer yangın yerine döner. O zaman kimin kimi tanıdığının önemi kalmaz kuzum.”

“Yine de biz uzun yıllardır burada yaşıyoruz. Bizim onlar gibi olmadığımızı anlarlar.”

Vasily amca bir şey demeden bana bir süre baktı ve sonra tekrar yola dönüp konuşmaya başladı. Ama artık onu dinlediğim yoktu. Vasily amcanın dediği gibi bir

sabah kalkıp Mustafa'yla ben de birbirimize düşman mı olacaktık yani? Aramızdaki sevgi bitmiş mi olacaktı? Birbirimize duyduğumuz o hisler aniden geçecek miydi? Tüm bu sorulara içimden yanıt veremiyordum ama birkaç saat önce gördüğüm Mustafa'nın yüzünü aklıma getirdim. Bana hiç düşmanlıkla bakmamıştı. Bana bakarken yine yüzünde o sevgi dolu ifade vardı. Koyu gözleri bana hep ilgi ve sevgiyle bakardı. Gerçi bu sefer bakışları endişeliydi ama ben yine de o gözlerde endişeden çok sevgiyi görebiliyordum.

Vasily amca durana kadar evin önüne geldiğimi bile anlayamadım. Hemen ona teşekkür ederek bahçeden içeri girdim. Her zaman durup seyrettiğim begonvile bile bakmadan eve girdim. Annem işleri bitirmiş akşam için yemek hazırlıyordu.

"Evdeler mi?" diye sordu.

"Evet anne, sizi bekliyorlar."

Bir şey demedim. Aslında duyduklarımı ona söylemek istiyordum ama sustum. Ocağın başındaki annemi seyretmeye başladım. Her zamanki gibiydi. Yüzünde ne endişe vardı ne de bir telaş. Öylece yemeğini yapıyordu. Ben de bir şey demeden mutfaktan ayrıldım. Yukarı çıkıp odama girdim. Perdeyi biraz aralayıp Mustafa'nın evine baktım. Belki annemler gittikten sonra onunla buluşabilirdim ama ona nasıl haber vereceğimi bilmiyordum. Şimdiye kadar buluşmayı hep o istemiş ben de fırsatını bulduğumda onunla buluşmuştum. Bir süre daha onların evine baktıktan sonra perdeyi kapatıp yatağıma uzandım. İçimde tarifsiz bir korku vardı. Bu korkunun buradan gidecek olmamız ya da köydekilerin bize kötü davranmasıyla alakası yoktu. Bu tamamen, "Ya Mustafa'dan ayrılırsam" korkusuydu. Bu korku yüreğimi öylesine ele geçirmişti ki nefes alamadığımı hissediyor ve böyle

bir şey olursa onsuz nasıl yaşayacağımı düşünüyordum. Zihnimden geçen tüm düşüncelere rağmen onsuz yaşamayacağıma karar vermiştim. O benim için hava ve su gibiydi. Nasıl havasız ve susuz yaşayamazsam onsuz da yaşamam mümkün değildi.

Babamın sesini duyana kadar yatağımın üzerinde kaldım. Yerimden kalkıp aşağıya indiğimde babam da elini yüzünü yıkamış havluyla kuruluyordu.

“Hoş geldin babacığım.”

“Hoş bulduk güzel kızım,” diyerek gülümsedi. Onun da yüzünde bir endişe aradım ama yoktu. Ya diğerlerinin dediği gibi endişelenecek bir şey yoktu ya da bana bir şey belli etmek istemiyorlardı ama artık çok küçük değildim ve ne olduğunu anlayabilecek yaşa gelmiştim.

Akşam yemeğimizi yedikten sonra babam ve annem kapıları kilitlememi tembih ederek köye, ablama gittiler. Bense evde yalnız kalmıştım. Gaz lambasını açarak oturdum. Aklım Mustafa’da, düşüncelere dalmıştım. O anda pencereye çarpan taşla irkildim. Yavaşça yerimden kalkarak pencerenin perdesini araladım ve bahçede Mustafa’yı gördüm. Hemen yerimden fırlayarak bahçe kapısını açtım. Evimizin konumu yüzünden yan evlerden giriş kapımız görünmediği için şanslıydım.

“Burada ne işin var?” diye fısıldadım.

“Annen ve babanı arabayla giderken görünce yalnız olduğunu düşündüm.”

“Evet, yalnızım,” dedim gülerek. Onu görmek gün içinde düşündüğüm tüm endişelerimin uçup gitmesini sağlamıştı.

“Seni kimse gördü mü?” diye endişeyle sordum. O anda en büyük korkum onun birileri tarafından görülmesiydi.

“Hayır, etrafta hiç kimse yok. Bugün fazla konuşamadık.”

Kapıyı çekerek yandaki çardağa yürüdüm. Büyük çınar ağaçları çardağı meraklı gözlerden saklıyordu. Yan yana oturduğumuzda kalbim yerinden fırlayacak kadar hızlı atıyordu. Mustafa'yla ilk defa bahçemizde bu kadar yakın oturuyordum. Eskiden annesi ve annem bu çardağın altında kahve içerler ve bizlerden bahsederlerdi ama çok uzun zamandır annesi evimize gelmiyordu. Annem de onlara gitmiyordu. Aklımdaki soruyu ona sormak için döndüğümde o da aynı anda bana döndü.

"Seni bugün endişelendirdim galiba?"

"Evet," dedim gülümseyerek.

O da bana gülümsedi. İçimdeki tüm endişeler, aklımdaki tüm sorular, kalbimdeki korkular uçup gitti.

Uzanarak elimi tuttu. "Eleni sana daha çok şey anlattım ama babama söz verdim. Sadece çok dikkatli olmanı istiyorum senden."

"Beni korkutuyorsun Mustafa."

"Bunları korkman için söylemiyorum ama," diyerek sustu. Elim onun nasırlı avucunda duruyordu. Konuşmasını bekledim. Başını önüne eğmiş, karanlıkta ellerimize bakıyordu. Parmakları elimin üzerini okşamaya başladı. Kalbim ritmini hızlandırmıştı. Ne söyleyeceği çok da umurumda değildi. Sadece bu şekilde sonsuza kadar kalmak istiyordum.

Konuşmayınca ben de konuşmadım. Başını kaldırdı. Zeytin karası gözleri gözlerimi buldu.

"Kurtuluş Savaşı başladı Eleni. Belki de baban da bu konuyu konuşmak için ablanlara gitmiştir."

"Ama bu bizi neden etkilesin Mustafa? Ben bunu anlamıyorum."

"Yurdumuzda yabancıların işgali başladı. Yunan İzmir'e geldi. Anadolu yabancıların istilasına uğradı. Oralardan kötü haberler geliyor ve yurdunu seven her-

kes Mustafa Kemal'in önderliğinde toplanmaya başladı. Burası çok küçük bir köy. Haberler hemen buraya gelmiyor ama çok yakında burada da karışıklıklar çıkabilir."

"Tüm bunları nereden biliyorsun?"

"Bugün İstanbul'dan babamın tanıdıkları geldi. Onlar söyledi. Babam benim de artık büyüdüğümü düşünerek bana da anlattı."

"Durum o kadar kötü mü yani?"

"Evet, Eleni sana anlattığımdan bile daha kötü? Makbule annemin ailesi İzmir'den kaçmış. Büyük kızlarının yanına, Ankara'ya gitmişler. Babama da buralardan gitmesini söylemişler."

"Yoksa gidecek misiniz?"

"Şimdilik hayır. Hem nereye gidebiliriz ki burası bizim vatanımız. Biz hep buradaydık, onlar gidecek."

"Biz ne olacağız Mustafa?"

"Bilmiyorum ama belki sizi buralardan gönderebilirler."

"Neden böyle söylüyorsun? Eğer bir şey biliyorsan bana söyler misin?"

"Söylüyorum ya Eleni. Tüm bunları sana söylemem gerek ama seni seviyorum. Kimseye söylemeyeceğini biliyorum."

Ona baktım. Gözleri hüznün yüklüydü. Sorduğum soruyu yanlış anlamıştı. "Biz ne olacağız?" dediğimde kastettiğim bizim durumumuz değildi. Mustafa'yla benim durumumdu.

"Ben bizden bahsediyordum Mustafa," dedim. "Senden ve benden."

Bakışlarını benden çekip önümüzdeki çınar ağacının gövdesine dikti.

"Bilmiyorum Eleni."

Verdiği cevap benim beklentilerimi karşılamıyordu. İçimde bir şeyler kırılrsa da konuştum.

“Ben gitmem. O zamana kadar evlenirsek ben de sizden sayılıyım değil mi?”

Gözlerime baktı. Gözlerindeki keder yüzüne yansımıştı. O kadar üzgün duruyordu ki onun hâline üzül-düm. Onu teselli edecek kelimeler aradım ama söylediklerinden sonra aklım çok karışık, ne diyeceğimi bilmi-yordum. Diğer elini uzatarak saçlarımı okşadı. “Henüz evlenecek yaşta değiliz. Hem olsak bile baban seni bana vermez biliyorsun.”

Biliyordum, babam vermezdi ama sorun sadece babam değildi ki? “Peki seninkiler beni ister mi?” diye sordum.

Sessiz kaldı. Bir şey dememesi, babam verse bile onun ailesinin istemediğini anlatır gibiydi. İçimdeki ümit söndü. Her şey iyi gitse bile biz asla kavuşamayacaktık ama pes etmek istemiyordum.

“O zaman bizi bulamayacakları çok uzak yerlere gideriz Mustafa. Orada kimseler bizi tanımadan yaşarız. Hem Makbule annenin ailesi Ankara’ya gitmişse orası daha güvenli demek ki. Biz de oraya gidebiliriz. Hem ben ismimi de değiştiririm, o zaman beni kimse gönderemez.”

Bakışlarını tekrar kaçırdı. Gözlerini ağaca çevirdi. Bir şey demedi ama söylediklerimi düşündüğüne emindim. Uzun bir süre sessizce oturdu, sonra bana döndü.

“Nereye gidebiliriz ki Eleni, memleket bu denli karışıkken? Her yer düşmanla çevrelenmişken? Hem Ankara da ne kadar güvenli kalabilir ki düşman birlikleri ilerlerken. Kaçmak çözüm değil, memleketimiz için durup savaşmak gerek. Hem daha on yedi yaşındayım. Bir işim bile yokken sana nasıl bakarım?”

Verecek cevabım yoktu. Henüz daha çok gençtik ama benim yaşımdaki kızların evlendiğini duyuyordum. Ne-

den biz evlenemiyorduk? Daha geçen gün köyden bir kızın düğünü olmuştu, o da benim yaşımdaydı. Yine de bunu ona hatırlatmak istemedim.

Mustafa'nın babasının İstanbul'la arasının iyi olduğu söyleniyordu. Sık olmasa da saraydan köye gelen konuklar onun konağında misafir edilirdi. Herkes Ziya Efendi'yi sever ve sayardı. Babam bile ondan hürmetle bahsederdi. Mustafa babasından bazı şeyleri duyduysa doğru olması kuvvetle muhtemeldi. Benim için endişelendiğini biliyordum ama buradan gitmek fikrini kabul etmek istemiyordum.

"Ne yapacağız?" diye fısıldadım. Yüksek sesle söylersem bunun altından kalkamayacakmışım gibi hissediyordum.

"Bilmiyorum," dedi bana dönerek. "Ne zaman gerçekleşir bilmiyorum ama belki baban da bunun için ablana gitmiştir bu akşam. Ablanın kocası bu konuları bilebilir."

"Ben annem söyleyince sadece bir ziyaret sanmıştım ama olabilir, emin değilim."

"Seni seviyorum Eleni. Bizi kimse ayıramayacak, sana söz veriyorum. Nereye gidersen git peşinden geleceğim."

"Ya gelemezsen Mustafa? Ya izin vermezlerse? Ya nerede olduğumu bilemezsen?"

"Bu kadar olumsuz düşünme Eleni. Bir yolunu bulurum ben."

Bir şey demedim. Tek başına bir yolunu bulabilirse birlikte de bir yolunu bulabilirdik ama düşündüklerimi ona söylemedim. Ayrılık fikri kalbime oturmuştu bir kere. Onu oradan nasıl çıkaracağımı bilmiyordum. Yine de aklıma gelen şeyi söylemeden edemedim.

"Ya bulamazsan Mustafa?" diye ona döndüm. "Ya ben de yayamın anlattığı gibi kavuşamayıp seni ömrümün sonuna kadar beklemek zorunda kalırsam? Yaşa-

yamam Mustafa. Ben sen olmadan yaşayamam,” dedim gözlerimden yaşlar akarken.

Uzanıp parmaklarıyla gözyaşlarımı sildi. “Ben sensiz yaşar mıyım sanıyorsun Eleni? Bunu düşünmen bile kalbimi acıtıyor. Ben de sensiz yaşayamam.”

“O zaman gidelim buralardan Mustafa. Yayam da buraya geldiğinde hiçbir şeyi yokmuş. Biz de başka bir yerde hayatımıza devam edebiliriz. Hem ben fazla bir şey istemiyorum, yanımda sen ol yeter.”

“Biliyorum Eleni ama nereye gidebileceğimizi bile bilmiyorum. Buradan başka yere hiç gitmedim. Hem aileni bıraktığın için üzülürsen buna dayanamam.”

“Ne yapacağız o zaman?”

Gülümseyerek bana baktı. “Bulacağız bir yolunu Eleni. Sana söz veriyorum. Ne olursa olsun, ne kadar zaman geçerse geçsin, eğer ölmezsem seni bulacağıma söz veriyorum.”

Onun sözlerine güvenirdim. Beni bulacaktı ama söylediği kelime aklıma takılmıştı. “Ölmezsem,” demişti. Bu kadar genç yaşta neden ölecekti ki?

“Bana söylemediğin bir şey var, değil mi?” diye sordum. Gözlerini benden kaçırdı.

“Daha hiçbir şey belli değil. Bu kadar karamsar olmayalım,” dedi.

Yine de bu cevap beni teselli etmedi. Ben buradan gittikten sonra onu bir daha görememekten ölesiye korkuyordum. Hem benim nerede olduğumu bile bilmeyecekti. Önümüzde bir savaş vardı. Ya o da savaşa giderse, ya orada ölürse diye düşündüğüm anda hemen aklımdakileri gerilere ittim. Kötü düşünmeyecektim. Mustafa daha on yedi yaşındaydı ve savaşa gitmek için çok gençti. Yayam her defasında “Kötü şeyler kötü şeyleri çağırır,” derdi. Ben de kötü şeyler düşünüp onları çağırmayacaktım.

Elimi bırakarak yerinden kalktı. Ben de kalktım. "Gitmeliyim," dedi.

Gitmesini istemiyordum ama burada da kalamazdı. "Yeni şeyler öğrenirsem sana haber veririm," diyerek çardağın altından çıkmadan etrafa bakındı. Sonra da hızlı adımlarla bahçe kapısından geçerek karanlıkta gözden kayboldu. Bense bir süre daha kalıp çardağın ortasında dikilmeye ve başımıza gelecekleri düşünmeye başladım. Kalbim her ne kadar Mustafa'ya güvenmemi söylese de aklım buna itiraz etmeye devam ediyordu. Bizim için her şey kötüye gidiyordu. Eğer buradan gidersek bir daha onu göremeyeceğimi hissediyor, bu düşünce kalbimi tarifsiz bir korkuya sürüklüyordu.

Eve girdiğimde kapıları kapatıp perdeleri kapadım. Divana oturarak bacaklarımı karnıma çekip kollarımla dizlerimi sardım. Merak ve endişeyle anne ve babamın ablamdan gelmesini beklemeye başladım. Belki onlar daha güzel haberlerle gelirdi.

Annemin kolumu dürtmesiyle gözlerimi açtım. "Neden yatağında değilsin Eleni?" diye soruyordu.

"Sizi bekledim," dedim.

"Sana geç geleceğimizi söylemiştim. Hadi yarın çok işimiz var. Vakit kaybetmeden yatağına git."

Yerimden kalkarken "İyi geceler" dedim. Odadan çıkarken babam da anneme "Hadi İrena geç oldu, biz de yatalım," diyordu. Hızlıca merdivenleri çıkarak odama girdim.

Yatağımın rahatlığına rağmen oldukça rahatsız edici bir gece beni bekliyordu. Gözlerimi yumduğumda Mustafa'nın ve Vasily amcanın söyledikleri aklıma geldi. İlk duyduğumda bir anlam yüklemesem de şimdi gerilere baktığımda gördüğüm şeylerin bir anlamı vardı. Yunan İzmir'e çıktığında bizim köyde de bazıları sevin-

mişti. Ama ailem bu duruma sevinmediği gibi bir akşam yemeğinde dedem, “Bu bizim için hiç iyi olmadı Yorgo,” demişti babama. “Burasını vatan bildik ama korkarım bizi de aynı görecekler. Hele ki oralar yakılıp yıkılırken sanki bunu biz yapmışız gibi davranacaklar. Bizi iyi günler beklemiyor,” demişti. Babam da iyi niyetle “Bu köydekiler bizi tanıyor baba. Yüz yıldan fazladır burada barış ve sevgi içinde yaşıyoruz,” demişti. Ama şimdi dedemin haklı olduğunu anlamıştım. Her ne kadar bizi tanımış olsalar da, bizden bir zarar gelmese de sonunda İzmir’i işgal eden bir ülkenin insanlarıyla eş tutacaklardı. Onların yaptığı zalimlik gelip bizi de bulacaktı.

Sabah olduğunda yataktan yorgun ve uykusuz kalktım. Bir süre pencerenin önündeki cumbaya oturup henüz güneş doğarken toprak yola baktım. Etraf sessiz ve sakindi. Birazdan at arabaları toprak yolda gidip gelmeye başlar, ortalık tekerlek sesinden ve tozdan geçilmezdi. Sabahın bu huzur veren saatlerini çok severdim. Onun için de her sabah erkenden, coşkuyla yatağımdan kalkardım. Cumbanın önündeki sedire oturup hava güzelse pencereyi açarak bana kadar gelen denizin ve yosunun kokusunu içime çekerdim. Bu sabah da aynı şeyi yapmıştım ama içimde hiç coşku yoktu. Hatta adlandıramadığım bir hüznün vardı. Mayıs ayı bile sanki o eski güzelliğini kaybetmişti. Ablalarım evlenip gittiğinden beri evdeki yalnızlık da hoşlandığım bir şey değildi ama yine de içimdeki o coşkuyu hep canlı tutmayı başarmıştım. Ta ki bu sabaha kadar. Yüksek sesle söylenmese de, biz çocukların yanında konuşulmasa da buralardan gideceğimiz korkusu hepimizin yüreğinde yeşermeye başlamış bir fidan gibi gittikçe büyümeye başlamıştı. Gün gelecek o fidan artık görmezden gelemeyeceğimiz bir ağaç olacak ve buradan gittiğimiz gün

içi kurumuş ağaçlar gibi devrilip gidecekti. Köklerimizden sökülüp atılacaktık. Bunu düşünmek bile beni inanılmaz üzüyordu.

Bunu düşünmek içimdeki huzursuzluğu daha da büyüttüğü için yerimden kalkarak aşağıya indim. Annem çoktan uyanmış, sabah taze taze yediğimiz ekmeği yoğurmaya başlamıştı bile.

“Günaydın kuzum,” dediğinde ona gülümsedim. Yüzünde dün gecedan kalma bir endişe var mı diye baktım ama annem asla duygularını ulu orta yaşayan bir kadın olmamıştı. Tüm sorunlarını, üzüntülerini, endişelerini içine atar, yüzüne taktığı mutluluk maskesiyle dolaşırdı. Onun ne zaman üzüntülü ya da endişeli olduğunu anlamak imkânsızdı ama bu sabah gözlerinde keder vardı.

“İyi misin anne?” diye sorduğumda başını kaldırmadan yaptığı işe devam etti.

“Her zamanki gibi Eleni, ne iyiyim ne de kötü,” diyerek ekmeği tepsiye koydu.

Her zaman iyi miydi ya da kötü müydü bilmediğim için bir şey demedim. Ben konuşmayınca o da suskunluğuna geri döndü ama ablamda neler konuşulduğunu deli gibi merak ediyordum. Tepsiyi taş fırına koyduğunda ellerindeki unu çıkarmak için yıkadı.

“Babam gitti mi?” diye sordum, konuya hemen girmemek için. Gerçi sorduğum sorulara cevap alır mıydım bilmiyordum ama yine de şansımı deneyecektim.

“Sabah gün ağarmadan gitti. Şehirden alması gereken birkaç malzeme varmış,” dedi. Ellerini kurulayıp karşımdaki sandalyeyi çekip oturdu.

“Eleni,” dedi gözlerime bakarak. O anda kalbimden ince bir sızı geçti. Bir şey sormama gerek kalmadan benimle konuşacak ama konuştukları asla duymak istemediğim şeyler olacaktı.

“Yakında senin de kulağına gelecek şeyler oluyor Eleni. Artık tek başına köye gitmeni istemiyorum.”

“Ama anne,” dediğimde elini kaldırıp sözümü kesti.

“İtiraz etme Eleni. Etraf artık güvenli değil. Dün akşam ablanlar ve onların ailesiyle bir araya geldik. Korkarım istemediğimiz şeyler olacak.”

“Ne gibi anne?”

“Bilmiyorum,” dedi ama bir şeyler bildiği her hâlden belliydi. Belki de beni hâlâ çocuk görüyordu.

“Lütfen anne, ben büyüdüm artık. Bilmem gerekenleri bana da söyler misin?”

Uzanıp masanın üzerinden elimi tuttu. “Ahh Eleni, dünya gitgide daha da kötü oluyor. Artık tedbirli olmak zorundayız,” dedi ellerimi bırakarak.

Uzunca bir süre birbirine sürttüğü ellerine baktı. Ben de sabırsızlıkla onun tekrar konuşmasını bekliyordum. Sanki aklında söylemek istediği kelimeleri bir sıraya koymayı düşünüyormuş gibiydi ama konuşmadı. Ben de bir şey demedim. Konuşmanın bittiğini anlamıştım. Bundan sonra ne sorsam cevap alamayacaktım. Orada öylece, sıkıntıyla, karşılıklı tek kelime etmeden oturduk. Ta ki ekmek pişene kadar. Annem fırından tepsiyi çıkarıp masanın üzerine koyduğunda mis gibi ekmeğin kokusu bile iştahımı açmaya yetmemişti.

O günden sonra günler sanki daha da uzamış gibi geçmek bilmiyordu. Artık babam köyden geldiğinde hemen yemeğini yiyor ve aynı sokakta oturduğumuz diğer Rumlarla birlikte, birinin evinde toplanıp konuşuyorlardı. Bazen bu toplantılara annem de katılır ben de evde yalnız kalırdım. Sabırla bana da bir şeyler söylenmesini beklerdim. Böylelikle aylar geçti. Her geçen gün bir ön-

ceki günü aratır gibiydi. Babam bahçe kapısına bir kilit daha taktı. Bazı evlerin pencereleri tahta panjurlarla kapatıldı. Sokak artık daha boştu. Ben de annem ve babam olmadan neredeyse bir daha köye inmemiştim. Ablamlar arada kocalarıyla geliyor ama fazla oturmadan ve hava kararmadan hemen dönüyorlardı. Hayatımız değişmeye başlamıştı ve bu değişiklik hiç iyi değildi.

Yaz tüm coşkusuna rağmen gelip geçmiş, ben bir şey anlamamıştım. Sonbahar yağmurlarla geldi. Hava bile insanlardaki endişenin farkındaydı. Uzaktan birkaç kere Mustafa'yı görmüştüm ama hiç birinde elinde pembe bir kurdele tutmuyordu. Onunla konuşmak, neler olduğunu öğrenmek için her şeyi yapabilirdim. Yine yağmurun yağdığı bir gün üst katta denizi gören pencerenin önündeki sedire oturmuştum. Hava pusluydu. Uzaktan gördüğüm deniz sanki gökyüzüyle aynı soğuk gri renge bürünmüştü. Denizin nerede bittiği, gökyüzünün nerede başladığı belli olmayan kasvetli günlerden biriydi. Canım daha da sıkılarak odama gittim. Pencereimin cumbasına oturdum. Çamurlu yolda tek tük at arabaları gelip gidiyordu. O anda Mustafa'yı gördüm. Elindeki pembe kurdeleyi fark etmem o kadar kısa bir ânımı aldı ki hemen yerimden kalkıp üzerimi giyindim. Anneme söyleyecek bir bahane bulmama gerek yoktu. Hasta olan yayama gitmek için babamla sabah erkenden çıkmıştı. Kapıdan çıktığımda havanın yağmurlu olmasının üstüne soğuk olduğunu da fark ettim. Ama bu beni yolumdan çevirmeyecekti. Çamurlu toprak yolda daha fazla çamurlanmamak için eteklerimi hafifçe kaldırıp hızlı adımlarla yürümeye başladım. Mustafa çoktan gözden kaybolmuştu ama nerede olduğunu biliyordum.

Nefes nefese onun olduğu yere geldiğimde, ıslanarak kayganlaşmış kayalardan kaymamak için tüm dikkati-

mi adımlarıma vermiştim. Sonunda buluştuğumuz kaya çıkıntısına geldiğimde onu gördüm. Yağmurdan korunmak için kayaların altına iyice sığınmıştı. Nerede olduğunu bilmesem onu görmeden yanından geçer giderdim. Beni gördüğünde kasketini çıkarıp gülümsedi.

O gülümseme bile buraya gelmek için uğraşmama değmişti. Ben de ona gülümsedim. Onunla tüm yaz gelip geçmiş, bir kere bile görüşememiştim. Sanki bir asırdır onu görmemiş gibiydim. Yanına gittiğimde iyice kenara kayıp beni kayanın dibine, yağmurun ulaşmadığı yere çekti.

“Bu havada dışarı çıkarmak istemezdim ama seni çok özledim,” dedi.

Soğuğa rağmen içim sımsıcak oldu. “Ben de seni özledim. Değil yağmur kar fırtınası olsa bile gelirdim,” dedim gülerek.

O da güldü. “Bilmez miyim beni ne çok sevdiğini?”

Elimi tuttu. Soğuk parmakları benim soğuk parmaklarıma dolandı. “Nasılsın?” diye sordu. Cevap vermemi beklemeden konuşmaya başladı. “Annem söyledi, yayan hastaymış.”

“Evet,” dedim.

“Nesi var?”

“Ben de çok bilmiyorum. Üzülmeyeyim diye bana da söylemiyorlar ama durumunun iyi olmadığını biliyorum. Annem konuşamadığını söyledi. İnme inmiş.”

“Üzüldüm. Peki, sen nasılsın?”

“İyiyim Mustafa ama artık pek dışarı çıkamıyorum biliyorsun.”

“Biliyorum,” dedi. “Ortalık güvenli değil Eleni. Evde kalman senin hayrına,” diyerek iç çekti. Sanki bir şeyler söyleyecekti ama nereden başlayacağını bilmiyormuş gibiydi. Uzun uzun yüzüme baktı. Parmakları elimin üzerine okşuyordu. “Ben gidiyorum,” dedi.

Bir şey demeden onun yüzüne, kederli zeytin karası gözlerine bakmaya devam ederek sordum. "Nereye gidiyorsun?"

"Orduya yazıldım."

Şaşkınlıkla ona baktım. "Ama bunun için yaşın tutuyor mu?" diye sordum.

"Düzenli ordu kuruldu Eleni. Artık eli silah tutan herkesi orduya almaya başladılar. Bunu görmezlikten gelemezdim. Hiçbir şey yapmadan burada oturamam."

"Babanla annen ne diyor peki?"

"Annem üzülüyor tabii ki ama babam benimle gurur duyduğunu söyledi."

Bunu derken yüzünde oluşan o gururu görebiliyordum. Mustafa her zaman kararlı biri olmuş ve dediklerini hep yapmıştı. Onu bu kararından ailesi bile vazgeçirememişse benim geçirmem zaten imkânsızdı.

"Biz ne olacağız?" dedim sadece.

"Seni bırakmıyorum ki Eleni, sadece askere gidiyorum."

"Sadece askere gitmiyorsun Mustafa, sen savaşa gidiyorsun. Savaş kötüdür."

Gözlerinde üzüntü olsa bile yüzünde savaşa gitmekten duyduğu gurur vardı. Bana biraz daha yaklaştı. "Ülke bu hâldeyken, Mustafa Kemal canla başla ülkeyi kurtarmak için çalışırken benim burada oturup her şeyin düzelmesini beklemeyeceğimi en iyi senin bilmen gerekiyor Eleni."

"Biliyorum ama korkuyorum Mustafa."

"Korkma Eleni. Ben korkmuyorum. Uğrunda savaşa-
cağın bir şey kalmadıysa asıl o zaman korkman gerek."

"Ben ne olacağım? Artık burada yaşamamız bile güvenli değil. Ya sen yokken buralardan gönderilirsek?"

Bir şey demedi. Yüzündeki gurur yerini kedere bıraktı.

“Bunu düşünmediğimi mi sanıyorsun Eleni? Gece gündüz bunu düşünüyorum ama biliyorsun sana bir söz verdim. O sözü tutacağım. Nerede olursan ol seni bulacağım.”

Bir şey demedim. Düşünmüş olsa beni burada bırakmayacağını biliyordum ama işte beni bırakıp gidiyordu. Ne olacağımı hiç düşünmüyordu. Eğer savaşa gidecek kadar büyümüşse evlenecek kadar da büyümüş sayılırdı ama bunu dile getiremedim. Kalbim kırılmıştı. Konuşsam onun da kalbini kıracaktım. Eğer savaşa gidecekse kalbi kırık gitmemeliydi.

Elini uzatıp başımdaki örtüyü çekti. Sarı saçlarım örtüden kurtulduğunda omuzlarıma döküldü. Parmakları saçlarımın arasına girdi. “Sana söz veriyorum. Ne olursa olsun döneceğim. Seni asla bırakmayacağım Eleni,” dedi.

Bir şey demedim. Sağ salim dönmesi için her gece dua edecektim ama geldiğinde ben burada olacak mıydım ondan artık emin değildim. Onu üzmemek için konuşmadım.

“Ne olursa olsun, seni asla bırakmayacağım,” dedi tekrar.

Ona gülümsedim. “Biliyorum,” dedim. Başımı onun göğsüne dayadım. “Bırakmayacağını biliyorum Mustafa,” diye fısıldadım. Dilimin söylediklerine kalbim inanmasa da savaşa giderken onu üzmeyecektim. Bir süre öylece kaldık. Sonra onun yüz hatlarını unutmamak için her bir mimiğini, yüzünün her bir santimini ezberlemek ister gibi baktım. O da bana bakıyordu.

“Beni bekleyeceğine söz verir misin?” dedi.

“Söz veririm Mustafa. Seni ömrümün sonuna kadar beklemeye söz veriyorum.”

“Eğer,” diyerek sustu. O kelimenin sonunda ne geleceğini biliyordum ama bunu söylememesi için parmağı-

mı onun dudağına bastırdım. O kelimeleri asla duymak istemiyordum. Ne demek istediğimi anlamış gibi elini parmağımın üzerine koyup bir süre orada tuttu, sonra da parmağımı yavaşça avucunun içine alarak indirdi.

“Bunu duymak istemediğini biliyorum ama yine de söyleyeceğim Eleni. Eğer sağ salim dönersem, nereye gidersen git seni bulacağıma söz veriyorum ama dönemezsem sen de hayatına devam edeceğine söz vermelisin.”

“Dönüp dönmeyeceğini nasıl bileceğim Mustafa?”

“Rıza’yla konuştum. Sana onun vasıtasıyla mektup göndereceğim. Sen de bana onunla mektup gönderebilirsin. Benden uzun bir süre haber alamazsan ona yaz, sana ne olduğumu söyleyecek.”

O konuşurken gözyaşlarım akmaya başlamıştı. Daha on beş yaşındaydım. O ise on yedi. Bu yaşta konuşacağımız konu bu olmamalıydı. Parmaklarıyla gözyaşlarımı sildi.

“Dünyanın bin türlü hâli var ve başımıza ne geleceğini bilemeyiz Eleni. Şimdi bana söz verebilir misin? Eğer ölürsem hayatına devam edeceksin. Hiçbir şey olmamış gibi benim yerime de seveceksin.”

Ağzımdan bir türlü o söz çıkmadı. Bana kederle bakıyordu. Başımı salladım ama bu onun için yeterli bir cevap değildi. Gözlerime bakmaya devam ediyordu. Dudaklarım aralandı. “Söz veriyorum ama beni sensiz bırakma Mustafa. Dönmek için her şeyi yap, olur mu?”

“Ben de sana söz veriyorum,” derken gülümsemeye çalıştı. Ben de gülümseyerek karşılık vermeye çalıştım ama yüzümüzde oluşan şey kederli bir dudak hareketinden ibaret kaldı.

Dudakları alnımı bulduğunda ona sımsıkı sarıldım. Belki de onu son görüşüm, son sarılışım bu olacaktı. Belki de bu son kez bir arada olduğumuz o kısacık andı. O kayanın girintisinde, yağmurdan ıslanmamak için uzun bir

süre birbirimize sarıldık. Yavaşça benim kollarımdan tutarak kendisinden biraz uzaklaştırdı. Ona gülümsedim. Kalbim kan ağlasa da ben ağlamayacaktım. Onu gözyaşlarıyla savaşa uğurlayamayacaktım. Onun yüzündeki o gururu hüznle gölgelendirmeyecektim. Beni düşünürken hatırlayacağı son şey gözyaşlarım olmamalıydı.

“Seni seviyorum,” dedim.

“Ben de seni seviyorum Eleni. Her şey düzeldiğinde çok mutlu olacağız, sana söz veriyorum.”

“Biliyorum,” dedim gülümseyerek. “Ne zaman gideceksin?”

“Yarın sabahtan gideceğim Eleni. Babam beni şehre bırakacak. Orada benim gibi orduya katılmaya karar verenlerle birlikte gideceğiz.”

“O kadar çabuk mu?”

“Evet.”

“Ya gelemeseydim, bugün beni görmeden mi gidecektin?”

“Gelemeseydin ben bir şekilde sana gelecektim Eleni. Asla seni görmeden, sana sarılmadan gitmezdim.”

“O zaman sağ salim git, sağ salim gel Mustafa. Burada seni beklediğimi sakın unutma.”

“Unutmam Eleni. Seni asla unutmam,” diyerek tekrar bana sarıldı. Sonra da yüzümü ellerinin arasına aldı. “Hadi git artık,” dedi.

Ondan ayrılıp başımı örttüm ve kayanın girintisinden çıktım. Yağmur yüzüme değdiği anda gözlerimden de yaşlar akmaya başlamıştı. Elimi kaldırıp ona son kez gülümsedim ve arkamı dönüp yürümeye başladım. Yağmur kayaları olduğundan da kaygan hale getirmişti. Gözyaşlarım artık yağmurla yarışacak kadar hızlı akarken dikkatlice kayalardan geçip çamurlu toprak yola girdim. Artık çamurlanmamak için dikkatli olmak bile istemiyordum.

Evdekilerin sokağa çıktığını anlaması bile umurumda değildi. Kalbim yerinden sökülmiş gibi ağrıyor, boşluğu içimi soğutuyordu. Eve gidene kadar dua ettim. Onun sağ salim dönmesi ve beni bulması için dua ettim. Ama içimde bir ses onu son görüşüm olduğunu haykırıyordu ve ne yaparsam yapayım o sesi susturamadım.

Aradan geçen aylar her şeyi daha da zorlaştırmıştı. Türkiye bir kurtuluş savaşı veriyordu. Ben de hasret ve özlemle Mustafa'nın dönmesini ya da ondan iyi haberler gelmesini bekliyordum. Beklediğim mektup geçen aylara rağmen gelmedi. Gözüm her zaman onların evindeydi. O evdeki acının ne anlama geleceğini biliyordum. Her gece dakikalarca Mustafa'nın sağ salim dönmesi için dua ediyor, kilisede onun için mum yakıyordum. Sonunda beklediğim mektubun geldiğini, Rıza'nın elinde pembe kurdeleyle evimizin önünden geçmesiyle anladım. Koşarak dışarı çıktım. Arkasına bakmadan yürüyordu. Onun nereye gittiğini tahmin ettim. Mustafa ile buluştuğumuz yere gidiyordu. Mustafa'nın Rıza'ya her şeyi anlattığını anlamış oldum. Kayalıkların dibinde yanına gittiğimde hiçbir şey demeden bana mektubu uzattı. Tam giderken ben de ona yazdığım ve fırsatını bulup veremediğim mektubu uzattım. Elimden alarak cebine koydu. Tek kelime etmeden yanımdan ayrıldı. Hemen kayanın kenarına oturarak elimdeki zarfı özenle açtım. İçinden çıkan bir sayfalık mektup hayal kırıklığı yaratsa da en azından Mustafa'dan bir haber aldığım için çok mutluydum. Cephede savaşırken benim kadar yazamayacağını bilmem gerektiği için kendime kızdım. O beni habersiz bırakmamak için, zor koşullar altında olsa da yazmıştı. Bense ona sayfalar dolusu mektup yazmıştım. Her şey-

den bahsetmiştim; köyden, ailemden, gökyüzünde uçan kuşlardan... Onunsa tüm bunlardan bahsedecek zamanı olmadığını biliyordum. Ben evimin rahat ortamındaydım o ise bir savaşın ortasındaydı.

Bu rutini Rıza'yla hiç aksatmadan devam ettirmeye başladık. O daha çocuktuk ve Mustafa gibi biri değildi. Daha çok içine kapanık bir çocuktuk. İlk zamanlardaki gibi artık birbirimize yabancı değildik. Ondan mektup aldığım ve ona mektup verdiğim o anlarda bazen dakikalarca konuşup sohbet edebiliyorduk. Rıza da aynı ağabeyi gibi yaşından daha olgun bir çocuktuk. Üstelik bana çok özlediğim Mustafa'mı hatırlatıyordu. Rıza'nın da aynı Mustafa gibi zeytin karası gözleri vardı. Güldüğünde aynı onun gibi gözlerini kısıyordu. Üstelik onunla konuşmak son zamanlarda hiç dışarı çıkmayan beni rahatlatıyordu. Böylelikle aradan aylar geçmeye devam etti.

Mustafa'nın yokluğu her geçen gün kederimi ağırlaştırırken, çok daha üzücü bir şey oldu. İnme indiği için aylardır yataktan çıkamayan yayam bir gece öldü. İnme indikten sonra bir türlü düzelememişti. Annem ona gözü gibi bakmasına rağmen bir kez daha inme inince yayam gözlerini sonsuza dek yumdu. Dedem bunca yıl kendisine yoldaşlık etmiş birini toprağa verirken gözyaşlarını tutamıyordu. Yayam bu köyde sevilen biriydi. Bu köyde doğmuş ve bu köyde ölmüştü. Yine de cenazesine köyden birkaç Türk'ün dışında katılan olmamıştı. O anda artık asla eskisi gibi bir arada olamayacağımızı anlamıştım. Görünmez bir el birlikte yaşadığımız onca yılı sanki silmiş gibi ayrılmıştık. Artık her birimiz diğeri için ötekiydik. Doğumlarda birlikte güldüğümüz, ölümlerde birlikte ağladığımız tüm o güzel günler çok uzak bir geçmişte kalmış gibiydi. Bundan sonra ne yaparsak yapalım asla eskisi gibi olmayacağımızın bir işaretiydi bu.

Yayamı toprağa verdiğimiz ayın sonunda dedem de bu ayrılığa daha fazla dayanamamış ve bir gece uykusunda, yıllarca birlikte olduğu yayama kavuşmuştu. Annem kısa arayla hem annesini hem de babasını kaybetmenin üzüntüsüyle yıkılmıştı. Sanki umutsuzluk her gün daha da büyüyor gibiydi. Babam bile bazı günler köydeki dükkânını açamamaya başladı. Çoğu günleri evde ya da bahçede geçiriyor, uzun uzun çardakta tek başına oturuyor ve uzaklara bakıyordu. Annem ise onu bu köye bağlayan ailesi öldüğünden beri aramızda değil gibiydi. Yaşama arzusu yok olmuştu. Zaten öyle neşeli bir kadın değildi ama artık neşe kırıntısı bile kalmamıştı. Babam her zaman yanında olmasına rağmen o bile annemi eski hâline getirememişti. Yayam ve dedemin yası uzun bir zaman evimizde devam etti. Ama günler durmuyordu. Geçmiyor gibi görünse de zaman akıp gidiyordu. Artık iki halk arasında selamlaşmalar da kesilmişti. Neredeyse bahçeden dışarı çıkmaz olmuşum. Tek çıkışım Rıza'nın elinde pembe kurdele tutarak evimizin önünden geçtiği günlerdi. Sonunda yine yaz gelmiş, ortalık canlanmıştı. Uzun geçen kış ayları yerini kuşların öttüğü, toprağın canlandığı, kırlarda bin bir renkli çiçeklerin açtığı yaz mevsimine bıraktığında biz de sonunda yasımızı bırakmıştık ama artık duyduklarımızla daha da mutsuzduk.

Yunanlılar ilerlemeye devam ettikçe yakıp yıktıkları yerler konuşulur oldu. Bununla birlikte köydeki düşmanlık da gözle görülür şekilde artmaya başlamıştı. Bir gece babamın dükkânında yangın çıktı. Söndürene kadar dükkân yanıp kül olmuştu. Bu babamın daha da içine kapanmasına sebep oldu. Artık evden bahçeye dahi çıkmıyordu. Bu durum annemin de içine kapanmasına neden oldu. Bütün bir yaz mevsimini evde oturarak geçirmek ister gibi bir hâlleri vardı. Tüm bu süreçte tek mutlu ol-

duğum anlar Mustafa'dan mektup geldiği anlardı ama artık Rıza'yla buluşmam da kolay olmuyordu. Bazı günler haftalarca Rıza'dan mektubumu alamıyordum. Babamın evde olması tüm bu süreci daha da zorlaştırmıştı. Günlerce fırsat kolluyor, sonunda mektubuma kavuşmanın mutluluğunu annem ve babama hissettirmeden yaşamaya çalışıyordum. Onun için de Mustafa'yla birbirimize yazdığımız mektupların arası ister istemez açılıyor, bu da beni inanılmaz bir mutsuzluğa sürüklüyordu.

Tüm bunlar olurken, gelecek kötü günlerin habercisi gibi köyün ileri gelen birkaç Rum ailesi bir gece ansızın köyü terk etti. Bu olay birçok söylentiye de beraberinde getirdi. Herkes farklı bir şey söylüyordu. Kime inanmamız gerektiğini artık bilmiyorduk. Geride evlerini, eşyalarını bırakıp gitmeleri ve o evlerin yalnız kalması ayrı bir hüznün getirdi. O ailelerin gitmesi bizleri daha da tedirgin etmeye yetmişti. Parası olanlar her şeylerini toplayıp yavaş yavaş köyü terk etmeye başladığında büyük ablam, yanında küçük ablam, kocaları ve ailelerini de alarak bir akşam bize geldiler. Bu toplantı hayra alamet değildi.

Uzun bir süre mevcut durumdan konuşuldu. Artık on altı yaşındaydım ve ben de bu toplantıya dâhil olmuş-tum. Hiç kimsenin yüzünde mutlu bir ifade yoktu. Daha çok ne olacağını ya da başımıza neler geleceğini bilmeyişin getirdiği bir kaygı vardı. Yüzler umutsuz, gözler ışiksizdi. Sonunda Yannis'in babası Agop amca konuyu açtı.

"Duyduğumuz haberler hiç de iyi değil," dedi yüzlerimize bakarak. Bunu onaylayan birkaç baş sallandı. "Yunanlıların yaptıklarından köydekiler bizi sorumlu tutmaya başladılar. Şimdilik sadece konuşuyorlar ama bunun eyleme dökülmesi fazla uzun sürmez, neredeyse her evden bir genç askerde. Onlardan kötü haber gelmesi tüm öfkeyi bize yönlendirebilir."

“Ben de farkındayım,” dedi babam umutsuz bir ses tonuyla. “Dükkândaki yangından sonra bir daha köye inmedim.”

“Hayat bizler için artık çok daha zor. Giden aileler de işimizi kolaylaştırmadı. Sanki Yunanlılarla bir olmuşuz gibi bir izlenip bıraktı köyde. Köye artık inmediğin için bilmiyorsun Yorgo ama geçen biri evine Yunan bayrağı astı. Bu da bizim için sonun başlangıcı bence. Her geçen gün köyü terk eden Rumlara yenileri katılıyor. Bu da işimizi daha da zorlaştırıyor,” dedi Yannis.

“Bu durumda ne yapabiliriz?” dedi babam.

“Biz her şeyi ayarladık. Hafta sonuna kadar buradan gidiyoruz. Buraya bizimle gelmenizi söylemek için geldik.”

Annemle göz göze geldik. Ben gitmek istemiyordum. Burası köydeki Türkler kadar benim de vatanımdı. Babama döndüm. Herkes ona bakıyor, ondan bir cevap bekliyordu. Annesi ve babası uzun zaman önce ölmüştü. Onu buraya bağlayan kızlarıydı ama kızları da yeni aileleriyle birlikte buradan gitmek istiyordu. Tekrar anneme döndüm. Bakışlarını babama çevirmişti. Annesini ve babasını bu topraklara daha yeni gömmüş bir kadının buna evet diyeceğini düşünmüyordum. Babam da benimle aynı şeyi düşünüyor olmalı ki bakışlarını anneme çevirdi. Annem onun bakışlarından ne diyeceğini anlamışçasına yavaşça başını eğdi. Bunun ne anlama geldiğini babamın cevabından anlamıştım.

“Geliriz,” dedi babam. “Nasıl gideceksiniz?”

“Girit’te iş yaptığımız bir tüccar var. Motoruyla gelip bizi alacak. Dört gün sonra, o zamana kadar işleri toparlayabilir misin?”

“Toparlarım,” dedi babam. “Zaten dükkân yandı. Birkaç alacağım var şehirde. Yarın gider onları toplarım.

Biraz da birikmiş paramız var,” diyerek anneme döndü. “Toplanınız değil mi?”

“Evet,” diyerek babamı onayladı annem.

Yerimde zor duruyordum. Ayağa kalkıp buradan gitmek istemiyorum diye bağırmamak için zor tutuyordum kendimi. Buradan gidersek Mustafa beni asla bulamazdı. Girit’e gidecektik ama ondan sonrasında nereye gideceğimizi Allah bilirdi. Bir kere izini kaybettirince arkanda bıraktıklarının seni bulması neredeyse imkânsızdı. Üstelik dört günden bahsediyorlardı. Dört günde Mustafa’ya Girit’e gideceğimi nasıl haber verebilirdim.

Bundan sonra kendi aralarında konuştukları hiçbir şeye dikkatimi veremedim. Benim aklımda bunu Mustafa’ya nasıl haber vereceğim vardı. Kısa süre sonra misafirler gidince annem ve babamla yalnız kalmıştım. Babama karşı gelmek istiyor ama bunu nasıl ifade edeceğimi bilmiyordum. Annemin konuyu açmasını bekledim. Onun içten içe gitmek istemediğini biliyordum. Daha geçenlerde aileler köyden gitmeye başladığında bana “Burası benim vatanım buradan bir yere gitmem,” demişti. Şimdi ağzını bıçak açmıyordu. Onun ikilemini anlıyordum. İki kızı da aileleriyle birlikte buradan gidecek ve bir daha onları görmeyecekti. Üstelik annemin de artık burada tutan bir ailesi yoktu. Yayam sağ olmuş olsaydı onun asla buradan gitmeye onay vereceğini sanmıyordum. Sanki her şey bana karşıydı. Bu kalbimi acıtiyordu.

Babam anneme ve bana dönerek konuştu. “Yanımıza sadece taşıyabileceğimiz, değerli eşyalarımızı alacağız. Başka bir yük taşımamıza gerek yok. Nerede yaşayacağımız, ne yapacağımızı ben de bilmiyorum. Onun için şimdiden neleri alacağımızı kararlaştırmamız gerekiyor. Duydunuz, sadece dört günümüz var.”

Tam ben gitmek istemiyorum diyecektim ki annem "Sen merak etme Yorgo, biz her şeyi hallederiz," dedi. Böylelikle benim itirazım hiç dile getirilmedi. Getirilse bile artık karar verilmişti.

O gece odama çıktığımda sabaha kadar düşüncelere daldım. Hemen Mustafa'ya durumu anlatan bir mektup yazmaya başladım. Gaz lambasının ışığında ona sayfa-larca mektup yazdım. Onu ne kadar sevdiğimi, buralar-dan gittiğinden beri durumun ne kadar kötü olduğunu ve can güvenliğimiz için buradan gitmeye karar verdiğimizi yazdım. Nereye gideceğimizi, her şey düzeldiğinde beni nerede bulacağını anlattım. Mektubumu bitirdiğimde neredeyse gün ağarmak üzereydi. Özenle zarfa ko-yarken birden aklıma geldi. Mustafa da benim gibi be-gonvilleri severdi. Annem ve babam uyanmadan hemen aşağıya indim. Tahta merdivenler ses çıkarmasın diye dikkatle basıyordum. Kapının kilidini açarak dışarıya çıktım. Yan taraftaki begonvilden birkaç çiçek koparttım. Kapıyı kilitleyip sessizce odama çıktım ve zarfın içindeki mektubu çıkarıp kopardığım begonvilleri özenle mektu-bun içine yerleştirdim. Sonra da kapattığım zarfı uzun bir süre göğsüme bastırarak oturdum. Umarım gittiği-miz yerde Mustafa dönene kadar kalabilirdim, o da gelip beni bulabilirdi.

Ertesi gün erkenden Rıza'yı kaçırmamak için yolu gözlemeye çalıştım ama o gün akşama kadar Rıza hiç or-talıkta görünmedi. Ertesi gün de onu göremedim. Mektu-bu üstümde taşıyordum. Gördüğümde hemen onu vere-cektim ama günler geçiyor, Rıza ortalarda görünmüyor-du. Gideceğimiz gün geldiğinde sabahın erken saatinde kalktım. Cumbanın önüne oturup günün aydınlanması-nı seyrettim. Gün aydınlanırken sanki içim karanıyordu. Bugün de Rıza'yı göremezsem evlerine gitmeyi ve bir

şekilde cebimde duran, Mustafa'ya yazdığım mektubu ona verecektim. Artık kimin öğreneceği umurumda bile değildi. Onu savaşın ortasında, benden haber bekler şekilde bırakmayacaktım.

Öğlene doğru annem her şeyimizi hazırlamıştı. Zaten günler öncesinden hazırlanmıştık. Her birimizin yanında götüreceği sadece birer valizi vardı. Bir de annemin yolluk yapıp koyduğu büyükçe bir sepetimiz. Biz de giden diğerleri gibi her şeyimizi arkada bırakacaktık. Neden gidiyorduk? Kimseye bir zararımız dokunmamıştı. Kimseyle alıp veremediğimiz yoktu. Biz de en az burada kalanlar kadar bu ülkenin vatandaşlarıydık. Bu ülke için çalışmıştık. Şimdi bizi istememelerinin sebebini anlayamıyordum.

Bahçeye çıktığımda uzaktan gelen Rıza'yı gördüm. Elindeki pembe kurdeleyi fark etmem günlerdir acı içinde olan kalbimin mutlu olmasını sağlamıştı. Bu kurdele Mustafa'dan mektup var anlamına geliyordu. Annemin ne diyeceğini bile umursamadım. Ona söylemeden bahçeden çıktım. İzin vermediğinde olacakları düşünemiyordum. En iyisi haber vermeden gitmekti. Geldiğimde bir bahane bulabilirdim. Elim cebime gidip parmaklarım zarfa değdiğinde uzun zaman sonra mutlulukla gülümsedim. Yol ayrımına geldiğimde dönerek eve baktım. Ortalıkta annem görünmüyordu. Kayalıklara giden yola saparak koşmaya başladım. Rıza'yı bekletmek istemiyor, aynı zamanda annem nereye gittiğini anlamadan geri dönmek istiyordum. Rıza'yı gördüğümde hızlıca yanına gittim. Bana cebindeki Mustafa'mın yazdığı mektubu verdi. Ben de ona cebimdeki mektubu uzattım.

"Buradan gidiyoruz Rıza," dediğim anda birden pişman oldum. Mustafa onun sır saklayacağını söylemişti ama bu gidişimizden kimseye bahsetmeyeceğimize söz vermiştik.

“Nereye?” dedi şaşkınlıkla.

“Kimseye söyleme, olur mu?”

“Tabii ki söylemem.”

Onun düşünceli ve kederli gözlerine baktım. Onun da son zamanlarda benden başka konuştuğu kimsenin olmadığını biliyordum. Saçlarını okşadım. Her şeyi göze alıp sorduğu soruyu cevapladım.

“Giri’e gidiyoruz Rıza. Sana verdiğim mektupta Mustafa’ya durumu anlattım ama bir daha sana mektup veremeyeceğim.”

“Tamam,” dedi başka bir şey söylemeden. O daha çocuktuk ve ben ondan fazla bir şey beklemiyordum zaten.

“Bu bizim sırrımız olsun, tamam mı?”

“Tamam.”

“Eğer başka yere gidersek sana adresimi bir şekilde yazacağım.”

“Tamam.”

Ona sarıldım. “Kendine iyi bak Rıza. Seni seviyorum,” dedim.

O da bana sarıldı. “Seni özleyeceğim. Artık gitmem gerek,” dedi.

Hiçbir zaman fazla konuşkan bir çocuk değildi ama bu sefer gerçekten benimle konuşmasını istedim ama burada daha fazla kalamazdık. Onu da beni de annelerimiz aramaya başlardı. Gideceğimiz gün bu karmaşaya neden olamazdım.

Eve dönerken ben de gözyaşlarımı tutamıyordum. Onun bu sırrı saklamasını umdum. Belki de bu akşam ona gideceğimizi söyleyerek ailemi tehlikeye atmıştım ama o Mustafa’nın kardeşi idi, ona güvenmem gerekiyordu. Ben de oyalanmadan Mustafa’nın mektubunu cebime koydum ve hemen eve gitmek için kayalıklardan ayrıldım.

Eve girdiğimde doğruca odama çıktım. Mustafa'nın hasret kokan mektubunu tekrar tekrar okudum. Sonra da ocağın kenarındaki taşı özenle yerinden çıkarıp içindeki mektupları aldım. Mustafa'dan gelen tüm mektupları tekrar okudum. Sonra da tarih sırasına göre dizerek hepsini bir araya getirip ortasından pembe kurdeleyle bağladım. Askerdeyken yazdığı fazla mektup yoktu. Tekrar saydım; bir sene içinde altı tane mektup gelmişti. Hepsi de tek sayfalık mektuplardı. Yine de onun el yazısıyla yazılmış mektupları okurken sanki o yanımda ve elimi tutmuş, saçlarımı yüzümden çekerek kulağımın arkasına sıkıştırmış gibi hissederdim. Savaşa gitmeden önce yazdığı kısa notları da bir araya getirip onları da pembe kurdeleyle bağladım. Kurumuş çiçekleri özenle yazdığım küçük defterin arasına koydum. Artık renkleri çok belli değildi ama onlara Mustafa'mın parmakları değmişti. Benim için en değerli hazinelerden daha değerliydi. Bu mektupları yanımda götüremezdim, onun için de tekrar eski yerine koydum. Onların burada kalması bir gün buraya öyle ya da böyle dönmem için bana bir neden verecekti. Küçük kasamdan aldığım tek şey bez kesenin içinde duran yayamın bana verdiği yüzüktü. Onu valizime yerleştirdim. Eve girerken kapının önündeki pembe begonvilden kopardığım birkaç küçük dalı mektupların ve defterimin üzerine bıraktım. Tekrar buraya gelene kadar mektuplarıma eşlik etsin diye. Son kez bakarken gözyaşlarım da akmaya başlamıştı. Annem anlamasın diye hemen gözyaşlarımı sildim. Yanda duran taşı özenle yerine koydum. Biraz uzaklaşıp gizli yerime baktım. Taşın yerinden kımıldamış olduğu hiç belli olmuyordu. Ocaktan biraz kül alarak taşın kenarlarına sürttüm. Diğer taşlardan hiç farkı yoktu. Kim bilir, Mustafa dönüp beni bulduğunda onunla tekrar buraya gelip

bu evde oturmaya devam eder, ona da hazinemini yerini gösterebilirdim. Bu evde bir anım, gizli bir yerim olması her zaman hoşuma gitmişti. Geçmişteki tüm anılarım bu evdeydi. Benim için önemli olan Mustafa'yla olan anılarım da bu evde kalmalıydı.

Annem aşağıdan bağırdığında artık veda etmenin zamanı geldiğini anlamıştım. Kapının önüne yürüdüm, çıkmadan önce son kez odama bakarak aşağıya indim. Babam beni gördüğünde "Hazır mıyız?" diye sordu.

"Hazırım baba."

Dışarıya çıktığımızda etraf zifiri karanlıktı. Bizi bekleyen at arabasına valizlerimizi koyduk. Ben valizlerin yanına, annem ve babam da at arabasını süren adamın yanına oturdular. Araba yola koyulduğunda evimize baktım. Karanlıkta bir silüet olana kadar baktım ama artık evimizi göremiyordum. Köyün dışından giderek küçük bir koya geldiğimizde orada ablamları, onların ailelerini gördüm. Kıyıya oldukça yaklaşmış olan balıkçı teknesi bizi bekliyordu. O anda gözüme o kadar kişiyi alacak kadar büyük gelmemişti ama bindiğimizde en az bizim kadar daha insanı alabilecek büyüklükte olduğunu gördüm. Erkekler kürekleri çekmeye başladığında, biz kadınlar da bir köşede oturmuş karanlıkta kalkıştığımız bu yolculuğun başımıza bir şey gelmeden son bulması için dua etmeye başlamıştık. Deniz sakindi. Bu da fazla sallanmayacağımız anlamına geliyordu. Ben se ayrıldığımız kıyıya bakarken gözyaşları içindeydim. Çocukluğuma, gençliğime, aşkıma en önemlisi vatanıma veda ediyordum. Kayığımız kıydan uzaklaştıkça içimdeki tüm umutlar da birer birer benden uzaklaşıyordu. Köyün ışıkları görünmez olana kadar gözlerimi kırpmadan vatanıma baktım. Bir daha buraları görüp göremeyeceğimi bilmiyordum ama kalbimi Mustafa'mın olduğu

yerde bıraktığımı biliyordum. Karşı kıyıda, hasretle bir gün Mustafa'yla kavuşmayı ve buraya geri dönmeyi ömrümün sonuna kadar bekleyecektim. Ona söz vermiştim. O da beni bulacağına söz vermişti. Bu söz şimdilik kalbim kan ağlarken bana yeterdi. Bu sözlere sıkı sıkı sarılacaktım. Ta ki Mustafa beni tekrar bulana kadar.

Sonunda köyün ışıkları da görünmez oldu. Gökyüzünde ay yoktu. Başımı kaldırıp yıldızlara baktım. Onlar da görünmüyordu. Etrafımız zifiri karanlıktı. Bu koyu karanlıkta tek duyulan küreklerin suya çarptıkça çıkarıldığı sestti. İçim de en az etrafımız kadar karanlıktı. Kimse konuşmuyordu. Hatta o kadar yoğun bir sessizlik vardı ki nefes alıyorlar mıydı emin değildim ama herkesin düşündüğü şey belliydi. Annem uzanarak elimi tuttu. Başımı çevirip ona baktım. Karanlıkta yüzünün ifadesini göremesem de "Bir gün döneceğiz Eleni," diye fısıldadı. O zaman onun neden bu gidişe karşı çıkmadığını anladım. Her şey bittiğinde geri döneceğini düşünüyordu ama dönsek bile ne geride bıraktıklarımız aynı kişiler olacaktı ne de dönenlerimiz aynı kalacaktı.

Ablam elimi tuttuğunda onun da ağladığını görünce, tutmakta zorlandığım gözyaşlarımı bıraktım. Annem de bizim gibi ağlıyordu.

"Bir gün geri geleceğiz Eleni," diyerek söylediklerini tekrarlayan anneme döndüm. Karanlıkta gözlerini pek seçemesem de söylediği şeye onun da inanmadığını, sesinin tonundan anlamıştım. Bir daha buraya asla geri dönemeyeceğimizi biliyordum. Sanki vatanımıza ihanet etmiş gibi gecenin bir yarısı her şeyimizi bırakarak buradan kaçıyorduk. Bunu herkes unutsa bile biz nasıl unutacaktık? Ruhumun yarısını burada bırakmıştım ve bir daha asla bir bütün olmayacaktım.

Günümüz

Ocak 2020

Eleni kiralık arabayı köyün içindeki emlakçının önünde park ettiğinde derin bir nefes alarak çantasındaki fotoğrafı çıkardı. Siyah beyaz yıpranmış fotoğraftaki, hiç tanımadığı ama büyükannesinin anlattıklarıyla tanıdığı kadar olduğu büyük büyükanneye baktı. Bakımlı ve görkemli bir taş binanın giriş kapısının önünde, elini beline koymuş gülümseyerek poz vermişti. Bu fotoğraf çekildiğinde on beş yaşında olduğunu büyükannesinin anlattığından biliyordu. Güzeller güzeli gencecik bir kızdı. Yüzünden ne kadar mutlu olduğunu anlayabiliyordu. Şimdi onun bir zamanlar mutlu yaşadığı topraklarda, onun büyüdüğü köydeydi. Eğer şansı yaver giderse onun doğduğu evi de birazdan görecekti.

Emlakçı aradığında, köydeki eski Rum evinden bozma pansiyondan hemen fırlamış, gideceği yer yürüme mesafesinde olmasına rağmen bir an önce varabilmek için arabayı almıştı. Fotoğrafı tekrar çantasına koyarak arabadan indi. Onun geldiğini gören emlakçı da dükkânından çıkmış gülümseyerek bakıyordu.

“Bu kadar çabuk gelmenizi beklemiyordum,” dedi İngilizce olarak.

Eleni Türkçeyi anlayabilecek, aynı zamanda konuşabilecek yeterlilikte olsa da kendisini daha iyi ifade edeceğini düşündüğü için İngilizce konuşmayı tercih etmişti.

“Zaman kaybetmek istemiyorum. Bir an önce görüp, eğer aradığım evse işlemleri başlatmak istiyorum.”

“O zaman benim arabamla gidelim,” diyerek arabasına yürüdü kadın, Eleni de peşinden arabaya bindi. Ocak ayı olmasına rağmen hava çok soğuk değildi. Hatta güneş bulutların arasından sıyrılmış, gökyüzünde parlıyordu. Eleni, büyükannesi bahsettiğinden beri aklında olan bu konu için ancak fırsat bulmuştu. Özellikle görmek için bu mevsimi tercih etmişti. Yaza göre etrafta daha az insan vardı ve çoğu da köyde yaşayanlardı. Köyün içinden geçip tepeye tırmanan arabadan etrafı seyrediyordu. Tıpkı büyükannesinin ve ondan da önce büyük büyükannesinin anlattığı gibiydi. Kendisi buraları hiç görmemiş olmasına rağmen yıllardır duydukları sayesinde buraları görmüş gibiydi. Gerçi anlatıldığı zamanlardan bu yana çok değişmişti her yer. Bir kere köy gerçek anlamda artık küçük bir balıkçı köyü değildi. Büyümüş ve nüfusu artmıştı. Turizm burayı da keşfetmiş, adının duyulmasıyla eski sakinliğini çoktan kaybetmişti. Lüks villalar denizi gören tepelerde boy gösteriyordu. Köyün içi her ne kadar anlatılanlara benziyorsa da bir zamanlar ev olarak kullanılan birçok yapı kafelere ve küçük butik otellere dönüşmüştü. Dar sokaklar çeşitli hediyelik eşyalar satılan küçük dükkânlarla doluydu. Bir kısmı kapalı olsa bile yazın burada dolaşmak için oldukça küçüktü. Köy denizi gören tepelere doğru genişlemiş, o eski sakinliğinden eser kalmamıştı. Yine de güzel ve şirin bir yerdi.

Tepeye tırmandıklarında deniz birkaç metre aşağıda kalmıştı ve köy buradan olduğu gibi görünüyordu. Güneşin altında masmavi parlayan deniz olağanüstü bir manzara sunuyordu.

Eleni Girit'te de doğup büyüdüğü evin aynı bunun gibi bir tepenin üzerine yapılış gerekçesini şimdi daha iyi anlayabiliyordu. Büyük büyükanne burada yaşadığı hayatı ölene kadar özlemişti ve aynı buradaki gibi tepenin üzerine konumlanan bir evde yaşamıştı.

"İstediğiniz ev bu mu emin değilim ama şu hâliyle bile elinizdeki fotoğraflara benziyor sanırım," dedi İngilizce konuşan kadın. "Üstelik tamamen yıkılmamış çok az sayıdaki evden birisi ama alacaksanız korkarım çok iyi bir tadilat yaptırmanız gerekiyor."

Eleni bakışlarını denizden ayırıp kadına döndü. "Farkındayım."

"Mübadeleden sonra bu evler çok el değiştirdi. Rumlar gidince bu evleri devlet Yunanistan'dan gelen muhacirlere vermiş ama onlar da burada uzun süre kalmamışlar. Buradan Çeşme ve İzmir'e gidip yerleşmişler. Birkaç kez el değiştirmiş ama yıllarca bu evlerde kimse oturmamış. Sahipsiz kalınca da doğal olarak yağmalanmış. Son yıllarda yabancılara konut satışları serbest bırakılınca bu evlere talep fazla oldu. Hatta bir kısmını bir zamanlar burada oturan insanların torunları satın aldı. Ama çoğunu buradaki bir inşaat firması kapattı. Maalesef göreceğiniz bu ev de o firmanın elinde."

"Yani?" dedi Eleni kadına dönerek. İçine bir sıkıntı oturdu. "Satılık değil mi?"

"Satıp satmayacaklarını bilmiyorum. Size evi göstermeden onlarla konuşmadım. Belki aradığınız ev bu değildir."

"Anlıyorum."

“Evi bir görün, ondan sonra nasıl bir yol izleyeceğimize birlikte karar veririz.”

“Ya satmazlarsa?” diye tereddütle sordu.

“Her şeyin bir fiyatı vardır,” dedi kadın gülerek.

Eleni bir şey demedi. Bunu hiç düşünmemişti ve kadın da bundan şimdiye kadar hiç bahsetmemişti. Eğer aradığı ev buysa ve ev satılık değilse büyük bir hayal kırıklığına uğrayacaktı. Sadece kendisi değil, büyükannesi de aynı hayal kırıklığını yaşayacaktı. Üstelik bunca emek de boşa gitmiş olacaktı.

Biraz daha tepeye çıkıp sola döndüklerinde bozulmuş toprak yola baktı. Yer yer derin çukurlar vardı ve araba onlara girdikçe sarsılmaya başlamışlardı.

“Yol oldukça kötü ama bu yolu neredeyse uzun zamandır hiç kimse kullanmıyor,” diyen kadın önündeki derin çukurdan kaçmak için arabayı sert şekilde sola döndürünce Eleni kadına doğru savruldu. Kadın çukuru geçince konuşmaya devam etti. “Yeni yapılan yolu tercih ediyor herkes. Orası biraz daha uzun, onun için buradan getirmek istedim sizi. Çok az kişi kullanınca yol zamanla bozuldu. Aslında ev köyün merkezinden uzak gibi dursa da köy genişledikçe yakınlaştı. Burada da oturan fazla kişi yok. Dediğim gibi buradaki tüm arazi size bahsettiğim inşaat firmasına ait. Büyük olasılıkla yakında projelerini açıklarlar, o zaman bu yol da faaliyete girer ama şimdilik bununla ilgili bir haber yok.”

“Desenize buralar da bozulacak.”

“Değişim kaçınılmaz.”

“Evet ama bu kadar güzel yerlerin değişmesi gerekmiyor.”

Kadın bir şey demedi. Eleni de konuşmayınca sessizce yola devam ettiler. Biraz sonra Eleni önlerindeki bakımlı evi gördü. Bir kısmı taş, bir kısmı ahşaptan yapılmıştı.

Yolda gördükleri evlerin hemen tamamı harabeyken bu evin bu kadar bakımlı olmasına şaşırdı. Kadın onun neye baktığını görünce “O evde hâlâ oturan var,” diye açıkladı durumu.

“Rum mu?” diye sordu.

“Hayır, zamanında orada Türkler yaşıyormuş. O zaman da köyün ileri gelenlerinden biriymişler. Hâlâ öyleler. Size bahsettiğim inşaat şirketinin sahibinin o ev. Gerçi şimdilerde sadece yazları geliyorlar ama evde kalan ve evin bakımıyla ilgilenen bir aile var. Kışları burada geçiriyorlar.”

“Yıllara meydan okumuş,” dedi Eleni gözlerini evden ayırmadan.

“Oturulunca bakımlı kalabiliyor tabii,” diyen kadın yıkılmak üzere olan iki evi geçtikten sonra durdu.

“Geldik,” diyen kadın motoru durdurup Eleni’ye baktı.

Eleni de eve bakıyordu. Daha doğrusu evden geriye kalan harabeye.

“Korkarım uzun zamandır kimse oturmadiğı için oldukça bakımsız kalmış ve bazı yerleri yıkılmış olabilir. Genelde bozulmadan kalan çok az ev var.”

Evin bazı bölümleri daha hasarlı duruyordu. Arabadan inip bahçe duvarları yer yer yıkılmış eve doğru yürüdü. Kapısı ve pencereleri yoktu. Sadece yukarıdaki bir pencere kenarında parçalanmış bir panjur sallanıyordu. Üzerindeki dökülmüş boya bir zamanlar mavi olduğunu gösteriyordu. Çatı tamamen yıkılmıştı. Sadece evin önündeki taş baca sağlam kalmış gibiydi. Ev büyük ihtimalle bir zamanlar işlek bir yolda olmasına rağmen yol bile bozuktu. Çantasındaki fotoğrafı çıkararak baktı. Büyük büyükannesinin önünde poz verdiği evle bu evin neredeyse hiçbir benzerliğı yoktu. Maviye boyanmış kapının girişindeki pembe begonvilli çiçeklerin sardığı evle

artık bir kapısı bile olmayan bu yapı aynı ev gibi durmuyordu. Gerçi siyah beyaz fotoğraftan begonvillerin pembe olduğu görünmese de büyükannesini evi o kadar net anlatmıştı ki fotoğrafa bakmadan bile tanıyabilirdi.

“Bina sizdeki fotoğrafla neredeyse aynı gibi duruyor. Penceredeki cumba da yerinde. Büyük ihtimalle aradığınız ev burası.”

Eleni bir şey demedi. Konuşamayacak kadar hayal kırıklığına uğramıştı. Fotoğraftaki evi bulmayı beklemiyordu ama en azından oturulabilecek kadar sağlam olmasını umuyordu. Oysa bu evde değil oturmak, içeri bile girmek emniyetli değildi.

“Tadilatla tekrar eski hâline gelebilir. Bu evde ısrar etmezseniz bundan çok daha iyi durumda olan evler de var. Hem köyün içinde. Bu kadar uzak değil.”

“Buraya herhangi bir evi almaya gelmedim,” dedi Eleni. Kızgınlığı sesine yansımıştı. “Bunu daha önce de konuşmuştuk.”

“Biliyorum. Ben sadece başka alternatifleriniz de olduğunu söylemek istedim,” diyen kadının yüzü asılmıştı.

“Aradığım evde ısrar ediyorum,” dedi Eleni. Sesi olduğundan daha kararlı ve sinirli çıkmıştı.

“Anlıyorum,” diyen kadın bir şey daha söylemek üzereyken Eleni bir zamanlar bahçe kapısı olduğunu sandığı yerden virane bahçeye adım attı. Yerdeki taş kalıntılarından, yıllar önce burada bir çardak olduğunu düşündü. Etrafında iki çınar vardı ve gövdelerine bakılırsa yüzyıldan fazla süredir ayakta kalmışlardı. Ayakta kalan az şeyden biri de taş çeşmeydi. Evin arkasına doğru yürüdü. Bastığı yerlere dikkat ediyordu. Evin etrafı dizlerine kadar gelen dikenlerle çevrelenmişti. Evin arkasına döndüğünde gördüğü manzara neredeyse dilinin tutulmasına neden olacaktı. Köye tepeden bakıyordu ve deniz muhteşem

görünüyordu. Bir süre hiç kımıldamadan gördüğü olağanüstü manzarayı seyretti. Büyük büyükannesinin burada durup bu manzaraya bakıp bakmadığını düşündü. Onun için de burası olağanüstü müydü yoksa her zaman gördüğü bir manzara olduğu için cazibesi yok muydu?

Gözlerini manzaradan çekerek etrafına bakındı. Köyün içinde değil de neden bu tepedeki evde oturduklarını bahçeye bakınca anlayabiliyordu. Köydeki evler genelde birbirlerine bitişikti. Önleri sokağa bakarken arkalarında küçük bahçeleri vardı. Tepedeki evler ise birbirinden bağımsız geniş bahçeler içindeydi. Yer yer yıkılmış bahçe duvarlarına bakılırsa bu evin de geniş bir bahçesi vardı. Birkaç adım atarak evden biraz uzaklaşıp arkasını döndü ve tekrar eve baktı. Evin arkası da öne kadar hasar almıştı. Taş evin iskeleti olduğu gibi duruyordu ama onun dışında hiçbir şey sağlam kalmamıştı. Evi yağmurdan koruyacak bir çatı bile olmadığından evden geriye taş duvarlardan başka bir şey kalmadığına emindi. Üstelik yıllar içinde yağmalanmış gibi duruyordu. Çantasından başka bir fotoğrafı çıkararak eve baktı. Öne her ne kadar diğer fotoğrafa benzemiyorsa da arkası şu anda elinde tuttuğu fotoğraftaki eve çok benziyordu. Penceredeki cumbalara kadar aynuydu. İçinde oluşan heyecanı görmezlikten gelemedi. Sonunda aradığı evi bulduğunu anlamıştı. Bunun için kaybedilen onca zamana değmişti. Yüzünde oluşan gülümsemeyi gizleyemedi.

“Başardım büyükanne,” diye mırıldandı. “Annenin yaşadığı evi sonunda buldum.”

Bu haberi verdiğinde annesinin ve büyükannesinin ne kadar sevineceğini düşünerek mutlu oldu. Evin içine girmek için hareketlendiğinde, kendisinden uzakta duran kadın “Yerinizde olsam içeri girmezdim güvenli olmaya-bilir,” dedi.

Eleni tereddüt etti. Kadın haklıydı. O da vazgeçerek kadının yanına yürüdü.

“Aradığım ev bu,” dedi. “Bundan sonra ne yapmamız gerekiyor?”

“Söylediğim gibi burası inşaat firmasına ait. Onlarla konuşup bir teklif sunabiliriz.”

“Tamam o zaman, teklifimizi sunalım ama burada fazla kalamam. Bu süreç ne kadar sürer?”

“Satmaya hazırlarsa bugün bile bir cevap alabiliriz.”

“Peki, ne teklif edelim?”

“Bu tip evler maalesef görüntülerine kıyasla ucuz değil. Talep biraz fazla olunca satıcılar çok para isteyebiliyor ama ortalama bir fiyat verebiliriz. Onlardan gelen cevaba göre fiyatımızı gözden geçirebiliriz.”

“Olur ama çok da düşük olmasın. Olumsuz bir cevabı olumluya çevirmek oldukça zordur,” diyen Eleni kadının arkasından tekrar evin önüne geçti.

Arabaya bindiklerinde Eleni her şeyin yolunda gitmesini ve evin kısa sürede kendisinin olmasını diliyordu.

Köy merkezine indiklerinde Eleni gerekli kâğıtları imzalayıp kadına bırakarak arabasına bindi ve pansiyona döndü. İlk işi annesini aramak oldu. Aslında onunla birlikte geleceklerdi ama annesi düşüp ayağını kırınca Eleni yalnız gelmek zorunda kalmıştı. Çalan telefona cevap veren kadının sesi acı çeker gibiydi.

Eleni telaşlanarak sordu “İyi misin anne?”

“Evet, telefon uzaktaydı ona ulaşmak için birkaç adım atmak zorunda kaldım. Ne yaptın? Gördüğün, aradığımız ev mi?”

“Evet anne, sonunda buldum. Teklifimizi verdik, satıcıdan bir cevap bekliyoruz artık.”

“Umarım en kısa sürede gerçekleşir. Büyükannen de senden gelecek güzel haberleri bekliyor.”

“Umarım anne. O nerede?”

“Uzanıyor.”

“Birkaç gün daha buradayım. Sana gelişmeleri bildiririm.”

“Tamam, dinlen biraz. Erken bir tatil diye düşün.”

“Öyle yapıyorum,” dedi Eleni gülerek.

“Seni seviyorum bebeğim.”

“Ben de seni anne. Büyükanneyi öp benim için.”

“Öperim.”

Eleni telefonu kapattıktan sonra çantasındaki fotoğrafı çıkararak yatağa uzandı. Uzun bir süre, kapının önünde mutlulukla gülümseyen, saçları iki yanında örülmüş, üzerindeki çiçekli, kısa kollu elbiseyle poz veren büyük büyükannesine baktı. Fotoğraf çekilirken rüzgâr esiyor olmalıydı. Elbisenin etekleri havalanmıştı. Parmaklarını gülen kızın yüzünde gezdirdi. Büyükannesi Eleni’yi hep annesine benzetirdi. Hatta doğduğunda onun ismini vermişlerdi. Eleni fotoğraftaki kızla arasındaki benzerliğin farkındaydı. Saçları onun gibi sarıydı. Gözleri mavinin en güzel tonuydu. Eleni yüzünde en çok gözlerini severdi. Derin bir mavinin hâkim olduğu gözleri yüzünün en güzel yerlerinden biriydi ama fotoğraftaki kızla benzerlik taşıyıcılar da Eleni’nin gözleri hiç gülmezdi. Hep hüznünlüydü. Aslında Eleni kendini bildi bileli hep hüznünlü bir çocuk, hüznünlü bir genç kız ve hüznünlü genç bir kadın olmuştu.

Eleni büyük büyükanne Eleni’yi hatırlıyordu. Her ne kadar bu fotoğrafta çok mutlu bir kız olarak çıkmışsa da Eleni’nin hatırladığı o yaşlı kadın mutsuz bir kadındı. Bir köşeye oturur, saatlerce hiç konuşmadan durur, yanında olan biten hiçbir şeyin farkına varmazdı. Küçükken ondan korkardı da Eleni. İçleri gülmeyen o mavi gözlerini kendisine diken büyükannenin her hareketini gözlediği-

ni düşünür ve yerinden kımıldamazdı. Oysa büyüdükçe onu tanımaya başlamış, o sert görüntüsünün ardında yumuşacık bir kalbi olduğunu anlamıştı. “Büyükanne gülümsemeyi yıllar önce kaybetmiş,” derdi annesi ama Eleni şimdi bu fotoğrafa bakarak onun bir zamanlar ne kadar mutlu bir kız olduğunu görebiliyordu. Oturduğu koltukta onu yanına çağırır, ona hiç bıkmadan doğduğu yeri, yaşadığı bu köyü anlatırdı. Eleni tüm bunları sürekli dinlediği için bir süre sonra sıkılır, dışarıda oynayan çocuklara imrenerek bakar ama bir türlü onun sözünü kesip yanından ayrılmazdı. Büyük büyükanne Eleni yüz iki yaşında öldüğünde, küçük Eleni on bir yaşındaydı. Annesine onun neden gülmediğini sorduğunda Eleni’nin o zamanlar aldığı cevap hep aynı olurdu. “Onun yüreği çoktan öldü ama bedeni ölmeye direniyor,” derdi annesi. O zamanlar ne dediğini kavrayamasa da büyüdükçe anlıyordu; Eleni’nin de yüreği ölmeye başlamıştı.

Biraz daha baktıktan sonra fotoğrafı sehpanın üzerine bırakıp yan dönerek dizlerini karnına doğru çekti. Şu anda tek düşündüğü, bu işi bir an önce bitirip buradan gitmekti. Burası onu daha da depresif yapmaya yetmişti. Havadan mı, o virane evi görmekten mi yoksa bir zamanlar ailesinin burada kurduğu yaşamın izlerinden mi bilinmez, Eleni evine dönüp hayatını bir an önce yoluna koymak istiyordu.

O günü akşama kadar bekleyip emlakçıdan bir haber gelmemesi üzerine sıkıntıyla geçirdi. Ertesi sabah erkenden kalkıp arabasına binerek bir zamanlar büyük büyükanne Eleni’nin yaşadığı eve gitti. Yol gerçekten de çok bozuktu ve basık araba neredeyse her çukura girmişti.

Yolculuğun sonunda arabaya yaslanarak eve baktı. Burasının ev hâline gelebilmesi için oldukça fazla para harcaması gerekiyordu ama bunun altından kalkabilir-

di. Büyükannesi ona oldukça kabarık bir banka hesabı bırakmış ve oradan istediği kadar harcayabileceğini söylemişti. Eğer verdikleri teklifi beğenmezlerse Eleni onu artırmakta cimri davranmayacaktı. Çünkü büyükannesi ona tek bir şey istediğini söylemişti; annesinin doğup büyüdüğü evde ölmeden önce kısa süre de olsa yaşamak. Eleni kendisini bildi bileli evde hep burası konuşulmuştu. Büyükannesi Girit'te doğup bütün ömrünü orada geçirmesine rağmen orayı asla kendi yurdu olarak benimsememişti. "Vatanım annemin doğduğu topraklar," der, bunca yıla rağmen hiç gitmediği Türkiye'yi vatanı olarak benimserdi. Belki de annesinin ona verdiği isim bilinçaltına işlemişti. Annesinin öğrettiği Türkçeyi bile unutmuş, onu önce kızına sonra da torunu Eleni'ye öğretmişti.

Büyükannesinin bu özlemine karşı annesi de Eleni de Türkiye'yi vatanları gibi benimsememişlerdi. Onların vatanı Girit'ti ve bu evi alma düşüncesine her ikisi de karşı çıkmalarına rağmen büyükanneyi ikna edememişlerdi. İnatçı ve dik başlı bir kadındı büyükannesi ve Eleni de o huylarını büyükannesinden aldığını bilirdi.

Bakışlarını biraz ilerideki bakımlı eve çevirdi. Aradaki iki ev de kısmen yıkılmıştı. O sırada bahçenin kapısından çıkan küçük çocuğu gördüğünde gülümsedi. Çocuk da onu görmüştü; o da gülümseyerek kapının önünde dikilmeye devam etti. Tam Eleni'ye doğru bir adım atmıştı ki içeriden bir kadının seslenmesiyle geri dönüp bahçeye girdi. Bunlar emlakçının bahsettiği, eve bakan aile olmalıydı. Eleni tekrar önündeki eve döndüğünde cep telefonu çaldı. Arayan kişinin emlakçı kadın olduğunu görünce bunun bir işaret olduğunu düşünerek telefonu açtı.

"Korkarım size kötü bir haberim var," diyen kadın sustuğunda Eleni içinin ezildiğini hissetti.

“Kabul etmediler mi?”

“Hayır.”

“Onların istediği bir rakam var mı?” diye sordu.

“Maalesef satmak istemediklerini söylediler.”

Eleni bunu duyduğunda içindeki sıkıntı daha da katlandı. “Fiyatı artırsak kabul ederler mi?”

“Sanmıyorum.”

Eleni derin bir nefes aldı. Bu kadar yaklaştıysan pes edecek değildi. Gerekirse elindeki tüm parayı vermeye razıydı. Ona kalsa bu viraneye bir Euro bile ödemezdi ama çok sevdiği büyükannesinin son arzusunu yerine getirmek istiyordu. Tam konuşmak üzereydi ki kadın tekrar konuştu.

“Üzgünüm ama isterseniz ona yakın başka evler de bakabilirim.”

Bu söz Eleni’yi sinir etmeye yetmişti. “Size başka ev istemediğimi söyledim. Bu insanlarla bir de ben konuşsam, belki onları ikna edebilirim.”

Bir süre kadının bir şey söylemesini bekledi. Geçen her saniyede sinirleri iyice gerildi.

“Tamam,” dedi kadın. “Buraya gelebilerseniz birlikte gidebiliriz.”

“Geliyorum,” diyen Eleni telefonu kapadı. Bu kadar yaklaştıysan bu evi almadan gitmeyecekti.

Bir saat sonra, Eleni emlakçı kadını ikna ederek yola tek başına çıkmıştı. Evin sahibi Çeşme’de oturuyordu. Yol uzundu ama Eleni de kararlıydı. Kesin bir sonuç almadan annesini aramayacaktı. Sonunda elindeki adrese geldiğinde oldukça görkemli bir ev onu karşıladı. Yüksek duvarlı bahçesi ve dökme demirden kapısıyla bakımlı bir evdi. Telefon açıp geldiğini haber verdi. Birkaç dakika sonra demir kapılar yavaşça yana kayarak açılmaya başladı. Eleni arabayı kapıdan geçirip eve uzanan kıvrımlı

yola soktu. Bir dakika sonra, o güne dek gördüğü en güzel taş evin önündeydi. Bahçe bakımlıydı, orta yaşlarda bir adam bahçedeki yaprakları ayıklıyordu. Eleni güzel evlerin fotoğraflarını çekmeyi severdi. Arka koltuktaki fotoğraf makinesine uzanıp evin birkaç poz fotoğrafını çekmeyi düşündü ama o sırada evin çift kanatlı kapısı açıldı, Eleni de arabadan indi. Kapının önünde dikilen kadının ev sahibi mi yoksa çalışan mı olduğunu anlamasa da gülümseyerek kadına yürüdü.

“Hoş geldiniz,” diyen kadına Türkçe “Hoş bulduk,” dedi.

Kadının arkasından eve girdiğinde evin dışına ve bahçenin gösterişine rağmen evin içinin oldukça sade olduğunu gördü. Duvarlara aynı ressamın elinden çıkmış olduğunu anladığı suluboya tablolar asılmıştı. Biraz daha yaklaşıncı tablolardaki ismi gördü; Işıl Ziyaoğlu. Evde yaşayanlardan biri olmalıydı. Tablolar gerçekten çok güzeldi. O durunca kadın da durduğu için Eleni gülümseyerek “Çok güzeller,” dedi. Kadın hiçbir şey demeden onu genişçe bir salona aldığı anda bahçeyi ve havuzu görececek şekilde karşılıklı yerleştirilmiş özel yapım, uzun ve geniş iki kanepeli gösterdi. Bej rengindeki kanepeler renkli kırlentleriyle oldukça davetkâr görünüyordu. Eleni kanepelere oturup etrafına baktı; her yerde sanat eserleri, duvarlarda da yine aynı sanatçıya ait suluboya tablolar vardı. Sanata meraklı olmaları hoşuna gitmişti. Tablolardan biri dikkatini çekince yerinden kalkarak oraya doğru yürüdü. Bu, geldiği köyün tepeden bakılarak yapılmış suluboya tablosuydu. Bu manzarayı tanıyordu. Neredeyse almak istediği evin konumundan yapılmış gibiydi. Tablonun altındaki isim aynıydı. Tabloyu incelerken içeriye giren adamı fark etmedi.

Ekrem, kızının yaptığı köyün resmine bakan sarışın kızı kapının önünde durarak bir süre seyretti. Uzun boyu, uzun sarı saçlarıyla alımlı biriydi. Gri kadifeden bol bir pantolon, üzerine de beyaz bir kazak giymişti. Kız o kadar dalmıştı ki geldiğini fark etmediği için “Bakıyorum kızımın yaptığı resim ilginizi çekti,” diyerek içeri girdi.

Eleni sesi duyduğu anda irkilerek döndü. “Özür dile-
rim,” dedi Türkçe olarak. Karşısındaki adam uzun boylu, kırılaşmış uzun saçlarını arkadan bağlamış, ona tezat siyah ve gür kaşları olan, koyu gözlerinden zekâ fışkıran, yaşına göre yakışıklı bir adamdı. Yaşını tahmin etmek zordu. Kırk ile altmış yaş arasında geniş bir yelpazede duruyordu. Beyaz bir gömlek ve kot pantolonla daha da fit bir görüntüye sahipti. Gülümseyerek kıza elini uzattı. Eleni de adamın uzattığı elini sıktı.

“Hoş geldiniz. Ben Ekrem,” dedi.

“Eleni,” derken adama gülümsedi.

Tokalaşmaları bittiğinde duvardaki tabloya dönerek. “Güzel değil mi?” diye sordu adam.

Eleni adamın tabloyu mu yoksa manzarayı mı kastettiğini bilmediği için genel olarak “Evet, çok güzel,” diye yanıtladı.

“Işıl gerçek anlamda bir yetenek ama hobi olarak yapıyor resmi, asıl mesleği tarihçi.”

“Profesyonel bir ressamın elinden çıkmış gibi.”

“Gerçekten öyle. Köyün ruhunu yansıtmış tuvale. O köyü severim. Gerçi tüm yaşantım İzmir ve Çeşme’de geçti ama çocukluğumun en güzel anılarında o köyün yeri vardır,” diyerek yanında dikilen kıza döndü. “Bir an önce yaz olmasını isterdim oraya gidebilmek için. Kız kardeşimle yokuş aşağıya, köye kadar yarıştık,” diyerek o da bakışlarını tablonun üzerinde tuttu. Sanki

o günleri tekrar yaşar gibiydi. Adamın bu hâli Eleni'nin beklentisini kuvvetlendirdi. En azından evi neden almak istediğini anlayabilirdi.

Ekrem kıza dönerek eliyle kanepeleri gösterdi. Eleni kalktığı yere tekrar oturdu. Adam da karşısına.

Eleni adam konuşmadan, "Korkarım Türkçem çok yeterli değil. İngilizce konuşabilir miyiz?" diye sordu.

Adam gülümsedi. "Oldukça güzel konuşuyorsunuz ama nasıl rahat edecekseniz," diyerek İngilizce konuşmaya başladı. "Buraya kadar geldiğiniz için üzgünüm. Telefonda da söyledim, ev satılık değil maalesef."

Eleni konuya bu kadar çabuk girileceğini beklemiyordu ama buraya geliş nedeni bu olduğu için o da hemen konuya girdi. "İstediğiniz ücreti ödemeye hazırım."

"Buna karar verecek kişi ben değilim ne yazık ki."

"Neden?"

"Çünkü ev oğlumun," diyen adam devam etti. "Bir şey içer misiniz?"

"Teşekkür ederim, su lütfen."

Bir dakika sonra Eleni kapıdaki kadını gördüğünde şaşırdı. Adam hiçbir şey demeden kadın kapıda belirmişti. "Bana bir fincan kahve, hanımefendiye de bir bardak su lütfen," diyerek kıza döndü.

"Oğlunuza nasıl ulaşabilirim?" dedi Eleni. Bu adam karar verici değildi.

"Şu anda ulaşamazsınız, kendisi İngiltere'de. Bir hafta sonra dönecek."

Duyduğu her cümleden sonra Eleni'nin umutsuzluğu artmaya başlamıştı. Bir telefonu vardır herhalde diyeceken kendisini tuttu.

"Anlıyorum."

"Yine de onun evi satmayacağını size söyleyebilirim. Her ne kadar işlerinden pek gidemese de o köye bizden

daha bağlı. Aynı zamanda o evi kendisi oturmak için aldı. Ben orada yaşayacağımız bir evimiz olduğunu söylesem de o yeni bir evde, nişanlısıyla bir hayata başlamak istiyor. Bu yüzden hiç şansınız yok maalesef."

Eleni duyduklarıyla daha da ümitsizliğe kapıldı. Nişanlısı için alınan bir evi hiç kimse satmak istemezdi. Tam her şey bitti diye düşünürken sert kayaya çarpmıştı ama pes etmeyecekti. "Anladım. Yine de oğlunuzla konuşmayı çok isterim."

"O zaman bir hafta beklemeniz gerekecek."

İçeri giren kadın ortadaki sehpaye içeceklerini koyduğunda Eleni uzanıp bardağı almadı. Bu işin sandığında da zor olacağını kabul etmeli ve buradan gitmeliydi ama inatçıydı ve büyükannesini çok seviyordu. Onun son isteğini asla görmezden gelemezdi. Bir süre karşısındaki adamın sessizce kahvesini içmesini izledi.

Meral pencereden gelen misafiri gördüğünde aşağıya inmek için acele etmedi. O sırada takılarının olduğu çekmecenin başında dikiliyordu. Sedeften yapılmış küçük kutuyu eline alarak açtı. Etrafı elmaslarla çevrelenmiş safir yüzük tüm ihtişamıyla kutuda parlıyordu. Meral artık onun uğursuz olduğuna emindi. Kayınvalidesi Muzaffer Hanım ona evlendiğinde vermişti. Parmağına ilk takıldığında kendisini dünyanın en mutlu kadını hissetmişti. Hatta kayınvalidesine ona bu yüzüğü verdiği için minnettar bile olmuştu ama Meral'in bu sevinci fazla uzun sürmemişti. Meral bir süre yüzüğü takmış ve bu sürede iki evladını kucağına alamadan, karnında peş peşe kaybetmişti. Sonunda aileden birinin yüzük hakkında ona söylediklerini duyduğunda, söylenenlerin gerçek olmayacağını kanıtlamak için, istemese de parmağından çı-

karmış ve onu takip eden günlerde hamile olduğunu öğrenmişti. Yine de bunun bir tesadüf olduğunu düşünmüş ama kaybedilen iki bebekten sonra hamileliği boyunca tekrar yüzüğü takmaya cesaret edememişti. Oğlunun doğumundan sonra aklına gelince yüzüğü takmış ve hemen akabinde ağır bir hastalık geçirmişti. Meral evliliği boyunca ne zaman yüzüğü taksa başına bir iş gelmişti. Ya hastalanmış, ya düşerek bir yerini kırmış ya da bütün işleri ters gitmişti. Bunu kayınvalidesi Muzaffer Hanım'a söylediğinde sonunda o da yüzüğü çok istemesine rağmen takamadığını itiraf etmişti. Meral bu yüzüğün aileye nasıl geldiğini sormuş, Muzaffer Hanım da evlenirken kayınvalidesi tarafından parmağına takıldığını söylemiş ama aileye nasıl geldiğini bilmediğini anlatmıştı. Muzaffer Hanım'ın kayınvalidesi yaşarken ona sormuş olmayı diledi ama tüm bunları öğrendiğinde Feride Hanım çoktan ölmüştü.

Sonunda Meral yüzüğü bir daha takmamak üzere sedef kutusuna koymuş, yıllar önce mücevherlerinin durduğu banka kasasına yerleştirmişti. Gelinden geline, günümüze kadar gelen yüzük onu takanlara ne yazık ki uğursuzluktan başka bir şey getirmemiş, kendi lanetini taşımaya devam etmişti. Meral başta böyle şeylere inanmasa da sonunda o da yüzüğün uğursuz olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı. Yüzük yıllarca sedef kutusunun içinde, banka kasasında kalmış, şimdi de oğlu istediği için onu kasadan almıştı. Gerçi yüzüğün lanetini oğluna söylese de onu inandıramamıştı. Hatta İskender annesini yüzüğünü vermemekle suçlamıştı. Şimdiki gençlerin hiçbir şeye inandığı yoktu zaten. Oğlunun nişanlısı aklına gelince dişlerini sıktı Meral.

Tanıştığı günden beri oğlunun sevgilisinden hiç hoşlanmamıştı. Hatta kızı biraz avam bulduğunu bile söyle-

yebilirdi. Kız güzeldi, seksiydi ama hepsi o kadardı. Üstelik oğlunu yataktaki becerileriyle tavladığına da emindi. Ne doğru dürüst bir eğitimi ne de doğru dürüst bir ailesi vardı. Kendisini yetiştirmiş gibi dursa bile Meral onun rol yaptığını biliyor ve biricik oğluna onu yakıştıramıyordu. İskender'in gözü kızıdan başkasını görmediği için de düşündüklerini oğluna söyleyemiyordu. Şimdi ise ön balayı diyerek gittikleri yurt dışından bir an önce gelmelerini bekliyordu.

Önceleri kıza aldırmamıştı. Ne de olsa İskender'in yanındaki kızların ömürleri pek uzun olmuyordu ama aradan geçen ayların sonunda kız oğlunun evine yerleşmiş, sonra da ailenin içine girmişti. Bir gün İskender karşısına dikilip banka kasasındaki yüzüğü istediğinde, onu neden takmadığını anlatmasına rağmen oğlu gülüp geçmiş ve yüzüğü Yonca'ya takacağını söylemişti. Meral hiç sesini çıkarmamıştı. Hatta o akşam aklına gelen şeyle mutlu bile olmuştu. Yüzüğü oğluna verecekti. Belki lanet onda da kendisini belli eder o Yonca denen kız oğlunu bırakırdı. Ertesi gün bankaya giderek yüzüğü kasadan çıkarmış ve içine bile bakmadan akşam oğlunun avucuna koymuştu. Oğlunu ayrılmaya ikna edememişti ama bu işi yüzüğün yapacağına emindi. Hesaba katmadığı şeyse Yonca'nın yüzüğü fazla yaşlı işi bulup beğenmemesiydi. Birkaç gün sonra oğlu sedef kutuyu annesinin eline bıraktığında Meral hayal kırıklığını gizlememişti. Güvendiği son şeyin de işe yaramadığını, artık Yonca'yı kabul etmesinin zamanı geldiğini düşünmek onu deli etmeye yetiyordu. Meral de sinirle kutuyu mücevherlerinin olduğu çekmeceye koymuştu. Bir ara gidip bu yüzüğü tekrar banka kasasına saklaması gerekiyordu.

Parmakları istemsizce hareket edip yüzüğü kutudan çıkardı. Bu kadar güzel bir parçanın kutunun içinde ha-

pis kalmasına gönlü razı değilse de onu takmaya cesareti yoktu. Bir süre ışığa utarak onun parlamasına baktı. Taşlar o kadar güzel bir işçilikle oturtulmuştu ki artık bu kadar ince işler hiç yapılmıyordu. Büyük olmasına rağmen zarifti. Büyük safirin etrafı dört sıra elmasla çevrelenmişti. Parmakta duruşu bile ihtişamlıydı. Yüzüğün altında birleşen ve sonra birbirinden ayrılan çift altın halka, görüntüsüne muhteşemlik katıyordu. Meral bu yüzüğü o kadar severek takmıştı ki şimdi onun sedef bir kutunun içinde, kimseler görmeden yıllarca bir kasada durmasından rahatsızdı. Yüzüğü parmağına geçirdi ve bir süre elini havaya kaldırıp gün ışığında parlayan yüzüğe baktı.

Yonca'nın bu yüzüğü istememesi ve onu yaşlı işi bulması son derece sinirine dokunmuştu. Zaten böyle şeylerden anlamasını beklemiyordu ama en azından daha kibar bir bahaneyle yüzüğü istemediğini söyleyebilirdi. O anda kapısı tıkladığında hemen elini indirerek açılan kapıya baktı.

"Ekrem Bey aşağıya inip inmeyeceğinizi soruyor Meral Hanım."

"Geliyorum."

Kadın kapıyı kapattığında Meral parmağından yüzüğü çıkarmak için tuttu ama sonra vazgeçti. Gelen misafirine yüzüğü göstermek istiyordu. Son kez aynada üstünü kontrol ederek odadan çıktı.

Eleni bir süredir havadan sudan konuştuğu adamla daha ne konuşacağını bilmediği için sessiz kalmıştı. Adamın köy hakkındaki konuşmalarını dinlemeyi tercih etmişti. Tam konuşmak için ağzını açmıştı ki içeri giren kadını gördüğünde bakışlarını oraya çevirdi. Kadın kumral, uzun, düz saçları, uzun boyu ve güzelliğiyle gü-

lümseyerek kanepede oturan ikiliye yaklaştı. İlk bakışta oldukça genç durmasına rağmen onun da yaşını tahmin etmek zordu. Kocasının aksine siyah v yakalı uzun bir elbise giymiş, derin dekoltesinin üzerine birkaç sıra altın zincir takmıştı. Ev kıyafetinden daha çok bir yere gidecekmiş gibi giyinmişti ve Eleni kendisini bunu engellemiş gibi hissetti.

“Bir misafirin olduğunu bilmiyordum canım,” diyerek adamın yanına geldi.

“Tanıştırayım, eşim Meral. Bu hanımefendi de köydeki evi satın almak isteyen Eleni Hanım.”

Meral ayağa kalkan kıza elini uzattı. “Köyü sevdiniz demek,” dedi gülümseyerek.

Eleni de uzattığı elini sıktı. Meral kocasının yanına oturduğunda, “Evet, aslında bir zamanlar o köyde büyük büyükannem ailesiyle birlikte yaşamış. 1921’de köyden Girit’e göçmüşler,” diyerek karşısındaki çifte gülümsedi.

Bu, kadının dikkatini çekmiş olmalı ki, “Mübadelede gidenlerdensiniz öyle mi?” diye sordu.

Eleni fazla açıklama yapmadan “Evet,” dedi.

“Neden o evde ısrar ettiğinizi şimdi anlıyorum” dedi adam. “Yıllar sonra büyük büyükannenizin yaşadığı evi almak istiyorsunuz.”

Eleni gülümsedi. “Evet.”

“Hangi evden bahsediyorsunuz? Ben de bizim evi kastettiğinizi sandım,” diyen Meral kocasına gülümsedi.

“Yok, tatlım. İskender’in oturmak istediği evden bahsediyoruz.”

“Ahh,” diyen kadına baktı Eleni. Onun tepkisi bile o evin satılık olmadığını anlatır gibiydi. Bu Eleni’nin gözünden kaçmadı.

“Ama orasını İskender satmaz ki. Yonca için aldı,” derken Türkçe konuştu.

“Ben de hanımefendiye bunu söyledim.”

Eleni kendi aralarında Türkçe konuşan ikiliye bakarak huzursuzca kıpırdandı. Anlaşılan o ki karşısındakiler, evi satmaya ikna etmek konusunda yanlış kişilerdi. İskender denen adamla bu konuyu konuşup ne yapıp edip onu ikna etmeliydi. Tek sorun bir hafta daha burada kalamayacak oluşuydu. Bir an önce Girit’e, oradan da Atina’ya gidip işinin başına geçmesi gerekiyordu. O kadar çok işi vardı ki evi satıp satmayacağına bile emin olamadığı bir adamı ikna etmek için bir hafta beklemek gibi lüksü yoktu. Burada da daha fazla kalamayacağı için kendisine bakan karı kocaya gülümsedi.

Ekrem konuşmaya başladığında dikkatini adama verdi. “Oradaki tüm araziyi şirketim aldı. Hatta bizim evle sizin almak istediğiniz ev arasında bir kısmı yıkılmış iki ev daha var. Onları aslına uygun hâllerine getireceğiz. İsterseniz o evlerden birini size verebiliriz.”

Eleni kendisine sunulan bu teklifi bir an düşündü. O iki ev de neredeyse yarısı yıkılmış evlerdi ama tadilat yapılırsa belki fotoğraftaki eve benzerdi. Hem tadilatla da uğraşmamış olacaktı bu mantıklı duruyordu ama Eleni böyle bir şey yaptığında büyükannesini kandırmış olacaktı. Üzerinde annesinden daha çok hakkı olan bir kadını kandırmak istemiyordu. Bununla yaşayamazdı.

“Teklifiniz gerçekten güzel ama korkarım reddetmek zorunda kalacağım. Büyükanneimin yaşadığı evi tercih ederim. Oğlunuz onlardan birini tercih eder mi acaba?”

“Sanmam,” dedi Ekrem göz ucuyla karısına bakarak. “Oradaki en güzel manzaraya almak istediğiniz ev sahip. Uzun yıllardır İskender orasını kendisi için düşünüyordu. Fikrini değiştireceğini sanmıyorum.”

“Anlıyorum.”

Karşısında oturan karı koca bir süre birbirine baktı. Ona döndüklerinde ikisi de konuşmadı. O sırada Eleni'nin gözleri ellerini birleştirmiş kadının parmağına takıldı. Eleni'nin oldum olası eski mücevherlere tutkusu vardı. Hatta üniversite yıllarında bu tutkusu yüzünden bir sene İtalya'da eğitim almıştı. Oturduğu yerde o yüzüğe bakmak için yoğun bir istek duymasına rağmen bir şey demedi. Gözlerini tekrar kadına çevirerek gülümse-di. Burada yapacak bir işi olmadığını anlamıştı. İnsanları daha fazla rahatsız etmeden "İzninizle," diyerek yerinden kalktı. Karşısındakiler de kalkınca "Oğlunuz tam olarak ne zaman dönecek?" diye sordu.

"Cuma günü."

Eleni bir haftadan da fazla olduğunu hesapladığında hayal kırıklığına uğradı. "Rahatsız ettiğim için özür dilerim," diyerek kapıya yürüdü. Çıkmadan önce çantasından kartını çıkartıp adama uzattı. "Burada telefon numaram yazıyor. Lütfen oğlunuza beni aramasını söyleyebilir misiniz? Korkarım geri dönmek zorundayım."

"Tabii," diyerek kartı aldı Ekrem. Kız kapıdan çıktığında karısına döndü.

"Ne düşünüyorsun?"

"İskender böyle kızlar varken o Yonca'da ne buluyor bilmiyorum," diyerek içeri girdi Meral.

"Biliyorsun Meral, oğlumuzun ilişkilerine karışmıyoruz," derken Ekrem de karısının peşinden yürüdü.

"Karışmadığımız için gelin diye getirdiği kızı kabul mü edeceğiz."

"Evet, edeceğiz karıcığım. Bu onun sorunu, bizim değil," dedi.

"Nasıl böyle düşünebiliyorsun? Evlenip o kız ailemize girdiğinde bizim de sorunumuz olacak. Annen duymuş olsaydı bunu asla onaylamazdı."

“İskender Muzaffer Sultan’la konuşacağını söyledi. Hem iyi tarafından bakarsan o parmağındaki yüzüğü vermek zorunda kalmadın.”

Meral başını eğerek parmağındaki yüzüğe baktı. “Evet, onun değerini o kızının anlamayacağını biliyordum. Nitekim de yanılmadım.”

“İyi ya işte, artık sen takarsın.”

“Keşke takabilsem.”

Ekrem kalktığı yere otururken “Hadi yapma Meral, hâlâ o anlatılan hikâyelere inandığını söyleme sakın,” dedi.

“Ne yazık ki inanıyorum,” dedi Meral de kocasının karşısındaki koltuğa oturarak. Bir süre parmağındaki yüzüğe baktı. “Başıma gelmeyen kalmadı.”

“O zaman neden takıyorsun?”

“İskender verdiğinden beri bankaya gidecek zamanı bulamadım. Yarın ilk işim gidip kasaya koyacağım,” dedi ve elini kaldırıp yüzüğe tekrar baktı. “Bu kadar güzel bir şeyi kimselerin görmemesi gerçekten çok yazık,” diye mırıldandı.

Ekrem karısına bakarak gülümsedi. Keşke onu o yüzüğün lanetli olmadığına inandırabilseydi ama karısının geçmişte yaşadığı sıkıntıları bildiğinden sesini çıkarmadı. Ayrıca Yonca konusunda karısıyla tartışmaktan gerçekten çok sıkılmıştı. Yonca’yı o da tasvip etmiyordu ama Meral gibi kıza karşı da değildi. İskender’in de bir gün onların gördüğü şeyi göreceğine emindi. Kız servet avcısıydı ama ne yazık ki oğlu bunu henüz göremiyordu. Ekrem zamanı geldiğinde kıza evlilik sözleşmesi imzalatacağını oğluna söylemişti. Oğlu da bir şey dememişti. Tek arzusu düğün gününden önce oğlunun da onların gördüklerini görmesiydi. Onun için de karısının endişelerini körüklemek istemiyordu. Meral onun da kendisi

gibi düşündüğünü anlarsa oğluna baskı yapabilir, olmasını istemediği bu düğünün daha hızlı gerçekleşmesini sağlayabilirdi. Üstelik otuz bir yaşındaki bir adama kiminle evleneceğini söylemek onlara düşmezdi.

Meral bir şey demeden kanepeye oturup sehpa duran, hiç dokunulmamış bardağı eline alarak içindeki suyu içti. Kocasına sinirle baktı. Kendi tarafında olsa bu ilişki çoktan bitmişti ama Ekrem'in tavrı onu deli etmeye yetiyordu.

Eleni bir hafta olmasına rağmen telefonu çalmayınca sinirle odanın ortasında dolaşmaya başladı. Birkaç dakika önce emlakçıyı aramış, bir gelişme olup olmadığını sormuş, aldığı yanıtla iyice gerilmişti. Gidip gelmemek için annesinin ısrarıyla burada kalmıştı. Annesi biraz dinlenmesi gerektiğini söylüyordu. Eleni de bunu istiyordu ama kafasında o evi alamayacak olmanın endişesiyle doğru düzgün dinlenememişti bile. Üstelik gündüzleri kendi işini takip ettiği için telefonda başını kaldıramamıştı. Tüm bunların yanında kış olması nedeniyle köy gerçekten de sıkıcı olmaya başlamıştı. Birkaç kere Çeşme'ye inmiş, bir gün İzmir'e gitmiş ama tüm sorunlarını da peşinden sürüklediği için gittiği hiçbir yerde mutlu olmamıştı. Son iki gündür pansiyondaki odasından dışarıya çıkmıyordu. Hava yağmurlu ve soğuktu. Bol bol kitap okumuş, geçmişteki mutlu anlarını düşünmüş, bu onu daha da depresif yapmıştı.

Odanın içinde volta atmaya devam etmek yerine belki biraz dışarıya çıkıp yürümeliydi ama bunun için de hava müsait değildi. Canı sıkındı. Karakteri gereği sonuçlanmamış işleri sevmezdi. Artık evin gerçek anlamda satılık olmadığını kabul etmek ve buradan gitmek en iyisiydi.

Büyükannesini ikna ederek Ekrem Bey'in teklifini değerlendirmek daha mantıklı geliyordu. Kendince aynı yerde olduktan sonra evin hangisi olduğunun çok da önemi yoktu. Tam koltuğa oturmuştu ki telefonu çaldı. Hemen arkasını dönerek şifonyerin üzerindeki telefonu aldı. Bilmediği bir numara arıyordu ama telefon beklediği için hemen açtı.

Oldukça etkileyici bir ses tonuyla İngilizce konuşan adam "Eleni Theodorakis?" diye sorduğunda Eleni "Evet," dedi.

"Merhaba, ben İskender Ziyaoğlu. Babam verdi telefonunuzu, köydeki evi satın almak istiyormuşsunuz ama orası satılık değil."

Aile olarak konuyu uzatmayı sevmedikleri belliydi. Konuya bu kadar çabuk girmesi Eleni'nin canını sıkırsa bile karşılıklı konuşarak onu ikna edeceğini düşündüğü için hemen pes etmeyecekti.

"İskender Bey karşılıklı konuşmamız mümkün mü acaba?"

"İzmir'deyim."

Eleni gözlerini kapadı. Neden her işi bu kadar zor olmak zorundaydı. "Oraya gelebilirim. Lütfen, bu benim için çok önemli."

"Gelseniz bile fikrim değişmeyecek. O ev satılık değil. Şu anda neredesiniz?"

"Köydeyim."

Kısa bir sessizlik oldu. Eleni heyecanla adamın konuşmasını bekliyordu. Sessizlik uzayınca telefonu kulağından çekerek kapanıp kapanmadığına baktı. Tam o sırada adam da konuştu. "O zaman şöyle yapalım. Yarın ben de oraya gelecektim. Buraya kadar gelmenize gerek yok. Orada görüşebiliriz ama tekrar söylüyorum, ev satılık değil."

“Biliyorum, yine de görüşmek isterim.”

“Tamam o zaman, nerede kalıyorsunuz?”

Eleni kaldığı pansiyonun adını vererek telefonu kapadı. Satmak istemeyen bir adamı nasıl ikna edeceğini bilmiyordu ama elinden geleni yapacaktı. Elindeki telefonu yatağın üzerine fırlatarak odada tekrar dolaşmaya başladı. Bu işin olmayacağını hissediyor, bunu büyükannesine nasıl söyleyeceğini düşünüyordu. Yüzündeki hayal kırıklığına dayanamazdı. Onun için elinden gelen her şeyi yapmaya hazırdı ama işi gerçekten çok zordu.

Ertesi gün erkenden kalktı Eleni. Zaten bütün gece cama vuran yağmurdan ve görüşeceği adamın tutumundan dolayı bir türlü huzurlu bir uyku uyuyamamış, yatağında dönüp durmuştu. Eğer adamı ikna edemezse bugün dönecekti. Burada daha fazla kalmasına gerek yoktu.

Kahvaltısını yapmak için aşağıya indiğinde kapıyı görecektir şekilde oturdu. Zaten pansiyonda bir kendisi, bir de hafta sonu için gelmiş bir çiftten başka kimse yoktu. Kahvaltıyı bitirmek üzereyken kapıdan giren adamı gördü. Üzerinde yakasını kaldırdığı kalın, marka bir mont, altında da kot pantolon vardı. Ayağındaki kalın tabanlı botlarla içeri girdiğinde, pansiyonun sahibi kadın gülümseyerek adama yaklaştı.

“Seni bu havada buraya atan şey nedir?” diye sorarken birbirlerini yanaklarından öptüler.

İskender gülerek “Sende kalan bir kadın,” dedi.

Bunun üzerine kadın güldü. “Nişanlandığını duydum ama çapkınlığa devam galiba.”

Adamın kahkahasını da duyan Eleni sinirle masasında oturmaya devam ederken, gözlerini konuşan ikiliye dikmişti.

Adam oldukça yakışıklıydı. Babasına benzediğini düşündü. Tek fark saçlarının koyu ve kısa oluşuydu. Uzun boyu, atletik bir bedeni vardı. Kadın kendisini işaret edince bakışlarını Eleni'ye çevirdi. Göz göze geldiklerinde adamın gözlerinin de aynı saçları gibi simsiyah olduğunu gördü.

Adam kadına alçak sesle bir şeyler söyleyip Eleni'ye doğru yürüdü. "Eleni Theodorakis," dediğinde Eleni de ayağa kalkmıştı.

"İskender Bey," diyerek Türkçe konuştu. Bunu biraz önce kendisi hakkında konuşulanları anladığını fark etmesi için yapmıştı ama adamın umurunda bile olmadı. Sadece yüzündeki gülümseme alaycı bir sırıtışa döndü. Adam oturmak için sandalyeyi çekerken, "Başka yerde konuşabilir miyiz?" diyerek adama baktı. Tüm konuşmaları kendilerine bakan meraklı kadının duymasını istemiyordu.

"Tabii," derken, önden yürüyen kadını takip etti İskender. Sarı saçları oldukça uzun, mavi gözleri de çok güzeldi. Uzun ve narin bir bedeni vardı ve arkasında yürürken kot pantolonu taşıyan kalçalarının da çok güzel oluşuna karar verdi.

Dışarı çıktıklarında Eleni üzerindeki montun fermuarını çekti. Yağmur şiddetle yağmaya devam ediyordu. Kapının önünde dikilerek adama baktı. Adam da ona bakıyordu.

"Nereye gideceğiz?" diye sorduğunda, Eleni de aynı şeyi adama sormak üzereydi.

"Siz söyleyin."

İskender etrafına bakındı. Bu mevsimde köyde fazla yer açık olmazdı. Belki yürüyerek konuşabilirlerdi ama şiddetli yağmurda yürümek akıl kârı değildi. Kadının da bir yer bilmediği göz önüne alındığında en iyisi burada kalmaktı ama Eleni'nin kararlılığı karşısında bir şey demeden arabaya yürüyüp kapıyı açtı. Kadın da konuşmadan yüksek arabaya bindi. İskender de sürücü koltuğuna

yerleştğinde, “Burada konuşabiliriz isterseniz?” diyerek Eleni’ye döndü.

Pansiyon sahibinin kapının önünde durmuş kendilerini seyrettiğini gören Eleni “Evin olduğu yere gidebilir miyiz?” diyerek adama döndü.

İskender içinden küfür ederek arabayı çalıştırdı. Satmak istemediği bir evi görmenin ne anlamı olduğunu bilmiyordu ama bir şey demedi. Birkaç dakika sonra yüksek arazi aracı homurdanarak yıkık evin önünde durduğunda Eleni kendi arabasıyla buraya gelmenin ne kadar uzun sürdüğünü de anlamış oldu.

İskender pencereyi biraz aralayarak kadına döndü. “Sizi dinliyorum.”

Eleni söyleyecekleri için Türkçe uygun kelimeler düşünüyordu. Yanlış bir kelimeyi yanlış yerde kullanmayı istemiyordu. Üstelik adamın bakışları altında kafasını toplayamadığı için bir an durdu.

İskender karşısındaki kadının neden konuşmadığını merak etti. Türkçeyi biliyordu; aksanlı konuşsa bile kelimeleri doğru kullanıyordu.

“İngilizce konuşabilir miyiz?”

Bu sefer İskender biraz önce söylediği cümleyi İngilizce tekrarladı. “I’m listening you.”

“Babanız bahsetmiş olmalı, evi satın almak istiyorum.”

“Ev satılık değil. Bunu telefonda da söyledim.”

“Evi neden satmadığınızı öğrenebilir miyim?”

Kadının ısrarı karşısında İskender bir kaşını kaldırıp kadına baktı. Kendisine ait olan bir evi neden satmadığını kadına açıklayacak değildi. Bir kaşını kaldırırken alaylı bir gülüşle, “Bu evi seviyorum,” demekle yetindi.

Eleni elinde olsa adamın yüzündeki o sırıtışı silmek için kuvvetli bir tokat atardı ama bunu yapmayacaktı. Onun için de dişlerini sıktı.

İskender de kızın sinirlendiğini anlamıştı ama yüzündeki ifadeye de hayranlıkla bakıyordu. Pansiyonda pek farkına varamamıştı ama kızın olağanüstü bir güzelliği vardı. Açık teni, mavi gözleri ve sarı saçlarıyla çok güzeldi. Kaşlarını çatmasına ve yüzü sinirli olmasına rağmen bu durum güzelliğini gölgelemiyordu.

“İstediğiniz parayı verebilirim,” dedi Eleni. Bunun üzerine adam dönüp taş eve baktı. Sonra da bakışlarını kıza çevirdi. Mavi gözleri hüznü bakıyordu. O anda İskender onun neden bu kadar üzgün olduğunu merak etti. Yine de onun özelini merak edip sormayacaktı.

“Vereceğinizi biliyorum ama burası satılık değil. Siz neden burayı bu kadar çok istiyorsunuz? Buna benzer onlarca ev var bu bölgede. Eğer konumunu sevdiyseniz, aynı konumda evler bile bulabilirsiniz,” dedi.

Eleni iç çekerken bakışlarını eve çevirdi. “Bir zamanlar burada büyük büyükanne yaşamış ve büyükanne de annesinin doğduğu bu evde son günlerini yaşamak istiyor,” dedi başka bir şey söylemeden. Zaten doğrusu buydu ama ayrıntılara girmek istemiyordu.

“Büyükanne hasta mı?”

“Hayır, ama yaşlı,” dedi Eleni.

İskender bir süre daha kızın yüzüne baktı. Solgun yüzüne rağmen kırmızı dolgun dudakları vardı ve gözleri bir an o dudaklara kaydı.

“Üzgünüm, yine de evi satmayı düşünmüyorum.”

“Peki, bir anlaşma yapabilir miyiz?”

“Nasıl bir anlaşmadan bahsediyoruz?” diye ilgiyle sordu İskender.

“Evi bana satın. Ben de tüm tadilatını yaptırayım. Büyükanne ölünce evi tekrar size sattığınız paradan geri satayım. Böylelikle evin tadilatına para harcamamış olursunuz. Hem içerideki tadilatı sizin zevkinize göre de

yaptırabilirim isterseniz. Ne dersiniz? Bu işten oldukça kârlı çıkabilirsiniz. Ev yıkılmak üzere, buraya çok para harcamak istemezsiniz sanırım."

İskender böyle bir teklif beklemediği için oldukça şaşırmişti. Karşısındaki kadın evi ne pahasına olursa olsun almak istiyordu. Bu işten kâr bile edebilirdi ama çocukluğundan beri bu eve ayrı bir ilgisi vardı. Çocukken bu yıkıntıların içinde oynar ve bir gün bu evi eski hâline getirerek içinde oturacağını söylerdi. Ev onda bir takıntıydı ve Yonca'ya da bundan bahsettiğinde o da kendisi kadar heyecanla burada oturacaklarını söylemişti. Karşısında ona dikkatle bakan kıza tüm bunları anlatmak istemediği için konuyu değiştirdi. "Büyükanneniz kaç yaşında?"

"Seksen üç."

"Peki bu evde yaşayan annesi kaç yaşında öldü?"

Eleni adamın neden bunu sorduğunu anlamasa da yine de cevap verdi. "Yüz iki yaşındaydı."

"Vay canına," dedi adam gülümseyerek. "Desenize uzun yaşayan genlere sahipsiniz?"

Eleni bir şey demedi. İskender de kıza dönüp "Bu durumda evi tekrar geri alabilmem için en az on yıl, eğer büyükanneniz annesi gibi yaşarsa on dokuz yıl beklemek zorundayım. Bu sürede fikrinizi on dokuz kere değiştireceğinizi düşünerek bu teklife hayır diyorum," dedi.

Eleni adamın tutumu karşısında ne diyeceğini bilmiyordu. Evi satmayacağı kesindi ama yine de "Ne istiyorsunuz?" diye sordu.

İskender İngilizce konuşan kıza biraz daha yaklaşıncı parfüm kokusu burnuna doldu. Oldukça pahalı bir parfüm olduğunu biliyordu. En son İngiltere seyahatinde nişanlısına da bu kokudan almıştı ama kızın teninde koku daha hoştu.

“İngilizce anlatmaya çalıştım ama anlamadınız şimdi bir de Türkçe söyleyeyim. Evi kesinlikle satmıyorum. Anlayabildiniz mi?”

Kızın bir şey demesini bekledi ama Eleni sessiz kaldı. Mavi gözleri buğulansa da gözlerinden yaş akmadı. İskender de zaten oldum olası her şeye ağlayan kadınları sevmezdi. Bir süre daha gözlerini kızın mavi gözlerine dikti. O da bakışlarını kaçırmadı. İlk kimin pes edeceğini beklermiş gibi birbirlerine bakmaya devam ettiler. Sonunda ilk pes eden İskender oldu. Bu havada, camları buğulanmış bir arabanın içinde her ne kadar gözleri güzel olsa da bir kadınla oturmaya hevesli olmadığı için önüne dönerek arabayı çalıştırdı. Köye dönene kadar ikisi de konuşmadı. Kaldığı pansiyonun önünde durduğunda Eleni’ye dönerek baktı. Eleni de kendisine dönen adama, “Düşünmek dahi istemiyor musunuz?” diye sordu.

İskender’in sevmediği kadın tiplerinden biri de ısrarcı olanlardı. Ev satılık değildi ve karşısındaki kadın hâlâ neyi anlamamıştı, bilmiyordu.

Kıza iyice yaklaşarak onun gözlerinin içine baktı. “Hayır,” dedi kısaca.

Eleni aldığı bu cevapla üzülse de bir şey demeden arabadan inip pansiyona girdi. Çok sinirliydi. Adamı ikna edeceğini düşünmüş ama eli boş dönmüştü. Burada daha fazla beklemesine gerek yoktu. Zaten hava da kötüydü, Eleni de buradan gerçekten sıkılmıştı. O böyle küçük yerlerde yaşayacak biri değildi. Eleni büyük şehir insanıydı. Büyük şehirdeki karmaşa onu ayakta tutuyordu. Böyle bir yere ancak iki hafta tahammül edebilmişti. Girit bile ona boğucu gelirken bu köy ölümüne sıkıcıydı. Doğruca odasına çıkıp valizini hazırladı. Saat geç olmuştu. İzmir’e gece yolculuğu yapmak istemediği için bu geceyi de pansiyonda geçirip sabah ilk iş buradan ayrılacaktı. Elinden

geleni yapmıştı. Büyükannesi buna çok üzülecekti ama evi zorla satın alacak hâli yoktu.

Sabahın ilk ışıklarında Eleni pencerenin perdesini yana çekerek dışarıya baktı. İki gündür aralıksız yağan yağmur sonunda durmuştu. Valizine son giysileri koyup aşağıya indi. Kahvaltı yapmak istemediği için, kaldığı günlerin parasını ödeyip valizi arabaya yerleştirdi. Ayrılmadan önce evin olduğu yere gidip birkaç fotoğrafını çekecek ve büyükannesine gösterecekti. Evin ne durumda olduğunu görürse en azından o da ısrar etmezdi.

Tüm çukurları iki gün boyunca yağmur sularıyla dolmuş yolda ilerlemek eziyet olsa bile Eleni üşenmeden evin önüne kadar gitti. Dün bindiği arabanın biraz ötedeki bakımlı evin önünde durduğunu gördüğünde kaşları çatıldı. İnsanın zaten böyle güzel bir evi varken, aynı yerde yıkılmak üzere olan bir evi neden isterdi ki? Bunu anlamıyordu. Zaten emlakçı kadın buraya sadece yazları geldiklerini söylemişti. Yerleşme gibi bir niyetleri de yoktu. Zenginlik böyle bir şeydi. Oturmayacağın birçok eve sahip olmak ve onları yılın sadece birkaç ayı kullanmak... Eleni oldum olası yazlık kavramına karşıydı. Tatil demek, rutin ev işlerinden biraz uzaklaşmak demekti ama yazlık denen şey sadece başka bir şehirde olan ve aynı işleri orada da yapacağın başka bir ev demekti. Üstelik onlarca yıl aynı yere gitme fikri de oldukça sıkıcıydı.

Arabasından inmeden, yan koltukta duran fotoğraf makinesinin olduğu çantayı açtı. Fotoğraf çekmeyi seviyordu. On beş yaşına girdiği gün büyükannesi ona bir fotoğraf makinesi hediye etmişti. Eleni o günden sonra gittiği her yere makinesini de götürmüştü. Yıllar içinde kullandığı fotoğraf makineleri değişse bile değişmeyen tek şey gittiği her yere bu çantayı da taşımasıydı. Fotoğraf makinesini çıkararak objektifini değiştirdi. Arabadan

indiğinde başının üzerinden çığlık çığlığa uçan martıya bakarak gülümsedi.

Olmayan bahçe kapısından geçerek arka bahçeye doğru yürüdü. Uzaktan görünen köy manzarasının ve denizin birkaç kare fotoğrafını çekti. Bir süre burada durup bu evde yaşayan büyük büyükannesinin denize bakarak neler düşündüğünü tahmin etmeye çalıştı. O yaşlarda insan ne düşünürdü? Eleni'nin on beş yaşında düşündüğü tek şey, annesinin bir sabah kalktığında onu terk edip gidecek olmasıydı. Onun için de her gece saatini gecenin bir yarısına kurar, yavaşça odasından çıkar, annesinin odasının kapısını açarak onun odada olup olmadığına bakardı. Nedense altı yaşından sonra bir gün annesinin onu bırakıp sonsuza kadar gideceğinden şüphelenmişti. Bu durum on bir yaşına kadar sürmüş, sonunda annesi bir gece kızını odasında hayalet gibi gördüğünde Eleni'nin yaşadığı travmayı anlamıştı. Eleni'nin tüm çocukluğu ve gençliği bir gün herkes tarafından terk edilmek korkusuyla geçmişti. Bunu atlatabildiğini düşünürken bu sefer de ergenlik sorunları Eleni'nin yakasına yapışmış, hayatının büyük bir bölümünü psikolog odalarında geçirmişti. Duvarın üzerine konan bir martı dikkatini dağıttığında Eleni gülümseyerek fotoğraf makinesini kaldırdı. Martının birkaç pozunu çekti. Martı da fotoğraflarının çekildiğini anlamış gibi olduğu yerde durmaya devam etti.

Doğal ışık çok güzeldi ve Eleni de işine o kadar dalmıştı ki evin önünden gelen sesleri duymadı bile. İş bitip de arka bahçeden ön bahçeye geçerken, evin sahibini yanında genç ve güzel bir kadınla gördü.

İskender, arabasına binmek için dışarı çıktığında taş evin önündeki beyaz, küçük arabayı görüp merakla o tarafa yürümüşü. Arkasında da Yonca vardı. Tam bahçeye girecekken arka bahçeden çıkan kızı gördüğünde yüzü-

nü astı. Kız ısrarla evin çevresinde geziyordu ve bundan hiç hoşlanmamıştı.

“Burasının özel mülk olduğunu anlayabiliyor musun?” diye İngilizce konuştu.

Eleni omzunu silkerek “Sadece fotoğraf çektim,” dedi. “İzin almadan.”

Eleni bir şey demek için ağzını açmıştı ki İskender’in yanına gelen kız konuştu. “Ne oluyor?” diye o da İngilizce sordu.

“Hanımefendiye evin satılık olmadığını söylememe rağmen evin fotoğraflarını çekiyor,” dedi İskender nişanlısına dönerek.

Yonca kıza gülümseyerek “Bakabilir miyim?” diye sordu.

Eleni kamerayı ayarlayıp çektiği fotoğrafları, yanında dikilen kıza göstermeye başladı. Bir yandan kendisi de bakıyordu ve fotoğraf çekerek ne kadar yanlış bir iş yaptığını da anlamış oldu. Ev harabe olmasına rağmen doğal ışık altında o kadar güzel çıkmıştı ki büyükannesi evden değil vazgeçmek, daha çok isteyebilirdi. En iyisi bu fotoğrafları büyükannesi görmeden silmekti.

“Çok başarılısınız?” diyen kız gülümseyince, Eleni “Teşekkür ederim,” diye mırıldandı.

“Profesyonel misiniz?”

Eleni gülümseyerek “Hayır, benimki sadece bir hobi.”

“Buna rağmen çok güzel,” diyen Yonca bu sefer de onlara uzaktan bakan nişanlısına döndü. İskender kollarını göğsünde kavuşturmuş, kaşlarını çatmış karşısındaki kızlara bakıyordu.

“Görmelisin sevgilim,” diyen Yonca, İskender’in yanına yürüdü Türkçe konuşarak. “Bu harabe ev bile o kadar güzel fotoğraflanmış ki bayıldım gerçekten. Düğün fotoğrafçımızı bulduk sonunda.”

Eleni duydukları karşısında şaşırmıştı. Profesyonel fotoğrafçı değildi. Bu konuda biraz ders almıştı ama bu sadece çok hoşlanarak yaptığı bir hobiydi. İtiraz etmek için onlara doğru birkaç adım attığında onun yerine İskender konuştu.

“Hanımefendi yakında buradan gidecek Yonca.”

Yonca denilen kız itiraz kabul edecek gibi durmuyordu. Adama biraz daha sokuldu. Parmakları adamın kolunun üzerinde ileriye doğru hareketlendi. Ona iyice yaklaştı. Birkaç Türkçe kelime mırıldandı. Bu hareket nedense Eleni’ye çok mahrem geldi. İstediklerini yaptırmak için seksi kullandığı belliydi. “Lütfen sevgilim. En azından bir kere bak.”

İskender, Eleni’nin önünde Yonca’nın tavrına sinir oldu. Üstelik Yonca kızın Türkçe bilmediğini düşünerek söylediği kelimeleri bir metre ötelerinde duran sarışın kızın duyduğuna ve anladığına emindi. Kızın yüzünde belli belirsiz bir gülümseme vardı. Bu durum İskender’i daha da sinirlendirdi. Bu durumu fark eden Eleni “Üzgünüm ben fotoğrafçı değilim ve bugünde dönüyorum,” dedi.

“Gördün mü? Sana demiştim,” diyen İskender kolunu Yonca’dan kurtardı. Eleni onlar fısıldaşırken yürüyüp arabasına bindi. Arabayı çalıştırırken, fotoğraf çekmek için buraya geldiğine çoktan pişman olmuştu.

Aradan geçen aylarda Eleni büyükannesinin evi alamasının üzüntüsünü atlattığını düşünüyordu ama yanıldığını biliyordu. Bu ailedeki kadınlar üzüntülerini asla bir başkasına göstermezdi. Tüm üzüntülerini kendi içlerinde yaşarlar, dışarıya karşı alabildiğine güçlü dururlardı ama Eleni öyle olmadığını bilirdi. Çünkü kendisi de aynı büyükannesi ve annesi gibiydi. İçinde yas

tutarken, dışarıya mutluymuş gibi davranırdı. Onun için de büyükannesi evden bir daha bahsetmese de onun içinden geçenleri az çok tahmin edebiliyordu. Yaşanan onca acı bu duvarların içinde kalmış ve asla dışarıya belli edilmemişti.

“Bu havada neden evde oturuyoruz?” diye sordu Eleni. “Hadi hazırlanın sizi yemeğe götüreyim.”

“Burada rahatım,” diyen annesi mutfaktaki işine devam ediyordu. “Hava çok sıcak,” diyerek önündeki önlüğe ellerini sildi.

Eleni hayatı boyunca annesini önlükle o kadar az görmüştü ki onun ne yaptığını merak ederek sordu.

“Sen ne yapıyorsun orada anne?”

Annesinden önce büyükannesi cevap verdi. “Yemek.”

“Yemek mi?” diyerek şaşkınlıkla annesine döndü. “Ne zamandan beri yemek yapıyorsun? Ve sen de onun yaptıklarını yiyorsun, öyle mi büyükanne?”

“Artık yapamadığım için mecburen yiyorum,” diyerek güldü büyükannesi.

Katerina kızgınlıkla önce kızına sonra da annesine baktı. “Her yediğinde güzel olmuş diyorsun,” derken, önündeki önlüğü çekiştirerek çıkarıp sandalyenin üzerine attı. “Bu akşam dışarıdan bir şeyler söyleyin o zaman,” dedi sinirle koltuğa oturarak.

“Hadi ama anne, sana takılıyoruz biliyorsun. Ama kabul et, bu yaşma kadar taş çatlasa elinden ancak bir öğün ya yedim ya yemedim.”

“Nankör kız. Bu evde hep yemek yapıldı.”

“Evet ama sen yapmıyordun. Onları ben yapıyordum,” diyerek araya girdi Anatola.

Eleni en ufak bir sebepten annesi ile büyükannesi arasında kıyamet koptuğunu bildiğinden bu güzel günde onların tartışmalarına seyirci olmamak için araya girdi.

“Neye bakıyorsun büyükanne?” diye sordu.

Annesi bacaklarını önünde duran pufa uzatmıştı, yüzünde öfkeli bir ifade vardı. Büyükannesi de önündeki fotoğraf kutusundan çıkardığı fotoğraflara bakıyordu. Eleni evin fotoğraflarını büyükannesine ve annesine göstermemişti ama onları silmeye de gönlü razı olmamıştı. O sırada büyükannesi elinde tuttuğu fotoğrafı Eleni’ye uzattı.

Eleni yerinden kalkarak büyükannesinden fotoğrafı aldı. Adını taşıdığı büyük büyükannesiydi bu.

“Gördün mü Eleni, bu fotoğrafta tıpkı ona benziyorsun?”

Büyükannesinin uzattığı fotoğrafa belki de onlarca kez bakıyordu. Son yıllarda büyükannesi fotoğraflarla dolu bu kutuyu neredeyse hiç yanından ayırmıyor, aklına estikçe o kutuyu açıyor ve yüzlerce kez baktığı fotoğraflara sanki bir sırrı çözmek ister gibi dakikalarca bakıyordu.

Eleni objektife gülümseyen kadına baktı. Büyük büyükannesine benzediğini biliyordu. Bu fotoğrafa da belki onlarca kez bakmıştı. Onun gibi açık renk saçlı, onun gibi mavi gözlüydü. Benzerlik bununla sınırlı değildi. Yüz hatları da benziyordu.

Eleni objektife gülümseyerek bakan büyük büyükannesini dikkatle inceledi. Yüzü gülse bile gözlerindeki acı olduğu gibi yansımıştı. Öldüğü güne kadar hafızası yerindeydi ve doğduğu evi, ailesini, balıkçı köyünü, orada yaşadığı hayatı ve sevdiği kişileri anlatır dururdu. Hatta bir keresinde Mustafa diye birinden bahsetmiş, küçük Eleni de ona yapancı gelen bu adı sormuştu. “Geçmişte kalan bir hayal,” demişti büyükanne Eleni. Yaşlandıkça en sık tekrarladığı cümle de Eleni’nin kulaklarından hiç silinmemişti. “Tek mutlu olduğum yer orasıydı. İnsan vatanından ayrı kalıp çocuklarından daha uzun ya-

şamamalı," derdi. Son günlerinde ise kapının önündeki begonvil çiçeğinden bahsettiği için büyükannesi o mutlu olsun diye begonvil dikmiş, büyük büyükanne Eleni çiçeği gördüğünde evde kıyamet kopmuştu. İki yaşlı kadının tartışmasına sinirlenen annesi de begonvili kapının önünden söküp çöpe atmıştı. Böylelikle eve huzur tekrar gelmişti. O gün aklına gelince gülümsedi Eleni.

"Hatırlıyor musun büyükanne?" derken karşısındaki kadınlara baktı. İkisi de gözlerini ona çevirince, "Kapının önüne begonvil dikmiştin de ne kadar çok kızmıştı."

Annesi güldü. "Büyükanne deli olmuştu. Neden öyle tepki vermişti anne? O zaman ortam çok gergindi, bunu sana hiç soramamıştım. Sonra da unutuldu gitti."

Eleni de merakla büyükannesine döndü. Yaşlı kadın elindeki fotoğrafı bırakıp "Bu bir gelenektir," dedi.

"Gelenek mi?" diye sordu Eleni.

Anatola'nın gözleri daldı. Annesini düşündüğü belliydi. "Ben de o zamana kadar bunun bir gelenek olduğunu bilmiyordum," diye mırıldandı.

Eleni güldü. "Begonvilin ne gibi bir geleneği olabilir ki büyükanne?"

"Çünkü yıllarca bu ailedeki kadınlar gelin gittikleri evlerde mutlu olursa ya da o evleri yuvaları kabul ederlerse kapılarının önlerine pembe begonvil dikerlermiş."

Eleni gülümseyerek annesi ve büyükannesine baktı. "Ya nasıl güzel bir şey ama hiç bizim evimizin kapısında begonvil dikilmedi."

"Çünkü hiç birimiz mutlu olmadık," dedi annesi.

Büyükanne ve Eleni kendisine bakınca annesi güldü. "Ne? Yalan mı?" dedi Katerina omzunu silkerek. "Yuva diyeceğimiz bir evimiz bile olmadı. Büyükanne o kadar çok ev değiştirdi ki tüm ömrüm taşınmakla geçti. Sonunda öldü de uzun süre aynı evde oturabildik."

“Annem yaşarken hiçbir yere sığamadı. Oturduğumuz her ev bir zaman sonra onu rahatsız ederdi. Yeni bir eve taşınarak biraz olsun rahatlardı.”

“Neden o kadar çok ev değiştirdi büyükanne? Hatırlıyorum küçükken hiç arkadaşım olmazdı, sürekli oradan oraya taşınır dururduk.”

“Hepimiz öyle büyüdük. Oradan oraya taşınmakla,” dedi Anatola gözleri dalarak. “Çünkü tek istediği şey bir gün buradan karşı kıyıya gitmekti. Taşındığımız her evde doğduğu evi arardı. Orayı alamayacak olmamız beni çok üzüyor. Anneme verdiğim sözü tutamadığımı hissediyorum.”

Eleni büyükannesine baktı. Keşke elinde olsaydı ama evin sahibini ne yazık ki ikna edememişti. O evin fotoğrafları hâlâ makinesinde duruyordu. Bir an onları büyükannesine göstermek istedi ama daha çok üzüleceğini düşünerek bu isteğinden vazgeçti. Büyükanne konuşmaya başladığında ona doğru döndü.

“Biliyor musunuz ilk defa bu kadar uzun süre aynı evde yaşıyorum. Sürekli taşındığımız için anneme kızardım ama artık ona hak veriyorum. İnsan yaşlanınca bir yerlere sığmıyor. Evlendiğimde hep aynı yerde oturacağım derdim ama sonunda dönüp dolaşıp annemin yanına geldim.”

Katherina gülümsedi. “Ben de ne kadar uzağa gidersen gideyim dönüşüm hep buraya oldu.”

“Ben burada mutluydum. O zaman begonvili ben dikmeliyim?” diyerek güldü Eleni.

“Gelin gideceğin eve dikmen gerekiyor,” dedi annesi.

“Size evlenecekmiş gibi mi görünüyorum gerçekten?”

“Tabii ki öyle. Daha yaşın kaç?”

Eleni konuyu değiştirmek için büyükannesine döndü.

“Keşke büyük büyükanneyi ölmeden önce oraya götürebilseydik. O zaman çok küçüktüm.”

“Biz de götüremedik Eleni, bunun için üzülme kızım.”

“Bilmiş olsaydım, ne yapar eder onu son kez doğduğu o köye götürürdüm,” dedi annesi.

“Hiç istemedi ki Katerina ?” dedi büyükanne.

“Neden istemedi anne?” diyerek araya girdi Katerina. “Madem bir gün oraya döneceğini umuyormuş, istese gidebilirdik.”

Anatola gülümsedi. “O turist olarak oraya dönmek istemiyordu ki. Orada, o evde tekrar yaşamak istiyordu. Bunun mümkün olmadığını kabul ettiğindeyse zaten gidemeyecek kadar yaşlıydı. Hatırlasana Katerina, hiç mutlu değildi. Bakmayın bizimle konuşur, gülerdi ama ben onun gözlerinde bir gün bile mutluluk görmedim.”

“Gerçekten öyleydi anne. Ama hayatı acılarla geçen bir kadından bahsediyoruz. Genç yaşta kocasını kaybetmiş, arkasında üç evlatla kalmış ve evlatlarını da kaybetmiş bir kadından. Nasıl mutlu olabilirdi ki?”

“Öyle,” diyerek sustu Anatola. Gözleri daldı. Eleni büyükannesine bakarak konuştu.

“Kim bilir ne sırları vardı? İçinde neler yaşıyordu ama hiç birini bize anlatmadı.”

Kimsenin konuşmadığı o anlarda sessizlik uzadı.

Anatola torununun merak ettiği sırların en önemlisini biliyordu. Ama bunu söylemek için çok geç kaldığının da farkındaydı. Tekrar Türkiye’ye dönebilmiş olsalar belki de o sırrı anlatabilirdi ama artık orası kendileri için hayal olmuştu. Annesinin ölürken vasiyetini yerine getiremediği için çok ama çok üzgündü. Artık seksen üç yaşındaydı ve bu yaştan sonra sadece kendisinin bildiği bir sırrı açıklamanın da bir faydası yoktu.

Eleni gözlerini büyükannesine dikmişti. Onu çok seviyordu. Hatta annesinden bile daha çok seviyordu. Onun yanında büyümüştü. Eğer o annesini ikna etmemiş olsay-

dı Eleni annesiyle birlikte nasıl bir yaşantıları olacağını düşünürdü zaman zaman. Katerina akıllı bir kadındı ama bu yaşına kadar hiçbir işte çalışmamıştı. Potansiyelini hep yanlış kullanmıştı. Bu ailedeki kadınların herkesin konuştuğu başarıları yoktu belki ama herkesin konuştuğu güzellikleri vardı. Katerina da yaşına rağmen hâlâ çok güzel bir kadındı. Balıketinde vücudu, çekici kıvrımları, sarıya yakın kumral saçları ve giydiği giysinin rengini alan gri mavi gözleri vardı. Ama ilişkilerindeki hayal kırıklığı zamanla yüzüne yansımıştı. Büyükannesi bir süre daha gözleri uzaklara dalarak oturdu, sonra da başını eğerek tekrar fotoğraf kutusuna bakarak konuştu. "Annem çok büyük acılar çekti ama asla pes etmedi. O çok güçlü bir kadındı. Son gününe kadar acısını hep yüreğinde taşıdı."

"Bu ailedeki kadınlar hep güçlüydü. Belki de onun için erkekler bizden kaçıyor," diyen Eleni güldü.

Annesi kaşlarını çatarak cevap verdi. "Ne varmış bizde? Biz işe yaramaz adamlara rastladık diye senin de karşına aynı tipler çıkacak değil ya."

Eleni dudağını bükerek "Niko'yu unuttun herhalde anne?" dedi.

"Evet, çoktan unuttum bence sen de unutmalsın. Niko seni elinden kaçırdı ama hayatına devam ediyor. Sen de etmelisin Eleni."

"Ediyorum," dedi Eleni. Konu yine kendisine geldiği için canı sıkıldı.

Annesi oturuşunu değiştirirken söylenmeyi sürdürdü. "Hayır etmiyorsun Eleni. Kendini kapatın. Sadece işine asılmak hayatına devam etmek değildir. Çevrende başka erkekler de var."

"Niko sandığım gibi biri çıkmadı anne. Diğerlerinin ondan ne farkı olabilir ki? Üstelik aileme baktığımda şimdiye kadar doğru erkeği bulamayışımıza ne diyeceksin?"

“Her erkek yalancı değildir.”

Eleni sinirle güldü. “Yapma anne, bunun için kendine bakman yeter. Hayatındaki her erkek sana yalan söyledi.”

Katerina kızına hüznüyle baktı. “Baban onlar gibi değildi,” dedi.

Eleni annesinin hüznünü görmezden gelerek, “Seni hamileyken bir başka kadın için terk eden adama nasıl mükemmel diyebiliyorsun?”

“Evet, diyebiliyorum. Bizim birbirimize olan sevgimiz bitmiş olabilir ama başka erkekleri tanıdıkça yine de onun mükemmel olduğunu düşünüyorum. Her zaman dürüsttü.”

“Ben düşünmüyorum anne. Benim için, arkada bıraktıklarını merak etmeyen bir adamdan başkası değil.”

“O herhangi bir adam değil Eleni. Senin babandı,” dedi sesindeki üzgün tını Eleni’yi daha da sinirlendirdi. Bunca yıldan sonra hâlâ o adamı savunmasını akli almıyordu.

“Ömrümde hiç görmediğim bir babadan bahsediyorsun anne. Asla baba olmayan bir adamdan, benden haberi olup olmadığından bile kuşkuluyum.”

“Tabii ki var Eleni,” dedi büyükannesi.

Eleni ve annesi şaşkınlıkla büyükanneye döndü. “Nasıl var? Sen mi söyledin anne?” dedi Katerina.

“Tabii ki ben söyledim. Başka kim söyleyecek? Sana kalsa adam bir kızı olduğunu bile bilmeyecekti.”

“Bildi de ne oldu büyükanne? Bir kere bile beni görmedi,” dedi Eleni. Hayal kırıklığı sesine yansımıştı.

“O onun aptallığı ama biliyor mu biliyor.”

“Bu daha kötü ya büyükanne! Bir kızı olduğunu bilip bir kere bile merak edip görmeye gelmeyen bir baba. Bu şimdi onu benim babam yapar mı?”

“Ona her sene doğum gününde senin bir fotoğrafını gönderdim. Büyük olasılıkla neye benzediğini biliyordur.”

“Ne?” dedi Katerina yerinden kalkarak. Hiddetle annesine baktı. “Bunu nasıl yaparsın anne?” diye bağırdı.

“Sana kalsa hiç yapmayacaktın.”

“O bir kere bile beni aramadı. Ne zaman doğum yapacağımı bildiği hâlde kızını bile görmeye gelmedi ve sen de ona her sene fotoğraf mı gönderdin? Ne kadar zaman yaptın bunu?”

“Eleni on beş yaşına girdiği zaman bıraktım.”

“İnanamıyorum,” dedi Katerina. Ellerini saçlarından geçirerek öfkeyle annesine arkasını döndü. Sonra da kızgınlıkla dönüp “Gerçekten bu yaptığına inanamıyorum. Bunu bana ne zaman söylemeyi planlıyordun?”

“Fazla uzattın Katerina. Her baba ne olursa olsun bir çocuğu olduğunu bilmeli. Aslında bunu senin yapman gerekiyordu.”

“Her şeyi bilirken bunu yapmış olman beni çok yaraladı anne. Kendimi ihanete uğramış gibi hissettim.”

“Unutma, o olmasaydı belki de o karavanda yaşamaya devam edecektin. Ona borcum vardı, ben de bu şekilde ödedim,” dedi Anatola kızının sinirli yüzüne bakarak. “Şimdi sakinleşip oturur musun artık?”

Katerina kızına dönüp kalktığı yere oturdu. Annesine o kadar kızgındı ki bunu kelimelerle anlatmasına imkân yoktu. Yıllarca bu tutumundan dolayı bu evden uzaklaşmak istemişti ama onu burada tutan tek şey kızıydı. Bu evden gitmesi için gerçek bir nedendi yaşadığı olay ama Katerina artık yorulmuştu. İşe yaramayan erkekleri bulma gibi bir becerisi vardı ve bu yaştan sonra hiç kimsenin derdini çekecek durumda değildi.

Eleni ortamın gerginliği azalınca konuştu. “Yanlış yaptığını söylemeden edemeyeceğim büyükanne. Bunu

yapacak olan kişi annemdi ama artık olan olmuş, lütfen bunu daha fazla büyütmeyelim."

"Bu yaptığına hâlâ inanamıyorum," diye mırıldandı Katerina.

"Hayatlarınızda o kadar çok hata yapmışınız ki size bakarak ben de aynı hataları yapmaya devam ediyorum," dedi Eleni.

"Hadi ama kızım, bunu atlattığını düşünüyordum," diyen annesine öfkeyle baktı Eleni.

"Kendisini terk eden bir babası olan hiç kimse bunu atlatamaz anne. Sadece umursamaz gibi yapar. Kaldı ki senin kadar iyimser olamıyorum. Yaşadığın hayata baktığımda senin de atlattığını düşünmüyorum ayrıca," dedi sinirle. Annesinin gözlerindeki hüznün daha da derinleşti ama Eleni susmadı. "Sen atlatabildin mi anne?" diye sordu.

"Bazen dilin yılan kadar yakıcı olabiliyor," dedi Katerina. Hem kızının söylediklerine üzülmüş hem de annesinin sözlerine öfkelenmişti. Yıllarca kızını babasına göstermekle ondan bu şekilde intikamını aldığını düşünmüştü Katerina. Hoş Kostas da bir gün olsun kızını görmek için çaba sarf etmemişti ama bunun nedenini şimdi anlıyordu. Annesi zaten on beş yaşına kadar her sene kızının büyü-yüşünü fotoğraflarla göstermişti ona. İçindeki kızgınlık o kadar büyüktü ki Eleni olmasa burada bir dakika bile kalmak istemiyordu. Yine de aklına takılan soruyu sordu annesine. "Kostas'ın yerini biliyor muydun?"

"Evet."

"Ne zamandan beri?"

"Buraya geldiğin andan beri. Ama artık nerede yaşadığını bilmiyorum," dedi Anatola kızının üzgün yüzüne bakarak. Katerina çok hata yapmıştı ama kendisi de bir o kadar çok hata yaparak bugünlere gelmişlerdi.

“Bana neden söylemedin?”

“Daha çok üzülmeni istemedim Katerina. Yerini bilmiş olsaydın peşinden gitmeye devam edecektin.”

“Hayatım hakkında karar vermek sana düşmezdi anne.”

“Yeter Katerina, ne yapacağını ikimiz de biliyorduk. Seni acıdan koruduğum için bana kızamazsın. Senin de kızın var. Sen de aynı şeyi yapardın.”

Katerina sesini çıkarmadı. Annesinin kendisinden sakladığı, bilmediği daha neler vardı acaba? Sadece bir şeyi merak ederek sordu.

“Nerede olduğunu nasıl öğrendin?” dedi. Biraz önce sesinde yüklü olan öfke kırgınlığa dönmüştü.

Anatola elindeki fotoğrafı kutuya koyarken kızına döndü. Koyu gözlerini kısarak karşısındaki kadına baktı. Hayatında o kadar çok yanlış yapmıştı ki... Yapmaya da devam ediyordu. Şimdiye kadar yaptığı tek doğru şey Eleni’yi doğurmak olmuştu. Yine de onu birçok kez affetmişti.

“O karavanda yaşadığını bana o haber vermişti hatırlarsan, bunu sana söylemiştim.”

Katerina duydukları karşısında sinirle güldü.

“Arkasından perişan olduğumu mu düşündü?”

“Kabul et, perişandın kızım. Seni almaya oraya geldiğimde ne durumda olduğunu unuttun mu?”

Eleni şimdiye kadar yanında konuşulmamış bir konunun açılmasını şaşkınlıkla dinliyor ve iki kadının da birbirlerine öfkeyle baktıklarını görebiliyordu.

“Kaçıp gitmiştin Katerina. Arkanda nasıl bir anne bıraktığını hiç düşünmemiştin. Hamile olduğunu bile bana haber vermemiştin. Karnın burnundaydı. Perişan hâldeydin,” diyerek torununa döndü. “Eğer gidip anneni almasaydım o karavanda doğacaktın. Kim bilir senden ne zaman haberim olacaktı.”

"Neden geri dönmediğimi sana anlattım."

"Ne olursa olsun bir anne çocuğuna sahip çıkmalı. Hatalar yaptın Katerina ama ben senin annen olarak her hatanı kabul ettim. Yaşın gençti ve âşıktın. Aşk insana istemediği şeyler yaptırır ama benim bile beklemediğim kadar iyi bir anne oldun. Seninle o zaman da gurur duyuyordum, şimdi de duyuyorum. Harika bir kız yetiştirdin."

Katerina dönerek kızına baktı. Eleni de mavi gözlerini ona dikmişti. Kızının yanında kendi hatalarından bahsedilmesine içerlemişti ama annesinin son söyledikleri gözlerini sulandırmış hatta birkaç damla yaş yanaklarından akmaya bile başlamıştı. Bakışları tekrar annesine döndü.

"Onu ben büyütmedim anne. Eleni harika bir kız olmuşsa bu senin sayende oldu."

"Bunu ben başarmış olsaydım sen böyle hatalar yapmazdın. Çocuk yetiştirmekte başarısız olduğumu kabul ediyorum. Gerçi bunca sene sonra bunu itiraf etmek beni affedilir kılar mı bilmiyorum."

"Ben de başarılı bir anne değildim," dedi Katerina kızına bakarak. "O kadar çok hata yaptım ki tüm bu hatalar arasında nasıl bu kadar dengeli bir kız oldun bilmiyorum Eleni. Belki ileride sen de anne olduğunda beni affedersin."

Anatola bir şey demedi. Katerina da kızına bakmayı sürdürdü. Eleni yerinden kalkıp annesinin yanına oturup onun elini tuttu.

"Özür dilerim," dedi annesinin yanağını öperek. "Öyle demek istemedim."

"Biliyorum," dedi Katerina ve kızının saçlarını öptü.

Bir süre öyle kalan anne kıza sevgiyle baktı Anatola. Eleni başını annesinin omzundan kaldırdığında kendilerine bakan büyükannesine döndü.

“Neden erkeklere güvenmediğimin iki örneğisiniz,” dedi gülümseyerek.

“Biliyorum canım,” diyen Katerina kızına baktı. Gülümseseye bile onun ne kadar üzgün olduğunu görebiliyordu. Eleni babasız büyümenin sancısını hâlâ çekiyordu. Kızının kederli gözlerine bakarak konuştu. “Kalbin kırıldı, aşk hayatına ara verdin ama yeniden başlama zamanı geldi Eleni. Tekrar güvenmeyi öğrenmelisin. Benim hatalarımı sen yapma kızım.”

“Bu ailedeki kadınlar hatalarından hiç ders almıyor anne. Büyük ihtimalle ben de sizin gittiğiniz yollardan gideceğim.”

“Sen bizim zamanımızda yaşamıyorsun Eleni. Şimdi her şey çok daha kolay.”

“Yanılıyorsun büyükanne şimdi çok daha zor,” diyerek yerinden kalktı. Bahçeye çıkarak ellerini beline koydu. Derin bir nefes aldı. Neden evden ayrılmak için çaba gösterdiğini artık daha iyi anlayabiliyordu. Bu evde acı anılar, söylenmemiş sırlar, paylaşılmayan bir hayat vardı. Ailesi hakkında yeni yeni öğrendikleri onu artık şaşırtmıyordu. Burası erkekler bakımından oldukça şanssız bir evdi ve bu evdeki kadınlar hayatlarında belki de hiç mutlu olmamışlardı.

Katerina yerinden kalktı ve kızının arkasından bakıp annesine döndü. “Yanına git,” diyen annesini dinleyerek bahçeye yürüdü. Onun yanında dikildi. Uzaklara bakarak konuştu. “Üzgünüm Eleni.”

Eleni gülümseyerek annesine döndü. “Üzülme anne.”

“Keşke seni görse ve ne şahane bir kız olduğunu bilseydi.”

Eleni gülümseyerek annesinin yanağını öptü. “Bu onun kaybı. Siz bir yolunu buldunuz, ben de bulacağım merak etme. Beni değil kendini düşün, olur mu?”

“Kızım bu kadar mutsuzken nasıl kendimi düşünebilirim ki?”

“Ben mutsuz değilim anne. Sadece öfkeliyim ama geçecek.”

“Umarım Eleni. Hayata öfkelenmek doğru değil kızım. Öfke mutsuzluğu da beraberinde getiriyor.”

Eleni tekrar gülümsedi. “Hadi büyükanneyi yalnız bırakmayalım,” diyerek annesinin elini tuttu. El ele içeri girdiler. Büyükanne hâlâ fotoğraflara bakıyordu. Eline aldığı bir fotoğrafa dikkatle bakıyordu. “Bu fotoğrafı arıyordum meğer buradaymış,” diyerek onu Eleni’ye uzattı.

Eleni büyükannesinin yanına oturup onun uzattığı fotoğrafı aldı. Bunu ilk defa görüyordu. Adaşı Eleni, kocası ve üç çocuğuyla objektife poz vermişti. Büyükanne henüz bebektir ve annesinin kucağındaydı. Mutlu bir aile tablosu gibi görünmesine rağmen bu fotoğrafın çekildiği 1944 yılında bu aile tablosu büyük büyükbabanın bir gece kalp krizinden ölmesiyle eksilmişti. Büyük büyükanne Eleni en küçüğü beş yaşında olan üç çocuğuyla yalnız kalmış ve bir daha hiç evlenmemişti. Ama yaşadığı uzun hayatında kocasının acısından sonra iki evladının da acısını yaşamıştı. On sekiz yaşındaki en büyük kızı Maria’yı ilk çocuğunu doğururken, birkaç yıl sonra da babasının adını verdiği, on dokuz yaşındaki oğlu Yorgo’yu denizde kaybetmişti. Peş peşe kaybedilen iki evlat Eleni’nin bir daha asla yüzünün gülmemesine neden olmuştu. Yaşadığı acıya rağmen kalbinde kalan tüm sevgisini en küçük kızı Anatola’ya vermiş, ömrünün sonuna kadar da kızının yanından ayrılmamıştı.

Eleni hüznle fotoğrafa bakarken büyük büyükannesinin yaşadığı trajediyi hatırladı. Bu aile sanki lanetli gibi erkeklerden yana hiç gülmemişti. Eleni çok genç yaşta kocasını kaybetmiş, kalan tek kızını yetiştirmiş, onu ev-

lendirmişti. Büyükannesi ise evlendikten dört sene sonra annesi Katerina'yı doğurmuş, kızına hamileyken kocası Amerika'ya gitmiş ve bir daha ondan haber bile almamıştı. Aradan geçen bunca zamana rağmen ne olduğunu bile öğrenememişti. Gerçi ne oldu diye kocasının peşine de hiç düşmemişti. Katerina ise annesinin tüm karşı koymalarına rağmen büyük aşkla sevdiği adamla evden kaçmış, sefillikle tanışmıştı. Bir süre sevdiği adamın karavanıyla ülkeyi gezmişler, sonunda evlenmişlerdi. Buna rağmen annesi Eleni'ye hamileyken o uğruna her şeyden vazgeçtiği adam tarafından bir başka kadın için terk edilmişti. Eleni dünyaya bir babası olmadan gözlerini açmıştı.

Büyürken evdeki kadınların acılarına eşlik etmiş, onların erkekler hakkında söylediği olumsuz şeyleri dinlemiş ve erkeklere güvenilmeyeceğini küçük yaşta öğrenmişti. Dört kuşak kadın yıllardır aynı evde, her biri kendi acılarının içinde yaşamıştı. Eleni üniversite okumak için Atina'ya gittiğinde hayatında ilk defa tek başına yaşamanın ne kadar güzel olduğunu görmüş ve okulu bitirince de Girit'e geri dönmemişti. İşe girerek kendine büyükannesi ve annesinden farklı bir yaşam kurmuş, âşık olmuş ve laneti taşıdığını unutarak mutlu olacağını bile düşünmüştü ama yanıldığını anlaması uzun sürmedi. Sevdiği adam onu terk ettiğinde Eleni erkeklere güvenilmemesi gerektiğini söyleyen ebeveynlerine bir kere daha hak vermişti.

Niko'nun onu terk ederken söylediği cümleyi hâlâ hatırlıyordu. Gözlerinin içine bakarak, "Bana ihtiyacın yok Eleni. Bensiz daha iyi yaşarsın. Sen güçlü bir kadınsın," demişti.

Hâlbuki Eleni, Niko'nun sandığı kadar güçlü bir kadın değildi. Sadece kendi ayakları üzerinde durmayı çok küçük yaşta öğrenmiş biriydi.

"Ailemden geriye bir tek o fotoğraf kaldı," diyen büyükanneye bakarak düşüncelerinden sıyrıldı Eleni.

"Biz de kaldık büyükanne. Yalnız değilsin."

"Ablam ve abim öldüğünde küçüktüm ama annemin günlerce ağladığını hatırlıyorum. Sonra o acıları sadece ben dindirebilirmişim gibi bana sarıldığını da hatırlıyorum. Büyüdükçe o güzeller güzeli kadının hiç mutlu olmadığını bile hatırlıyorum. Ailesi buraya hiç gelmemiş olsaydı acaba orada nasıl bir hayatı olurdu?"

"Geçmişini düşünmek üzücü anne."

"Evet, üzücü," diyerek kızına baktı Anatola.

Eleni elindeki fotoğrafı büyükannesinin kucağında duran kutuya koyup kapattı. "Hadi, bu güzel havada neşelenmeye ihtiyacımız var biraz. Onun için de geçmişi bırakıp şimdiki zamana odaklanalım," dediği anda telefonu çalmaya başladı. Eleni telefonu eline aldığı anda arayan numarayı görünce heyecanlandı. Aylar geçmişken o numarayı neden silmediğini bile bilmiyordu ama iyi ki silmemişti.

"Efendim," diye açtığında karşısındaki erkek sesini duydu.

"Evi hâlâ almak istiyor musun?"

Eleni kendisine merakla bakan büyükannesi ve annesine baktı. "Evet," diyebildi şaşkınlıkla.

"O zaman ev senin."

"Gerçekten mi?"

"Evet, buraya gelersen işlemleri yapabiliriz."

"Tamam, ne zaman geleyim?"

"İstediğin zaman ama fazla uzatma."

"Uzatmam."

"Görüşürüz," diyen adam Eleni'nin bir şey demesine fırsat vermeden telefonu kapattı. Eleni bir süre daha telefonu kulağında tuttu ve sonra da yavaşça indirdi.

“Kimdi?” diye soran annesine baktı.

“Türkiye’den,” dedi Eleni sonra da şaşkınlık yerini kahkahaya bıraktı. “Evi satın alabiliyoruuuuz!” diye bağırdı.

Büyükannesinin yanına giderek onun ellerini tuttu. “Hayallerin gerçek oldu büyükanne. Annenin yıllarca gitmek istediği evi artık alabiliyoruz.”

“Ama sen adamın nişanlısı için o evi aldığını söylemiştin. Ne oldu acaba?” diye soran annesine döndü.

“Bunu düşünecek değilim anne, bize ne! Gerçi o kızın orada oturmayacağını ben bile anlamıştım bunu sonunda adam da anlamış olmalı,” diyerek tekrar güldü.

“O zaman bunu kutlamalıyız,” diyerek koltuk değneğine dayanarak ayağa kalktı Anatola. “Dolapta böyle zamanlar için sakladığım şarabı getir bakalım Eleni,” dedi torununa bakarak.

Eleni yerinden kalktı ve büyükannesinin söylediği yerden şarabı alarak açtı. Kadehleri büyükannesine ve annesine uzattı. Sonra kendisine de doldurup onların karşısına geçti. “Bu belki de şansımızın döndüğüne bir işarettir,” diyerek kadehini kaldırdı. Diğerleri de kaldırıp kadehler birbirine vurduğunda Eleni uzun zaman sonra mutlu olduğunu düşündü. Çok sevdiği büyükannesinin istediği bir şeyi ona vermekten keyif almıştı.

Anatola kadehini dudaklarından çektiğinde gözyaşları yanaklarını ıslatmıştı. Yıllarca içinde bitmeyen bir sızı gibi kalmış olan şey sonunda gerçekleşmişti. Annesinin ölmeden ondan istediği şeyi, sonunda kendisi de ölmeden önce başarmıştı. Oraya gidecek, annesinin odasında duracak, o cumbadan yola bakacak ve annesinin açıkladığı sırrı, kızı ile torununa anlatacaktı. Eğer şansı varsa şöminenin yanındaki, annesinin tırnaklarıyla yerinden oynattığı o taşı bularak annesinin hazinesini de gün yüzüne çıkaracaktı.

"Ağlama büyükanne," dedi Eleni ona sarılarak.

"Mutluluktan ağlıyorum. Bu hayatımda ilk defa oluyor."

"Ne?" diye sordu kızı annesine dönerek.

"Mutluluktan ağlamak," derken kızına ve torununa sarıldı Anatola.

Onca yıldır sakladığı gerçekler artık onu geceleri yatağına yattığında rahatsız ediyordu. Kızına hata yaptığını söylüyordu ama o da çok hata yapmıştı. Tıpkı bir zamanlar annesinin yaptığı gibi. Eleni haklıydı; bu ailedeki kadınlar hatalarından ders almıyordu. Aşk için birçok şeyi göze alabiliyor ama sonunda hep hayal kırıklığı yaşıyorlardı. Anatola kocası terk edip gittiğinde ne kadar mutlu olduğunu düşündü. Utanmasa sevinçten çılgınlıklar atacaktı. Kalbinde bir başkası varken artık ona dayanamıyordu. Kocasının ona yaptığı en büyük iyilik Amerika'ya gitmiş olmasıydı. Hatta adam onu da aldırma istemiş ama Anatola ona her şeyin bittiğini anlatan bir mektup yazarak bu olayı sonsuza kadar kapatmıştı. Çevresinde ona acıyarak bakan insanlara aldıracağı bile yoktu. Onun gidişi yüzünün tekrar gülmesini sağlamıştı. Kız çocukları annelerinin kaderlerini yaşırdı. Anatola da tıpkı yıllar önce olduğu gibi annesinin kaderini yaşamıştı. Âşık olmuş, sevdiği adamdan ayrılmış ve onun sevgisini ömrünün sonuna kadar kalbinde taşımaya devam etmişti. Yıllar sonra öğrendiği gerçeklerle kendi yaşamındaki gerçekler uyuşmuştu. Tıpkı son nefesini verirken sırrını kendisine söyleyen annesi gibi o da sırrını ölürken kızına ve torununa açıklamayı kafasına takmıştı. Hiçbir sır onunla birlikte mezara girmemeliydi.

Her şeyin başladığı karşı kıyıdaki o eve annesi ve babası için gitmek istiyor, kapısının önüne annesi ve belki de kendisi için bir pembe begonvil dikmek istiyordu.

Annesini düşündü... Tüm bunları o yaşarken yapabilmiş olmayı isterdi. Onun orada, doğduğu evde ölmesi ve sevdiği adamın yanına gömülmesi gerekiyordu ama bu dünyada yaşarken ayrıldıkları gibi mezarları da ayrıydı. Gerçi Anatola inançlı bir kadındı. Annesinin ve babasının bu dünyada olmasa da öteki dünyada bir araya geldiğine inanıyordu. Bu inanç ona hüzünlü bir mutluluk veriyordu. "Başardım anne," diye mırıldandı. "Sonunda başardım. Oraya gidecek, o evde seni anarak oturacağım."

Eleni

Geçmişteki Günler

Eleni

1921

Bizi vatanımızdan uzaklaştıran o tekneden indiğimizde ne yapacağımızı bilmediğimiz yabancı bir yerdeydik. Çevremizde kendi dilimizi konuşanlar olsa bile buralar doğduğumuz topraklar değildi. Babamın ailesi yıllar yıllar önce karşı kıyıya göç etmiş, orada bir hayat kurmuş, orasını vatanı bilmişti. Bizler için burası yabancı bir yerdi.

Gün aydınlandığında sanki görülmesi gereken varlıklarmışız gibi limana bir sürü insan toplanmıştı. Toplanan bu insanların bazılarının burada yaşayan Türkler olduğunu öğrendiğimde anneme döndüm. "Onlar burada kalırken biz neden kendi vatanımızdan kaçmak zorunda kaldık?" diye sordum.

Annem hüüzünle yüzüme bakarken sessizliğini korudu. Bense aklımda bu soruyla orada öylece kalakaldım. Büyük ablamın kocasının akrabalarının büyük bölümü hâlâ Girit'te olduğu için onlar da gelmişler, bizleri kendi evlerine götürmüşlerdi. Limana yakın, büyük bir evdi. Evdeki kadınlar sofrayı hazırlamış bizi bekliyorlardı. Bahçeye kurulmuş meyve ağaçlarının altında yemeklerimizi yedikten sonra erkekler ayrı bir yere giderek biz

kadınları yalnız bıraktı. En büyük ablam yılın belli bir ayını burada geçirdiği için buraya ve bu insanlara alışkındı. Biz de öylece bir köşede oturmuş ne yapacağımızı bilmez hâlde bekliyorduk. Akşama doğru, buradan karşı kıyıya göç eden bir ailenin evine yerleştirildik.

O zaman annem bana dönerek, "Bak, onlar da buradan kaçıyorlar. Savaş kötü bir şey Eleni. Canını ve sevdiklerinin güvenliği için istemediğin şeyler yapabilirsin. Buraya geldiğimiz için babanı suçladığını biliyorum ama sakın bunu yapma. O bizim güvende olmamızı istedi sadece," dedi.

"Suçlamıyorum anne," dedim. Ardından yeni evimize yürümeye başladık.

Yerleştiğimiz ev yine limana yakındı. Yosun ve balık kokusu evin içine dolmuştu. Annem, ben ve babam ne yapacağımızı bilmediğimizden evin ortasındad dikilmeye başladık.

Annem "İyi ki bugünleri annem görmedi yoksa kahrından ölürdü," dediğinde gözyaşlarımı tutamadım. O görmemişti ama ben görmüştüm ve kahrımdan ölmek üzereydim.

Babam anneme sarıldı. Onu teselli eder gibiydi ama annem de ağlamaya başlamıştı. Bilmediğimiz bu yerde sudan çıkmış balık gibiydik. Bir zamanlar bu evde yaşamış insanlar da karşı kıyıya gittiklerinde acaba bizim hissettiğimiz şeyleri hissetmiş miydi? Kalplerinde bir daha hiç dinmeyecek bir sızı var mıydı? Onlar da aynı bizim gibi kendilerinin olmayan bir evde, kendilerine ait olmayan eşyaların ortasında bizim gibi birbirlerine sarılıp ağlamışlar mıydı?

Annem o gün hiçbir şey yapmadan öylece oturdu. Elini hangi eşyaya atsa sanki bir başkasının eşyasına el sürüyormuş gibi hemen çekiyordu. O gece bizim olmayan

yataklarda yattığımızda aklımdan geçen tek şey burada mutlu olamayacağım hissiydi. Burası vatanım değildi, içinde bulunduğum ev evim değildi, üzerinde yattığım şilte yatağım değildi. Tüm bunlar bana yabancıydı. Özlem daha ilk günden yüreğime dolmuştu. Tek tesellim, savaş bittiğinde Mustafa'nın gelip beni bulması ve tekrar vatanıma geri götürmesiydi.

Ertesi sabah evdeki telaşa uyandım. Odadan çıktığımda annem bana bakarak gülümsedi. Bir gün önce sabaha kadar ağlayan o kadın değilmiş gibiydi.

"Hadi artık Eleni, yerleşmenin vakti geldi."

Bu kadar çabuk muydu? Bir yere yerleşmek için sadece bir gece geçmesi mi gerekiyordu? Yıllar geçse bile ben buraya ait olmayacaktım.

"Burası bizim evimiz değil," dedim anneme dönerek.

Yanıma gelip elleriyle omuzlarımdan tuttu. Gözlerinin içine baktı. "Bunu ne kadar çabuk kabul edersen o kadar mutlu olursun Eleni," dedi. "Artık bizim evimiz burası. Vatanımız burası. Buradaki insanlar yeni komşularımız. Geçmişimizi unutmayacağız ama şimdi geleceğimizi düşünmeliyiz."

"Ama anne yayam, dedem, tüm dostlarımız orada kaldı."

"Biliyorum Eleni ama ablaların, onların aileleri ve bizler buradayız artık. Sürekli orayı düşünürsek burada mutlu olamayız. Şartlar artık orada yaşamamız için uygun değildi kızım. Bundan sonra vatanımız burası. Artık buna alışmalısın."

Bir şey demedim. İçten içe annemin haklı olduğunu biliyordum. Ona göre yaşayan tüm sevdikleri yanındaydı ve onlar yanında olduğu sürece nerede yaşarsa vatanı orasıydı ama benim sevdiğim burada değildi ve bir daha onu görüp göremeyeceğimi bile bilmiyordum. Tek

bildiğim savaştan sağ salim çıkarsa Mustafa'mın verdiği sözü tutacağı ve gelip beni bulacağıydı. Tek yapmam gereken beklemektir. Ne kadar uzun olursa olsun, ne kadar acı dolu olursa olsun bekleyecek ve Mustafa'ma kavuşacaktım.

"Hadi bana yardım et, baban gelene kadar evi yerleştirelim," diyen annem düşüncelerimi böldü.

"Babam nerede?"

"Birkaç eşya almaya gitti."

O gün akşama kadar evi annemin düzenine göre yerleştirdik. Bir gün önce evdeki eşyalara elini bile sürmeyen annemin bir günde o eşyaları benimsemesine şaşırmış, aynı zamanda üzülmüştüm. Üzüntülerimi içime gömüp bana verdiği işleri yapmaya koyuldum. Ama ben asla annem ve babam gibi olmayacaktım. Bu evi benimseyecek, burayı vatanım bilmeyecektim. Burası Mustafa'm gelene kadar kalacağım bir yerdi sadece.

Geceleri uyumadan önce Mustafa'ya bir şey olmasın diye saatlerce dua ediyordum. Sonra da pencerenin önüne oturup karanlıkta gökyüzünde parlayan yıldızlara bakıyordum. Aynı yerlerde olsak da aynı gökyüzüne bakıyor, aynı yıldızları görüyorduk. Bu düşünce bile zor zamanımda bana teselli oluyordu. Mustafa'm da benim gibi karanlıkta yıldızlara bakıp beni düşünüyor muydu merak ediyordum?

Bir hafta sonra annem eve tamamen yerleşmişti. Sanki yıllardır burada oturuyor gibiydi. Kendisine arkadaş bile edinmişti. Burası köyümüze oranla daha özgür bir yerdi ama sevdiğim insan yanımda olmayınca benim için özgür olmanın bile anlamı yoktu. Üçüncü haftanın sonunda ilk misafirliğimize, ablama gidecektik. Buraya geleli neredeyse üç hafta olmuştu. Ablam bir süre kocasının ailesiyle yaşamış ama üç hafta gibi bir sürede kendi evine taşınmıştı.

Onun evini ilk defa görecektim. Bize çok uzak olmayan bir yerdeydi. Yürüyerek gittik. Kapının önüne geldiğimizde annem elimi sıkıca tuttu. Ben de onun baktığı yere bakıp anneme döndüm. Ablamın dar sokaktaki evinin önünde küçük bir pembe begonvil fidanı vardı. Bunu kendisinin diktiğini anlamıştık. Çiçeği görünce ağlamaya başladım. Bunun üzerine babam omzuma elini koydu.

“En azından içimizden biri burasını yuvası olarak görmeye başlamış Eleni. Bence üzülmemelisin,” dedi. Bu beni teselli edeceğine ağlamam daha da şiddetlendi. Sanki benim dışımdaki herkes, hep burada yaşamış gibiydi. Hiç mi geldiğimiz yeri, yaşadığımız o sıcak evimizi hatırlamıyorlardı? Şimdiki evimize bakarak hiç mi özlem duymuyorlardı? Babamın her bir ayrıntısını kendi eliyle yaptığı o çatı katını benden başka kimse özlemiyor muydu? İnsan doğup büyüdüğü yeri bu kadar kolay unutabilir miydi? Tüm bu soruları annemle babama haykırmak istiyordum ama yapamadım. Boğazıma oturmuş kocaman bir yumru vardı ve ne kadar yutkunursam yutkunayım sanki her nefes alışımında daha da büyüyordu. Bir gün hiç nefes alamayacak kadar büyümüş olacak ve ben de o anda ölmüş olacaktım.

Zar zor babama “Bu kadar çabuk mu bu yabancı yeri yuva bellemek?” diye fısıldadım.

“Onun mutlu olmasına sevinmeliyiz Eleni,” diyerek beni teselli etmeye çalışan babam anneme döndü. “Belki biz de kapımızın önüne pembe begonvil fidanı dikmeliyiz,” dedi.

Bunu duyduğumda kendimi ihanete uğramış gibi hissettim. Burası ablamın yuvası olabilirdi ama tüm sevdiklerini Anadolu topraklarına gömen bizler için yuva değildi. En azından benim için değildi. Sadece ne yapacağını bilmeyen insanların rüzgârın karşısında savrulması gibi

bu topraklara savrulmuştum ve içimde bir gün vatanıma döneceğim umudunu korumaya çalışıyordum. Benim için bir gün Mustafa'ya kavuşmanın umudu vardı. Böyle düşünen sadece bendim. Büyük ablam için artık vatanı burasıydı.

Aradan geçen aylarda küçük ablamın da kapısının önünde bir pembe begonvil fidanının büyüdüğünü gördüğümüz gün annem çok mutlu olmuştu. Onun evlendiğinden beri mutlu olmadığını düşünüyordu. Çünkü köyümüzde yaşarken bir yıl boyunca ablamın kapısının önüne begonvil fidanının dikilmesini beklemiş, o çiçek dikilmediği süre boyunca da kızı için endişelenmişti. Artık endişelenmeyecekti. Bir de ablamın hamile olduğunu öğrendiğinde mutluluğu ikiye katlandı. Tüm bu gelişmeler annemi buraya daha çok bağladı. Öldükleri için karşı kıyıda kalanlara değil, yanında olup yaşayanlara sıkı sıkı sarıldı. Bir sabah kalkıp kapının önüne çıktığımda kapının önündeki bir parça toprakta gördüğüm pembe begonvil çiçeği içime bir ok gibi saplandı. O zamana kadar en sevdiğim çiçek olan pembe begonvili görmeye bile katlanıyordum artık. O çiçek bana geçmişimi tamamen unutmamı söylüyor ve burada ölene kadar yaşayacağımı hatırlatıyordu sanki. O pembe begonvil bana, Mustafa'nın evine bakarak hayalini kurduğum geleceğin artık gerçekleşmeyeceğini anlatıyordu. Ama ben annem ve ablalarım gibi pes etmeyecektim. Aradan ne kadar zaman geçerse geçsin vatanıma gidecek, evimi bulacak, Mustafa'mla evlenip, onunla yaşadığım o evin kapısına bir zamanlar çok sevdiğim o pembe begonvili dikecek, yaz aylarında çiçeklenişini izleyecek ve yine en sevdiğim çiçek olacağı günleri bekleyecektim.

Geçen aylar içinde tek tesellim evimizin sahile yakın olmasıydı. En küçük fırsatta kendimi sahile atar, kayaların üzerine oturur, göremesem bile karşı kıyıya bakardım. Oraları görebileceğimiz, daha yakın adalara gitmiş olmayı dilerdim ama Girit çok uzak bir adaydı ve etrafında denizden başka bir şey yoktu. İşte o anlarda hayal gücüm devreye girerdi; köyümü gözümün önüne getirir, sanki oraları görecektim gibi bakmaya devam ederdim.

Günler aylara dönerken Mustafa'dan bir haber almadan yaşamak artık dayanılacak gibi değildi. Buraya gelmeli neredeyse bir yıl olmuştu. Rüzgârlı günleri arkamdan sürükleyip duruyordum. Ondan bir haber alamadığım her gün endişelerim katlanarak büyüyordu. Artık sahilde oturup hayal kurmak bile beni teselli etmiyordu. Sonunda bir fırsatını bulduğum an Mustafa'nın kardeşi Rıza'ya mektup yazarak ona adresimi bildirdim. O zarfın içine Mustafa'ya yazdığım mektubu da koyup gönderdim. Savaş tüm iletişim yollarını kapamıştı. Babam bazı günler, duyduğu savaşla ilgili haberleri evde annemle konuşur ben de dikkatle dinler, Mustafa'nın durumunu tahmin etmeye çalışırdım. Böylelikle yaz mevsimi hızlıca geçmişti, sonunda tekrar kışa gelmiştik. Burada kışlar köyümdeki gibi sert geçmiyordu. Yılbaşına yakın, burada kaldığım sürede beni en çok mutlu eden haber karşı kıyıda, Mustafa'nın kardeşi Rıza'dan geldi.

Küçük bir nottan başka bir şey olmamasına rağmen sanki bana sayfalarca yazılmış gibi gelmişti. Mustafa'nın iyi olduğunu ama artık eskisi gibi sık mektup alamadıklarını, cepheden cepheye gittiği için de mektubumu ona yollayamadığını yazmıştı.

Bu bile bana yeterdi. Onun iyi olduğunu bilmek ve bir şekilde adresimi Rıza'nın bilmesini sağlamak benim için

yeterliydi. Artık Mustafa döndüğünde beni nerede bulacağını biliyordu.

Tüm kış boyunca Rıza'dan aldığım tek mektup buydu. Gerçi ben de ona mektup gönderemiyordum. Artık burada da tek konuşulan konu savaş olmuştu. Yunanlılar geri çekilmeye başladığında Mustafa'dan daha iyi haberler alacağımı düşünüyordum. Bu süreçte küçük ablam bir erkek bebek doğurmuş bu da ailemizdeki yüzlerin tekrar gülmesini sağlamıştı. Ben hariç ailedeki herkes sanki yıllardır burada yaşıyormuş gibi Girit'i benimsemişti. Oysa buranın yerli halkı bizi pek sevmiyordu. Hatta bir keresinde bana "Türk tohumu" demişlerdi. Türkiye'den göçen Rumları kendi aralarına almak istemiyorlardı. Bir sene sonra bunu babam da fark etmişti. Bir gün anneme benim duymadığımı düşünerek bundan bahsetmişti.

"Bizi burada istemiyorlar İrena?" dediğinde annem onun yanına oturmuştu. "Anadolu'daki savaş Yunanlılar bakımından pek iyi gitmiyor. Onlara yardım etmediğimiz için bizi istemediklerini düşünüyorum."

"Orada Yunanlılarla bir olduğumuz için bizi istemediler, burada da Türklere karşı savaşmak istemediğimiz için bizi istemiyorlar. Bunu Eleni duymasın Yorgo, çok üzüldür. Hâlâ birgün oraya döneceğimiz umudunu taşıyor," dedi.

Kapının pervazına dayanmış onları dinliyordum. O anda bu umudun bir daha asla gerçekleşmeyeceğini anlamış oldum. Her iki tarafta da istenmeyen olmak kalbimi binlerce parçaya bölüyordu. Ablalarımın benim gibi hissettiklerimi düşünmüyordum. Büyük ablam zaten burada ailesi ve yakınları olan Yannis'le evliydi. Küçük ablamın da eşi çok zengindi, parasıyla burada kendisine bir yer edinmişti. Babamın ailesi yüzyıldan fazla süre

önce buradan Anadolu'ya göç etmişti ve artık neredeyse burayla bir bağlantıları kalmamıştı. Onlara göre biz orada kalıp Yunan ordusuna yardım etmeliydik ama şimdiye kadar Türklerden hiç zarar görmemiş biri olarak babam buna yanaşmamıştı. Geldiğimiz noktada her iki ulus da bizi istemiyordu.

Annem yerinden kalkınca hemen orayı terk ettim. Odama çıkınca yatağımın kenarına oturdum. Yine de bir şekilde buradan gidecektim. Mustafa öyle ya da böyle beni almaya gelecekti. Ben de o günü sabırla ve hiç kimselere bir şey demeden bekleyecektim. Onun için de burası benim yurdum olmayacaktı.

Babam sonunda küçük damadının yardımıyla, bildiği işi yapabilmek için aynı köydeki gibi bir dükkân açmıştı. Önceleri işlerinin kötü gittiğini söylese de zamanla iş yapmaya başlamıştı. Annem bir süre sonra yeni komşular edinmeye başladı. Gerçi fazla sayıda değildi ama annemin fazla komşu edinmek gibi bir istediği de yoktu zaten. Gününün büyük kısmını evli olan kızları ve yeni doğan torunuyla birlikte geçiriyordu. Bir süre sonra büyük ablamın da tekrar hamile olduğunu öğrendiğinde yüzü tekrar gülmeye başlamıştı.

Önceleri köyümüzden, oradaki yaşantımızdan bahsedemiyorduk annem ve babam zaman içinde sanki orada hiç yaşamamışız gibi artık oralardan konuşmaz olmuşlardı. Belki de bu rüzgârlı adaya dayanmak için kendilerince buldukları bir yöntemdi bu ama ne olursa olsun artık karşı kıyıda bahsetmemeleri beni çok üzüyordu.

Günler çok uzun gibi görünse de hızla geçmeye devam ediyordu. Kış sonunda yerini yazın sıcak ve kurak günlerine bırakmıştı. Buradaki sıcaklarla baş etmeye çalışırken babam bir akşam eve geldiğinde heyecanla anneme "İyi ki erkenden buraya gelmişiz," dedi.

Annem de mutfaktaki tahta masada oturan babamın yanına oturdu. Ben de kapıya dayanmış onlara bakıyordum. Buraya geleli neredeyse iki sene olmuştu ve babam bu süre içinde işini kurmuş da olsa bir kere bile böyle bir cümle kurmamıştı.

“Ne oldu?” diye sordu annem.

“Türkiye ve Yunanistan arasında zorunlu göç kabul edilmiş. Orada kalanlar da artık buralara gelecekler.”

“İstemeseler bile mi?”

“Evet, istemeseler bile ne yazık ki. Görünen o ki biz önce gelmekle iyi ettik. Şimdi gelenler bizim kadar şanslı olmayabilirler. Bizi bile ne kadar zor kabul ettiler biliyordun. Şimdi binlerce kişi buraya geldiğinde korkarım bizim de rahatımız bozulabilir.”

“O günleri düşünmek bile istemiyorum Yorgo.”

“Bu ne demek baba? Yani savaş bitti mi?” diye sorarken anneme baktım.

“Evet kızım, bitti. Türkiye ve Yunanistan arasında mübadele anlaşması yapıldı ama korkarım bundan biz zararlı çıkmayız.”

“Kendimizi onlara zor kabul ettirdik. Şimdi bizim gibi binlercesi gelirse bize de tekrar aynı gözle bakmasınlar,” dedi annem.

“Umarım bakmazlar İrena.”

Tüm bu konuşmaların arasında beni ilgilendiren tek şey savaşın bitmiş olmasıydı. İçimde adlandıramadığım bir heyecana yol açtı bu haber. Savaş bittiyse artık Mustafa beni bulmaya gelebilirdi. Bunun için hemen odama giderek buraya geldiğimden beri tuttuğum günlüğüme yazmaya başladım. Onsuz geçirdiğim günleri, ona kavuştuğumda okutmak istiyordum. Pencereden bakarak düşünmeye başladım. O da benim gibi bu yıllarda değişmiş miydi? Ben değişmiştim. Boyum birkaç santim daha

uzamıştı. Yüzüm daha da olgunlaşmıştı. Artık on yedi yaşındaydım, genç bir kızdım ve annemin dediği gibi güzeldim. Mustafa beni bu şekilde beğenecek miydi? Ben de onu merak ediyordum. On dokuz yaşında genç bir erkekti artık.

Geçen bu iki yılda Rıza bana sadece dört kere yazmış, Mustafa'nın iyi olduğunu bildirmişti. Artık benim için yapılacak tek şey Mustafa'nın beni bulması için beklemektir. Bunun ne kadar süreceğini bilmemekse içimde kocaman bir ağırlık oluşturunuyordu. O günün hızlıca gelmesini dilemekten ve bunun için dua etmekten başka çarem yoktu. Bu umut benim burada yaşamamı katlanılır hale getirmişti. Her gece pencereimin kenarına oturur, başımı gökyüzüne çevirir, kayan her yıldızda Mustafa'ya kavuşma dilekleri tutar ve günlerin hızlıca geçip gitmesini dilerdim.

Aradan geçen aylarda zorunlu göçle birlikte adaya her gün yeni insanlar gelmeye başlamıştı. Tıpkı bir zamanlar bize baktıkları gibi ben de neredeyse her gün limana inerek gelenlere bakıyordum. Belki bizim oralardan tanıdık birine rastlarım diye. Gemiler gidip geliyordu ama tanıdık birilerini hiç göremedim. İçimdeki umut ise o gemilerden birinden Mustafa'nın indiğini görmektir. Ne kadar zaman geçerse geçsin, ne kadar değişirse değişsin onu tanıyacağımı biliyordum. İlk aylardan sonra gemilerin gelişleri de azalmıştı artık ama ben yine de gemilerin geliş saatinde limanda olmaya devam ediyordum. Sonunda, artık umudumu yitirdiğim bir anda gemiden inenler arasında tanıdık bir sima görmek içimdeki heyecanı iyice artırdı. Şaşkınlıkla etrafına bakınan adamın yanına koşarak gittim.

"Hoş geldiniz Vasily amca," dedim.

Bir süre tanımayan gözlerle bana baktı.

"Ben Eleni, Yorgo'nun kızı."

"Ahh Eleni, seni tanımadım kuzum. Ne kadar büyümüşsün!"

Gülümsedim, "Ester teyze nerede?" diye sordum.

Gözleri buğulandı. "Onu geçen sene kaybettim Eleni. Artık yalnızım."

"Biz varız Vasly amca," diyerek ona sarıldım. Buraya gelmeye karar vermeden çok önce Vasily amca gitmekten bahsetmişti ama Ester teyzenin ona karşı çıktığı belliydi. Babamdan ve annemden daha yaşlıydılar. Tek oğulları daha yirmi yaşındayken ölmüş ve o günden sonra da Ester teyze yaşayan bir ölüye dönmüştü.

"İyi ki Ester bu günleri görmedi. Zaten son zamanlarda olanlar onu daha çok yaralamaya başlamıştı. Herkes yavaş yavaş gidince ben de onu ikna etmeye çalışmışım ama oğlunun yattığı toprakları terk etmeyeceğini söylerdi. Sonunda oğlumuza kavuştu."

"Hadi bize gidelim. Annem ve babam sizi gördüğüne çok sevinecek," dedim onun elini tutarak. Tahta bavulunu eline aldı. "İşte bunca yılın sonunda her şeyim sadece bir bavula sığdı," dedi gözlerime bakarak. "Tüm anılarım, gençliğim ve tüm mal varlığım işte hepsi bu bavulda."

Bir şey demedim. Biz de zamanında tüm geçmişimizi bir bavula sığdırıp buraya gelmiştik. Limana yakın evimize geldiğimde annem yemeğini yapmış, mutfak masasında kahvesini içiyordu. Bizi kapıda gördüğünde şaşkınlıkla yerinden kalktı. Ellerini ağzına götürdü. Geçmişimizden gelen tanıdık birini görmek onu da heyecanlandırmıştı.

"Vasily," diye fısıldadı. Yanımıza gelerek Vasily amcaya sarıldı. "Yalnız mısın?"

“Evet, Ester geçen sene öldü.”

“Üzüldüm ama artık huzur içindedir. Oğluna kavuştu.”

“Evet benim de tek tesellim bu.”

“Kahve yapayım sana, çok severdin. Gel otur,” diyerek ona yer gösterdi.

Onlar kahvelerini içerken babam da eve gelmişti. O da Vasily amcayı görünce çok sevindi. O akşam yemeklerimizi yedikten sonra, babam ve annemin sormak için can attıkları ama bir türlü cesaret edip soramadıkları köyü sonunda dayanamayıp ben sordum.

“Çok değişti artık oralar. Siz gidince bir süre huzursuz günler yaşandı. Bir yandan Yunanlılar onlardan yana olmamızı istedi. Yüzyıllardır aynı topraklarda birlikte, huzur içinde yaşadığımız Türklere nasıl ihanet ederdik? İyi ki erkenden gittiniz. Yunanlılar çekilirken her yeri yakıp yıktılar. Keşke tüm bunlar yaşanmamış olsaydı.”

“Keşke,” dedi babam. “Herkes gitti mi?”

Vasily amca, bizim evle Mustafa’nın evinin arasında oturuyordu. Belki onlardan da bahseder diye pür dikkat dinliyordum ama babamın sorusu karşısında konu başka yerlere gidiyordu.

“Evet, sizden sonra birkaç aile daha gitti. Sonra savaş daha da kötüleşti. Bazı günler evden dışarı çıkamadık ama köyde bir taşkınlık yaşanmadı. Bazı yerlerden kötü haberler aldık. Bu bizi biraz tedirgin etti ama biz yine de komşularımızla iyiydik. Ester “Ölsem de gitmem,” diyordu. Onu ikna edemeyeceğimi anladığımda ben de bir şey demedim. Sonra hastalandı. Zaten biliyorsunuz sağlığı çok iyi değildi. Ben de yeni bir hayat kurmak için oldukça yaşlıydım artık.”

“Öyle demeyin Vasily. İnsan yaşadığı sürece her yere alışıyor.”

“Keşke ben de ölseydim diyorum. En azından oğlumun ve karımın yanına gömülürdüm. Şimdi onlardan

ayrı kalacağım,” deyip bir süre gözleri dalarak oturdu. Sonra aklına gelmiş gibi “Burada bizi istemiyorlar galiba,” dedi babama bakarak.

Babam bir an ne diyeceğini bilemedi. Gözlerini bana çevirdi. “Bunu da nereden çıkardın?” diye sordu.

“Gemide bize çok kötü davrandılar. Kadınlar ve çocuklar çoktu ama doğru dürüst yiyecek bile vermediler. Anladım ki burada hayat bizim için çok zor olacak.”

Ne annem ne de babam bir şey söyledi. O zorluğun ne olduğunu çok iyi biliyorlardı. Kendilerini buraya kanıtlamak için zorlanmışlardı ama Vasily gibi yaşlı olanların belki de hiç şansı yoktu.

Saatlerce konuşulmasına rağmen Vasily amca ne Mustafa’lardan ne de diğer Türk komşularımızdan bahsetti. Yatma zamanı geldiğinde artık bir şey öğrenemeyeceğimi anlamıştım. Hayal kırıklığı içinde odama gittim. Belki yarın sabah bir yolunu bulup ona sorabilirdim ama sabah uyandığımda Vasily amca adanın diğer tarafında yaşayan akrabasının yanına gitmişti. Birkaç gün, “Keşke limanda sorsaydım,” diye kendimi suçlamakla geçti.

Günler aylara dönerken Mustafa’dan nasıl haber alacağımı düşünmeye başladım. Mektup yazsam bile bunu Rıza’ya ulaştırmak oldukça zordu. Daha önce gönderebildiğim mektuplar ancak aylar sonrasında yerine ulaşabiliyordu. Bir daha Rıza’dan da bir şey gelmemiştii. Kısa da olsa küçük bir umut kırıntısına ihtiyacım vardı. Habersizlik, ne olduğunu bilememek bana gittikçe daha zor geliyordu. Böylelikle iki yıl daha geçti. Artık savaş tamamen bitmiş, buraya gelenler kendilerine yeni yaşamlar kurmuşlardı. Neredeyse beş yıldır burada yaşıyorduk. Annem de babam da kendilerini buraya alıştırmışlardı

ama benim için burası hâlâ vatanıma döneceğim güne kadar kalacağım yerdı.

Buradan askere giden gençler bile yavaş yavaş dönmeye başlamışlardı. Mustafa'nın da döndüğünü düşünüyordum ama neden beni aramak için buraya gelmediğini ya da bana neden yazmadığını da merak ediyordum. Bu bekleyiş uzadıkça Mustafa'na kötü şeyler olduğunu düşünüyor ama kötü düşüncelerin kötü şeyleri çağırması için hemen aklımdan siliyordum.

Günlerden bir gün ablamlara gittim. Büyük ablam mutfakta yemek yapıyordu. Kocasının arkadaşının İngiltere'den geldiğini, onun ve ailesinin yemeğe geleceğini söyledi. Ona yardım ettim. Yemek saati geldiğinde eve dönmek için hazırlanmışım ama ablam ve kocası kalmamı istedi. Üzerimde doğru dürüst bir şey yoktu. Ablam güzel elbiselerinden birini bana verdi. O hazırlanırken ben de onunla birlikte hazırlandım. Saçlarımı yaptı. Bana rujunu sürdü. Aynada kendime bakıyordum. Güzel bir kızdım. Sarı saçlarım ve mavi gözlerim, abla-larıma inat açık renk tenim vardı. Aynada ablamla göz göze geldiğimde, "Çok güzelsin Eleni. Ailenin tüm güzel yanları sende birleşmiş," dedi.

"Sen de güzelsin abla."

Gülümsedi. "Yannis'in arkadaşı sana bayılacak," dedi.

"Yannis'in arkadaşı mı?" diye şaşkınlıkla sordum.

"Annem bahsetmedi mi?"

"Neden?"

"Ahh," diyerek güldü. "Tabii bahsetmiş olsaydı buraya gelmezdin değil mi?"

"Neden bahsediyorsun abla?" dedim kaşlarımı çatarak.

Ellerimi tuttu. Artık on dokuz yaşındasın Eleni. Adada hoşlandığın hiç mi genç yok?"

"Hayır yok."

"Bak bu akşam buraya adanın en önemli insanların oğlu gelecek. Kendisi İngiltere'de yaşıyor. Yazları birkaç aylığına geliyor buraya, zengin, yakışıklı ve aynı zamanda bekâr. Biz Yannis'le seni ona düşündük."

"Ne yaptınız?" diyerek ellerimi ondan kurtardım. Oyuna gelmiştim. Annem söylemiş olsaydı kesinlikle buraya gelmeyeceğimi bilirdi. "Ben gidiyorum," dedim kızgınlıkla.

"Eleni, lütfen yapma."

"Beni kandırdınız. Ben evlenmeyi düşünmüyorum."

"Lütfen kuzum, yine evlenme istersen, sadece tanışmanı istiyoruz. İstersen beğenmediğini söylersin, sorun değil inan bana."

O kadar üzölmüşü ki fazla üzerine gidemedim. Hiç biri benim sevdamın farkında değildi ve bana yardım etmek istiyorlardı. Ne olabilirdi ki, en fazla beğenmediğimi söyler konunun kapanmasını sağlardım. Aksi hâlde bu tip şeylerin artarak devam edeceğini anlamıştım. İçimden bir an önce Mustafa'nın gelmesini diledim.

Misafirler geldiğinde onları karşıladım. Ablamın bahsettiği genç adam ablamın dediği kadar vardı. Nikolas uzun boylu, yakışıklı bir gençti ama benim gönlüm onun gibi tüm gençlere kapalıydı. Her kızın hayallerini süsleyebilirdi; benim dışımda. Benim kalbimde dünyanın en yakışıklı adamı vardı, o da Mustafa'ydı.

On dokuz yaşındaydım ve umutsuz bir şekilde Mustafa'mı beklemeye devam ediyordum. Onu görmekten geçen beş yıl bana bir asır gibi gelmeye başlamıştı. O sürede geçmez dediğim zaman geçiyordu ve ben beklemeye devam ediyordum. Babam ablalarımı on sekiz yaşlarına girince bir Türk'e gönöl verirler diye evlendirmişti ama burada öyle bir tehlike olmadığı için benim ev-

lenmem konusunda acele etmiyordu. Ama bu akşamdan sonra bunun uzun sürmeyeceğini anlamıştım. Birkaç sene daha dayanabilirdim ama Mustafa gelmedikçe sonsuza kadar bu adada kalacağımı düşünüyordum, bu da beni derin bir umutsuzluğa sevk ediyordu.

Yemek beklediğimden de güzel geçti. Nikolas'ın ailesi çok kibardı. Annesi karşıma oturup beni sürekli süzse de benimle fazla konuşmadı.

Akşamın ilerleyen saatlerinde ablamın küçük arka bahçesine çıktım. İçerideki hava beni boğmaya başlamıştı. Birkaç dakika sonra arkamdan gelen sese döndüğümde Nikolas arka kapıda duruyordu. Onu gördüğümde içeri gitmek için dönerken, "Hava ne kadar güzel değil mi?" diye sordu. Ona cevap vermemek kabalık olacağından ve bunu başıma sürekli kakacaklarından yerimde durmaya karar verdim.

"Evet ama yazları çok sıcak oluyor."

Gülümsedi. Bu onu daha da cazip yapmaya yetmişti. Bir an ona aradığı kızın ben olmadığımı söylemeyi düşündüm ama dilimin ucuna kadar gelen kelimeleri yuttum.

Sohbet etmeye başladık. Bana gezip gördüğü yerleri anlatmaya başladı. Dünyanın farklı ülkelerine gitmişti. Sohbeti güzeldi. Okuduğu kitaplardan, seyrettiği filmlerden bahsedip durdu. Hayranlıkla onu dinliyordum. Okumayı severdim ama fazla kitabım yoktu. Çoğunu karşı kıyıdaki evimizde bırakmıştık. Burada ancak bulabildiklerimi okuyabiliyordum. Bunu ona söylediğimde bana kitap gönderebileceğinden bahsetti. Bu beni sevindirmişti. Evliliği düşünmesem de arkadaş olabilirdik ama benimle arkadaş olacak yaşta değildi. Onun yirmi sekiz yaşında olduğunu ablamdan öğrenmiştim. O yaşta biriyle nasıl arkadaşlık ederdim ki?

Misafirler gittiğinde o gece ablamda kaldım. Bana sürekli Nikolas'ı anlattı durdu.

"Bu kadar marifetli biriye neden şimdiye kadar evlenmemiş? Hem İngiliz kızları çok güzeldir," dedim.

"O bir İngiliz'le evlenmek istemiyor ki Eleni, kendi kültürünü bilen bir kızla evlenmek istiyor."

"Ben evlenmeyi düşünmüyorum abla. Hem benden büyük."

"Yapma Eleni, dokuz yaş büyük sayılmaz. Hem erkeğin olgunu her zaman daha iyidir. Seni daha iyi anlar."

"Yine de istemiyorum. Bu konuyu kapat artık gidip uyuyacağım," diyerek yerimden kalktım.

Konu orada kalmadı ne yazık ki. Birkaç gün sonra annem o gün tanıştığım ailenin beni çok beğendiğini söyledi. Annemin zoruyla Nikolas'la birkaç kere çaya gittik ama tecrübesiz olsam da bana duyduğu ilginin farkındaydım. Buna bir son vermem gerektiğini düşündüm. Anneme ondan hoşlanmadığımı söyledim. Ama bunda bile geç kalmıştım, annem konuyu çoktan babama açmıştı. Artık akşam yemeklerinin vazgeçilmez konusu Nikolas ve ailesiydi. Ablalarım başıma talih kuşu konduğunu bile söyledi. Onunla evlenirsem bu adada yaşamam gerektiğini, beni alıp İngiltere'ye gideceğini bile söylediler ama ben ne İngiltere'ye gitmek istiyordum ne de Nikolas'la evlenmek. Tek istediğim Mustafa'nın gelip beni buradan götürmesiydi.

Sonunda bu konuşmaların ve ısrarların önüne geçemeyeceğimi anladığımda her şeyi göze alarak Rıza'ya mektup yazdım. Yine zarfın içinde Mustafa'ya verilmek üzere kısa bir mektup vardı. Ona elini çabuk tutmasını yoksa beni istemediğim biriyle evlendireceklerini bile yazdım. Belki de tüm bunları ondan haber aldığım anda söylemeliydim ama bir daha böyle bir şansımın olama-

yacağını düşünüyordum. Kapattığım zarfı haftalarca yanımda taşıdım. Her gün limana inip karşı kıyıda gelen gemilere bakıyor, bir şekilde mektubumu oraya nasıl ulaştıracağımı düşünüyordum. Her geçen hafta umudum kırılmasına rağmen hiç vazgeçmedim. Sonunda fırsat bulunca, arkadaş olduğum genç bir gemiciye mektubumu verdim.

Mektubu vermesine vermiştim ama aradan geçen günlerde endişelerim gitgide daha da artmaya başlamıştı. Mektubumu vermiş miydi yoksa yarı yolda yırtıp atmış mıydı emin olamıyordum. Bu bilinmezlik beni daha da sinirli yapmıştı. Bir yandan ablalarımın ve ailemin Nikolas'a bir şans vermek için ısrar etmesi, bir yandan aylar hatta yıllar geçmesine rağmen Mustafa'dan haber alamayışım daha çok içime kapanmama neden oldu. O genç gemicinin Girit limanına tekrar geleceği gün yaklaşıırken endişeden yemeden içmeden kesilmiştim.

Beş ay sonra, nihayet gemi limana girdiğinde sabah erkenden oradaydım. Uzun bir süre bekledim. Gemideki yolcular ininceye kadar orada durdum. Bana doğru gelen genç gemiciyi tanıdığımda heyecanla yerimden kalktım. Ayaküstü birkaç kelime konuştuktan sonra cebinden çıkardığı, her tarafı buruşmuş, rengi sararmış zarfı bana verip uzaklaştı. Hemen limanın ilerisine yürüyüp zarfı açmak için uygun bir yer aramaya başladım. Tabii ki yine şansım yoktu. Babama rastladım.

"Burada ne arıyorsun Eleni?" diye sorduğunda ona yalan söyledim.

"Ablama gelmiştim, biraz yürüyeyim dedim."

"Burası genç bir hanım için uygun bir yer değil kızım. Hadi eve gidelim."

Cevap vermedim. Babamla konuşarak eve geldik. Annem yemeği hazırlamıştı. Cebimde okumak için aylarca

beklediğim mektup dururken hiçbir şey olmamış gibi davranmak canımı sıkıyordu ama odamın mahremiyetine sığınana kadar elimden bir şey gelmedi.

Sonunda odama girdiğimde yatağımın üzerine oturup buruşmuş ve sararmış zarfı cebimden çıkardım. Uzun bir süre açmadan zarfa baktım. İçimde adlandıramadığım bir sıkıntı vardı. O sıkıntı her geçen dakika daha da büyüdü. Parmaklarım titriyordu. Derin bir nefes alarak zarfı ucundan tutarak açtım. İçinden çıkan ince kağıt tüm hayallerimi söndürmüştü. Bunca zamandan sonra alacağım mektubun, en azından neden yazmadığını anlatacağı uzun bir şey olmasını bekliyordum. Katlanmış kâğıdı açtığımda bunu yazanın Mustafa değil Rıza olduğunu anladım. Mustafa'nın neden yazmadığını anlayamamıştım. Bir sayfa bile tutmayan yazıyı okumaya başladım.

Sevgili Eleni,

Sana uzun süre yazamamamın nedeni biliyorsun ki savaştan dolayı haberleşmenin zor olması. Biz de ancak yeni haber aldığımız için sana bu mektubu yazıyorum. Korkarım sana kötü bir haber vermek zorundayım.

Savaş bitmesine rağmen Mustafa ağabeyim cepheden ne yazık ki dönemedi. Ondan en son haber yaralandığına dairdi. Bu süre sonunda bütün yaralılar eve döndüğü hâlde ağabeyim dönmedi. Babam bir süre onun nerede olduğunu araştırdı ama bu aramalar ne yazık ki bir netice vermedi ve sonunda onun savaşta şehit düştüğüne karar verildi. Takdir edersin ki tam olarak ne olduğunu bilmeden sana da yazıp bu üzücü haberi vermek istemedim. Bu haberi sana verdiğim için gerçekten çok üzgünüm.

Her şey gönlünce olsun.

Rıza.

Yazılanları okuduğumda kâğıt ellerimden düştü. Mustafa'm ölmüştü. Artık bana verdiği sözü tutmasına, gelip beni bulmasına imkân yoktu. Başım dönüyor, tüm bedenimi tarifsiz bir acı sarıyordu. Gözyaşlarım akmaya başladığında çığlık çığlığa bağırmak istiyordum ama sesim çıkmadı. Mektubu tekrar okudum. Bir ölüm tarihi aradım ama ne zaman öldüğüne dair bir bilgi yoktu. Kalbimin en derin yerinde bile onun öldüğünü kabul etmek istemiyor ve bunu hissetmiyordum ama ölmüştü işte. Ben umutsuzca onu beklerken o bu hayatta bile değildi. Onun beni bulacağı düşüncesi buraya dayanma sebebimdi. Artık o sebep yoktu. Bundan yıllar önce onu son gördüğümde, onun askere gideceğini öğrendiğimde yine böyle ağlamıştım. O da uzanıp gözyaşlarımı parmaklarıyla silmiş, beni teselli etmişti. Şimdi ne onun parmakları vardı gözyaşlarımı silecek ne de sesi vardı beni teselli edecek. O gece sabaha kadar ağladım. Kavuşamadan, sonsuza kadar ayrılmıştık. Artık kavuşabilmemiz için benim de ölmem gerekiyordu. O bile teselli edemiyordu beni. Gömüldüğümüz yer bile ayrı olacaktı.

Ertesi sabah yatağımdan hiç çıkamadım. Gecenin verdiği acı gün ışığında daha da belirgin olmuştu. Ben de ölmek istiyordum. Annem birkaç kez odama gelip beni şiş gözlerle gördüğünde hasta olduğumu düşündü. Ona cevap bile verecek hâlde değildim. İçimdeki acıyı haykırmak, tüm duygularımı sözcüklere dökerek anlatmak istiyordum ama hiç kimse bilmezken bunu nasıl anlatabilirdim?

Acı her geçen gün büyüdü de büyüdü. Öyle bir noktaya geldi ki bedenimi oynatamaz hâldeydim. Doktorların biri geliyor biri gidiyordu ama hiç kimse hastalığımın ne olduğunu söyleyemediği için annem ve babam başta olmak üzere bütün aile etrafıma toplanmıştı. Onlardan

tek istediğim yalnız kalmaktı. Bu acıya dayanamayan yüreğimin pes etmesini diliyordum ama ne yüreğim pes etti ne de ailem yanımdan ayrıldı. Kalbim kan ağlıyordu. Beynim durmuştu. Bu acıya dayanmak için ölüm tek çareydi ama ölmedim. Ölemedim. O cesareti bile gösteremedim. Sadece çaresizce ölmeyi diledim. Hayatın anlamı benim için bitmişti. Mustafa'sız nasıl yaşayacağımı, hayatıma nasıl devam edeceğimi bilmiyordum. Bunları hiç kimselere anlatamadığım için acının içinde kaybolmuş gitmiştim. Nefes alıyor olmak yaşadığım anlamına gelmiyordu. Kendi kendime konuşmaya başladığımda ailem daha da korktu. Benim tüm bunlara dayanamayıp delirdiğimi düşünmeye başlamışlardı. Keşke yas tuttuğumu bilselerdi ama kimselerle konuşamadım. Acının beni sarıp sarmalamasına, beni daha da içine çekmesine izin verdim ve bir gün Mustafa'yı rüyamda gördüm.

Yine köydeydik, yine kayaların dibinde kimsenin bizi görmediği yerdeydik. Elleri saçlarımı okşarken sevgiyle bakan kara gözleriyle beni sarıp sarmalıyordu sanki. Hiçbir şey olmamış gibiydi, ne o savaşa gitmişti ne ben köyden ayrılmıştım. Bana "Ayağa kalk Eleni," dedi. "Bana söz verdin, onun için ayağa kalk."

Ter içinde uyanmıştım. Ona verdiğim sözü hatırladım. Mustafa sağ olsaydı beni asla terk etmeyeceğine emindim ama ölüm verilen tüm sözlerin bozulması demekti. Onun da bana verdiği, gelip beni bulacağını söylediği o söz ölümlüyle bozulmuştu. Yaşayan ben olduğuma göre ben ona verdiğim sözü tutacak, hayatıma kaldığı yerden, bir daha asla eskisi gibi olamayacağını bilerek devam edecektim ta ki ben de sonunda sonsuzluğa gidene kadar.

Zaman geçip ben Mustafa'mın öldüğünü kabul ettikçe bedenim ihtiyaçlarının farkına vardı. Tekrar ayağa kalkabilmem için altı ay geçti. Ayağa kalkmıştım kalkması-

na ama artık yaşayan bir ölüydüm. Benim hâlimi gören ailem bir süreliğine beni rahat bıraktı. Mustafa'nın ölümünü kabul ettikten bir sene sonra ablamda tanıştığım Nikolas tekrar Girit'e geldi.

Kendime gelmemi biraz da onun ilgisine borçluydum. Ailem benim bir hastalık yaşadığımı zannetmişti. Bunu Nikolas'a da anlattılar. Nikolas tekrar eski hâlime gelebilmem için beni uzun kır gezilerine çıkarıyor, bana yaşadığı İngiltere'yi anlatıyordu. Beni anladığını hissediyor, acımı bilmesede bana destek olduğunu görebiliyordum. Gezdiği yerleri anlatırken, benim de artık tek düşündüğüm şey buralardan gitmekti. Bu ada bana hayatımda kaybettiğim değerli şeyleri bir daha asla yerine koyamayacağımı hatırlatıyordu. Hayatıma devam etmek zorundaydım ve bunu burada yapmaya gücüm yoktu. Nikolas'ın dört ay kaldığı Girit'ten tekrar dönmesine yakın, bir gün yine kırlarda dolaşmaya çıkmıştık.

Yere serdiğim örtünün üzerinde oturuyorduk. Hava rüzgârlıydı. Yanımızda getirdiğimiz piknik sepetinden siyah üzümü ve peyniri çıkarıp, henüz daha ısınmamış kırmızı şarabı açtı. Benim bardağıma doldurduktan sonra kendi bardağına da koydu.

"Biliyor musun Eleni, tek üzüntüm seni burada bırakıp gitmek," dedi.

Ben de bu süreçte onun arkadaşlığından hoşlanmıştım. Seviyor muydum? Evet, arkadaşça seviyordum ama kalbimde ona karşı duygusal bir bağ yoktu. Olmayacaktı da. Orada sadece tek bir kişiye, Mustafa'ya yer vardı ama artık o yoktu. Ölüm bizi kavuşturana dek onunla ayrı kalmaya mahkûmdum.

Bir şey demedim. Ne diyeceğimi bilmiyordum. Onu kırmak istemiyordum. Son zamanlarda beni hayata bağlayan, çok iyi bir arkadaşı.

Uzanıp elimi tuttu. O anda kalbimin gerçekten heyecanla çarpmasını istedim ama hiçbir şey yoktu. Göğsümün ortasında sanki kocaman bir boşluk vardı ve o boşluk hiçbir zaman dolmayacaktı.

“Benimle evlenir misin Eleni?” diye sordu.

Bu soruyu soracağını onun davranışlarına bakınca seziniyordum aslında ama yine de gözlerimi yumdum. O an karşımdaki adamın Nikolas değil de Mustafa olduğunu düşündüm. Bu düşünce beni kısa bir an bile olsa mutlu etti. O an o kadar gerçektir ki gözlerimi açtığımda karşımdaki kişinin Mustafa olacağını umdum ama bana gülümseyerek bakan kişi Nikolas’tı.

Cevap veremedim.

Parmakları elimin üzerini okşuyordu. “İlk gördüğüm andan beri aklımdasın. Bundan sonra kalan ömrümü seninle birlikte geçirmek istiyorum.”

Suskunluğum onun elini çekmesini sağladı. Bir süre gözlerime baktı. Ben de onun elini gözlerine bakıyordum. Onu üzmem istemiyordum. Hem onun evlenme teklifini kabul etmezsem bir süre sonra babamın ve annemin beni yine evlendirmek isteyeceğini biliyordum. Belki bu Nikolas gibi anlayışlı biri olmayacaktı. Hem buradan, bu rüzgârlı adadan gerçek anlamda kurtulmak istiyordum. Çok uzak bir yerde yaşamak bana iyi gelirdi belki de. Ama ona geçmişimi anlatmak, sevdiğim kişiden bahsetmek de istiyordum. Yeni bir hayata yalanla başlamak istemediğim için konuşmaya başladım. “Benim hakkımda bilmen gereken bir şey var,” dedim.

“Hiçbir şey bilmek zorunda değilim Eleni. Geçmişimiz sadece bizi ilgilendirir.”

Gülümsedim “Ama belki bilirsen evlenmek istemeyebilirsin.”

Beni kararımdan vazgeçirmek için uğraşmanın boşuna olduğunu anladığında “Tamam o zaman, anlat,” diyerek tekrar elimi tuttu.

Bir başka erkek elimi tutarken Mustafa’yı ona anlata-
mayacağım için elimi yavaşça geri çektim.

“Ben,” diye başladım ama nasıl devam edeceğimi bilmiyordum. Bir süre sustum. Gözlerimi onun gözle-
rinden ayırdım. Beni isteyen bir erkeğe bir başkasını sevdiğimi nasıl söyleyebilirim bilmiyordum. Derin bir nefes aldım.

“Bu kadar zorsa anlatmak zorunda değilsin,” dedi bana gülümseyerek. “Gerçekten bilmek istemiyorum.”

Ben de ona gülümsedim. “Ama ben anlatmak istiyorum Nikolas. Eğer beraber olacaksak bunu bilmelisin diye düşünüyorum.”

Tam cesaretimi toplamışken söylediği şey tekrar başa dönmemi sağladı ama bir ilişkide dürüstlük benim için önemliydi. Hele ki evlilik gibi kutsal bir birliktelikte dürüstlük çok daha önem kazanıyordu. Kendimi sevgisiz bir evliliğin içine hapsedebilirdim ama beni seven bir adamı kendi hapishanemde yaşatmak istemiyordum. Ona seçme şansı verecektim. Çekip gitmek isterse yolu açık olabilirdi ama kalıp benim hapishanemde yaşamak isterse bunun için ileride beni suçlamamalıydı.

“Ben birisini çok sevdim Nikolas,” dedim. Bu cümle diğer cümlelerin kolayca gelmesini sağladı. “Birbirimize söz verdik ama o öldü. Benim için tekrar birini sevmek çok zor. Sana saygı duyuyorum, senden ve arkadaşlığından hoşlanıyorum ama bir kadının bir erkeğe duyduğu sevgiyi şu anda ne yazık ki sana duyamıyorum Nikolas. İleride duyar mıyım bu konuda sana söz veremem. Sana değil belki de hiç kimseye duymayacağım. Bunun için evlilik teklifini belki bir kere daha düşünmek istersin. Bu

şartlar her erkek için zor biliyorum ama şu anda hissettiklerim ne yazık ki bu."

Tekrar elimi tuttu. "Ben seni seviyorum Eleni. Bize bir şans verirsen mutlu olabiliriz. İleride beni seveceğini biliyorum. Geçmiş geçmişte kaldı Eleni. Önümüzde belki de çok mutlu olacağımız, birbirinden güzel günlerimiz olacak. Bunu bilemeyiz değil mi?"

"Biliyorum," dediğimde sözümü keserek devam etti. "O zaman bu şansı ikimize de vermek senin elinde. Bana evet dediğinde bu şans bize vereceksin Eleni."

Ben de onun ela gözlerinin içine bakıyordum. Ona hayır dediğimde belki bir iki sene daha evlenmemek için direnirdim ama sonunda ailemin istediği ya da bana uygun bulduğu biriyle evlenmek zorunda kalacaktım. Hiç istemediğim biriyle evleneceğime, her konuda konuşabileceğim biriyle evlenmeyi isterdim. Nikolas böyle biriydi. Kültürlüydü, meslek sahibiydi ve ortak noktalarımız çoktu. Üstelik bir başkasını sevdiğimi bile bile hâlâ benimle evlenmek istiyordu.

"Peki," dedim ona bakmayı sürdürerek. "Seninle evlenirim."

Yavaşça uzanıp beni öptü. Benim için bomboş bir öpücüktü. Ne heyecan, ne içimde bir kıpırtı, hiçbir şey yoktu. Belki ileride olabilirdi. Bu yaptığının yanlış olduğunu biliyordum. İleride duygularım belki değişir diye sevmediğim ama saygı duyduğum bir adamın evlilik teklifini kabul etmiştim.

O tekliften tam bir yıl sonra, 1927 yılının Nisan ayında Nikolas'la evlenerek İngiltere'ye gittim. Sıcak bir adadan sonra gittiğim İngiltere bana hayli soğuk gelmişti. Başlarda yeni bir yere gitmenin, yeni insanlarla tanışmanın

heyecanı yaşama sebebim oldu. Nikolas hafta sonları beni İngiltere kırlarına götürüyor, oraları sevdirmeye çalışıyordu. Belki kırsal yerler güzeldi ama Londra benim seveceğim bir şehir değildi kesinlikle. Kalabalıktı, soğuktu, yağan yağmur, sis alışabileceğim çok ötesindeydi. Nikolas'ın arkadaşları bana sıcak davransa da onların gözünde ben çocukluğu Anadolu'da geçirmiş bir köylüydüm. Hepsi benden çok daha büyüktü, hepsi meslek sahibiydi ve ben onların yanında çocuk gibiydim. Yanlarından ayrıldığım anda benim arkamdan fısıldaşmalarını duyardım. Yapmacık ve kendini beğenmişlerdi. Samimi değillerdi. Bana resmî yaklaştırmaya devam ediyorlardı. Bir türlü onlarla samimi olamadım. Çevremde böyle insanlar varken, istemediğim ve kaçmak için evlendiğim Girit'i bile özlemiştim. Havanın devamlı kapalı olması benim karanlıklar içindeki ruhuma hiç iyi gelmiyordu. Hiçbir şeyden zevk almıyordum. Daha iyi olacağım derken, daha da kötü olmaya başlamıştım. Çabuk sinirleniyor ve böyleyken Nikolas'ı da kırıyordum. Bir sene dolmadan, evliliğim üzerinde kara bulutlar dolaşmaya başlamıştı bile. Ya kendime gelecektim ya da bu hâlim evliliğimin sonu olacaktı. Bir süre sonra Nikolas'la paylaştığımız şeyler azalmaya başladı. Bunun tek suçlusu bendim. Onun benimle paylaşacağı şeylere bin türlü bahane bularak katılmıyordum. Hatta bunu o kadar ileri götürdüm ki o yapmacık arkadaşlarıyla bile görüşmeyi kestim. Kendimi yalnız hissetmeme neden olan bu kasvetli hava, Nikolas'ın uzun iş seyahatleri yüzünden yaşadığım yalnızlık yüzünden daha da derinleşiyordu. Gerçi onun evde olmaması işime geliyordu. Nikolas'ın cinsel istekleri bile beni ona bağlamaya yetmedi. O sadece yanımda olan bir adamdı. Kalbimde yeri yoktu ve ne kadar uğraşırsam uğraşayım ona sevgi duyamıyordum.

O da bunun farkındaydı ve gittikçe o anlayışlı havadan çıkmaya başlamıştı. Haklı olarak karısıyla bir şeyler paylaşmak istiyordu ama ben tüm bunları duymak bile istemiyordum.

Böyle zamanlarda aklımda tek bir kişi oluyordu, o da Mustafa'ydı. Ailemi özliyordum. Yeğenlerimi özliyordum. Özlem tüm benliğimi kaplamaya başlamıştı. Bu soğuk havalı ülke ve soğuk insanları benim alışabileceğim ortamı bana asla vermedi. Yine de bu duruma 1930 yılına kadar dayandım. Üç yıldır Girit'e gitmiyor, ailemi görmüyordum. Her sene Girit'e giden Nikolas yaz tatllerinde beni başka ülkelere götürüyordu ama gittiğim yerler beni teselli etmekten uzaktı. Ne kadar güzel olursa olsun hiç biri on beş yaşına kadar yaşadığım köyün yanından bile geçemezdi. Benim mutsuzluğum ve hiç memnun olmayışım sonunda Nikolas'ın da sabrını taşırmaya yetmişti. Bana dayanma sürecinin sonuna geldiğini tahmin ediyordum. Tartışmalarımız sıklaşmaya başladı. Her tartışmamızda, evlenmeden önce sevdiğimi anlattığım kişiyi bir şekilde önüme getiriyordu. Bu bana Mustafa'yı unutturacağına, daha çok hatırlatır olmuştu. Mutsuzdum. Yaşadığım bu yerden, burada varlığımı bile fark etmeyen soğuk insanlardan, uzun haftalar boyunca beni yalnız bırakan kocamdan, evliliğimden en önemlisi Mustafa olmadan yaşadığım bu hayattan bıkmıştım. Daha yirmi dört yaşındaydım ama yorulmuştum.

Tüm bunların arasında o yılın sonlarına doğru hamile kaldığımı öğrendiğimde buna en çok sevinen Nikolas oldu. Ona göre evliliğimize devam etmemiz için artık çok daha önemli bir nedenimiz vardı. Nikolas mutluydu hatta o kadar mutluydu ki aramızdaki tüm o anlaşmazlıkları bir kenara koymuş, evlenmeden önceki anlayışlı hâline geri dönmüştü. Ona bakarak "Keşke ev-

lenmeseydim," diye düşündüm. Nikolas özünde iyi bir adamdı ama kendisini sevmeyen bir kadınla evliydi ve o kadının ona verebileceği sınırlı şeylerle mutlu olmaya çalışıyordu.

Ben de onun kadar olmasa da mutlu olmak istiyordum ama sanki bir şey bana engel oluyordu. İçimde yaşadığım pişmanlık mutlu olmamı engelliyor gibiydi. Bu şekilde devam edemeyeceğimin farkındaydım. Nikolas'la konuşmam gerektiğini biliyordum. O da benim burada mutsuz olduğumu artık biliyordu. Sonunda cesaretimi toplayıp onunla konuşmak istediğimi söyledim. Yan yana oturmuştuk. Şöminedeki ateşe bir süre baktım. Ben konuşmaya başlamayınca uzanarak elimi tuttu.

"Seni seviyorum Eleni," dedi.

Bense, "Buradan gitmek istiyorum," dedim. Bugüne kadar ona "Ben de seni seviyorum," bile dememiştim. Benden bunu beklediğini biliyordum ama dilim bu cümleyi söylemeyi reddediyordu.

"Gitmek mi istiyorsun?" diye sordu. O kadar şaşkıncı ki bir an yüzündeki ifadeye gülesim geldi. Sanki sunduğu tüm bu imkânları kabul etmek zorundaymışım gibi bakıyordu bana. Belki her genç kadının istediği şeylere sahiptim ama tüm bunlar benim ölmüş kalbim için bir şey ifade etmiyordu.

"Evet, buranın havasına dayanamıyorum Nikolas. Girit'e dönmek istiyorum."

"İstersen seni oraya gönderebilirim. Belki biraz ailenle olmak sana iyi gelebilir. Ben de yazın gelirim."

"Ben kısa süreli gitmek istemiyorum artık orada yaşamak istiyorum."

"Eleni biliyorsun, işim burada."

"Biliyorum," dedim sabırsızlıkla "Ama orada da iş bulabilirsin."

Belki mutlu olmadığım bu yerden gidersem yine ailemin yanında mutlu olurum diye düşünüyordum. Üstelik artık bir bebeğim olacaktı. Belki de kalbimde yaşattığım Mustafa'yı tamamen unutmamalı, evliliğimi kurtarmak için elimden geleni yapmalıyım. Şimdiye kadar Nikolas gereken özveriye göstermişti. Belki de artık benim de en az Nikolas kadar özverili davranmam gerekiyordu.

Bir şey demedi. Yerinden kalkarak odanın içinde dolaşmaya başladı. Ben de ona bakıyordum. Düşündüğü zamanlar böyle dolaşırdı. Şimdi de düşünüyor olmalıydı. Bir yanda oldukça iyi şartlarda çalıştığı işi diğer yanda sevdiğini söylediği hamile karısı vardı. Hayatında hangisinin daha ağırlıklı olduğunu birazdan öğrenecektim.

"Tamam," diyerek karşıma tekrar oturdu. "İşimden hemen ayrılamam. Üstelik şimdi bakacağımız bir bebeğimiz olacak. Ama sen bir süre Girit'te yaşayabilirsin ben de gider gelirim. Bir müddet böyle devam edebiliriz. Bebek doğana kadar, olur mu?"

Benim tek derdim buradan gitmekti. Eğer bir şekilde buradan gidersem bir bahane bularak orada yaşamaya devam eder, sonunda onu da Girit'e getirebilirdim. Biliyorum bencildim. Nikolas'ın İngiltere'de yaşadığını bilecek evlenmişim onunla ama buraya katlanamıyordum.

Cevap vermediğimi fark edince Nikolas tekrar sordu. "Olur mu Eleni?"

Olur demek çok kolaydı ama bu cevap onu kandırmak olacaktı. Şimdiye kadar ona hep dürüst davranmıştım. Bu sefer de öyle davranmaya karar verdim.

"Ben buraya dönmek istemiyorum Nikolas. Bundan sonra orada yaşamak, çocuğumuzu orada büyütmek istiyorum. Lütfen beni anla. Burayı seveceğimi düşündüm ama sevedim. Bu ülke benim ruh hâlime iyi gelmiyor," dedim. Doğrusu buydu.

Uzun bir süre yüzüme baktı. Sonra ellerini karnımda gezdirdi. "Seni kaybetmek istemiyorum Eleni. Hele ki bir bebeğimiz olacakken kaybedemem. Sen ne istersen yapmaya hazırım. Sen önden git, ben de iş bulur bulmaz yanına gelirim. Birikmiş paramız var. Onu sana vereceğim. Belki bizim için güzel bir ev bulabilirsin."

Söylediği sözler kalbimi ısıtabilirdi ama bir kalbim yoktu. Onu uzun zaman önce Mustafa'yla birlikte gömmüştüm. Yine de çabasını anlayabiliyor, beni mutlu etmek için uğraştığını görebiliyordum. Belki bu bizim için bir dönüm noktası olabilirdi. Gülerek boynuna sarıldım. "Teşekkür ederim," diye fısıldadım. Onu asla bir kadının bir erkeği sevdiği gibi sevmiyordum ama insan olarak seviyordum. İyiydi, beni düşündüğünü her zaman hissettiriyordu. Beni üzmemek için elinden geleni yapıyordu. Bense ona sürekli sorun çıkarıp duruyordum.

"Ne zaman gitmek istersin?"

Onun gözlerinin içine bakarak "Hemen," dedim.

"Senin mutlu olmanı istiyorum Eleni. Eğer orada mutlu olacaksan ben de mutlu olurum."

"Olacağım Nikolas."

Evliliğimiz boyunca ilk defa onunla istekli seviştim. Anlayışı ve şimdiye kadar bana gösterdiği sabır için belki de ona olan minnettarlığımı göstermişim ama ne olursa olsun ertesi gün çok daha mutlu bir Nikolas vardı. Onu mutlu etmek çok kolaydı, sadece istediği kadın olmam yeterliydi ama ben bunu yapamazdım.

İki ay sonra her şeyimi toplamış, aileme geleceğimi yazmış ve Girit'e giden bir gemiye binmişim. Bir daha buraya gelmeyi düşünmüyordum. Bu ülke bana göre değildi. Girit'te gemiden indiğimde derin bir nefes aldım.

Rutubetli, yağmurlu İngiltere havasından sonra burası bana doğduğum, kalbimi bıraktığım vatanım gibi gelmişti. Bir zamanlar asla alışamayacağımı düşündüğüm Girit'e bile alışmış, burasını en azından vatanım olarak benimsemiştim.

Bir süre ailemle kaldım, eşimin ailesine gitmek istemiyordum. Oğulları yalnız kalmasın diye evlendirdikleri kızın oğullarını orada bırakıp gelmesi hoşlarına gitmemişti. Kız kardeşi bir gün ziyaretime geldiğinde bunu dile getirmekten hiç çekinmedi. Anne babasının da aynı şeyleri düşündüğüne emindim. Ama onları düşünecek değildim. Düşüneceğim bir gelecek ve doğuracağım bir bebek vardı. Onların değil kocamın düşünceleri ilk sıradaydı benim için.

Nikolas'ın verdiği parayla ve babamın da yardımıyla bebeğimle yaşayacağımız bir ev seçtim. Babamlara yakın, Nikolas'ın ailesine yeteri kadar uzaktı. Nikolas'ın gelmesini beklerken yaz gelip geçti. Dokuz ayın içindeyken Nikolas Girit'e geldi. Evde fazla eşya yoktu, zaten zor bir süreçten geçtiğim için eşya almak için uğraşmamıştım. Onun gelişiye evdeki eksikleri tamamlamıştık. O kısa sürede ilk defa evliliğimde mutlu ve huzurlu olduğumu hissettim. 1931 senesinin Eylül'ünde adını Maria koyduğum minik kızımız dünyaya geldi. Nikolas yıl sonuna doğru tekrar İngiltere'ye döndüğünde kızım ile birlikte yalnız kalmıştık. Annem haftanın birkaç günü gelip bana yardım ediyordu. Nikolas'ın ailesi ise oğullarını İngiltere'de bırakıp geldiğim için bana soğuk davranmaya devam ediyorlardı. Hiçbiri umurumda değildi. Artık kimsenin beni gözetlediğini hissetmeden ya da sebebi sorgulanmadan, rahatça Mustafa'mı düşünüp ağlayabildiğim, sadece kendime ait bir evim ve zamanım vardı.

Kızım Maria büyürken Nikolas'ın Girit'te iş bulamamasını buraya gelmeyi gerçekten istemiyor oluşuna yorumuştum. Nikolas burayı yaşadığı yere oranla fazla köylü bulurdu. Londra'da geçirdiği süre buradan daha fazlaydı. Tüm arkadaşları, çevresi oradaydı. Nikolas İngiltere'de mutluydu. Önceleri yılın başında ya da sonunda buraya uğrarken artık sadece yaz izinlerinde geliyordu. Hiç gelmese de benim için sorun değildi. Tekrar İngiltere'ye dönmesine yakın bir akşam yemeğinde konuştu.

"Bu geliş gidişler çok masraflı olmaya başladı Eleni. Artık İngiltere'de tekrar yaşamayı düşünmelisin," dedi.

"Yapamam," dedim hiç düşünmeden. "Orada yaşayamam."

"Burada benim yapacağım işler çok kısıtlı. Ben yıllardır orada yaşıyorum. Buraya dönemem."

"Böyle devam edebiliriz Nikolas. Şimdiye kadar idare ettik."

"Sen böyle yaşamayı seçebilirsin ama ben karımı ve kızımı yanımda istiyorum."

Sessiz kaldım. Oraya dönersem bu sefer ölebilirdim. Sadece onu rahatlatmak için "Düşüneceğim," dedim.

Böylelikle Nikolas tekrar İngiltere'ye döndü. Her defasında onu oyaladım. Gerçekten o ülkeye tekrar gitmem, ölmem demekti. Belki de Mustafa'ya kavuşmam için ölmem daha iyiydi ama küçük kızım için yaşamayı seçmiştim. Nikolas bir sene daha beni zorlamadan gelip gitmeye devam etti. Maria iki yaşındayken yine hamile kalmıştım. Bu sefer de hamileliğimi bahane ederek İngiltere'ye gitmeyi hep erteledim. Karnım büyüdükçe hayata daha çok bağlandım. Artık yaşamak için bir sebebim daha vardı. Oğlumu 1934 yılının kışında dünyaya getirdim. Hamileyken babam ölmüştü, bu yüzden bebeğime babamın adı Yorgo'yu verdim. Nikolas oğlumuzun

doğumundan sonra İngiltere'ye dönmem konusunda daha baskıcı davranmaya başlamıştı ama artık yalnız yaşamayı, kimseye hesap vermeden hayatıma devam etmeyi öğrenmiştim. Ne olursa olsun oraya dönmeyecektim. Nikolas bizimle beraber olmak istiyorsa kendisi buraya gelebilirdi. Bu konuda ne annemi dinledim ne ablalarımı ne de Nikolas'ın ailesini. Kimsenin yönlendirmesine ihtiyacım yoktu. Aslında bir kocaya da ihtiyacım yoktu. İki çocuğumla birlikte kendimize yetecek bir hayat kurmuştuk ve o hayatın içinde kendimi mutlu hissediyordum.

Sonunda benim onu oyaladığımı anlayan Nikolas'ın Girit'e geliş gidişleri daha da seyrekleşti. Yılda ancak bir aylığına geliyordu. Zamanının çoğunu da kızıyla ve oğluyla geçiriyordu. Benimle artık ilgisi kalmamıştı. Bu beni rahatsız edeceğine daha da mutlu ediyordu. En azından benden kadınlık görevlerimi beklemiyordu. Hayatında biri olduğunu anlamıştım. Yakışıklı bir adamdı, iyi bir iş vardı ve maddi durumu oldukça iyiydi ama boşanma kelimesini ne o ağzına alıyordu ne de ben. Ben bu şekilde mutluydum. Çocuklarımla birlikte yaşamayı seviyordum.

Böylelikle yıllar geçmeye devam ederken kızımın okula başlama yaşı geldi. Onun okul alışverişini yapmak için şehir merkezine indim. Yılların ne kadar çabuk geçtiğini çocuklarıma bakarak anlıyordum. Büyüyorlardı. Sağlıklı ve mutlu çocuklardı. İyi bir evde, Nikolas'ın oldukça iyi olan geliriyle birçok çocuktan daha şanslıydılar. Onların mutluluğu beni de mutlu ediyordu. O yıllarda annem, babam öldükten sonra benimle yaşamaya başlamıştı. Onun yalnız yaşamasına gönlüm razı değildi. Babamdan sonra kendini toplayamamıştı. Limana yakın olan evi satmıştı. Hem çocuklarıma bakıyor hem de bana yoldaş oluyordu. Çocuklar büyükannelerini seviyordu. Ben de annemle birlikte oturmaktan memnundum.

Okul eşyalarını satan mağazadan çıktığımda derin bir nefes aldım. Etrafıma bakındım. Karşı kaldırımında, elleri ceplerinde dikilen adam dikkatimi çekti. Bir an kalbim teklemişti sanki. Onu yıllar önce ölen Mustafa'ya benzetmişim. Eğer ölmemiş olsaydı o da bu adam gibi cüsseli olacaktı. Mağazanın önünde dikilerek ona bakmaya devam ediyordum. O anda benden tarafa döndü ve elimdeki çanta yere düştü. Bu onun da dikkatini çekmiş olmalı ki yardım etmek için benim yanıma yürüdü. O zaman adamın topalladığını gördüm. Hayalet görmüş gibiydim. Mustafa'yı nerede olsa tanırdım. Yaşı kaç olursa olsun, aradan ne kadar zaman geçerse geçsin beynime öyle kazınmıştı ki onu tanımamam mümkün değildi. Kanlı canlı karşımda dikiliyordu. Olduğum yerde kalamıştım. Ne bir şey diyebiliyordum ne de hareket edebiliyordum. Öylece dikilmeye devam ediyordum. Eğildi ve yere saçılan eşyaları bez torbaya doldurmaya başladı. Bense "O olamaz," diye geçiriyordum içimden.

O olamaz.

O yıllar önce öldü.

Ölmemiş olsaydı beni bulmaya mutlaka gelirdi. Bu adam sadece Mustafa'ya çok benzeyen bir yabancıydı. Her ne kadar kendime bunları söylesem de doğrulan adam torbayı uzatırken bana baktı. Kara gözleri birden büyüdü.

"Eleni," sözcüğü adamın dudaklarından belli belirsiz döküldü. Şaşkınlıkla ona bakmaya devam ediyordum. "Benim," bile diyememişim. Bana biraz daha yaklaştı "Sen misin?" diye fısıldadı.

Bayılmamak için bir yerlere tutunmam gerekti. Benim hâlimi anlamış olacak ki koluma girdi.

"Mustafa," diyebildim ama bacaklarım beni taşıyamayacak kadar titriyordu. Dükkânın önündeki banka

oturmama yardım etti. Beynim durmuştu, hiçbir şey düşünemeyecek duruma gelmiştim. Hayal görmüyordum. Bana dokunduğunu hissediyordum. Bir hayal bu kadar canlı olamazdı. Yanımda oturuyordu. Nefes alıyordu ve o sımsıcak gözlerini bana dikmişti. Mustafa ölmemişti. Rıza bana yalan mı söylemişti? Beynimde bir ses durmadan “Neden?” diye bağıyordu. Neden bana yalan söylemişti? Neden Mustafa’nın öldüğünü yazmıştı? Tüm bunlar bizim ayrılmamız için miydi? Bunca sene, onsuz geçen bunca gün hepsi yalan mıydı? Yaşadığım büyük acının hesabını kim verecekti? Onun öldüğünü duyduktan sonra verdiğim kararların sorumluluğu kime aitti? Ne ben konuşuyordum ne de o konuşuyordu. Yan yana sessizce oturuyorduk.

Oysa Mustafa yıllar önce bana verdiği sözü tutmak için ta buralara kadar gelmiş ve beni bulmuştu. Etrafımız kalabalık olmasa sevinç çığlıkları atarak onun boynuna sarılacaktım ama etrafımız kalabalıktı ve beni burada tanıyorlardı.

Sonunda “Senin öldüğünü söylediler,” diyebilirdim.

Kimse anlamasın diye onunla yıllardır konuşmadığım Türkçeyle konuşuyordum. Unuttuğumu düşünmüştüm ama konuşmaya başladığımda kelimeler peşi sıra gelmeye başlamıştı.

Etrafına bakındı. “Yalnız kalabileceğimiz bir yere gidelim mi?” diye sordu.

Zorlukla yerimden kalktım. Yanımda duran torbaya uzandığımda benden önce aldı. İçindekileri görmüştü ama bir şey demedi.

Yan yana limana doğru yürümeye başladık. Orada oturacağımız yerler vardı ama dükkânların önünden geçerek limanın daha sakin bir yerine doğru yürüdü. Sonunda aradığı yeri bulmuş gibi durdu. Kayaların arasına

doğru yürüdü. Ben de onu takip ettim. Bu bana yıllar öncesini hatırlattı. Köyde onunla buluşmak için, aynı böyle kayaların arasında, kimsenin bizi göremeyeceği yerlere giderdik. Sanki aradaki tüm o yıllar yokmuş gibi, hiç yaşanmamış gibiydi. On beş yaşında, kalbim pır pır ederken Mustafa'yla buluşmuş gibiydim. O anda ellerine baktım. Yıllar önceki gibi avucunun içinde pembe kurdele görmeyi bekliyor gibiydim ama kurdele yoktu. Ben artık on beş yaşında değildim ve onsuz geçen tam on yedi yıl aramızda kocaman bir boşluk oluşturunuyordu.

Sonunda yoldan görülmeyeceğimiz şekilde kayaların üzerine oturdu, ben de yanına. Ne diyeceğimi bilmiyordum. Kalbim hâlâ deli gibi atmaya devam ediyordu. Ellerim titriyordu. Uzun zaman sonra ilk defa nefes aldığımı ve denizin üzerinde uçan martıların seslerini duyduğumu düşündüm. Fark ettim ki, yaşadığımı zannederken onun yokluğunda sadece nefes almıştım.

“Neden bana yazmadın? Rıza adresimi biliyordu.”

“Yazamadım Eleni. Savaşın sonlarına doğru yaralandım. Cepheden çok uzaktım. Beni bir köylü bulmuş. O kadar uzun süre kendimi bilmeden yattım ki onlara kim olduğumu bile söyleyemedim. Savaşın bittiğini, beni aradıklarını çok sonra öğrendim. Sakat kaldım,” dedi bacağını göstererek.

“Ne oldu?”

“Şarapnel parçası saplandı.”

“Beni bulmak için neden bu kadar bekledin Mustafa?”

“Artık düşman iki ülkeydik Eleni. Elini kolunu sallaya sallaya gelemiyorsun. Sonunda buraya gelebilmek için bir gemide iş buldum. Sakat adamın iş bulması bile zor,” dedi. Sesindeki tını yüreğimi acıttı. O benim için sakat değildi. Topallayışı bile gözüme batmamıştı. Onu seviyordum. Yıllar geçmesine, evlenmeme, iki çocuğum

olmasına rağmen ona olan sevgim hep devam etmişti. Şimdi karşımda bana gülümserken aradan geçen yılların hiçbir önemi kalmamıştı. Sanki o yıllar hiç yaşanmamış gibiydi. Kendimi yine o köyde, denizin kenarındaki kayalara oturmuş hayal kuran o kız gibi hissediyordum.

“Ama yine de geldim Eleni. Bir yolunu bularak geldim. Aylarca adanın her limanını gezdim, nerede yaşadığını araştırdım ve sonunda buldum. Anneni babanı gördüm,” dedi ellerimi tutup gözlerimin içine bakarak. “Ama evlenmiş ve buradan çok uzaklara gitmiştin,” dedi.

“Bana kimse bir şey söylemedi.”

“Onlar beni tanımadı zaten.”

“Ahh Mustafa seni o kadar çok bekledim ki. Sonra Rıza’ya yazdım ama bana senin kaybolduğunu ve bulamadıklarını yazdı. Seni şehit ilan ettiklerini,” dedim, devamını getiremedim. Gözyaşlarım çoktan akmaya başlamıştı.

Yıllar önceki gibi parmakları yanaklarımdaki gözyaşlarımı sildi. O teması hiç unutmamıştım ve şimdi tekrar aynı yoğunlukta duyuyordum.

“Her şeyi hatırlamaya başladığımda ailemi buldum ve sonra da seni aramaya başladım. Buraya o kadar çok geldim ki Eleni. Gemim burada kaldığı sürece sokaklarda dolaştım durdum. Belki sana rastlarım diye.”

Yıllardır burada yaşıyordum ve bugüne kadar hiç rastlaşmamış olmamız şanssızlıktı.

“Neden evlendiğimi sana açıklayabilirim,” dedim.

Parmağını dudağıma götürdü. Konuşmam yarım kaldı. “Hiçbir şey açıklamak zorunda değilsin Eleni. Neler yaşadığını az çok tahmin edebiliyorum.”

Gözlerimin içine bakıyordu. Ona bekleyeceğimi söz vermeme rağmen evlenmişim. Sanki o kara gözleri beni suçlar gibiydi. Bunu anlamış gibi “Seni suçlamıyorum

Eleni. Rıza bana sana gönderdiği mektuptan bahsetti. O mektupta benim öldüğümü söylemiş sana. Bir ölüyü beklemediğin için sana kızgın değilim,” dedi gülümseyerek. “Hem bana verdiğin sözü tuttuğun için mutluyum. Hayatına devam etmişsin. Ben de senden bunu istemiş-tim zaten.”

“Ahh Mustafa, ufacık bir ümit seni yıllarca bekleme-yeterdi ama Rıza öldüğünü yazınca benim için her şey bitti. Severek evlenmedim. Nikolas olmasa bir başka-sı olacaktı. Ailemin baskısına daha fazla dayanamadım. İki çocuğum var ama kocamla beraber değiliz artık. O İngiltere’de yaşamaya devam ediyor, bense uzun yıllar-dır buradayım. Babam öldüğünden beri annemle yaşıyo-rum,” diyerek ona neden evlendiğini, neler yaşadığını anlattım. Saatlerce o kayaların üzerinde oturup ona bu-rada yaşadığım, onsuz geçen yıllarımı anlattım. Sessizce beni dinledi. Bitirdiğinde hem o hem ben ağlıyorduk. Onun yaşadığını öğrendikten sonra artık beni ondan hiç kimse ayrı tutamazdı. Tabii hâlâ beni istiyorsa.

“Senden başka kimseyi sevemem Eleni. Belki hâlâ bir şansımız olabilir,” dedi elimi tekrar tutarak. “Eğer ister-sen tabii. Görüyorsun topal bir adamım artık,” diye de-vam etti.

“Tabii ki isterim. Hem de her şeyden çok isterim Musta-fa ama çocuklarımı bırakamam. Onları kabul eder misin?”

“Ederim Eleni. Senin olan her şeyi kabul ederim.”

“Ben de seninle birlikte olmayı kabul ederim Musta-fa,” dedim gözyaşları içinde. Bana sarıldığında ben de ona sıkı sıkı sarıldım. O benim geçmişim, hayallerim, sevdiğim ve geleceğim olan adamdı. Yaşarken onsuz bir hayatı artık düşünmek bile istemiyordum. İlk iş olarak Nikolas’a yazacak, çoktan bitmiş bir evliliği yasal olarak da sonlandıracaktım.

Akşamın ilerleyen saatlerine kadar konuştuk. Akşam olduğunda o gemisine gitti ben de evime. O gece heyecan ve ona rastlamanın verdiği sevinçten uyuyamadım. Üç gün sonra gemisi hareket edene kadar her gün onunla buluştum. Üç günün sonunda ayrılık saati geldiğinde onun gitmesini hiç istemedim ama bunu ona nasıl söyleyeceğimi bilmiyordum. Giderken gemisinin geleceği tarihi söylemişti. Artık sabırsızlıkla o günün gelmesini bekliyordum. Benim için çocuklarımdan sonra en önemli şey bu olmuştu. Bu süreçte Nikolas'a yazmadım. Mustafa'nın düşünmesini istiyordum. Mustafa benden ayrı kaldığında düşünmeli ve verdiği kararın doğruluğundan emin olmalıydı. Hem o tek başına değildi. Ailesi vardı. Onların ne diyeceğini biliyordum. Bir Rum kızını o zaman da kabul etmeyecekleri ortadayken, şimdi iki çocuklu dul bir kadını kabul etmelerini beklemek aptallıktı. Onun için de ne yapacağıma Mustafa'yı ikinci görüşümde karar verecektim. Bu kararı ona bırakmıştım. Hâlâ beni istiyorsa, o zaman Nikolas'a yazıp bu evliliği bitirecektim.

Geleceği gün erkenden limana gittim. Gelip giden gemilere bakıyordum. Hangi gemi olduğunu bilmediğim için sabırsızlıkla bekliyordum. Öğleden sonra gelen gemiden indiğinde neredeyse oturduğum yerden kalkıp koşarak onun boynuna sarılacaktım. Gemiden inince etrafına bakınarak bir süre limandaki kalabalıkta gözlerini gezdirdi, sonra bakışları beni buldu. Belli belirsiz gülümsedi. O an dünyalar benim olmuştu. Mustafa hiç değişmemişti. Yine o gözleri sımsıcak bakan adamdı. Savaş onu yaralamış, bedenini sakat bırakmış ama gözlerindeki o sımsıcak bakışı yok edememiş, yüzündeki gülümsemeyi silememişti. O ruhumun diğer yarısıydı. Çocukluğumun, gençliğimin ve hayallerimin erkeğiydi. Yıllardır bir gün bile kalbimden silinmeyen sevdiğimdi. O geçmişimde bıraktığım

tüm sevdiklerimdi. Şimdi karşımdaydı. Bana sımsıcak bakıyor, sevgiyle gülümsüyordu. Yıllarca bir kalbim olmadığını, kalbimi onunla gömdüğümü düşünmeme rağmen işte şimdi heyecan içinde atıyordu. Artık anlamıştım, kalbimin Mustafa'ya ihtiyacı vardı.

Bana doğru gülümseyerek yürüdü. Aksadığını bile fark etmedim. Yanıma gelince, "Buradan uzağa gidelim," dedi.

Yürümeye başladım. O da arkamdan geliyordu. Yorulmasın diye o kadar yavaş yürüyordum ki sonunda arkamdan Türkçe bağırdı. "Hadi Eleni beni düşünmeden yürü."

Kahkaha attım. Beni o kadar iyi tanıyordu ki artık onsuz olamazdım. Sonunda limandan hayli uzaklaştık. Eski günleri tekrar yaşıyor gibiydim. Kimseler görmenden buluşmalarımız gözümün önünde canlanmıştı. O yıllarda nasıl kalbim heyecandan çarpıyorsa şimdi de aynı yoğunlukta çarpıyordu.

Yan yana oturduğumuzda "İzmir de ev tuttum," dedi. "Ev mi?"

"Evet, yaşayacak bir eve ihtiyacımız var. Görsen çok beğenirsin. Çocuklar için geniş bir bahçesi var."

Çocuklarımı düşündüğü için gözlerim doldu. Elini yanağıma koydu. Ona doğru döndüm. Kapkara gözleriyle sevgi dolu bakıyordu.

"Neden ağlıyorsun Eleni? Vazgeçmedin değil mi?"

"Asla Mustafa, asla vazgeçmem. Artık sensiz olamam."

"Ben de seni bulmuşken sensiz olamam Eleni. Bak gör, çok mutlu olacağız."

Çok mutlu olacağımızı düşünüyordum. Bu duygunun gölgelenmesinden korktuğum için, ailesinin durumumuzu nasıl karşıladığını sormadım. İzmir'den ev tuttuğuna göre artık o köyde istenmediğimi anlamıştım.

Anladığım bir şey daha vardı. Mustafa nerede yaşarsa vatanım orasıydı. Ha İzmir, ha başka yer. Benim için hiçbirinin önemi yoktu. Tek önemli olan Mustafa'ydı.

Uzun yıllardan sonra hayatımın en mutlu gününü 1938 yılının bir Eylül akşamında yaşamıştım. Otuz iki yaşımdaydım ve bundan sonraki hayatımın tek bir gününü bile Mustafa'sız geçirmek istemiyordum. Kimin ne söyleyeceği ya da arkamdan ne konuşacağı umurumda bile değildi. O nerede yaşamak isterse orada yaşayabilirdim. Yeter ki birlikte olalım.

Girit'te kaldığı sürece her günümü onunla geçirdim. Mustafa ile birlikte geçirdiğim günler hayatımın en olağanüstü zamanlarıydı. Onunla olmak, yaşadığım en güzel deneyimdi. İki çocuk doğurmuş olmama rağmen onunla yaşadığım o anlar şimdiye kadar yaşadığım hiçbir âna benzemiyordu. O anlarda ne kocama ne de çocuklarıma ihanet ettiğim geliyordu aklıma. Şimdiye kadar onsuz nasıl yaşadığıma şaşırıyordum sadece. Mustafa'nın bana dokunması için bedenim yalvarıyordu âdeta. Onsuz yaşadığım her ânı unutmak için, ellerinin okşayışına bırakıyordum kendimi. Sevişmelerimiz kavuşamamış iki bedenin özlemiyle yanıyordu. Ama sayılı günlerin sonunun gelmesi fazla uzun sürmedi. Giderken ona benim için çok değerli olan bir şey vermek istedim. Yayamın ölmeden önce bana verdiği yüzüğü evde sakladığım yerden alarak ona uzattım. Etrafı üç sıra küçük elmasla işlenmiş safir yüzük tüm ihtişamıyla parmaklarımın arasında parlıyordu. Yayam bunu bana verirken, "Sevdiğin adama bunu ver, senin parmağına taksın," demişti. Son zamana kadar yayamın yüzüğünün bende olduğunu annem bile bilmiyordu. Ne zaman benimle oturmaya başlamıştı, o zaman söylemiştim. Mustafa parmaklarımın arasında tuttuğum yüzüğü gördüğünde gülümsedi.

“Sana bir yüzük almam gerektiğini mi söylüyorsun?” dedi gülerek.

Ben de gülümseyerek cevap verdim ona. “Hayır, bu yüzüğü sana veriyorum. Yayamın uğurlu yüzüğü... Seninle evlendiğimde bunu parmağıma takarsın.”

“Sana bir yüzük alacak kadar para kazanıyorum Eleni. Niye senin olan bir yüzüğü yine senin parmağına takayım?”

“Bu herhangi bir yüzük değil Mustafa. Bunu yayam evlendiğinde annesi vermiş, ona da kendi annesi. Bu yüzük asırlardır bizimle ve evlendiklerinde kız çocuklarına verilir. Ablalarım evlendiğinde yayam yaşıyordu ama onlara vermedi. Onun için de bana kaldı. Yayam bu yüzüğün ailemizi temsil ettiğini söylerdi. Hayatı boyunca parmağından hiç çıkarmadı. Dedemle o kadar güzel zamanlar geçirmiş ki ne zaman bu yüzüğü parmağından çıkarsa başına hep kötü şeyler gelmiş. Ölmeden çok önce bana vermişti. Gerçek aşkla bağlandığın adam bunu parmağına takarsa sen de çok mutlu olursun demişti. Onun için sende kalmalı ve evlendiğimizde bunu bana takmalısın.”

“Buna inanıyor musun Eleni?” dedi gülümseyerek.

“Tabii ki inanıyorum,” dedim onun gülen yüzüne bakarak. Sonra da koluna vurarak konuştum, “Ne yani inanmıyor musun uğurlu olduğuna?”

Eliyle yanağımı okşadı. “Senin inandığın her şeye inanırım Eleni. Madem öyle diyorsun bunu parmağına takmak benim için en kutsal görevdir.”

“Yakında bu kutsal görevi yerine getireceksin Mustafa. Bundan sonra sensiz olamam artık.”

“Ben de sensiz olamam. Bir dahaki gelişimde seni ve çocuklarımızı da alacağım. Ona göre hazırlan. O zamana kadar ben de evi yerleştirmiş olurum.”

“Hazır olacağız Mustafa.”

Onu yolcu ettikten sonra ilk işim Nikolas'a mektup yazarak ondan boşanmak istediğimi söylemek oldu. Artık çocuklarımız dışında hiçbir ortak noktamızın kalmadığı Nikolas ile yollarımızı ayırmalıydık. Onun da mutlu olmaya, onu sevecek bir kadına ihtiyacı vardı. Bir ilişkisi olduğunu tahmin ediyordum ama ne o zaman ne de şimdi umurumda olmamıştı bu durum. Belki de ailesinden çekindiği için benden boşanmıyordu. Bu işi hem onun adına hem de kendi adıma kolaylaştıracaktım.

Nikolas'tan haber beklerken benim bile düşünmediğim, asla hayal edemeyeceğim şey ise Mustafa'dan hamile kalmam oldu. Diğer hamileliklerim gibi bu da planlamadan olmuştu ama karnımdaki bebeğin sevdiğim tek adamdan olmasına memnundum. Bunu şimdilik kendime saklamaya karar verdim. Mustafa'dan aldığım son mektupta her şeyi hazırladığını, üç ay sonra geleceğini yazmıştı. Önümde üç ay vardı işleri yoluna koyup yepyeni hayatıma başlamak için. O kadar mutluydum ki sonunda anneme her şeyi anlattım. Şaşkın bir şekilde beni dinledi. Ona yıllarca Mustafa'yla yaşayacağım hayatın hayalini kurduğumu ve artık bundan beni hiç kimsenin vazgeçiremeyeceğini söyledim. Buna olumlu yaklaşmasını, isterse onu da yanıma alacağımı söyledim ama benim yanımda olmasını beklerken şiddetle karşı çıktı. Bağırды ve beni namussuzlukla suçladı. Karnımdaki bebekten bir an önce kurtulmam gerektiğini söyledi. Ondan böyle bir şey beklemiyordum. Benim mutluluğuma sevinir diye düşünmüştüm. Bu beni inanılmaz üzmüştü. İnsan çocuğunun mutlu olmasını istemez miydi? Birkaç saat sonra tüm eşyasını toplayarak ablamı aradı. Yannis onu almaya geldiğinde durumumu ayaküstü ona anlatmakta bir sakınca görmedi. O an, durumumu bütün adaya anlatacak gibi görünüyordu. Onun evden ayrılmasından bir hafta

sonra Nikolas İngiltere'den geldi. Kim ne derse desin hiç kimse yolumdan döndüremeyecekti. Ben bunun için on yedi yıl beklemiş ve Mustafa'mın öldüğünü düşünerek körelttiğim kalbimi yeniden canlandırmayı başarmıştım. Mutlu olmak istiyordum ve ne olursa olsun mutlu olacaktım.

Ama benim bile düşünemediğim şey, Nikolas'ın boşanmaya yanaşmaması oldu. Bir başkasını sevdiğimi söylesem de benden boşanmayacağını söyledi. Eğer çok ısrar edersem çocuklarımızı alıp gideceğini ve bir daha onları göremeyeceğimi de ekledi. Ona bir sevgilisi olduğunu hatırlattığımda bile "Tekrar eski günlere dönebiliriz," diye cevap verdi bana. Ne onunla eski günlere dönecektim ne de o soğuk İngiltere'ye... Her şeyi göze almıştım. Onunla anlaşılabileceğim bir yol ararken benim hamile olduğumu anladı. Daha doğrusu damadının geldiğini duyan annem evi terk etmesine rağmen büyük ablamla gelerek kocama hamile olduğumu söyledi. Belki bu boşanmamı kolaylaştırır diye düşünüp inkâr bile etmedim. Annem ise vazifesini yapmış, yüzüme bile bakmadan çekip gitmişti. Nikolas eline ne geçerse kırıdı geçirdi. Ama ne yaparsa yapsın beni korkutamazdı. Artık beni yolumdan hiçbir şey, hiç kimse döndüremezdi. Evliliğim bir hatadan başka bir şey değildi. Çocuklarımı çok seviyordum ama ona rağmen her şeyi göze almıştım. Boşanamasam bile Mustafa geldiğinde onunla gidecektim. Üstelik ona bir bebeğimizin olacağını söyleyecektim. Bu habere çok sevineceğini biliyordum. Artık ne onun ailesinden ne de benim ailemden çekinmemize gerek yoktu. Biz onunla bir aile olacaktık.

Tüm bunları düşünüp Mustafa'nın geleceği günü beklerken, gergin ev ortamında Nikolas'ı ikna etmeye çalışırken hiç beklemediğim kişiden, Rıza'dan mektup al-

dım. Neden Mustafa değil de Rıza mektup göndermişti? Ailesinin beni istemediğini söyleyip Mustafa'nın iyiliği için beni ikna etmeye mi çalışacaktı? Bir an için mektubu açmakta tereddüt ettim. Büyük ihtimalle bizim ayrılma-mızı isteyen bir mektuptu. O anda aklıma gelen şeyle ir-kildim. Mektubu elimde tutarken parmaklarımın titredi-ğini hissettim. Bundan yıllar önce aldığım, Mustafa'nın öldüğünü yazdığı o mektup gelmişti aklıma. Aklımda onlarca soru vardı ve bunların cevaplarını öğrenebilmek mektubu açıp okumamdan geçiyordu. Ellerim titreyerek açtım mektubu. Yıllar önceki gibi kısa bir mektuptu ve yıllar önceki gibi kötü bir haber veriyordu.

Sevgili Eleni,

Ağabeyim Girit'ten döndükten sonra bize tüm ger-çeği anlattı. Sizi bulduğunu ve ne olursa olsun sizinle evleneceğini anneme ve babama söyledi. Tahmin eder-siniz ki ailemiz buna şiddetle karşı çıktı ama ağabeyim ne söylerlerse söylesinler sizinle evleneceğini açık açık söyledi. İzmir'e yerleşeceğini ve buna hiç kimsenin mani olamayacağını söyleyerek orada bir ev tuttu. Eşyaları-nı almaya buraya gelirken ne yazık ki bindiği otobüsün kaza yaptığını öğrendik. Ağabeyimle birlikte oldukça fazla sayıda insan o kazada hayatını kaybetti.

İzmir'e gitmeden önce bana sizin adresinizi vermişti. Keşke size daha iyi haberler verebilmiş olsaydım. Ağabe-yim dün köydeki aile mezarlığımıza defnedildi.

Size sabır dilemekten başka elimden bir şey gelmiyor ne yazık ki.

Bir gün bir yerlerde görüşebilmek dileğiyle hoşça kalın.

Rıza Ziyaoğlu

Mektup titreyen ellerimin arasından yere düştü.

Bir insan aynı acıyı kaç kere yaşardı?

Bir ölüm aynı kişiyi kaç kere yıkardı?

Mustafa'mın ölüm acısını yine aynı şiddetle, tekrar yaşıyordum. Buna nasıl dayanacaktım? Tüm bu acıyla tekrar nasıl baş edecektim? Tam mutlu olduğumu düşündüğüm anlarda mutsuzluk peşime takılıyordu. Ellim karnıma gitti. Bebeğim daha doğmadan babasız kalmıştı. Mustafa'm bir bebeği olacağını bilmeden ölmüştü. O anda içeriye Nikolas girdi. Bense elim karnımda, olduğum yerde öylece duruyordum. Eğilerek yerdeki mektubu aldı. Kısa bir an mektuba baktı. Türkçe yazılmış mektubu okuyabildiğini sanmıyordum ama benim hâlimden kötü bir şey olduğunu anlamıştı. Beni koltuğa oturttu ve annemi çağırdı. Elinde tuttuğu mektubu ona verdi. Annem mektubu okudu ve bana baktı. "Kader işte! O bile buna karşı çıktı," dedi. Tüm acımın arasında bana bakarak bunu söyleyebilen annemden o anda nefret ettim. Bundan mutlu mu olmuştu, yüzünden ne düşündüğünü anlamam mümkün değildi. Nikolas'a bir şeyler söyledi ama ne dediğini duyamamıştım. Gerçi artık hiçbir şey benim için önemli değildi.

Ben aynı gün hem Mustafa'mı, hem annemi hem de geleceğimi kaybetmiştim. Bundan sonra nasıl ayakta duracağımı bilmiyordum.

Günlerce evden çıkmadım. Ne ağladım ne de konuştum. Derin bir sessizlikte kendi acıma odaklanmıştım. Hiçbir zaman Tanrı'ya isyan etmemiştim. İnancılı bir kadındım ama artık hiçbir şeye inancım kalmamıştı. İçimdeki isyan büyüdükçe büyüdü, içim acıyla dolup taşı. Kimseye anlatamadığım kelimeler boğazıma oturmuştu. Ne kendime ne de çocuklarıma hayrım dokunuyordu. Sonunda aklım başıma geldiğinde bu haberin doğru-

luğunu araştırmaya başladım. Yıllar önce de Rıza bana Mustafa'nın öldüğünü söylemişti ama yıllar sonra onu karşımda bulmuştum. Mustafa'nın gemisinin geleceği tarihte sabah erkenden limana gittim. Saatlerce bekledim. Sonunda gemisi geldiğinde gemiden inen bir çalışanı yakaladım. Ona Mustafa'yı sordum. Adamın gözleri nemlendi. Bana onun kazada öldüğünü söyledi. Hatta cenazesine bile katılmıştı. Yine de içimdeki umut o kadar büyüktü ki ona inanmadım. Belki bu da benim için ayarlanmış bir şeydi. O gemiden inen tüm adamlara Mustafa'yı sorarak bütün günü orada geçirdim. Bir kısmı Mustafa'yı tanımıyordu bile. Tanıyanlar da onun öldüğünü söylüyorlardı. Akşamın karanlığına kadar limanda kaldım. Sonra da geldiğimden daha perişan bir hâlde sokaklarda dolaşmaya başladım. Beni Nikolas buldu. Eve getirdiğinde ayakta duracak gücüm yoktu. Günlerce yattım. Yataktan çıkmak bile istemiyordum. Onu aldatmama, başka bir erkekten hamile kalmama rağmen tüm bu süreçte yanımda olan tek kişi Nikolas'tı. Kendi ailem bile beni görmek istemezken o bir an olsun yanımdan ayrılmadı. Her şeye rağmen aklımı başıma yine Nikolas getirdi.

"Kendini düşünmüyorsan çocuklarını düşün Eleni," dedi artık ışığı sönmüş gözlerimin içine bakarak. "Doğacak bebeğini düşün."

Elim istemsizce karnıma gitti. Orada Mustafa'nın emaneti büyüyordu. Böyle yapmaya devam edersem onu kaybedecektim. Yatakta doğruldum. Sanki uzun süren derin bir uykudan uyanmışım gibi Nikolas'a baktım. O da bana bakıyordu. Gözlerinde yine evlendiğimiz o ilk yıllardaki gibi sevgi vardı. Ne yaparsam yapayım, bir başkasının çocuğuna hamile kalsam bile beni sevdiğini anladım. Uzanıp karnımın üzerindeki elimin üzerine elini koydu. Ela gözleriyle gözlerimin içine baktı.

“Seni seviyorum Eleni. Kendin için değilse bile bizim için, bebeğimiz için yaşamalısın,” dedi.

Bu bebeği kabul ettiğini anlamıştım. Elimde hiçbir şeyim yoktu. Mustafa’m bu sefer gerçekten ölmüştü. Çocuklarım kapının önünden bana bakıyorlardı. Yüzlerindeki endişeyi gördüğümde üzüntüm katlanarak büyüdü. Son birkaç aydır onlara annelik yapamamıştım. Üstelik canımdan daha çok sevdiğim adamın bebeği karnımda dururken bu yatakta ölümü beklemeye hakkım olmadığını düşündüm. Diğer elimi Nikolas’ın elinin üstüne koydum. Bana gülümsedi.

“Göreceksin bak, daha da mutlu olacağız. Sadece bizimle kal Eleni,” dedi.

O günden sonra onlarla kaldım. Nikolas işinden izin alarak bizimle kalmaya devam etti. Hâlbuki acımı kendi başıma yaşamak istiyordum. Etrafımda kimseler olmadan. Acıyan gözlerle bana bakan kimse olmadan acımın içinde kaybolmak istiyordum. Ama Nikolas ihanetimi görmezlikten gelerek, çocuklarımı da alıp onu terk edeceğimi düşünmeyerek, karnımda taşıdığım bebeğin kimliğini sorgulamaksızın, hem bana hem de çocuklarımıza haftalarca ve sabırla baktı. O gerçekten de iyi bir adamdı. Hiç kimse boşanmadan bir başkasının bebeğine hamile kalan kadına bakmazdı ama o hiç şikâyet etmeden bana bakmayı sürdürdü. Yavaş da olsa kendime geldiğimde hamileliğim ilerlemiş, karnım artık saklanmayacak şekilde ortaya çıkmıştı. Etrafımızdaki-ler konuşmaya başladığında onlara bebeğimizin olacağını bile söyledi. Kendinden olmayan bebeğe sahip çıkması bile onun iyi bir adam olduğunu kanıtlıyordu.

Bu süreçte Mustafa’ya verdiğim yüzüğü düşünmeye başlamıştım. Onun akıbetini öğrenmem gerekiyordu. O ailemize ait bir parçaydı ve bana yayam bırakmıştı. Ben de onu evlendiğinde Maria’nın parmağına takacaktım.

Günler sonra Rıza'ya tekrar mektup yazdım. Sadece tarifi ettiğim yüzüğün nerede olduğunu sorduğum kısa bir mektuptu. Cevabın gelmesi aylar aldı. Rıza ağabeyinin eşyaları arasından öyle bir yüzük çıkmadığını, onun içinde yardımcı olamayacağını bildiren, benimkinden daha kısa bir mektupla cevap verdi. Bir üzüntüm de yüzüğün kaybolması olmuştu. Yine de Mustafa'nın kaybının yanında hiçbir şeydi.

Bebeğim babasının ölümünden yedi ay sonra, 1939 yılında dünyaya geldi. Siyah saçları, kara gözleriyle babasına benzeyen bir kız çocuğuydu. Ona Anatola ismini verdim. Bu aynı zamanda Yunancada Anadolulu demekti. Kızımın babası Anadoluluydu tıpkı benim de olduğum gibi.

Nikolas verdiğim ismin ne anlama geldiğini bilse de neden bu adı verdiğimi bir kere bile sormadı. Kendinin olmayan bir bebeği kabul ederek onu kızı bildi. Kızımın doğumundan birkaç gün sonra İkinci Dünya Savaşı başladı. Savaş demek acı, yokluk, açlık demekti. Nikolas savaş çıkınca İngiltere'ye dönemedi. Başımızda bir erkeğin olması bana çocuklarım adına güven vermişti.

Aylar geçip de savaşın acısını tüm ağırlığıyla hissederken önce İtalya sonra da Almanya Yunanistan'ı işgal etmeye başladı. Bu işgal dört yıl boyunca Yunanistan'daki sivilleri etkiledi. Açlık, salgın hastalıklar bir çok can alırken Nikolas askere çağırılmıştı, bu da bizim tekrar yalnız kalmamıza neden oldu. Üç çocukla bazen günlerce dışarıya çıkmadığım zamanlar olmasına rağmen annem ya da abalarım bir kere bile ne durumda olduğumu merak edip aramadı. Beni kocam bile affetmişken onlar kinlerini kusmaya devam etti. Benim olmasa bile çocuklarımın beslenmeye ihtiyacı vardı. Minik kızım henüz beni emiyordu ama iyi beslenemediğim için sütüm yeterli gelmiyordu. Bazı günler yatağa aç giriyorduk. Bu, yaşadığım en kötü dönem-

lerden biriydi. O günlerde en büyük korkum çocuklarıma ya da cephede savaşıyan Nikolas'a bir şey olmasıydı. Baskı ve zulüm altında yaşadığımız dört yılın sonunda savaş bitmiş ve Nikolas sağ salim evine dönmüştü. Tüm bunların artık geride kaldığını düşünürken bu sefer de iç savaş patlak verdi. Çatışmalar ana karada olsa da adalarda yaşayan halk da bundan etkileniyordu. O dönemde Nikolas tekrar İngiltere'ye gitmemizi istedi. Önce karşı gelsem de, burada hayatın bizim için çok zorlaştığının farkındaydım. Çocuklarım doğru dürüst yiyecek bulamıyordu, onun için de Nikolas'ın teklifini kabul ettim. Nikolas'ın aynı zamanda İngiliz vatandaşı olması oraya gitmemizi kolaylaştırdı. Yıllar önce yaşayamadığım evimize tekrar dönmüştüm ama bu sefer tüm bunlara çocuklarım için katlanacaktım. Çocuklarım büyüyordu. Minik kızım beş yaşına girmişti. Tıpkı babasına benzeyen güzel bir kız çocuğuydu. Nikolas ona da kendi çocuklarına davrandığı gibi davranıyordu. Savaşın açtığı yaraları, yavaş yavaş birbirimize kenetlenerek sarmaya başlamıştık. Artık çocuklarımin kanınları doymaya başlamıştı. Korku duymadan uyuyabiliyorduk. Huzur tekrar beni bulmuştu. Nikolas iyi bir adam olduğunu bana bir kere daha kanıtlamıştı. Benden bir şey beklediği yoktu. Zaten çok uzun yıllardır aramızdaki karı koca ilişkisi bitmişti ama Nikolas çocuklarına çok düşküncü. Hayatımız rutin bir hâle girmişti. Dışarıdan bakıldığında üç çocuklu, sıradan bir aile gibiydik ama hem Nikolas'ın hem de benim içimde fırtınalar esmeye devam ediyordu. Çocuklarım babalarının başlarında olmasından çok mutluydu. Ben de Nikolas'ın evdeki varlığına alışmıştım ama kaderin bizimle alıp veremediği bitmemişti. İngiltere'ye gelişimizin üzerinden iki yıl geçmişti ki Nikolas bir gece uyudu ve sabah uyanamadı. Kalp krizi geçirmişti. Onun ölümü bir kere daha yıkılmama neden oldu. Acı yine tüm

benliğimi sarmıştı ama onun kaybı karşısında yaşadığım acı Mustafa'dan sonra yaşadığımla kıyaslanamazdı. Daha küçük yaşlarında babalarını kaybeden çocuklarım için üzül müştüm. Nikolas'a iyi bir eş olamamıştım ama o çocuklarımıza çok iyi bir baba olmuştu. Ona bir şans vermiş olsaydım çok iyi bir koca da olabilirdi.

Uzun bir süre onun anısına saygı göstererek Nikolas'ın yasını tuttum. En azından bunu hak edecek kadar iyi bir adamdı.

Onun vefatının ardından bir sene daha İngiltere'de kaldım ama artık kendi vatanıma dönme zamanı gelmişti. İç savaş sona ermiş, çalkantılar devam etse de kısmen istikrar sağlanmıştı. Döndüğümde tekrar eski evimize yerleştim. Orada olmadığımız sürede bir çok şey değişmişti ama değişmeyen tek şey ailemin tutumuydu. Annem beni affetmemişti ve ölene kadar da affetmedi. Ne çocuklarımı görmeye geldi ne de beni. Aynı tutumu iki ablam da devam ettirdi. Kendi annem beni böyle dışlarken Nikolas'ın ailesinin sahip çıkması beni içten içe daha çok üzüyordu. Annem ve ablalarım için ben babamın kemiklerini sızlatan ve bir Türk'e gönül vererek namusumuzu kirleten biriydim. Onların ne düşündüğü ya da beni nasıl görmek istedikleri umurumda bile değildi. O kadar çok şey atlatmıştım ki yalnız başıma ayakta durabilirdim. İngiltere'de oturduğumuz evi satarak buraya gelmiştim. Ayrıca Nikolas oldukça yüklü bir banka hesabı bırakmıştı. Hiç kimseye muhtaç olmadan, ömrümüzün sonuna kadar yaşayabilirdik. Üstelik yanımda olan Nikolas'ın ailesi bana ve çocuklarıma yeterdi. Gerçeği biliyorlar mıydı, Nikolas onlara her şeyi anlatmış mıydı bilmiyorum ama beni yargılamadan tekrar aralarına almışlardı.

Birkaç yıl sonra annemin öldüğünü aradan aylar geçtikten sonra öğrenebildim. İki ablam da bana annemin

öldüğünü haber vermemişlerdi. Büyük ablamla yakın oturmamıza, bazen karşılaşmamıza rağmen bana selam vermeden yolunu değiştirirdi. İlk zamanlar buna gerçekten içerlerdim ama sonra ben de onların tavrını takındım. Onları gördüğümde yolumu değiştirmeye başladım.

Bir süre sonra içinde çok acının yaşandığı o evde oturmak istemediğimi fark ettim. Evi satıp yeni bir eve taşındım. Bu sefer ablalarımından oldukça uzak bir yerdeydi. Yeni bir yaşama başlamak belki ruhumu huzura erdirebilirdi ama olmadı. Bu yüzden de birkaç yılda bir ev değiştirmeye başladım. Hayatımın büyük çoğunluğu eşya toplayıp eşya yerleştirmekle geçmesine rağmen bu taşınma işini hiç bırakmadım. Çünkü huzursuz ruhum yeni bir mekânda kısa süreliğine de olsa huzur buluyordu.

Taşındığım hiçbir evi yuva yapamadım. Onun için de hiçbir zaman kapımın önüne pembe begonvil dikemedim. Kalbimin gizli bir köşesinde, sadece bir evin kapısına pembe begonvil dikme isteği saklıydı. O da yıllar önce geldiğim topraklarda kalmıştı. Mustafa'mın evi her gece rüyalarım giriyor, o rüyalarda Mustafa'mla evli olduğumu görüyor ve o evin kapısına pembe bir begonvil fidanı dikiyordum. Kalbimde o pembe begonvili büyütüyordum. Onun dışında yaşadığım hiçbir yer evim ve yuvam olamadı. Çocuklarım bu taşınma işinden çok bıkmışlardı ama bana söylenmelerine rağmen bunu hiç bırakmadım. Bıraktığım anda öleceğimi hissediyordum.

Böylelikle aradan geçen yıllar daha büyük acıları da beraberinde getirmeye devam etti. En büyük kızım Maria'yı evlendirdiğim gün, uzun yıllar sonra ilk defa mutlu olduğumu hissetmiştim. Henüz yirmi yaşındaydı. Onun büyüdüğüne ve evlenmiş olduğuna hâlâ inanamıyordum. Onun kiminle evleneceğine hiç karışmadım. Sevdiği biriyle evlenmemenin ne demek olduğunu benden daha iyi

hiç kimse bilemezdi. Kızımı telli duvaklı gelin ettiğim gün başımı ilk defa mutlulukla yastığa koydum ama bu duygu bana çok uzak bir kavramdı ve arkasından gelecek olan acıya hiç hazırlıklı değildim. Kızım kısa süre sonra hamile kaldı ve ilk bebeğini doğururken yeterli tıbbi yardımı alamadığı için öldü. Bu ölüm her şeyden daha acıydı. Bir anne yaşarken asla çocuğu ölmemeliydi. Kızımı ellerimle toprağa verdiğim gün kalbimin bir parçası da öldü. Elimde kalan son iki yavruma sarıldım. Ama hayatın benimle sınavı daha bitmemişti. Kızımın ölümünü bile kabul edememişken bu sefer de oğlumu bir kazada kaybettim. Yaptığım hataların bedelini ödüyormuş gibi hissediyordum kendimi. Belki de yıllar önce babalarına ihanet ettiğim için Tanrı çocuklarımı benden almak istemişti. Oğlumu toprağa verdiğimde kalbimin bir parçası daha öldü. Acıların en büyüğü evlat acısıydı. Can verdiğin bir varlığın senden önce ölmesi dayanılır gibi değildi ama ölmediğin sürece her acıya dayanılacağını çok önceden öğrenmiştim. Ona da dayandım. Elimde kalan, Mustafa'mın emaneti olan kızıma daha çok sarıldım. Onun için yaşamaya çalıştım. Onu yapayalnız bırakmamak için, gelen her acıya dayandım. Artık hayatta ondan ve benden başka hiç kimsemiz yoktu. Ablalarımınla çok uzun zamandır görüşmüyordum. Nikolas'ın anne babası çoktan ölmüştü. Bundan sonra ne yaşayacaksak buna Anatola ile birlikte dayanacaktık.

Dayandık da.

Bir anne çocuklarından daha uzun yaşamamalı ama ben yaşadım. Sevdiğim kişilerin ölümlerine tanık olacak kadar yaşadım. Hatta o kadar uzun yaşadım ki kızımın yaşlı bir kadın olduğunu bile görecektim kadar yaşadım. Tanrı sanki beni yanına almayı unutmuştu. Bunu düşünecek kadar uzun yaşadım.

Tabii buna yaşamak denirse.

Günümüz

İskender'den gelen telefonda sonra Eleni'nin ilk işi Atina'ya dönüp yıllık iznini almak oldu. Aynı akşam da uçağa binerek İzmir'e gitti. İner inmez havaalanından bir araba kiraladı ve büyükannesinin elindeki tüm parayı ayırdığı evi nihayet alabilmek için köye gitti. Ama yazın kalabalığı yüzünden köydeki pansiyonlarda hiç boş yer kalmayacağını düşünememişti. Çeşme'ye gidip gelmek zor olsa da en azından evi alana kadar bu eziyete katlanabilirdi. Hiç ertelemeden, evle ilgilenen emlakçının yanına gitti.

Kadın aylar önce tanıştığı kızı gülümseyerek karşıladı. "Hoş geldiniz, biz de sizi bekliyorduk."

"Hemen geldim," dedi Eleni kadının gösterdiği yere otururken, "İskender Bey arar aramaz." Merak etmesine rağmen adamın neden evi satmaya karar verdiğini sormadı. Onu ilgilendiren kısmı evi alacak olmasıydı.

"Biz, İskender Bey'le olan işleri hallettik. Sizi bekliyorduk. Geldiğinizi biliyor mu?"

"Evet, havaalanından aramıştım."

Eleni kendisine sunulan soğuk içeceği yudumlarken içeri giren adama baktı. Aylar önce gördüğünde sinir ol-

duğu adam yine yüzünde alaycı bir ifadeyle kendisine bakıyordu.

İskender, çiçek desenli, askılı bir elbise giymiş, san saçlarını yandan tek örgüyle toplamış olan kızı süzdü. Yüzü gülüyordu ama yine de gözlerindeki hüznün orada durmaya devam ediyordu. “Merhaba,” dediğinde kız da yerinden kalkmış adamın uzattığı elini tutmuştu.

“Merhaba,”

Eleni kendi aralarında Türkçe konuşan ikilinin söylediklerini kaçırmamak için dikkatle aralarındaki konuşmayı dinliyordu. Gerçi bu kadar hızlı konuşulunca kelimeleri kaçırıyordu ama en azından konunun özünü anlayabilmişti. Karşılıklı imzalar atılıp işlemler bittiğinde Eleni emlakçı kadına “Kalacak bir yer tavsiye eder misiniz acaba? Yer ayırmayı unuttum da,” dedi.

“Korkarım bu mevsimde burada yer bulmanız zor,” diyen kadın Eleni’nin umudunu kırmıştı.

İskender kızın yüzündeki hayal kırıklığını görerek konuştu. “Ailemin evinde kalabilirsin. Şu anda kimse yok.”

“Rahatsızlık vermek istemem.”

“Sen bilirsin.”

Eleni konunun hemen kapanmasına sinir oldu. En azından adamın biraz ısrar edeceğini ummuş, hevesli görünmemek için de reddetmişti ama şimdi söylediğine pişmandı. Anlaşılan Çeşme’ye gidip gelmek zorunda kalacaktı.

İskender yerinden kalktığı anda kız da kalktı. “İşlemleri bitirdiğinde senden haber bekliyoruz,” diyerek ofisten çıktı. Eleni de kadına gülümseyerek adamın arkasından çıktı. Arabası adamın dev dört çekerinin arkasında kalmıştı.

İskender kızın arabasına binmeden önce “Teklifim hâlâ geçerli,” dedi.

Eleni bir an ne teklifi olduğunu anlayamadı. Onun şaşkınlığını İskender fark etmiş olmalı ki, "Evde kalman konusunda," diyerek gülümsedi.

Eleni bu sefer kibarlık etmeyecekti. Yol gözünde büyüyordu. Onun için de "Sizin için sorun yoksa kabul etmek isterim. Her gün Çeşme'ye gidip gelmek benim için zor olacak."

"Sorun olsa teklif etmezdim," diyen İskender gülümseyerek bakmaya devam etti. "Beni takip edebilirsin," dedi arabasına binerken.

Aylar önce evi görmek için çıktığı tepeye doğru yol alırken Eleni keyifle etrafına bakıyordu. Kışın ardından yazın burası çok keyifli görünüyordu. Deniz aşağıda pırıl pırıl parlıyordu. Eleni almak istediği evin yanından geçip tepedeki bakımlı evin önünde durduğunda sıcak iyice bastırmıştı.

Arabadan indiğinde, İskender de inmiş kıza bakıyordu. "İşler bitene kadar burada kalabilirsin. Birkaç hafta kimse olmayacak."

"Teşekkür ederim ama o kadar uzun kalacağımı sanmıyorum. Tapudaki işlemler biter bitmez dönerim büyük ihtimal."

İskender bir şey demedi. Doğal olarak burada işlerin nasıl yürüdüğünü bilmeyen kızı aydınlatma işine girecek değildi. Buradan bir ev alıyorsa burada yaşayarak her şeyi öğrenebilirdi.

"Hadi gel," diyen adam bahçe kapısını açtığında Eleni yüksek duvarlarla çevrilmiş bahçeye girdi. Bu belki de şimdiye kadar gördüğü en güzel bahçelerden biriydi. Çiçek tarhları, onları birbirine bağlayan kayrak taşından yolları, devasa ağaçları, yemyeşil ve bakımlı çimleriyle profesyonel birinin elinden çıkmış gibiydi. Ağaçlar hoş bir gölgelik gibi yakıcı güneş ışıklarını kesiyordu. Yük-

sek duvarlar arkasında kalmış bir vahaydı sanki. “Çok güzel,” diye mırıldandı.

İskender arkasını döndüğünde yürüme yolunun ortasında durmuş etrafına hayranlıkla bakan kıza baktı. “Anemin eseri. Kendisi peyzaj mimarı. Bu konuda üstüne başka birini tanımam.”

“Gerçekten gördüğüm en güzel bahçelerden biri.”

“Arka tarafı daha da güzeldir,” diyen İskender yürüdüğünde Eleni de peşinden gitti. Ev de çok güzeldi. Ahşabın ve taşın uyumu mükemmeldi. İnce bir zevk ve işçilik vardı. Eleni hayranlıkla evin maviye boyanmış, ferforje demirden kapısına baktı. Burada oturan insanlar gerçekten zevkliydi. Aylar önce onların Çeşme’deki evlerine de hayran olduğunu hatırlıyordu.

İskender kapıyı açıp içeri girdiğinde evdeki serinlik Eleni’nin nefes almasını sağladı. Giriş oldukça geniş, duvarlarda da suluboya resimler vardı. Biraz daha yakından bakınca bunun köyün çeşitli zamanlarda yapılmış resimleri olduğunu gördü.

İskender de onun baktığı resimleri kastederek, “Bunları kız kardeşim Işıl yapıyor,” dedi.

“Çok güzeller gerçekten, daha önce de Çeşme’deki evinizde gördüm.”

“Oldukça yeteneklidir. Gerçi kafasını boşaltmak istediği için yaptığını söylüyor,” diyen İskender “Sana odanı göstereyim,” diyerek alt katta yürümeye devam etti.

Koridorun sonundaki odanın kapısını açarak yana çekildi. “İçinde kendi banyosu var. Umarım rahat edersin. Evi kendi başına keşfedebilirsin. Benim çıkmam gerek.”

“Tamam,” diyerek adama baktı Eleni. “Teşekkür ederim gerçekten.”

“Alışveriş yapacak zamanım olmadı.”

“Sorun değil, ben hallederim.”

“Tamam o zaman. Yedek anahtarları kapının girişine bırakırım. Görüşürüz,” diyerek Eleni’nin yanından ayrıldı genç adam.

Eleni Anadolu insanının misafirperverliğini duyarak büyümüştü. Adamın hiç tanımadığı birine evini açmasını pek yadırgamadı. Anadolu’dan göçen Rumlar Girit’te de aynı böyle davranıyorlardı.

Eleni pencereye giderek tülü yana çekti. Adam haklıydı, arka bahçe çok daha güzeldi. Manzaranın önünü kesmemek için buraya yüksek boylu ağaçlar dikilmemişti. Daha çok peyzajı ön plana çıkaran ve görsel bir güzellik sunan bitkiler tercih edilmişti. Daha yakından bakmak için camlı kapıyı açarak dışarı çıktı. Evin bu kısmı daha sonra ilave edilmiş gibiydi ya da en azından bu kapı daha sonra açılmıştı. Uzaktan deniz tüm görkeyle gözükürken Eleni mutlulukla gülümsedi. Üstelik evin ve bahçenin güzelliği yeterli değilmiş gibi bir de yüzme havuzu görmesi Eleni’nin mutluluğunu daha da derinleştirdi. En azından kullanamayacağı yıllık iznini burada birkaç gün de olsa kafa dinleyerek yapabiliirdi.

Eleni, İskender “Evi keşfedersin,” demesine rağmen sadece bulunduğu katı gezdi. Bilmediği ve yakından tanımadığı insanların mahremiyetine daha fazla girmeyecekti. Alt katta kendi odasının dışında bir oda daha vardı. Geniş bir salon ve oldukça geniş tasarlanmış açık mutfakla birleşiyordu. Yıllar içinde evin tadilat gördüğü aşikârdı ama eskiye sadık kalındığı için eklenen modern bölümler göze batmıyordu. Eleni evde olduğu sürece dışarıda yemek yemeyi sevmezdi. Burada da birkaç gün kalacağı için biraz alışveriş yapıp kendisine bu güzel mutfakta basit şeyler hazırlayabiliirdi. Köye inerek alışveriş yaptı. Kendisine bir de bikini aldı. En azından havuza girebiliirdi. Eve geldiğinde akşam olmak üzerey-

di. Önce aldıklarını çift kapılı buzdolabına yerleştirdi. Şimdi yemek yapmak için uğraşmayacaktı. Yeşilliklerden kendisine bir salata yaptı. İçine bolca peynir doğradı. Buzdolabında soğuttuğu beyaz şarabı açtı. Evin arka terasındaki masaya oturup, uzaktan köyü ve denizi seyredererek yemeğini yedi. Bir yandan da aynı konumda böyle muhteşem evleri varken İskender'in neden büyük büyükannesinin evini almak istediğini düşünüyordu. Nişanlısı olacak kızı kısa süre görmüş olsa bile böyle bir ev varken orada oturmak istemeyeceğini anlamıştı. Orası bu evin neredeyse yarısı kadardı ve bahçenin de böyle olabilmesi için yıllar geçmesi gerekiyordu.

Sonunda yorgunluğunu hissettiğinde saat gece yarısını çoktan geçmişti. Masayı toplayıp mutfağı temizledi. Eleni bu konuda büyükannesine benzemişti. Yemek yapmayı seviyor, aynı zamanda dağınıklıktan hoşlanmıyordu. Çıkan birkaç bulaşığı yıkayıp kaldırdı. Işıkları kapatıp kapının kilitli olduğuna emin olduğunda odasına giderek yatağına girdi.

İskender eve geldiğinde neredeyse sabah olmak üzereydi. Uzun zamandır görüşmediği arkadaşlarıyla buluşmuş, içkiyi biraz fazla kaçırmıştı. Yonca'nın hayatını ne kadar kısıtladığını onunla birlikteyken anlamasa da şimdi bu buluşmanın sonucunda artık net olarak görmüştü. Cebinden çıkardığı anahtarı kilide soktuğunda kapıyı açamadı. Biraz daha uğraştı ama kız yatarken anahtarı üzerinde bırakmış olmalıydı. Sinirle arka tarafa yürüdü. Çocukluğunda evden kaçmak için kullandığı yolu denemekten başka çaresi kalmamıştı. Neredeyse yirmi yıldır bu yolla eve girmiyordu. Arka taraftaki çardağın kenarındaki çıkıntıya çıktığında arka cebinde

taşıdığı telefonu yere düşünce bir küfür ederek aşağıya atladı.

Eleni duyduğu sesle gözlerini açtı. Başucundaki telefonu alarak saate baktı. Daha saat dört buçuktu. O anda bahçede birinin küfür ettiğini duyduğunda doğrularak yatağında oturdu. Biri eve girmeye çalışıyordu. Birden telaşa kapıldı. Bilmediği bir yerde tek başına kalmanın çok da güvenilir olmadığını düşünmesi gerekiyordu. Hemen yatağından kalktı ve karanlıkta pencereye doğru yürüyüp tülü yavaşça araladı. Yanılmamıştı. Karanlıkta pek göremese de biri eğilmiş, yerde bir şey arıyordu. Hemen tülü bırakıp odadan çıktı. Eleni yıllardır yalnız yaşıyordu ve kendince güvenlik tedbirleri vardı. Bir an polisi aramayı düşündü ama telefonu bilmiyordu. Telefonunun ışığında mutfağa yürüdü. Eve girecek davetsiz misafiri caydıracak bir şeyler aradı ama bulamadı. Gözü tezgâhın üzerinde duran bıçaklara gitti. "Bıçak olmaz," diye mırıldanırken tavandaki kancaya asılmış tavalara gözü ilişti. En büyüğünü seçerek eline aldı, oldukça ağırdı. Bu işe yarayabilirdi. Bir elinde telefonu diğer elinde tava, tekrar odasına gittiğinde adamın da yandaki çardağa tırmandığını gördü. Telaşla üst kata çıkıp açık pencereyi fark ettiğinde adamın da başı gözükmüştü. Koşarak pencerenin yanına saklandı ve tavayı kaldırdı.

İskender bulduğu telefonun ekranının kırıldığını gördüğünde kızın duyabileceğini düşünmeden bir küfür daha savurdu. Sonunda telefonu gömleğinin cebine koyarak yandaki çardağın çıkıntısına tırmandı. Bir an vazgeçmeyi düşündü. Sarhoşken buraya çıkmak pek de güvenli durmuyordu. Pencereyi itip kendisini yukarı çekerek küçük pencereden girmek için ayağını içeriye attığında duvardaki gölgeyi fark edip yana döndü. Aynı anda başına aldığı darbeye olduğu yere, dizlerinin

üzerine çöktü. Başını kaldırıp da elindeki tavayı sıkı sıkı tutmuş, kocaman şaşkın gözlerle kendisine bakan kızı gördüğünde bir küfür daha ederek olduğu yere yığıldı.

Eleni İskender'i gördüğü anda ne yapacağını bilmez hâlde elindeki tavayla adamın başında öylece bekliyordu. Tavayı elinden bırakmayı bile akıl edememişti. Kolu ağrıdığı anda elinde tavayı tuttuğunu fark ederek onu yere attı ve adamın yanına eğildi.

"Özür dilerim, ben sandım ki," dediğinde adam şiddetle kızı itti.

Eleni popo üstü yere düşerken, "Ne yaptığını sanıyorsun?" diye bağırdı İskender. "Ölebilirdim!"

"Ben... Ben sandım ki eve izinsiz girmek isteyen biri sandım," dedi Eleni adama bakarak. Başının kenarından sızan kanı gördüğünde daha da telaşlanarak derin bir nefes aldı. Sonra yerinden kalkarak adamın yanında diz çöktü. "Kalkabilir misin?"

"Uzak dur benden," diyen İskender doğruldu. Acı bir an gözlerinin kararmasına neden oldu. Ayağa kalktığı anda başı dönerek sendeledi.

Eleni atılarak hemen onu tuttu. "Yardım edeyim."

"Koridorun sonunda," diyen İskender sustu.

Eleni koridorun sonuna baktı. Orada ne olduğunu bilmiyordu. Bugün evi dolaşırken üst kata hiç çıkmamıştı. "Ne var orada?" diye sordu. Bir yandan da adam bütün ağırlığını ona vermiş gibiydi. Onun kolunun altında neredeyse iki büklüm olmuştu.

"Odam, geri zekâlı."

Eleni onun söylediği şeyi dikkate almayarak adamı oraya doğru götürdü. Odanın kapısını açan İskender bir an önce yatağına yatmak istiyordu. Yatağın kenarına oturduğunda Eleni ışığı açtı ve adamın yüzünü gördüğünde bu sefer gerçek anlamda panik oldu.

İskender de elini başına götürdüğünde eline bulaşan kırmızı sıvıya sanki olağanüstü bir şeye bakar gibi bakmış, sonra da kızgınlık yüklü kara gözlerini kıza çevirmişti.

“Bir hastaneye gitmemiz gerekiyor,” dedi Eleni. “Hem neden buradasın?” diye sordu.

İskender bu sözler üzerine daha da kaşlarını çatı. “Burası evim olduğu için olmasın sakın? Banyodan bir havlu getir, öyle dikilip durma!”

“Tamam,” diyen Eleni hemen banyoya giderek dolabı açtı ve temiz bir havlu alarak adama uzattı.

“Hastaneye gitmemiz gerekiyor. Belki birkaç dikiş atarlar.”

“O kadar kötü mü?” diye sordu İskender havluyu başına bastırarak.

“Kötü gözüküyor,” dedi Eleni. Burada bayılırsa onu taşıyamazdı. En azından hâlâ kendisindeyken bir yere gidebilirlerdi.

“Tamam, biraz kendime geleyim.”

Eleni ne yapacağını bilmez hâlde öylece dikilmeye devam etti.

İskender de kıza bakıyordu. Baş zonkluyordu. Kız da karşısında soğukkanlı bir şekilde dikiliyordu. Kan görünce bayılan kadınlardan olmadığı için şanslıydı. Kısa bir büstiyer, altına da kalçasının hemen kenarında biten bir şort giymişti. Düz karnı ve bacaklarının güzelliği ortadaydı. Gözlerini ona dikmiş bakarken yüzünde bir pişmanlık bile yoktu. Sanki bu tip şeylerle daha önce de karşılaşmış gibi soğukkanlı bir şekilde dikilmeye devam ediyordu.

Eleni de gözlerini kendisine dikmiş olan adama bakıyor, bir yandan da kendisine kızıyordu. Sonunda bakışlarını üzerine çevirdiğinde, “Üzerimi giyinip geliyorum,” diyerek odadan çıktı.

İskender yerinden kalkıp banyoya girdi. Başının kenarını acıyordu; kızı son anda fark ettiğinde geriye çekilmişti, eğer çekilmemiş olsaydı büyük ihtimalle gözlerini hastanede açardı, ölebilirdi bile. Yine de yeteri kadar hızlı davranamadığı için kendine kızılıyordu.

Eleni odasına girdiğinde kapıya dayanarak derin bir nefes aldı. “Önce bir bak bakalım kim gelmiş diye. Hemen tavayı adamın kafasına indirmek zorunda mıydın? Tanrım, ölseydi ne yapardım?” diye söylenerek banyoya gitti. Elleri titriyordu. Yaptığı şeyin korkunçluğu ancak aklını başına getirmişti. Ellerini lavaboya dayayıp aynada bembeyaz olmuş yüzüne baktı. “Ne yaptım ben?” diye mırıldandı. “Az kalsın birini öldürecektim.”

Suyu açıp yüzünü yıkadı. Soğuk su biraz kendisine gelmesini sağlamıştı. Odasına girince şortunu çıkarıp bol bir keten pantolon giydi. Üzerindeki çıkarıp bir tişört giyerek hızlıca mutfığa geçti. Buzluğu açarak adamın başına koyacak bir şeyler aradı ama panikle ne aradığını bile bilmiyordu. O sırada eline gelen dondurulmuş bezelye poşetini kaptığı gibi yukarı çıktı. Tek bir isteği vardı, adamı sapasağlam yatağın kenarında otururken bulmak. Odaya girdiğinde adamı göremeyince panikle, “Neredesin?” diye sordu.

“Banyodayım,” cevabı rahatlamasını sağladı.

Birkaç saniye sonra adamı kapıda gördüğünde derin bir nefes aldı. İskender yüzündeki kanı yıkamıştı. Elindeki poşeti adama uzattı. “Bunu koyar mısın?”

İskender bir kıza bir de uzatılan dondurulmuş bezelye poşetine bakarak gülümsedi. Sonra da kızın elindeki poşeti alarak başına bastırdı.

Eleni “Sana yardım edeyim,” diyerek onun yanına yürüdü. İskender de kolunu kızın boynuna atarak ona iyice yaklaştı. Eleni adamın ağırlığının kendisi için faz-

la olduğunu bilmesine rağmen sesini çıkarmadı. Onun beline sarılarak yavaşça merdivenlerden inmeye başladı.

İskender ise yanındaki kızın parfüm kokusunu duyarak aşağıya indiğinde aslında tek başına yürüyecek kadar kendindeydi ama kızın yardım teklifini geri çevirmemişti. Kafası yarılmış olsa bile güzel bir kadını fark edecek kadar akli başındaydı.

Eleni, kendi arabasına yürüdüğünde İskender durdu. Onun bu hareketi Eleni'yi de durdurdu.

"O arabaya sığamam. Anahtarlar cebimde, benimkiyle gidelim."

Eleni elini adamın cebine sokarak anahtarı aldı. Sonra da kendi arabasının arkasına park etmiş adamın devasa boyutlardaki arabasına yürüdü. Adamın içkili olduğu belliydi ve bu durumda araba kullanmış olması onun ne kadar sorumsuz biri olduğunu kanıtlar gibiydi. Eleni hayatı boyunca bu tip kurallara uyarak yaşamıştı. Annesi de büyük annesi de bu tip kuralları takmamasına rağmen. İskender kızın kapısını açmasına ve arabaya binmesine yardım etmesine ses çıkarmadı. Madem kafasını yarmıştı cezasını çekmeliydi.

Eleni şoför tarafına bindiğinde direksiyona erişebilmek için koltuğunu ileri alması gerekti. Arabanın otomatik vites olmasına neredeyse sevinecekti. Arabayı çalıştırdığında motor gürültüyle ses verdi. Yanındaki adama dönüp "Yolu bilmiyorum, tarif edebilir misin?" diye sordu.

"Köye inen yolda, limana gelmeden sağda," diyen İskender başını koltuğun arkasına dayadı.

"Uyuma sakın. Bir yerde okumuştum. Kafa yaralanmalarında uyumaman gerekiyor."

"Uyumuyorum. Sürecek misin yoksa kafa yaralanmaları hakkında okuduğun şeylerden mi bahsedeceksin?"

Eleni sinirle önüne dönerek arabayı kullanmaya başladı. Yol bozuk ve çukurlarla doluydu. Eleni de karanlıkta yolda ne kadar çukur varsa içine girmeyi başarmıştı. Arabanın her sarsılışında İskender kaşlarını çatarak kıza bakıyordu. Eleni gözlerini yola dikmiş adama bir kez olsun dönmemişti. İskender kızın tedirginliğinden ayrı bir keyif aldığını hissettiğinde gülümseyerek gözlerini kapattı. O sırada araba oldukça derin bir çukura girince, "Yavaş olsana biraz, hastaneye gitmeden ölmek istemiyorum!" diye söylendi.

"Özür dilerim," diye mırıldandı Eleni adama dönerek.

Sonunda düz yola çıktıklarında Eleni rahatlamıştı. Limana gelip sağa döndüğünde kısa bir sürüşten sonra iki katlı, oldukça küçük görünen hastanenin bahçesine girdi. Arabayı durdurup "Burası mı?" diye şaşkınlıkla sordu.

"Evet."

"Ama burası çok küçük."

"Ne bekliyorsun, tam teşekküllü hastane mi?"

Eleni bir şey demedi. Tamam, tam teşekküllü bir hastane beklemiyordu ama bu kadar küçük bir yer de hayal etmemişti. Burası yaz aylarında oldukça kalabalık bir köydü ve o kadar insan için burasının yeterli olmadığına emindi. Giriş'te bile bundan çok daha büyük ve her türlü müdahaleyi yapacak birkaç hastane vardı.

Arabadan inerek adamın dışarıya çıkmasına yardım etti. İskender elindeki bezelye torbasını arabanın arka koltuğuna atarak kızın boynuna kolunu doladı. Madem yardım etmeye hazırdı, hayır demeyecekti. Birkaç basamak çıkıp içeri girdiklerinde etraf sessizdi.

Doktor olduğunu tahmin ettiği kişi İskender'i bir odaya aldığında Eleni de yanında yürüdü. Yarım saat sonra İskender'in başına dikiş atılmış, Eleni'nin eline de bir reçete tutuşturulmuştu.

Çıktıklarında İskender gözlerini zorlukla açık tutuyordu. Bütün gün koşturmuş, gecenin bir yarısına kadar arkadaşlarıyla içmiş, başına darbe almış ve yorulmuştu. Eleni onun uyuduğunu sanarak adamın kolunu dürttü. "Uyuma sakın. Doktor uyumaman gerektiğini söyledi."

O sırada tekrar bir çukura girdiklerinde "Bütün çukurları bulmayı nasıl beceriyorsun anlamıyorum," diye mırıldandı İskender. Sonunda eve geldiklerinde gün aydınlanmıştı. Yine Eleni'nin yardımıyla odasına çıkan İskender kendisini yatağa bıraktı.

Eleni onu uyutmak istemiyordu ama ne diyeceğini de bilmediği için yatakta uzanan adama baktı bir süre. Sonunda yanına giderek "Lütfen kalkar mısın? Uyumak tehlikeli," dedi.

"Uyumuyorum, beni rahat bırak artık. Tavanın yapmadığını senin ısrarın yapacak."

Eleni onun elini tutarak kendisine doğru çekti ama adam o kadar ağırdı ki fazla bir şey yapamayacağını anladığında, "Lütfen," dedi.

İskender kızın kolunu çekiştirmesine neredeyse gülecekti. Biraz kendisine çekse kız üzerine boylu boyunca uzanacaktı ama sesindeki çaresizliğe kayıtsız kalamadı. Gözlerini açarak üzerine doğru eğilmiş kıza baktı. Serbest kalan kolunu yatağa dayayarak tekrar oturur pozisyona geldi.

"En azından birkaç saat uyumaman gerekiyor."

"Yorgunum."

"Biliyorum," diyerek etrafına bakınan Eleni, pencerenin yanındaki koltuğu yatağın kenarına çekip oturdu. Tanımadığı bu adamla ne konuşacağını bilmiyordu ama konuşmadığı takdirde ikisi de uykuya dalabilirdi. "Neden kapıdan girmedin?" diye sordu.

"Anahtarı üzerinde bırakmışsın."

“Burada kalacağını düşünmedim. Bir şey demeyince yalnız kalacağımı düşündüm. Hem evde kimse yok demiştin.”

İskender bir şey demedi. Gerçekten tüm olanlardan sonra yorgunluktan ve başının ağrısından ölürken bunları mı konuşacaklardı?

Eleni konuşmayan adama baktı. Yüzü beyaz, gözleri yorgun görünüyordu. Belki onu konuşturmak için başka şeyler sormalıydı ama hakkında hiçbir şey bilmediği bir adama ne sorabilirdi ki?

“Düğün ne zaman?” diye sordu.

“Ne düğünü?”

“Senin düğünün?” dedi. Aralarında geçen bunca şeyden sonra sizli bizli olmaya gerek yoktu. Zaten adam ona “sen” derken kendisi de “siz” demeyecekti.

“Ha o düğün,” diyerek sustu İskender. Kızın çabasını anlıyordu ama bu konu hakkında kesinlikle konuşmak istemiyordu.

Adamın kendi düğününden bahsediş şekli bile Eleni’yi rahatsız etti. Erkekler konusunda yanılmadığını biliyordu. Nişanlısı o günü kim bilir nasıl heyecan içinde beklerken adamın umursamaz tavrı rahatsız ediciydi.

“Hâlâ isterseniz düğün fotoğraflarınızı çekebilirim ve bunun için para da istemem,” diyerek gülümsedi Eleni. Belki kendisini bu şekilde affettirebilirdi.

İskender içinden bunun için geç kaldın diye düşündü ama bir şey demedi. Üstelik Yonca konusunu bu akşam arkadaşlarıyla da konuştuğu için yeteri kadar başı ağrı-mıştı. Konuyu değiştirmek için kendisi sordu.

“Büyükannen evi satın alacağını öğrendiği zaman ne söyledi?”

Eleni zorla başlattığı sohbetin kendi üzerinden ilerleyeceğini anlayarak cevap verdi. “Çok sevindi,” dedi

gölümseyerek. Sonuçta konunun önemi yoktu. Önemli olan adamın uyumamasıydı. "Aradığında beraberdim. Satın alamayacağını öğrendiğinde çok üzülmüştü," dedi devam ederek.

"Yine de pek doğru bir karar değil," dedi İskender.

"Neden?"

"Ev oturulacak durumda değil ve bu evlerin tadilatı oldukça uzun sürüyor. Bunların çoğu tarihi eser oldu artık. Belediye fazla uğraştırıyor. Bazen tadilata başlamak için bile yıllarca bekleyebiliyorsun?"

"Yıllarca mı?"

"Evet. İşler sandığın gibi kolay değil. Evin dışında orijinal planına sadık kalmak zorundasın. Bu taş işçiliğini bulmak kolay değil. Artık birkaç usta kaldı bu titizlikle taşı işleyen. Onların da işi başından aşkın. İşe başlamak için uzun süreler verebiliyorlar."

Eleni hayal kırıklığı içinde cevap verdi. "Benim yıllarca bekleyecek zamanım yok ne yazık ki."

"Farkındayım," diyerek arkasına yaslandı İskender. Anlaşılan kız onu uyutmayacaktı. Yastıkları yerleştirirken, "Yardım etmemi ister misin?" diye sordu Eleni.

"Zahmet olmazsa."

Eleni yerinden kalkarak yatağın üzerindeki birkaç yastığı adamın arkasına yerleştirmeye başladı.

İskender ona doğru eğilen kızın saçları yüzüne değince gülümsedi. Parfümü burun deliklerine dolarken kız da işini bitirmişti.

Eleni yerine geçtiğinde, "Rahat mısın?" diye sordu.

"Evet," dedi İskender ve başladığı konuyu konuşmaya devam etti. "Yine de sana bir tavsiye verebilirim. Bence daha az tadilatla, fazla beklemeden oturacağın onlarca ev var çevrede, onlara bakabilirsin. Hem büyükannen buraya hiç gelmediğine göre hangi ev olduğu fark eder mi?"

“Tabii fark eder,” dedi Eleni kızgınlıkla. “Amaç buradaki herhangi bir evi almak değil ki. Bir zamanlar anesinin yaşadığı eve sahip olmak. Büyük büyükannem buradan gittiğinde henüz on beş yaşındaymış. Seksen yedi yıl yaşadığı Girit’i hiçbir zaman evi gibi hissetmemiş. Hatırlıyorum, ölene kadar akli başındaydı ve on beş yıl yaşayabildiği köyünü anlatmayı severdi. Hiçbir şeyi unutmadı. Hafızasında burası o kadar netti ki. Benden büyükannemi kandırmamı mı istiyorsun?”

“Sadece yaşlı bir kadının son isteğini fazla beklemeden yerine getirebilirsin diyorum.”

“Bunun doğru olmadığını ben bileceğim ama.”

İskender omuz silkti. Bu kadar yorgunken, başı zonk-luyorken inatçı bir Rum’la tartışacak değildi. Burada işler onun hayal ettiği gibi yürümüyordu. Ne hâli varsa görsün diye düşünüp sessiz kaldı.

“Satmaya karar verdiğin için gerçekten minnettarım,” dedi Eleni ortamı yumuşatmak için.

“Minnettarlığını gösterme şeklin başımı yarmak oldu.”

“Gerçekten üzgünüm ve özür dilerim ama suç sendeydi.”

“Bende mi?” dedi İskender gözlerini kızın gözlerine dikerek. “Elinde tava olan sendin. Ya bıçak olsaydı?”

Eleni güldü.

İskender kızın gülüşüne hayran oldu.

“Aslında tavadan önce bıçağı düşünmedim değil.”

“Neredeyse beynimi dağıtıyordun.”

“Dağılmadı ama sadece birkaç dikişle halledildi.”

“Yine de bu yaptığının kötü olduğunu kabul et.”

“Kabul ediyorum,” dedi Eleni. “Bunun için de senden tekrar tekrar özür diliyorum ama sen de kabul et, burada kalacağını söyleseydin ona göre davranırdım. Nereden bileyim gece yarısı hırsız gibi üst kata tırmanacağını?”

“Allahtan pencereyi kapatmamışsın.”

“Üst kata çıkmamıştım. Görmüş olsaydım mutlaka kapatırdım,” diyen Eleni gözlerini pencereye çevirdi. Gün iyice aydınlanmıştı. “Sana bir kahve yapayım mı?” diye sordu.

“Çayı tercih ederim.”

“Tamam ama uyumayacağına söz ver.”

“Söz,” dediğinde gözleri kendiliğinden kapanmaya başlamıştı bile.

Eleni onun vereceği sözü tutmayacağını biliyordu. Adamın kolunu dürttü. İskender gözlerini zorlukla açtı.

“Bıraktığım anda uyuyacaksın,”

“Git başımdan artık.”

“Ama...”

“Sana yatacak bir yer verdiğim için beni pişman etme kadın. Ben iyiyim.”

“En azından çay içene kadar uyanık kalsan?”

İskender homurdanarak yataktan zorlukla kalktı. Kızın kolunu tuttuğunda Eleni onu dinlediği için neredeyse adama teşekkür edecekti. Kapının önüne geldiklerinde İskender kızın önden çıkmasına izin verdi. Kız odadan çıktığında kolunu bırakarak kapıyı Eleni’nin yüzüne kapatıp anahtarı çevirdi.

Eleni sinirle kapıya bakıyordu. Bir de kapının kilitlendiğini anladığında avuç içiyle kapıya vurdu.

“Tüm yaptıklarımın sonra böyle mi teşekkür ediyorsun?” diye bağırdı.

“Kafamı kırdığın için dışarı atmadığıma şükret,” diyen içerideki ses sinirli çıkıyordu.

“İyi o zaman, daha kötü olursan asla bakmayacağım sana.”

“İyi edersin. Rahat bırak beni artık. Yoksa evi satmaktan vazgeçerim.”

“Yapmazsın?”

“Biraz daha o kapının önünde bağırırsan yapıp yapamayacağımı görürsün.”

Eleni bir şey demedi. Koskoca adamdı. Neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmiyorsa bu saatten sonra ona kendisi öğretecek değildi. Tek istediği ev üzerine geçene kadar yaşamasıydı. Ondan sonra ölürse ölsün umurunda bile değildi. Sinirle aşağıya inerek odasına girdi, üzerindeki tişörtü çıkarıp attı. Yorgunluk ve uykusuzluktan başı ağrıyordu. En azından birkaç saat uyursa kendisine gelebilirdi. Pantolonunu çıkartıp şortunu giyerek kendisini yatağa bıraktı. Tüm yorgunluğuna rağmen hemen uykuya dalamadı. Yukarıdaki inatçı Türk’ü düşündü. Birkaç kere olduğu yerde döndü durdu, sonunda gözleri kendiliğinden kapanıverdi.

Eleni gözlerini açtığı anda neredeyse öğlen olmak üzereydi. Yatağında gerinerek kalktı. O anda aklına adamın durumu geldi. Doktor uyumamasını söylemişti ama İskender onu odadan dışarı çıkarmış, sonra da kapısını kilitlemişti. Banyodaki işlerini bitirdiğinde pencereye giderek tülü yana kaydırıldı. Bahçedeki adamı gördüğünde derin bir nefes aldı. Telefonla konuşarak havuz kenarında turluyordu. En azından bugün daha iyi görünüyordu. Hemen giyinerek aşağıya indi. Onun ne zaman kalktığını bilmiyordu. Mutfaka girdiğinde makinedeki filtre kahveyi görüp gülümseyerek dolaptan bir kupa çıkarttı ve sıcak kahveyi kupaya doldurdu. Arkasını döndüğünde İskender de mutfaktan içeri giriyordu.

“Kahveyi bulmuşsun.”

“Evet, yaptığın için teşekkürler. Nasılsın?”

"Sana rağmen çok iyiyim," dedi İskender, elindeki kupayı lavabonun içine bırakarak. "Selma Hanım aradı. Yarın tapuyu halledebiliyoruz."

"Bugün olmuyor mu?"

"Hayır."

Eleni bir şey demedi. Kahvesinden bir yudum aldı. İskender içeri girdiğinde o da peşinden yürüdü. Bir gün daha burada kalma fikrini beğenmemiştir ama başka çaresi olmadığını biliyordu. Salona girdiklerinde, "Bana tavsiye edebileceğin bir firma var mı? Evin tadilatı için," diye sordu.

"Burada bulamazsın. Çeşme'den ya da İzmir'den bir firmayla anlaşırsan işlerin daha çabuk yürür. Ayrıca belediyeden tadilatları yaptırmadan önce gerekli izinleri alman gerekiyor. Tüm bu süreç kısa sürmeyecek, bilesin."

Eleni işlerin uzun süreceğini biliyordu ama adamın bir yardımı dokunur mu diye sormuştu. Hem bu işleri en iyi o bilebilirdi.

"Sizin firmanız bu işleri yapabilir mi?"

İskender bir şey demeden kanepeye oturdu. Aslında ev için her şey hazırды. İzinler alınmış, planlar çizilmiş ve onayları alınmıştı. Üstelik evin dışında kullanılan taşların siparişleri bile verilmişti ama Yonca'yla yollarını ayırdıkları için İskender evi satmaya karar vermişti. Kendi firmasından bu evin tadilatını yapacak ustaları bile ayarlamıştı. Her şey yolunda gitmiş olsaydı önümüzdeki hafta evin tadilatına başlanacaktı ama tüm bunları, karşısında sessizce oturup kahvesini yudumlayan kıza söylemedi. Onun endişeyle biraz daha kıvrınmasını seyretmek hoşuna gitmişti. Sonunda tüm bu işlerden bıkarak pes edeceğine emindi. Evi aldığıyla kalacaktı.

İskender onun bir cevap beklediğini anlayarak, "Bu sana oldukça pahalıya mal olabilir," dedi.

"Altından kalkabilirim."

"İyi o zaman, bir teklif hazırlarım."

Eleni öne doğru eğildi. "Ne zaman hazırlayabilirsin?"

İskender'in gözü, kendisine doğru eğilen kızın V yakalı tişörtünden sunduğu görüntüye takıldı. Biraz fazla bakmış olmalı ki fark edince sinirle doğruldu Eleni.

"Göz ziyafetin bittiyse iş konuşabilir miyiz?"

İskender güldü. "Yorgunum ve başım ağrıyor, iş konuşacak durumda değilim."

Eleni yerinden kalkarak pencereye doğru yürüdü. Evin içinde onunla yalnız kalmak gibi bir niyeti olmadığı için, "Ben dışarı çıkıyorum," dedi.

İskender bir şey söylemedi. Gerçekten de başı ağrıyordu ve onu çekecek durumda değildi.

Eleni dışarıya çıkınca derin bir nefes aldı. Öğlen sıcağı iyice kendisini hissettiriyordu. Aslında kapıdan çıktığı an pişman olmuştu ama evde o adamla yalnız kalmak da istemiyordu. Birkaç adım atarak giriş yolunun kenarına dikilen gülleri kokladı. Bahçe kapısından çıkıp alacağı evin yanına gitti. Bir zamanlar bu evin bahçesi de diğer ev kadar güzeldi herhâlde. Dikenlere dikkat ederek evin yanından arka bahçeye doğru yürüdü. Taş duvarın yanına geldiğinde bir süre önünde parlayan masmavi denize baktı. Küçük kayıklar ve tekneler denize açılmıştı. Kollarını duvara dayayıp bir süre öylece kaldı. Yan taraftaki hareketlilik gözüne çarptığında yavaşça başını oraya doğru çevirdi. Duvarın üzerinde küçük bir kertenkele başını kaldırmış ona bakıyordu.

"Seni rahatsız mı ettim?" dedi gülümseyerek.

Kertenkele hemen duvardaki bir oyuya girerek gözden kayboldu. Eleni arkasını dönerek harabe hâlindeki eve baktı. Tadilat yapılırken ilk işi yukarıda denize bakan odayı almak olacaktı. İşinden fırsat bulduğunda pence-

renin kenarına oturup denizi seyretmek güzel olmalıydı. Eleni uzun zamandır güzellikleri görmüyordu. Yaşadığı hayal kırıklıkları onu içine iyice kapatmıştı. Niko'dan ayrıldığından beri hayatına bir şekilde devam ediyordu ama annesinin dediği gibi, sadece çalışmak hayatına devam etmek demek değildi. Yıllar içinde erkeklere güvenilmeyeceği konusunda bilinçaltına işlenen o kadar çok şey vardı ki Eleni, Niko'yla tanıştığında doğru insanı bulduğunu düşünmüştü ama yanıldığını anlaması için yıllar geçmesi gerekmemişti. Onu sevdiğini söyleyen adam bir başka kadın uğruna terk etmişti. Eleni hayatı boyunca ilk defa kalbini gerçek anlamda birine açmış ve yaşadığı hayal kırıklığı da bu nedenle büyük olmuştu.

"Onu düşünmekten artık vazgeçmeliyim. O artık senin varlığından bile habersiz," diye mırıldanarak tekrar denize doğru döndü.

O sırada çalan telefonu cebinden çıkartıp baktı, emlakçı Selma Hanım arıyordu.

Hoş beşten sonra kadın, "Hâlâ kalacak bir yere ihtiyacınız var mı?" diye sordu.

"Evet."

"Daha önce kaldığınız pansiyonda bir yer boşalmış, isterseniz sizin adınıza tutabilirim."

"Teşekkür ederim, isterim."

"Tamam o zaman, ben ayarlıyorum."

Kadın telefonu kapattığında Eleni rahatlamıştı. Yalnız kalacağını düşünerek İskender'in evinde kalmayı kabul etmişti ama adam da orada kaldığına göre artık gidebilirdi. Üstelik kalışı uzun olacak gibi görünüyordu. Adamın söylediği izinleri alıp, bir inşaat firmasıyla anlaşıp işleri başlatarak buradan gitmek istiyordu ama sürecin bu kadar uzun olacağını düşünmemişti. Tapuyu aldıktan sonra ilk işi Selma Hanım'ın da yardımıyla belediyeye başvuru-

rup gerekli izinler için başvuru yapmak olacaktı. Ondan sonrası beklenecekti. Bu şekilde hayal etmemişti ama işler belli ki istediği gibi huzlı olmayacaktı. Tek isteği, kış gelmeden evi oturacak duruma getirmektir ama bunun mümkün olmadığını İskender'le konuştuğunda anlamıştı.

Bir süre daha olduğu yerde kalıp manzaranın tadını çıkardı. Artık köydeki pansiyona gitmesi gerektiğini düşünerek İskender'in evine doğru yürüyüp içeri girdi. Ortalık sessizdi. Salona geçtiğinde adamı aynı yerde, koltuğun arkasına başını koymuş uyurken buldu. Bir an uyandırıp uyandırmamayı düşündü ama başının ağrıdığını söylediği için sessizce salondan çıkıp odasına gitti. Dolaptan valizini alarak dışarıda bıraktığı birkaç parça giysisini tekrar yerleştirdi. Odayı düzetti ve valizini alıp kapının önüne bıraktı. Tekrar salona girip adama baktı. Aynı pozisyonda uyumaya devam ediyordu. Haber vermeden gitmek istemediği için ona doğru yaklaştı. Başındaki sargıya baktı. Sargının altından gözüken alınının bir bölümü morarmıştı. Siyah saçları dağılmıştı. Yüzünde huzursuzluk vardı. Ona o kadar eğilmişti ki adam gözlerini açığında irkilerek geri çekildi.

İskender kendisine doğru eğilmiş kıza kısa bir an şaşkınlıkla baktı ve doğrulurken, "Beni mi izliyordun?" diye sordu.

"Hayır," dedi Eleni. "Gideceğimi haber verecektim."

"Nereye?"

"Köye, boşalan bir oda varmış."

"Buradan memnun kalmadın mı?"

"Kaldım tabii ki. Ayrıca teşekkür de ederim ama burada ne kadar kalacağım henüz belli değil. Seni rahatsız etmek istemem."

"Rahatsız etmiyorsun. Zaten yarın satış olunca İzmir'e döneceğim. Birkaç hafta daha kalabilirsin istiyorsan."

Eleni ayakta dikildiğini fark ederek koltuğa oturdu. "Teşekkürler ama dediğin gibi işler uzarsa burada kalmam doğru değil."

"Kime göre?"

Eleni şaşırarak İskender'e baktı ve "Anlamadım?" dedi.

"Kime göre doğru değil?" diye sordum. "Benim için sakıncası yok."

"Tamam, yanlış bir kelime kullanmış olabilirim ama köyde işleri daha rahat takip edebilirim," diyerek gülümseyip ayağa kalktı. "Tekrar teşekkür ederim. Yarın görüşürüz," derken kapıya yürüdü. Çıkmadan önce dönüp kanepede oturan adama baktı. Elini alına götürüp "Başın için üzgünüm. Tekrar bir doktora falan gitmen gerekiyorsa yardımcı olmak isterim."

İskender ayağa kalktığı anda hafifçe sendeledi. Eleni hemen adamın yanına gelerek onu tuttu.

"Başın mı döndü?"

"Evet."

"Otur lütfen. Bir şey ister misin? Kahvaltı hazırlamamı ya da başka bir şey."

"Kahvaltı fena olmaz," dedi İskender.

"Tamam, sen otur ben hemen hazırlarım," diyerek salondan çıktı Eleni. Bir bu eksikti. "Bu hâldeyken onu nasıl bırakıp gideceğim?" diye düşündü.

İskender ise kızın arkasından gülümsedi. Aslında başı falan dönmemişti. Sadece yalnız kalmak istemiyordu. En azından bir gün daha burada kalması işine gelirdi. Yarın nasıl olsa imzalar atıldığında herkes yoluna gidebilirdi. Eleni bir tepsiyle içeri girdiğinde yüzünü buruşturdu.

Eleni koltukta oturan adamın yüz ifadesinden acı çektiğini anlamıştı. Tepsiyi sehpayı koyduğunda, "İstersen tekrar hastaneye gidebiliriz," dedi.

“Gerek yok. Birazdan kendime gelirim. Kahvaltı için teşekkürler ama istersen sen git.”

Eleni bir şey demedi ama bu duruma kendisi sebep olmuşken adamı bırakmak istemiyordu. “Ya gittiğimde başına bir şey gelirse,” diye düşündü. Kısa bir an tereddüt etti sonra da adama gülümseyerek onun karşısına oturdu.

“Bugünlük kalabilirim. İyi görünmüyorsun.”

İskender tekrar koltuğa oturan kıza baktı. İşe yaramıştı. Canı sıkındı. Bir an onu kandırdığı için pişmanlık duysa da, bu duygu geldiği gibi çabucak gitti. Sonuçta onu bu hale o getirmişti, bu kadar sıkıntıya katlanabilirdi.

Çayından bir yudum alırken, “Sen bir şey yemiyor musun?” diye sordu.

“Atıştırdım bir şeyler.”

Eleni sessizce kahvaltısını yapan adama baktı. Tekrar hastaneye gitmesi gerekiymiş gibi duruyordu. Neden düşünmeden hareket etmişti ki? Tüm bunlardan sorumlu olduğu için mecburen adama bakmak zorundaydı.

İskender de fazla konuşkan olmayan kıza bakarak kahvaltısını yapıyordu. Yonca’nın bitimsiz konuşmalarından sonra bir kadının bu kadar sessiz olabilmesine alışkın değildi. Sarı saçlarını tekrar örmüştü. Yüzünde bir gram makyaj yoktu ve bu hâliyle o kadar genç görünüyordu ki... Onun yaşını merak etti ama sormayacaktı.

Eleni kahvaltısını bitiren adamın önünden tepsiyi alarak mutfığa götürdü. Birkaç parça bulaşığı elinde yıkayarak kaldırdı. Aslında neden karar değiştirip evi satmak istediğini sormak istiyordu ama bunu sorarsa adamın da kendisi hakkında sorduğu sorulara cevap vermesi gerekeceğinden sessiz kalmayı tercih etmişti. İşini bitirdiğinde mutfak tezgâhına dayandı. Evi aldıktan sonra nereden başlayacağını gerçekten bilmiyordu.

“Sana yardım etmemi ister misin?” diyen adama doğru döndü.

“Ben topladım,” dedi Eleni mutfağı kastederek.

İskender gülümsedi. “Ev tadilatı konusunda,” diyerek kızın yanlış anlamasını düzeltti.

İskender başındaki sargıyı çıkarmıştı ama dikiş izlerinin olduğu yer kıpkırmızı duruyordu ve çevresi de morarmıştı. Eleni onun hâlini gördüğünde bir kez daha pişmanlık duydu. “Yapar mısın gerçekten?” dedi.

“Evet.”

“Ben de bunun için köye inip Selma Hanım’dan yardım isteyecektim.”

“Burada inşaat mühendisi dururken onun sana bir faydası olmaz,” diyen İskender gülümsedi.

“Şey... Acıyor mu?” diye sordu kendi alnını göstererek.

“Fazla değil. Bir ağrı kesici iş görür. Kötü gözüküyor değil mi?”

Eleni bir şey demedi. Konuyu değiştirmek daha iyiydi. Zaten yeteri kadar özür dilemişti.

“Gerçekten nereden başlayacağımı bilmiyorum. Fazla zamanım da yok. İki hafta sonra Atina’da işimin başında olmalıyım.”

“Ne iş yapıyorsun?” diye sordu İskender, dolaptan soğuk su alarak bardağa doldurdu.

“Uluslararası bir firmada satış koordinatörüyüm.”

“İki hafta işler için yeterli değil.”

“Biliyorum,” dedi Eleni sıkkın şekilde “Ama daha fazla izin alamam. Tüm yıllık iznimi burada kullanmak zorunda kaldım.”

“O zaman bunu değerlendir. Hem tatil yapıp hem de işleri takip edebilirsin,” dedi kıza yaklaşarak. Kızın yüzündeki bir şey onu gerçeği söylemeye sevk etmişti. “Ayrıca bu süreyi senin için kısaltabilirim,” dedi İskender.

“Nasıl?”

“Orasını istediğimi biliyorsun. Ben de düğünüme yetiştirmek için evin tüm tadilat projelerini belediyeye vermiştim ve hepsi onaylanmıştı. Tapuyu aldıktan sonra isim değişikliği yapılabilir. Dış cephede kullanılan taşların da siparişini vermiştim. İki gün sonra teslim edilecek. Yıkılan yerleri tekrar yapıp, çatıyı kapattık mı içini yapmak daha kolay olacak.”

Eleni inanamaz gözlerle İskender’e baktı. Buraya geldiğinden beri duyduğu en güzel haberdi bu.

“Bunu yapar mısın gerçekten?”

“Yapmayacağım bir şeyi neden söyleyeyim?” dedi İskender bardağı tezgâha bırakırken.

“Neden satmaya karar verdin?” diye sordu Eleni. “Neredeyse her şeyi düşünmüşsün?”

“Bu köyü seviyorum. Sakinliğini ve doğasını. İzmir’den sonra kaçış noktası benim için. Neden sattığımı bilmiyorum, belki de ailen daha önce o evde yaşadığı için. Aile evlerinin yıllar sonra tekrar aynı aileler tarafından kullanılmasını severim.”

Eleni gülümsedi. Onun öyle takıntıları yoktu. Nerede mutlu olursa orada yaşamayı seviyordu. Hatta kendi yaşamını düşündüğünde evim diyerek bağlandığı bir yer hatırlamıyordu bile.

“Bu ev hep sizin miydi?” diye sordu.

“Evet. Yıllar içinde birkaç kere tadilat geçirdi. Kaldığın oda sonradan eklendi. Gerçi uzun zamandır pek geldiğim söylenemez. Babam ve annem Çeşme’yi tercih etmeye başladıkları için burası atıl kaldı. Eve bakan bir aile var, onlar da yazları memleketlerine gider. Bir iki ay ev bana kalır. Gerçi işler yüzünden ancak hafta sonları gelebiliyorum.”

“Çok güzel bir ev. Bahçeye bayıldım. Büyükannem de görse çok beğenir.”

“Bitince o ev de en az bunun kadar güzel olur, merak etme,” dedi İskender.

Eleni gülümsedi. “Yardımların için tekrar teşekkür ederim ve evi satmaya karar verdiğin için de.”

“Hadi biraz çıkalım. Belki evde neler istediğini bana anlatabilirsin.”

“İşi kabul ettiğin anlamına mı geliyor bu?”

“Evet.”

“Teşekkür ederim, gerçekten minnettarım. İyisin değil mi?”

“Evet,” dedi İskender kızın arkasından yürüyerek.

Birkaç gün sonra Eleni çalışma masasının üzerine doğru eğilmiş, İskender’in gösterdiği planlara bakıyordu. Evin dışında bir değişiklik yapılması mümkün değildi ama içine istediğini yapabiliirdi. Bu daha önce İskender’in kendisi için yaptırdığı plandı ve Eleni onu dinlerken bunun kendisi için de uygun olduğunu düşünüyordu.

“Taş evlerin tek dezavantajı aradaki duvarları kaldıramamak.”

“Burada da böyle mi?” diye sordu Eleni başını kaldırıp adama bakarak.

“Hayır, içerideki duvarlarla istediğimiz gibi oynayabiliriz. Çünkü evin ikinci katı oldukça zarar görmüş. Orasını yeniden yapacağımız için bu mümkün.”

“Gerçi ben geniş pencereleri seviyorum ama burada bunu yapmak mümkün gözüküyor değil mi?”

“Maalesef ama bahçeden deniz ve manzara çok güzel görünüyor, oraya bir kış bahçesi yapabiliriz. Böylelikle evle sınırlı kalmamış olursun.”

“Bu güzel fikir,” diyerek güldü Eleni.

O günü planlar ve nasıl bir yol izleyecekleri konusunda konuşarak, tartışarak geçirdiler. Günün sonunda Eleni uzun bir yol kat ettiğini bilerek, gülümseyerek yatağa girdi.

Eleni sabah kuşların cıvıltılarıyla uyandı. Her gün “Bugün başka bir yer bulmalıyım,” diye düşünerek kalksa da neredeyse iki haftadır hâlâ İskender’in evinde kalıyordu. Gerçi bu sürenin büyük bir kısmını yalnız geçirmişti. İskender birkaç gündür İzmir’deydi. Eleni de sabah erkenden kalkıp taş ustalarının çalışmalarına bakıyordu. Evi yeniden şekillenirken Eleni işlerin sandığından da erken biteceğini düşünerek sevinliyordu. İki gün sonra dönmesi gerekiyordu ve bundan sonra işlerle İskender ilgilenecekti.

Yataktan çıkarak havuzun kenarında kendisine bir kahvaltı hazırlayıp iş yerinden gelen e-postalarına baktı. Birkaç telefon görüşmesi yaparak işlerini yoluna koyduğunda neredeyse öğlen olmak üzereydi.

İskender ise aynı saatlerde tekrar köye gelmiş, eve gitmeden inşaata uğramıştı. On gündür burada değildi ve işler istediği hızla gitmiyordu. Yağmurlar başlamadan evin çatısını kapatmak istiyordu ama bu gidişle bu mümkün olacakmış gibi görünmüyordu. Birkaç talimat vererek kendi evine doğru yürüme başladı. Bittiğinde Eleni’nin evi gerçekten de güzel olacaktı ama daha ikinci kata bile başlayamamışlardı. Eve girdiğinde havuzun kenarında ileri geri yürüyen kızı hemen gördü. Bir süre olduğu yerde durup telefonla konuşan kızı seyretti. Uzun sarı saçlarını yine bir tarafında toplayarak örmüştü. Boş zamanlarında güneşlendiği belliydi. Beyaz teni bronzlaşmıştı. Kısa kot şortundan görünen bacaklarının

güzelliğini izledi. Yarım kollu beyaz bir tişört giymişti. Kiminle konuşuyorsa oldukça keyifli duruyordu. Hatta birkaç kere attığı kahkaha bulunduğu yere kadar gelmişti. İskender onu seyrederken yakalanmamak için bahçeye açılan kapılara yürüdü. Kız da aynı anda ona doğru dönünce göz göze geldiler.

Eleni telefonu kapatarak gülümsedi. "Günaydın."

"Günaydın."

"Kahvaltı hazır istersen."

"Yaptım, teşekkürler."

Kısa konuşmalarının ardından gelen suskunluk uzadı. Eleni adamı karşısında gördüğünde şaşırmıştı. Bu hafta sonu onu beklemiyordu. Hatta giderken anahtar kapının önündeki saksının altına koymasını bile söylemişti. Kendi evine gelmiş bir adama neden geldin diye soramayacağına göre sessiz kaldı.

İskender de sessizce kendisine bakmaya devam eden kıza bir şey demedi. Hatta onca iş onu beklerken buraya neden geldiğini bile bilmiyordu. Kızın bir şey sormasına sevinmişti. Çünkü vereceği mantıklı bir cevap yoktu.

Birkaç dakika sonra hâlâ havuzun kenarında ayakta dikilip birbirine bakan ikiliden ilk kendisine gelen Eleni oldu. "Ben de bu hafta sonu gidiyorum," dedi. Bunu dediği anda zaten adama bunu daha önce söylediğini hatırladı.

"Biliyorum," dedi İskender. "Bir daha ne zaman geleceksin?" diye sordu.

"Uzun bir süre gelemem herhâlde. Bundan sonra işi takip etmek sana düşecek. Birkaç iş seyahatim var."

"Anladım."

Aralarına yine sessizlik girerken, Eleni arkasını dönerek masayı kaldırmaya başladı. Elindeki tabakla geriye

döndüğünde İskender'in eve girdiğini gördü. Tabağı tekrar masaya bıraktı. Sanki adamla ilk defa karşılaşıyor-muş gibi heyecanlanmıştı.

O öğleden sonrayı inşaatın başında geçirdiler. İskender işlerin nasıl devam edeceğini ona anlatmıştı. Eleni adamın sözünü kesmeden dinledi. İskender işini gerçekten iyi yapanlardan biriydi. Günü gününe neler olacağını anlatıyordu ama yine de Eleni'nin düşündüğünden çok sonra biteceği belli olmuştu.

"Kış gelmeden bitmez mi bu durumda?"

"Öngöremediğimiz bazı şeyler olduğu için başlamanız planladığımızdan da uzun sürdü ama kışa kadar bitirmeye çalışacağım."

"Çok sevinirim. Bir an önce büyükanneme burayı göstermek istiyorum."

"Hadi köye gidip yemek yiyelim, karnım açtı," dedi İskender.

"Olur, benim de acıktı," diyerek güldü Eleni.

Bahçeden çıkıp eve yürüdüklerinde kapının önünde duran taksiden inen kadını ilk Eleni gördü ve olduğu yerde durdu. İskender de onun baktığı yere bakınca taksiden inen Yonca gülümseyerek el salladı.

Eleni, İskender bir şey demese de evi kendisine sattığı için onların ayrıldığını düşünmüştü ama şimdi yanıldığını anlayabiliyordu. "Başka zaman yeriz," diyerek adama döndü.

"Evet, başka zaman yeriz," dedi İskender, kapının önünde onlara bakan Yonca'ya doğru yürürken.

Eleni de olduğu yerde bir süre daha kalıp onları yalnız bırakmak için arabasına bindi. Neden onların ayrıldığını düşünmüştü? Gerçi bu onu ilgilendiren bir konu değildi. Arabayı hareket ettirdiğinde dikiz aynasından baktı. Kapının önünde konuşan ikilinin eve girdiğini gördü.

Eleni o günü akşama kadar köyde geçirdi. Birkaç mağazaya girdi çıktı. Kafelerde oturdu ama akşam olduğunda eve gidip gitmemeye karar veremedi. Tüm eşyası oradaydı ama kendisinin orada kalması onların arasını bozarmı diye düşündü. Arabada yatamayacağı için en azından eve gidip toparlanması gerekiyordu. Sonunda gecenin bir hayli ilerleyen zamanında eve gitmeye karar verdi. Tek istediği eve gittiğinde onların uyumuş olmasıydı.

Arabayı park ettikten sonra sessizce kapıyı açıp içeri girdi. Evde ışık ve ses olmamasına sevinmişti. Bugün onları yalnız bıraktığı için İskender'i sorgudan kurtarmış olmalıydı. Eşyalarını toplayıp sabah onlar uyanmadan sessizce gidecekti. Bir gece İzmir'de kalır, oradan Atina'ya geçerdi.

Parmak uçlarında odasına yürürken, "Neden bu kadar geciktin?" diyen sesle olduğu yerde irkildi.

Salona doğru döndüğünde, İskender oturduğu koltuğun kenarındaki abajuru yaktı.

"Anlamadım," dedi Eleni şaşırarak.

"Bu saate kadar neredeydin?" diyerek bıkkın bir şekilde tekrar sordu İskender. Önünde duran bira şişelerine bakılırsa epey uzun zamandır içiyordu.

"Ben," diyerek söze başladı ama devamını getiremedi Eleni. Ne diyeceğini bilmiyordu saçmalamamak için sustu. Ama adam ondan bir şeyler duymak ister gibi bakıyordu.

"Sizi yalnız bırakmak istedim," dedi aynı yerde dikilmeye devam ederek. "Nişanlın yukanda mı?"

"Hayır, gitti."

"Benden rahatsız olduysa zaten yarın gidiyorum."

"Senden değil, benden rahatsız oldu."

Eleni, İskender'in ne dediğini anlamamıştı. Tekrar sormak da istemiyordu ama İskender'in kederli bakışları onu olduğu yerde dikilmeye zorladı.

“Kapının önünde dikilmeye devam mı edeceksin? Yoksa ne olduğunu merak edip soracak mısın?”

“Tabii ki sormayacağım,” diyerek içeri girdi Eleni. İskender’e en uzak koltuğa oturdu. “Özel yaşamın beni ilgilendirmiyor.”

“Keşke ilgilendirse.”

“Anlamadım?”

İskender söylediği kelimelerden çoktan pişman olmuştu. Bu yüzden bir açıklama yapma gereğini de hissetmedi. Yonca zaten yeteri kadar sinirini bozmuştu ve konuşacak kimse de olmayınca dolaptaki biraları neredeyse bitirmişti.

Eleni onun tekrar konuşmayacağını anlayınca kendisi de sessiz kaldı. Bir süre hiçbir şey konuşmadan öylece oturdular. Sessizlik uzadıkça Eleni gerilmeye başladı. Kendi yüzünden tartışıp tartışmadıklarını merak ediyordu. O anda İskender onun aklından geçenleri biliyormuş gibi, “Gitmesinde senin bir suçun yok, bunu duymak istersin diye söylüyorum,” dedi.

“Ne diyeceğimi bilmiyorum.”

“Yüzün söylemek istediklerini anlatıyor zaten.”

“Her kadın böyle bir durumdan rahatsız olur. Nişanlımı görmeye gittiğimde evde bir başka kadının varlığı beni de rahatsız eder. İstersen onunla konuşabilirim.”

“Gerek yok. Kimseye açıklama yapmak zorunda değilim.”

“O senin nişanlın ve ona açıklama yapmak zorundasın.”

İskender bir şey demeden kıza bakmaya devam etti. Eleni de onun suskunluğu karşısında sessiz kaldı.

Ertesi gün Eleni sabah erkenden İskender’e veda ederek İzmir’e gitti. İşi onu bekliyordu ve tadilatın bitmesine daha aylar vardı.

Eleni işlerinin yoğunluğu nedeniyle inşaatla fazla ilgilenemedi. Hatta yazın sonuna kadar Türkiye'ye de gidemedi. İş seyahatleri ve problemlili işler onu yeteri kadar meşgul etmişti. Gelişmeleri İskender'in gönderdiği fotoğraflar ve e-postalar üzerinden takip ediyordu. Sonbaharın ilk aylarında da uzun bir iş seyahatinde olduğu için gidememişti. Gönderilen fotoğraflardan, kışa yaklaşırken evin biteceğini tahmin etti. Fazla bir şey kalmamıştı. Bir yandan evin tadilatı yapılırken diğer yandan da arka bahçede denizi gören kış bahçesinin yapımı devam ediyordu. Gönderilen fotoğraflara uzun uzun baktı. Bu kış bahçesi hem büyükannesi hem de annesi için sürpriz olacaktı. Kendisi bile heyecanlanmıştı. Kim bilir orada oturup denize bakarak ne hayaller kuracaktı? Hayal kurmayı bile neredeyse unuttuğu için kendisine kızdı. O sırada çalan telefonuna fotoğraflara bakarken cevap verdi.

Birkaç hafta sonra Eleni iş seyahatinden bir boşluk bularak uçak biletini değiştirip İzmir'e indi. Şimdiye kadar fotoğraflardan gördüğü evi bu sefer canlı görecek. Havaalanından araba kiralayarak köye doğru yola çıktı. Hava serin ve yağmurluydu. Sonbaharın o hüzünlü günlerine teslim olmuş gibiydi. Bir saat sonra köye girdiğinde yağmur daha da şiddetlenmişti. Pansiyona uğramadan önce evin olduğu tepeye saptı. Yol bir önceki gelişine göre daha da bozulmuş gibi geldi. Çukurlar yine yağmur suyuyla dolmuştu. Çukurların derinliğini içine girmeden anlamak mümkün değildi. Sarsıcı bir yolculuktan sonra evin önünde durduğunda etrafta hiç kimse yoktu.

Yağmur şiddetli yağdığı için arabadan inip inmemeye karar verememişti. Korunmak için bir şemsiyesi bile yok-

tu. Evin kapısı ve pencereleri takılmıştı. Pencerelerdeki mavi panjurları gördüğünde mutlulukla gülümsedi. Ev artık o eski fotoğraflardaki hâline benzemişti ve çok güzel görünüyordu. Ev bittiğinde, çiçekli bir elbise giyip kapının önünde, tıpkı bir zamanlar büyük büyükannesi Eleni gibi poz verecek ve iki fotoğrafı yan yana duvara asacaktı. Belki de kapılarının önüne pembe bir begonvil dikeceklerdi. Artık emindi, burası gezgin ruhları için bir liman, sığınacakları bir yuva olacaktı. Bunu düşündüğünde gülümsemesi daha da genişledi.

Hâlâ arabanın içinde oturuyordu. Sonunda inme-ye karar verdiğinde yağmurdan ıslanmamak için koşarak eve gitti. Kapıyı ittiğinde kapalı olması beklediği bir şey değildi. Neden çalışan hiç kimsenin olmadığını İskender'e sormalıydı.

Köye dönerek pansiyona yerleşti. Sadece iki gün kalacaktı. En azından evin ne kadar ilerlediğini görmüş olacaktı. Telefonla İskender'i aradığında mesaja düştü. Köyde olduğunu söyleyen kısa bir mesaj bıraktı ve yatağa uzandı.

Telefonun sesiyle uyandı. O kadar yorgundu ki uzandığında uyuyakalmıştı. Saatine baktığında o kadar da geç olmadığını gördü. Hava bile kararmamıştı. Telefon çalmaya devam ederken arayanı görünce açtı.

Adamın ilk söylediği şey, "Yemek yedin mi?" oldu.

"Hayır," dedi Eleni.

"O zaman birazdan seni almaya geliyorum. Görüşürüz."

Eleni "Ama..." derken telefon çoktan kapanmıştı. İskender'in en çok bu huyuna sinir oluyordu. Emrivakileri çekilecek gibi değildi. Nişanlısı buna iyi dayanıyordu.

Telefonu bırakarak banyoya gidip elini yüzünü yıka-
dı. Saçları dağılmıştı. Bir süre saçlarına bir şekil vermeyi denedi sonra, "Adam nişanlı," diyerek saçlarını ensesinde topladı.

Yarım saat sonra İskender'in mesajına bakarak aşağıya indi. Yağmur çoktan dinmiş olmalıydı. Adam dışarıda, arabasına dayanmış pansiyonun sahibi kadınla konuşuyordu. Eleni kapıdan çıkmadan bir süre onlara baktı. İskender kollarını göğsünde kavuşturmuş gülümsüyordu. Bu adam karşısındaki kadınları nasıl etkileyeceğini gerçekten iyi biliyordu. Eleni nişanlı olduğunu bilmesee onun cazibesine kapılabılırdi ama bu konuda kendisini tutmayı bilecek kadar iyi becerilere sahipti.

Daha fazla onları seyretmemek için kapıdan çıktığı an İskender kızı gördü. Duruşunu hiç değıştirmede, sadece başıyla selam verirken gülümsemesi daha da genişledi.

"Evet, işte patronum da geldi," diyerek Eleni'ye baktı.

Konuştugu kadın da kıza gülümseyerek içeri girdi.

"Bugün evde hiç kimse çalışmıyordu," dedi Eleni adamın "patronum" deyişine sinir olarak.

"Vay canına! İnsan bir merhaba falan der."

"Merhaba," dedi Eleni kaşlarını çatarak.

"Onların yapacağı bir şey kalmadı artık. Başka bir ekip içine başlayacak," diyerek kıza arabanın kapısını açtı İskender.

Eleni arabaya oturduğunda İskender de direksiyona geçti. "Evi görebilir miyim? Gittiğimde içeri giremedim."

"Tabii," diyen İskender arabayı çalıştırdı. Kısa süre sonra evin önünde arabadan indiklerinde adam elindeki anahtar demetinden bir anahtar seçip kapıyı açarak yana çekildi.

Eleni içeri girdiğinde etrafına baktı. Giriş holü fazla büyük değildi, hatta doğrudan salona açılıyordu. Daha önceki gelişine göre sanki evin içi daha büyük duruyordu. Bunun nasıl olduğunu İskender'e soracakken mutlakla salon arasındaki duvarın kalktığını anladı.

“Duvarı yıktık,” dedi İskender. “Bunun için sana haber verecektim ama telefonun ulaşılmazdı. Ben de ustalara daha fazla bekletmek istemedim ama istemezsen tekrar eski hâline getirebiliriz.”

“Böyle çok daha güzel olmuş. Alan genişlemiş.”

“Küçük bir mutfak ve küçük bir salon olacağına, açık mutfak olması daha güzel, ne dersin?”

“Beğendim. Daha modern olmuş.”

“Hadi gel, yukarıya bakalım,” diyen İskender eliyle beton merdivenleri gösterdi. Eleni yukarıya çıkmak için basamağa adım attığında, “Bittiğinde tüm bu beton görüntüsü ortadan kalkacak. Basamakları tahtayla kaplayacağız. Daha sıcak ve göze hoş gelecek,” diyen İskender’i dinledi. Bir şey demeden üst kata çıktılar.

“Burada daha önce konuştuğumuz gibi odanın birini iptal ederek bir ebeveyn banyosu yapmayı başardık.”

“Çok güzel olmuş. Bayağı büyük duruyor.”

“Evet, denize bakan odaları büyük tuttuk, sokağa bakan oda biraz daha küçük diğerlerine göre.”

Eleni sokağa bakan odaya girdi. Büyük büyükannesinin odasına. Pencereye yaklaşarak cumbanın önünde durdu. Pencereden sokak ve konumundan dolayı İskender’in evi gözüküyordu. Yan taraftan az da olsa denizi görmek mümkündü. Arkasını dönerek kapının pervazına dayanmış adama baktı.

“Bu kadar güzel olabileceğini beklemiyordum gerçekten.”

“Yapılınca güzelliği ortaya çıktı. Madem artık buradasın, içlerinde kullanacağımız malzemeyi birlikte seçebiliriz.”

“Ancak birkaç gün buradayım.”

“Bu bizim için yeterli bir süre.”

Eleni duvarın kenarındaki şömineye baktı. “Bu bittiğinde kullanılabilir durumda olacak mı?”

“Evet, bütün odalarda var, hepsini elden geçirdik. Bacalarını yaptık. Hepsini kışın kullanabilirsiniz. Duman-
dan rahatsız olmamanız için hepsi kazanlı olacak.”

Eleni elini şöminenin yanındaki taş duvarda gezdirdi. Taşın dokusu avucunun içine farklı bir his vermişti.

“Taşlar orijinal, hiçbirine dokunmadık ama bir şey bulduk.”

Eleni elini çekerek İskender’e döndü.

“Ne?”

“Bir hazine,” dedi İskender gülerek.

Merakla sordu Eleni, “Hazine mi?”

“Evet, benim evde duruyor,” diyerek kızın yanına geldi İskender. Duvardaki taşlardan birini tutarak biraz çekiştirdi. Sonra da çıkan taşı kıza gösterdi. “Ustalardan biri duvardaki taşları sabitlemeye çalışırken bunun oynadığını görmüş. Çıkarıp bakmış. İçinden mektuplar, küçük bir not defteri ve biraz ıvır zıvır çıktı. Anlaşılan bu evde yaşayan ve bu odayı kullanan birinin saklama yeriymiş burası.”

“Görebilir miyim?”

“Tabii ki. Zaten hepsi senin sayılır,” diyerek kızın yüzüne baktı İskender. Yine endişeyle bakıyordu. Eleni’nin çok güzel gözleri vardı ama o gözler mutlu bakmayı çok uzun yıllar önce bırakmış gibiydi.

“Endişelenme, hiç birine bakmadım.”

“Onu düşünmüyordum,” dedi Eleni.

“Ne düşünüyorsun o zaman?”

“Bir an tüm onları büyük büyükannemin bıraktığını düşündüm ama sonra bu evde başka insanların da yaşadığını hatırladım. Belki de tüm o şeyler onlara aittir.”

“Bunu ancak okuyunca anlayabilirsin bence.”

“Haklısın.”

“Hadi eve gidelim de hazineni sana teslim edeyim.”

Birlikte birkaç metre ötedeki bakımlı eve yürürlerken, "Daha önce gelmeni bekledim," dedi İskender.

"Ben de çok istedim ama işler çok yoğundu," diyerek gülümsedi Eleni.

O sırada bahçeye girmişlerdi. İskender kapıyı açarak yana çekilip kızın girmesine izin verdi. Eleni eve girdiğinde daha önce kaldığı için doğruca salona geçti. İskender de oturmadan önce masanın üzerinde duran büyükçe bir zarfı Eleni'ye uzattı.

Kız adamın elinden zarfı alırken, "Bayağı ağırmış," dedi.

"İşte hepsi senin. Eğer büyük büyükannene ait değilse de sende kalsın. Bir şey içer misin?"

"Hayır."

"Peki o zaman, hazineni de verdiğime göre bir şeyler yiyelim, karnum açtı."

Eleni çıkmak için ayağa kalkıp koltuğun kenarında duran çantasını aldığı anda "Çantan kalabilir, evde yiyeceğiz," dedi adam.

"Evde mi?"

"Evet, bir şeyler hazırladım. Senin için sorun olur mu?"

"Tabii ki olmaz," diyerek adamın peşinden mutfığa yürüdü Eleni.

"Hem yağmur yağıyor hem de bu mevsimde pek açık yer bulmak mümkün değil," diyen İskender bir yandan da konuşuyordu. "Bakalım yaptıklarımı beğenecek misin?"

"Yemek yaptığını bilmiyordum."

"Pek yemek sayılmaz," diyerek güldü İskender. "Genelde meze türü şeyler. Hoşlanır mısın?"

"Evet."

"Her şey hazır aslında, sadece masaya taşınacak."

Birlikte salondaki masayı hazırladıklarında İskender kızın sandalyesini çekerek onun oturmasını bekledi. Ele-

ni gülümseyerek oturdu. Bu adam onu gerçekten şaşırtmaya devam ediyordu. Tüm kaba hareketlerine rağmen bazen inanılmaz kibar olabiliyordu.

“Ne içersin?”

“Şarap.”

İskender içkileri kadehe doldurduktan sonra kızın karşısına oturdu. Eleni önündeki mezelere baktı. Çoğu tanıdıktı. Yunan ve Türk mutfağı birbirinin içine geçmiş gibiydi.

“Bunların çoğunu bilirsin herhâlde,” diyerek masadaki mezeleri gösterdi.

“Evet,” diyerek güldü Eleni.

Birkaç saat sonra Eleni çakırkeyif olmuştu. Sohbet güzeldi. Hafif bir klasik müzik ortama yayılmıştı ve Eleni çok uzun zamandır böyle güzel bir geceye hasret kaldığını anlamıştı. Onların evinde bu tür şeyler olmazdı. Eleni bunları arkadaş ortamında yaşırdı. Evlerden, eskilerden ve bolca da köyden bahsettiler.

“Bu köyü gerçekten seviyorum. Huzur dolu. Ev bittince buraya yerleşmeyi düşünüyor musun?” diye sordu İskender.

“Büyükannem için yapıyorum evi ama belli olmaz, belki annem de sever. Tam olarak yerleşmesek bile sık sık geleceğimiz kesin,” diyen Eleni’nin gözleri daldı. Bir süre elindeki kadehi döndürdü. “Çocukluğum hep bir yerden bir yere taşınmakla geçti. Büyükannem “Adanın oturmadığım hiçbir yeri kalmadı diye övünür,” dedi gülüp kadehinden bir yudum içerek. Kadehini elinde tutarak devam etti. “Onun için de ruhum gezginci sanırım. Ben de uzun süre aynı yerde kalamıyorum. Bir yere taşınıyorum, bu sefer burası kalıcı yerim olacak, diyorum ama sonra kendimi oraya ait hissetmiyorum. O mekân beni rahatsız etmeye başlıyor ve çareyi taşınmakta bulu-

yorum. Büyük büyükanne de bir yerde uzun süre kalmayı sevmiyordu. Ben de ona çekmişim belli ki. Hatta tip olarak da ona benzerim. Belki de çocuklara isim verirken ailedeki büyüklerin isimleri verilmemeli.”

“Burada yaşayan büyükannenin ismini mi taşıyorsun?”

“Evet. Ben on bir yaşındayken öldü. Evin içinde iki tane Eleni... O zaman bana küçük Eleni derlerdi,” dedi gülerek.

“Çocuklara aile büyüklerinin isimlerini verme geleneği bizde de çok var.”

“Taşınmayı onun ölümüyle bıraktık. Belki de hepimiz taşınmaktan bıkmıştık ama bu sefer de büyükannem taşınmak istediğinde annem buna şiddetle karşı çıktı. Sonunda bir yerde oturmayı başardık ama sanki hepimiz evimiz orası değilmiş gibi hissediyoruz. Belki de bu sürekli taşınmanın verdiği bir histir bilmiyorum.”

“Neden o kadar çok taşınyordunuz?”

“Adını taşıdığım büyük büyükannem Eleni ruhunun sıkıldığını söylerdi hep. Aslında sonradan öğrendim hiçbir yeri evi olarak benimsemediğini. Hep bir gün geri gelip burada yaşamayı hayal etmiş. Belki de bu yüzden kim bilir?”

“Belki yeni bir mekânda rahat ediyordu.”

“Belki de, bilmiyorum,” diyerek kadehini adama doğru uzattı. İskender kadehini kaldırdı. “Büyük büyükanne içelim o zaman,” dedi.

Kadehlerini masaya bıraktıklarında “Nasıl bir ailen vardı?” diye sordu İskender.

Eleni bu soruya güldü. “Aslında hep kadınlardan oluşan ve tek çocukla kalmış bir aile. Gerçi büyükannemin iki kardeşi daha varmış ama ikisi de gençken ölmüşler. Annem tek çocuktu. Ben de öyle. Babamı hiç tanımadım.

Erkeğin olmadığı bir ailede, kendi kendine yeten kadınların arasında büyüdüm,” dediğinde sustu Eleni. Babasını hiç tanımadığını neden söylediğini bilmiyordu. Genelde bu konuda hiç konuşmazdı. Çenesi düştüğüne göre biraz fazla içmiş olmalıydı.

“Benimki de kalabalık bir aile değil. Birkaç kardeşten oluşmuşlar ama çoğu genç yaşta ölmüş ya da hiç evlenmemiş. Ama hep aynı yerde yaşamışlar. Bu köy köklerimizden olduğu yer. Babam yaşlanınca Çeşme’yi tercih etti. Biraz da annem istedi orada yaşamayı. Yine de burası her zaman hayatımızda oldu. Kız kardeşim ve ben buraya diğerlerinden daha düşkünüz. O buranın çeşitli zamanlarda resimlerini yapmayı çok sever ve ben de yazın evde kimsenin olmadığı o birkaç ayı burada geçirmeyi seviyorum.”

“Güzel bir köy,” dedi Eleni. Kolundaki saate baktığında çok geç olduğunu fark etti. Zamanın nasıl geçtiğini anlamamıştı. “Geç olmuş, artık gitmeliyim,” diyerek ayağa kalktığı an başı döndü. Gülümseyerek “İçkiyi biraz fazla kaçırmışım sanırım,” dedi.

İskender kızın içkiyi birazdan çok daha fazla kaçırdığını uzun zaman önce fark etmişti ama Eleni kadehi her dolduruşunda itiraz etmediği için İskender içmesine izin vermişti. Keşke bir yerde durmasını söyleseydi ama sohbet güzeldi ve İskender de uzun zamandır böyle güzel bir gece geçirmemişti.

“Bu şekilde araba kullanacağını sanmıyorum.”

“Farkındayım.”

“Burada kalabilirsin.”

“Seni rahatsız etmek istemem.”

“Etmezsin,” diyerek kızın yanına gelen İskender kolunu onun beline doladı. Eleni itiraz etmedi. “Koltukta oturmak ister misin?” diye sordu.

“Senin için sorun olmazsa uzanmak istiyorum.”

“Tamam,” diyerek kızı daha önce kaldığı odaya götürdü. Kapıyı açıp onu yatağın kenarına oturtuyordu ki Eleni, “Banyoya gideceğim,” dedi. İskender kızı banyoya sokup kapıyı kapattı.

Yatağını açarak hazır hale getirdi. Birkaç dakika sonra hâlâ banyodan çıkmayan kıza seslendi. “İyi misin?”

“Evet,” diyen Eleni kapıyı açtı. “Uzun zamandır hiç bu kadar sarhoş olmamıştım,” diyerek bir adım attı ama yine sendeledi. İskender kızı düşmeden tutmayı başarmıştı. Eleni istemsizce kollarını adamın boynuna doladı. Başını hafifçe kaldırıp İskender’in kapkara gözlerinin içine baktı. İskender’in bakışları da kızın mavi gözlerine kilitlenmişti. Bir an ikisi de gözlerini birbirinden çekmedi. İskender çok doğal bir şey yapıyormuş gibi başını eğerek kızın aralık dudaklarını kendi dudaklarıyla örttü.

Bu hareketi Eleni’nin ona daha da yaklaşmasını sağladı. İskender kızı iyice kendisine çekti. Kolları onun narin bedenini sardı ve dudakları dudaklarını öpmeye devam etti.

Eleni bir uçurumun kenarından düşüyor gibiydi ama bu düşüş ona korku değil şimdiye kadar tatmadığı bir zevk veriyordu. Dudaklarının üzerindeki baskı o kadar hoşuna gitmişti ki bunun bitmemesi için adama sıkı sıkı yapıştı.

İskender de aynı duyguları farklı şekilde yaşıyordu. Yine de istemeye istemeye dudaklarını kızın dolgun ve sıcak dudaklarından çekti. Eleni’nin yüzüne baktı. Kız gözlerini kapatmış, kızarmış dudaklarıyla bırakmak istemeyeceği bir şeye dönüşmüştü. Sonunda Eleni gözlerini açtı. Mavi gözler ihtirasla parlamıştı. İskender onu bırakmak istemiyor ve daha da ileri gitmek istiyordu ama

Eleni sarhoştı, sabah olduğunda İskender bu geceden pişmanlık duymak istemiyordu.

“Hadi gel,” diyerek kızın elini tutup onu yatağa oturttu.

Eleni hiçbir şey söylemedi. Ne diyeceğini bilmiyordu ama adamın onu bırakıp gitmesini hiç istemiyordu. Birden onun nişanlı olduğunu hatırlayıp kendisine geldi. Yine de hiç tanımadığı bu adamı istemekten kendini alamıyordu.

İskender kızın yüzüne düşmüş bir tutam saç kulak arkasına sıkıştırdı. “Şu anda seninle olmayı o kadar çok istiyorum ki Eleni.”

Eleni bir şey demedi. Ağzını açarsa istemediği bir şey söylemekten korkuyordu.

“Ama sabah uyandığında o güzelim gözlerinde pişmanlık görmek istemiyorum. Hele ki hüznün hiç görmek istemiyorum,” dedi İskender kızın alnını öperek.

İskender onun sessizliğine ve gözlerine bir süre daha baktı. Sonra da doğrularak, “İyi geceler Eleni,” deyip ayağa kalktı.

“İyi geceler.”

İskender kapıya yürüyüp çıkmadan tekrar döndü. Eleni hiç kıpırdamadan ona bakmayı sürdürüyordu. Bir an her şeyi boş verip geri dönmeyi, kızı kollarına alıp onunla unutulmaz bir gece geçirmeyi istedi ama sağduyusu daha ağır basınca kapıyı açıp çıktı. Uzun bir süre kapının önünde dikildi. Onu öptüğünde hissettiği o yakıcı duygunun ne olduğunu düşündü. Hayatına bir sürü kadın girmişti ama hiç böyle bir şey hissetmemişti. Yonca’yla bile o hissi yakalayamadığını düşünerek mutfağa yürüdü. Bir süre kalktığı yerde oturup önünde duran kadehini bitirdi. Sonra da aklında Eleni varken masayı topladı. Odasına gittiğinde uzun süre yatağında sırt üstü yatarak bir kat aşağıda uyuyan kızı düşündü.

Eleni gözlerini açtığında kolundaki saate baktı. Neredeyse öğlen olmak üzereydi. Hemen yatağında doğruldu. Dün gece gerçek anlamda içkiyi fazla kaçırmış, adama rezil olmuştu. Banyoya gittiğinde bir süre aynadaki görüntüsüne baktı. Sarı saçları dağılmış, gözlerinin altı şişmişti. Soğuk suyla yüzünü yıkadı. Aslında bir duş alması gerekiyordu ama yanında hiçbir şeyi yoktu. Yine de duş almadan kendine gelmesi mümkün görünmüyordu. Kararını vererek duşa girdi. Havluya sarınıp çıktığında aynadaki buharı eliyle silip kendisine baktı. En azından şimdi daha iyiydi. Odaya girip yatağın kenarına oturdu. Dün gece İskender'le yakınlaşmış ve onun öpüşlerine kendini bırakmıştı. Başka bir erkek bu durumdan faydalanabilirdi ama İskender gerçekten de onu yanıltmaya devam ediyordu. Üstelik o iş yaptığı bir adamdı ve Eleni tüm hayatı boyunca bu tür şeylere dikkat etmişti. Yine de dün gece onun ileriye gitmesine itiraz etmeyeceğini biliyordu. Saçlarını havluyla kurutmaya başladı. İşini bitirmişti ki İskender'in sesini duydu. Birileriyle konuşuyordu. Üzerini giyinerek saçlarını topladı. Odasının kapısını açtığında koridorda İskender'in anne ve babasıyla karşı karşıya geldi.

Ekrem Bey ve Meral Hanım odanın kapısında dikilen kıza şaşkınlıkla baktılar. Salondan çıkan İskender kızı gördüğünde anne ve babasının yanına yürüdü. Kendisini ilk toparlayan Ekrem Bey oldu. "Merhaba kızım," dediğinde Eleni çekinerek "Merhaba," diye cevapladı adamı.

"Sanırım tanışıyorsunuz?"

"Evet," dedi Meral kızın yüzüne gülümseyerek. Sonunda Yonca denen kızıdan kurtuldukları için sevinmişti. Gerçi nişanın bozulmasına da sevinmişti ama İskender'in tekrar kıza dönmesinden korkuyordu ama artık bu korkuyu duymaya gerek yoktu. İskender çoktan Yonca'yı unutmuştu.

Eleni koridordaki bu garip karşılaşmanın tedirginliğiyle bir süre ne yapacağını bilmezmiş gibi durmuş ama sonra aklı başına gelmişti. Onların yüzlerine bakınca her şeyi yanlış anladıklarını düşündü ama düzeltmek için söyleyeceği her cümle durumu daha da içinden çıkılmaz hale getirecek gibiydi. Onun için de en iyisi bir an önce gitmesiydi. "İzninizle benim çıkmam gerekiyor," diyerek odaya dönüp komodinin üzerinde duran çantasını ve zarfı aldı. "Görüşürüz," diyerek kendisine bakanların yanından kapağa yürüdü. İskender kızın arkasından geldi.

"Geleceklerinden haberim yoktu."

"Sorun değil, benim o kadar içip seni zor durumda bırakmamam gerekiyordu."

"Ben zor durumda kalmadım Eleni. Böyle düşünme."

Eleni gülümsedi. "Her şey için tekrar teşekkür ederim."

"Akşamüzeri seni alayım, malzemelere bakarız."

"Tamam," diyen Eleni bir an önce arabasına gitmek istiyordu.

İskender bir süre kızın arkasından bakıp içeri girdiğinde anne ve babasının soru dolu gözleriyle karşılaştı. Herkes susmuştu ama sanki ortam onlarca soruyla çnlıyor gibiydi. Sonunda İskender "Ne?" diye sordu.

"Bunu bizim sormamız gerekmiyor mu?" dedi annesi.

"Dün akşam biraz içtik. O şekilde araba kullanmasını istemediğim için burada kaldı."

"Hepsi bu kadar mı?" diyen Ekrem karısına baktı.

İmalı bakışı görmezlikten gelen İskender, "Daha ne olsun?" dedi.

"Güzel kız," diyen annesi de babasına döndü. "Öyle değil mi, Ekrem?"

"İlk gördüğünde de beğenmiştin zaten."

"Pekâlâ, yorumlarınızı dinleyecek kadar vaktim yok. Hem neden buradasınız?"

"Bu mevsimde burada fazla takıldığını düşündük ama nedeni belli oldu," diyerek güldü babası.

"İş yapıyorum baba."

"Geçerken evi gördük. Güzel olmuş."

"Teşekkür ederim," diyerek ayağa kalkan İskender anne babasının bir şey demesini beklemeden dışarı çıkıp arabasına yürüdü. "Bir bu eksikti," diye düşündü. Eğer onları tanıyorsa, bu konunun burada kapanmayacağını biliyordu.

Eleni pansiyona girdiğinde çantasını yatağın üzerine atıp üzerini değiştirdi. Pencerenin önündeki koltuğa oturunca elindeki zarfı kucağına koydu. Bir süre hiçbir şey düşünmeden dalgalı denizi seyretti. Sonra da yavaşça kucağındaki zarfı eline alıp içindekileri çıkardı. Desterler hâlinde, pembe kurdelelerle bağlanmış mektuplar... Küçük, sararmış not defterleri, kurumuş çiçekler, basit ama bunu saklayan için oldukça değerli olduğu anlaşılan küçük hediyeler. Tüm hazine buydu. Eleni kucağına yığıldığı şeylere bakarken bir başkasının mahremiyetine dokunduğunu düşünüp bir an pişman oldu ama bunları okumadan kimin yazdığını anlayamazdı. Belki de tüm bu şeyler büyük büyükannesi Eleni'ye aitti.

Gözüne ilişen fildişi saç tokasını eline aldı. Üzerindeki küçük çiçeklere baktı. Bunu büyükanne Eleni'nin saçlarında düşündü. Tokayı tutarken, diğer eline aldığı küçük defteri özenle açtı. Sayfalar arasında kurumuş çiçekler vardı. Onlara zarar vermek istemiyordu. Hep aynı çiçek olduğu için dikkatini çekmişti sadece. Onlara dikkatli bakınca bunun begonvil olduğunu anladı. Rengi çoktan solmuştu ama büyük ihtimalle pembeydi.

Çiçekli boş sayfayı geçip sonraki sayfayı açtığı anda bir an için kalbi tekledi. Yazılanlar Rumcaydı ve Eleni, bü-

yük büyükannesi Eleni'nin defterini tuttuğunu ilk cümleyi okuduğunda anladı. "Ben Eleni Dukakis," diye başlayan cümleye elini kalbine götürerek baktı. "Merhaba büyükanne Eleni," diye fısıldadı.

Heyecanla defterin sayfalarını çevirdi. Yazılanlar günlüğe benzemiyordu, daha çok tarihi bir doküman gibiydi. Büyükanne Eleni'nin önemli gördüğü günlerde tuttuğu notlar gibiydi. Belli bir tarih sırasıyla yazılmıştı ve o tarihlerde büyükanne Eleni hissettiklerini yazmıştı. Ablalarının evlenmelerini okudu. Onun ablaları olduğunu bile bilmiyordu. Nedense ailesi bu konudan hiç bahsetmemişti. Yayasının ona verdiği yüzükten bahsetmişti. Bu Eleni'yi heyecanlandırmış olmalı ki bunu uzun uzun anlatmış hatta yüzüğün bir resmini çizmişti. Çizimin ne kadar güzel olduğunu gördüğünde gülümsedi Eleni. Sonra bu yüzüğü sanki bir yerde gördüğünü düşündü. Yüzük o kadar tanıdık gelmişti ki onu birisinin parmağında gördüğüne emindi ama kimde gördüğünü hatırlayamadı. Bu yüzüğü annesine ve büyükannesine sormalıydı. Birkaç sayfa daha, ablaları dururken yüzüğün kendisine verilmesinden büyük gurur duymuş büyükanne Eleni'nin yazdıklarını okumuştı. Defterin ilerleyen sayfalarında bu sefer de sıkça Mustafa denen birinden bahsetmeye başlamıştı. Deniz kenarındaki kayalıkların orada buluşmalarından bahsediyor, o günlerin sayısının artmasını dilediğini yazıyordu. Buluştukları yeri tarif etmişti büyük büyükannesi; orayı görmeyi çok istedi Eleni. Belki bugün ya da yarın oraya gidebilirdi.

Eleni, büyükanne Eleni ve Mustafa'nın aşklarını okurken elini kalbinin üzerine koydu. Artık böyle aşklar yaşanmıyordu. İki âşığın birbirine verdiği sözleri, büyükannesinin gözyaşlarıyla yazdığı satırları okurken Eleni de gözyaşlarını tutamamıştı. Okuduklarından, bu

aşkın karşılıklı olduğunu anlamıştı ama ailelerin buna razı gelmeyeceğini de okumuştı. Büyükanne Eleni biraz daha büyüdüğünde sevdalarına izin verilmediği takdirde Mustafa'yla kaçacağını bile yazmıştı. Ama o aşamaya gelmeden, birbirlerini seven gençleri savaş ayırmıştı. Büyükanne Eleni ailesiyle birlikte köyden ayrılmıştı. Bir an büyükanne Eleni'yi bile kıskandı. Böyle bir aşkı bulduğu ve onu yaşadığı için. Ama sonrasında ne olduğunu okuyamadı. Belli bir yerde Mustafa'dan bahsetmeyi kesmiş ve köydeki olayları yazmıştı.

Büyükanne Eleni doğup büyüdüğü ve yaşadığı bu köyden babasının ayrılış kararını almasını anlatmıştı. Eleni yazılanları okurken gözyaşlarını tutamadı. Yazılanlar kalbine dokunmuştu. Büyükanne Eleni vatanım dediği bu köyden ayrılmadan önce duygularını yazmıştı. Son sayfalarda yine Mustafa'dan bahsediyordu. Bu sefer Eleni onun savaşa gittiğini anlamıştı. Ne olmuştu sonrasında, işte bundan bahsedilmiyordu. Birbirinden kopuk, kısa notların olduğu sayfaları okudu ve sonunda defteri kapattı. Eleni burada kalan Mustafa'ya ne olduğunu merak etti. Savaştan dönmüş müydü? Döndüğünde Eleni'yi bulamadığı belliydi. Büyük bir sevdıyla bağlı olduğu kızı savaş bittikten sonra aramış mıydı acaba? Bir daha hiç karşılaşmışlar mıydı? Yoksa sevdaları yaşam akışı içinde yok olup gitmiş miydi?

Kucağında defter, gözleri denize çevrilmiş şekilde öylece büyük büyükannesi Eleni'yi düşünerek oturdu. Onun son zamanlarında Mustafa diye birinden bahsetmesi aklına geldi. Yıllar geçmesine, evlenmesine, çocukları olmasına rağmen büyük büyükanne Eleni ilk aşkını hiçbir zaman unutmamıştı. Çocukluğunda ondan bahsettiğini hatırlıyordu. Bunu annesinin ve büyükannesinin bilip bilmediğini merak etti.

Mektupları eline alan Eleni tarih sırasına göre dizilmiş mektuplardan birini desteden çekerek açtı ama okuyamadı. Eleni Türkçeyi evde konuşulduğu kadarıyla öğrenmişti. Bu da sadece konuşma diliydi. Bu dilde ne yazılanları okuyabiliyordu ne de yazabiliyordu. Mektuplarda ne yazdığını okuması mümkün değildi. Belki bu konuda İskender'den yardım almalıydı. Mektubu tekrar kapatarak zarfa koydu. Bunlar sadece Mustafa'dan gelen mektuplardı.

Eleni anılardan başını kaldırdığında öğleden sonraydı. Yağmur hâlâ yağmaya devam ediyordu. Karnı acıkmıştı. Sabah kahvaltı yapmadığı için midesi ağrıyordu. Kucağındakileri sehpaye koyarak yerinden kalktı. Boynu tutulmuştu. Boynunu biraz esnetti. O sırada telefonu çalınca çantasını açarak telefonu çıkardı. Arayan İskender'di.

"Hazırsan kapının önündeyim," diyen adamın neden bahsettiğini bir an anlayamadı. Sonra malzemelere bakacakları aklına geldi.

"Tamam, geliyorum hemen."

Telefonu kapatınca Eleni üzerini değiştirdi. Bol paçalı kot pantolon ve üzerine ince beyaz renkli kazak giydi. Saçlarını açtı. Dudaklarına göze batmayan bir ruj sürdü ve odasından çıkarak kapının önünde, arabada bekleyen adama doğru yürüdü.

İskender ilk defa onu saçları açık hâlde görmüştü ve uzun sarı saçlar rüzgârda dalgalandığında gözlerini kızdan alamadı. Uzanarak kapıyı açan İskender, kız arabaya bindiğinde "Selam," dedi.

"Selam."

"Malzemelere bakmadan önce bir şeyler yiyelim mi sabahtan beri bir şey yemedim."

"Olur," diyen Eleni gülümsedi. Açlıktan midesi ağrıyordu. Bu teklifi geri çevirmeyecekti.

Kısa bir yolculuktan sonra köy için lüks sayılabilecek bir mekânda oturdular. Siparişlerini verdikten sonra İskender, "Zarfa bakabildin mi?" diye sordu.

"Evet."

İskender biraz daha açıklama bekledi ama Eleni devamını getirmede. Kendisine özel olan bir şeyi onunla paylaşıp paylaşmamak konusunda tereddütleri vardı ama orada yazılan mektupları da bir şekilde okuması gerekiyordu. Gerçi karşısında oturan adamla o kadar çok şey paylaşmıştı ki bunu da söyleyebilirdi.

"Gerçekten de büyük büyükannemin hazinesiymiş," dedi gülümseyerek. "Küçük defterde yazılanları büyük büyükannem yazmış ama mektuplar Türkçe ve ben ne yazık ki Türkçeyi okuyamıyorum."

"Senin için sorun değilse ben okuyabilirim."

"Sorun olmaz. Evde bazı zamanlarda Türkçe konuşulurdu ve büyükannem bana da öğretti ama sadece konuşuyoruz. Onların da okuyabildiklerini sanmıyorum."

Siparişleri geldiğinde ikisi de sessizce yemeklerini yemeye başladılar. Sıra kahveye geldiğinde Eleni, "Büyükanne Eleni o zaman köyde yaşayan Mustafa diye birinden bahsediyor. Ondan iki yaş büyükmüş ve çocuklukları beraber geçmiş. Hatta evlerine çok yakın bir evde yaşıyor-muş. Birbirlerine âşıkarmış ama ailelerinin bu sevdaya karşı çıkacaklarını düşündükleri için biraz daha büyüdüklerinde kaçmayı bile düşünüyorlarmış ama sonra Yunanlılar Anadolu'ya girmiş ve Mustafa askere gitmiş."

"Bir daha dönmemiş mi?"

"Bilmiyorum ama o askere gitmeden önce fırsat bulduklarında buluştukları bir yer varmış. Evden yürüyerek gidiyormuş. Deniz kenarında, kayalıkların orada buluşuyorlarmış kimse görmeden. Tarif etmiş... Öyle bir yer var mı eve yakın?"

“Evet var. Evden ve yoldan görünmeyecek kadar saklı bir yer.”

Eleni gülümsedi. “Beni oraya götürebilir misin ya da tarif edersen ben de gidebilirim.”

“Tabii götürebilirim hatta buradan çıkınca gidelim istersen.”

“Çok sevinirim.”

“Tamam o zaman, yemekten sonra gidelim. Malzemeleri yarın seçeriz. Başka ne yazmış?”

“Mustafa gittikten sonra tekrar bir araya gelelemişler. Babası köydeki olaylardan sonra buradan karşı kıyıya göçmeye karar vermiş. Bu büyükanne Eleni için yıkım olmuş. Böylelikle âşıklar ayrılmış ama bir daha görüşmüşler mi yoksa aşkları burada kalmış bilmiyorum? Çünkü büyükanne Eleni Girit’te evlenmiş ve çocukları olmuş ama iki çocuğunu çeşitli sebeplerden genç yaşta kaybetmiş. Üstelik ondan büyük ablaları varmış ama ben şimdiye kadar hiçbir akrabamla tanışmadım. Onlara ne olmuş bilmiyorum.”

“Belki annen ve büyükannen biliyordur.”

“Sanmıyorum ama gidince soracağım. Biliyor musun Büyükanne Eleni’yi hatırlıyorum. Çok yaşlıydı ve bazı zamanlarda Mustafa diye birinden söz ederdi. Bir keresinde onun kim olduğunu sorduğumda ‘Çok eski-lerde kalan biri,’ demişti. Şimdi artık kim olduğunu öğrendim.”

İskender ilgiyle kızı dinliyordu. Hikâye onun da ilgisini çekmişti. “Mustafa’yla ilgili başka bilgi var mı?”

“Büyükanne Eleni’nin yazdıklarından bu kadarını öğrenebildim. Belki o mektuplar bize biraz daha bilgi verebilir ama bilmiyorum.”

“Mustafa bu köyde doğmuş ve yaşamışsa eski kayıtlardan onu bulabiliriz belki. Hem en büyük ipucu

Eleni'nin yaşadığı eve yakın bir yerde oturmuş olması. Bu konuda bize yardımcı olacak birini tanıyorum."

"Kim?" dedi Eleni masada ona doğru yaklaşarak.

"Kız kardeşim Işıl. Kendisi tarihçi ve yakın tarih konusunda araştırma yapan biri. Hatta bu köydeki zamanın Rum göçünü detaylarına kadar bilir. Neden gittiklerini sana söyleyebilir. Aynı zamanda aile tarihine de meraklı biri. Birkaç yıl önce bir zamanlar burada yaşayan aileler hakkında bir araştırma yapmıştı. Mustafa'nın kim olduğunu açığa çıkartabilir büyük ihtimalle."

"Yardımcı olur mu?"

"Olur. Kendisi İzmir'de yaşıyor. İstersen buradaki işleri bitirince onu ziyaret edebiliriz, ne dersin?"

Eleni bir an işlerini düşündü. Planı yarın Atina'ya dönmekti ama bunun için birkaç gün daha burada kalması gerekiyordu. İskender'in kendisine baktığını fark ettiğinde "İşlerimi düşünüyorum," dedi.

İskender kızın hemen gitmesini istemiyordu. Birkaç gün daha onunla birlikte olmayı arzuluyordu ama bu konuda onu sıkboğaz edecek değildi. Bu kararı Eleni kendisi vermeliydi.

"Tamam, buradaki işlerimizi bitirince gidebiliriz. Kız kardeşinle görüştükten sonra ben de Atina'ya dönerim."

Yemeklerini yediklerinde İskender, "Şimdi seni, benim de kendimle yalnız kalmak istediğimde gittiğim yere götüreceğim."

"Onların buluştuğu yer mi?"

"Evet."

İskender arabayı tekrar evin yönüne hareket ettirdiğinde Eleni orada hissedeceklerini düşünüyordu. Araba durduğunda İskender, "Bundan sonrasını yürüyeceğiz," dedi.

Eleni arabadan inerek etrafına baktı. "Denizin eve bu kadar yakın olduğunu düşünmemiştim."

“Evden baktığında aşağıdaki denizi görünce uzak olduğunu düşünüyorsun ama yakın aslında, sadece burada dik kayalıklar var. Yağmurdan dolayı taşlar kaygan olabilir, dikkatli ol.”

“Olurum.”

Biraz kayalıklarda yürüdüler. Eleni durduğunda İskender de durdu. “Burası olduğuna emin misin? Buradan görülebilirler.”

“Biraz daha ineceğiz ama buradan sonrası biraz daha zor bir yol,” diyerek kıza elini uzattı. Eleni adamın elini tuttu. Birkaç metre daha aşağıya indiklerinde neredeyse deniz seviyesine gelmişlerdi. Eleni genişçe çıkıntısı olan kayayı gördüğünde gülümsedi.

“Defterde bahsettiği yer burası.”

“Oldukça iyi bir yermiş. Buradan görülmeleri mümkün değil. Hatta yukarıdan baksalar bile iki âşığı buradan hiç kimse göremezmiş.”

Eleni bulduğu bir çıkıntıya oturarak, kayalara çarpan dalgalara baktı. İskender de onun yanına oturmuştu. Bir süre sessizce denizin sesini dinlediler.

Eleni gözlerini yumdu ve büyükanne Eleni’yi düşündü. Burada kalbi heyecanla çarparken, sevdiği kişiyle oturmuş, kendisi gibi denizi dinlemişti belki de. Eleni’nin kalbi de şu anda yanında oturan adamın varlığıyla heyecanla çarpıyordu. İskender de gözlerini yummuş kıza bakıyordu. O kadar güzeldi ki... Soğuktan burnunun ucu kızarmıştı. Saçları rüzgârdan dalgalanıyordu.

Zihninden geçenleri merak ederek, “Ne düşünüyorsun?” diye sordu.

“Büyükanne Eleni’nin hissettiklerini hissetmeye çalışıyorum ama pek başarılı olduğum söylenemez,” dedi adama dönerek.

Saçları yüzüne düştü. İskender uzanıp onun saçlarını yüzünden çekti. Eli kızın yanağına değdiğinde “Üşümüşsün?” dedi.

“Biraz ama yine de burada olmaktan mutluyum.”

Birbirlerine bakmayı sürdürdüler ta ki İskender uzanıp Eleni’yi öpene kadar. Eleni bu öpüşe kayıtsız kalmadı. Dün gecedan beri düşündüğü tek şey neredeyse buydu. Üstelik burası sanki gizli gizli öpüşülecek bir yer gibiydi ve geçmiş zamanlarda büyükanne Eleni de burada sevdiği çocukla öpüşmüş olabilirdi. Hiçbir şey düşünmemeye çalışarak kendini adamın kollarına bırakıp ânın büyüüne kapıldı.

Ayrıldıklarında İskender Eleni’nin tekrar kızardığını görünce gülümsedi. “Aramızdaki çekimi hissediyor musun?” diye sordu.

“Evet.”

“Buna karşı gelmek istemiyorum Eleni.”

Eleni yüzünü tekrar denize çevirdi. “Sen nişanlısın ve bu yaptığımız doğru değil.”

“Yonca’yla yollarımızı ayıralı çok oldu.”

“Üzüldüm,” dedi adama dönerek ama içten içe bir sevinç dalgası kalbini doldurdu.

“Üzülme, herkesin gördüğünü ben biraz geç gördüm o kadar. Senin hayatında biri var mı?”

“Vardı,” dedi Eleni tekrar gözlerini denize çevirdi. “Maalesef o da doğru kişi değildi.”

“O zaman doğru kişileri bulmak için yanlış kişilerden kurtulduğumuz iyi olmuş.”

Bunun üzerine Eleni bir kahkaha attı. “Hiç bu açıdan düşünmemiştim. Seni ailene karşı zor durumda bırakmadım umarım.”

“Oğullarını evlendirmekle çok meşgul oldukları için bazı sorularına cevap vermek zorunda kaldığımı itiraf etmeliyim.”

Eleni tekrar güldü. "Çok sordular mı?"

"Ben fazla sormalarına izin vermedim diyelim."

İskender ona biraz daha yaklaşıp sarıldı. "Üşüdüğünü görüyorum."

"Burası oldukça rüzgârlıymış,"

"Hadi kalkalım, hasta olmanı istemem."

Ayağa kalktıklarında İskender kızın elini tuttu. Çıkışları inişleri kadar zor olmadı. Arabanın yanına geldiklerinde İskender kapıyı açarak Eleni'ye binmesi için yardım etti. Kendisi de bindiğinde, "Ne yapmak istersin?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Senin bir fikrin var mı?"

İskender uzandı elini tutarken, "Şu anda seninle bile olmak yeterli benim için," demesi Eleni'nin kalbinin heyecanla atmasına neden oldu.

"Aşka inanıyor musun?" dedi Eleni, İskender'e bakarak.

"Evet."

"Acı olsa bile mi?"

"Yaşam da acı bakarsan ama yine de yaşamayı seviyoruz. Hayal kırıklıkları yaşadık diye aşka inancımızı kaybetmemeliyiz."

"Hayal kırıklıkları büyük olsa bile mi?"

İskender kendisine bakan kıza gülümsedi. "Evet,"

"Niko beni bir başka kadın için terk ettiğinde, tercih edilmemiş olmak beni çok kırdı. Bir süre kendimi yetersiz hissetmeme neden oldu ve bu beni oldukça fazla yaraladı. Hatta hatanın bende olduğunu bile düşündüm. Sonra da kalbimi aşk acılarına kapattım. Aşka inancımı sorguladığım bir dönem oldu."

"Sen yetersiz değilsin Eleni, sadece kötü bir tecrübe yaşamışsın o kadar. Kötüleri tecrübe ede ede iyisini buluruz sonunda."

Eleni gülümsedi. "Korkuyorum."

"Aşktan korkma. Her erkek Niko gibi değildir."

"Ailemdeki kadınların bu konuda şansları olduğunu düşünmüyorum. Hepsinin geçmişinde sorunlu ilişkileri var. Hep hata yapmışlar ve bu hatalarının nedeni hep bir erkek olmuş. Aynı hatayı ben de yaptım. Ders almadığımızı göz önüne alırsan yapmaya da devam edeceğim gibi."

"Birbirimizi yeterinde tanımıyor olabiliriz ama aramızdaki çekimi inkâr edebilir miyiz? Ben edemem. Dün akşamdan beri seni düşünüyorum. Sana yakın olmak istiyorum, seni anlamak istiyorum ve gözlerindeki o hüznü silmek istiyorum."

"Aynı şeyleri hissetmek beni korkutuyor. Bu kadar kısa sürede... Üstelik ilk başlarda sana sinir olmuşken."

İskender güldü. "Doğrusu sen de sinir bir tiptin. İsrarcı ve sabit fikirli. Tabii kafamı yardığını da unutmadım."

"Onda benim bir kabahatim yoktu," dedi Eleni gülererek. "Hırsız gibi eve girmeye çalışan sendin."

"Senin de içinde potansiyel bir katil varmış, unutma."

"Öyle olsaydı çoktan ölmüş olurdun. İlk elime gelen şey bıçaktı, sen de bunu unutma."

İkisi de gülmeye başladıklarında pansiyonun önüne gelmişlerdi.

"Seni davet ederdim ama burayı işleten kadın sanırım sana hayran."

Bunun üzerine İskender tekrar güldü. "Kıskandın mı?"

Eleni de gülerek karşılık verdi. "Yerinde olsam kendime o kadar güvenmezdim."

"Ama yerimde değilsin ve kendime oldukça çok güvenirim," dedi İskender, onun gözlerinin içine bakarak. "O kadar güzel gözlerin var ki aklımı başımdan almaya yeti-

yor. Ama gelmek için ısrar etmeyeceğim. Sadece bana bir söz verir misin?"

"Ne sözü?"

"Bu akşam bizi düşünmeni istiyorum senden. Birlikte olursak nasıl üzüleceğimizi değil, nasıl mutlu olacağımızı düşünmeni istiyorum."

"Daha birbirimizi tanımıyoruz bile."

"Yeni tanıştığın birini yıllarca tanıyormuş gibi hissettiğin oldu mu hiç Eleni? Ben seni gördüğüm andan beri bunu hissediyorum."

Eleni bir şey demedi ama o da aynı şeyleri hissetmişti. Hele ki bugün kayalıklarda yan yana oturduklarında sanki hep bu şekilde oturmuşlar gibi hissetmişti. Bunu söylemektense "Tamam düşüneceğim," diyerek arabadan indi.

İskender onun pansiyona girişine bakıp sonra da arabayı çalıştırdı. Yüzünde mutlu bir gülümseme, kalbinde tarifsiz bir heyecan vardı.

Ertesi gün bir gün öncesinin aksine güzel bir hava vardı. Güneş parlıyor ve denizin üzerinde martılar çığlık çığlığa uçuyorlardı. Eleni bir süre pencereden bu manzarayı seyrederek İskender'i düşündü. Gerçi neredeyse bütün gece onu düşünmüştü. Fazla hızlı ilerleyen bir ilişkileri vardı ama Eleni, Niko ile olan hayal kırıklığını bile henüz yeni yeni atlatıyordu. Onun için de acele adımlar atmak istemiyordu. İskender'in dediği gibi aralarında bir çekim vardı ama bu çekim bile onu korkutmaya yetiyordu. Yine de duygusal olarak kendisini boşlukta hissediyor, yanında biri olsun istiyordu. Üstelik bu herhangi biri de değildi. Kendine bile itiraf edemese de İskender'i istiyordu.

Telefonu çaldığında pencerenin önünden ayrılıp yatağın üzerinde duran telefonu eline aldı. İskender arıyordu.

"Günaydın," diyerek açtı telefonu.

“Günaydın, kahvaltı yaptın mı?”

“Daha yeni uyandım.”

“Beraber yaparız diye düşündüm ve aşağıdayım.”

Bunun üzerine Eleni güldü. “Biraz bekleyeceksin.”

“Her zaman beklerim, sen hazır olana kadar,” diyerek telefonu kapattı İskender.

İskender’in imasını anlamıştı Eleni. Gülümseyerek banyoya girdi. Yarım saat sonra aşağıda İskender’in yanındaydı. Tabii ki İskender pansiyonun sahibi kadınla konuşuyordu. Kızı gördüğünde gülümseyerek kadına bir şeyler söyledi ve Eleni’nin yanına gelip onu öptü. Eleni kadının yanında böyle bir şey beklemediği için bir an ne yapacağını şaşırdı ama İskender onun elini tutup dışarı çıktığında Eleni ona bir kaşını kaldırıp baktı.

“Kıskanmanı istemedim. Bırak, o kıskansın,” dedi İskender.

Bunun üzerine Eleni de güldü. “Zalimsin,”

“Hiç de değil. Sadece seni korumaya çalışıyorum.”

Kahvaltıdan sonra akşama kadar evde kullanılacak malzemeleri seçtiler. Eleni evin içinin modern olmasını tercih ediyordu ama birkaç şeyi İskender’in dediği gibi yapmayı kabul etti. Beğendiği her parçanın fotoğrafını annesi ve büyükannesine de gönderiyordu onun için de işleri sandığından daha uzun sürdü. Hava kararmış ve soğumuştı. Güzel hava yerini tekrar yağmura bırakmıştı. Koşarak arabaya bindiklerinde Eleni üşüdüğünü hissetti.

“Burası için bile soğuk hava,” diyen İskender arabanın klimasını açarak içeriği ısıttı.

Eleni’nin kaldığı pansiyonun önüne geldiklerinde “Mektuplara bakmak ister misin?” diye soran kıza döndü İskender.

Bu teklifi reddedecek kadar akılsız olmadığı için “Olur,” diyerek cevap verdi. Eleni’nin odasına girdikle-

rinde İskender kızın düzenli biri olduğunu anladı. Ortada hiçbir eşyası yoktu. Odaya sanki ilk defa girilmiş gibiydi.

“Oturacak fazla yer yok ama koltuğa geçebilirsin,” dedi Eleni, üzerindeki montu çıkarıp askıya asarken. İşini bitirdiğinde komodinin çekmecesindeki zarfı çıkarıp içindeki mektupları adama uzattı. O da yatağın kenarına oturdu.

İskender mektuplardan en üstte duranı desteden çekerek açtı. Ve bakar bakmaz hayal kırıklığına uğradı. Yazılanların bir kısmını onun da okuması mümkün değildi. Mektup harf devriminden önce yazıldığı için Osmanlıca kelimelerin ne anlama geldiğini bilmiyordu. Okuyabildikleri de sınırlıydı. Başını kaldırıp karşısında merakla ona bakan kıza gülümsedi.

“Osmanlıca yazılmış, korkarım ben de tamamını okuyamam.”

Eleni hayal kırıklığı içinde karşısındaki adama baktı. “Kim okuyabilir peki?” diye sordu.

“Işıl,” dedi gülerek. “Osmanlıca’yı okuyup yazabiliyor. Bazı kelimelerin ne anlama geldiğini bilmiyorum. Okuduklarım seni tatmin etmeyebilir.”

“Anlıyorum,” dedi Eleni elini uzatarak.

İskender mektubu katlayıp destenin üzerine koydu ve kıza uzattı.

“Üzgünüm.”

“Sorun değil, nasıl olsa yarın cevaplarımızın bir kısmını alacağız.”

İskender gidip gitmemesi gerektiğine karar verememişti. Eğer Eleni ayağa kalkmış olsaydı o da kalkıp gidecekti ama kız yatağın kenarında oturmaya devam ediyordu. Onun kakmasını mı bekliyordu, emin olamadı.

“Sana bir şeyler ikram etmek isterdim ama korkarım odada bir şey yok.”

“Sorun değil ama ben seni bir şeyler içmeye davet edebilirim.”

“Teşekkür ederim,” dedi Eleni gülerek. “Dün akşam yeteri kadar içtim.”

Bu durumda İskender’in gitmekten başka çaresi yoktu. Böyle karşılıklı oturup bakışamayacaklarına göre... İstemeyerek de olsa yerinden kalktı. “O zaman seni daha fazla rahatsız etmeyeyim, yorgunsundur.”

“Değilim,” dedi Eleni.

İskender ayakta dikilerek kıza bakmayı sürdürdü. Burada kalırsa ne olacağını az çok tahmin ediyordu. Bir adım atarak kızın yanına, yatağın üzerine oturdu. Onun elini tutarak, “Dün akşam bizi düşündün mü?” diye sordu.

“Evet, denemek istiyorum.”

İskender gülerek kıza sarıldı. “Pişman olmayacaksın.”

“Umarım,” derken Eleni de güldü.

Dudakları birleştğinde Eleni içindeki heyecanı bastıramadı. Kollarını adamın boynuna doladı. Öpüşleri gittikçe daha ateşli bir hâl alırken İskender kıızı yavaşça yatağın üzerine yatırdı. Bir ara başını kaldırıp onun masmavi gözlerine baktı. “Burada kalmamı istiyor musun?” diye sordu.

“Evet,” dedi Eleni tereddüt etmeden.

Bunun üzerine İskender onu tekrar öptü. O da içindeki heyecanı bastıramadı. Eleni’nin dudakları aralandığında ruhunun bu kıızı beklediğine yemin edebilirdi.

Bedenleri birleştiği gibi ruhları da birleşti.

Sabahın ilk ışıklarında Eleni gözlerini açarak yanında yatan adama baktı. Hafif traşlı yüzü, rahat bir uykunun dinginliğinde sakindi. Bir süre onu seyrederek dün geceyi düşündü. Sevişmeleri olağanüstüydü. Yapısı gereği

her zaman endişelenecek bir şeyler bulan Eleni bu sefer endişe duymuyordu. O sırada gözlerini açan İskender kızın kendisini seyrettiğini gördüğünde gülümsedi. "Günaydın mavi gözlüm," dedi Türkçe olarak.

Bunun üzerine Eleni güldü. "Günaydın."

"Beni mi seyrediyordun?"

"Evet," dedi Eleni. Nedense onun yanında kendisini o kadar rahat hissediyordu ki sorduğu sorulara samimiyetle cevap veriyordu.

"Peki, ne düşünüyorsun bakalım?"

"Yakışıklı olduğunu ve uyurken çok huzurlu göründüğünü," dedi gülümseyerek.

"Yanımda bir melek ile uyudum, ondandır."

İskender kızı kendisine çekerek üzerine yatırdı. Onu öptüğünde Eleni çoktan kollarını adamın boynuna dolamıştı. "Hiçbir yere gitmeden bütün günü yatakta geçirebilirim," dedi İskender.

"Bugün kardeşine gideceğiz, unuttun mu?"

İskender onu tekrar öptü ve kalkmak için hareket eden kızı serbest bıraktı. Eleni banyoya girerken, İskender kollarını başının arkasına atarak bir süre daha yatakta kaldı ve dün geceyi düşündü. Hayatında ilk defa bir kızla seviştikten sonra kalkıp gitmek için acele etmemiş, onu kollarına alarak rahat ve huzurlu bir uykunun kollarına kendini bırakmıştı.

"Bu sefer ruh ikizimi buldum," diyerek yataktan kalkıp banyoya girdi. Eleni duşun altındaydı. Çıkmadan duşun kapısını açarak içeri girdi. Kıza sarıldığında Eleni sırtını onun göğsüne yasladı. İskender'in elleri kızın göğüslerini okşamaya başladığında "Vaktimiz yok İskender," diyen kız ona doğru döndü.

"Pekâlâ, kaç bakalım," diyen İskender kızı rahat bıraktı.

Eleni duştan çıkarak havluya sarılıp banyodan çıktı. Üzerini giyinerek saçlarını taradı. Uzun zaman sonra o kadar mutluydu ki dudakları Rumca bir şarkı mırıldanıyordu.

İskender de çıktığında "Gitmeden eve uğramalıyım. Üzerimi değiştireyim," dedi.

"Olur," diye cevapladı genç kadın.

Yarım saat sonra çıktıklarında "Yolda kahvaltı yapalım," dedi İskender. Aşağıya indiklerinde Eleni hesabını kapattı. İskender ödemek istemişti ama Eleni kendi parasını kazandığı günden beri hiçbir erkeğe kendisi için para ödetmemiştir.

"Bir daha ne zaman gelirsiniz?" diye soran kadına gülümsedi.

"Şu anda bilmiyorum ama ev bitmek üzere. Umarım bir daha gelişimde evde kalabilirim."

"İnşallah," diyen kadın aldığı cevaptan çok memnun değil gibiydi.

Eleni dışarıya çıkıp arabasına yürüdü. Valizini bagaja koymuştu ki İskender'in büyük arabası yanına yaklaştı. İskender arabasından indiğinde Eleni de işini bitirmişti.

"Eve kadar peşimden gelersen, ondan sonrasını senin arabanla devam ederiz."

"Nasıl döneceksin sonra?"

"Bulurum bir yolunu."

Evin önüne geldiklerinde Eleni arabadan inmedi. İskender'in ailesi hâlâ evdeydi. Onlara gözükmek istemiyordu. Birkaç dakika sonra İskender bahçe kapısında görüldüğünde Eleni arabadan inerek şoför koltuğunu ona bıraktı. İskender uzun zamandır küçük araba kullanmamıştı, koltuğu en geriye çekerek arabaya oturdu. Yola çıktıklarında "Kız kardeşin geleceğimizi biliyor mu?" diye sordu Eleni.

“Evet, biraz önce konuştum kendisiyle,” diyerek kıza baktı. Heyecanlı ve tedirgin görünüyordu. “Merak etme o da ailedeki diğer kişiler kadar sevecen ve meraklıdır,” diyerek güldü İskender.

Bunun üzerine Eleni de güldü. İskender onu her zaman rahatlatmıştı. İskender kıza baktı ve bir an gözlerini ondan alamadı. Hep hüznle bakan gözlerinde bir neşe vardı şimdi.

Hoş sohbetle geçen yolda durup kahvaltı ettiler ve sonunda İzmir’e girdiklerinde İskender arabayı büyük bir binanın önünde park etti. Eleni elindeki zarfla asansöre bindiğinde heyecan içindeydi. İskender bunu anlamış gibi kızın diğer elini tuttu. Eleni önce kenetlenmiş ellerine sonra da başını kaldırıp İskender’in sımsıcak bakan, koyu gözlerini süzdü. O sırada asansör durdu. İskender onun elini bırakmadan asansörden indi. Açık kapının önünde bekleyen, siyah saçları beline kadar gelen ve en az İskender kadar koyu gözlere sahip olan genç bir kadın onlara gülümseyerek bakıyordu. Eleni daha farklı bir tip beklemişti ama Işıl salaş kot pantolonu ve salaş tişörtüyle herhangi bir genç kız gibiydi. İskender, Eleni’nin elini bırakarak kardeşine sarıldı. Sonra da yanındaki kıza bakıp, “Eleni, kız kardeşim Işıl,” diyerek onları tanıştırdı.

İçeri girdiklerinde Eleni İzmir’e yukarıdan bakan dairenin içinin oldukça modern döşenmiş olduğunu gördü. Duvarlarda Işıl’ın yaptığı suluboya resimler vardı. Pencereye bakacak şekilde konumlanmış, geniş gri kanepeye oturduğunda İskender de yanına geçti. Işıl da onların karşısındaki geniş döner koltuğa oturarak karşısındaki ikiliye baktı. Bu sabah annesiyle oldukça uzun bir telefon konuşması yapmış, ailedeki dedikoduları öğrenmişti. Onları el ele gördüğünde aralarında bir

samimiyet olduğunu anlamıştı. Hatta annesi haklıydı, bunların aralarında olan şey sandıklarından daha fazlaydı.

Eleni gözlerini duvarlardaki resimlerden ayırıp, kendisine gülümseyerek bakan kıza döndü. “Resimler çok güzel. Daha önce de Çeşme’de ve köydeki evde de görmüştüm. Hep suluboya mı yapıyorsunuz?” diye sordu.

“Genelde farklı tekniklerde çalışıyorum ama suluboya daha çok hoşuma gidiyor. Benimkisi sadece kafamı boşaltmak için yaptığım çalışmalar. Çok daha güzellerini gördüğünüze eminim. Bu arada oldukça karakteristik bir yüzünüz var. Sizin de resminizi yapmak isterim, eğer izin verirseniz.”

“Çok isterim ama şu anda bunun için vaktim yok ne yazık ki.”

“Önemli değil, olduğunda yaparız.”

Eleni kızı sevmişti. Samimi ve cana yakındı. İskender konuşunca ona döndü.

“Sana bu sabah bahsetmiştim,” dediğinde Işıl yerinden kalkarak masanın üzerinde duran birkaç dosyayı ve birkaç defteri ayaklarının dibine koyarak tekrar aynı yere oturdu.

“Evet, ben de dokümanları çıkardım. Biraz baktım da, bahsettiğin dönemde köyde dört tane Mustafa yaşıyor-muş. Tabii o zaman soyadı kanunu olmadığı için aileler lakaplarıyla tanınıyor. Onun için de yaş aralıklarına baktım. Yaş aralıkları senin verdiklerine uyuyor ama tek bir Mustafa şimdiki eve çok yakın oturuyormuş,” diyerek kıza döndü.

Eleni nefesini tutarak onun konuşmasını bekledi. İskender de oturduğu yerde öne doğru eğilmişti. “Peki, devam et,” dedi sonunda kardeşine.

“Bu Mustafa, büyük büyükbaba Rıza’nın ağabeyi.”

İskender önce yanında oturan kıza, sonra da kız kardeşine baktı. “Yani ölen büyük büyük amca mı?”

“Evet. Eleni ismini daha önce duyduğum için fazla araştırmama gerek kalmadı.”

“Nereden duydun?” diye sordu İskender.

Işıl’ın cevap vermesine fırsat kalmadan Eleni “Mustafa sizin akrabanız mı?” diye sordu.

“Evet,” diyerek Eleni’ye döndü İskender. “Aile çok geriye gidiyor. Soyağacından bunu görebiliyoruz,” diyerek kız kardeşinin uzattığı büyükçe bir kâğıdı kızın önündeki sehpayaya yaydı. Bir ağaç şeklindeki çizime baktı Eleni. Yıllar içinde çeşitli kollara ayrılmış ve her bir kol bölünerek çoğalmıştı. Bazı kolların diğerlerinden daha kısa olduğu görülüyordu. İskender bir kolu işaret ederek, “Bu bizim geldiğimiz soy,” dedi. Eleni eğilerek oraya baktı. İsimlerin yanlarında tarihler vardı. Bunlar doğum ve ölüm tarihleri olmalıydı ama emin olamadı.

“Bu tarihler nedir?”

Işıl eğilerek “Bunlar doğum ve ölüm tarihleri. Aynı zamanda evlilik tarihleriyle soy ağacına giren kadınların ve erkeklerin isimleri. “Bundan sonrasını sen anlatabilirsin,” dedi ağabeyine dönerek.

“Ziya dedenin iki oğlu olmuş,” dedi İskender, parmağıyla bir kolu işaret ederek. “Mustafa ve Rıza. Mustafa 1903’te doğmuş. Henüz on yedi yaşındayken Kurtuluş Savaşı’na katılmış. Savaşın sonlarında öldü haberi gelmiş ama birkaç yıl sonra sağ salim ortaya çıkmış. Sonra gemici olarak iş bulmuş. Birkaç yıl da bu şekilde yaşamış ama sonra İzmir’den dönerken bindiği otobüs kaza yapınca 1939 yılının Şubat ayında ölmüş. Mezarı köydeki aile mezarlığında.”

“Hiç evlenmemiş mi?”

“Hayır.”

“O zaman bu her şeyi açıklıyor. Bir daha hiç bir araya gelememişler.”

“Büyük ihtimal.”

Eleni büyük büyükannesi için üzüldü. Çok sevdiği birini kaybetmişti. Belki de birbirlerine söz vermelerine rağmen Mustafa’nın öldüğünü duyduğu için evlenmişti ama aslında Eleni Mustafa yaşarken evlenmiş ve büyükannesinden önce iki de çocuğu olmuştu. Eleni de bir zamanlar kendi soy ağaçlarını incelemişti. Başını önündeki kâğıttan kaldırıp Işıl’a baktı.

“Mustafa’yla ilgili sadece bu kadar mı bilgi var?”

“Resmî olarak bu kadar ama Rıza dede günlük tutmayı seven biriymiş.”

“Günlük mü?” diye sordu İskender. Böyle bir günlükten haberi bile yoktu.

“Evet, Rıza dede öldüğünde tuttuğu günlükleri karısı en büyük kızı Zeynep’e bırakmış ama Zeynep de erkenden ölünce kardeşi Rıfat dedeye kalmış. Dedem de ölmeden önce günlükleri babama bırakmış.”

“Yani günlükler babamda mı?”

“Hayır, o araştırma için bana vermişti.”

“Hâlâ sende mi?”

“Evet,” dedi Işıl gülerek. “Babam bende kalmasını istedi.”

Eleni iki kardeşin konuşmalarını dinliyordu. Sonra tekrar Işıl’a döndü. “O günlüklerde Mustafa ile ilgili bilgiler var mı?” diye sordu.

“Günlükler bire bir hayatlarıyla ilgili değil. Daha çok yaşadığı dönemdeki olayları yazmış. Kurtuluş Savaşı’ndaki yılları. Ülkede yaşanan olayları, Mustafa Kemal’le birlikte değişen yaşamlarını, tüm bunlar olurken ailedeki bazı gelişmeleri de kaleme almış. Biraz önce

de söyledim ama dikkatinizden kaçtı. Eleni adını bu gün-lüklerde okudum.”

“Büyük büyükannemden mi bahsetmiş?”

“Evet. O zaman bu o kadar ilgimi çekmedi ama sabah İskender arayınca dün akşam tekrar okudum o bölümü,” dedi Işıl ve yanında duran defterlerden birini aldı. İşa-retli sayfayı açarak Eleni’ye gösterdi. Eleni mahcup bir tavırla “Ne yazık ki Türkçe okuyamıyorum,” dedi.

Işıl defteri önüne çekerek, “Bu defterde bahsedilen Eleni büyük ihtimalle senin büyük büyükannen. Mus-tafa askere gitmeden önce Eleni adında bir Rum kızına sevdalıymış ve aynı zamanda bu Rum aile, komşuları oluyormuş. Rıza dede ağabeyi askere gidene kadar bu sevdadan haberdar değilmiş ve o zaman da zaten çocuk-muş. Ne zaman Mustafa askere gitmiş, o zaman araların-da yazdıkları mektuplara aracılık etmeye başlamış. Ta ki Eleni ailesiyle birlikte buradan göçene kadar,” dedi Işıl. Birkaç sayfa atlayarak okuyup anlatmaya devam etti.

“Eleni Rıza’ya Girit’ten birkaç mektup daha gönder-miş ama Rıza o zaman akıbeti belli olmayan ağabeyine bu mektupları ulaştıramamış,” diyerek sustu ve yerdeki klasörlerden birini alarak açtı. Bir naylon dosyanın için-den iki tane mektup çıkarıp Eleni’ye uzattı.

“Bunlar Eleni’nin, Girit’ten Mustafa’ya verilmek üzere Rıza’ya yazdığı mektuplar. Ben bulduğumda hiç açılma-mıştı. Mektupları merak ederek ben açtım.”

Eleni mektupları eline aldığı anda neredeyse heyecan-dan titriyordu. Sararmış zarfı itina ile açarak içinden çıkan, fazla uzun olmayan ve Rumca yazılmış mek-tubu okudu. Girit’teki adresini verdiği, iyi olduğunu, Mustafa’dan haber beklediğini yazdığı tek sayfalık bir mektuptu. Diğerleri biraz daha uzundu ve Mustafa’ya bir an önce gelmesini yoksa onu evlendireceklerini yazmıştı.

Eleni mektubun son kısmına geldiğinde gözyaşlarını tutamadı. Büyükanne Eleni, Mustafa'ya duyduğu sevgiyi ve özlemi dile getirmişti. Tüm bunlardan sonra büyük büyükbaba Nikolas'la istemeden evlenmişti.

Başını mektuptan kaldırdığında kendisine bakan kardeşlere bakıp gözyaşlarını sildi. "Affedersiniz, kendimi tutamadım."

İskender yanında oturan kızın elini tutarak gülümse-di. "Affedilecek bir şey yok," diye fısıldadı.

Eleni mektupları tekrar zarfa koyup Işıl'a uzattı. Işıl "Bence onlar sizde kalmalı," dedi.

"Teşekkür ederim," dedi ve o anda aklına takılan soruyu sordu. "Mektuplar Rumca yazılmış, Mustafa Rumca biliyor muydu?"

"Bilmiyoruz ama büyük ihtimal biliyordu."

Eleni bu sefer yanındaki zarftan Mustafa'nın mektuplarını çıkardı. Işıl mektupları görünce heyecanla kıza baktı. "Bunlar Mustafa'nın büyükanne Eleni'ye yazdığı ve Rıza dedenizin aracılık yaptığı mektuplar ama hepsi Türkçe yazılmış."

Işıl açıklama yapma gereği duydu. "O dönemde köydeki birçok Rum Türkçe biliyordu. Hatta bazılarının anadilleri bile Türkçeydi. Genelde yaşadıkları mahalleler ayrıydı ama bazen her iki halk da aynı mahallelerde oturuyordu. Bizimkiler komşu olduğuna göre aynı mahallede oturdukları belli. O dönemde evlerimizin bulunduğu yer biraz da köyün ileri gelenlerinin ya da zenginlerinin oturduğu yer olarak biliniyordu. Yüz yıllardır bir arada yaşamış bir topluluktan bahsediyoruz. İbadetleri dışında aynı koşullarda yaşamış insanlar bunlar. Birbirlerinin düğünlerine, cenazelerine gitmişler. Yüzyıllardır uyum içinde yaşamışlar. Kurtuluş Savaşı'nda bazı Rumlar Yunanistan'ın tarafında olup onlarla birlikte savaşmış-

lar ama büyük çoğunluğu bunlara katılmamış ama tabiri caizse yaşın yanında kuru da yanmış. Savaşın hemen akabinde imzalanan bir anlaşmayla, karşılıklı ve zorunlu olarak yaklaşık bir milyon yedi yüz bin insan yaşadıkları topraklardan koparılarak bir başka ortamda yaşamaya zorlanmış. Bu kolay bir şey değil. Buraya gelen Türklerin bir kısmı kendi dillerini bile bilmeden gelmişler. Aynı şey burada yaşayan ve Yunanistan'a giden Rumlar için de geçerlidir. Bu mektuplardan anladığımız kadarıyla Mustafa ve Eleni birbirlerinin dilini okuyup yazacak kadar, her iki dili de biliyorlarmış. Bu arada siz Türkçeyi nereden öğrendiniz? İskender bildiğinizi söyledi," diye Eleni'ye sordu Işıl.

"Büyükanne Eleni Türkçe bilirdi ve bunu kendi kızına da öğretmiş, o da kendi kızına... Böylelikle ben de öğrendim ama çoğu kelimenin anlamını henüz bilmiyorum ve aksanım da iyi değil. Sadece konuşma dilini öğrendim. Ne yazık ki okuyup yazamıyorum."

"Eleni'nin bana gösterdiği Mustafa'nın mektubunu ben de okuyamadım," dedi İskender.

"Çünkü o dönem yazma ve konuşma dili farklıydı. Halk Türkçe konuşurdu ama yazma dili Osmanlıcaydı," dedi Işıl. Ardından Eleni'ye döndü. "Bir tanesine bakabilir miyim?"

"Tabii," diyerek mektuplardan birini desteden çekip Işıl'a uzattı Eleni.

Işıl mektubu açarak okumaya başladı. Bir süre sessizce onun konuşmasını beklediler. Bu sırada İskender yanında oturan kıza dönerek gülümsedi. Eleni de ona gülümseyerek Işıl'ın konuşmasını bekledi.

Sonunda Işıl, "Sevgili Eleni," diye başladığında ikisi de ona döndü. "Seni o kadar çok özledim ki, geceleri uyuduğum az uykuda bile senin o rüzgârda savrulan

sarı saçlarını ve bana gökyüzünü hatırlatan masmavi gözlerini görüyorum. Sırf bu görüntüyü kaybetmemek için uyanamıyorum. Burada bana uykucu adını koydular oysaki rüyamda seni gördüğümü bir bilseler bana hak verecekler. Burası tam anlamıyla bir cehennem. Askeri eğitimden sonra bizi cepheye gönderdiler. Birçok malzememiz eksik ama vatanımızı korumak için gerekli her şeye sahibiz aslında. İnanıyoruz ki bu savaşın galibi biz olacağız. Savaş uzadıkça sana olan hasretim de o oranda büyüyor ama artık iki düşman ülkenin çocuklarıyız. Bundan sonra hayat ikimiz için de çok zor olacak ve tüm bunları nasıl aşacağımızı düşünmekten kendimi alamıyorum. Hâlâ köyde olduğunuzu bilmek tek tesellim ama sana söz verdiğim gibi, ne olursa olsun ya da nereye gidersen git seni bulacağım Eleni. Seni bulunca, hayalini kurduğumuz o hayatı yaşayacağız. Buna tüm kalbimle inanıyorum. Lütfen sen de buna inan. Bir yolunu bulacağız, şimdiye kadar bulduğumuz gibi. Sen içini ferah tut ve beni burada mektupsuz bırakma. Seni çok seviyorum benim güzel Eleni'm. Sağlıcakla kal."

Işıl mektubu bitirdiğinde derin bir sessizlik oldu. Her biri kendi dünyalarında asla kavuşamamış bu iki sevgiliyi düşünüyordu.

Eleni elindeki desteye bakarak. "Burada daha çok mektup var," dedi.

"İsterseniz o mektupları bana bırakabilirsiniz, hepsini size tercüme edebilirim."

"Çok iyi olur. Tarih sırasına göre düzenlenmiş," diyerek zarftan çıkardığı diğer desteyi de Işıl'a uzattı.

"Nereye göndereyim?"

"Kısa süre sonra tekrar geleceğim. Evin yapımı devam ediyor. O zaman sizden alırım."

"Tamam o zaman. Bunları senin için koruyacağım."

“Hiç kavuşamamış olmaları ne acı. Eleni onun öldüğünü sanarak istemeden evlenmiş ve Mustafa da onu hiç aramamış anlaşılan,” dedi Eleni Işıl’a bakarak.

Işıl gülümsedi “Aslında teoriniz doğru değil,” dedi, yerden bir defter alıp işaretlenmiş sayfasını açarak. “Bu, Rıza dedenin yazdığı defterlerden biri, dediğim gibi bire bir günlük değil ama Mustafa’nın ölüm haberi geldiğinde Rıza dede bunu Eleni’ye bildirmek için bir mektup yazdığından bahsetmiş. Mektubun içeriğinden bahsetmemiş gerçi. Büyük olasılıkla onun öldüğünü bildiren bir mektuptur,” diyerek elindeki defteri bırakıp bir başka defteri aldı. Yine daha önce işaretlenmiş sayfayı açarak konuştu.

“Bu defter birkaç yıl sonrasına ait. Burada da Mustafa’nın döndüğünden bahsediyor. Savaşın son zamanlarında ağır yaralandığını ve bir köylünün evinde kaldığını, uzun süre hafızasını toplayamadığı için kim olduğunu bilmeden yaşadığını, sonunda hafızasına kavuştuğunda onları bulduğunu yazmış. Babasının onu yıllarca arattığından ve abisinin geri dönmesinin ailedeki en büyük sevinç olduğundan bahsetmiş. Bu o zaman için büyük bir olaymış. Öldü diye düşündükleri oğulları geri gelmiş ama Mustafa savaşın izlerini bedeninde taşıyormuş. Bir bacağı savaş sırasında yara aldığı için sakatmış. Rıza dede Mustafa’nın artık buradan giden adamla bir ilgisinin kalmadığını ve saplantılı şekilde Eleni’yi aradığını yazmış. En büyük oğul olmasına rağmen baba işini elinin tersiyle itmiş ve gemici olarak çalışmaya başlamış,” diyerek sustu. Sonra da devam etti. “Bence Mustafa o dönemde rahatça adalara gidip gelebilmek için bu mesleği seçmiş olabilir. Belki de Eleni’yi bulmayı planlıyordu.”

“Olabilir,” diyerek heyecanla Işıl’ı dinlemeyi sürdürdü Eleni.

Işıl elindeki defteri bırakıp bu sefer başka bir defter aldı. Yine işaretlenmiş bir sayfayı açtı. “Bu, Mustafa’nın dönüşünden altı yıl sonrasına ait. Yani 1938 yılına. Mustafa ölmeden bir sene öncesi. Burada yine Mustafa’dan bahsetmiş Rıza dede. Onun Eleni’yi bulduğundan ve aileye onunla evleneceğini söylediğinden bahsediyor. Tabii kıyamet kopmuş. Aile evli ve iki çocuklu bir Rum’u gelin olarak kabul etmeyeceklerini söylemiş ve Mustafa da aileye karşı gelerek ne olursa olsun onunla evleneceğini söyleyip İzmir’e yerleşme planları yapıyormuş. Hatta İzmir’e giderek bir ev bulduğunu ama bu gidiş gelişlerin birinde bindiği otobüsün kaza yapması sonucu öldüğünü yazmış. Yine Mustafa’nın verdiği adrese bir kez daha mektup yazarak, Eleni’ye Mustafa’nın öldüğünü bildirmiş. Ondan sonraki günlüklerinde bir daha ne Mustafa’dan ne de Eleni’den bahsediyor.”

İskender, “Demek ki Mustafa Eleni’yi bulmuş. Hatta beraber bir gelecek bile planlamışlar ama kader bunu istememiş,” dedi.

Eleni bir süre konuşmadan düşündü. Sonra iki kardeşe baktı. “Büyükanne Eleni o zamanlar Nikolas dedeyle evliydi ve iki çocukları vardı. Mustafa’yla gitmeye karar verdiğinde evliliği devam ediyordu. Onun ölümüyle birlikte tekrar kocasına dönmüş olmalı. Çünkü Mustafa’nın öldüğü tarihten sonra büyükanne doğmuş.”

“Büyük ihtimal birlikte olabilmek için kaçacaklardı. O dönemde iki ülke arasındaki düşmanlık en üst seviyedeydi. Mustafa’nın ailesinin bu beraberliği kabul etmediği belli. Aynı durum Eleni’nin ailesi için de geçerli olabilir,” dedi İskender.

“Olabilir tabii,” dedi Işıl karşısındaki üzgün kıza bakarak. “Belki de büyükanne annesi hakkındaki ger-

çekleri biliyordur. Bazen aile sırları bir sonraki kuşağa aktarılabilir.”

“Bilmiyorum, şimdiye kadar bu konuda hiçbir şey duymadım. Belki onunla konuşmam gerek.”

“Ben de tekrar günlüklere bakacağım, belki gözüm-den kaçan bir şey vardır. Bir dahaki gelişinde tekrar bu konuyu konuşabiliriz.”

“Evet,” diyerek saatine baktı Eleni. Uçağının kalkış saati yaklaşıyordu. Mektuplar hariç diğer şeyleri tekrar zarfa koyarak çantasına yerleştirdi. “Her şey için teşekkür ederim ama benim kalkmam gerekiyor. Uçuş saatim yaklaştı,” dedi ayağa kalkarak.

“Seni bırakmamı ister misin?” diyen İskender’e döndü.

“Hayır, arabayı havaalanında teslim edeceğim. Oraya kadar gelmene gerek yok.”

Kapıya yürüdü. Çıkmadan Işıl’la vedalaştı. Işıl onları yalnız bırakmak için içeri girdiğinde, İskender kapının önünde dikilen kıza bakarak ona yaklaştı. Eleni de ona bakıyordu.

“Biliyor musun karşılaştığımız andan beri aramızda eskiden yaşanan bir şeyler olduğunu hissediyordum.”

Eleni gülümsedi. “Ortak bir geçmişimiz varmış.”

“Evet,” dedi İskender kıza biraz daha yaklaşarak. “Gitmeni hiç istemiyorum,” diye fısıldadı.

“Gitmeliyim,” dedi Eleni.

“O zaman dönmeni sabırsızlıkla bekleyeceğim,” diyerek kızın yanağına elini koydu. Sonra da eğilerek Eleni’yi öptü.

İskender’in sözlerinin kalbini sımsıcak duygularla doldurduğunu hissetti Eleni. O da bu aşamada gitmek istemiyordu ama işi onu bekliyordu. Bu durumda ilişkileri daha ne kadar devam edebilirdi emin değildi ama bunu sorgulamak için geç kalmıştı. Onunla birlikte ol-

muş ve bunun sonsuza kadar devam etmesini bile istemişti. Üstelik kalbi bu duygularla doluyken bu öpüşe kayıtsız kalması mümkün değildi. İskender'in istekli dudaklarına karşılık verdi ama yine de ilk geri çekilen Eleni oldu.

"Görüşürüz," diyerek gülümsedi ve kapıyı açarak dışarıya çıktı. Asansöre bindiğinde kapının önünde dikilip kendisine bakan adama döndü. O anda her ikisi de kordorda birbirlerine yürüyüp tekrar öpüştüler. Ayrıldıklarında İskender kızın yanağını okşadı. "Çabuk dön," dedi gülümseyerek.

"Tamam," diyen Eleni tekrar asansöre yürüyüp bu sefer İskender'e bakmadan bindi. "Bana ne oluyor?" diye mırıldandı. Sonra da yüzünde kocaman bir gülümsemeyle katları inmeye başladı.

İskender eve girdiğinde koltukta oturan kız kardeşi "Aranızda ne var?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedi İskender koltuğa otururken. "Gerçekten bilmiyorum ama gitmesini hiç istemedim."

"Ona âşıksın sanırım."

"Delice, değil mi?"

"Güzel kız ve belki de geçmişte Mustafa ve Eleni'yi bir araya getiremeyen kader bu sefer sizi birleştirmek istiyor olabilir."

"Buna inanıyor musun?"

"Evet," diyerek güldü Işıl. "Bence sen de inanıyorsun."

İskender de gülmeye başladı. "İnanmak istiyorum," dedi. "Hem de tüm kalbimle."

Eleni uçakta büyükanne Eleni'yi düşünüyordu. Öldüğünü sandığı ilk aşkı yıllar sonra karşısına çıktığında neler yaşamıştı acaba? Ama bunları ona anlatacak bü-

yükanne Eleni artık yoktu. Genç kızken yazdığı deftere rağmen büyükanne Eleni Girit'e gittiğinde neden tekrar yazmamıştı? Keşke yazmış olsaydı, o zaman orada yaşadıklarını da öğrenebilirdi. Tüm bunları büyükannesinin bilip bilmediğini merak etti. Büyükanne büyükanne Eleni ölene kadar kızıyla beraber yaşamıştı. Bu da bazı şeyleri büyükannesinin bildiğini düşündürüyordu Eleni'ye. Atina'ya döndüğünde bunu konuşmak için Girit'e gidecekti. Tüm düğüm Büyükanne Anatola'da çözülebilirdi.

Anatolia

Geçmişteki Günler

Anatola

Babam öldüğünde yedi yaşındaydım. Ne babamı hatırlıyorum ne de onun öldüğünü. Oysa yedi yaşında olan birçok şeyi hatırlıyorum. Okuldaki ilk günümü, arkadaşlarımı ve İngiltere'den Girit'e dönüşümüzü hatırlıyorum. Ama babamı hiç hatırlamıyorum. Nedense bilinçaltım onunla olan anılarımı sanki beynimin çok derinlerine gömmüş gibi. Ne kadar zorlasam da anılarımı oradan gün yüzüne çıkaramıyorum. Sadece beni dizlerinin üzerine oturtup zıplatan bir adamın aniden evden yok olduğunu hatırlıyorum o kadar. Bir de annemin bana her defasında sarılarak, "Tekrar babasız kaldın benim talihsiz yavrum," demesini hatırlıyorum. Çünkü bunu ona sorana kadar söylemeye devam etmişti. O zaman sanırım sekiz yaşlarındaydım. Yine bir gün bana sarılarak, "Ahh talihsiz yavrum, tekrar babasız kaldın," dedi. Nedense bu cümleyi ağabeyime ya da ablama sarılırken söylemezdi.

"Neden bana tekrar babasız kaldın diyorsun anne?" diye sordum.

Şaşkınlıkla yüzüme baktı. "Çünkü baban öldü," dedi.

“Evet ama neden tekrar diyorsun?” diye ısrarla sordum.

Bir şey demedi. Bir insanın babası sadece bir kez ölmez miydi? Bu sorunun cevabını annemden aldığım da ben de hayatımda onun kadar hatalar yapmıştım.

Çocukluğumun hatırladığım tek anısı sürekli taşınmamızdı. Hiçbir evde birkaç seneden uzun kalmıyorduk. Belki de bu şekilde adayı birkaç kez turlamış olabiliriz. Her taşınmamızda daha az eşyamız oluyordu. Çünkü annem her taşındığında kendisine ağır gelen bir eşyayı daha, bir önceki evimizde bırakırdı. Böylelikle bir dönem sonra sadece giysilerimizi ve bizim için olmazsa olmaz şeylerimizi alıp gider olmuştuk. Bu benim için o zamanki yaşımda işkence gibi bir şeydi. Hiç arkadaşım olmazdı. Zaten içine kapanık, çok konuşmayan bir çocuktum. Zar zor arkadaş edinirdim ama sık taşındığımızdan bir daha o çocukları göremezdim. Bazen öyle zamanlar olurdu ki hiç arkadaş edinemedim bile bir başka yere taşınmış olurduk. O zamanki çocuk aklımla bir şeyden kaçtığımızı, annemin bir suç işlediğini düşünürdüm ama büyüdükçe bunun annemin sadece iç huzuru bulmak için attığı bir adım olduğunu anladım. Huzursuzluğu sadece kendisini değil, onun yanında yaşayan üç çocuğunu da etkiliyordu.

Annem özünde iyi bir kadındı. Çok güzeldi. Uzun sarı saçlarını açıp, üç çocuk doğurmasına rağmen incecik kalan belini saran çiçekli elbiseler giyer, yolda yürüyen erkeklerin hayranlık dolu bakışlarına neden olurdu. Sevecendi, her zaman önceliği çocukları olmuştu. Etrafında ona kul köle olacak erkekler olmasına rağmen babamdan sonra bir daha asla evlenmedi. Sevgilisi bile olmadı. Yine de son derece tutarsızdı. Çocuklarına düşkün olmasına rağmen bu sık taşınmalarının çocukları üzerindeki olum-

suz etkilerini hiç fark edemedi. Ne kadar mutsuz olduğumuzu ve buna artık dayanamadığımızı göremedi. Ablamın ve ağabeyimin daha on sekiz yaşına bile girmeden sigaraya başladığını bile bilemedi. Dünyası kendi etrafında dönüyordu ve o döngüye bizim ayak uydurmamızı bekliyordu. Ruhlarımızın yaralandığını, hiç arkadaşımızın ya da komşumuzun olmadığını, kendi yalnızlığının içine bizi de dâhil ettiğini hiç anlayamadı. Sanki bu dünyada diğer insanlarla bizim aramızda hiç kimsenin görmediği hatta orada olduğunu bile bilmediği, ne yaparsak yapalım aşamadığımız koskoca bir duvar vardı.

Umutsuzluk ve mutsuzluk içinde geçen koskocaman bir çocukluk yaşadım. Ablamla birlikte yattığımız odamızda bazı geceler ablamın sessizce ağladığını duyardım. O da benim kadar mutsuzdu ama ben mutsuzluğumu çok gösterebilen, onu her an yaşayabilen biri değildim. Belki de çocuk olmanın verdiği bir avantajla kendimi oyalamayı bilirdim. Yine de kiliseye her gittiğimde annemin artık taşınmaması için mum yakar, dua ederdim ama yıllar geçip de dualarımın kabul edilmediğini gördüğümde artık annem için dua etmeyi bıraktım. O benim gözümde gerçek anlamda umutsuz bir vakaydı.

Ablam annemin bu sık taşınma hevesinden bıktığı için yirmi yaşına girer girmez evlendi. Evlendiği adamı gerçekten evlenecek kadar seviyor muydu yoksa yaşadığımız bu hayattan mı bıkmıştı bilmiyorum ama ben ablamın evlenerek evden gitmesinin en büyük suçlusu olarak hep annemi gördüm. Düğünden önceki gece onunla geç saatlere kadar konuştuk. Küçüktüm ama içinde yaşadığımız olumsuz koşullar beni de hızlı olgunlaştırmıştı.

“Neden hemen evleniyorsun Maria?” diye sordum. Mavi gözleri ve sarıya yakın açık kumral saçlarıyla o kadar güzeldi ki. Aynanın karşısında rengini çok sevdiğim

saçlarını fırçalıyordu. Elinden fırçayı alarak onun saçlarını fırçalamaya başladım. Yumuşacık, ipek gibiydi. Evlenecek olmasına rağmen gözleri hüznünlüydü. Her kadın evleneceği için sevinmez miydi?

“Yorulдум artık Anatola,” dediğinde aslında isteyerek evlenmediğini anlamıştım. “Taşınmaktan, her defasında benim için önemli olan bir şeyi arkamda bırakmaktan yorulдум. Evim diyeceğim bir yerim olsun istiyorum.”

O zamanki aklımla bile sırf bunun için evlenilmeyeceğini biliyordum. “Ben de yorulдум Maria. Üstelik hiç arkadaşım yok.”

“Biliyorum canım. Hiçbirimizin yok. Hepimiz yalnız büyümek zorunda kaldık. En çok da sen,” diyerek elimi tuttu. Gözlerimin içine baktı. “Ama biliyor musun evlendiğinde artık yalnız olmak zorunda değilsin. Dima’nın senin yaşında birçok yeğeni var. Onlarla arkadaşlık edebilirsin.”

“Annem seninle oturmama izin verir mi?”

Fırçayı tekrar elime verip aynaya döndü. “Evlendiğinde gelip benimle yaşayabilirsin istersen,” dedi.

Sevinçle boynuna sarıldım. “Hep mi?”

“Büyük ihtimalle annem izin vermez ama bunaldığında, kendini kötü hissettiğinde bizde kalabilirsin.”

“Ama başka yere taşınunca sana nasıl geleceğim?”

“Buluruz bir çaresini Anatola, bu kadar düşünme canım.”

O kadar mutlu olmuştum ki önceden evlenip gitmesini istemezken şimdi evlenmesini istiyordum. Belki de onun sayesinde benim de diğer çocuklar gibi arkadaşlarım olabilirdi. Hem Dima iyi bir adamdı. Ablamı görmeye gelirken bana şekerlemeler getirir, benimle sanki onun yaşıdaymışım gibi oturur konuşurdu.

Bu mutluluğum fazla uzun süremedi. Ablam evlendiğinde annem bir süre onlarda kalmama izin vermedi. “Yeni evlilerin bir süre yalnız yaşaması gerekiyor Anatola,” derdi. Birkaç ay sonra da ablam hamile olduğunu söyledi. Böylelikle kocasının kız kardeşleri onun yanında kalmaya başlamıştı. Annem bu sefer de, “Evleri yeteri kadar kalabalık. Ablan zor bir hamilelik geçiriyor hem ona hem de sana bakamazlar,” demeye başladı. Ben bu süre içerisinde ablamda bir gece bile geçirememiştim. Annemle birlikte onu ziyarete gidiyor ancak birkaç saat vakit geçirebiliyordum. O kadar güzel bir evi vardı ki oradan döndüğümde üzülür, keşke orada kalabilseydim diye geçirirdim içimden. Böylelikle aradan aylar geçti ve doğum ânı geldiğinde annemle ablama gittik. Ablam ter içinde yatağında yatıyor, ara ara bağıyor ve yüzünden acı çektiği belli oluyordu. Kocasının kardeşlerinden biri anneme benim dışarı çıkmamı söyledi ama annem bunu duymadı bile. O sırada ablam öyle bir çığlık attı ki korkudan yerimden sıçradım. O zaman annem benim de orada olduğumu fark ederek beni dışarıya yolladı. Ablamın bebeği doğurması saatler sürdü. Evin içinde acı çığlıkları yükselirken bir köşede oturmuş kulaklarımı tıkamıştım. Ablamın yatığı odaya telaşla kadınların biri giriyor biri çıkıyordu. Sonunda çığlıklar kesildiğinde etrafta çıt çıkmıyordu. Sadece ablamın kocası bir köşede ağlamaya başlamıştı ve içerideki kadınlardan bazıları onu teselli ediyorlardı. Sonunda annem ablamın odasından çıktığında gözleri ağlamaktan kıpkırmızıydı. O anda yerimden kalkarak annemin yanına gittim. Bana sıkı sıkı sarıldı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. O kadar sıkı sarılmıştı ki neredeyse nefes alamaz hale gelmiştim. Onu itmeye çalıştım ama ben itince daha da sıkı sarıldı. Artık bayılmak üzereydim ki annemin ne yaptığını gören biri annemin kollarını gevşeterek beni kurtardı.

Annem bembeyaz olmuş yüzümü gördüğünde ağlaması daha da şiddetlendi. Ne olduğunu anlamam saatlerimi aldı. Ablam bebeğin ters gelmesi sonucu kan kaybından, bebeğiyle birlikte ölmüştü.

Onun ölümü annemi daha da tutarsız yapmaya yetmişti. Artık hiçbir yere sığamıyordu. Bazen sabahın erken saatinde evden çıkar akşama kadar gelmezdi. O günler evde hiç yemek olmadığından bütün günü ağabeyimle beraber aç geçirirdim. Bu günlerce hatta aylarca sürdü. Tek iyi yanı o dönemde hiç taşınmamış olmamızdı. Artık bunu bıraktığını düşünüyordum. Tek tesellim buydu ama yanıldığımı anlamam fazla uzun sürmedi. Bir gün saatlerce kaldığı dışarıdan, ağlamaktan şiş gözlerle gelip ağabeyim ve bana "Toparlanın gidiyoruz," dedi.

"Ben gitmiyorum," diye bağırdım. Okula yeni başlamıştım ve ilk defa aynı sokaktan birkaç arkadaşım olmuştu.

Kaşlarını çatarak bana baktı. "Ben ne dersem o olacak Anatola," dedi.

Daha on üç yaşındaydım ve ona karşı gelecek gücüm yoktu. Ağlayarak odama gittim. Birkaç dakika sonra yanıma geldi. Yatağın kenarına oturdu. Bense ağlamaya devam ediyordum.

Elini başımın üzerine koyup saçlarımı okşamaya başladı. "Seni üzdüğümü biliyorum kızım," dedi. Bense ağlamayı kesmiş, onu dinlemeye başlamıştım. Saçlarımı okşamaya devam ederken konuşmaya devam etti. "İnsan evladını kaybedince hiçbir yere sığamıyor Anatola. Beni anlamanı beklemiyorum senden çünkü bunu anlamak için çok küçüksün ama ileride sen de anne olacaksın."

"Ben evlenmeyeceğim ve hiçbir zaman anne olmayacağım," dedim. Anne olmak iyi bir şey değildi. Ablam anne olmak isterken ölmüştü.

“Büyüdüğünde böyle düşünmeyeceksin canım,” diyerek bana sarıldı. “Anne olmak o kadar güzel bir duygu ki bir gün bunu tatmak isteyeceksin. Hele ki sevdiğin birinin bebeğini karnında taşıdığında dünyanın en mutlu kadını olacaksın.”

“Ama ölüyorsun,” dedim.

Gözlerinden birkaç damla yaş aktı. “İşte onun için buradan taşınmak istiyorum Anatola. Burası bana Maria’yı hatırlatıyor.”

“Onu hatırlamak kötü bir şey mi anne?”

“Tabii ki değil. Onu her zaman hatırlayacağım. İnsan evladını unutmaz mu?”

“O zaman neden gidiyoruz? Ben okulumu seviyorum. Burada arkadaşlarım oldu. Lütfen anne gitmeyelim.”

“Söz, okulundan uzağa taşınmayacağız. Yine aynı okula gitmeye devam edeceksin.”

Ertesi gün birkaç parça eşyamızı topladık ve neredeyse adanın diğer ucuna gittik. Annem ilk kez verdiği sözü tutmamıştı. Yeni evimizden okuluma gidip gelmem mümkün değildi ve ben de her zamanki gibi yeni bir okula gönderildim. Ablamı o kadar iyi anlıyordum ki. Belki de hiç istemediği hâlde sırf annemin bu taşınmalarından kurtulmak için evlenmişti. Ben de onun gibi yapacak, yirmi yaşına girdiğim gün bir daha taşınmak için evlenecektim ve evlendiğim adamdan tek bir şey isteyecektim; ölene kadar aynı evde oturmayı. Bu çok zor olmamalıydı. Bizim dışımızda herkes bu şekilde yaşıyordu. Biz neden diğer insanlar gibi yaşayamıyorduk, bunu anlamıyordum.

Tek tesellim bu seferki evimizin diğer evlerimizden daha güzel oluşuydu. Kocaman, güzel bir bahçesi vardı. Bizden önce oturan ailenin çocukları olduğu için bahçe-deki büyük çınar ağacının dalına bir salıncak asmışlardı.

Okuldan geldiğimde bütün günü salıncakta geçirir, neden annemin de diğer anneler gibi olmadığını düşünürdüm. Mutlu olduğunda çok güzel bakan mavi gözleri son zamanlarda hüzünlü baksa da güzel bir kadındı ama benim sürekli ev değiştirdiğimi öğrenen arkadaşlarım beni kızdırmak için "Delinin kızı" demeye başlamışlardı. Bu beni kimsenin tahmin edemeyeceği kadar üzerdi. Bunu birkaç kere ona da söylemek istedim ama o kadar üzgündü ki bunun onu daha da üzeceğini düşünerek sessiz kaldım. Çok konuşan bir kız değildim ve gitgide daha da sessizleştim, bunu bile fark etmedi. Ağabeyim ise gecenin geç saatlerine kadar dışarıda kalıyordu ama her zaman erkenden evde olmasını isteyen annem bunun bile farkında değil gibiydi. Sanki tüm çocukları Maria'yla birlikte ölmüşü.

Annemin sessizlik dönemi oldukça uzun sürdü. Okuldan geldiğimde saatlerce divanda oturup babamın duvarda asılı olan fotoğrafına bakardım. Ona benzemezdim. Yüz hatlarım daha yuvarlaktı. Ne saçımın ne de gözümün rengi babama benzerdi. Anneme de benzemediğim ortadaydı. Benden başka herkesin renkli gözleri varken benim gözlerim gece kadar siyahtı. Saçlarım da öyle. Belki de ben bu aileden değildim. Beni bir yerlerde bulmuşlardı belki de. Eğer öyleyse beni buldukları yere bırakmalarını istiyordum. Belki böylelikle hep aynı yerde yaşayabilirdim. Bunu anneme sormayı çok istememe rağmen hiç sormadım. Bir keresinde ağabeyim Yorgo ile bunu konuştum.

"Ben neden size benzemiyorum abi?"

Şaşırarak yüzüme baktı. Bense devam ettim. "Bak," diyerek duvardaki babamın fotoğrafını gösterdim. Oraya doğru baktı. "Babam bile benden daha açık tenli."

Güldü. "Siyah beyaz fotoğrafa bakarak bunu nasıl anladın?" dedi.

“Ama belli oluyor. Gözleri renkli, saçları açık. Tıpkı ona benziyorsun. Maria da anneme benzerdi ama ben siyah saçlı, siyah gözlüyüm.”

Uzanarak saçlarımı okşadı. “Belki de büyükanne ya da büyükbabaya benzemişsindir. Onların nasıl olduğunu bilmiyoruz ki?”

“Ama neden ben?” dedim inatla.

“Düşünme böyle şeyleri, sen annemin kızıydın. Belki benzemiyorsundur ama onun kadar inatçıydın.”

Bunun üzerine ikimiz de güldük. Gerçekten Maria ve Yorgo daha ılımlı olmalarına rağmen ben aynı annem gibi inatçı bir kızdım. Yanlış olsa bile dediğimden asla dönmezdim.

Neredeyse bir seneye yakın süre annem geceleri ağladı. Onun neden ağladığını biliyordum, ablam için ağlıyordu. Bazen bütün gün ortadan kayboluyordu. O zamanlar onun ablamın mezarına gittiğini biliyordum. Çünkü döndüğünde çok daha kötü bir durumda oluyordu. Yine de her şeye rağmen bu yeni evde mutlu sayılırdık.

Ağabeyim Yorgo balıkçılık yapan komşumuzun yanında çalışmaya başladığında annem geceleri onun balıktan dönmesini beklerdi. Acılar azalmasa da en azından rutin bir hayatımız vardı. Her şey düzelmiş gibiydi. Ben okula gidiyordum ve annem tekrar evde yemek yapmaya başlamıştı. Bu iyiye işaretti; annem yemek yapmaya başladıysa o evde kalma süremiz daha uzun oluyordu ama kader benimle aynı şeyi düşünmüyordu. O yine kendi bildiğini uygulamaya başladı. Ablamın ölümünün üzerinden üç yıl geçmişti ve annem yaşadığı acıyı hâlâ atlatamamıştı, bu durum beni çok üzüyordu. Son zamanlarda içine kapanmaya başlamış ve yemek yapmayı yine bırakmıştı. Bu da burada kalı-

şımızın sonuna geldiğimizi bana hatırlatıyordu. “Hadi toparlanın,” demesi an meselesiydi ama bir gece ondan çok daha kötü bir şey oldu. Balıkçılık yapan ağabeyim gittiği seferden dönemedi. O gece aniden çıkan fırtınada onun kayığı gibi birkaç kayık denizin derinliklerine gömülmüştü. Günlerce aramalar sürmüş ama ne abimden ne de o gece kaybolan diğer balıkçılardan bir daha haber alınamamıştı. Bu herkes için yıkımdı ama annem için dünyanın sonu demekti. Birkaç gün sonra o gece kaybolan balıkçılardan iki kişinin cesedi sahile vurdu. Annem bunu duyduğu anda koşarak sahile gitti. En azından oğlunun ölüsünü gömebilecek, gidip ziyaret edeceği bir mezarı olacaktı. Ama o iki cesetten biri ne yazık ki ağabeyim değildi. Yine de diğerlerinin de cesedi sahile vuracak diye aylarca sahile gitmeyi sürdürdü. Oğlunun ölmüş bedeninin bir gün geri geleceğini umarak beklemeye başladı ama tüm bu bekleyiş nafileydi. Ağabeyimin ölmüş bedeni hiç bulunamadı. Bu annemi daha da yıktı. En azından kızının ölümüne onu özlediğinde gidip konuşabileceği bir mezarı olduğu için katlanabilmişti ama oğlunun ölümüne katlanması çok daha uzun sürdü. Bu tüm yaşamını etkiledi. Ölene kadar o acıyı yüreğinde hep canlı tuttu. Ne zaman gözleri denize dalsa onun hep ağabeyimin gelmesini beklediğini bilirdim. Bu bekleyişini uzun yıllar sürdürdü. Bunu kabul etmesi yıllarını aldı.

Bense on beş yaşındaydım ve dünyayla tamamen bağlantısını kesmiş, kendi kendine konuşan, yaz kış demeden akşama kadar sahilde oğlunun ölüsünü bekleyen deli bir anneyle yapayalnız kalmıştım. Her şey şimdiye kadar yaşadıklarımın çok daha kötü olacaktı.

Ne yazık ki yanılmadım.

Her şey çok daha kötü oldu.

Annem bu acıya dayanamadı. Ağabeyimin bir mezarının bile olmamasını kabul edemedi. Her gün sahile gidiyor, denize onu aldığı için lanetler okuyordu. Tamen delirmiş gibiydi. Okuldan döndüğümde dağınık ve yemek yapılmamış bir eve geliyordum. Akşamüzeri sahilden perişan ve ağlamaktan şiş gözlerle geldiğinde yüzüme bile bakmadan odasına gidiyor, orada sabaha kadar ağlamaya devam ediyordu. Ne yapacağımı bilmenin verdiği bir çaresizlikle onun kendisine gelmesini bekliyordum. Bu aylarca sürdü. Evin içinde ona ihtiyacı olan bir çocuğu daha olduğunun farkında değil gibiydi. En mutsuz olduğum dönemdi bu. Artık konuşacak ne ablam vardı ne de ağabeyim. Annem zaten uzun zamandır varlığımın farkında bile değildi. Bu sefer arkadaşlarımın dediği gibi onun deli olduğunu düşünmeye başlamıştım.

Bir gün yine sahilden eve şiş gözlerle geldiğinde, kapıdan girdiği anda "Toparlan Anatola gidiyoruz," dedi.

Hayatımda ilk defa bu sefer taşınacağımız için memnun olmuştum. Belki yeni bir yer, yeni bir ev tüm bu acıları ona unutturabilirdi.

Birkaç gün içinde farklı bir yere taşındık. Bu seferki evimiz oldukça küçüktü. Sadece iki odası vardı. Zaten biz de iki kişiydik. Küçük bir arka bahçesi vardı. İçinde hiçbir bitkinin olmadığı, kıraç bir toprak parçasıydı. Önceki evimize göre kötü bir evdi ama benim için önemli değildi. Nasıl olsa burada da birkaç yıldan fazla kalmayacaktık. Annem bu eve taşındığı anda ilk işi beline kadar gelen o güzelim sarı saçlarını kesmek oldu. Yeni saçları omuzlarına bile gelmiyordu. Onu gördüğümde şok geçirmiştım. Annem uzun saçı severdi. Bu yaşına kadar benim de saçlarım neredeyse belime gelirdi. Onunki gibi güzel bir renge sahip olmasa da, en azından onun kadar düz ve yumuşak bir saçım vardı.

“Saçlarına ne yaptın?” diye sordum.

“Bundan sonra hiç uzatmayacağım. İstersen seninkini de keselim.”

Sanki kesecekmiş gibi ondan uzaklaştım. “İstemem,” dedim.

Hiçbir şey söylemeden bana baktı. Sanki başka biri vardı karşımda. Şaşkın gözlerle ona bakmayı sürdürdüm. “Bundan sonra okuldan hemen eve geleceksin,” dedi.

“Zaten öyle yapıyorum.”

“Seni merak etmek istemiyorum.”

Ağabeyimin ölümünden sonra beni günlerce yalnız bırakmıştı ama tüm bunları ona hatırlatmak istemiyordum.

Gerçekten de o günden sonra eve döndüğümde annem hep evdeydi. Çeşit çeşit yemekler yapardı. Onda ki bu olumlu değişikliği sevmeye başlamıştım. İki çocuğunu kaybettikten sonra elinde kalan son çocuğuna anne olmayı başarabilecek gibi duruyordu. Normal anneler gibiydi. Her gece yatağıma girmeden önce bunun sonsuza kadar sürmesi için dua ediyordum. Ondan beklemeyeceğim şekilde korumacıydı. İlk başlarda bu hoşuma gitse bile son zamanlarda fazla sıkıcı olmaya başlamıştı ama yine de memnundum. İlgisiz bir anne olduğu zamanlar hayat benim için çok daha zordu. Yine bazı geceler odasının ışığının hiç sönmediğini ve sessizce ağladığını duymama rağmen sabah olduğunda bana kahvaltı hazırlayıp okula göndermesini severdim. Hatta birkaç kere okulun çıkışında beni almaya gelmiş, benimle eve kadar yürümüştü. Hayatımız sonunda düzene girmiş gibiydi. Bundan sonrası ikimiz için de çok güzel olacaktı ama ne yazık ki bu da her zamanki gibi uzun sürmedi.

Okulun kapanmasına yakın bir gün eve geldiğimde her şeyimizin toplandığını gördüm. On altı yaşındaydım ve artık hiçbir yere gitmek istemiyordum. İlk defa dertlerimi paylaşacağım, ayrıca annemin deli olduğunu düşünmeyen arkadaşlarım olmuştu. Onun düzeldiğini düşünmüştüm ama beni yine yanıltmamıştı.

“Odanı topladım ama bir de sen bak bakalım, bir şey unutmuş muyum?” dedi duygusuz bir sesle.

Çantamı yere atarak onun gözlerinin içine baktım. “Ben bir yere gitmek istemiyorum anne. Artık yeter.”

Benim sinirlenmeme rağmen hiç duruşunu değiştirmede. “Bu evi sevmediğini biliyorum.”

“Artık seviyorum,” diye bağırdım.

“Annelere bağırılmaz,” dedi sakince.

“Hiçbir anne senin gibi değil. Neden herkesin annesi gibi normal biri olmuyorsun. Senin için deli diyorlar. Anlıyor musun, deli!”

Yanıma yürüdü. Omuzlarımdan tuttu. Gözlerimin içine baktı. “Benim yaşadıklarımın sonra kim olsa delirir Anatola. İki evlat kaybettim. Hiçbir anne evlatlarını gömmemeli. Umarım asla bunu yaşamazsın.”

“Onlar senin yüzünden öldüler,” dedim kendimi onun ellerinden kurtararak. Artık ondan korkmuyordum. Sözlerim üzerine irkildi. Gözleri şaşkınlıkla büyüdü. Benden böyle bir şey duymayı kesinlikle beklemiyordu. Söylediklerimden çoktan pişman olmuşum ama durmaya niyetim yoktu. “Ablam bu taşınmalardan bıktığı için erkenden evlendi. Ağabeyim oraya taşınmasaydık asla denize açılmayacaktı. Tüm olanlardan sen sorumlusun,” diye bağırmaya devam ettim.

Hiçbir şey demedi, sadece gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Ona daha fazla bakamadım. Arkamı dönerek evden çıktım. Yürümeye başladım. Nereye gideceğimi

bilmiyordum. O kadar kızgındım ki bu sefer dediğini yapmayacaktım. Yorulana kadar yürüdüm. Bir kayanın üzerine oturarak önümdeki dalgalı denize baktım. Söylediklerimden çoktan pişman olmuşum. Ben de ablam ve ağabeyim için üzülüyordum ama bu taşınma işinden gerçekten bıkmıştım ve buna daha ne kadar dayanabileceğimi bilmiyordum. Bir süre sonra sakinleştim. Sonunda kendime geldiğimde eve döndüm. İçeri girdiğimde tüm toplanan eşyalar yerli yerine konmuştu. Evin içinde mis gibi ekmek ve yemek kokusu vardı. Benim geldiğimi duyduğu için odasından çıktı. Kızarmış gözleriyle bana baktı. Ben de kapının önünde dikilmiş ona bakıyordum. En güzel elbiselerinden birini giymişti. Kırmızı, çiçekli güzel bir elbiseydi. Ona da çok yakışıyordu. Saçlarını özenle taramış, fildişi bir tarak takmıştı. Hiçbir şey olmamış gibi.

“Harika yemekler yaptım, hadi elini yüzünü yıka da yemeğimizi yiyelim,” dedi.

Bir şey demedim. Banyoya giderek elimi yüzümü yıkadım. Üzerimde hâlâ okul kıyafeti vardı. Odama gidip onu çıkarttım ve ben de en güzel elbisemi giydim. Geçen sene çok beğendiğim için bana almıştı annem. Mavi zeminin üzerinde minik papatyalar olan, belime oturan ve beni genç bir kadın gibi gösteren elbiseyle kendime aynada baktım. Büyüyordum ve büyüdükçe anneme benzemesem bile onun cazibeli havasını almıştım. Onun kadar olmasa da güzeldim ve ondan çok daha gençtim.

Odadan çıktığımda bana gülümseyerek tabaklarımıza yemeklerimizi koydu. “Hadi soğutmadan yiyelim,” dedi.

Masaya oturdum. O da kaşığını eline aldı. O anda anneme baktım. Gerçek anlamda baktım. Gözlerinin etrafındaki kırışıklıkları pudrayla kapatmıştı. İlk bakışta

gençmiş gibi görünse de yaşlanıyordu. Son yıllar onun için hiç iyi geçmemişti. İki evladını art arda kaybetmiş, derin bir acı duymuştu. Acının insanı daha da yaşlı gösterdiğini ona bakınca görebiliyordum. Onun için üzülüyordum. Şimdi ona söylediklerim için o kadar pişman-dım ki “Özür dilerim anne, öyle demek istemedim,” dedim.

Başını yemeğinden kaldırıp kederli gözlerle bana baktı. “Biliyorum Anatola,” dedi. Ama sesindeki bir tını beni rahatsız etmeye devam etti. Belki çok iyi bir anne olamamıştı ama çocuklarını çok sevdiğini bilmeme rağmen onu ablamın ve ağabeyimin ölümünden dolayı suçlamıştım. Tüm o söylediklerimi hiç söylememiş olmayı diliyor, sarf ettiğim o kelimelerin altında ezildiğimi hissediyordum.

“Senin hiçbir suçun yok anne. Ben sadece çok sinirliydim. Lütfen beni affet.”

Bir şey demeden gülümsedi. O zaman içten içe kendisini suçladığını anlamıştım. Uzanıp elimi tuttu. “Seni çoktan affettim Anatola. Anneler çocuklarını ne derse desin ya da ne yaparsa yapsın affetmelidir. Hadi yemeğini ye Anatola, çok zayıf görünüyorsun.”

Ben de bir şey demedim. Konuyu uzatmadım. Beraber okuldan konuşarak yemeklerimizi yemeye başladık. Belki de o gün her şeyin daha farklı olacağı bir gün olacaktı. Onu çok seviyordum ama bir o kadar da kızgındım.

O günden sonra annem bambaşka bir kadın oldu. En azından diğer normal anneler gibi davranmaya başladı. Okul bitene kadar o evde kaldık. Okulun bittiği gün “Hadi başka yere gidelim anne,” dedim. O kadar şaşır-mıştı ki gülümsedi.

“Evet, zamanı gelmişti. Burası artık benim ruhumu emiyor,” dedi. Hemen içeri girip hazırlanmaya başladı. Birkaç saat sonra gitmek için her şeyimiz hazırды.

Bu sefer adanın en kuzey ucuna taşındık. Eski evden ne kadar uzağa gidersek annemin ruhu o kadar iyi hissediyordu. Üstelik yeni evimiz şimdiye kadar oturduğumuz her evden daha güzeldi. Geniş ve kocaman, bakımlı bir bahçesi vardı. Yazın sıcak günlerinde altında serinleyebileceğimiz büyük ağaçlara sahipti. Ağaçların arasına hamak kurmuştu ve ilk defa bahçedeki çiçeklerle ilgilenmeye başlamıştı. Hatta bir keresinde elinde birkaç çiçek fidanıyla gelip onları dikmişti bile. Çeşit çeşit kurabiyeler yapıyor, çevremizdeki evlerde oturan kadınlarla arkadaşlık ediyordu. Onun şimdiye kadar görmediğim bambaşka bir yüzüyle tanışmıştım. Mutlu görünüyordu ama akşamları odasına girdiğinde onun hıçkırıklarını duyuyordum. Yine hiç kimselere görünmeden ağlamaya başlamıştı ama eski, ilgisiz günlerine dönmediği sürece benim için ağlamalarının bir sakıncası yoktu. O gün bahçede oturmuş annemin yaptığı, içine bahçede yetişen nane yapaklarını kattığı limonatayı ve küçük çikolatalı kurabiyeleri yerken aklıma gelen şeyi sordum. On yedi yaşındaydım ve ilk defa bunu merak etmiştim.

“Tüm bunları yapacak parayı nereden buluyoruz anne?” diye sordum. Çünkü kendimi bildim bileli babam yoktu ve annem çalışmıyordu.

“Babandan oldukça yüklü bir miras kaldı.”

“Ama şimdiye kadar hiç çalışmadın, hâlâ paramız var mı?”

Gülerek limonatasını içti, “Ne oldu kuzum paraya mı ihtiyacın var?” diye sordu.

“Hayır, sadece merak ettim.”

“Baban uzun yıllar İngiltere’de yaşadı ve oldukça zengindi. Ailesi de adanın saygın ailelerindendi. Öldüğünde ömrümüzün sonuna kadar yetecek para bıraktı.”

“Yani biz zengin miyiz şimdi?”

“Çok zengin olmasak da fakir sayılmayız.”

“O zaman neden durmadan taşınıp, kötü evlerde oturuyoruz. Güzel bir ev alacak kadar paramız var madem?”

“Para gelip geçicidir kuzum. Paraya güvenilmez. Hem hep aynı evde yaşamak sence de sıkıcı değil mi?” dedi limonatasını içerek. Keyifliydi ve onun keyfi bana da bulaşmıştı.

“Bence değil. İnsanın bir yere bağlanması neden sıkıcı olsun ki? Hem neden bizim hiç akrabamız yok? Babamın ailesi şimdi nerede ya da senin ailen?”

“Babanın ailesiyle baban öldükten sonra görüşmek istemedim. Kendi aileme gelince annem ve babam öldü.”

“Başka kardeşin yok muydu?”

Bir süre cevap vermeden limonatasını içti. “Yoktu,” dedi en sonunda.

“Bu ev çok güzel anne. Bu sefer buradan hiç taşınmayalım.”

Uzun bir süre gözleri uzaklara dalarak oturdu. Artık konuşmayacak diye düşünürken elindeki limonatayı tahta masaya bıraktı. “Ben senin yaşından daha küçükken, karşı kıyıda çok güzel bir köyde yaşıyordum. Küçük ama şirin bir balıkçı köyüydü. Oranın en güzel evlerinden birinde otururduk. Taş bir ev. Bu ev onun yanında güzel bile sayılmaz. Odamın penceresinin önünde, sevdiğim her şeyi görebileceğim bir cumba vardı. Her odasında şömine olan ve kışın ısıtmak için yaktığımız, odunların çıtırtısını dinleyerek uyuduğumuz birbirinden güzel odalarımız vardı. Tüm ömrümü orada geçireceğimi düşünür, güzel hayaller kurardım,” diyerek bana baktı. Ona şaşkınlıkla bakmış olmalıyım ki güldü. “Bir zamanlar ben de senin kadar gençtim ve benim de hayallerim vardı,” dedi.

“İlk defa anlatıyorsun,” dedim ona ben de gülerek.

“Demek ki zamanı şimdiymiş. Evet, gerçekten çok güzel bir evdi ama bir gün her şey değişti. Artık orada istemediğimizi anladık. Babam her şeyi geride bırakarak bizi Girit’e getirdi,” dedi gözleri dalarak. Bir süre sessiz kaldı. “Ama burasını hiçbir zaman vatanım olarak görmedim. Doğduğum toprakları her zaman vatanım bildim. İnsanın vatanından uzak yaşaması zor Anatola. Bunu anlamı beklemiyorum senden. Aradan yıllar geçmesine rağmen o evin her detayını hatırlıyorum. Her taşını, bahçedeki her çiçeğini, o köyün kokusunu, denizin sesini hiç unutmadım. Belki de bu kadar çok taşınmamın sebebi öyle bir eve denk gelmeyi istemem olabilir, bilmiyorum ama o evden başka her yer benim ruhumu emen bir canavar gibiydi. Bir insanın ruhu yoksa o yaşıyor sayılmaz kızım. Ben de ruhumu o canavarın elinden kurtarmak için taşınıp durdum. Biliyorum bundan hoşlanmıyorsun ama yapamıyorum Anatola. Uzun süre aynı evde kalamıyorum. Beni anlayabiliyor musun?”

“Evet anne, anlıyorum,” dedim anlamasam da. Evler insanın ruhunu emmezdi ama annem buna inanıyordu ben de onu üzmemek için karşı gelmeyecektim.

Gülümseyerek yüzüme bakmaya devam etti. Elini uzatıp yanağımı okşadı. “Anlamadığını biliyorum. Beni ne zaman anlayacaksın biliyor musun, ölümüne sevdiğin bir yerden istemediğin hâlde ayrı kaldığında anlayacaksın. İşte o zaman hiçbir yere sığamadığını düşüneceksin. Mekânların önemi kalmayacak. Her gittiğin yerde geride bıraktığından izler arayacaksın ama ne kadar çabalarsan çabala bulamayacaksın. Yuvam diyeceğim yeri çok uzun yıllar önce kaybettim Anatola. Şimdi yaşadığımız yerler sadece başımızı sokacağımız birer ev olarak kaldı. Benim için asla yuva olmadı,” dedi gözlerini gözlerimden çekmeden. Sanki anlattığı o evi gözlerimde görüyor gibiydi.

“Bak sen de bir yere bağlanmışsın. Hep böyle değilmişsin. Belki de her yeni evde eski evden bir şeyler aramaktansa, paramız varken eski evin gibi bir ev yapabiliriz,” dedim.

Güldü. “Ama aynısını yapsan bile içinde yaşayan o insanlar olmayınca asla eskisi gibi olmayacak. O ev de sevdiklerimle birlikte yok oldu gitti.”

Bir şey demedim. Yüzündeki bir ifade benim konuşma isteğimi yok etmişti. Sessizce limonatalarımızı içmeye, çikolatalı kurabiyelerimizi yemeye devam ettik.

O güzelim evden taşınmamız da fazla uzun sürmedi. Annem ruhunun canavarlar tarafından emildiğini bahane ederek başka bir eve taşındı, ben de peşinden gittim. Son üç yılda üç kez başka eve taşındığımızdan artık ona karşı çıkmamayı öğrenmiştim. Tek yaptığım, toplanmış eşyalarla birlikte annemin bulduğu başka bir yerdeki, başka bir eve taşınmaktı.

Büyüdükçe etraftaki oğlanların da ilgisini çekmeye başlamıştım. Koyu saçlarım ve koyu gözlerimle adadaki kızların çoğundan farklıydım ve uzun, zarif bedenim tüm bakışları üzerime çekiyordu. Bu durumu annem de fark etmiş olmalı ki artık yalnız başıma bir yere gitmeme izin vermiyordu. Yirmi yaşındaydım ve ablamın bende yarattığı travma nedeniyle erken evlenmek gibi bir niyetim yoktu. Ama her gün sokağımızdan gelip geçen delikanlılar çoğalınca annem kendince çareyi tekrar taşınmakta buldu. Zaten son evi sevmediğim için sessizce ona uydum. İlk defa adanın zenginlerinin yaşadığı bir semte taşınmıştık. Yeni evimiz tüm eski evlerimize göre çok daha güzel ve büyüktü. İki kişi için çok fazla büyüktü. Birbirimizi görmeden günlerce aynı evin içinde yaşayabirdik. Annem taşındığımız tüm o yıllarda, her gittiğimiz evle birlikte eşyalarımızı azaltmasına rağmen bu evde

kullanmadığımız odalara bile yeni eşyalar aldı. Bu sefer aradığı evi bulduğunu düşünerek sesimi çıkarmadım. Hatta adada bulunan ve zenginlerin gittiği bir kulübe üye oldu. Bazı akşamlar beni oraya yemeğe götürmeye başladı. Sanki hayatımıza sihirli bir değnek değmiş gibi mutlu ve huzurluyduk. Uzun bir aradan sonra gerçekten konuşabileceğim, birlikte eğlenebileceğim arkadaşlarım olmuştu. Tüm bu güzelliklerin yanında hayatımda ilk defa annemin iki ablası olduğunu ve kuzenlerimin olduğunu da öğrenmiştim. Bir gün annemden daha yaşlı olan bir adam evimize geldi. Genelde evimize çok ender misafir gelirdi. Çünkü bir ev hariç diğerlerinde hiç uzun oturmamız için annem insanlarla tanışmaya gerek duymazdı. Eve girdiğimde annemle bu yabancı adamı masanın çevresinde otururken gördüm. Annem oldukça üzgün duruyordu. Bir şey demeden odama gittim. Birkaç saat sonra annem odama geldi.

“Kimdi anne o?” diye sordum. Ağladığı belliydi ve kötü bir haber verdiği için o yabancı adamdan hiç hoşlanmamıştım.

“Ablamın kocası,” dedi.

Şaşkınlıkla ona baktım. “Ablan mı var senin? Hani hiç kimsemiz yoktu.”

Odanın kapısını kapatarak yanıma yürüdü. Yatağının kenarına oturdu. Yakından ona baktım. Elli beş yaşında olmasına rağmen şu anda daha yaşlı görüldüğünü düşündüm.

“Yıllar önce benimle görüşmeyi kestiler. O günden sonra ben de onlarla görüşmedim ama iki ablam var.”

“Neden peki seninle görüşmek istemediler?”

“Bu çok uzun bir hikâye Anatola. Ne benim anlatacak gücüm var ne de senin dinleyecek sabrın.”

“Peki, bunca yıldan sonra neden gelmiş anne?”

"Ablam çok hastaymış ve ölmeden beni görmek istemiş."

"Gidecek misin peki?"

"Evet, Anatola," diyerek elimi tuttu. "Gidip göreceğim. Ölecek olan insanların son arzularını yerine getirmek gerekir. Yoksa onların hayaletleri asla peşini bırakmaz. Sen de benimle gelir misin?"

"Tabii ki gelirim anne."

"O zaman hazırlan, yarın yola çıkacağız."

Ertesi gün yola çıktık. Fazla gitmemize gerek kalmadı. Bize sadece birkaç saatlik mesafedeydiler. Bu kadar yakın olmamıza rağmen neden yıllarca teyzelerimi görmediğimi, neden yıllar önce annemle görüşmeyi kestiklerini bilmiyordum ama anneme sormaya niyetim yoktu. O sadece ne kadar öğrenmem gerekiyorsa o kadar anlatıyordu. Belki hiç görmediğim teyzelerimden neden annemi hayatlarından çıkardıklarını öğrenebilirdim.

Sahile yakın oldukça büyük bir evin önünde durduğumuzda annem avuç içleri terlemiş ellerini elbisesinin eteklerine sildi. Mavi puantiyeli, ince beline oturmuş, derin bir V yakası olan lacivert bir elbise giymişti. Bu elbiseyi ilk defa görüyordum ama tenine yok yakışmıştı. Ayağında elbisenin mavisinden topuklu ayakkabıları ve yine aynı renk çantasıyla kendinden emindi ama evin önüne geldiğimizde o emin duruşu yerini tedirgin bir hale bırakmıştı. Bana da en güzel elbisemi giymemi söylemişti. Ben de yeni aldığım elbisemi giydim. Bele oturan kabarık etekleriyle son moda elbiselerden biriydi. Tenime yakıştığını bildiğim için eteklerinde çiçekleri olan kırmızı elbisemle kapının önünde dikilmeye devam ediyorduk. Ölmek üzere olan bir kadını ziyarete değil de sanki düğüne gider gibi giyinmiştik. Ona cesaret vermek için uza-

nup elini tuttum. Gözlerini evden çekerek bana döndü. Bakışları tedirgindi.

“Bunca yıldan sonra onu göreceğ olmam beni heyecanlandırdı,” dedi.

Elini sıktım. Bahçe kapısını açarak onun önden geçmesi için elini yavaşça bıraktım. Bahçeden girdiğimiz anda evin kapısı açıldı ve bir gün önce evimize gelmiş olan adam kapıda belirdi. Annem sırtını dikleştirerek yürümeye başladı. Ben de arkasından. Adama yaklaştığımızda “Beni kırmayıp geldiğin için sana minnettarım Eleni,” dedi.

Annem bana döndü ve “Bu kızım Anatola,” diyerek beni tanıştırdı.

Adam kısa bir an bana baktı ve sonra anneme elini uzattı. Evin içi oldukça kalabalıktı. Büyükçe bir salonun ortasında benim hiç tanımadığım ama annemin tanıdığı bazı kişiler vardı. Genç, yaşlı, çocuk bir sürü insan. İçlerinden biri anneme doğru yürüdü. Onun karşısına geldiğinde “Hoş geldin teyze,” dedi.

Annemin makyajlı gözleri kısıldı. “Yelena,” diye fısıldadı.

“Evet, benim teyze.”

“Tanrım, genç bir kadın olmuştun.” Birkaç damla yaş yanaklarından süzüldü. Kendisine hoş geldin diyen kadına sarıldı. “İyi ki geldin,” dedi kadın anneme sarılırken. “Annem seni bekliyordu.”

Annem bir şey söylemedi ve kadını takip ederek ikinci kata çıkan merdivenlere yöneldi. Bense orada öylece durup, herkesin bakışları altında dikilmeye devam ettim. Ta ki biraz önce anneme “teyze” diyen kadın tekrar içeri girene kadar.

“Sen Anatola olmalısın?” diye sordu.

“Evet.”

“Ne kadar büyümüşsün, genç bir kız olmuştun. Ben de Yelena, seninle kuzeniz.”

“Memnun oldum,” diyebilirdim. Hiç tanımadığım bu kadına başka ne diyebilirdim bilmiyordum. Sonra da odada bulunan kişileri bana sırasıyla tanıştırmaya çalıştı. Peşi sıra gelen isimleri aklımda tutmam mümkün değildi ama oradaki herkes şimdiye kadar varlığını bile bilmediğim akrabalarımıydı. Teyzelerimin çocukları, eşleri ve onların çocukları. Bu kadar kalabalık bir ailem olduğunu bilmemenin verdiği mahcubiyetle herkesin gözü üzerimdeyken öylece karşılarına oturdum.

Adının Despina olduğunu öğrendiğim küçük teyzem dikkatle bana bakıyordu. Bakışları uzun zamandır görmediği yeğenine bakar gibi değil de düşmancaydı. Eğilerek yanındaki büyük teyzemin kızı Yelena’ya bir şeyler söyledi ve sonra bana bakmaya devam ettiler. Rahatsız olmuş bir hâlde oturmaya devam ederken, odadaki kızlardan biri benim duyacağımı bile bile küçük teyzeme, “Bu o mu?” diye sordu.

“O” dedikleri bendim büyük ihtimalle. Ben de teyzemin vereceği cevaba dikkat kesildim.

“Evet.”

“Hangi cesaretle onu bu eve getirdi?”

“Eleni her zaman cesurdu.”

Bu konuşmalardan bir şey anlamasam da istenmeyen kişinin ben olduğumu anlamıştım. Tüm bakışlar rahatsız ediciydi ama bu bakış hepsinden kötüydü. Sonunda “Tıpkı babana benziyorsun,” dedi.

Bir şey demeden ona bakmaya devam ettim. Ya bunlar babamı hiç görmemişti ya da benzetme kabiliyetleri yoktu. Babamı tanıdımlarsa eğer ona benzemediğimi de görmeleri gerekirdi. Karşımda oturanlar, açık tenli, büyük çoğunluğu renkli gözlü kimselerdi. İçlerinde benim

gibi esmerler olsa bile yine de birbirlerine benziyorlardı. Aralarında fısıldaşırlarken ben sadece onlara bakmakla yetindim. O anda babamın fotoğrafının uzun zamandır evimizin duvarında olmadığını hatırladım. Abimin ölümlüyle, son taşındığımız ev arasında bir yerlerde fotoğraf kaybolmuştu. Bunu neden daha önce fark etmediğimi düşündüm. İnsanın, baskı altındayken ya da herkesin gözü üzerindeyken ne kadar saçma şeyler düşündüğünü de o zaman anladım. Yine de o fotoğrafın neden yok olduğunu anneme sormam gerektiğini beynime not ettim.

Bir saat sonra annem hiç görmediğim büyük teyzemin odasından çıkıp aramıza katıldığında gözleri kızarmıştı. Uzun bir süre sessizce oturduğu yerde ağladı. Evdeki fısıldaşmalar bir süre yerini sessizliğe bıraktı. Gözleri köşede oturan diğer ablasına kaydı. Uzun bir süre tek kelime etmeden öylece birbirlerine baktılar. Bu sessizlik annemi rahatsız etmiş olmalı ki yerinden kalkarak izin istedi. Ben de onunla birlikte kalktım. Orada bulunan hiç kimse kalmamızı teklif etmedi. Etseler bile annem kalırmıydı emin değildim. Sanki oraya, onlara ait olmayan yabancılar gibiydik. O anda hiç tanımadığım insanlar arasında bile kendimi bu kadar yabancı hissetmediğimi anlamış oldum. Bu insanlar akrabamdı ve hiç kimse akrabam gibi davranmamıştı. Annem, diğer ablasına baktı. Yerinden kalkıp anneme “hoş geldin” bile dememişti. Kapıya yürüdüğünde bizim arkamızdan gelen tek kişi Yelena ve babasıydı.

“Biraz daha kalsaydın teyze,” dedi.

Annem üzgün gözlerle yeğenine baktı. “Bu ailede hiç yerim olmadığını anladım Yelena. Kimsenin huzurunu bozmayayım. Buraya baban rica ettiği için geldim sadece.”

“Öyle deme Eleni. Biz senin aileniz,” diyen teyzemin kocasına döndük.

“Bunu şimdiye kadar hatırlamamanız çok üzücü Yannis. Benden beklediğin şeyi yaptım. Tanrı ablamın ruhunu huzura erdirdin.”

“Teşekkür ederim Eleni ama bu kapı sana her zaman açık,” diyerek bana baktı. “Sana ve kızına,” dedi tekrar anneme dönerek.

“Ablamın ölümüyle bu kapının bir daha açılmamak üzere kapanacağını ikimiz de gayet iyi biliyoruz Yannis ama yine de teşekkür ederim.”

Onlar başka bir şey demedi. Biz de kapıda bizi bekleyen arabaya binerek hiç konuşmadan evimize döndük. Yanımda sessizce oturan annemin elini tuttum. Bana bakarken belli belirsiz gülümseyip elimi sıktı.

Eve geldiğimizde koltuğa oturarak derin bir nefes aldı. Ben de aklımda onlarca soruyla annemin konuşmasını bekliyordum. Sessizlik uzadıkça uzadı ve o anda aklıma ona soracağım soru geldi. “Babamın fotoğrafı nerede anne?” dedim.

Bir süre yüzüme sanki onu çok üzen bir şey söylemişim gibi baktı. Sonra da ne söylediğimi henüz yeni anlamış gibi “Kayboldu,” dedi.

Kendimi bildim bileli her taşınmada evdeki eşyaların bir kısmını yaşadığımız evlerde bıraktığımızı biliyordum ama her defasında özenle duvardan indirilen babamın fotoğrafı gittiğimiz her evin duvarına aynı özenle tekrar takılırdı. Son birkaç taşınmada babamın fotoğrafının olmadığını yeni fark etmiş olmam affedilir bir şey değildi. Annemin verdiği cevaba karşılık bir şey demedim.

“Neden sordun?” dedi annem uzun bir süre sessiz kaldıktan sonra.

Omzumu silktim. “Hayatımda ilk defa gördüğüm akrabalarım bana babama benzediğimi söylediler.”

Bu cümle ilgisini çekmiş olmalı ki yerinde dikleşerek bana baktı. “Başka ne dediler?”

“Hiç, sadece babama benzediğimden bahsettiler ama onların babamı gördüğünü hiç sanmıyorum. Görmüş olsalar benzemediğimi bilirlerdi,” dedim yerimden kalkarak. Ona benden bahsediş şekillerini anlatmadım. Zaten üzgündü, bu daha da üzülmesine neden olacaktı. Oysa ben onun üzülmesini istemiyordum. Çünkü bunun sonunun nereye gideceğinden emin değildim. Şu anda dengeli bir hâli olmasına rağmen o denge her an bozulabilirdi ve bunu istemiyordum. Mutfığa yürüdüm. Kapıdan çıkmadan önce anneme baktım. “Çay yapmamı ister misin?”

“Hayır, Anatola, yorgunum ve erkenden yatacağım.”

“Ne oldu büyük teyzemle?”

“Birbirimize son kez veda ettik. Benden af diledi ama artık affın da affetmenin de hiçbir önemi kalmamıştı.

“Ne yapmıştı ki senden af dileyecek kadar?”

“Beni yaşarken ölü saydı,” diyerek bir süre gözlerini karşısındaki duvara sabitledi. Konuşmasını bekledim ama konuşmadı.

“Tekrar onları göreceğiz miyiz anne?”

“Sanmam,” dedi fısıltı halinde. “Bu sadece onların vicdanlarını rahatlatan bir ziyaretti ama benim vicdanımı rahatlatmadı. Bunca seneden sonra bana tamamen yabancı gibiydiler. Bizi ancak bir kere daha, benden önce ölürse diğer ablamın ölüm döşegine çağıracaklardır,” dedi. Sonra da nasıl karşılandığını düşünmüş olmalı ki, “Gerçi bunun olacağını sanmıyorum,” diye devam etti.

“Neden şimdiye kadar bizi görmek istemediler anne? Bu kadar kalabalık bir ailem olduğunu bilmiyordum.”

“Uzun hikâye,” dedi yerinden kalkarak. “Bu hayatta en kötü şey akrabalarını seçememek olmalı,” diyerek

odasına girdi. İstemediği bir şeyi anneme anlattırmak mümkün değildi. Onunla yaşadığım bunca yıldan öğrenmişim ki, istemediği hiçbir şeye cevap vermez, biraz üsteleyince “Uzun hikâye,” der geçerdi. Hâlbuki o uzun hikâyeyi dinleyecek ne kadar çok zaman vardı.

Birkaç gün sonra teyzemin ölüm haberi geldi ama annem cenazeye gitmedi. Ben de o bakışlara tekrar maruz kalmamak için neden gitmediğini bile sormadım. Teyzemin ölüm haberini takip eden birkaç haftanın ardından biz tekrar taşınmak için toplanmış ve aldığımız onca güzel eşyayı o evde bırakarak başka bir yere gitmiştik. Annem akrabalarını bir daha görmek istemediği için o güzelim evi terk etmek zorunda kaldık. Anneme hak veriyordum. Hiçbir acı olayında yanında olmayan, evlatlarını toprağa verdiğinde ona destek vermeyen kişiler kendi çıkarları söz konusu olduğunda bizi aramış ve bulmuşlardı. İsteseler bizi o zaman da bulabilirlerdi. Bize varlıklarıyla bir katkısı olmayanların yokluğu acı vermiyordu.

Bu hayatta sadece annem ve ben vardık. Onun için de birbirimize o olaydan sonra daha çok kenetlendik. Artık onun huzursuz ruh hâllerine, değişken karakterine, bozulan dengesine alışmıştım. Yaşamımız tekdüze ama sakin. Arada annemin hezeyanları tutuyordu ama bunlar çok uzun sürmüyordu.

1961 yılının soğuk bir Ocak gününde Fedor ile tanıştım. Yılbaşı tatili için gittiğim Atina’dan Girit’e dönerken feribotta tanışmıştık. Uzun boylu, yapılı bedeni ve içleri gülen ela gözleriyle yakışıklı bir delikanlıydı. Yirmi iki yaşındaydım, o güne kadar hiçbir erkeğe ilgi duymamıştım. Girit’e gidene kadar konuştuk. Atina’ya babasının işleri nedeniyle gidip geliyordu. Feribotta başlayan arkadaşlığımız Girit’te de devam etti. Hafta sonları beni

sinemaya, çay içmeye ya da havanın güzel olduğu bahar aylarında sahilde dolaşmaya götürüyordu. Annem bu arkadaşlığı onunla tanışınca desteklemeye başladı. Her ne kadar yanında kalmış tek evladının evden ayrılmasını istemese de benim de sevdiğim biriyle evlenmeme karşı çıkmayacağını biliyordum. Fedor'u seviyor muydum emin değildim ama ilgisi hoşuma gidiyordu. Bizden uzak olmayan güzel bir evde, ailesiyle oturuyordu. Ailesiyle tanıştığımda onlardan da hoşlanmıştım. İki kız kardeşi ve kendinden büyük üç ağabeyi vardı. Ağabeyleri evliydi. Hepsi de Atina'ya yerleşmişti. Fedor anne ve babasının da ileride Atina'ya yerleşeceğini söylüyordu. Ağabeyleri, kız kardeşleri, onların eşleri ve çocuklarıyla oldukça kalabalık bir aileye sahipti. Beni kısa sürede benimsemeleri hoşuma gitmişti. Hayatımda ilk defa annemden sonra bana değer veren insanların arasında olduğumu hissetmek güven vermişti. Bu da ondan daha çok hoşlanmamı sağlamıştı. Onlar benim hep hayalini kurduğum bir hayatı yaşıyorlardı. Kalabalık ve birbirine bağlı bir aile ve hep aynı yerde oturmanın verdiği bir güven.

Fedor'u görmek öyle kalbimi deli gibi çarptırmıyor, onsuz günlerde onu özlemiyordum. Arkadaşlığı yalnız geçen gençlik günlerime ilaç gibi gelmiş olmasına rağmen onu evlenecek kadar sevmediğimi anlamıştım. Üstelik Atina'yı gördükten sonra Girit bana oldukça sıkıcı bir yer gibi gelmeye başlamıştı. İleride ben de annemi ikna edebilirim Atina'ya yerleşebilirdim. Fedor'un ilgisi kısa sürede annemin benim üzerimdeki baskısını daha da artırmasına neden oldu. Yine de onunla aramızdaki şey sevgililikten ziyade arkadaşlık gibiydi. Çünkü onunla sık birlikte olmama rağmen bir kere bile elimi tutmamış, beni öpmek için bahane bulmamıştı.

Tüm bunları istiyor muydum ondan da emin değildim. Ama arkadaşlığı hoşuma gidiyordu. Ben onu arkadaş olarak seviyordum ve onun da beni öyle gördüğünü anlamıştım. İki çok iyi arkadaş gibiydik. Onun bu tavrı beni de rahatlatmıştı. Yine sahilde dolaştığımız bir akşamüzeri denize yakın bir bankta oturmuş güneşin batışını seyrediyorduk. Birden elimi tuttu. Bu beni şaşırtmıştı. Nerdeyse sekiz aydır görüşmemize rağmen ne elimi tutmuştu ne de beni öpmüştü. İstiyor muydum? Arkadaşlığımızın ilk başlarında istiyordum ama onu tanıdıkça arkadaşlığı hoşuma gittiği için onu sevgili olarak düşünmemeye başlamıştım. Ona doğru döndüm. Gözlerimin içine bakıyordu.,

“Benimle evlenir misin Anatola?” diye sordu.

Beklemediğim bu soru karşısında donup kalmıştım. “Evlenip buradan çok uzağa gidebiliriz,” diye devam etti.

“Şey, bu çok ani oldu,” dedim gülümseyerek. Gerçekten de ondan beklediğim bir şey değildi.

“Ani mi oldu? Seni gördüğüm ilk andan beri aklımda sadece bu vardı,” dedi ama bunu şimdiye kadar hiç göstermemişti. “Seni seviyorum,” diye devam etti.

Keşke aynı cümleyi ben de ona kurabilseydim ama bir şey demedim. Evlilik ciddi bir işti ve çok güzel vakit geçirirken evlenmek istemesiyle aramızdaki bu dostluğun bitmesi beni üzmüştü. Üstelik evlendiğimde asla yapmayacağım bir şey vardı. Bunu ona söyledim.

“Ben çocuk doğuramam Fedor.”

Şaşkınlıkla yüzüme baktı. “Nasıl yani? Çocuğun mu olmuyor?” diye sordu.

“Olup olmadığını bilmiyorum ama ben küçükken ablam doğumda öldü ve o sırada odada ben de vardım. Bu beni o kadar etkiledi ki kendi kendime yemin ettim asla çocuk doğurmayacağıma.”

Gülümseyerek elimi tuttu. “Ablan için üzgünüm ama ileride bu yemininden döneceğine eminim. Ben seni istediğin kadar beklerim Anatola. Yeter ki sen evet de.”

Bahanelerim tükenmişti. Zaten fazla bahanem de yoktu ama gözlerimin içine sevgiyle bakan Fedor benden bir cevap bekliyordu. Üstelik bu süre zarfında gerçekten iyi biri olduğunu anlamıştım. Onunla konuşabiliyordum. Onunla vakit geçirmekten hoşlanıyordum ve beni güldüren ender erkeklerden biriydi. Belki beni öperse aramızda bir şeyler olabilirdi. Bir evlilikte olması gereken her şey var gibiydi. Ona doğru eğildim ve o da bana eğilince dudaklarımız birleşti. Öpüşü kısıydı ama kalbimi hiç heyecanlandırmamış, beni havalara uçurmamıştı. Gerçi bu kadar kısa öpücükten daha fazla ne beklenebilirdi ondan da emin değildim. Bu âna kadar Fedor dışında hiç öpüştüğüm biri olmamıştı. Üstelik deniz kenarında bir bankın üzerinde oturuyorduk. Daha uzun öpüşmemiz mümkün değildi. Belki de ben okuduğum kitaplardan etkilenip oradaki kadın kahramanların hissettiklerini hissetmek istemiştim ama onlar kitaptı. Gerçek aşk daha farklı olmalıydı.

Elini yanağıma koydu. “Seni çok mutlu edebilirim Anatola. İstedığımız yerde yaşayabiliriz. Bunu düşünecek misin?”

Ben zaten mutluydum ama bunu ona söylemedim. Duymak istediği kelimeler bu değildi. Onun duymak istediği kelimeyi gözlerinin içine bakarak söyledim. “Evet, düşüneceğim.”

Mutluluğu görülmeye değerdi. Onu mutlu görmek beni de mutlu etmişti ama hepsi bu kadardı. Hatta elimi tutmaya devam ederken elimi onun elinden çektim. Yan yana oturmaya devam ettik ama artık ne manzaranın güzelliği ne de Fedor’un anlattıkları umurumdaydı. Tek düşündüğüm bu evliliğin beni nasıl etkileyeceğiydi.

Ne heyecan vardı ne de kalp çarpıntısı. Bir evlilik teklifinde bunlar olmalıydı diye düşünüyordum. Beni eve bıraktığında anneme evlilik teklifinden bahsetmedim. Bunu önce benim sindirmem gerekiyordu. Gerçi annem Fedor'u seviyordu. Onun için de istemediğim şeyleri bana emrivaki yaparak dayatmaması için sustum.

O günden sonra birkaç gün sabaha kadar bu evliliğin bana getireceği şeyleri düşündüm. Hatta onları madde madde sıraladım.

1. Fedor iyi bir adamdı ve onunla evlenerek iyi bir adamla evlenmiş olacaktım.
2. Ailesi de beni sevmiştı. Annem hep eğer bir evlilikte aile onayı varsa o evlilik uzun sürer derdi.
3. Buradan beni götürebilir, istediğim yerde yaşatabilirdi.
4. Çocuk yapmayacak olmamı fazla dert etmemiştı. Bunu her erkek kabul etmezdi ama Fedor ileride bunu aşabileceğimizi söylemişti.
5. Beni seviyordu. Annem seni çok seven bir adam seni mutlu etmesini de bilir derdi.
6. Benim için tüm bu maddelerden daha önemli olan şeyse, yuvam diyeceğim, artık taşınmayacağım bir evim, kalıcı arkadaşlarım olabilirdi.

Tüm bunlar evlilik için yeterli miydi? Onunla evlenmem için altı nedenim varken evlenmemek için tek bir nedenim vardı.

1. Ona âşık değildim.

Onu insan olarak seviyordum ama aşk bambaşka bir şeydi. Ya ileride âşık olacağım biri karşıma çıkarsa ne yapacaktım? Fedor'la evlendiğime pişman olabilirdim ama ileride başıma gelecekleri düşünerek bugünü görmezlikten gelebilir miydim?

Sabah uyandığımda kararımı vermiştim. Annem sabahın erken saatinde kalkmış, masanın başında ekmek yoğuruyordu. Beni görünce gülümseyerek "Günaydın," dedi. "Bu kadar erken kalkmanı neye borçluyuz acaba?"

"Hep erken kalkarım," dedim ona gülümseyerek.

Şaşkınlıkla yüzüme baktı. Uzun zamandır erken kalkmadığım gibi sabahları da pek sevimli değildim aslında.

"Sende bir şey var?"

"Fedor birkaç gün önce bana evlilik teklifi etti," dedim lafı dolandırmadan.

"Umarım kabul etmemişindir."

Yüzüm asıldı. Şimdiye kadar onunla olan arkadaşlığıma ses çıkarmamış hatta öyle terbiyeli, genç bir adamla görüşmeme karışmamıştı. Buna sevineceğini düşünürken beklediğim kelimeler bunlar değildi. "Neden böyle söyledin anne?"

"Çünkü o sana göre bir adam değil. İyi bir adam ve ailesi de iyi biri ama seni mutlu edemez Anatola."

Sandalyeyi çekerek oturdum. "Böyle düşünmene neden olan şey ne?" diye sordum. Onu sadece beni almaya ya da bırakmaya geldiği zamanlarda kapının önünde birkaç kelime konuşacak kadar tanınmasına rağmen neden böyle söylediğini merak etmiştim.

Bir süre hiçbir şey demeden yüzüme baktı. Hamur yoğurmayı da bırakmıştı. Ellerini masanın kenarına koyup bana doğru eğildi. "İçindeki koru ateşleyemez."

"İçimde kor falan yok anne," dedim. Bahanesi bu kadar saçma olmamalıydı.

"Ne kadar inkâr edersen et, içinde tutuşturulmayı bekleyen kocaman bir kor var Anatola. Çünkü sen bana benziyorsun. Ancak sevdiğin biriyle mutlu olabilirsin. Oysa sen onu sevmiyorsun. En azından bir kadının bir erkeği sevdiği gibi sevmiyorsun."

Bunu nasıl anladığını bilmiyordum ama dediği doğruydı, ona âşık değildim. Yine de bunu kabul etmekten se konuyu başka tarafa çektim. "Herkes severek evlenmiyor anne. İleride severim."

Hamur yoğurmaya devam etti. Yeteri kadar yoğurduğunu düşünmüş olmalı ki hamurun üzerini örterek ellerini yıkadı. Sonra da sandalyelerden birini çekip karşıma oturdu.

"İleride severim diyerek evlenemezsin. Neredeyse sekiz aydır birliktesin, bu süreçte sevmemişsen evlendiğinde sihirli bir değneğin sana onu sevdireceğini mi düşünüyorsun?"

"Her şeye olumsuz bakmasan keşke."

Uzanıp elimi tuttu. "Anatola, karşına ya ileride seveceğin biri çıkarsa? Her şeyi göze alabilecek, her şeyi arkanda bırakmayı isteyecek birine âşık olursan ne olacak?"

"Neyi göze almam gerekiyor ki?" diye sordum.

"Bak kızım," dedi mavi gözlerini kısarak. "Aşk öyle bir şeydir ki bir kere tutulduğun zaman gözün hiçbir şeyi görmez. Tek düşündüğün o olur. Ne çocukların, ne kocan, ne de ailen. Öyle yakıcı bir duygudur ki düşündüğün sadece âşık olduğun kişidir. Bu uğurda o kadar çok yanlış yaparsın ki yanlış yaptığını bile anlayamazsın. Çünkü yaptıkların sana yanlış gelmez. Her şeyini kaybedersin Anatola. En önemlisi de bir daha sevme gücünü kaybedersin."

Güldüm. Benim gülmeme bakıp kaşlarını çatı.

"Neden gülüyorsun?"

"Sanki böyle âşık olmuşsun gibi konuşmuyor musun? Ona gülüyorum," dedim.

Bir şey demedi ama gözlerine bir keder oturdu. O zaman anladım ki, bir zamanlar anlattığı gibi âşık olmuştu o da. "Yoksa oldun mu anne?" diye sordum merakla.

İçimden, bu sefer de uzun hikâye deyip anlatmadan çekip gitmemesini umuyordum.

Bana baktı. Gözleri hâlâ keder yüklüyken konuştu. “Evet, oldum Anatola. Baban benim ilk ve tek aşkımdı. Onun için her şeyi arkamda bırakmaya, kendimi inkâr etmeye bile razıydım ama...” dedi ve sustu. İlk defa babam hakkında konuşuyordu. Yıllar önce ölmüştü, onu fotoğraflarından tanıyordum ancak. Buna rağmen neden hiç ondan bahsetmediğini anlamamıştım. İnsan bir kişiyi bu kadar sever de onu unutmuş gibi davranırmıydı?

“Şimdiye kadar babamdan hiç bahsetmemiştin?”

“Birini sevmek için ondan konuşmak gerekmez Anatola,” diyerek elini kalbinin üzerine koydu. “O yıllar önce ölmüş olsa bile burada yaşamaya devam eder. Sevdiğin biri sen sevmeyi bırakmadıkça asla ölmez, bunu sakın unutma. Ne zaman ben de bu hayata gözlerimi yumacağım, işte o zaman o da benim için ölmüş olacak.”

Omzumu silktim. Annemin babama duyduğu yakıcı aşkı hiç tatmamıştım. Bundan sonra tadar mıydım bilmiyorum ama gelecekte bir gün belki bu kadar âşık olurum diye şu an önümdekini kaçırmam mantıklı mıydı, ondan emin değildim. Hayat insana birçok sürpriz getiriyordu. Belki de çok sevdiğim birini annem gibi erkenden kaybedecektim. O zaman aynı annem gibi evden eve geçerek ruhumu huzura kavuşturmayı mı bekleyecektim? Bu hayat bana göre değildi. Ben artık köklerimin bir yere sabitlenmesini istiyordum. Evim diyeceğim bir yuvam olmasını istiyordum. Beni seven bir erkek olmasını istiyordum. Tüm bunları elde ettiğimde ben de o erkeği sevecektim. Kolay kolay bağlanan biri değildim. Belki de böyle bir bağlantı benim tüm hayatımı değiştirebilirdi. Bilmediğim bir gelecekte âşık olacağım bir adamı bek-

lemek gibi bir niyetim yoktu. Hayatım hep bekleyerek geçmişti. Kendimi bildim bileli annemin, herkesin annesi gibi normal bir anne olmasını beklemiştim ama geldiğim noktada bu mümkün olmamıştı. Aklına eseni yapan, kendini kötü hissettiğinde her şeyi birkaç saatte toplayıp tamamen başka bir yere taşınan, kızının ne hissettiğini umursamayan bir kadına dönüşmüştü ya da hep böyleydi bilmiyorum. Geçmişle ilgili hiçbir şey konuşmazdı. Büyük teyzemin ölümüne kadar kardeşleri olduğunu bile bilmeden büyümüştüm. Onun ölümüyle birlikte sadece bir kez gördüğüm tüm o insanlar hayatımızdan tekrar çıkıp gitmişti. Bu hayata artık dayanamıyordum. Onun çok yakın bir zamanda tekrar taşınacağını biliyordum. Belki evlenip gidersem bundan vazgeçebilirdi. Hâlâ benden bir cevap bekliyormuş gibi bana bakmayı sürdürdüğü için konuştum.

“Fedor’un evlilik teklifini kabul edeceğim anne.”

“Yapma Anatola, lütfen yapma kızım. Daha çok gençsin.”

“Değilim, yirmi iki yaşındayım ve çok yakında yirmi üç olacağım. Ne dersen de beni bundan vazgeçiremeyeceksin anne.”

Bir şey demesine fırsat vermeden yerimden kalktım. O da arkamdan seslenmedi. Odama gidip giyindim. Bu günü ömrümün sonuna kadar hatırlamak istediğim için en güzel kırmızı elbisemi seçmiştim. Esmer tenimde kırmızı bana en çok yakışan renkti. Makyajımı yaptım. Siyah çantamı aldım, topuklu siyah ayakkabılarımı giydim. Çıkmadan önce aynada kendime baktım. Siyah saçlarım, makyajım ve incecik belime oturan kırmızı elbisemle oldukça çekici görünüyordum. Fedor beni böyle gördüğünde onun yüzündeki gülümsemeyi düşündüm. Annem ne derse desin onunla evlenecek ve

ona inat çok mutlu olacaktım. Üstelik istediğim yerde yaşayacağını söylemişti. En kısa sürede onu Atina'da yaşamaya ikna edecektim. Böylelikle annemden, onun deliliğinden olabildiğince uzağa gidecek, çevremde beni seven komşularım, arkadaşlarım ve her istediğimi yapacak bir kocam olacaktı. Tüm bunları düşünerek evden çıktım. Çok mutluydum, annemin kuruntuları mutluluğumu bozamayacaktı.

Fedor'la buluştuğumda o kadar şaşırmıştı ki... Beni bu şekilde beklemiyordu. Yüzündeki şaşkınlık, gözlerindeki hayranlık beni mutlu etmişti. Ben annem gibi değildim. Ondan daha akıllı bir kadındım ve bir erkeği nasıl idare edeceğimi ondan çok daha iyi biliyordum. Bunun için karşımda hayranlıkla bana bakan Fedor'a bakmam yeterliydi. Üstelik artık zaman değişmişti. Annemin zamanındaki gibi savaşların dünyayı değiştirdiği bir dönemde yaşamıyorduk.

Elimden tutarak gözlerimin içine baktı. "Düşündün mü Anatola?" diye sordu.

"Evet, seninle evleneceğim," diyerek gülümsedim.

Belime sarılarak beni kendi etrafında birkaç tur döndürdü. Kahkahalar atıyordu, ben de öyle. Çok uzun süre sonra ilk defa gerçekten çok mutlu olduğumu ve bunun sonsuza kadar süreceğini düşündüm.

Birkaç ay sonra, 1963'ün Ocak ayının ilk haftası Fedor'la, annemin son âna kadar yanlış yaptığımı söylemesine rağmen evlendim. Ailesine yakın, güzel bir ev bulmuştuk. Yıllar sonra ilk defa kendi evim dediğim bir evim olmuştu. Tamamen benim ve Fedor'un zevkine hitap eden güzel eşyalarla döşemiştik evimizi. Annemin tepkisi benim mutluluğumu gördükçe kısa süre sonra geçti ya da ben öyle düşünmek istedim. Fedor babasının işinde çalışıyordu ve sık sık Atina'ya gidip geliyor-

du. Benim bir işim olmadığı için bu seyahatlerinde ben de ona eşlik ediyordum. Onunla sevişiyor ve bundan da zevk alıyordum ama aramızda adı konulmamış bir gerginlik vardı, ne olduğunu bilmiyordum. Onu gerçek anlamda, annemin anlattığı şekilde sevmeye çalıştım ama ben bunun için çaba harcadıkça sanki bir şey beni ondan uzak tutuyordu. Sonunda bu ısrarımdan vazgeçtim. O beni seviyordu, ben de ona saygı duyuyordum bu şimdilik bana yeterdi.

Başlardaki mutluluk bir zaman sonra içinden çıkmadığım bir sıkıntıya dönüşürken Fedor'un değişimini izlemeye başladım. O her istediğimi kabul eden adam zaman içinde bahaneler bularak kendi isteklerini ön plana çıkarmaya başlamıştı. Onunla evlendiğime göre benim için bir çaba harcamasına gerek yoktu. Nasıl olsa onun karısı olmuştum. Kibarlık maskesi düşmüştü. Kaba, bazen dayanılmayacak şekilde küstahtı. Sanki hiç tanımadığım bir adamla evli gibiydim. Evliliğim gün geçtikçe daha da kötüleşirken en azından annemi haklı çıkarmamak için, onun yanındayken mutluymuş gibi rol yapmaya başlamıştım. İkinci senenin sonunda artık aklımda olan şey bu evlilikten nasıl kurtulacağımıydı. Günler içimdeki güzel şeylerin ve gelecek için beslediğim güzel umutların yavaş yavaş tükenmesini izlemekle geçmeye başlamıştı. Evliliğimizin beşinci senesinde Fedor çocuk istediğini söyledi. Şaşkınlıkla ona baktım.

"Sana çocuğum olmayacağını söylemiştim," dedim.

"Hayır, sen bana çocuk doğururken ablan öldüğü için korktuğunu söyledin. Ailem benim de bir çocuğum olmasını istiyor," dedi.

"Çocuğumuz olup olmamasına ailen mi karar verecek?"

"Beş sene uzun bir süre Anatola. Senin kısır olduğunu düşünmeleri için yeteri kadar uzun bir zaman."

“Ya kısırsam, o zaman ne yapacaksın?” dedim kızgınlıkla. Şimdiye kadar beni hiçbir konuda zorlamamış bir adamın ailesini bu kadar dinlemesine bir anlam verememiştim. Tartışmamız hızla şiddetli bir kavgaya döndüğünde Fedor yüzüme olanca şiddetiyle bir tokat atınca aramızda şimdiye kadar filizlenecek olan bir sevgi varsa bile bir daha hiç filizlenmemek üzere kurumuş oldu.

Ertesi gün Atina’ya gittiğinde aynada, şişmiş yanağıma baktım. Evlenerek ne kadar büyük bir hata yaptığımı anlamam için aynadaki yansımama bakmam yeterli olmuştu. Sevmediğim bir adamla ömrümün sonuna kadar evli kalmaya niyetim yoktu. Annemin nesli gibi kocamın şiddetine boyun eğmeyecektim. Birkaç gün sonra yanığım eski halâline döndüğünde anneme gittim.

Beni gördüğüne sevindi. Birkaç hoş beşten sonra elinde açılmış bir zarfla geldi. “İyi ki geldin Anatola. İngiltere’den bu zarf geldi. Bence bunu senin de okuman gerekli,” diyerek elindeki zarfı bana uzattı. İçinden çıkan resmî yazıyı okuduğumda şaşkınlıkla anneme baktım.

“Babamın bir evi mi varmış?” dedim.

“Evet, ben de şimdiye kadar bilmiyordum ama oradaki kadından olan oğluna kalmış ev. Sonra o çocuk da ölünce evin mirasçısı sen olmuşsun.”

“Anne,” diye fısıldadım. “Babamın bir ailesi daha mı vardı?”

“Varmış demek ki,” dedi omzunu silkerek. Sesinde bir üzüntü, hayal kırıklığı ya da aldatılmış olmanın verdiği bir acı hissetmek istedim ama hiç biri yoktu. Birkaç yıl önce babamı ne kadar çok sevdiğini anlatan kadın sanki o değildi.

“Bunu şimdiye kadar bilmiyor muydun gerçekten?”

“Hayır.”

“Ama,” dediğimde sözümü keserek devam etti.

“Şimdi konumuz babanın diğer ailesi değil. Konumuz bu ev. Dikkatini ver Anatola,” diyerek kızgınlıkla konuştu.

“Ne yapmamı istiyorsun anne?”

“Gidip mirasına sahip çıkmanı istiyorum. Başka ne isteyebilirim ki?”

“Bir ev için ta İngiltere’ye mi gideyim yani?” dedim.

Dikkatle yüzüme baktı. Sonra da “Ne oldu yüzüne?” diye sordu.

O kadar makyaja rağmen ve aynada baktığımda hiçbir şey görünmemesine rağmen yüzümün ne olduğunu soruyordu. Sanki düşüncelerimi okuyabiliyormuş gibi.

“Ne varmış yüzümde?”

“Annelere yalan söylenmez Anatola. Kim yaptı, Fedor mu?”

“Tabii ki hayır. Biz onunla çok mutluyuz.”

İnanmıyormuş gibi yüzüme dikkatle bakmaya devam etti. Sonra da birdenbire komşusunun kızıdan bahsetmeye başladı.

“O da böyle tokat yedi ve hiçbir şey olmamış gibi kocasına bakardı. Senin de öyle olmanı istemiyorum Anatola. Ben seni babasız büyüttüm ve güçlü bir kadın olman için çalıştım. Ben kimseye boyun eğmedim kızım, sen de eğme.”

“Anne tüm bunları nereden çıkarıyorsun? Bir şey olmadı dedim ya.”

“Bir tokat asla ufak bir tartışma değildir Anatola. Bugün bir tokada izin verirsen yarın daha büyüğüyle karşılaşsın.”

“Lütfen anne, yine başlama,” dedim elimdeki zarfı bir köşeye koyarak. “Üstelik bunu kocası tarafından aldatılmış bir kadından duymak istediğime emin değilim.”

“Hayatımdaki hiçbir erketen şiddet görmedim Anatola.”

Bunun üzerine güldüm. O da kaşlarını çatı. “Sanki hayatına babamdan başkası girmiş gibi konuşuyorsun. Üstelik o da mükemmel bir erkek değilmış. Karısını aldatığı yetmezmiş gibi bir de başka çocukları varmış.”

Bir şey demeden yüzüme bakmaya devam etti. Sonunda karşıma oturarak, “Ne dersen de gördüğün şiddeti yok sayamazsın. Bunun üzerini anneni suçlayarak örtemezsin.”

Bu sefer sessiz kalma sırası bendeydi. Haklıydı. Fedor bana vurmuştu ve ona hiç tepki göstermediğim için, devamının gelip gelmeyeceğinden emin değildim. Bunun bir garantisi yoktu. Ama yine de durumumu kabul etmeye yanaşmadım. Bana tokat atması başka şeydi, bunu annemle paylaşmak çok daha başka şey. Onu üzmem istemiyordum. Çağ değişmesine rağmen annemden bile daha kötü bir evliliğim olduğunu kabul etmek bana çok zor gelmişti.

O da benim sessizliğimi görünce fazla uzatmak istemedi. Böylelikle konu kapanmış oldu.

Fedor Atina’dan döndüğünde onunla hiç konuşmadım. Tepki vermediğim için o tokat içimde büyümeye devam etmişti. Bir akşam ona İngiltere’ye gideceğimi söyledim. O sormadan önce neden gitmek istediğimi anlattım. Hiçbir şey olmamış gibi sevecen bir üslupla, “Takip etmem gereken bir işim var yoksa ben de seninle gelirdim,” dedi. İyi ki işi vardı. Onunla bir yere gitmek istemiyordum. Hatta artık onu görmek bile istemiyordum ama boşanmaktan bahsedemedim. Belki de her şeyi olurluna bırakmalıydım. Nasıl olsa çocuk yapmayacağım için beni kendisinin bırakmasını istiyordum. Bundan sonra onunla sevişirken çok daha dikkatli olmam gerekiyordu. Ben ondan kurtulmak için planlar yaparken bana Amerika’da yaşayıp yaşayamayacağımı sordu.

“Nereden çıktı bu?” dedim şaşırarak.

“Göçmen alıyorlarmış. Birkaç yıl önce iki arkadaşım gitmişti. Orada ne kadar çok kazandıklarını, ne kadar mutlu olduklarını yazdılar bana. Belki buralardan uzaklaşmamız bizim için bir fırsat olur,” dedi.

Evliliğimizin ilk yıllarında bu teklifi yapmış olsaydı gözü kapalı kabul edebilirdim ama attığı tokat, onunla bir geleceğimin olmayacağını yüzüme çarpma şekliydi. Sessiz kaldım.

“Hep buradan gitmek istediğini söyledin,” dedi.

“Bilmiyorum. Amerika çok uzak bir ülke. Annem burada bensiz ne yapar?”

“İsterse o da bizimle gelebilir.”

“Düşünmek için zamana ihtiyacım var Fedor. Bu kolay bir karar değil.”

“Tamam, sen İngiltere’ye git gel, ben de Atina’daki işleri halledeyim. Oradayken başvuruyu da yapabilirim.”

“Tamam,” dedim daha fazla uzatmasını istemediğim için.

Bir hafta sonra İngiltere’ye giden geminin güvertesindeydim. Korkuluklara dayanıp gecenin sessizliğinde geminin yol alırken çıkardığı dalga seslerini dinliyordum. Döndüğümde evliliğim için bir karar vermem gerekiyordu. Fedor’un Amerika’ya gidecek olmasına sevinmiştim. Belki de bir şey yapmama gerek kalmadan bu olay kendiliğinden çözülmüş olurdu.

Londra’ya indiğimde bir otele yerleştim. Ertesi gün de mektubu yazan avukatı görmeye gittim. Lüks döşenmiş ofisinde beni kabul ettiğinde detayları ondan dinledim. Annemin Girit’te babamın ise burada olduğu yıllarda babamın İngiliz bir kadınla beraber yaşadığını ve ondan bir oğlu olduğunu öğrendim. Babam öldüğünde mülkün oğluna kaldığını ve oğlunun da birkaç ay önce bir kazada öldüğünü, mirasın kızı olarak bana aktarıldı-

ğını öğrendim. Mütevazı bir ev için tüm bu yolu geldiğime pişman olsam bile adadan uzaklaşmanın bana iyi geldiğini anlamıştım. Belki burada kaldığım sürede evi satar, biraz Londra'nın tadını çıkarıp öyle dönerdim.

Avukatın yanıma verdiği adamla evi görmeye gittiğimde bir hayal kırıklığı daha yaşadım. Ev Londra'nın dışında, kırsal bir bölgedeydi. Bir saatlik yolculuğun sonunda oraya ulaştığımızda araba geniş ve bakımlı bir bahçeye girdi. Çok kısa süre sonra da evin önünde durduğumuzda hâlâ arabada oturmaya devam ediyordum. Adam kapımı açarak "Geldik hanımefendi," dedi.

Önünde durduğumuz eve baktım. Gördüğüm evden ziyade resmen bir malikâneydi. Geniş ve bakımlı bir arazinin içinde, dört katlı oldukça büyük bir yapıydı. Yanlarındaki kulelere bakıp gülümsedim.

"Burası mı?"

"Evet hanımefendi."

Tekrar önümdeki eve baktım. Burada kaç oda olabilir-di? Yıllar önce annem babamın zengin olduğunu söylemişti ama bu zenginlikten çok daha fazlasıydı.

Adam "Gezmek ister misiniz?" diye sorduğunda ağızım açık önümdeki eve, daha doğrusu şatoya bakmaya devam ediyordum.

"Kimse oturmuyor mu?"

"Hayır. Neredeyse bir yıldır boş."

Evi dolaşmak saatler sürdü. Burada oturabilir miydik? Sanmıyordum. Annem İngiltere'de birkaç yıl yaşadığını ve burasının ikliminin ona iyi gelmediğini söylemişti. Çocukken iki yıl kalmıştım İngiltere'de ve babam öldüğünde annem tekrar Girit'e dönmüştü. Şimdi geleceğini hiç düşünmüyordum. Ben de bu kadar büyük bir evde yaşayacağımı sanmıyordum. Yanımda dikilen adama "Burası hemen satılır mı?" diye sordum.

Adam şaşkınlıkla yüzüme baktı. "Satacak mısınız?"
"Evet."

"Bunu avukatla konuşmanız gerekiyor," dedi.

Ertesi gün evi satmak istediğimi söyledim. Avukat da en az dünkü adam gibi şaşkınlıkla yüzüme baktı. Böyle büyük evlerin hemen satılamayacağını, biraz beklememiz gerektiğini söyledi. Acelemiz yoktu. Şimdiye kadar var olduğunu bile bilmediğimiz bir mülkü hiç sorun olmadan bekleyebilirdik. İşlerimi bitirdiğimde hemen Giri'e dönmedim. Fedor olmadan ve ona hesap vermeden birkaç hafta daha geçirebilirdim. En azından biraz daha burada kalıp bu sisli ve yağmurlu kentin tadını çıkarabilirdim.

Birkaç gün sonra anneme hak vermiştim. Güneşi görmeden geçirdiğim en uzun haftaydı. Sonunda dönmeye karar verdim. O akşam Londra'nın en şık yerinde akşam yemeğimi yedim. İlk defa o gün yağmur yağmamıştı. Hava açık ve ılıktı. Çıktıktan sonra otelime olan mesafeyi yürümeye başladım. Birkaç dakika sonra bunun doğru bir karar olmadığını anlamıştım. Ayağımdaki yüksek topuklu ayakkabılar bu mesafeyi yürümeye uygun değildi ve otelin de sandığım kadar yakın olmadığını fark etmiştim. Bir taksi bulmak ümidiyle etrafıma bakındım ama değil taksi araba bile yoktu. İnsan kalabalığı azalmıştı. Önümden gülüşerek geçen birkaç çifte bakarak onların arkasından tekrar yürümeye başladım.

O sırada arkamdan gelen ayak seslerine dönüp bakmamak için kendimi zor tuttum. Verdiğim karar doğru bir karar değildi, hâlâ otele uzun bir yol vardı. Önümdeki çiftler çoktan gözden kaybolmuştu. Bir ara ayakkabılarımı çıkarıp daha hızlı yürümeyi düşündüm ama bunun da doğru olmayacağını biliyordum. Arkamdaki ayak sesi daha da yaklaşırken neredeyse nefesimi tuttum. Tam

aynı hizaya geldiğimizde, "Gecenin bu saatinde Londra sokakları tekin değildir hanımefendi. Size eşlik etmeme izin verin," dedi.

Bunun üzerine güldüm. "Hadi ama altmış sekiz yılındayız bayım. Karındeşen Jack çoktan öldü," dedim ben de.

Şapkasını çıkararak önümde hafifçe eğildi. "Kendimi tanıtayım. Ben Kemal Altındağ. Aynı yerde yemek yedik. Sizin yalnız yürüdüğünüzü görünce eşlik etmek istedim."

"Türk müsünüz?" dedim onun dilini konuşarak. Tanıdığım birine rastlamışım gibi hissetmiştim.

Gülümsedi ama yüzünde şaşkın bir ifade de vardı. "Evet, yoksa siz de mi?"

Tekrar güldüm. "Hayır Rum'um."

Şaşırarak, "Türkçe biliyorsunuz?" dedi.

"Annem Anadolu'dan göçmüş. İsmim bile unutamadığı o toprakları çağırıştırır. Adım Anatola," dedim.

"Türkçeyi çok güzel konuşuyorsunuz."

"Uzun zamandır kullanmıyordum," dedim tekrar yürürken. O da benim yanımda yürümeye başladı. "Genelde kimsenin bilmesini istemediği şeyler için kullanıyordu bu dili annem. Küçükken öğretmişti."

Güldü. "İyi fikirmiş. Öğrenilen her dil bir gün insanın işine yarar."

"Haklısınız."

"Burada mı yaşıyorsunuz?" dediğinde bir an cevap verip vermemeyi düşündüm ama kibar bir beydi. Neden geldiğimi bilmesinde bir sakınca görmedim.

"Hayır. Buraya bir iş için geldim. Gelmişken de Londra'yı tanımak istedim."

"O zaman ilk defa geliyorsunuz?"

"Çocukken iki sene kalmıştım. Babam burada yaşırdı. Ölünce tekrar Girit'e döndük."

"Sakıncası yoksa size bu güzel ve tarihi şehri gezdirmek isterim."

Durup ona baktım. Uzun boylu, açık tenli ve yakışıklı bir adamdı. Uçları yukarıya doğru kıvrılmış bıyıkları vardı. Gözleri mavinin en güzel tonuydu. Üstelik Türk oluşu sanki eski bir dostumu görmüşüm gibi hissettirmişti. Bir şey demedim. O da bir şey sormadı. Bir süre daha sessizce birlikte yürüdük.

"Siz burada mı yaşıyorsunuz?" diye sordum.

"Hayır, ben de bir iş için gelmişim. İki gün sonra döneceğim."

"Benim de dönmem yaklaştı ama bir daha bu fırsatı yakalayabileceğimi düşünmediğim için biraz daha uzattım."

"Girit'te nerede yaşıyorsunuz?"

"Hanya'da. Siz nerede yaşıyorsunuz?"

"İstanbul. Hiç gördünüz mü?"

"Hayır," dediğimde otelime gelmişim. Kapının önünde durduğumda o da durdu. Birbirimize fazla yakındık ama ne ben geri çekildim ne de o. "Teşekkür ederim eşlik ettiğiniz için."

"Rica ederim. Böyle güzel bir hanımefendiyi yalnız yürütmek bir centilmene göre değil. Yarın kaçta alayım sizi?" diye sordu.

Birden anlamadım ama bana Londra'yı gezdirmek istediğini söylediğini hatırladım. Bu jestine karşı ona itiraz etmek istemedim. "Saat on uygun mu?"

"Tabii uygun," dedi tekrar şapkasını çıkarıp hafifçe eğilerek. "Size iyi geceler diliyorum."

"Teşekkür ederim. Size de."

Biraz daha yaklaşarak uzattığım elimi dudaklarına götürdü. Kendimi gerçek anlamda keyifli hissetmeme neden olmuştu. Elimi bıraktığında içeri girene kadar kapının önünde dikilmeye devam etti. Odama çıktığımda

ayakkabılarımı çıkartarak ayaklarımı ovdum. Sonra da sırt üstü yatağa uzanıp tanıştığım Kemal'i düşündüm.

Sabah erkenden kalkıp bir süre ne giyeceğime karar vermeye çalıştım. Keşke nereye gideceğimizi sormuş olsaydım diye düşündüm. O sırada buraya geldiğimde aldığım, dizlerimin hemen üzerinde biten ve belime oturan mavi elbiseyi gördüm. Bu son moda henüz daha Girit'te yoktu. Ama vitrinde görüp denediğimde bana çok yakıştığını düşünmüştüm. Elbisemden daha açık renk olan şapkayı saçlarımı toplayarak tokayla tuturdum. Aynada kendimi beğenmişim. Gülümseyerek kolumdaki saate baktım. Neredeyse on olmak üzereydi. Daha fazla oyalanmadan alçak topuklu ayakkabılarımı giyip yatağın üzerindeki çantamı alarak odadan çıktım. Aşağıya indiğimde yanılmadığımı gördüm, Kemal Bey çoktan gelmişti. Beni gördüğünde gülümseyerek yanıma yürüdü. Tekrar hafifçe eğilerek elimi öptü. Bu beni mutlu etmişti. Girit'e döndüğümde bu kibarlığı özleyecektim.

O gün şimdiye kadar geçirdiğim en güzel günlerden biriydi. Londra'nın hemen hemen her yerini gezdirdi bana. Arkadaşlığı kibar ve mesafeliydi. Varlığı beni rahatsız etmedi. Bilakis onunla geçirdiğim bu kısa gün beni mutlu etmeye yetmişti. Lüks bir yerde akşam yemeğimizi yedikten sonra arabasıyla beni otele bıraktı. Bu sefer kabalık etmeyip onu çaya davet ettim. Konuşması, kibarlığı ve bana gösterdiği saygı beni benden almıştı. Annem haklıydı. İnsanın karşısına gerçekten her şeyi geride bırakma isteği uyandıran bir erkek çıkıyordu.

Ertesi gün tekrar beni otelimden almaya geldi. Bu sefer daha rahat bir şeyler giymiştim. Arabanın arkasındaki sepeti gördüğümde gülümsedim. Bana dönerek, "İngiltere kırsalları bir harikadır. Piknik yapabileceğimizi düşündüm," dedi.

“Tüm bunları nasıl hazırladın? Bildiğim kadarıyla sen de otelde kalıyorsun.”

“Aşçıya biraz para verdim,” diyerek güldü. Hayranlıkla ona baktım. O anda içimden, keşke annemi dinleseydim de Fedor’la evlenmemiş olsaydım diye düşündüm. Parmağımda alyansım yoktu ve Kemal’e evli olduğumu söylememiştim. Öncesinde bir daha görüşmeyiz diye, sonrasında da onunla olmaktan keyif aldığım için söyleyememiştim. Onun da parmağında alyansının olmaması bekâr olduğu anlamına gelmiyordu ama bekârdır diyerek kendimi teselli ettim. Üstelik sadece arkadaşça görüştüğümüz bu birkaç güzel günün tadını çıkarmaya, hiçbir şey düşünmemeye karar verdim.

Akşamın ilerleyen saatlerine kadar kırlarda kaldık. Tekrar yola çıktığımızda yorgun ama mutluydum.

“Ne düşünüyorsun Anatola?” diye sorduğunda başımı ona çevirdim. Gülümseyerek bana bakıyordu.

“Mutlu olduğumu,” dedim ben de gülümseyerek. Sonra da oturuşumu ona doğru çevirdim. “Bugün gerçek anlamda mutlu olduğum ender zamanlardan biriydi. Teşekkür ederim.”

“İstersen yarın tekrar edebiliriz.”

“İsterim.”

“Hiç burada yaşamayı düşündün mü?”

“İngiltere’de mi?”

“Evet.”

“Bilmiyorum. Yıllar önce yaşadığımda daha çocuktum ama şimdi gerçekten çok beğendiğim bir yer olduğunu düşünüyorum. Yaşadığım yerden o kadar farklı ki... Ben güneşi özlerim herhâlde.”

“Bence de buranın tek olumsuz yanı sürekli havanın kapalı ve yağmurlu olması. Gerçi burayı güzel yapan da bu bence.”

Bana İstanbul'u anlatmaya başladığında gülümseyerek onu dinlemeye başladım. Ama güzel şeylerin hep bir sonu olurdu ve o gün de otelim önüne geldiğimizde son bulmuştu.

"Yarın aynı saatte alırım seni," dedi.

"Sabırsızlıkla bekleyeceğim," diyerek arabadan indim.

Kemal'le geçirdiğimiz o özel günü ölene kadar hatırlayacaktım. Sanki ruh eşimdi. Birlikte olduğumuz birkaç günde bundan sonra onsuz nasıl yaşayacağımı düşünecek duruma gelmiştim. Aşk bu olmalıydı. Eğer buysa ben bir Türk'e âşıktım. Annem duymuş olsa büyük ihtimalle kalp krizi geçirirdi. Ama hiç kimsenin düşüncesini umursamayacağımı, onunla geçirdiğim güzel günlerde anlayacaktım.

Ertesi gün beni aldığı anda bu sefer Londra'nın hiç bilmediğim bir yüzünü göstermişti. Ona "Burayı çok iyi tanıyorsun," dedim.

"Üniversiteyi burada okudum. Güzel yıllarım geçti. Ama babamın işlerini devralmak için dönmek zorundaydım. Şimdi işi bahane ederek buraya gelmeyi ve kalmayı seviyorum."

Bakışlarımız birleşti. Uzanarak elimi tuttu. Bana daha da yaklaştı. Nefes almayı kesmiştim. Bu yakınlığın sürmesini hatta o anda beni öpmesini diledim. Dileğim hemen gerçekleşti. Elinin biri yanağımı okşadı. "Çok güzel-sin Anatola," diyerek beni öptü.

Ne utanma hissettim ne de kocamı aldattığımı düşündüm. O an tek dileğim bu ânın sonsuza kadar sürmesiydi. Onun öpüşü hayatım boyunca yaşadığım hiçbir heyecana benzemiyordu. Ayaklarım yerden kesilmiş, kalbim göğsümün içinde bir kuş gibi çırpınmaya başlamıştı. Ona daha da sokuldum. Kollarım boynuna dolandı. Bunun üzerine beni kuvvetli kollarıyla daha da sarmaladı. Bedenim tek bir şey istiyordu; onun olmak.

O günün büyük bir bölümünü her fırsatta öpüşerek geçirdik. Akşam olduğunda beni kendi oteline getirdi. Hiç tereddüt etmeden onunla gittim. Odaya girdiğimizde, çekindiğimiz insan kalabalığından uzaktaydık artık. Kapıyı kapatır kapatmaz beni kollarına aldı.

“Çok güzelsin, tüm günü bunu düşünerek geçirdim,” diyerek beni öpmeye başladı.

Ayaklarım yerden çoktan kesilmişti. Kendimi onun kollarına bıraktım. Aşk gerçek anlamda onu yaşadığın biriyle çok ama çok güzeldi. Hele ki sevişmek çok daha başkaydı. Bedenimin her hücresi Kemal’in dokunuşlarına duyarlılık gösteriyordu. O gecenin sabahında erkenden uyandım. Yanımda yatan adama baktım. Pişmanlık duyuyor muydum? Kesinlikle duymuyordum. Ona rastlamamış olsaydım, tüm ömrümü sevmek için çaba göstereceğim bir adamla geçirecektim ama sevmek için çaba göstermeye hiç ihtiyaç yoktu. Sevmek kendiliğinden olan bir şeydi ve yanımda yatan adamı hiç tanımasam bile sevmiştim.

O günden sonra dönüşümü uzattıkça uzattım. Kendi otelimden çıkarak onun oteline, birlikte kalacağımız süite yerleştim. Gündüzleri Londra’nın güzelliklerini geziyor akşamları da onun ateşli kollarında yanmaya devam ediyordum. Ne kocam umurumdaydı ne de Girit. Her şey gözümünden silinmişti. Annem haklıydı, gerçekten de içimde yanmaya hevesli bir kor vardı. Neden bunu şimdiye kadar anlamamıştım? Gözüm hiçbir şeyi görecektir durumda değildi ondan başka. Hatta gözüm o kadar kararmıştı ki bir daha Girit’e bile gitmek istemiyor, Kemal’le sonsuza kadar burada yaşamayı hayal ediyordum. Kimseye ihtiyacım yoktu. Evin satışından çok büyük bir para gelmişti. Bu parayla beni hiç kimse bulamayacağı bir yerde Kemal’le birlikte yaşlana-

bilirdim ama elimi kolumu bağlayan tek bir kişi vardı; annem.

O kadar çok acı yaşamıştı ki elindeki tek evladının da uzaklarda yaşamasına gönlüm razı değildi. Onu da yanıma alma planları yaparken bir sabah hiç beklemediğim biri geldi kapıma. Kemal çoktan iş için gitmişti. Bense öğlen onunla yiyeceğim yemeğin hayalini kurarak geniş yatağımızda yatıyordum. Kapı çaldığında oda servisinin geldiğini düşünerek sabahlığımı giydim ve kapıyı açtım. Karşımda Fedor duruyordu.

Bir şey demeden içeri girip dağınık yatağa ve bana baktı. Kemal düzenli bir adamdı ve ona ait hiçbir şey ortada yoktu.

“Bakıyorum İngiltere’yi sevdin,” dedi. Yüzünde her şeyi bilip bilmediğine dair bir iz aradım ama her zaman ki gibi duygusuz bir ifadeyle bana baktı.

“Beni nasıl buldun?” diye sordum. Ona bu oteli hiç söylememiştim hatta anneme bile.

“Zor olmadı. Daha önce kaldığın oteldeki resepsiyona biraz para vermem yeterli oldu.”

“Neden buradasın?”

Bir kaşını kaldırıp bana baktı. “Bunu benim sana sormam gerekmiyor mu Anatola?”

“İşlerim bitmedi.”

“Evin bir hafta önce satıldığını biliyorum Anatola. Benden kaçtığını da biliyorum ama benden kolay kolay kurtulamayacağını sen henüz bilmiyorsun. Şimdi hemen eşyalarını topla, evimize gidiyoruz sevgili karıcığım.”

“Ben gelmiyorum,” dedim onun gözlerinin içine bakarak. Bu işi burada bitirmem gerekiyordu.

Sinirlendiğini anladım. Üzerime yürüdü. Birkaç adım geriledim ama bacaklarım yatağa dayandığında durdum. O ise üzerime gelmeye devam ediyordu. Yüzü

sinirden çarpılmıştı. O anda bu adamla nasıl evlendim diye düşündüm. Annemin bile görüp beni uyardığı şeyi ben nasıl görememiştim? Fedor asla benim tanıdığımı düşündüğüm adam değildi. Takıntılı ve şiddet yanlısı biriydi. Burnumun dibine kadar sokuldu, bana doğru eğildi. Nefesini yüzümde hissediyordum. Yine de korkma-
ma rağmen gözlerimi ondan bir saniye bile kaçırmadım.

“Yanılıyorsun,” dedi. O anda ne demek istediğini anlayamadım. Neden yanılıyordum? Bunu düşünürken benim söylediğim şeye cevap verdiğini anladım.

“Burada neden kaldığını bilmediğimi mi sanıyorsun orospu?” dedi dişlerini sıkıp saçlarını çekerek. “Birlikte yaşadığın adamı öğrenmeyeceğimi mi sanıyordun? Biraz paran olunca kendini özgür mü hissettin? Sen benim karımsın ve seni bırakmadığım sürece karım olarak kalacaksın. Ya benimle gelirsın ya da o adamın cenazesine gidip öyle dönersin. Buna sen karar ver.”

“Yapamazsın,” dedim ona bakarak. Bu kadar ileri gidebileceğini gerçekten düşünmüyordum. Fedor asla o kadar cesur biri olmamıştı. Tamam, bazen korkutucu olabiliyordu ama bir cinayet işleyecek kadar ileri gidebileceğini düşünmüyordum ama gözlerine baktığım adamın benim tanıdığım Fedor’la bir alakası yoktu. Bir zamanlar sevgiyle bakan o ela gözler nefret ve öfke yüklüydü.

“Hemen hazırlan,” dedi daha sakın bir sesle.

“Seninle gelmeyeceğim!” diye bağırdım. Bunun üzerine bana oldukça kuvvetli bir tokat attı. Tokadın şiddetiyle yatağa düştüm. Üzerime doğru eğildi. Bir an beni bu otel odasında öldüreceğini sandım ama o üzerimdeki sabahlığı çekiştirdi. Ne yapacağını anladığımda deli gibi çırpınmaya başladım. Bana bir kere daha vurdu. Ama onunla sevişmektense ölmeye razıyım. Benden çok daha kuvvetliydi, eliyle ağzımı kapadı. Çığlıklarım avucunun içinde boğul-

du. Bir yandan üzerimdeki geceliği yırtmaya çalışıyor bir yandan da "Sen benim karımsın," diyordu. Ona karşı koymama rağmen gücüne direnmem mümkün değildi. Nefes alamıyordum, başım dönmeye, gözlerim kararmaya başlamıştı. Çırpınmalarım kesildi. Onu içimde hissettiğim an gözlerimi yumdum. Kendimi kirletilmiş hissetmenin önüne geçemiyordum. Sonunda işini bitirdiğinde olanca hızımla yataktan çıkarak banyoya koştum. Midemde ne varsa çıkarmaya başladım. Bir yandan titriyor bir yandan da üzerimdeki pisliğini temizlemeye çalışıyordum. Artık bu adamla yaşamak istemiyordum. Bu kadar ileri gidebileceğini, bana tecavüz edebileceğini hiç düşünmemiştim ama canımı nasıl yakacağını çok iyi biliyordu. Uzun süre banyonun soğuk mermerinde oturdum. Sonunda "Hadi artık gitmemiz lazım," diye içeriden seslendi.

Kapıyı açtım. Beni kapıda perişan hâlde görünce yanıma gelerek sarıldı. Onu itmeye çalıştım ama o kadar kuvvetliydi ki kendimden uzaklaştıramadım. Biraz geriye gidip perişan olmuş yüzüme baktı. Tokatların şiddetiyle yüzüm kıpkırmızıydı. Gözümün birinin altında morluk oluşmaya başlamıştı. Bedenim de yüzümünden farklı değildi. Hiçbir şey demeden uzun bir süre bakmayı sürdürdü. Sonra yüzündeki o kızgınlık yok oldu. Gözleri yumuşadı, "Bana hiç istemediğim şeyler yaptırıyorsun Anatola. Çok üzgünüm," dedi.

Onun bu değişken ruh hâllerinden yorulmuştum. Bir şey demedim. Ne dersem daha da kötü olacaktı. Beni yatağın kenarına oturttu. Yüzüm alev alev yanıyordu. Durumu anlamış olmalı ki önümde diz çökerek, "Söz veriyorum bir daha sana asla vurmayacağım," dedi. Ama bu sözlerin boş olduğuna evliliğimiz boyunca defalarca tanık olmuştum. Bundan sonra da olacaktım. O psikolojik olarak rahatsız biriydi ve ben onun elinde tutsaktım.

Bana zorla Kemal'e bırakılmak üzere bir mektup yazdırdı ve eşyalarımı kendi topladı. Biraz sonra yüzümün bir tarafını saçlarımla örterek otelden ayrıldım. Kemal'i bir daha göremedim. İngilizce yazdığım mektubu Fedor da okudu. O mektupta evli olduğumu ve onunla sadece gönül eğlendirdiğimi yazmama izin vermişti. Peşimden gelmemesini, her şeyin burada kalmasını istediğimi yazmıştım.

Eve döndüğümüzde annem bir süre ziyaretime gelmedi. Böylelikle onun döndüğümünden haberi olmadığını anladım. Fedor yüzümdeki izlerin silinmesini beklemişti. O çevresinde oldukça iyi tanınan bir adamdı ve hiç kimse karısını dövdüğünü öğrensin istemiyordu. Girit'e geldiğimiz gece de zorla benimle birlikte oldu. Eğer bunu önlemezsem bu devam edecekti ama ben onu yanıma bile yaklaştırmak istemiyordum. Ertesi gece odaya girdiğinde bu sefer hazırlıklıydım. Soyunmaya başladığında yastığın altındaki bıçağı çıkarıp bileğime dayadım. Bunu gördüğünde kısa bir şaşkınlık geçirdi.

"Eğer bana bir daha elini sürersen kendimi öldürürüm ve ne olduğunu anlattığım mektubu da arkadaşım yetkililere verir," dedim.

"Yapamazsın," diyerek sırtı.

"O zaman dene de gör, yapar mıyım yapamaz mıyım?"

Hiçbir şey demeden yüzüme baktı. Bıçağı bileğime o kadar sert bastırmıştım ki birkaç damla kan bembeyaz çarşaflara damladı. Bunu gördüğünde elini açarak geri çekildi. "Tamam, gidiyorum ama önce bıçağı elinden bırak," dedi.

Bırakmadığım gibi biraz daha bastırdım. Küfür ederek odadan çıktı. Hemen yataktan kalkarak odanın kapısını kilitledim. Kapının arkasına dayanarak derin bir nefes aldım. Eğer kafasına benimle olmayı takmışsa bu

kapının onu durdurmayacağını biliyordum. Çok daha fazla önlem almam gerekiyordu. Ama o geceden sonra Fedor bir daha odama gelmedi. Gecenin geç saatlerine kadar dışarıda vakit geçiriyor, geldiğinde de misafir odasında kalıyordu. Bunun uzun sürmeyeceğini düşünüyordum. Bu durumu anneme anlatamadım. Belki anlatsam bana akıl verebilirdi ama ona haklı olduğunu göstermek istemiyordum.

Birkaç hafta sonra mide bulantılarım başladı. Bebeğin Kemal'den olduğunu düşünüyordum. Fedor gelmeden çok önce günüm gecikmişti. Birkaç hafta sonra Fedor hamile olduğumu anladı ama bebeğin kendinden olduğunu düşündü. Ben de bebeğimi kaybetmemek için ağzımı açmadım. Fedor sanki sihirli bir değnek değmişçesine değişti. İlk tanıştığımız ve evliliğimizin ilk günlerindeki gibi bir adam oldu. Her gece erkenden eve geliyor, yemek yapamadığım zamanlar bana yemekler yapıyor, rahat etmem için çırpınıyordu ama onu görmeye bile tahammülüm yoktu. Üstelik bu hâlinin ne zaman değişeceğini tahmin edemediğim için diken üzerinde yaşıyor gibiydim. Annem de hamile olduğumu öğrendiğinde bizde daha uzun süre kalmaya başladı. Bir öğleden sonra onunla otururken, artık belli olan karnuma bakarak konuştu. "Biliyor musun Anatola," dediğinde bakışlarımı anneme çevirdim. "Fedor beni çok yanılttı," dedi.

"Ne konuda anne?"

"Onunla mutlu olamayacağını düşünmüştüm ama bakıyorum da sana o kadar değer veriyor ki mutlu olduğuna seviniyorum kızım," dedi.

Bense ona asla yanılmadığını söylemek istiyor hatta bunu bağıra bağıra dile getirmek istiyordum ama hiçbir şey demedim. Annemin böyle düşünmesi en azından bizimizin üzülmelerini engelliyordu.

“Mutluyum anne,” dedim.

Bir bilseydi bebeğin babasının Fedor olmadığını, büyük ihtimalle üzüntüden ve utançtan ölürdü. Onun için bir şey söylemedim. Gerçeği kimsenin bilmesine gerek yoktu. Yüzüm gülüyordu ama kalbim kan ağlıyordu. Tek istediğim Fedor’un son zamanlarda sürekli bahsettiği Amerika işinin olması ve onun sonsuza kadar hayatımızdan çıkıp gitmesiydi.

Bu dileğimin gerçekleşmesi fazla uzun sürmedi. Bir akşam Fedor elindeki evraklarla geldiğinde o kadar mutlu duruyordu ki onun gidecek olmasına sevinerek ben de mutlu olmuşum. Bunu yanlış anladı.

“Artık buradan gidebiliriz Anatola. Bak bunlar gidiş biletlerimiz. Sonunda yüzünün gülmesine sevindim,” dedi.

Bir şey demedim. Bu kadar mutluyken şimşekleri üzerime çekmek istemiyordum. Gerçi Londra’dan sonra bir daha bana vurmamıştı ama belli olmazdı. Ben de o gece onun mutluluğuna ortak oldum. Hatta o gece sevişmesek bile yanımda yatmasına izin verdim. O gitmek için plan yaparken ben de bu sürede boş durmamış, gitmemek için kendi planımı yapmışım.

Gecenin ilerleyen saatlerinde dürterek Fedor’u uyanırdım. Uyku sersemyken ne olduğunu anlaması biraz uzun sürdü.

“Ne oldu Anatola?”

“Çok sancım var. Lütfen yan evdeki doktoru çağırabilir misin?”

Yerinden kalktı. Ne yapacağını bilmez hâldeydi. Ne yapması gerektiğini söyleyerek onu yan eve yolladım. Birkaç dakika sonra yaşlı doktor ve Fedor odama girdi. Doktorla uzun zaman önce bu planı yapmıştık. Fedor’un nasıl biri olduğunu ona en başından anlatmış

ve kurtuluşumun elinde olduğunu söylemiştim. Önce-
leri istediğime pek sıcak bakmasa da sonunda kabul
etmişti. İşte şimdi planımızı hayata geçirmenin zama-
nıydı. Onunla yalnız kalarak bir süre sohbet ettik. Dı-
şarı çıktığında kapının önünde endişeyle bekleyen ko-
cama benim seyahat edecek kadar sağlıklı olmadığımı
ve eğer edersem hem benim hem de bebeğin hayatının
tehlikede olacağını söyledi. Sabah erkenden hastaneye
gelmemiz gerektiğini de söylemeyi ihmal etmedi. Ben
de merakla doktordan sonra Fedor'un ne diyeceğini
bekliyordum.

Odama girdiğinde yüzündeki hayal kırıklığı benim
bile canımı acıtmıştı ama bir şey demedim. İstemediğim
bir adamla dünyanın bir ucuna, sallanan bir gemide
haftalarca sürecektir bir yolculuk yapmaya niyetim yoktu.

"Ne yapacağız?" dedi yanıma oturarak. "Bu şansı bir
daha yakalayamayabiliriz."

"Sen git," dedim, gitmediğim için üzülme numarası
yaparak. "Hem benim hamileliğim senin için gemide so-
run olur. Bence önce senin gitmen daha da iyi olur. Ben
de bu arada bebeğimizi dünyaya getiririm. Sen de orada
bizim için her şeyi hazır edersin."

Önce itiraz edecek gibi oldu. "Biletlerimizi almıştım.
Bunlar çok pahalı."

"Daha sonraki gemi için değiştirebilirsin belki."

Düşünür gibi yaptı. İçimden kabul etmesi için dua
ediyordum.

"Bebek doğar doğmaz gelebilir misin?" diye sordu.

"Hemen gelemem, bu bebek için tehlikeli olur ama en
kısa sürede gelirim. Sana yazarım hazır olduğumuzda."

Yerinden kalkarak biraz odanın ortasında dolaştı.
Sonra da bana bakarak, "Hadi sen uyu biraz. Ben de dü-
şüneyim ne yapacağımızı," diyerek odadan çıktı.

Neredeyse yataktan kalkıp sevinç çığlıkları atacaktım ama hiçbir şey yapmadan, içimde adlandıramadığım bir sevinçle üzerime pikemi çekerek uzandım. Kurtulmuştum. Fedor her ne kadar bunu istemese de hamile bir kadın ve doğacak bir bebekle gitmektense oraya yalnız gitmenin daha iyi olduğunu anlayacaktı. Sadece sabretmem ve hastaymış numarası yapmaya devam etmem gerekiyordu.

Üç hafta sonra Fedor her şeyini hazırlamıştı. Beni aneme emanet ettikten sonra onu Amerika'ya uğurlamak için hep beraber limana gitmiştik. Altı aylık hamileydim ve bu işten bu kadar kolay kurtulduğum için sevinç çığlıkları atarken, gözyaşları içinde kocamı Amerika'ya giden gemiye bindirdim. Gemi limandan ayrıldığında ellerimi belime koymuş gülümseyerek arkasından bakıyordum. Annem beni süzüp merak ettiği soruyu sonunda sordu.

"Neden bu kadar mutlusun anlamıyorum. Kocanla gitmen gerekiyordu. Dua et de sen gidene kadar bir başkasını bulmasın."

"İstediğini bulabilir anne. Asla onun peşinden gitmeyeceğim. Evet, bugün benim en mutlu olduğum gün. Sonunda ondan kurtuldum."

Şaşkınlıkla yüzüme baktı. Ben de ona gülümseyerek bakıyordum. "Haklıydın anne. O benim içimdeki koru yakmayı başarabilecek bir erkek değildi," dedim.

"Ama her şey yolunda görünüyordu Anatola. Ondan bir çocuğun olacak," dedi annem hâlâ şaşırmış bir yüz ifadesiyle.

"Hiçbir şey görüldüğü gibi değildi anne. Çocuğumu ondan ayrı büyüteceğim," diyerek onun ellerini tuttum. "Onu asla sevmedim ve onun sevgisi ise..." dedim durdum. Gerçekten onun bana olan sevgisini nasıl anlatacağımı bilmiyordum. Herkesin gözünde iyilik timsali olan

bir adam bazı zamanlar evde bir canavara dönüşebiliyordu. Onun için de bir şey söylemedim. Anlatsam da annemin anlayacağını düşünmüyordum. O, kocaların evin baş tacı olduğu bir devirde doğmuş ve o devirde evlenmişti ama artık kadınlar tüm dünyada seslerini duyurmaya başlamışlardı. Maddi olarak bu adadaki herkesten daha zengindik ve çocuğum asla aç yatmayacaktı. Onsuz çok daha mutlu olacağımızı biliyordum. Eve dönmeden, annemle birlikte daha önce gözüme kestirdiğim bir eve bakmaya gittik. Geniş bir bahçesi olan büyük ve güzel bir evdi. Sahile yakındı. Yazları bebeğimle birlikte sahilde oyalanabilir, onunla vakit geçirebilirdim.

Bahçenin önünde durup eve baktık. "Nasıl buldun anne?" diye sordum.

"Güzelmiş," dedi.

"Sadece bu mu?"

"Bize ne elin evinden Anatola! Bu kadar yolu bunun için mi yürüttün?"

Gülerek annemin boynuna sarıldım. "Hayır, Eleni Hanım. Bundan sonra burada yaşayacağız. Gör diye yürüttüm," dedim.

Bana döndüğünde yüzündeki soru işaretini görebiliyordum. "Asla Amerika'ya gitmeyeceksin değil mi?" diye sordu.

"Asla anne, asla gitmeyeceğim. Bak gör burada sen, ben ve minik bebeğimizle çok mutlu yaşayacağız."

"Oturduğun ev de güzeldi."

"Orada birçok kötü anı var ve ben hiç birini hatırlamak istemiyorum. Şimdi benimle oturmak istiyor musun yoksa istemiyor musun sen buna karar ver, olur mu?"

"Hep aynı evde yaşayamayacağımı biliyorsun Anatola. Bir süre sonra buradan da sıkılacağım. Yıllarca bundan şikâyet ettin."

“Biliyorum anne. Sıkıldığında biz de daha güzel bir ev buluruz,” diyerek ona sarıldım.

Birkaç gün sonra Fedor’la yaşadığım evdeki hiçbir eşyayı almadan oradan ayrıldım. Ev kendi evimizdi. Sadece kapısını çekmem yeterliydi, ben de öyle yaptım. Fedor’dan gelen mektupları sanki orada oturmaya devam ediyormuşum gibi cevaplamaya başladım. Ailesi de yakın zamanda Atina’ya yerleştiği için burada beni Fedor’a bildirecek hiç kimse yoktu.

Üç ay sonra, 1969’un Şubat ayında minik kızım doğdu. O kadar çok babasına benziyordu ki. Onun gözlerinin rengini almıştı. Büyüdükçe değişir diye düşünmeme rağmen gözlerinin rengi aynı kaldı. Ona bakarken sürekli olarak Kemal’i düşünmeye başlamıştım. O mektubu gördüğünde ne düşünmüştü merak ediyordum. Beraber olduğumuz o kısa zaman diliminde hiç onu sevdiğimi söylememiştim, o da bana söylememişti ama bazı şeyleri söylemeden de hissetmek mümkündü. Keşke onu ne kadar çok sevdiğimi ve kızını dünyaya getirdiğimi bilmiş olsaydı. Onun sadece adını ve soyadını biliyordum. Bir de İstanbul’da yaşadığını. Tüm bu bilgiyle bir insan bulunabilir miydi?

Hastaneden eve geldiğimizde kızıma Katerina adını koydum. Bir gün ona tüm gerçeği anlatacak, babasının Kemal adında bir Türk olduğunu söyleyecektim. Kemal’e de adını Katerina koyduğum bir kızı olduğunu ama önce Kemal’i bulmam gerekiyordu.

Bu arada Fedor’la olan mektuplaşmamızın araları daha da açılmaya başladı. Bazen haftalarca eski eve gitmediğim için mektuplarını alamıyordum. Sitem dolu mektupları cevaplamayı hiç istemesem de ona bir şeyler yazarak oyalamayı seçmiştim. Ona bir kızım olduğunu söyledim. Bebeğim birkaç aylık olduğunda Fedor’un her

mektubu ne zaman geleceğimle ilgili olmaya başlamıştı. Her defasında bir bahane bularak birkaç ay sonra gelebileceğimi yazıyordum. Böylelikle aradan geçen üç yıldan sonra Fedor'a artık ondan boşanmak istediğimi ve bir daha onu görmek istemediğimi, üstelik bebeğin ondan olmadığını bildiren bir mektup yazdım. Aylarca bekledikten sonra sonunda cevabı geldi. O mektubu açarken ellerimin titrediğini fark ettim. Ya bu mektupta özgürlüğüm olacaktı ya da tutsaklığım devam edecekti.

Kızgınlıkla yazılmış mektubu okurken gerildim. Fedor'un her cümlesi tehdit içeriyordu. Beni yaşatmayacağını, gelip kızımı alacağını ve bir daha onu asla göremeyeceğimi, buraya geldiğinde tüm kemiklerimi kırıp beni ölmekten beter edeceğini ve buna benzer bir sürü cümleyi art arda sıralamıştı. Mektubu bitirdiğimde içime bir sıkıntı oturdu. Tüm bu yazdıklarını yapar mıydı? Evet, yapardı. Onun İngiltere'ye gelişini hatırlamıştım. Belki de şu anda Amerika'dan kalkan bir gemide, buraya geliyordu. O gece sabaha kadar ondan nasıl kaçabileceğimi düşündüm durdum ama bu adadan başka bir yerde hiç yaşamamıştım. Kısa süreliğine yaşadığım İngiltere'yi saymazsak tabii. Orada yaşayabilirdim ama annemin gelmeyeceğini biliyordum.

Durumu anneme anlattım. O güne kadar benim Fedor'la mutlu olduğumu sanan annem beni şaşırarak dinledi. Tek bir şeyden bahsetmemiştim, o da bebeğimin babasının bir Türk olduğundan. Anlattığım kadarı bile zavallı kadını üzmeye yetmişti. Bebeğimin babasının Türk olduğunu öğrendiğinde yaşayacağı utancı eklemek istemedim omuzlarına. Üstelik onun babamı ne kadar çok sevdiğini ve ondan sonra hayatına başka bir erkek sokmadığını düşünürsek kocama yaptığım ihaneti affetmeyeceğini biliyordum.

Bana, "Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu.

Mektubu ona uzattım. "Bu durumda ne yapılması gerekiyorsa onu," dedim.

Bir süre mektubu okudu, sonra da bana uzattı. Annemin en sevdiğim huylarından biri asla yapılan hataları durup durup yeniden hatırlatmamasıydı. Yapılan hata yapıldığı zamanda kalırdı ve bir daha gündem olmazdı.

"Gidelim buradan anne."

"Nereye?"

"Bilmiyorum, mesela Atina ya da ne bileyim başka adalara."

"Sence burada yazdıklarını yapabilecek bir adam mı Fedor?"

"Evet anne, yapabilir. O takıntılı bir adam ve yaparsa da ilk defa yapmış olmayacak," diyerek sustum.

"Ürüyen köpek ısırılmaz Anatola. Oraya gitmek için bu kadar zahmet çeken biri rahatını bozup buraya gelmez," diyerek yerinden kalkıp pencerenin önüne yaklaştı. Biraz düşündü ve sonra da bana dönüp "Kaçarak hayat geçmez Anatola," dedi.

Bunun üzerine güldüm. Benim gülmeme biraz bozuldu. "İki yıldan uzun süre bir yerde oturamayan bir kadın mı söylüyor bunu?" dedim.

"Ben kaçmıyordum ki. Sadece ruhumun huzura ermesini istiyordum, hâlâ da istiyorum. Şimdi yıllarca şikâyet ettiğin şeyi sen de kızına mı yaşatacaksın?"

"Bilmiyorum anne, üzdüysem bağışla ama korkuyorum. Hem kendim için hem de kızım için."

Yanıma gelerek ellerimi tuttu. "Korkup kaçarak yaşamazsın Anatola. Bazen korkunun üzerine gitmek gerekir."

"Anne, Fedor'u tanımıyorsun!"

“Bilakis onu çok iyi tanıyorum ama sen hiç tanımadın. Sana şiddet uyguladığını bilmiyor muyum sanıyorsun? Taktığın o mutluluk maskesinin arkasına sakladığın acıyı görmüyor muyum sanıyorsun?”

“Peki, neden sormadın şimdiye kadar anne?”

“Sorduğumda inkâr edeceğini biliyordum Anatola. Çünkü bana benziyorsun. Hatalarını kabul etmektense inkâr etme yoluna gidiyorsun. Ama istersen her yere gidebiliriz. Üstelik ben buradan gerçekten sıkıldım.”

Gülerek onun boynuna sarıldım. Fedor’la evli kaldığım sürece anneme hata yaptığımı göstermemek için rol yapmıştım. Üstelik sevmediğim bir adama katlanırken sevdiğim adamı elimden kaçırmıştım.

“Tamam anne ama bu sefer benim istediğim yere gideceğiz,” dedim.

Gülümsedi. Onu mutlu görmek beni de mutlu ediyordu. Biz yıllarca adanın hep Türkiye’ye bakan kısımlarında oturmuştuk. Annem nedendir bilinmez, göremese de karşı kıyıya bakan evleri tercih etmişti ama benim öyle bir takıntım yoktu. Bu sefer adanın diğer kıyısına taşınmaya karar vermiştim. Bunu ona söylediğimde hiç itiraz etmedi. Böylelikle bir hafta içinde Hanya’dan Yerapetra’ya taşındık. Geniş kumsalı, beyaza boyanmış taş evleriyle Yerapetra Hanya’ya göre küçük bir yerdi. Çevremizdeki insanlardan tamamen kopmuştuk ve kimsenin bizi hemen bulamayacağı bir yerde olmak bana güven veriyordu. Ama bu süreçte en çok annem için üzülmüştüm. Annem doğduğu topraklara aradan yıllar geçmesine rağmen hâlâ özlem duyuyordu. Bunun için de gün içinde sahile gider, çok uzak olmasına rağmen karşı kıyıya bakardı. Sanki orada çocukluğunu ya da gençliğini yaşar gibiydi ama burası artık karşı kıyıyı görmeyen bir yerdi. Yine de annem Osmanlı’dan kalma eserleri gördüğünde burayı sevmişti.

Böylelikle uzun bir zaman Fedor'dan haber almadan yaşadık. Hâlâ onunla evli gözüküyordum. Kızım okul yaşına gelene kadar Yerapetra'nın farklı mahallelerinde oturmaya devam ettik. Annem sıkıldıkça taşınmaya devam ediyorduk. Çocukluğumda yaşadığım ve sürekli şikâyet ettiğim bu zorluğu kendi kızıma da yaşatmaya başlamıştım. Tüm bu süreçte kızımın babasının isminin Kemal Altındağ olduğu ve İstanbul'da yaşadığı dışında elimde başka hiç bir bilgi olmamasına rağmen onu arattım durdum. Bu uğurda para harcadım, emek harcadım ama onun izine hiçbir yerde rastlayamadım. Bana kalan onunla yaşadığım o kısacık anılardı. Kemal'den başka hiç kimseye onun kadar bağlanamadım.

Annem ben daha küçükken çevresinde dolanan erkeklere göz ucuyla bile bakmazdı. Hâlbuki benimle sürekli taşınarak yaşarken çok zorluklar çekmişti. Üstelik çok güzel bir kadındı. Onunla evlenmek isteyen erkekler her zaman çevremizde olmuştu ama annem bir tanesine bile dönüp bakmamıştı. "Ben hayatımda bir kere sevdim ve o sevginin üzerine bir başka sevgi istemem," derdi. O zamanlar hayatı kendisine zorlaştırdığını düşünürdüm ama şimdi ona hak veriyordum. İnsan bir kere kalpten ve tüm benliğiyle birini sevdiği zaman, yaşayacağı diğer sevgiler onun yerini asla tutmuyordu. Ben de kalbimde Kemal'in hayali olduğu sürece bir başkasına ilgi duymıyordum. Zaten Fedor beni boşamadığı için de kanun önünde onunla evli gözüküyordum.

Kocamın Amerika'da olduğunu öğrenen insanların gözünde ben terk edilmiş biriydim ama bu zerre umurumda değildi. İstediğim tek şey benden olabildiğince uzak yaşamasıydı. Aradan geçen bunca zamandan sonra onun orada yeni bir hayata başladığını tahmin ediyordum. Annem yine haklı çıkmıştı. Fedor eski evimize bir-

kaç tane daha tehdit dolu mektup göndermiş, sonra da ses seda kesilmişti. Fedor sadece uzaktan tehdit etmekle kalmıştı. Onun tüm düşlerinde bir gün Amerika'ya gitmek vardı ve sırf değer vermediği karısı için ta oralardan gelmeyecekti.

Gelmedi de.

Yıllar geçmesine rağmen öldü mü kaldı mı bunu hiç öğrenemedim. Öğrenmek için merak da etmedim. Bir daha ne ailesiyle ne de kendisiyle görüştüm. Benim için Fedor defteri sonsuza kadar kapanmıştı.

Yetmişli yıllar boyunca ve seksenlerin başında her sene, daha önce gittiğim mevsimde yanıma kızımı da alarak İngiltere'ye gittim. Belki ona rastlarım diye Kemal'e kaldığım otelde kaldım ama ondan bir iz bulamadım. Kaldığım otele belki bir adres ya da telefon bırakmıştır diye araştırdım ama adından başka bir bilgiye rastlayamadım. İstanbul'da araştırma yapması için tuttuğum kişiden de bir haber çıkmamıştı. Benim onu düşündüğüm kadar onun beni düşünmediğine karar verdim. Nerede yaşadığını ona söylemiştim. Burası küçük bir adaydı. Eğer isteseydi gelip beni burada bulabilirdi. Onun için sadece bir macera olarak kaldığım belliydi. Yıllar geçtikçe ve kızım büyüdükçe sonunda onu bulma sevdasından da vazgeçtim. Aradan o kadar çok zaman geçmişti ki artık bulmuş olsam bile bazı şeylerin geçmişteki halleriyle kalacağı şüpheliydi. Önüme bakmam, annem ve kızım için yaşamıma devam etmem gerekiyordu. Öyle de yaptım. Annemin yardımıyla kızımı en iyi şekilde büyütmeğe çalıştım ama kızıma en büyük kötülüğü yine ben yapacaktım.

Büyürken şikâyet ettiğim, durmadan taşınma işini annemle birlikte devam ettirmemin Katerina'nın ruhunda açtığı yaraları görmeyecektim. Katerina tıpkı benim gibi

arkadaşı ve çevresi olmadan büyümeye devam ediyordu. Ona baktığım tüm o yıllarda büyüdükçe babasına ne kadar çok benzediğini görebiliyordum. Aynı babasının gözlerini almıştı. Açık kumral saçları ve mavi gözleriyle benden o kadar farklıydı ki. Benzerliğimiz ikimizin de inatçı olmasıydı. Zaten bu ailede büyüyen her kadın bu inatçılığıyla ayakta kalıyordu.

Kızımın babasının kimliğini anneme dahi söylemedim. O benim bu dünyadaki en büyük sırrım olarak kalacaktı. Hiçbir zaman gerçek kimliğini bilmeyecekti. Ama yıllar geçtikçe ve ona baktıkça bu sır beni rahatsız etmeye başladı. Anladım ki bir sırrı saklamak o kadar kolay bir şey değildi.

Katerina genç bir kız olduğunda güzelliği adanın diline düşmüştü. Peşindeki erkelerden onu korumak bana düşüyordu. Artık çok daha özgür bir çağda yaşıyorduk ve evlenmeden beraber yaşamak moda olmuştu. Kızım on sekiz yaşına geldiğinde Atina'daki en saygın üniversitelerden birinde okumaya hak kazanmıştı. Hep akıllı ve çalışkan bir çocuktur. Hayattaki tek amacı okumaktır. Bir anne olarak onunla gurur duyuyordum. Benim yapamadıklarımı başaracaktı. Her şey rayına oturmuştu, bundan sonraki hayatımız çok daha iyi olacaktı. Ben tüm bunlarla teselli bulurken hiç aklıma gelmeyecek bir şey oldu.

1987 yılının Mayıs ayında hayatımın en kötü gününü yaşadım. Katerina her zaman asi bir kızdı. Belki kendi çağının getirdiği bir başkaldırı yaşıyordu ama onun böyle bir şey yapacağını hiç tahmin etmemiştim. Bir sabah yatağımızdan kalktığımızda Katerina evde yoktu. Bir süre onun dışarıda bir yerlerde olduğunu düşündüm ama birkaç saat geçip de gelmeyince merak ve endişeyle onu aramaya başladım. Birkaç hafta sonra Atina'ya okuluna gidecekti. Temmuz ayının başında birlikte Atina'ya gitmiş,

okula kaydını yaptırmıştık. Hatta kalacağı yeri bile ayarlamıştık. Onun heyecanına ben de ortak olmuşum. Her şey tam da istediğimiz gibi giderken nereye kaybolduğunu bilmiyordum. Gidebileceği yerlere baktım. Az sayıda arkadaşıyla görüştüm ama Katerina'yı bulmam mümkün olmadı. Döndüğünü düşünüp eve geldim. Asiydi ama asla haber vermeden bir yere gitmezdi. Eve girdiğimde annem masanın başında, önünde bir zarfla oturuyordu.

"Katerina'yı bulamadım anne. Polise gideceğim."

"Gel otur Anatola," diyerek yanındaki sandalyeyi gösterdi. "Bunu odasında buldum. Bence nerede olduğunu bunu okuyunca öğrenebiliriz," diyerek masanın üzerinde duran zarfı önüme itti.

Ellerim titreyerek zarfı açtım. İçinden çıkan kısacık bir nottu.

Sevgili annem ve büyükanne,

Ben Kostas'la gidiyorum. Bu adayı, sürekli yer değiştirerek yaşadığımız bu hayatı artık istemiyorum. Kostas'a âşığım ve o da beni seviyor. Bunu size söylemiş olsaydım annem okulu bitirmemi ve yaşımın çok genç olduğunu söyleyip dururdu ama ben sizlerin sayesinde yaşitlarımdan çok daha büyüğüm. Lütfen beni aramayın. Size yazacağım. İkinizi de çok seviyorum.

Katerina.

Mektubu elimden bıraktığımda gözyaşlarına boğuldum. "Nerede hata yaptım anne söyler misin?" dedim anneme bakarak.

"Hata yapmadın Anatola. Bunda senin suçun yok. Âşık olduğunu söylüyor."

"Bunun için evden kaçması mı gerekiyordu? Hem bu Kostas da kim?"

“Bilmiyorum,” dedi annem.

O günden sonra, adının Kostas olduğu dışında hakkında hiçbir şey bilmediğim adamı araştırmaya başladım. Birkaç gün sonra onun hakkında bazı bilgilere ulaşmıştım. Kostas tam serseri bir tipti. Bütün kızların hoşlanacağı, gezgin bir gençti. Henüz yirmi beş yaşındaydı ve kızımın sorumluluğunu alacak bir adam değildi. Evi terk ettikten tam bir ay sonra Katerina’dan bir mektup daha geldi. Yine uzun olmayan, sadece iyi ve mutlu olduğunu bildiren ve Kostas’la ülkeyi gezdiğini söyleyen kısacık bir mektuptu ama teselli olmamı sağladı. En azından hayattaydı ve iyi olduğunu söylüyordu. Ben de her mektup geldiğinde zarfın üzerindeki damganın bulunduğu şehirlere yolculuk yapmaya başladım. Mektuplarında hiç adres yoktu. Onu bu şekilde bulmaya çalışıyordum ama her defasında ben oraya gittiğimde o da başka yere gidiyordu. Mektuplarını onu bulmayayım diye bulunduğu yerden ayrılırken gönderdiğini anlamıştım ama yine de mektupların gönderildiği yerlere gitmeye devam ettim. Neredeyse ülkenin yarısını gezmiştim. İki yıl sonra mektupların arası açılmaya başladı. Her ay gelen mektuplar dört ayda bire düşmüştü ama bu sefer içlerinde fotoğraflar da vardı. Kızımın gülerken ve mutlu olduğunu gördüğüm fotoğrafları ve tabii ki Kostas denen gencin fotoğrafları. Bir dedektif gibi o fotoğraflarda arka planda görülen yerlerin neresi olduğunu araştırmaya başladım. Bu sefer daha fazla sonuç almıştım. Katerina bir karavanda seyahat ediyordu. Gittiğinden altı yıl sonra Katerina Kostas’la evlendiğini bildiren bir mektup gönderdi. İçinden çıkan fotoğraflara baktım. Beyaz bir elbisenin içinde gülümseyerek poz vermişti kızım. Gözlerimi uzun bir süre onun yüzünden alamadım. Büyümüştü. Buradan giden on sekiz

yaşındaki kız değildi artık. Yirmi dört yaşında genç bir kadındı. Mutlu muydu? Evet, mutlu duruyordu. Onun gerçekten mutlu olmasını istiyordum. O zaman benden uzak olmasını kabul edebilirdim. Fotoğrafı anneme gösterdim. Uzun uzun fotoğrafa baktı. Sonra da benim hiç aklıma gelmeyen bir şey söyledi.

“Hamile mi?”

Elinden tekrar fotoğrafı alarak kızıma baktım. Değişmişti. Büyümüştü ve inanılmaz güzelleşmişti. Hamile miydi, emin değildim? Göğsünün hemen altından bol laşan, beyaz uzun bir elbise giymişti. Hamileyse bile pek belli olmuyordu. Anneme döndüm, “Bilmiyorum,” dedim.

“Bence hamile olduğu için evlenmiş olabilirler.”

“Onu çok özledim anne.”

“Biliyorum Anatola, biliyorum kızım.”

Kızımın özlemi her geçen gün yüreğimi dağlarken bir gece annem fenalaştı. Onu hastaneye kaldırdım. Artık seksen sekiz yaşındaydı ve ilk defa onun bu kadar hasta olduğunu görmüştüm. Sonunda önemli bir şeyi olmadığını ve zatürre geçirdiğini öğrendik ama onun için bu ölümcül bir hastalıktı. Yaşlı bedeni hastalığını öğrendiğinde kendisini bırakmıştı sanki. Tedavisi uzun sürdü. Hastanede kaldığımız tüm bu günlerde çok daha huzursuz olmuştu. Bir akşam yastıklarını düzeltirken kolumdan tutarak, “Otur Anatola seninle konuşmam lazım,” dedi.

İşim bitince yatağın yanındaki sandalyeye oturdum.

“Bunu söylemek için çok geç kaldığımı biliyorum ama ölmeden önce kim olduğunu söylemem gerekiyor.”

Gülümseyerek elini tuttum. “Ölüm de nereden çıktı anne? Doktoru sen de duydun, gayet iyisin. Hem buradan geldiğin gibi yürüyerek çıkacaksın.”

“Seksen sekiz yaşımdayım Anatola. Bu dünyada o kadar çok şey yaşadım ki, bir ömür için çok fazla şeye tanık oldum. İki dünya savaşı, bir iç savaş gördüm. Yerimden, vatanımdan ayrıldım. Çocuklarımı toprağa verdim. Askeri darbelere tanık oldum. Neredeyse tüm sevdiklerimden daha uzun yaşadım ama sakladığım bir sır var ki ben ölmeden önce bunu öğrenmelisin,” dedi.

“Anne yorma kendini. Hem daha çok uzun yıllar yanımda olacaksın.”

“İnsan çocuklarından daha uzun yaşamamalı Anatola,” diyerek sustu. Bir süre yıllar önce ölen kardeşlerimi düşündü. Sonra da “Kim olduğunu bilmenin zamanı geldi,” dedi.

“Kim olduğumu biliyorum anne.”

“Bilmiyorsun Anatola. Babanın kim olduğunu bilmiyorsun.”

Şaşkınlıkla yüzüne baktım. Tabii ki babamın kim olduğunu biliyordum. Onu hatırlamıyor olmam, onun kim olduğunu bilmediğim anlamına gelmiyordu. Babam yıllar önce ölmüş Nikolas Papadakis'di. Annemin hafızası her zaman yerinde olmuştu, bunu unutmuş olamazdı herhâlde.

“Bazı şeyleri anlatmak, aradan yıllar geçse bile kolay olmuyor.”

“Anne,” dediğimde elini kaldırıp sözümü kesti.

“Bir şey söylemeden önce beni dinle Anatola. Bundan yıllar önce, biliyorsun karşı kıyıda yaşıyorduk. İki ev ötemizde, Mustafa diye komşumuz vardı. Çocukluğumuz beraber geçmişti ama bizi diğerlerinden farklı kılan şey birbirimize çocukluğumuzdan beri sevdalı olmamızdı. Ailelerimiz istemese de bir gün birbirimizle evlenme hayalleri kurardık. Sonra Yunanlılar İzmir'e çıktı ve biz buraya gelmek zorunda kaldık. Mustafa da ülkesi için

savaşmaya gitmişti ama birbirimize eğer ölmezsek tekrar bir araya geleceğimize dair söz vermiştik. Ve yıllar sonra Mustafa'nın ölüm haberini aldım. Sonra da Nikolas'la evlendim. İki tane çocuğum oldu. Ama Mustafa ölmemişti. Aradan yıllar geçse de verdiği sözü tuttu ve beni bulmak için Girit'e geldi. Ama artık ben evli ve iki çocuk annesiydim. Her şeye rağmen onu o kadar çok seviyordum ki Nikolas'ı onun kadar sevmem mümkün değildi. Geçirdiğimiz günler aşkımızı tekrar alevlendirince Nikolas'tan boşanıp onunla kaçmaya karar verdim. Ama biz ne kadar istesek de kader bizim bir arada olmamıza razı değildi. Mustafa ülkesine döndüğünde her şeyi hazırlayıp beni ve çocuklarımı yanına alacaktı ama olmadı. Karnımda senin varlığını bilemeden bir kazada öldü. Nikolas tüm bunları öğrendi ama her şeye rağmen seni kendi çocuğu olarak kabul etti ve bu sırrı hiç kimse bilmeden yıllarca sakladı," diyerek sustu.

Şaşkınlıkla ona bakmaya devam ediyordum. Benim yüzümü gördüğünde "Senin baban hayatımda ilk ve son sevdiğim adamdı Anatola. Mustafam'dı."

"Anne," dedim "Ne dediğinin farkında mısın?"

"Evet, hasta olabilirim ama aklım başımda."

"Peki diğer kardeşlerim?"

"Onlar Nikolas'ın çocuklarıydı."

Annemin anlattıklarına inanamıyordum. Ben bir Türk'ün kızıydım ve benim kızım da öyle. Yerimden kalkarak yatağında yatan anneme baktım. Gözlerini kapamıştı. İşte o zaman yıllardır huzursuz olan yüzünün huzurla aydınlandığını gördüm. Yüz hatları yumuşamış, bir dinginlik gelmişti. Sırlar insanı sert kılıyor ve yaşından daha büyük gösteriyordu. Sırrını anlattıktan sonra, annem de yaşından daha genç göründü gözüme. Gözlerini açarak bana baktı.

“Beni affedecek misin Anatola?”

“Neden anne?”

“Sana bunca yıl yalan söylediğim ve bir yalana inandırdığım için.”

Tekrar kalktığım yere oturdum ve elini tuttum. “Böyle şeyler kolay söylenecek şeyler değil anne ama sana tek bir şey söyleyebilirim, kızlar annelerinin kaderini yaşıyor. Umarım kızım da benim kaderimi yaşamaz.”

“Ne demek istedin?”

“Ahh anne, benim de anlatamadığım kocaman bir sırrım var. Nasıl söyleyeceğimi bilmediğim ve söylediğimde neler olacağını düşündüğüm bir sırrım. Ama anladım ki insan sırlarıyla ölmek istemiyor.”

“Gerçekten istemiyor Anatola. Ben de istemiyorum. Gerçekler rahatsız edici olsa da Mustafa’mla birlikte olmaktan ve onun çocuğunu doğurmaktan bir an bile pişman olmadım. Sen babana o kadar çok benziyorsun ki. Sana her baktığımda hep onu gördüm. Yine öyle sımsıcak, sevgi dolu gözlerle bana bakıyordu sanki. Sen her şeye rağmen yaşama sebebim oldun Anatola. Sende ondan o kadar çok şey var ki... Bakışını, gülüşünü ve renklerini ondan almışsın. Artık gözlerimi her yumduğumda orada yaşadığım yılları ve onu görebiliyorum. Belki de artık çok yaşlandığım ve ölmek üzere olduğum içindir.”

“Bak göreceksin, sen iyi olacaksın anne. Buradan çıkıp hep beraber evimize gideceğiz.”

“Bunu gerçekten istiyor muyum, emin değilim Anatola. Senden sadece bir şey istiyorum kızım. Bir gün doğup büyüdüğüm karşı kıyıya git. Oradaki evimizi bul ve ikinci kattaki odamda, şöminenin duvarına sakladığım babanla birbirimize yazdığımız mektupları al. Onlar senin mirasın artık,” diyerek gözlerini yumdu.

Yanında bir şey demeden öylece oturdum. Annem bir Türk'e gönül vermiş ve ondan bir çocuk doğurmuştu. Ben de yıllar önce tanıştığım Kemal'i gerçekten sevmiş ve onun kızını dünyaya getirmiştım. Bu sırrımı anneme anlatmalıydım ama o kadar huzurla uyuyordu ki onu uyandırmaya kıyamadım. Belki de bu sır bende biraz daha kalmalıydı.

Birkaç gün sonra annem hastaneden çıktı. Sanki bana hiçbir şey anlatmamış gibiydi. Bu konuyu bir daha açmadı. O zaman ben de kendi sırrımı saklamaya karar verdim. Bu sadece o anda söylemesi gereken bir şeymiş gibi kalmıştı. Ben de bunu ona hatırlatıp üzme istemediğim için sustum. Kısa sürede rutin yaşantımıza döndük.

Kızımın evlilik fotoğraflarını göndermesinin üzerinden altı ay geçmişti ki bu sefer üzerinde kızımın yazısı olmayan bir başka mektup aldım. Bu kez, adının Kostas olduğundan başka hakkında hiçbir şey bilmediğim adam yazmıştı. Kızımın hamile olduğunu ve bir karavanda yalnız yaşadığını, onu dönmeye ikna edemediğini, gelip onu almam gerektiğini söylüyordu. Bir de adres verilmişti. O anda hemen yolculuk için hazırlandım. Yunanistan'ın en kuzeyinde, küçük bir kasabanın karavan parkındaki kızımın yanına gittim. Kızımı bulmanın ve onu tekrar görecektim olmanın heyecanı tüm kalbimi doldurmuştu. Onsuz ve özlemle geçen bunca yıl artık son bulacaktı.

Karavan benim düşündüğümünden daha küçüktü. Etrafın pisliğine bakılırsa uzun süredir temizlenmemişti. Hava buz gibiydi ve bu havada burada nasıl yaşandığını merak ederek kapıyı çaldım. İçeriden bir ses gelmeyince tekrar çaldım. Sonunda birinin ayaklarını sürüyerek kapıya yürüdüğünü duydum. Kapı dışarıya doğru açıldığı için yana çekildim. Kapıda gördüğüm kadın,

saçları dağılmış, üzerinde kat kat giysisi, kocaman karnıyla Katerina'ndan başkası değildi.

Her ikimiz de şaşkınlıkla birbirimize baktık. Kendini ilk toplayan Katerina oldu. "Beni nasıl buldun?"

"Anne olduğunda bunu anlayacaksın Katerina," dedim. Birkaç adım atarak karavana girip kızıma sıkı sıkı sarıldım. Onsuz geçirdiğim tüm bu yıllara nasıl dayanmıştım. Gerçi yaşadığı sürece insanın daha nelere dayanabildiğini biliyordum. Her şey bizim içindi ve insanlar sanıldığından daha dayanıklı yaratılmıştı.

Günümüz

Eleni Atina'da geçirdiği beş günün ardından hafta sonu, sabahın erken saatlerinde Girit'e giden uçağa bindi. Bütün bir hafta sadece iki şey düşünmüştü. Birincisi İskender'di. Aralarında engelleyemediği, engellemek de istemediği bir çekim vardı. Onu düşündüğü anlarda kalbine sımsıcak duygular doluyordu. Uzun zamandır kalbinin attığını bile hissetmemişti. Niko'yla yaşadığı kötü deneyim onu erkeklerden uzak tutmuştu ama kalbi İskender'le yaşadığı o kısacık âna heyecanla takılı kalmış gibiydi. Belki de ortak bir geçmişleri olması birbirlerine çekilmelerine sebep oluyordu. Her ne olursa olsun Eleni bunun olmasını istiyordu. Aklında sadece o varken işine bile odaklanamamıştı.

İkincisi de tabii ki büyük büyükanne Eleni'nin yaşadıklarıydı. Ölümsüz bir aşk ve kavuşamayan iki yüreğin hikâyesi sanki içine oturmuş gibiydi. Bunu büyükannesinin ya da annesinin bildiğinden emin değildi ama bugün her ikisi de büyükanne Eleni'nin bilinmeyen yaşamını öğrenecekti.

Uçak Sitia havaalanına indiğinde Eleni sadece çanta-

sını alarak uçaktan çıktı. Burada da giysileri olduğu için, geliş gidişlerde valiz taşı mıyordu. Evin önünde taksiden indiğinde derin bir nefes alarak kapıyı açtı. Onu ilk karşılayan büyükannesi oldu.

“Selam büyükanne.”

Anatola torununa sarıldı. “Bu sefer aray ı biraz fazla uzatt ın.”

“Biliyorum ama bugünlerde fazla yoğunum. Annem nerede?”

“Çarşıya çıktı. Evde erzak bitmiş. Anneni bilirsin, bitmeden bir şeyi yerine koymaz.”

“Sen nas ıls ın büyükanne?”

“Heyecanlıy ım. Bir an önce evi görmek için sabırsızlanıyorum. Nas ıl, güzel olmuş mu?”

“Evet, büyükanne, İskender gerçekten işini biliyor ve tahminlerimin ötesinde bir iş çıkardı. Arka bahçedeki kış bahçesine bayılacaks ın.”

Anatola yavaşça yerine oturdu. “Keşke annem de bu günleri görebilseydi. Son nefesine kadar o evi sayıkladı durdu.”

“Ruhunun gördüğüne inanıyorum büyükanne.”

“Ben de öyle kız ım, ben de öyle.”

Katerina elinde alışveriş çantalarıyla içeri girdiğinde, Eleni aldıklarını yerleştirmek için annesine yardım etti. Yemek yapma işini evde olmadığı zamanlarda büyükanne üstlenmişti. Eleni geldiğinde yemekleri o yapıyordu. Şimdiye kadar Katerina yemek yapmadığı gibi öğrenmek için de bir çaba göstermemiştir. Yapabildiği sayılı şey de yenilir gibi değildi zaten. Bu yüzden onu mutfaktan uzak tutmak mide sağlıkları için şarttı.

Yemeklerini yedikten sonra Eleni büyükannesiyle sohbe te koyuldu. Katerina televizyonda takip ettiğ i diziyi seyrediyordu. Saatine bakınca dizinin on dakikası

kaldığını gören Eleni, söyleyeceklerini annesinin de duyması için sabırla bekledi.

Katerina televizyonu kapadığında Eleni de girişteki çantasından zarfı almak için kalktı. Onların karşısındaki tekli koltuğa oturduğunda, "Sizinle konuşmam gereken şeyler var," dedi.

İki kadın da dönerek Eleni'ye baktı. "Nereden başlayacağımı bilmiyorum aslında. Hatırlıyor musunuz, Büyükanne Eleni son yıllarında Mustafa diye birinden bahsedirdi."

Anatola bu adı duyduğu anda yerinde doğruldu. Bir an annesinin yıllar önce açıkladığı sırrı düşündü. Eleni Türkiye'den yeni dönmüştü ve orada bir şeyler duyup duymadığını merak etti.

"Evet," dedi Katerina. "Sorduğumuzda da geçmişte kalan biri derdi. Öyle değil mi anne?" diyerek annesine döndü.

Anatola cevap vermedi. Zamanında bu sırrı annesinden duyduğunda kızıyla da konuşmuş olmayı diledi.

"Ne olmuş Mustafa'ya?" diye sordu annesi.

"İşte o Mustafa ve Eleni orada yaşarken birbirlerini sevmişler. Neredeyse yan yana evlerde yaşıyorlarmış ve birlikte olabilmek için birbirlerine söz vermişler ama Yunan İzmir'e girmiş ve Mustafa askere gitmiş. Eleni de ailesiyle buraya gelmek zorunda kalmış. Bu arada biz hep Eleni'nin hiç ailesi olmadığını sanıyorduk," diyerek zarfın içinden küçük bir not defteri çıkardı Eleni. Sonra da defteri açıp ona dikkatle bakan kadınlara okumaya başladı.

"Burada Eleni, buraya gelmeden önce, bir gece iki ablası, onların kocaları ve kocalarının aileleriyle birlikte evlerinde toplandıklarını ve büyük ablasının kocasının ailesinin buradan bir an önce gitmeleri konusunda babasını ikna ettiklerini, önemli eşyalarını alarak Girit'e

gitme kararı aldıklarını yazmış,” dedi tekrar büyükanne-si ve annesine bakarak. “Bu da demektir ki Eleni buraya iki ablası ve onların aileleriyle gelmiş. Peki, onlar şimdi nerede? Neden yıllarca onlarla görüşmedi? Sen biliyor musun büyükanne?”

Anatola başını salladı. “Ben daha çok gençken bir gün evimize tanımadığım bir adam geldi. Ondan sonra annemle birlikte bize uzak olmayan bir yere gittik. Orası annemin büyük ablasının eviydi ve ölmek üzereydi. Annemi görmek, ondan af dilemek istemişti. Orada bulunan herkes akrabamızdı. Kuzenler, onların çocukları ama bir daha hiç onları görmedik. Zaten biz gittikten kısa süre sonra da o ablasının ölüm haberini aldık.”

“Madem bu kadar akrabamız vardı, neden şimdiye kadar söylemedin anne? Hem de burada, bize çok yakın oturmalarına rağmen.”

“Annem yıllar önce kendisiyle görüşmeyi kestiklerini söylemişti ve ondan sonra tekrar taşınmıştık. Gerçi o kadar çok zaman geçti ki artık onları bulmak ne işimize yarar söyler misiniz?”

“Belki yaramaz büyükanne ama tek başımıza olmadığımızı bilmek isterdim doğrusu.”

Anatola bir şey demedi. Nedenini bilmesine rağmen diline kadar gelen sözcükleri yuttu. Annesi evliyken, düşman olarak bildikleri bir Türk’ten çocuk doğurmuş ve tüm aile onunla ilişkisini kesmişti. Şimdi bunu kızına ve torununa söylemek ağır geliyordu. Annesinin sırrını açığa çıkarmak, kendi sırrının da açığa çıkması demekti ama Anatola henüz bunu kızına ve torununa anlatmaya hazır değildi.

“Demek büyükanne Eleni bir Türk’e sevdalıymış.”

“Evet,” dedi Eleni annesine ve tekrar büyükannesine döndü. Anatola gözlerini karşıdaki duvara sabitlemişti.

“İyi misin büyükanne?”

Anatola kendisine soru soran torununa gülümsedi.
“Evet, iyiyim Eleni.”

“Bizim bilmediğimiz başka neler var o defterlerde?”
diye sordu annesi.

“Genelde fazla bir şey yok. O dönemdeki olayları, oradan ayrılış nedenlerini ve tekrar bir arada olmak için Mustafa’ya söz verdiğini yazmış. Aslında tam bir günlük gibi değil sadece onun için önemli şeyleri karaladığı bir defter ama mektuplar da var.”

“Mektuplar mı?” dedi Anatola.

“Evet büyükanne, mektuplar. Mustafa askere gitmeden önce belki sık buluşamadıkları için birbirlerine yazdıkları mektuplar. Sonrası ayrı kaldıkları döneme ait. Yani büyükanne Eleni buraya gelene kadar yazışmışlar. Sonra mektuplar kesilince bu mektuplara aracılık yapan Mustafa’nın kardeşine yazmış Eleni,” diyerek zarftan Işıl’ın verdiği iki mektubu çıkardı.

“Bu Eleni’nin Mustafa’nın kardeşine gönderdiği ilk mektup. Burada nerede yaşadığını ve Mustafa’nın onu nerede bulacağını yazıyor. Diğer mektup biraz daha uzun. Burada da onu bir an önce gelip almasını yoksa onu evlendireceklerini yazmış. Ama bu mektuplara cevap olarak Mustafa’nın ölüm haberini almış.”

Eleni kendisini sessizce dinleyen annesine ve büyükannesine baktı. İşte o an büyükannesinin yüzündeki acıyı gördü. Onun tüm bunları bildiğini tahmin etti ama bir şey söylemedi. O sırada annesi “Hepsi bu kadar mı?” diye sorunca Eleni annesine döndü. “Hayır, asıl önemli yere henüz gelmedim,” diyerek bakışlarını tekrar büyükannesine çevirdi. O anda onun yüzünden bir panik dalgasının geçtiğine yemin edebilirdi.

“Eee anlat o zaman,” dedi Katerina kızına bakarak.

“Eleni, Nikolas dedeyle evlenmiş ve iki çocuğu olmuş. Maria ve Yorgo. Her şey yolunda giderken ya da öyle olduğu düşünülürken, öldü denilen Mustafa ortaya çıkmış ve Eleni’yi bulmuş. İki eski sevgili hâlâ birbirlerini sevdiklerini anlayınca, Eleni çocuklarıyla birlikte Mustafa’yla İzmir’e yerleşmeyi kabul etmiş. Hatta Mustafa ailesine Eleni’yle evleneceğini bile söylemiş ama onlar buna şiddetle karşı çıkmışlar. İki çocuklu bir Rum kadını kabul etmeyeceklerini söylemişler ama bu Mustafa’yı vazgeçirmemiş. Birlikte oturmak için İzmir’den bir ev ayarlamış ama oradan köye dönerken bindiği otobüs kaza yapınca Mustafa ölmüş. Ve Eleni’ye Mustafa’nın öldüğünü bildiren mektubu yazmak yine Mustafa’nın kardeşine düşmüş.”

Eleni sustuğunda karşısında oturan iki kadın da konuşmadı. Eleni anlattıklarını sindirmeleri için sessiz kalmıştı. Gözleri büyükannesinin üzerindeydi. O da gözlerini karşısındaki duvara dikmişti ve o anda Eleni bir gerçeği görerek şaşırdı. Büyükannesini Işıl’a benzetmişti. Şimdi beyaza bürünmüştü ama bir zamanlar saçları simsiyahtı. Gözleri aynı İskender ve Işıl kadar koyuydu. Aklına gelen şey o kadar dehşet vericiydi ki bunun mümkün olmayacağını düşündü ama yine de “Olabilir,” diye fısıldadı kendi kendine.

“Bir şey mi dedin Eleni?” diye sordu annesi.

“Hayır anne, düşünüyordum.”

“Şimdi neden onun o kadar mutsuz olduğunu anlayabiliyorum,” dedi Katerina. “Her zaman dalgın ve mutsuzdu. Hatta ben çocukken sahile iner, saatlerce orada oturur, görünmeyen karşı kıyıya bakardı. Hatırlıyor musun anne?” diyerek annesi Anatola’ya döndü Katerina. “Ben orada kaybolup giden gençliğimi görüyorum,” derdi.”

Anatola onun sorduğu soruyu duymamış gibi torununa döndü. "Tüm bunları nasıl buldun?" dedi Eleni'nin kucağındaki defterleri ve mektupları göstererek.

"Büyükanne Eleni'nin yaşadığı evde, taşın arasından çıkmış. İskender de bana verdi belki büyük büyükanneye aittir diye. Aslında onun olduğunu düşünmüyordum. Çünkü o evde büyükanne Eleni'den sonra birkaç aile daha yaşamış ama bakınca bunların onun olduğunu görmek beni inanılmaz heyecanlandırdı. Tabii en önemli detayı size daha anlatmadım."

"Neymiş o?" dedi annesi.

Anatola bildiği gerçeğin torunu tarafından açıklanacağını düşünerek derin bir nefes aldı.

"Mustafa, evin tadilatını yapan İskender'in büyük büyük amcası."

"Vay canına, tesadüfe bak sen!"

Eleni annesinden bakışlarını çekerek büyükannesine döndü. Biraz önceki hâli gözünden kaçmamıştı. Büyükannesi başını kaldırınca göz göze geldiler ve Eleni aklındaki soruyu sonunda sordu. "Tüm bunları biliyordun değil mi büyükanne? Hatta annemle benim bilmediğim ama senin bildiğin daha büyük bir sır var. Öyle değil mi?"

Bunun üzerine yerinden kalkan Katerina annesinin yanına giderek onun yanına oturdu.

Anatola kızına ve torununa baktı. Artık bazı şeyleri saklamanın anlamı yoktu. Zaten bunu eve girdiklerinde anlatacaktı ama Eleni ondan önce davranmış, annesinin hazinesini daha önce bulmuştu.

"Cevap vermeyecek misin anne?" dedi Katerina.

Anatola yıllarca kaçtığı şeyin artık daha fazla ertelenmeyeceğinin farkındaydı. Üstelik torununa baktığında onun bazı gerçekleri bilmese bile olayları birbirine bağ-

ladığını anlamıştı. Derin bir nefes alarak önce torununa sonra da kızına baktı.

“Evet, biliyordum. Hem de uzun zamandır. Sen Kostas’la kaçtığında,” diyerek kızına baktı Anatola ve devam etti. “Annem çok hastalandı. Onu hastaneye yatırmak zorunda kaldım. Aslında önemli bir şeyi yoktu. Birkaç gün hastanede kalmasını istemişti doktor ama öleceğini düşündü ve bana yıllarca sakladığı bir şeyi açıkladı.”

Sessizlik uzarken Eleni ve annesi onun konuşmasını beklediler ama Anatola’nın gözleri dalmıştı. Sanki o günü tekrar yaşıyor gibiydi. Katerina bir şey söylemek için ağzını açtığı anda Eleni annesini susturdu. Büyükannesinin zamana ihtiyacı vardı ve o anlatana kadar üzerine gitmeyecekti.

Anatola derin bir nefes alarak konuşmaya başladı. Sesi titriyordu. Kızının ve torununun buna verecekleri tepki onun için çok önemliydi. “Bana Mustafa’dan, evde sakladığı, şimdi senin elinde olan şeylerden bahsetti. Oraya gitmemi ve o evden hazinesini almamı istedi. Neden ailesinin onu ölmeden öldü kabul ettiğini, yaşadıklarını ve en büyük sırrını söyledi.”

“En büyük sırrı bir Türk’ü sevmekmiş işte,” dedi Katerina.

“Ondan çok büyük bir sırrı daha vardı. Hiçbir yere yazmadığı ama hep kalbinde sakladığı bir sır.”

“Neydi o büyükanne?”

Anatola kızına baktı. O da merakla ona bakıyordu. “Mükemmel olmak zorunda değildik çünkü sadece insanız. Zaafları olan insanlarız. Annem de mükemmel değildi. Ben de değilim. Yaptıklarımız hep aşk içindi. Ne kadar doğru bilmiyorum ama ben yaptıklarımdan pişmanlık duymadım ve annem de duymamıştı.”

“O sır neydi anne?” diye sordu Katerina.

“Babamın kim olduğunu söyledi.”

Katerina şaşkınlıkla annesine baktı. Eleni ise tahminlerinde yanılmadığını anlamıştı. Büyükannesinin babası tahmin ettiği kişiydi. Yine de bunu onun ağzından duymak istiyordu.

“Annem ben doğduğumda bana boşuna Anatola ismini vermedi. Evet, doğduğu toprakları özliyordu ama en önemli nedeni babamın bir Türk olmasıydı. Yani Mustafa benim babamdı.”

“Ne?” diye şaşkınlıkla bağırdı Katerina. Bunu beklemiyordu. Kızına baktığında onun sakince oturduğunu görünce bu sırrı onun bildiğini düşündü. “Mustafa senin baban mıydı? Peki, Nikolas dede bunu biliyor muydu?” diye annesine döndü.

“Annem bildiğini ve beni kabul ettiğini söyledi. Annem Mustafa’nın ilk ölüm haberini aldığı anda Nikolas’la evlendiğini, çocukları olduğunu ama Mustafa’yı hiçbir zaman unutamadığını söyledi. Sonra onu bulduğunda beraber olduklarını ve kaçmaya karar verdiğini ama tekrar ölüm haberi geldiğinde bana hamile olduğunu anlattı. Buna rağmen Nikolas onu boşamamış ve beni kabul etmiş. Evliliklerine, Nikolas ölünceye kadar devam etmişler.”

“Aman Tanrım. Tüm bunları yıllar öncesinden bilme-
ne rağmen neden babanın ailesini aramak için hiçbir şey
yapmadın? Ben olsam ne yapar eder, babam ölmüş olsa
bile onun ailesini bulmaya çalışırdım.”

“Önceleri bu benim hemen kabul edebileceğim bir
şey değildi Katerina,” dedi Anatola. Kızının söyledikle-
rinden sonra ona babasının kimliğini nasıl açıklayacağını
bilmiyordu. Katerina aklına eseni yapan biriydi. Gençken
de öyleydi şimdi de öyle. Babasının kimliğini öğrendi-
ğinde onu bulmak için tekrar evden gitmesini istemiyor-

du. Yıllarca Kemal'i aramış ve aratmıştı ama onunla ilgili en ufak bir bilgiye bile ulaşamamıştı. Sanki öyle biri hiç yaşamamış gibiydi. Hatta bazen onun hayal ürünü olup olmadığını bile düşünüyordu. Tüm bunları ona nasıl anlatacağını bilmiyordu. Gerçeği öğrendiğinde kendisinin yıkıldığı kızının da aynı yıkıntının altında kalmasını istemiyordu. Gerçeği öğrendiğinde bile annesini suçlayamamıştı. Çünkü aynı şeyi o da yapmıştı. Sevmeden evlenmiş ve karşısına çıkan adamı bunca yıldan sonra bile sevmeye devam etmiş, ondan bir çocuğu olduğu için kendini hep şanslı saymıştı. Tüm bu gerçeklerin yıllar geçse, ölüp kemiklerin kalmasa bile ortaya çıkacağını Eleni'nin elindeki belgelerle çıkıp gelmesinden artık biliyordu. Hiçbir sır gizli kalmıyordu. Gerçekler ağır aksak da olsa bir gün herkesin yüzüne acımasızca çarpıyordu.

Eleni yerinden kalktı ve büyükannesinin yanına oturup onun elini tuttu. "Seni seviyorum büyükanne," diye fısıldadı. "Seni çok seviyorum. Babanın bir Türk olması bu gerçeği değiştirmez. Lütfen bundan sakın utanma."

Anatola torununun başını okşadı. "Biliyor musun Eleni, bunu öğrendiğim andan beri hiç utanmadım. Hep farklı olduğumu hissetmiştim. Sonunda annem bunun sebebini söyledi. O evi bu kadar istemem, anneme verdiğim söz yüzündendi. Oraya gidip onun odasında oturacak, duvardaki taşın arkasına gizlediği hazinesini bulacaktım. Keşke her şey farklı olabilseydi ve babamı tanımış olsaydım ama iki babamı da tanıyamadım maalesef. Gerçek babam ben doğmadan ölmüştü. Beni kendi kızı gibi kabul eden babamsa ben çok küçükken öldü. Babasız büyüdüm."

"Ben de babasız büyüdüm anne, bunun için üzülme," diyen Katerina da yerinden kalkıp annesinin yanına oturdu.

“Biliyor musun büyükanne, biraz önce sana bakarken bir gerçeği fark ettim... Mustafa’nın ailesine olan benzerliğini.”

“Biliyorum kuzum, bana bakışlarından anladım.”

“Keşke daha önce anlatsaydın anne. Bu gerçekle yaşamak senin için ağır bir yük olmuştur.”

Anatola kızının başını okşadı. “Madem bugün sırların ortaya döküldüğü gün benim de bir sırrım var. Bunu o kadar uzun zaman sakladım ki artık beni rahatsız ediyor. O gün annem kendi sırlarını açıklarken yüzündeki huzuru gördüm ama ben kendi sırrımı ona söyleyemeden öldü. Bu yüzden ölüm döşeğini beklemeden, kendi sırrımı anlatmak istiyorum size.”

“Yoksa sen de bana babamın kim olduğunu mu açıklayacaksın?” diyerek güldü Katerina.

Bu sözleri duyan Anatola’nın eli kızının başının üstünde âdeta donup kaldı. Katerina bunu şaka olarak söylemişti ama gerçeği öğrendiğinde nasıl tepki göstereceğini bilmediği için iyice tedirgin oldu yaşlı kadın.

“Ne oldu büyükanne?” diye sordu Eleni, ondaki değişimi hemen fark ederek.

“Fedor’la evlendiğimde tek amacım vardı. Annemin sürekli taşınmasından bıkmış, evim diyeceğim bir yerim olmasını istemiştim. Üstelik Fedor beni seviyordu, ben de zamanla onu seveceğimi düşündüm. Sonra İngiltere’ye gittim. Orada biriyle tanıştım. İlk görüşte aşka inanmazken o buna inanmamı sağladı. Sevmediğin biriyle beraber olmanın, sevdiğin biriyle beraber olmaktan çok farklı olduğunu anlamıştım. Fedor’la mutluydum ama âşık olduğum adamla çok daha mutluydum. İşte o zaman onunla evlendiğime çok pişman oldum. Annem evlenmeden önce beni defalarca uyarmıştı ama onu hiç dinlememiştim. Fedor’un bana olan sevgisi ikimize de yeter sanmış-

tım. Evlenirken ondan tek bir şey istemiştım; bana çocuk doğurmam için baskı yapmamasını. Çünkü ablam Maria bebeğini doğururken ölmüştü ve ben buna tanık olmuştım. Bu beni ölesiye korkutan bir şeydi. Ama onun tek taraflı sevgisi bile o korkuyu yenmeme yardımcı olmadı. Oysa sadece sevmek yeterliydi kalbindeki tüm korkuların yok olup gitmesine. O adama o kadar âşıktım ki Fedor aklımda bile yoktu. Bir haftalık geziyi uzattıkça uzattım ama Fedor beni buldu. Neden dönmediğimi anladı. Onu sevmediğimi, boşanmak istediğimi söyledim ama o beni sevdiğim adamı öldürmekle tehdit etti. Onu korumak adına Fedor'un istediklerini yaptım. Ona evli olduğumu ve onunla güzel bir macera yaşadığımı, bir daha beni aramamasını söylediğim bir mektup yazarak Fedor'la buraya döndüm. İstemediğim hâlde onu hayatımdan uzaklaştırmayı seçtim. Korktum, kocama karşı gelemedim. Bu benim hayatımdaki en büyük pişmanlığım olarak kaldı. Artık tek bir şey istiyordum; kocamdan kurtulmak... Ama Fedor saplantılı biriydi. Ondan kurtulmak o kadar da kolay olmayacaktı," dedi Anatola ve derin bir nefes alarak sustu. Söylediklerini merakla dinleyen torununa ve kızına baktı. Birazdan onlara açıklayacağı gerçeği düşündü. Ne kendi kimliğinden utanmıştı ne de kızını doğurmaktan. Bu konuda hiç pişmanlığı yoktu. Sevmiş ama kaybetmişti. Ömründe bir kere de olsa o yakıcı duyguyu tatmıştı.

Eleni uzanıp onun elini tuttuğunda Anatola torununa gülümsedi. Sonra da kaldığı yerden anlatmaya başladı.

"Evet, Fedor'dan kurtulmak kolay olmadı. Hamile kaldığımı öğrendiğim anda bebeğimin kocamdan olmadığını anlamıştım. Kimseye bir şey demedim. Fedor Amerika'ya gitmeye can atıyordu. Ondan kurtuluşumun tek çaresinin bu olduğunu biliyordum. Hamileliğimi bahane ederek onunla gitmedim. O gitti ve ben bebeğimi..." dedi ve son-

ra da kızına baktı. Kırışmış avucunu Katerina'nın yüzünde gezdirdi. "Yani seni doğurdum. Fedor'a asla Amerika'ya gelmeyeceğimi ve kızımın babasının o olmadığını söyledim mektubu yazdım. Ondan tehdit dolu mektuplar gelmeye başladığında ben de aynı annem gibi çaresizce seni ve kendimi korumak adına sık sık taşınmaya başladım. Zaten annem de bir evde iki seneden fazla oturamıyordu. Bu benim için de bir fırsat oldu."

Katerina annesinin yanından kalkarak odanın diğer ucuna yürüdü. Ne düşüneceğini gerçekten bilmiyordu. Yıllar sonra annesi ona babasının kimliğini açıklayacaktı. "Tanrım bu ailenin kadınlarının nesi var?" diyerek annesine döndü. Kızgındı, kırgındı ve bunca sene kim olduğundan haberi olmamanın verdiği sinirle, "Kocalarınızı aldatıp, başka erkeklerden nasıl çocuk doğurursunuz?" diye bağırdı. Ardından hiddetle annesine doğru yürüdü. "Bir de beni eleştiriyorsun ama ben Kostas'ı bir kere bile aldatmadım. Yıllar sonra kızımın karşısına geçip, baban bir başkası demeyecek kadar kızımın Kostas'tan olduğuna eminim. Şimdi söyler misin, babam kim?"

"Katerina..." diyen annesinin sözünü keserek konuştu. "Babam kim anne? Lafı dolandırmadan söyle!"

"Anne," diyerek araya girdi Eleni. "Lütfen sakın olurmusun?"

"Sakin mi olayım?" diyerek bağırdı Katerina. "Yıllarca baba bildiğim adamın aslında hiç kimsem olmadığını öğrendiğimde sakın olayım ha? Annemin söylediklerini duymuyor musun Eleni? Annem bir Türk'ün kızı! Ya ben kimin kızıyım?" dedi annesine dönerek. Gözlerinden ateş çıkıyordu. "Bari babamın kim olduğunu bildiğini söyle!" dedi kızgınlıkla.

Anatola derin bir nefes alarak kızına baktı. Gözlerinde gördüğü hayal kırıklığı ve kendisi hakkında düşün-

düğü şeyler bir daha kızıyla arasının iyi olmayacağını kanıtlar gibiydi.

“Sen de bir Türk’ün kızıydın,” diye fısıldadı Anatola.

Eleni şaşkınlıkla büyükannesine baktı. Aynı şaşkınlık annesinde de vardı. Ama annesinin tepkisi bekledikleri gibi olmadı. Katerina şaşkınlığını attığı anda kahkahalarla gülmeye başladı. Gülmeyi kesince annesine döndü.

“İnanmıyorum. Gerçekten inanmıyorum anne. Bu Türk sevdanızı açıklayacak bir kelime bulamıyorum,” dedi. Arkasını dönüp odadan çıktığında Eleni de annesinin peşinden gitti.

Katerina bu evde bir dakika bile kalmak istemiyordu. Bu gerçek ona ağır gelmişti. Biraz hava almaya ve düşünmeye ihtiyacı vardı. Tam kapıyı açtığında kızının “Anne,” diye seslenişiyle durup arkasına döndü.

“Nereye gidiyorsun?” dedi Eleni annesinin üzgün gözlerine bakarak.

“Biraz hava almaya ihtiyacım var Eleni.”

“Bekle ben de seninle geliyorum.”

“Lütfen Eleni, biraz yalnız kalmalıyım. Sen büyükanneni yalnız bırakma.”

“Tamam ama beni merak ettirme. Telefonun yanında mı?”

“Evet.”

Katerina çıktığında Eleni içeri girdi. Büyükannesi bıraktığı yerde oturmaya devam ediyordu ama artık gözlerinde yaşlar vardı. Eleni onun yanına giderek oturdu. “Tüm bunları bilmiş olsaydım hiç bu konuyu açmazdım büyükanne.”

“Senin hiç suçun yok kuzum. Benim bu sırrı bu kadar uzun saklamamam lazımdı. Annen nereye gitti?”

“Biraz yalnız kalmaya ihtiyacı varmış.”

“Onu kaybettim Eleni. Bana bakarken gözlerinde gör-

düğüm kini asla unutmayacağım ama haklı biliyor musun? Bir çocuk asla babasız büyümemeli."

"Her çocuk bizim kadar şanssız olmuyor."

"Sen de babasız büyüdün, ben de babasız büyüdüm, annen de öyle. Babasız çocuk büyütmekte bu ailenin kadınlarının üzerine yoktur eminim. Üstelik evli olmadıkları erkeklerden yaptıkları çocuklarıyla. Ne için yaptık tüm bunları? Aşk için. Değdi mi peki artık bundan emin değilim."

"Öyle deme büyükanne. Aşk insana her zaman doğru kararlar verdirtmiyor."

"İşte bundan korkuyordum Eleni. Yıllardır söyleyemememin nedeni buydu işte. Annenin tepkisiydi. Annem bana söylediğinde ona tepki göstermeye hakkım yoktu. Çünkü ben de onun yaptığını yapmış, kocamı aldatmış ve bir çocuk yapmıştım ama annen hep sevgisinin peşinden gitti. Ona göre aşk hâlâ çok kutsal. Babanı affedememesinin nedeni de bu işte."

"Ona biraz zaman vermeliyiz büyükanne."

"Biliyorum kızım, biliyorum," diyerek Anatola torununun saçlarını okşamaya devam etti.

"Biliyor musun büyükanne belki de Türk sevmek bizim genlerimizde vardır," dedi. Onun gözlerine bakarak devam etti. "Sanırım ben de kalbimi bir Türk'e kaptırdım."

Anatola şaşkınlıkla ona baktı. "Kime?"

"İskender'e. Evi yapan adam yanı. Aynı zamanda Mustafa'nın akrabası. Onun yanında kendimi hiç olmadığım kadar mutlu hissediyorum büyükanne. Güvende hissediyorum ve sanki onu yıllardır tanıyormuşum gibi geliyor. Sence bu bir şekilde onunla akraba olmamdan mı kaynaklanıyor?"

"Bilmiyorum güzel kızım. O ne hissediyor peki?"

"Sanırım benimle aynı duyguları paylaşıyor."

“Senin adına mutluyum Eleni. Benim yaptığım hataya düşme sakın. Ne olursa olsun aşkının peşinden git. Hayat bize sunulan kısacık bir rüya ve o rüyayı ölene kadar yaşamak senin elinde. Ben o rüyayı uzun zaman önce, Kemal hayatımdan çıktığı anda kaybettim. Yıllarca onu arattım ama isminden başka hiçbir şey bilmediğim birini bulmak o kadar zordu ki... Nitekim bulamadım da. Sonra da vazgeçtim. Aradan çok zaman geçmişti. Bulsam bile o zaman aramızda yaşanan o büyü çoktan bitmiş olabilirdi. Bunu öğrenmeye cesaret edemedim belki de. Sonunda onu aramayı kestim. O, mazideki güzel günlerin bir anısı olarak kaldı. Kızıma her baktığımda onu görmek bana yetiyordu.”

“Sen de üzülme büyükanne. Annemin de biraz zamana ihtiyacı var. Gerçekleri kabul edip sindirmesi gerekiyor.”

“İstediği kadar zamanı ona verebilirim ama annen inatçı biri ve bu konuda beni affedeceğini sanmıyorum. Üstelik benim zamanım çok kısıtlı.”

“Bak göreceksin, annenin yaşadığı o evde oturacaksın ve babanın akrabalarıyla tanışacaksın. Hepsini de seveceğine eminim.”

“Umarım Eleni.”

Eleni büyükannesinin dizlerine başını koyarak onun saçlarını okşamasına izin verdi. O da İskender’i düşünüyordu. O anda aklına gelen şeyi anlatmak için başını büyükannesinin dizlerinden kaldırdı.

“Büyükanne Eleni defterinde bir yüzükten bahsediyor büyükanne. Hatta onun bir resmini bile çizmiş. Ona da büyükannesi vermiş o yüzüğü. Ablalarını değil de kendisini seçtiği için çok mutlu olmuş,” diyerek yerinden kalktı ve defterin o sayfasını açıp büyükannesine uzattı.

“Bunu biliyor musun?” diye sordu.

Anatola defterdeki çizime uzun bir süre baktı ama bunu ilk defa görüyordu. Başını sallayarak Eleni'ye döndü.

"Bunu ilk defa görüyorum. Bundan hiç bahsetmemişti."

"Acaba o yüzüğe ne oldu?"

"Elinde olmadığını biliyorum yoksa bize gösterir ya da bahsederdi. Belki de buraya gelirken kaybolmuş ya da buradaki yaşamlarını kurmak için satmış olabilirler, bilmiyorum Eleni."

"Çok güzelmiş değil mi?"

"Evet," diyerek torununa gülümsedi.

"Ayrıca, yazdığına göre çok da değerliymiş."

"Söylediğim gibi bundan hiç bahsetmedi," dedi Anatola ve gülümseyerek torununa baktı. "Öldüğünde neredeyse hiçbir şeyi yoktu. Sağlığında adına olan hesapları bana devretmişti. Sadece pembe kurdeleleri severdi."

Bunun üzerine Eleni, "Neden sevdiğini biliyorum galiba," dedi.

"Nedenmiş?"

"Mustafa'nın mektuplarını pembe kurdelelerle bağlamış ve bir buluşma yerleri varmış. Çok ender buluşabiliyorlarmış ama o zamanlarda Mustafa elinde bir pembe kurdeleyle evlerinin önünden geçermiş."

"Defterine mi yazmış bunu?"

"Evet, bunları sana bırakıyorum. Belki okumak istersin?"

"Çok isterim Eleni."

"Ben de annemi arayayım," dedi Eleni büyükannesinin yanından kalkarak. Telefonu eline alıp bahçeye yürürken arkasını dönüp büyükannesine baktı. Gözlüklerini takmış, elindeki defterin arasındaki kurumuş çiçeklere bakıyordu. Onu yalnız bırakarak bahçeye çıkıp annesinin numarasını çevirdi.

Katerina ise nereye gittiğini bilmeden yürümüşü. Sonunda sahile inerek bir kayanın üzerine oturdu. Hayatı gözlerinin önüne geldi. Ne çok yanlış yapmıştı... Kalbinin sesini dinleyerek hayatını altüst etmişti. Bu ailedeki kadınlar hep kalplerinin sesini dinlemişti ama buna rağmen hiçbiri mutluluğu bulamamıştı. Bir süre sonra üşüdüğünü hissedince, evden üzerine bir şey almadan çıktığına pişman oldu. O sırada çalan telefonunu cebinden çıkardı, arayan kızıydı.

"Efendim Eleni?"

"Neredesin anne?"

"Sahildeyim."

"Bekle beni, oraya geleceğim."

"Gerek yok Eleni, birazdan evde olurum. Sen büyükkanneni yalnız bırakma. O nasıl?"

"Üzgün anne, onunla oturup konuşmalısın bence."

"Farkındayım ama nereden başlayacağını bilmiyorum."

"Konuşmaya başlayınca kendiliğinden olur merak etme. Bu arada üzerine bir şey almamışsın. Hastalanmadan eve dön lütfen."

"Tamam, geliyorum," diyerek kapattı Katerina.

Gözleri ufka daldı. Bulunduğu kıyıdan karşı kıyıyı görmesi imkânsızdı ama yine de dikkatle ufka bakmayı sürdürdü. Babasını hiç görmemişti ve kızı da onunla aynı kaderi paylaşmıştı. Kostas'ı yıllar geçmesine rağmen hâlâ affedemiyordu. Onun için tüm yaşamından, onu bekleyen geleceğinden vazgeçmiş, aşk uğruna her şeyi arkasında bırakmıştı. Yine de terk edilmenin önüne geçememişti. Yıllarca düşünmüştü... Hâlâ aklına geldikçe düşünüyordu; nerede yanlış yaptığını geçen bunca zamana rağmen bulamamıştı. O yıkıcı aşktan geride kalan tek şey kızıydı. Ona her baktığında kalbinin derinliklerinde duyduğu o pişmanlık yok olup gidiyordu.

Katerina

Geçmişteki Günler

Katerina

Babamı hiç tanımadım. Ben doğduğumda o çoktan Amerika'ya gitmişti. Hatta evde bir fotoğrafı bile yoktu. Bir gün babamın fotoğrafının neden olmadığını sorduğumda bana tek kelimelik bir cevap vermişti annem; "Kayboldu."

İşte hepsi bu kadar. Onunla ilgili ne bir anı dinledim ne de bir hikâye. Sanki hayatımızda hiç olmamış gibi yok olup gitmişti. Ne ailesi vardı ne de onu tanıyanlar. Sonradan anlamıştım; o kadar çok taşınıyorduk ki çevremizde babamı hatırlayan kimse kalmamıştı.

Bir kız çocuğu olarak erkek figürü olmadan büyümüş-tüm. Evde her şeyi kafasına göre yapan bir büyükanne ve ondan da otoriter bir anneyle büyümenin verdiği zorluğu çocukluğumda iliklerime kadar yaşadım. Annem fazla korumacıydı ama ondan çok daha fazla korumacı olan büyükannem beni her sabah okula götürür, her akşam da hiç üşenmeden alırdı. Büyüdükçe bu utanç verici bir hâl aldı benim için ama bu alışkanlığından neredeyse hiç vazgeçmedi. Hatta bir keresinde büyükannemin beni okula götürmesine isyan ederek bir daha okula gitme-

yeceğimi haykırmıştım. Asiydim ama bu asiliğin nedeni evdeki annem ve büyükannemdi. Sonunda annem, diğer arkadaşlarım gibi okula yalnız başıma gidebileceğimi söylese de her sabah arkamdan büyükannemin sessizce beni takip ettiğini görürdüm. Acaba kendi kızını da bu kadar sıkmış mıydı, merak ederdim.

Başarılı bir öğrenci olmama karşın evdeki işleri yapmakta o kadar başarısız biriydim. Ev işlerini sevmezdim. Büyükannemle annemin yaptığı işlere bakar, nafile bir çaba içinde olduklarını düşünürdüm. Her sabah özenle temizledikleri ev ertesi sabah yine aynı şekilde dağılırdı. Bu yüzden onlar gibi olmamayı, okuyup bir meslek edinmeyi, tüm o işleri başkalarına yaptırmayı hayal ederek okumaya verdim kendimi. Okulda en öndeydim.

Büyükannem harika yemekler yapardı. Artık yapamayacak duruma gelene kadar mutfaktaki işleri kimsele re bırakmadı. Ondan sonra o iş anneme kaldı. O da güzel yemekler yapar, bu konuda büyükannem kadar başarılı olduğunu bize kanıtlardı.

Annem mükemmeldi. Babamın yokluğunda yalnız ve küçük bir kız çocuğuyla ayakta kalmayı başarmıştı. Büyükannem de öyleydi. İki mükemmel kadının yanında, ben sanki ailedeki tüm kusurları üzerimde toplamış gibiydim. Sakardım, onlar gibi iyi yemekler yapamazdım. Ev işlerinden zaten anlamazdım. Tek bildiğim okumaktı. Ben de en iyi bildiğim şeyde daha da başarılı olmak için çok çalışıyordum.

Yıllar sonra baktığımda, hayatımın hep annemden daha iyi olduğumu kanıtlamaya çalışarak geçtiğini görüyorum. Hâlbuki bunu bana başta annem olmak üzere çevremdeki hiç kimse söylemiyordu ama ben annemden daha iyi olmayı kafama takmıştım. Bu takıntı tüm hayatım boyunca yanlış üstüne yanlış yapmama neden oldu.

Aslında annem iyi bir anneydi. Tek başına bir çocuk yetiştirmenin zorluklarıyla yüzleşmişti ama maddi olarak bir sıkıntımız yoktu. Hatta adadaki çoğu insandan çok daha iyi evlerde oturuyor, çok daha iyi koşullarda yaşıyorduk. Yazları okul kapandığında başka adalara ya da ana karaya tatillere giderdik. Hatta annem biraz büyüdüğümde, birkaç yıl üst üste beni İngiltere'ye de götürmüştü. Paramız hep vardı. O zamanlar büyükannem de annem de çalışmadığı hâlde bu kadar rahat yaşadığımız için kendimi çok şanslı sayıyordum. Çok sonra öğrendim zengin olduğumuzu ama paramızı hep tutumlu kullandık. Annem belki üniversiteye gitmemiştir ama yatırım konusunda inanılmaz akıllı biriydi. Parayı doğru şekilde kullandığı için onun gençliğinden çok daha iyi durumdaydık.

Güzel bir çocukluk muydu yaşadığım? Geriye dönüp baktığımda güzel bir çocukluk geçirdiğimi hatırlıyorum. Babasız olmama rağmen güzel bir çocukluktu. Eğlenceliydi. Tek kötü yanı sık sık taşınmamızdı ama anneme bundan şikâyet ettiğimde o da çocukluğunda sıkça taşındığını söyler, buna eğlence olarak bakmamı isterdi ama benim için eğlenceli bir tarafı yoktu. Sık taşınmamız, arkadaşsız geçen yıllar demekti benim gözümde.

Tek üzüntü kaynağım, babamın bir kere bile aramamış olmasıydı. Annem Amerika'da olduğunu söylemesine rağmen ondan hiç mektup almamış olmayı büyüdükçe daha çok sorgular olmuştum. O zaman annem, babamın orada başka bir hayatı olduğunu ve büyük ihtimalle bizi çoktan unuttuğunu söylemişti. İnsan kendi çocuğunu unutabilir miydi? Bu soru yıllarca beynimde döndü durdu ama büyüdükçe unutulduğumu anlamıştım.

Böylelikle yıllar geçti. 1987'nin benim için farklı bir yıl olacağını biliyordum. O yıl üniversite sınavlarında üstün

bir başarı göstererek, okumak istediğim üniversiteye kabul edilmiştim. Bunca çalışmanın meyvelerini artık toplama zamanı gelmişti. O kadar büyük hayallerim vardı ki... Büyükannemden ve annemden çok daha iyi olacağımın hayalini kurardım. Temmuzun başında annemle birlikte Atina'ya gidip okula kaydımı yaptırdım. Orada kalacağım yeri ayarladım.

Annem artık bir genç kız olduğumu ve ona göre giyinmem gerektiğini söyleyerek Atina'nın en ünlü butiklerinden, beğendiğim kıyafetleri aldı. Gerçekten zevkliydi. Ailemdeki kadınların görüntülerine bu derece önem vermelerini fazla abartılı bulurdum. Gidecekleri bir işleri olmadığı hâlde annem de büyükanne de her zaman şık giyinir, saçlarını ve makyajlarını yapar, güne öyle başlardı. Ama ben öyle değildim. Bir kot pantolonla her yere gidebilirdim. Benim için seçtiklerini gördüğümde anneme, "Bunlar okul için biraz abartı değil mi anne?" dedim.

Elindekilere bakarak "Hiç de değil. Her ne kadar öğrenci olsan da seninle taşradan geldiğin için alay etmelerini istemem," dedi.

"Anne tüm bunları alırsan o zaman benimle alay ederler."

"Yapma Katerina, bir kadının en önemli silahı kendisine bakmasıdır. Bir kot pantolonla hayat geçmez."

"Kendine baktın ama yine de terk edildin anne," dediğimde yüzü asıldı. Onu üzmüştüm, hâlbuki benim için elinden geleni yapıyordu. Elindekileri bırakarak arkasını dönüp butikten çıktığında peşinden giderek onu durdurdum.

"Özür dilerim anne, öyle demek istemedim."

"Kime çektin bilmiyorum ama bazen gerçekten kırıcı olabiliyorsun."

“Tamam, özür diledim. Hadi geri dönüp hepsini deneyelim.”

“Giymeyeceğin giysiler için para ödemek istemiyorum.”

“Bak ne yapalım, özel günler için sen seç, ben de günlük giyeceklerimi seçeyim,” dedim onun gözlerine bakarak. Bu aklına yatmış olmalı ki bana bakıp, “Anlaştık,” diyerek tekrar butiğe girdi.

Onu kırmak istemiyordum. Gerçekten iyi bir anne olmak için elinden geleni yapıyordu. Onu zorlayan benim asiliğimdi.

Sonunda ikimizin de gerçekten mutlu olduğu bir hafta geçirdikten sonra tekrar Girit'e döndük. Geride kalan günlerimi arkadaşlarımla birlikte geçirmeye başlamıştım. Ne de olsa onları yaz tatilleri dışında uzun bir zaman göremeyecektim onları. Ama bir süre sonra onların benimle görüşmeye istekli olmadığını fark ettim. Bunun nedenini anlamamıştım. Sanki ben çoktan Atina'ya gitmişim gibi beni gittikleri yerlere davet etmemeye başladıklarında, yazın hiç de beklediğim gibi geçmeyeceğini hissettim.

Ben de bir süre kendi hâlimde takılmaya başladım. Yine tek başıma sahile gittiğim bir gün, uzaktan arkadaşlarımı gördüm. Buraya gelirken haber bile vermemişlerdi. Bunun nedeni belki de benim üniversiteye gidecek olmamdı ama tek neden bu değilmiş gibi hissediyordum. Ben de onların beni görmemesi için sahilden biraz uzaklaşarak, iki karavanın park ettiği yere doğru gidip oradan denize girdim. Çıktığımda kumsaldaki havlunun üzerine uzandım. Yazın sonu olmasına rağmen hava hâlâ çok sıcaktı. Çoğu kişi denize girmek için sahile koşmuştu. Gözüm ağaçlık alanın yanındaki iki karavana takıldı. Oldum olası seyahat etmeyi severdim. Onların içinde olup

istediğim yere gidebilecek olmanın hayalini kurardım. Karavanda yaşamının nasıl bir macera olacağını düşleyerek o günü bitirdim.

Ertesi gün yine aynı yerdeydim. Bu sefer sahil o kadar kalabalık değildi. Karavanlara daha yakın bir yerde oturdum. Saatlerce orada oturmama rağmen içlerinde kimlerin yaşadığına dair hiçbir fikrim yoktu. Bir hafta boyunca sahile gitmeye ve karavanlara yakın oturmaya devam ettim. Sanki o karavanları görmediğim günlerin iyi geçmeyeceğini düşünür olmuştum. Sonunda bir grup gencin karavana yürüdüğünü gördüm. Buralardan olmadıkları o kadar belliydi ki... Hayranlıkla kızlı erkekli gruba baktım. İçlerinde uzun boylu, sarışın bir genç dikkatimi çekmişti. Çok yakışıklıydı. Belki de şimdiye kadar gördüğüm en yakışıklı erkekti. Üzerinde sadece bir şort vardı ve kaslı bedeni sahildeki kızların dikkatini çekmiş gibiydi. Etrafıma bakınca herkesin gözlerinin bu yabancılar da olduğunu anladım. Ben de diğerleri gibi gözlerimi onlara dikmiştim. İşte o anda o yakışıklı genç benim tarafıma dönünce bakışlarımız buluştu. Sonra o da bana gülümsedi.

Şimdiye kadar kitaplarda okuduğum, filmlerde seyrettiğim ilk görüşte aşk bu olmalıydı. Bana gülümsedi diye hiç tanımadığım birine resmen vurulduğumu hissettim. Hep hayalperest bir kızdım. Geceleri yatağıma yattığımda seveceğim adamla karşılaşmamızı düşlerdim. Hep bir bakışta vurulacağım bir sevgilim olmasını istemiştim. İşte o anlardan birini bu sefer uyanıkken yaşıyor gibiydim.

Gözlerimi ondan alamadım. O da bakışlarını gözlerimden çekmedi. Arkadaşlarına bir şeyler söyleyerek bana doğru yürüdü. Yanıma geldiğinde "Selam güzel kız, sana eşlik edebilir miyim?" dedi.

Ona gülümseyince yanıma oturdu. "Ben Kostas," dedi.

"Katerina," dedim.

Bir süre yüzüme baktı. "Rina," dedi. İsmimin kısaltılmasını sevmezdim. Arkadaşlarımla çoğu bana "Kat ya da Ket" derdi ama bundan hoşlanmazdım. İsmimin kısaltılması beni önemsemediklerini düşündürürdü ama onun ağzından dökülen "Rina," kelimesini sevmiştim. Sanki bana aşkı ilan eder gibiydi.

"Burada mı yaşıyorsun?"

"Evet."

"Güzel bir ada ama sıkıcı," dedi.

Benim için de öyleydi. Bu yüzden bir an önce Atina'ya gidip hayatımı tekdüzelikten kurtarmak istiyordum. Yine de bunu itiraf etmedim.

"Sen nerede yaşıyorsun?" diye sordum.

Eliyle karavanı gösterdi. "Her yerde. İstedğim her yerde yaşayabilirim. Sıkıldığında bambaşka yerlere gitmek ister misin?"

"Tabii ki isterim."

"İşte ben de onu yapıyorum. Kaplumbağa misali evimi yanımda taşıyorum."

"O zaman çok şanslısın."

"Gelip görmek ister misin?"

Hiç tereddütsüz "Evet," dedim. İlk defa bir karavanın içini görecektim ve bu fırsatı kaçırmak istemedim.

Yerinden kalkarak bana elini uzattı. Hiç tereddüt etmeden tuttum. Kalktığımda elimi bırakmadı. Kalbim deli gibi çarpıyordu. Hayatımda hiç âşık olmamıştım. Aşk bu muydu? Hiç tanımadığın bir adamın elini tutması ve kafa da hiç soru işareti olmadan onun peşinden gitmen. Bu olmalı, diye düşündüm. Sık taşınmanın getirdiği bir özelliğim yabancı insanlarla çabuk kaynaşabilmemdi.

Ama yanında yürüdüğüm adam yabancı biri değil de yıllardır tanıdığım biri gibiydi. İçimde adlandıramadığım bir heyecan vardı, kalbim beni rahatsız edecek kadar hızlı atıyordu.

Sarı renkli karavanın kapısını açıp, "Evime hoş geldin Rina," dedi gözlerimin içine bakarak.

Gülümsemekle yetindim. Bir şeyler demem gerekiyor muydu emin olamadım. O da bana bakarak güldü. Sonra da "Hadi?" dedi.

Merdivene ayağımı atarak karavanın içine girdim. Oldukça küçük ve sıcaktı. Gerçekten çok küçüktü. Hiç böyle hayal etmemiştim ama boyutlarına bakarak ne beklediğimi ben de bilmiyordum. Görüş alanında küçük bir mutfak, iki kişilik bir koltuk ve bir yatak vardı. Benim odam bile buranın neredeyse üç katıydı. Bir an ortamın küçüklüğünden ve aşırı sıcaktan nefes alamadığımı sandım ya da bana o kadar yakındı ki böyle hissetmeme neden olmuştu.

"Eee, nasıl buldun bakalım?"

"Çok küçük ve sıcak," dedim ona dönerek.

"Onun için karavan diyorlar," diyerek güldü. "Tüm bunları ben yaptım," dedi etrafına bakarak. "Hurdalığa atılmış ve işi bitmiş bir minibüstü. Onu neredeyse bedavaya aldım. Gerçi motor bana pahalıya patladı ama yine de yenisini almaktan çok ucuza geldi."

"Çok güzel olmuş, iyi iş çıkarmışsın."

Küçük bir dolap açarak bana bir bira uzattı. Şimdiye kadar hiç alkol almamıştım ama bunu ona söylemeye niyetim yoktu. Onun için de uzattığı şişeyi aldım. Beni çocuk gibi görmesini istemiyordum.

"Gel otur," dedi koltuğu göstererek. Onun gösterdiği yere oturdum. O da bir şişe bira alarak yanıma oturdu. Zaten başka oturacak yer yoktu. Bedenlerimiz

birbirine temas ediyordu. Kolum onun çıplak bedenine değiyordu. Bu temas bile kalbimdeki heyecanın devam etmesine neden oluyordu. Biramdan bir yudum aldım ve tadının değişik olması yüzünden biraz öksürdüm. Gülerek elimdeki şişeyi aldı. "İlk defa mı içiyorsun?" diye sordu.

Utanmıştım. Ona bakmadan, "Evet," dedim.

Elindeki şişeleri yere bıraktı, çenemden tutarak kendisine doğru çevirdi. Yüzüm kıpkırmızıydı. Yanaklarım yanıyordu.

"Bunda utanılacak bir şey yok Rina. Zamanla alışır-sın. Gerçekten çok güzelsin," diyerek bana doğru eğildi ve dudaklarımı öptü. İşte hiç bilmediğim bir şey daha yapıyordu. Nasıl karşılık vereceğimi bile bilmiyordum. Birden geri çekildi.

"Kaç yaşındasın?" diye sordu.

"On sekiz."

"Tanrım," diyerek saçlarımı okşadı. "Hiç öpüşmedin, değil mi?"

Bunu anlamış olması daha çok utanmama neden olmuştu. Tekrar saçlarımı okşadı. "Bundan utanma Rina. Şu anda seni ilk öpen erkeğim ve bunun devam etmesini isterim. Sen de ister misin?"

Cevap bile verecek durumda değildim. Sadece başımı salladım. Tekrar bana yaklaştı ve dudaklarımız birleşti. Onun hareketlerine eşlik etmekten başka bir şey düşüne-mez olmuştum. Eli göğsüme gittiğinde biraz geri çekil-dim ama sırtımdan bastırıyordu. Göğsümü okşadığında sanki bambaşka bir dünyada gibiydim. Şimdiye kadar deneyimlemediğim, olağanüstü bir haz almıştım. Ona biraz daha sokuldum. Beni bırakarak gülümsedi.

"Hoşuna gitti mi?"

"Evet," diye fısıldadım. Artık utanmak istemiyordum.

“Benim de çok hoşuma gitti ama burada bırakalım istersen,” diyerek geri çekildi. Yanımdan kalkarak ellerini uzun sarı saçlarında gezdirdi. Sonra bana döndü.

“İlk defa böyle hissediyorum. Sen bana ne yaptın?” dedi.

Ne yaptığım ile ilgili hiçbir fikrim yoktu. Onun için de cevap vermedim. Hâlâ aynı yerde oturmaya devam ediyordum. O da bana bakıyordu. Yüzündeki tebessüm yerini ciddi bir yüz ifadesine bırakmıştı. Sonra elini uzattı ve “Hadi çıkalım buradan,” dedi.

İşte o an hiç tecrübem olmadığı için pişman olmuş-
tum. Beni çocuk gibi gördüğüne emindim. Elini tutma-
dan yerimden kalktım. Kapıya yürüdüm. Bozulduğumu
anlamış olmalı ki kolumdan tutarak beni kendisine çe-
virdi. Sonra da bana yaklaştı. Bedenlerimiz birbirine yas-
lanmıştı. “Çok güzelsin Rina ve bir o kadar da masum.
Şu anda ne düşündüğümü bir bilsen?”

“Ne düşünüyorsun?” derken sesim bir fısıltıdan daha
yüksek çıkmadı.

“Seni,” dedi gülerek.

“Ben buradayım.”

“Biliyorum,” dedi gülerek. “Şu anda kollarımdasın ve
seni hiç bırakmak istemiyorum.”

Konuşma gittikçe daha da saçma bir hâl almaya baş-
ladığında başını eğerek beni tekrar öptü. Kollarım onun
boynuna dolandı. Ensesindeki uzun saçları okşamaya
başladım. Sonra benden biraz uzaklaştı. “Eğer bunu
yapmaya devam edersen seni bırakmam, bilmiş ol,”
dedi.

Ne yaptığıma dair en ufak bir fikrim bile yoktu.
Onun için de sessiz kalmak benim için çok daha iyiydi.
Bunun yerine “Buraya tekrar gelebilir miyim?” diye
sordum.

“Evet.”

Tekrar öpüştük. Sonra beni bıraktı. Kapıyı açtı. İkimiz de karavandan indik. Arkadaşları diğer karavanın önünde oturuyorlardı. Bizi gördüklerinde gülüşmeye başladılar. Bu utanmama sebep oldu.

“Aldırma sen onlara, hiçbiri beş para etmez,” dedi kulağıma fısıldayarak. “Hadi git. Geç oldu. Bütün ada yollara düşüp seni aramasın sonra.”

İşte o an gerçekten de eve çok geç kaldığımı anlamıştım. Dediği gibi bütün ada olmasa da annem ve büyükanнем beni aramak için yollara düşerdi.

Yanından ayrılmak için hareket ettiğimde beni kendisine çekti. “Yarın gelecek misin?”

“Evet.”

“Bu gece seninle ilgili düşler kuracağım,” dedi. Bir şey demedim. Tekrar kızarmıştım. Bunun üzerine güldü. “Şu an kendini bir görsen,” diyerek gözlerimin içine baktı. “Hadi git. Sabırsızlıkla yarını bekleyeceğim.”

Bir şey söylemeden arkamı dönüp oradan uzaklaştım. Bu kadar geç kaldığım için anneme ve büyükanנeme ne diyeceğimi düşünüyordum. Sahilin bitiminde tekrar arkamı döndüm. Hâlâ aynı yerde dikilmiş bana bakıyordu. Ona el salladım. O da bana salladı. Eve giden yolda koşmaya başladım. Bahçe kapısının önüne geldiğimde nefes nefeseydim. Biraz durarak kendime gelmek için bekledim. İçeri girdiğimde annem, “Neredeydin bu saate kadar, merak ettim,” dedi.

“Sahildeydim.”

“Geç oldu Katerina. Beni merakta bırakma.”

“Anne daha hava bile kararmadı.”

“Sabahtan beri yoksun.”

“Off anne ya, biraz rahat bırak beni. Hem yakında Atina’ya gideceğim. O zaman ne yapacaksın?”

Annem eliyle sandalyeyi işaret etti. Ben de oturdum. Daha fazla üzerine gitmeyecektim. Yarın evden çıkabilmem için onu kızdırmamam gerekiyordu. O da karşıma oturdu. Bakışları önce köşedeki koltukta oturan büyükanne kaydı sonra bana baktı. O kadar dikkatli bakıyordu ki yaptıklarım yüzümden anlaşılıyor mu diye merak ettim.

“Biz de bunu düşündük Katerina,” dedi bana bakmayı sürdürerek. “Sen orada, biz burada birbirimizi merak edeceğimize, hep beraber olalım dedik.”

“Nasıl yani?” diye sordum. “Atina’ya gitmemi istemiyor musun?”

Uzanıp elimi tuttu. “Tabii ki istiyorum güzel kızım ama annemle konuştuk. Biz de seninle gelebiliriz.”

Şaşkınlıkla onlara baktım. Ben onlardan kurtulmak için Atina’da bir üniversiteye kabul edilmek için gece gündüz çalışmışım ve şimdi kalkmış benimle gelmekten bahsediyorlardı. “Anne,” dedim elimi çekerek. “Ben çocuk değilim.”

“Biliyorum.”

Büyükanne döndüm. Bu fikrin ondan çıkmadığını biliyordum. Çünkü o hayatı boyunca bu adadan ayrılmamıştı ve şimdi de ayrılmak istemediği yüzünden belli oluyordu.

“Büyükanne, lütfen anneme bir şey der misin? Seni ikna etmesine izin verme. Ben kendi ayaklarımın üzerinde durmak istiyorum.”

“Kız haklı Anatola,” dedi büyükanne. “Hayatı boyunca onun peşinden gidemezsin.”

“Sadece bu kadarız anne. Aile olarak sadece üç kişiyiz. Şimdi dağılalım mı yani? Ben onu babasız büyüttüm. Dünya değişti artık. Senin zamanındaki gibi değil. Artık daha tehlikeli.”

“Abartma Anatola. Artık savaş bile yok. Dünya asıl o zaman tehlikeliydi. İnsanlar artık daha rahat. Bırak kızı, birkaç sene istediği gibi yaşasın.”

Büyükannemin yanımda olduğunu bilmek beni daha da cesaretlendirdi. “Anne,” dedim bu sefer ben onun elini tutarak, “Sonsuza kadar gitmiyorum ki. Yaz tatillerinde geleceğim. Beni özlediğinde sen yanıma gelebilirsin. Atina dünyanın bir ucu değil. Lütfen anne, bana güvenmeni istiyorum.”

“Sana güveniyorum,” dedi gözlerime bakarak.

“Hayır anne, güvenmiyorsun. Beni hâlâ çocuk sanıyorsun ana ben on sekiz yaşındayım ve artık kendi ayaklarım üzerinde durmak istiyorum.”

“Biliyorum ama daha çok küçüksün.”

“On sekiz yaşındayım anne. Birkaç ay sonra on dokuz olacağım. Lütfen bunu yapma.”

“Tamam,” dedi gözlerinden yaşlar akarken. “Senin büyüdüğünü kabul etmek bana zor geliyor sanırım.”

Yerimden kalkarak ona sarıldım. “Seni çok seviyorum anne.”

“Ben de seni seviyorum Katerina.”

Ayrıldığımızda ikimiz de ağlıyorduk. Bir süre daha ağlamayı sürdürdük. Sonunda büyükannem müdahale etme ihtiyacı duymuş olmalı ki, “Yeter artık keser misiniz ağlamayı. Sanki evden cenaze çıktı,” diye söylendi.

Bunun üzerine annemle gülmeye başladık. Birkaç saat sonra odama çekildim ama bir türlü uyku tutmadı. Kostas’ı düşünmekten kendimi alıkoyamadım. Parmaklarım sürekli dudaklarımda dolaşıyordu. Öpüşünü, dudaklarının sıcak baskısını sanki yanımdaymış gibi hissediyordum. Bir an önce sabah olmasını istiyor, onu tekrar görme arzusunun önüne geçemiyordum. Neredeyse birkaç saatlik uykuyla sabahın erken saatinde kalktım.

Anneme bu kadar erken sahile gidişimi açıklayacak bir bahane bulmalıydım ama sabahın köründe geçerli bir gerekçem yoktu. Zorla da olsa birkaç saat evde oyalandım. Sonunda, "Ben çıkıyorum," dediğimde annem, "Nereye?" diye sordu.

"Sahile. Son kez denizin tadını çıkaracağız arkadaşlarımla."

"Geç kalma."

"Kalmam," diyerek kendimi evden dışarı attım. Sahile giderken o kadar farklı duygular içindeydim ki bu sefer kendime o kadar utanmak için izin vermeyecektim.

Sahile ayak bastığımda sarı karavanı gördüm ama diğer karavan yoktu. Bir an, acaba bugün gidiyorlar mı, diye düşündüm. Hızlı hızlı sarı karavana doğru yürüdüm. Tam kapının önüne gelmiştim ki kapı açıldı. Kostas üzerinde sadece mavi bir şortla kapıda dikiliyordu. Bedeni kaslı ve güzeldi. Bir an gözlerimi ondan alamadım.

"Gelmeyeceksin diye çok korktum," dedi elini uzatarak.

Elini tuttum ve karavana çıktım. "Arkadaşların gitti mi?"

"Evet, dün gece karar verdiler. Sabah ilk feribotla gittiler."

"Sen ne zaman gideceksin?"

"Bu sana bağlı," dedi saçımı kulağımın arkasına sıkıştırarak.

"Ne yapmamı istiyorsun?" diye sordum.

"Benimle gelmeni."

"Ama," dediğimde beni tekrar öpmeye başladı. Bu sefer nasıl karşılık vereceğimi biliyordum. Kollarımı onun boynuna doladım. Kaslı ve sert bedenini bana yasladı. Öpüşmemiz gittikçe daha sert ve ihtiraslı bir hâl almıştı.

Ayrıldığımızda saçlarımı yüzümden çekti. "Hadi, neden gelmeyeceğini söyle bakalım," dedi.

“Ben birkaç hafta sonra üniversite için Atina’ya gideceğim.”

“Hayatın kendisi en çok şeyi öğreneceğin üniversitedir Rina. Yaşamın tecrübelerini üniversitede öğretemezler.”

Bir şey demedim. Aklımı karıştırmayı seviyordu. Gözlerimin içine bakarak bana gülümsedi. Sonra beni kucakladığı gibi yatağa yatırdı. Üzerime doğru eğildi. O kadar heyecanlıydım ki ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Kalbim sanki kulaklarımda gümbürdüyordu. Elini elbisemin üzerinden kalbimin üzerine bastırdı.

“Ne kadar canlı atıyor kalbin,” dedi.

Benden bir şey söylememi beklemiyor gibiydi. Ben de ne söyleyeceğimi bilmiyordum zaten. Sonra yavaşça elbisemin eteğini sırıyarak, bu sefer çıplak göğsümü tuttu. O an heyecandan bayılabilirdim. Bu temas bile aklımı başımdan almaya yetmişti. Başını eğerek tekrar beni öptü, bir yandan da göğsümü okşuyor, mememin ucunu parmakları arasında sıkıştırıyordu. Canım yanmasına rağmen o kadar farklı bir zevk beni ele geçirmişti ki daha fazlasını yapmasını istiyordum. Tam bunları düşündüğüm anda biraz uzaklaşıp bana baktı. Hâlâ kollarım boynuna dolanmış vaziyette duruyorduk. Sonunda elbisemi tutarak üzerimden çıkardı. Onun önünde çıplak kalmak bir an beni utandırdı.

“Lütfen utanma Rina, o kadar güzelsin ki sana bakmak bile bana yeter,” diyerek bakışlarını bedenimde gezdirdi.

Tüm bunlar bana çok yabancıydı. Üzerime uzanıp tekrar öpmeye başladı. Ben de öpüşlerine karşılık vererek bedenimi ona doğru kaldırdım.

“Bunu istiyor musun Rina?” diye sordu.

Ne istediğimi bilmiyordum. Neyi kastettiğini de bilmiyordum ama başımı salladım. Güldü ve “Pişman olmak yok,” dedi.

Ben de “Pişman olmak yok,” diye onun sözlerini tekrarladım.

Bunun üzerine dudakları göğsümü buldu. Gözlerimi yumdum. Kızardığımı hissediyordum.

“Lütfen aç gözlerini Rina. Bana bakmanı istiyorum. Yaptığımız yanlış değil,” dedi. Ama yanlış olduğunu biliyordum. Onu tanı mıyordum bile. Daha dün bir, bugün ikeydi ve hiç tanımadığım bir adamla sevişecektim. Üstelik bu ilk olacaktı. Hiç deneyimim yoktu. Nasıl davranmam gerektiğini bile bilmiyordum. Bunu anlamış olmalı ki, ellerini göğüslerimden çekerek yanıma oturdu. Bense hâlâ sırt üstü yatmaya devam ediyordum.

“Hadi kalk, denize girelim,” dedi.

Kelimelerin tınısında bile yaşadığı hayal kırıklığını hissedebiliyordum. Eğer kalkarsam, bugünü beraber geçiresek bile bugünden sonra onu bir daha göremeyeceğimi anlamıştım. Dirseklerimin üzerinde doğrularak ona döndüm. Üstelik yaptıklarından sonra beni bırakmasını istemiyordum. Gideceği yere kadar hatta ötesine gitmek istediğimi biliyordum.

“Bunu istiyorum,” dedim.

Hiçbir şey demeden yüzüme bakmaya devam etti. Tam artık bunu söylemek için geç kaldığımı düşünürken beni tekrar yatağa yatırıp üzerime çıktı. Hiçbir şey bilmemenin verdiği tedirginliği onun usta ellerinde yavaşça atmaya başlamıştım. Hiç bilmediğim arzuları, hiç bilmediğim heyecanları teker teker bana yaşattığında artık ondan başka hiç kimseyi düşünemeyeceğimi anladım.

Yarım saat sonra, yatakta yan yana yatmaya devam ediyor, nefesimin düzene girmesini bekliyordum. Sessizce yanımda yatıyordu. Bana doğru döndü, ben de ona döndüm.

“Benimle gelmeni istiyorum Rina,” dedi yanağını okşayarak.

O anda ne okul, ne annem ne de büyükannem aklımdaydı. O anda tek düşündüğüm şey artık onsuz olamayacağımdı. Birlikte gitmezsem bir daha onu göremeyecek olmanın korkusu yüreğimi doldurmuştu.

“Gelir misin?” diye tekrar sorduğunda, “Gelirim,” dedim.

Güldü, “Ben çok ciddiym. Buradan sensiz gitmek istemiyorum.”

“Ben de ciddiym,” dedim.

Dirseğinin üzerinde doğrularak bana baktı. “Bu kadar kısa sürede, hiç tanımadığın birine âşık olabilir misin?” diye sordu.

“Ben sana âşığım,” dedim. Eğilerek beni öptü.

“Bunun başıma geleceğini hiç düşünmemiştim ama ben de sana âşığım,” dedi. “Gelirsen yarın sabahki feribotu yakalayabiliriz.”

“Bu kadar çabuk mu?”

“Evet sevgilim. Zaman geçiyor ve gezip görülecek çok yer var dünyada,” diyerek güldü.

“Tamam,” dedim. Tekrar sevişmeye başladık. Artık hiçbir şey beni yolumdan döndüremezdi.

Eve geldiğimde bir an, sadece kısa bir an böyle çekip gitmenin annem ve büyükannemi nasıl etkileyeceğini düşündüm ama bu hayat benimdi ve ben ilk defa kendim hakkında bir karar verecektim. Onun için de fazla düşünmek istemedim. O akşam hiçbir şey olmamış gibi evdekilerle zaman geçirdim. Odama çekildiğimde eşyalarımı hazırladım. Hiç haber vermeden gitmek istemediğim için anneme kısa bir mektup yazdım. Ona Kostas’la gideceğimi yazdım. Fazla bilgi vermedim. Zaten onun hakkında ben de fazla bir şey bilmiyordum.

Üstelik bu gidişimin onların suçu olduğunu ima eden birkaç cümle yazdım. Böylelikle beni fazla suçlamayacaklarını düşündüm. Neden bunu yazma gereği duyduğumu bilmiyordum ama aşkımın peşinden gittiğim için suçlu hissetmek istemiyordum. Belki de bu kendi vicdanımla hesaplaşmamdı.

Mektubu hemen bulamayacakları bir yere koydum. En azından feribota binene kadar bulmalarını istemiyordum. Sabahın ilk ışıklarında yavaşça valizimi alarak evden çıktım. Kostas beni bir sokak ileride karavanıyla bekliyor olacaktı. Oraya yürürken, ya gelmezse diye bir düşünce tüm kalbimi sıkıştırdı ama köşeyi döndüğüm anda sarı karavanı gördüm ve adımlarımı hızlandırdım. Karavanın yanında bekleyen Kostas beni görünce hızlıca yanıma gelerek valizimi aldı. Bindiğimde, "Günaydın sevgilim," dedi ve o anda yaptığım her şey bana doğru geldi.

Birkaç gün sonra arkadaşlarıyla buluştuk. İçlerinde en küçükleri bendim. Gruptaki kızların imalı sözlerinden hoşlanmamıştım. Yakından tanımaya başladığımda hiç birinden hoşlanmadığıma karar verdim ama Kostas onlarla olmaktan hoşlandığı için bir süre onlara katlandım. O dönem aklımda olan tek şey, yanlış yapıp yapmadığımdı. Sık sık annemi ve büyükannemi düşünüyordum, mektubu bulduklarında yaşadıkları hayal kırıklığını ve üzüntüyü hayal etmeye çalışıyordum. Öyle anlarda yaptığımı pişmanlık bile duyuyordum ama geceleri Kostas bana olan sevgisini kulağıma fısıldarken ve ona deli gibi âşıkken yanlış yapmadığımı düşünüyordum, kendi hayatımı yaşadığım için suçluluk duymak istemiyordum.

İlk başlarda gittiğimiz yerlerde bir aydan fazla kalmıyorduk. Ben de bu dönemde anneme mektup yazıyor ve ne kadar mutlu olduğumu bilsin istiyordum. Bu sayede, beni bulamadıkları için yaşadıkları üzüntünün bir par-

ça da olsa hafiflemesini umuyordum. Mutlu olduğumu bilirlerse onlar da mutlu olurlar, diye düşünüyordum. Mektubumu ancak o yerden ayrılırken gönderiyordum. Annemi tanıyordum, beni bulmak için elinden gelen her şeyi yapacağını biliyordum ama benim o dönem bulunmaya niyetim yoktu. En azından onu meraklandırmamak için mektupları yazmaya devam ettim.

İlk birkaç aydan sonra o grupta gezmek cazibesini yitirmişti. Konuşabileceğim ya da konuştuğumda beni anlayabilecek kimseler değildi. Bir süre sonra sohbetleri bile ilgimi çekmemeye başladı. Kostas bu duruma sinirleniyor ve beni onları beğenmemekle suçluyordu. Aslında gerçek de buydu, onları beğenmiyordum. Tek yaptıkları aylak aylak gezmek, akşam olduğunda da yaktıkları ateşin karşısında ayakta duramayacak hale gelene dek içmekti. O anlarda ben de karavanda kitabımı okuyordum. Bir süre sonra Kostas artık kitap almamam gerektiğini söylemeye başladı. Kitaba verecek kadar parası olmadığını söylüyordu ama her akşam içtikleri içkiye para bulabiliyorlardı. Bu durumda gittiğimiz yerlerde daha uzun kalmaya başladık. Kışın hareket etmek çok daha zordu. Gittiğimiz yerlerde uzun süre kaldığımız için anneme yazdığım mektupların arası da açılmaya başladı. Bir süre daha bu şekilde devam ettikten sonra nihayet bahar gelmiş ve Kostas gruptan biriyle kavga ettiği için onlardan ayrılmıştık. Buna en çok ben sevinmiştim. Yalnız kaldığımızda Kostas'la daha az kavga ediyorduk. Ne yazık ki bu da uzun sürmedi. Çünkü tam anlamıyla sefil bir hayat sürüyorduk. Kostas çalışmıyordu ve paranın aslında grup tarafından ortaklaşa harcandığını anlamıştım. Onlar olmayınca para da yoktu. Bazen temel ihtiyaçlarımızı bile karşılayamıyorduk. Bazı akşamlar yemek yemeden yatmaya başlamıştık.

Küçük bir kasabanın karavan parkındaydık. Yaz olduğu için etrafımız bizim gibi karavanlarla doluydu. Çoğu ailelerdi. Yaz tatillerini geçirmek için karavan parkına gelmişlerdi. Bizse uzun zamandır oradaydık. Sonunda bir gün Kostas hiç paramızın olmadığını, iş bulmam gerektiğini söyledi.

“Nasıl yani?”

“Arkadaşlarımdan ayrılmam için çok ısrar ettiğine göre çalışıp parayı bulacak olan da sensin!”

“Sen ne yapacaksın?”

“Ben de çalışıyorum.”

“Ya ne demezsin, bütün gün plajdasın,” dediğim anda bana doğru sinirle yürüdü.

“Bu sefilliğin nedeni sensin küçük hanım. Onları istemeyen sendin ve şimdi bunun bir karşılığı olduğunu bilmen gerekiyor,” diyerek çıkıp gitti.

Ne yapacağımı bilmeden öylece oturmaya devam ettim. Evet, paramız yoktu. Çoğu günü tek öğün yiyerek geçiriyorduk ve bir yere gidebilmemiz için benzin almamız gerekiyordu. Ne yapacağımı bilmiyordum. Şehirden uzak, sakın bir plajın kenarında, karavan parkındaydık. Pişman mıydım? Henüz değildim. Onu seviyordum ve onsuz olmayı hayal bile edemiyordum. Tüm bunlar olmasa Kostas’la çok mutlu olurdum. Sinirliydi, bazen tutarsızdı ama beni sevdiğini her fırsatta dile getiriyordu. Ben de onu o kadar çok seviyordum ki pişmanlık duymuyordum. Yine de değini yapmak için etrafıma bakınmaya başladım. Küçük, kafe gibi bir yer vardı. Bazen insanlar oradan yemeğini yiyordu. Bir kere uzaktan baktığımda servise yetişemediklerini görmüştüm. Oraya giderek servise yardım etmeyi teklif ettim. O gün o kadar kalabalıktı ki sahibi bu teklifimi hemen kabul etti. Akşama kadar garsonluk yaptım. Akşam olup herkes çekildiğinde ben

de önümdeki önlüğü çıkartıyordum ki bana, "Yarın da gelebilir misin?" diye sordu. Hiç tereddütsüz kabul ettim ve o günlük paramı verdiğinde mutlu bir şekilde biraz alışveriş yaparak karavanımıza döndüm. İçeri girdiğimde Kostas elindeki birayı kafasına dikmişti. Hiç paramız yok demesine rağmen her akşam birkaç şişe bira içecek parayı nereden bulduğunu merak etmiştim. Beni gördüğünde, "Bu saate kadar neredeydin?" diye sordu.

"Park alanındaki kafede garson olarak çalıştım."

"Bu kadar ayrı kalmana dayanamıyorum," dedi.

"Çalışmamı istemiştin."

"Yine de seni özledim," diyerek bana elini uzattı. Ben de elini tuttuğumda kendisine çekerek kucağına oturttu. Beni öpmeye başladığında bira kokulu nefesi bir an geri çekilmeme neden oldu ama o bırakmadı. Bir süre sonra onun öpüşlerinde kendimi kaybetmeye başladım. O gece belki de diğer gecelerden daha farklı bir duygu karmaşasına kapıldım. O anda o ne isterse yapacağımı anlamıştım. Sevişmemiz bittiğinde yan yana uzanmıştık.

"Çalışmak hoşuna gitti mi?" diye sordu.

"Hayır, insanlar kaba ve terbiyesiz."

"Gerçek hayata hoş geldin, Rina," dedi gülerek. "Bak işte bunu asla üniversitelerde okutmazlar. Sana gerçek bir tecrübe sunduğum için bana teşekkür etmelisin."

Bunun üzerine, "Hem param yok diyorsun hem de bira alacak parayı nereden buluyorsun?" diye sordum.

Dirseğinin üzerinde doğrularak bana eğildi. O an onun sinirlendirdiğimi anlamıştım. "Artık hesap mı vermem gerekiyor?" dedi. Sesi sinirliydi.

Bir şey demedim. Daha fazla konuşursam kavga etmeye başlayacaktık. Sonra iş çığırından çıkacaktı. Kapıyı çarpıp çekip gidecekti ve ben bütün geceyi onun nerede olduğunu merak ederek geçirecektim. Onun için de sus-

tum. Kafenin sahibinin verdiği parayla bir şeyler almıştım. “Karnın aç mı?” diye sordum.

“Evet, ama yaptıkların yenecek gibi değil,” dedi.

“O zaman sen yap.”

Yerinden kalkarak boş bira şişesini çöpe attı. Yere koyduğum poşeti alarak mutfağa yürüdü. “Senden daha iyi yapıyorum,” dedi. Tüm bunları yaparken çıplaktı.

Bir şey demedim. Kalkıp giyindim ve gidebileceğim bir yer olmadığı için karavanın dışındaki plastik masayı hazırlamaya başladım. Eğer o yaz sonu Kostas’la tanışmamış olsaydım şimdi üniversitede olacaktım. Hayatımın nasıl olacağını bir an merak ettim. Şimdikinden çok daha güzel olacaktı ama içinde Kostas olmayacaktı.

Tabakları almak için içeri girdiğimde Kostas hâlâ çıplak vaziyette, ocağın başında yemeği karıştırıyordu.

“Dışarıyı hazırlıyorum,” dedim tabakları alırken.

“İyi olur, hava güzel.”

Tekrar dışarı çıkıp tabakları masaya koyarken yan karavandan gelen yemek kokuları karnımın ne kadar acıktığını hatırlatmıştı. Yan karavanda tatlı bir aile kalıyordu. İki küçük çocuklarıyla genç bir karı koca. Kadın da benim gibi masayı hazırlamakla meşguldü. Beni gördüğünde “Bize katılır mısınız?” diye seslendi.

Bir an ne cevap vereceğimi bilemedim ama Kostas’ın dışında birileriyle konuşmaya ihtiyacım vardı. Ben de kabul ettim. İçeri girip Kostas’a söyledim. İtiraz edecek ya da beni kıracak bir şeyler söylemesinden çekiniyordum ama korktuğum olmadı. “Olur, tabii,” dedi. O da bir şeyler hazırlamıştı. Tabağa koyarak “Eli boş gitmeye-
lim,” deyip bana verdi.

Birkaç dakika sonra, o zamana kadar sadece selamlaştığımız aileyle aynı masada yemek yiyorduk. Bize, “Evli misiniz?” diye sorduklarında cevap vermek için ağzımı

açmıştım ki Kostas elimi sıkarak, "Evet, yeni evlendik. Çoluk çocuğa karışmadan önce tatlı karımla biraz hayatımızı yaşamaya karar verdik," dedi ve bana baktı.

Bense gülümsemekle yetindim. O güne kadar Kostas'ın defalarca yalan söylediğine şahit olmuşum. Herkese anlatacak farklı hikâyeleri vardı. Bu sefer de öyle olmuştu. Benim henüz öğrenci olduğumu ve yazı bu şekilde geçirmeye karar verdiğimizi anlattı. Hiçbir şey demeden, uydurduğu hikâyeyi karşısındaki insanlara anlatmasını izliyordum. Bir defasında neden doğruyu söylemiyorsun diye sorduğumda, bana "İnsanlar doğruyu değil duymak istediklerini dinliyor," demişti. Yine de bu bana saçma geliyordu. Yalan söyleyerek kimi kandırıyorduk ki? Bize soru soranları mı yoksa kendimizi mi?

Ben onun kadar usta bir yalancı değildim. Ama o bu konuda kitap bile yazabilirdi ve kime ne söylediğini en ufak ayrıntısına kadar hatırlardı. Hatırlamasa bile sorun yoktu gerçi. Uzun bir süre aynı yerde kalmadığımız gibi o insanlarla da bir daha karşılaşmazdık.

Kostas'ın değişken ruh hâlleri beni yoruyordu ama benimle olan ilişkisini anlattığı anlarda ona olan sevgim daha da derinleşiyordu. O gece uzun zamandır geçirdiğim en güzel gecelerden biriydi. Karı koca çok tatlıydılar. Adam mühendisti, kadın da öğretmen. Yaz tatillerini farklı yerlerde geçirmek için karavan almışlardı ve bu sayede otele para vermedikleri için daha uzun tatil yaptıklarını anlatıyorlardı. Hayranlıkla onları dinliyordum. Kostas da adamla iyi anlaşmıştı. Küçük çocuklar bir süre sonra uyuduğu için ismi Erika olan kadın onları yatırmaya, içeri girdi. Ben de ona yardım etmek için karavanlarına girdim. Bizimkinden çok daha büyük ve güzeldi. Neredeyse minyatür bir ev gibi konforluydu ama benim dikkatimi çeken şey duvarlardan birinde duran raf oldu.

Raf boydan boya kitaplarla doluydu. Onlara bakmak için yaklaştığımda Erika da çocukları yatırmıştı.

“Okumayı çok seviyorum. Eskiden daha çok okurdum ama artık çocuklardan pek fırsat bulduğum söylenemez.”

“Ben de severim,” dedim.

“Okumak istersen buradan alabilirsin.”

Ona döndüm. Neredeyse sevinçten boynuna sarılacaktım. “Çok isterim.”

“O zaman istediğini al.”

Tekrar rafa bakarak birkaç kitap seçtim. O anda aklıma gelen şeyle Erika’ya döndüm. “Birkaç tane alabilir miyim? Hızlı okurum da.”

“Tabii ki, istediğin kadar al.”

Aldıklarımla dışarı çıktığımda Kostas gülümseyerek bana bakıyordu.

Geç saatte kendi karavanımıza döndüğümüzde, “Güzel bir geceydi, öyle değil mi?” diye sordu Kostas.

“Evet, çok tatlı bir çift.”

“Sen de çok tatlıydın,” diyerek bana sarıldı. Öpüşleri her zaman beni benden alıyordu. Birlikteliğimizin en güzel yanı hiç kuşkusuz gecelerdi. Birbirimize ilk günkü kadar çekiliyorduk. Kostas gün içinde bazen çekilmez ve kaba olabiliyordu ama geceleri tam bir centilmendi. Nelerden hoşlandığını biliyor ve beni mutlu ediyordu. Sevişmelerimiz her seferinde çok daha güzel bir yere gidiyordu.

Sevişmemiz bitince bana arkamdan sarıldı. Kulağıma “Seni seviyorum Rina,” diye fısıldadı.

“Ben de seni seviyorum.”

“Hiç pişman oldun mu?”

“Neden?”

“Her şeyi geride bırakıp benimle birlikte olduğuna,” dedi.

Ona döndüm. Elimi yanağında gezdirdim. Hafif sakallı yanağı avucumun içinde güzel bir his bırakmıştı.

"Asla pişman değilim," dedim.

"Sen çok daha iyilerine layıksın ama bundan sonra ben de layık olduğun o adam olmaya çalışacağım."

Gülümsedim. Bunu düşünen bir adamla pişman olabilir miydim?

O dönem, karavan parkında geçirdiğim en güzel yazdı diyebilirim. Komşularımız sayesinde o yaz birçok kitap okumuştum. Gündüzleri kafede çalışmaya devam ettim. İlk defa Kostas da plajda çocuklara yüzme dersi verip para kazanmaya başlamıştı. Kazandığı parayı da bira şişelerine harcamıyordu. İkimiz de çok mutluyduk. O arada en çok üzüldüğüm şey yan karavandaki çiftin gitmesi oldu. Hâlbuki okuyacağım daha birçok kitap vardı ama ne yazık ki şimdiye kadar okuduklarımla idare edecektim. Yavaş yavaş yazın sonuna geldiğimizde karavan parkı da boşalmaya başlamıştı. Yazın sonunda biriktirdiğimiz parayla istediğimiz yere gidebileceğimizi gördüğümüzde daha da mutlu olduk. Kış yaklaşırken daha sıcak bir bölgeye gitmeye karar verdik.

Sanki artık bir şeyler rayına oturmuş gibiydi. Her gittiğimiz yerde edindiğimiz komşulara, Kostas ilişkimizle ilgili yalan söylemeye devam etti. Bazen evliyiz diyordu bazen de nişanlıyız... Karşımızdaki kişilere göre birlikteliğimizin biçimi değişiyordu ama o zamana kadar Kostas asla evlilikten söz etmemişti. Bu sadece karşımızdaki kişileri kandırdığımız bir yalandı o kadar. Onunla evlenmek istiyor muydum? Evet, istiyordum. Aslında gezmekten gerçekten sıkılmışım. Çocukluğumda hiç hoşlanmadığım bir hayatı yaşıyordum. Hatta o günlerden çok daha kötüydü. Çok yer değiştirmemize rağmen her zaman çok iyi evlerde oturmuştum. Oysa şimdi küçücük

bir yerde dip dibe yaşamak ve hiç kendime ait bir alanım olmaması karavanda yaşamayı her geçen gün daha da zorlaştırıyordu. O küçük alanda yaşamaya alışmak şöyle dursun daha da sıkılır olmuştum. Bazen nefes alamadığımı hissediyordum. Dip dibe yaşamak beni geriyordu ve gerildiğim anlarda yaşaması kolay biri olmuyordum. Yine de bu şekilde, yıllarca o karavanda, farklı yerlerde yaşadım.

Aradan geçen yıllarda ona olan sevgimde bir değişiklik olmamıştı ama artık zorlanmaya başlamıştım. Zaman geçtikçe beni yoran en büyük şey parasızlıktı. Gittiğimiz yerlerde ne iş bulursam çalışıyordum ve kısa süreli çalışmalarda asla iyi işler bulamıyordum. Kimsenin yapmak istemediği işlerde çalışmaktan bıkmıştım. Kostas ilk yıllara oranla daha az içiyordu ve o da çalışıyordu ama artık bir yere ait olmak istiyordum. Neresi olduğu önemli değildi ama hareket etmeyen bir evim olmasını istemek hakkımmış gibi geliyordu.

Kostas ilk başlardaki o asi adam değildi. Ben de o ne istediğine emin olamayan kız değildim. Artık yirmi üç yaşındaydım. Bir gün karavanda yatağımıza uzanmış, biraz önceki sevişmenin tatlı yorgunluğunu yaşarken Kostas, "Bir bebeğimiz olsun ister misin?" diye sordu.

Beraber olmaya başladığımızdan beri doğum kontrol hapi kullanıyordum. Kostas bebek istemediğini en başından söylemişti ve ben de zaten kendimi bir bebek büyötmeye hazır hissetmiyordum. Üstelik bunca yıl geçmesine rağmen evlilik kelimesi aramızda hiç konuşulmamıştı. Bu şekilde daha ne kadar devam edeceğimizi sorgulamaya başladığımda ondan gelen bu teklife hayretle baktım. Evlenmeden çocuk doğurmak fikrinden hoşlanmıyordum. Bu düşüncemi Kostas da zaman içinde öğrenmişti.

Ona döndüm. Benden cevap bekler gibi bir hâli vardı. "Bilmiyorum," dedim. "Karavan bir bebek için pek yeterli gözükmüyor."

"O zaman karavanı satar, bir ev tutarız. Ben düzgün bir işe girerim. Sen de bebek doğana kadar çalışırsın. Düzenli bir hayatımız olabilir, hem istersen evlenebiliriz de."

Yataktan doğruldum ve dirseğime dayanarak ona baktım. "Sen ciddi misin?"

"Evet, artık otuz yaşındayım. Bu şekilde sonsuza kadar gezemeyiz. Ama sen istersen birkaç yıl daha bu şekilde yaşarız," dedi.

"Hayır," dedim. "İstemiyorum. Ben de artık bir yere kök salmak, minik bebekler yapmak istiyorum," diye ekledim gülerek.

Beni kendisine çekerek tekrar öpmeye başladı. Kollarımı boynuna doladım. O kadar mutluydum ki gözlerimden birkaç damla yaş yanaklarıma süzüldü. Bunu hissettiğinde öpmeyi bıraktı. "Neden ağlıyorsun Rina," dedi.

"Mutluluktan ağlıyorum. Seni çok seviyorum."

"Ben de seni seviyorum," diyerek öpmeye devam etti.

Bu konuşmanın üzerinden aylar geçmesine ve doğum kontrol haplarını bırakmama rağmen hamile kalamadım. Kostas, her ay döngüsünde yaşadığım hayal kırıklığını görüyor, sessizce karavanı terk ediyordu. Artık daha az sevişir olmuştuk. Sanki çocuğum olmayacağını anlamış ve tüm o sevişmelerin boşa gittiğini düşünüyormuş gibi hissediyordum. Bu şekilde bir yıl daha geçti. Yaz geldiğinde, Yunanistan'ın kuzeyindeki küçük bir kasabada, bir orman kampındaydık. Yirmi dört yaşımı orada kutladık. Tüm yaz boyunca bir gün hamile kalacağımı düşünerek geçirmeme rağmen hiçbir şey olmuyordu. Birkaç hafta sonra reglimin geciktiğini fark ettiğimde Kostas'ı umutlandırmamak için bir şey

söylemedim. Mevsim geçişlerinde bu durumu çokça yaşıyordum. Ama iki ay geçmesine rağmen hiçbir şey olmayınca bir gün kasabaya inerek hamilelik testi aldım. O akşam yaptığım test sonucunda hamile olduğumu anlamıştım. Kostas kasabada bir hırdavat dükkânında geçici bir iş bulmuştu. Sabırsızlıkla akşamın olmasını bekliyordum. Elimden geldiği kadarıyla ona güzel bir masa hazırladım.

Akşam işten dönüp masayı gördüğünde hiçbir şey demeden koltuğa oturdu. Yorgun görünüyordu. Bir şey demedim. Elinden tutarak onu masaya oturttum. Karşısına geçince hiç uzatmadan konuya girdim.

“Ne zaman gideriz buradan?” diye sordum.

“Burası gayet iyi, neden gidelim ki?”

“Artık yaz bitiyor Kostas. Kışı karavanda geçirmek için hayli soğuk bir yer burası.”

“İyi bir işim var, merak etme seni üşütmem.”

Ne söylesem buradan gitmeye niyeti olmadığını anladığımda elimdeki çatalı bırakıp ona baktım. Hiçbir şey olmamış gibi önündeki yemeği yemeye devam ediyordu. Bir süre sonra başını kaldırıp bana baktı ve o da elindeki çatalı bırakıp “Yine ne oldu, söyler misin?” dedi.

“Hamileyim,” dedim hiç uzatmadan.

Bir şey demeden bana baktı. Konuşmasını bekledim ama suskundu. Yüzündeki gülüş soldu.

“Bir şey söylemeyecek misin?” diye sordum. Neredeyse bir yıldır bu ânı beklememize rağmen hiç coşku duymaması beni germişti.

“İyi bir zaman değil,” dedi.

“Nasıl yani? Aylardır bunu konuşuyorduk.”

“Lütfen Rina, üzerime gelme. Yorgunum,” diyerek masadan kalkıp dışarı çıktı. Öylece masada kalmıştım. Ne olmuştu anlamıyordum. Hamile kalmam için o ka-

dar uğraşmıştık ve yaşadığımız onca hayal kırıklığının sonu mutlu bitmişti ama Kostas bebek fikrini kendi açmasına rağmen mutlu olmamıştı. Neden? Ben umutsuzca hamile kalmaya çabalarken o bundan vazgeçmiş olabilir miydi? Tüm bunları düşünürken içeri girdi. Tekrar kalktığı yere oturdu. Elinde tuttuğu bir miktar parayı bana doğru uzattı.

“Yarın kendine güzel bir elbise al,” dedi.

Elbisenin hamileliğimle ne ilgisi vardı anlayamamıştım.

“Neden?” diye sordum.

“Kot pantolonla evlenmek istemezsin değil mi?”

O anda ağlamakla gülmek arasında bir yerlerdeydim.

“Evlenecek miyiz?”

“Evet, bebeğimizin evlilik kurumu içinde doğmasını istemiyor muydun?”

“İstiyordum,” dedim gözyaşlarımı silerken. Uzanarak onun elini tuttum. Gözyaşlarıma engel olamıyordum.

“Ben sandım ki,” dedim ama devamını getiremedim.

“Biliyorum, özür dilerim. Gerçekten çok yorgunum. Sevincine yeterince ortak olamadım ama seni seviyorum Rina.”

“Ben de seni seviyorum Kostas.”

“Artık bir bebeğimiz olacağına göre kendimize yaşayacak bir yer bulmalıyız. Kaç aylık?” diye sordu.

“Sanırım henüz iki aylık ama doktora gitmeden kesin konuşamam,” dedim.

“O zaman ilk iş doktora gidelim. Eğer senin dediğin gibiyse bir süre daha burada kalabiliriz Rina. Ya da belki kasabada küçük bir ev bulabiliriz, ne dersin?”

“Burayı seviyorum,” dedim. “Sen de istersen burada kalabiliriz.”

“Tamam o zaman. Ben yarın oturabileceğimiz birkaç ev bakarım işten sonra.”

O gece mutluluktan gözüme uyku girmedi. Evlenecektik, bebeğim doğacaktı ve bu kasaba gerçekten güzel bir yerdi. Burada kendimize yeni bir hayat kurabilirdik.

Ertesi gün kasabaya inip kendime beyaz, uzun bir elbise aldım. Göğsümün hemen altında bitiyordu. Giydiğimde bana yakıştığını görmüştüm. O gece heyecandan uyuyamadım. Ertesi gün belediyede sade bir nikâh kıyılması için gün aldık.

O gün nikâhımız kıyıldığında çekilen fotoğraflardan birini anneme yazdığım uzun bir mektupla beraber gönderdim. Onu ve büyükannemi o kadar çok özlemiştim ki doğumda onların da yanımda olmasını istiyordum.

Mutluluktan uçarak karavanımıza geldik. O günkü sevişmemiz artık daha farklıydı, daha sevecen, daha sıcak ve çok daha güzel. O kadar mutluydum ki... Yıllarca söylediğimiz “evliyiz” yalanı sonunda gerçek olmuştu ve ben bunu tüm dünyaya haykırmak istiyordum. Ben mutluluktan kör olduğumdan Kostas’daki değişikliği görmem zaman aldı. İşi bitince erkenden karavana gelen adam her gece daha geç gelmeye başladı. İçkiyi bırakmasına rağmen geç geldiği gecelerde içtiğini anlamıştım. Kasabaya uzak bir noktada olduğumuzdan onun kimlerle takıldığını bilmiyordum. Her şey yolunda gibi gözüküyordu ama ilgisi zamanla kaybolmaya başladı. Benimle vakit geçirmiyordu. Hatta bazen gün içinde ne yaptığımı bile sormuyordu.

Bense rahat bir hamilelik geçirmiyordum. Gergindim, bütün günü neredeyse uyuyarak geçiriyordum. Karnım büyüdükçe kendimi daha da çirkin hissediyordum. Kostas ise sanki başka bir yerde gibiydi. O bulacağımız evden bir daha hiç bahsetmedi. Benimle de ilgilendiği yok-

tu. Yedi aylık hamileyken bir gece hiç gelmedi. Sabaha kadar onu merak ederek bekledim. Kış gelmişti ve biraz daha bu karavanda yaşarsak, bebeğimiz karavanda doğacaktı. Hava soğuktu ve karavan da yeteri kadar sıcak değildi.

Sabah Kostas geldiğinde ben hâlâ uyumamıştım. İçeri girdiğinde “Neredeydin?” diye sordum.

Yüzüme bile bakmadan yürüyüp giysilerini yatağın üzerine atmaya başladı. Yerimden kalktım. “Ne yapıyorsun?”

“Gidiyorum Rina.”

“Nereye?” diye sorarken, bu gidişin bensiz olacağını da fark etmiştim.

“Bilmiyorum ama sen de gitmelisin bence.”

Şaşkındım, ne demek istediğini anlayamadım. Ben nereye gidecektim ki?

Tüm giysilerini dolaptan çıkardıktan sonra yatağın kenarına oturdu. Gözlerini gözlerime sabitledi. “Bir başkasından duymadan benden duymanı istiyorum Rina. Ben başkasına âşığım.”

“Başkasına mı âşıksın?” dedim şaşkınlıkla. Beni sevdiğini söyleyen, beş ay önce benimle evlenen adam hangi ara bir başkasına âşık olmuştu anlayamıyordum.

“Evet.”

“Ne zamandır?”

“Neredeyse sekiz aydır.”

Kafamdan hemen bir hesap yaptım. Bu kasabaya geleli neredeyse dokuz ay olmuştu ve sekiz aydır bir başkasına âşık olduğunu söyleyen bir adam vardı karşımda. Benimle evlenirken de bir başkasına mı âşıktı? Bu durumda öyle olmalıydı. Ona bakışımdan ne demek istediğimi anlamış gibi, “Üzgünüm, bunu sana nasıl söyleyeceğimi bilemedim,” dedi.

"Ama benimle evlendin."

"Biliyorum, onu unuturum sandım. Ama onu seviyorum Rina."

"Neden benimle evlendin o zaman?" diye bağırdım. "Neden bebeği istediğine bana inandırdın? Neden bırakıp gitmek için bu hale gelmemi bekledin?" diyerek bağırılmaya devam ettim. Kendimi kandırılmış gibi hissediyordum.

"Sana bir söz vermiştim Rina, sadece o sözümü tutmak istedim."

Şaşkındım, o kadar şaşkındım ki benimle dalga geçiyor sandım ama dalga geçmiyordu. Çok ciddiydi ve biraz sonra gidecek gibiydi.

"Ne kadar erdemlisin Kostas!" diyebilirdim.

"Her şeyi zorlaştırma Rina. Onu seviyorum."

"Peki, ben ne olacağım bunu da düşündün mü?"

"Evine dönebilirsin?"

"Bu kadar basit mi?" diye bağırdım. "Senin için her şeyi geride bıraktıktan altı yıl sonra, karnım burnumda eve mi dönmemi istiyorsun?"

"Bak, bu hâlinle en iyi seçenek bu Rina."

"Bana Rina deme!" dedim, sesimi daha da yükselterek "Benim adım Katerina, anladın mı? Katerina!"

Yerinden kalkarak yanıma gelip omuzlarımdan tuttu. "Lütfen sakın olur musun?"

"Sakin mi olayım?"

"Evet, bak burada seninle daha fazla kalamam. Bunun benim için kolay olduğunu mu sanıyorsun?"

"Zorlandığınızı görmüyorum Kostas."

"Yapma, şimdiye kadar yaşadığımız güzel şeyleri mahvetme."

Ağzım açık ona bakıyordum. Her şeyi kendi mahvetmişken bana nasihat veriyordu. Gözyaşlarımı tutamı-

yordum. Çok kararlı duruyordu ama yine de, "Lütfen Kostas, ne istersen yaparım. Beni bu şekilde terk edemezsin," deyip yalvardım.

"Üzgünüm. Yaparım sanmıştım ama o olmadan yapamıyorum."

"O kim?" dedim sanki bilsem her şey düzelecekmiş gibi. Her şeye rağmen kimin uğruna terk edildiğimi bilmek istiyordum.

"Bunu öğrenmek sana bir şey kazandırmayacak."

"Kimin için terk edildiğimi bilmek hakkım değil mi Kostas?"

"Lütfen Rina, Katerina... Onu bırakamam."

"Ama beni bırakabilirsin, değil mi? Hamile bir kadını gözünü kırpmadan bırakabilirsin öyle mi? Çünkü benim arkamda hiç kimse yok. Kim o?" diye bağırdım.

"Evine dön Katerina. Bebek doğduktan sonra boşanabiliriz. Burada yalnız kalmanı istemiyorum. Hem bebeğin bütün masraflarına ortak olacağıma söz veriyorum."

"Ne kadar düşüncelisin! O bu kasabadan biri değil mi?"

"Katerina," dediğinde öfkeyle elinden kurtulup birkaç adım geri gittim. "Cevap ver, bu kasabadan mı?"

"Evet."

Bakışlarımı gözlerinden ayırmadan, "Peki, benimle evlenmene ne dedi?" diye sordum.

"Lütfen, bunu bilmek sana bir şey kazandırmayacak."

"Bilmek istiyorum," dedim sakince. "Hamile mi?"

Başını salladı.

"Kaç aylık."

"Lütfen," dediğinde, "Cevap ver!" diye bağırdım.

"Kaç aylık hamile?"

"Henüz çok yeni."

"Kaç aylık?" diye tekrar sordum sakince.

"İki."

Karısı yedi aylık hamileyken bir başkasını hamile bırakacak kadar karaktersiz bir adamla tam altı yılını geçirmiştim. Onun için her şeyimi geride bırakmış, sefil bir hayat sürmüştü, onun istekleri için bulduğum her işte çalışmış ve bundan şu âna kadar hiç pişmanlık duymamıştım. Ama şimdi karşımdaki adam beni sevmediğini ve bir başkası için terk edeceğini söylüyordu. Öylece ona bakıyordum. Bundan rahatsız olduğu için arkasını dönerek eşyalarını bir çantaya doldurmaya başladı. Her şeyini aldıktan sonra masanın üzerine bir miktar para bıraktı. "Bu para uçak biletine yeter. Bu şekilde burada kalamazsın. Lütfen evine dön Katelerina," diyerek çıkıp gitti.

Sevgi dolu Rina'dan istenmeyen Katerina'ya dönüşmüştüm.

Bütün günü ağlayarak, onu kendimden uzaklaştığını nasıl fark etmediğimi sorgulayarak geçirdim. Aslında düşününce bunun sinyallerini çoktan verdiğini anlamıştım. Hamilelik haberine sevinmemesi, benimle bir görevi yerine getirmek istermiş gibi, kimsenin olmadığı, belki de hiç kimseye haber vermediği basit bir nikâhla evlenmesi, bir kere bile elini karnımın üzerinde gezdirmemesi ve evlendiğimizden beri benimle birlikte olmaması. Tüm bunları şimdi anlıyor olmak benim aptallığımdı ama onu o kadar çok seviyordum ki şu an kapıdan girse her şeyi affedebilecek durumdaydım.

Ertesi gün erkenden kasabaya indim. Çalıştığı yerin karşısındaki küçük kafede oturdum. Ne bekliyordum ya da neyi görmeyi bekliyordum hiçbir fikrim yoktu. Orada neredeyse öğlene kadar öylece oturdum. Öğlende dükkândan dışarıya çıkıp bir sigara yaktı. Sıkıntılı mıydı yoksa üzgün mü bu kadar uzaktan anlayamıyordum. Yerimden kalkıp onun yanına gitmeye karar verdim. Tam hesabı isteyecektim ki dükkândan çıkan genç bir kız

dikkatimi çekti. Kız yanına giderek ona sarıldı. O sırada elindeki sigarayı yere fırlatıp kızı öptü. Bir süre karşılıklı konuştuktan sonra içeri girdiler. Bense oturmaya devam ettim. Ta ki Kostas, akşam işten çıkana kadar. Yanılmamıştım, kız da orada çalışıyordu. Benden çok daha genç olduğunu görmüştüm. Yirmi yaşında ya vardı ya yoktu. Dükkânın önündeki arabaya binerek uzaklaştıklarında Kostas'ın bir arabası olduğunu bile bilmediğimi anladım. Benim bilmediğim daha neler vardı? Servis yapan kız yanımda dikiliyordu. "Arabayla giden çifti tanıyor musun?" diye sordum.

"Evet."

"Kim onlar?"

"Helen dükkân sahibinin kızı, yanındaki de kocası."

"Kocasını mı?"

"Evet, tıpkı sizin gibi bir bebekleri olacak," diyerek hesabı bırakıp gitti.

Benimle evliyken onunla da evli olamayacağına göre herkese böyle söylemişlerdi demek ki. Zaten yalan söylemekte üstüne yoktu. Benimle evli değilken bile herkese evli olduğumuzu rahatça söyleyebilen biriydi. Hesabı ödeyip yerimden kalktım. Karavana döndüğümde içirisi buz gibiydi. Üzerime bir şeyler daha giyerek yatağa uzandım. Ne düşüneceğimi, ne yapacağımı ya da ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Kostas gitmişti ve bir daha geri gelmeyecekti.

Soğuktan ve yorgunluktan gözlerim kendiliğinden kapandı. Ertesi günü hiç dışarı çıkmadan karavanda geçirdim.

Ondan sonraki gün de karavandaydım.

Ondan sonraki gün de...

Son kalan karavanlar da orman kampını terk ediyorlardı. Bense dışarı çıkmadan karavanda kalmaya devam

ediyordum. Hava soğumuştı, üşüdüğümde üzerime bir kat daha fazla bir şey giyiyordum. Yan tarafa park etmiş insanlardan rica ediyor, Kostas'ın eve dönmem için bıraktığı parayla karnımı doyuracak bir şeyler alıyordum onlara. Sonunda onlar da gitti. Para da bitmişti zaten.

Bir gün kapım vuruldu. O kadar uzun zamandır karavanın içindeydim ki günler karışmıştı artık. Önce yanlış duyduğumu sandım ama sonra tekrar vuruldu. Kostas'ın sonunda aklının başına geldiğini düşünerek kapıyı açmak için yataktan çıktım. Birkaç adım atıp kapıyı açtığımda karşımda hiç beklemediğim biri duruyordu.

Annem.

"Beni nasıl buldun?" diye sordum.

Gözlerini gözlerimden çekerek karnıma baktı. "Anne olduğunda bunu anlayacaksın Katerina," diyerek bana sıkı sıkı sarıldı. Onu o kadar özlemiştim ki... Gözyaşlarımı tutamıyordum. İçeri girip kapıyı kapattı. "Burası çok soğuk," dedi.

"Üşümüyorum ben," diyerek koltuğa oturdum. Etrafına baktı. Oturacak başka koltuk yoktu, o da taburelerden birini çekerek karşıma geçti.

"Kostas söyledi," dedi.

"Kostas mı söyledi?"

"Evet, senin için endişelendiğini, eve dönmen gerektiğini ama inat ettiğini yazdığı bir mektup gönderdi."

Güldüm. Beni bir başkası için terk edip gitmiş olmasına rağmen hâlâ beni düşünüyor olması içimde bir umut ışığının yanmasına neden olsa da o ışık yandığı gibi söndü. Büyük olasılıkla karısının bir karavan parkında donarak ölmesinden korkuyordu. Üstelik kasabada onun daha önce benimle evli olduğunu bilen hiç kimse yokken.

“Ne kadar düşünceli değil mi? Benden daha genç bir kızla terk edip gitmesine rağmen hâlâ beni düşünüyor olması, onun ne kadar düşünceli bir adam olduğunu kanıtlıyor mu anne?”

“Yapma Katerina.”

“Hiçbir şey yapmadım zaten. Onun gitmesini seyrettim sadece. Biliyor musun, benimle evlenirken bile onunla ilişkisi varmış. Ama evlilik onu elimde tutmak için yeterli olmadı anne. Benimle evlendi. Onunla yaşamayı seçti. Tüm bunları seyretmek düştü bana.”

Annem bu sözlerimi duymamış gibiydi. Bambaşka bir şeyden bahsetmeye başladı. “Burası çok soğuk Katerina. Burada doğum yapamazsın. Hem senin için hem de bebek için iyi değil. Hadi toparlan da gidelim buradan.”

Anneme karşı duyduğum utançla konuştum. “Beni yargılamayacak mısın anne?”

“Hayır, ne yaptınsa sevdiğin ve âşık olduğun için yaptın. Ama her aşk sonsuza kadar sürmez Katerina, bazıları bitmeye mahkûmdur.”

“Benimki de bitenlerdendi işte.”

“Hadi gidelim buradan,” diyerek yerinden kalktı. Bana elini uzattı. Onun elini tuttum. Umudun eli gibi gelmişti bana. En azından bundan sonra beni suçlamayacağını biliyordum. Bebeğime ve bana bakacağını biliyordum. Elini tutarak yerimden kalktım.

“Hiçbir şey almana gerek yok. Bırak her şey burada kalsın,” dedi.

Haklıydı, buradan giderken bir anı götürmeme gerek yoktu. Hep hatırlayacağım tek şey karnımda benimle birlikte geliyordu.

Birkaç gün sonra eski evimizdeydik. Annem ve büyükanneimin hâlâ burada oturuyor olmalarına şaşırılmış-

tım. Kapının önünde durup, “Taşınmışsınızdır diye düşünmüştüm,” diyerek anneme baktım.

“Geri döndüğünde bizi bulamazsın diye bir yere gitmek istemedim,” derken güldü annem.

Geri döneceğimi biliyordu. Zaten annem her şeyi bilirdi. İçeri girdiğimizde beni gören büyükannem yerinden kalkarak boynuma sarıldı. Sanki yıllar önce bir sabah hiç kimseyle vedalaşmadan evden kaçmış gibi değil de uzun bir seyahatten dönmüş gibiydim. Kimse bir şey sormamıştı ve benim de anlatacak gücüm yoktu.

Ertesi gün annemle doktora gittik. Bana kalsa ona bile gitmezdim. Hamileliğim boyunca da gitmemiştim. Doktorun muayenehanesinde otururken aklımda olan şey, Kostas’ın o kızıdan olacak bebeğinin cinsiyetiydi. İçeri girdiğimizde yapılan muayenede bir kızım olacağını öğrendim. Ve o an tek bir şey için, kızımın benim kaderimi yaşamaması için dua ettim. O kadar çok acı çekiyordum ki bunu kendime saklamaya karar verdim. Şu anda ne annemin ne de büyükannemin ilgisini çekecek durumdaydım. Yalnız kalmaya ve Kostas’ın o kıza âşık olmasına neden olan hatayı nerede yaptığımı odaklanmak istiyordum. Bir tarafım bunu isterken diğer tarafım onu unutmamı, onunla tanıştıktan sonra yarım kalan hayatımı devam ettirmemi istiyordu ama nereden başlayacağımı bilmiyordum. Hayatımda altı yıllık bir boşluk vardı ve altı yılın sonunda elimdeki, babasını tanımayacak ve onun yanında büyümeyecek kızım olacaktı.

Eve geldiğimizde annem bir kızım olacağını büyü-kanneme söyledi. Her şey onların gözünde son derece doğalmış gibi büyükannem kızıma ne ad vereceğimi sordu. Bir an bile ona ne ad vereceğimi düşünmemiştim.

“Bilmiyorum,” dedim.

“Eğer aklında bir isim yoksa, ona benim adım verebilir misin?” dedi.

Büyükannemi çok severdim. Her ne kadar zor bir kadın olsa da bu aileyi ayakta tutarak bugünlere getirmişti. Kızım babasız büyüyecekti ama güçlü olmasını istiyordum. Belki de kızım için gereken, ona güçlü bir kadının adını vermektir.

“Tabii ki veririm büyükanne,” diyerek odama gittim.

“Sana bir şeyler getirmemi ister misin Katerina?”

“Hayır anne, biraz uzanmak istiyorum.”

Eve dönüşümden üç hafta sonra kızım Eleni’yi dünyaya getirdim. Bembeyaz bir bebektir. Kocaman mavi gözleri vardı. Başucumda duran büyükanneme baktım. O sert kadının gözlerinde gördüğüm şey sınırsız bir sevgiydi. Bebeğim kucağımda yatıp kocaman gözlerle bize bakarken “Hoş geldin Eleni, umarım bizlerden çok daha güzel bir hayatın olur,” dedim. İçimden de, keşke seni babanda görebilseydi, diye geçiriyordum.

Kızımın hastaneden eve geldiğimiz gün büyükannem masanın üzerinde duran zarfı işaret etti. Kızımı anneme vererek zarfı açtı. Kostas’ın boşanmak istediğini bildiren kısa bir nottu bu. Notu anneme vererek kızımı kucağıma aldım. “Ne yapılması gerekiyorsa, yapar mısın anne?” diyerek kızımın birlikte bir süre kalacağımız odamıza gittim.

Her şey bitmişti ve Kostas’ın bir gün geri döneceğini düşünerek harcadığım zamanların sonuna gelinmişti. Ona zorluk çıkarmayacaktım. Kızımın babasını kötü olarak hatırlamak istemiyordum ama o gün sabaha kadar kızımın birlikte ağladım. Kostas’a olan aşkım devam ediyordu ve bu aşkın ne zaman biteceğini, onu ne zaman unutabileceğimi bilmiyordum.

Kötü bir hamileliğin ardından acı dolu bir lohusalık geçirdim. Gergindim, benim gerginliğim kızıma da geçiyordu. Onun sürekli ağlaması ve benim buna çare olamamam ruh hâlimi daha da kötü yaptı.

Annem ve büyükannem bana yaptığım hatayı hatırlatmasa bile ben yaptıklarımı ve hak etmeyen biri için hayatımı mahvettiğimi unutamıyordum. Her şey ağır bir yük gibi omuzlarıma binmişti. Kostas'ı özliyordum. Tüm yaşananlara rağmen onu hâlâ seviyordum. Aşk bu kadar acı olmamalıydı. Günler acı içinde geçerken, kızıma yetersiz kaldığım için psikolojim daha da bozuldu ama bunu anneme de büyükanneme de belli edemiyordum. Onların beni suçlayan bir bakışı ya da bir sözü buradan tekrar gitmeme ve bir daha asla geri dönmememe neden olabilirdi.

Sustum ve ben sustukça içimdeki isyan daha da büyüdü.

Eleni bir yaşına girdiği gün annem, "Okula dönmek ister misin Katerina?" diye sordu.

Yedi yıl sonra okula dönmek fikri bile çılgınca geliyordu. "Hayır," dedim.

"Çok başarılı bir öğrenciydin. Bence kaldığın yerden devam etmelisin. Küçük Eleni'ye annemle birlikte bakayım. Hayatını yaşamayı istiyorum kızım."

"Artık bir hayatım var mı bilmiyorum anne."

"Tabii ki var. Daha kaç yaşındasın. Yıllar geçiyor Keteherina. Devir annemle benim yaşadığım devir değil. Bizim gibi evde mi oturacaksın?"

"Şu anda hiçbir şey yapmak istemiyorum anne. Hele ki on sekiz yaşındakilerle birlikte okula gitmeyi hiç istemiyorum. Ben şu anda böyle mutluyum. Lütfen beni biraz kendi hâlime bırakır mısın?"

"Pekâlâ, istediğini yapmakta özgürsün."

Bu konunun tekrar açılacağını biliyordum ama dışarıya bile çıkmayı istemezken okula gitmek fikri bana çılgınca geliyordu. Kötü bir ruh hâliyle iki senemi evde geçirdikten sonra, evin dışında da bir hayat olduğunu fark etmeye başladım. Böylelikle kızıma annem ve büyükannem bakarken yeni arkadaşlarımla dışarıda vakit geçirebiliyordum. Birkaç kere erkeklerle de çıktım ama her birinde Kostas'tan bir şeyler aramaya çalışıyor ama onu bulamıyordum. İçim ölümü bekleyen yaşlı bir kadının ruh hâline benzese de hâlâ gençtim ve güzeldim. Etrafımda her zaman erkekler oluyordu ama hiçbirine âşık değildim ve bunun için kendimi zorlasam bile ol-muyordu.

Benim her şeyi içime atmaktan artık taşıdığım bir dönem oldu bu. Huzur bulamadığım için etrafımı da huzursuz etmeye başladım. Bazı geceler eve bile gelmiyordum. Kendimi eğlenceye vermişim. Belki de on sekiz yaşında yapmadığım çılgınlıkları yapmayı özlemiştim. O gecelerde barlarda takılıyor, erkeklerle flört ediyordum. Eve geldiğimde kızım ile ilgilenemeyecek kadar yorgun ve içkili oluyordum.

Bu süreç devam ederken kızım da büyüyordu ama annesi benden çok annem gibiydi. O olmasa onu büyütemeyeceğimi biliyordum. Beni kendime getiren olay Eleni on bir yaşına girdiğinde yaşandı.

Bir gece almayı unuttuğum uyku hapi yüzünden kızımın ne kadar korktuğuna tanık oldum. Odamda biri olduğunu hissederek başucumdaki lambayı yak-tım ve Eleni'yi yatağımın kenarındaki pufta otururken gördüm.

"Uyuyamadın mı bebeğim?" diyerek ona baktım. Gözlerinden uyku akıyordu.

"Uykum yok," dedi.

Yatağımda kenara kayarak onu yanıma çağırdım. Hemen kalkıp koynuma girdi. Sarı saçlarını okşadım. Mavi gözleri uykusuzluktan kapanmak üzereydi.

“Kötü bir rüya mı gördün?”

“Hayır.”

“O zaman neden uyandın?”

“Burada mısın diye bakmaya geldim.”

“Tabii ki buradayım.”

“Ama bazı geceler yoksun anne. Beni bırakıp gitmeni istemiyorum.”

Dirseğimin üzerinde doğrularak ona baktım. “Her gece mi geliyordun buraya?” diye sordum.

“Evet,” diye fısıldadı gözleri kapalı.

O anda küçücük yüreğindeki korkunun nedenini anlamıştım. Benim bir gün çekip gitmemden korkuyordu. Böyle hissetmekte haklıydı. Çekip gitme potansiyeli olan biriydim ama kızımı böyle bir duruma düşürdüğüm için, henüz on bir yaşındaki bir çocuğa bu korkuyu yaşattığım için kendime kızdım. Onu bu dünyaya isteyerek getirmiştım ve sorumluluğunu almam gerektiğini biliyordum ama ben kızıma bunu yaşattığım için asla iyi bir anne olamayacaktım. Babasıyla yaşadığım sorunları atlatamamamın nedeni asla kızım değildi. Kötü bir anneyi asla hak etmiyordu. Ben de babasız büyümüştüm ama annem bunu bana hissettirmek için elinden geleni yapmıştı. En az annem kadar iyi bir anne olmalıydım.

“Asla bir yere gitmeyeceğim Eleni. Bunu sakın unutma, olur mu kızım. Asla seni bırakmayacağım,” dedim kollarımda yatan kızıma. “Beni duyabiliyor musun bebeğim?”

“Duyuyorum anne.”

Ona sarıldım. Minik elleri beni kucakladı. Onun ru-

hunu nasıl yaraladığımı düşünerek gözyaşlarıma engel olamadım. Anne olmanın vakti gelmişti. Kendimi nasıl bu kadar kaybettiğimi bilmiyordum. Sanırım Kostas'ın yokluğunun acısı beni çok sonra çarpmıştı. Hâlbuki kollarımda olan meleğime sarılmam yeterliydi. Günahsız bir çocuğa bunu nasıl yapmıştım?

O gün benim miladım oldu. Gece gezmelerini, eve gelmemeleri bırakıp kızım ile ilgilenmeye başlamıştım. Benim bu hâlim annemi ve büyükannemi mutlu etmişti. Eve sonunda bir huzur gelmişti. Aslında o huzurun ruhuma ne kadar iyi geldiğini de anlamış oldum.

Birkaç yıl sonra gerçekten hoşlanacağım bir adamla tanıştım ama aşk yine yoktu. Uzun uzun düşündükten sonra evlenme teklifini reddettim. Aşk yaşamıştım ve bana acı verse bile yine de o tutkuyu istiyordum. O tutku olmadan bir adamı çekebileceğimi sanmıyordum.

Üç kadın ve minik kızım, dört kuşak aynı evde, bir arada yaşamaya devam ederken büyükannem bir gece rahatsızlandı. O kadar yaşlıydı ki onun sesini duyarak yanına gittim. Zor nefes alıyordu. Elini tuttum.

“Eleni’ye iyi bak,” dedi bana.

“Konuşma büyükanne, nefesini harcama. Ambulans çağırdım, hemen geliyor.”

Gülümsedi. “Gidiyorum kızım. Çok bile yaşadım. Artık gitmek ve sevdiklerime kavuşmak istiyorum.”

“Sevdiklerin burada büyükanne, yanında.”

Titreyen elini yanağıma koyarak tekrar gülümsedi ve son nefesini verdi. Neredeyse tüm çocukluğum, gençliğim onun yanında geçmişti. Bana ölümsüz gibi gelirdi. Ama her canlı gibi gününü tamamlamıştı. Bundan en çok kızım Eleni etkilendi. On bir yaşındaydı ve son zamanlarında onun yanında oturup, onun anlattıklarını dinlemeyi çok seviyordu.

Uzun bir süre evdeki yokluğuna alışamadık. Annem kendine geldiğinde evden taşınmak için hazırlanmaya başlayınca buna en önce Eleni ve ben karşı çıktık.

“Burada yaşamak istemiyorum,” dedi annem.

“O zaman yalnız git. Ben ve kızım burada kalacağız.”

Eleni bir köşede bizim tartışmamızı dinliyordu. Yerinden kalkarak büyükannesine sarıldı. “Lütfen gitmeyelim büyükanne, ben burada mutluyum. Hem gidersek büyükanne Eleni’nin hatıraları da gidecek ve cennetten bizi görmeye geldiğinde nerede olduğumuzu bilmeyecek,” dedi.

Gözyaşları içinde kızıma bakıyordum. Annemle göz göze geldik. “Tamam bebeğim, burada kalacağız,” dedi.

“Hep mi?” diye sordu kızım.

“Evet.”

Böylelikle taşınma faslımız son buldu. Yıllar sonra aslında taşınmakla ne kadar büyük kayıplar yaşadığımızı da anlamış olduk. Çevremizde hiç gerçek bir arkadaşımız yokken orada kaldığımız süre boyunca iyi dostluklar kurduk. Kızım kendi yaşıtlarıyla, uzun yıllar süren arkadaşlıklar geliştirdi. Ben de sonunda çevremde bizi düşünen insanların olmasına seviniyordum. Kalıcı olmak, her şeyin de kalıcı olmasını sağlıyordu.

Aşk insana çok yanlış kararlar verdiriyordu ama bunların yanlış olduğunu aradan yıllar geçince anlıyordun. Yine de o günleri anarken hep kendimi affedecek bir bahane bulabiliyorum. Ben de yıllardır yaptığım yanlışları kendimce bir bahane bularak görmezlikten geldim. Şimdi kızıma bakıyorum da, belki de hayatımda yaptığım tek doğru o, güzeller güzeli kızım; Eleni.

Günümüz

İskender taksiden indiğinde, başını kaldırıp önünde durduğu eve baktı. Oldukça eski ve tarihi bir apartmandı. Eleni'nin böyle bir yerde oturacağını tahmin ettiği için gülümsedi. Kız kendisini hiç yanıltmıyordu ve onu çok özlemişti. Görüşmeyeli neredeyse üç hafta olmasına rağmen İskender bu sürenin üç ay gibi uzun geldiğine yemin edebilirdi. Hayatında ilk defa bir kadını bu kadar özlediğini düşünüyordu.

Üç katlı evin kapısına yürüyüp zilde Eleni'nin adını bulduğunda zile bastı. Birkaç dakika sonra kapı açılmıştı. Tahmin ettiği gibi binada asansör yoktu ve merdivenleri çıkmaya başladı. Son kata geldiğinde kapının önünde dikilen kıza baktı. Eleni üzerinde salaş bir tişört ve altında bir tayt gülümseyerek ona bakıyordu. Saçlarını yine yan tarafından örmüştü. Yüzünde bir gram makyaj yoktu. Onun bu doğal, kendisiyle barışık hâlini çok seviyordu. İskender elindeki çantayı bırakarak kıza sıkı sıkı sarıldı.

“Seni çok özledim,” dedi kulağına.

İçeri girdiklerinde İskender etrafına bakındı. Onun seçimlerinden az çok dekorasyon zevkini öğrenmişti, onun

yaşadığı mekânın bu şekilde olacağını tahmin ediyordu. Duvarlardan birinin tamamı kitaplarla ve gittiği yerlerden topladığı otantik objelerle doluydu. Onlara bakarak kıza döndü.

“Çok yere gitmişsin,” dedi.

“İş için gittiğim yerleri dolaşmayı seviyorum. Herkes bir şeyler biriktirir, ben de bu küçük objeleri seviyorum,” dedi Eleni onun yanına gelerek. İskender ona doğru döndü. Ellerini kızın yüzünde gezdirdi. Sonra da eğilerek onu öptü. Eleni de İskender’e iyice sokuldu.

“Karnın aç mı?”

“Sayılmaz, uçakta bir şeyler yedim.”

“Sana güzel şeyler yaptım.”

İskender güldü. “Yemek yapabiliyor musun?” diye sordu.

“Evet,” dedi Eleni gülerek. “Oldukça başarılıyım hem de.”

“O zaman çok acıktım,” dedi İskender.

Birkaç saat sonra Eleni’nin dar yatağında yan yana yatan iki beden sevişmelerinin yorgunluğuyla sessizdi. Eleni yanında yatan İskender’e döndüğünde o anda adam da ona döndü. “Çok sessizsin,” dedi İskender kızın saçlarının bir tutamını yüzünden çekerek.

Eleni gülümsedi, sessizliğinin nedenini ona mırıldandı. “Korkuyorum.”

“Korkuyor musun? Neden?”

“İlişkimizden,” dedi Eleni, onun gözlerinin içine bakarak. “Sen korkmuyor musun?”

“Hayır,” diyerek ona biraz daha sokuldu İskender. “Sevmekten korkmuyorum ama tam olarak neden korktuğunu söylersen belki bu konuda seni rahatlatabilirim.”

“Ben,” diyerek sırtüstü döndü Eleni. Onun gözlerinin içine bakarak Niko’yu anlatmayacaktı. “Ben uzun

bir ilişkiden yeni çıktım sayılır. Yani neredeyse bir yıl oldu ama benim için bu süre o kadar da uzun değil. Her şey çok güzel gidiyor zannederken aslında hiçbir şeyin mükemmel olmadığını anlamak acı bir tecrübe oldu benim için. Benim duruşumdan rahatsız oldu. Giderken de bana, 'Sen çok güçlüsün ve bu beni yoruyor,' dedi. Ben böyleyim ne yazık ki, benden çok daha güçlü kadınlarla birlikte büyüdüm. Kendi kendime ayakta durmayı öğrendim. Kimseye sırtımı yaslayarak benim için bir şeyler yapmasını beklemedim. Bu özelliğim için terk edilmek ve bir başkasını benim yerime tercih etmesi beni o kadar kırdı ki ondan sonra kendimi çok sorguladım. Nerede yanlış yaptığımı ve onun bunu yapmasına neyin neden olduğunu çok düşündüm, kendimi suçladığım çok zamanlarım oldu," diyerek susup İskender'e döndü. Simsiyah ve sevgi dolu gözlerle kendisine bakmaya devam ediyordu.

"Tüm bunları seninle de yaşamaktan korkuyorum," dedi.

İskender onun yanağını okşadı. "Her erkek aynı değildir Eleni. Gerçek aşk bir bahane sunmaz. Sevgi güçlü insanların yaşayacağı ve sonuna kadar gideceği bir duygudur. Bu konuda kendini suçlama. Seni seviyorum," diyerek kızı alnından öptü.

"Biliyorum, bu kadar kısa sürede sevgiden bahsetmek sana inandırıcı gelmeyebilir ama gerçek bu. Seni seviyorum, sana âşığım. Yonca'yla beraberliğimin yürümemesinin nedeni biraz da Yonca'nın tutumuydu. Param ve ona sunacaklarım için benimle birlikte olduğunu anlamak biraz zamanımı aldı sadece ama yürümeyeceğini anladığım anda onu oyalamak istemedim. Yine de birbirimize bir şans vermezsek ne olacağını bilemeyiz, değil mi?"

“Ben o şansı sana vermeyi gerçekten istiyorum İskender. Ben de bu kadar kısa zamanda sana olan hislerimin önüne geçemedim. Aramızdaki çekime karşı gelmek istemedim. Ben de seni seviyorum. Bunu bir erkeğe bu kadar çabuk söyleyebileceğimi düşünmezdim ama gerçek bu. Seni seviyorum.”

İskender kıza yaklaşarak onu öptü. Bu seferki öpücük sanki daha farklı bir duygu yoğunluğuyla gelmişti. Eleni kollarını adamın boynuna doladı. Ona sokuldu, gözlerini yumdu ve kendisini ilk defa huzurlu hissetti. Hayatın hep kendini geri çekerek, acı duymaktan korkup kendini sakınarak geçmeyeceğini İskender ona öğretmişti. Mutlu olmak istiyorsan acı çekmeyi de göze alman gerekiyordu. Eleni bunu İskender’le göze alacaktı. Mutlu olmak istiyordu ve bu sefer içindeki ses kollarında yattığı erkeğin doğru kişi olduğunu haykırıyordu. Bu sese kulak verecek, onu duymazlıktan gelmeyecekti. Belki de bu ailenin kaderinin değişimi bu adam sayesinde olacaktı. Yıllar önce sevdiğine kavuşamayan büyükannesi ve İskender’in genç yaşta ölen amcasının aşkını devam ettirmek belki de İskender ve onun vasıtasıyla olacaktı.

İskender kollarındaki kızın kokusunu içine çekerek onu öpmeye devam ediyordu. Onsuz bir dakikasının bile geçmesini istemiyordu. Buraya hemen onun peşinden gelmemek için kendisini zor tutmuş ve işlerine odaklanmaya çalışmış, o evi Eleni’nin içinde yaşarken mutlu olacağı bir yuvaya dönüştürmeye çabalamıştı. Onun o güzelim masmavi gözlerinin mutlulukla bakmasını istiyordu. Hüzünlü bakışları her zaman kabinin bir köşesine dokunmuştu. Hatta ona sinir olduğu o kısacık anda bile nedense o hüzünlü bakışları yüzünden silmek istemişti. İşte o fırsatı Eleni ona vermişti. Onu hayal kırıklığına

uğratmayacaktı. Bu coşkuyla kollarındaki kızıdan biraz uzaklaşarak onun gülen gözlerine baktı.

“Benimle evlenir misin Eleni?”

Eleni içten içe böyle bir teklifi beklese de bunun için erken olduğunu düşünüyordu. Birbirlerini doğru dürüst tanıdıkları bile söylenemezdi. Üstelik bu konuda İskender’i zorlamak gibi bir niyeti de yoktu. Bir an o kadar şaşırmıştı ki ne diyeceğini bilemedi. Onun yerine İskender konuşmaya devam etti.

“Biliyorum, bunu teklif etmek için pek uygun bir durumda değiliz,” dedi gülerek.

Bunun üzerine Eleni de güldü. “Evet, giyinik olsaydık daha mı iyi olurdu acaba?”

“Bence bu en doğal hâlimiz,” dedi kızı öperek. On-
dan ayrılıp “İstersen kalkıp giyinebilirim? Hatta önün-
de diz de çökerim. Eğer beklediğin buysa?” diye sordu.

Eleni kahkaha atarak onu kendisine çekti. “Seninle evlenirim,” dedi adamın kulağına. “Hem de en doğal hâlinle teklif etmene rağmen.”

Tekrar seviştiklerinde yan yana uzanmış, nefeslerinin düzene girmesini bekliyorlardı. Sırt üstü uzanmışlardı. İskender kızın gülümseyen profiline baktı. Onun mutlu olması içini ısıtıyordu.

“Bizimkilerle tanışmak ister misin?” diye sordu ona dönerek Eleni.

“Evet.”

“Bunun için Girit’e gitmemiz gerekecek.”

“Seninle dünyanın diğer ucuna bile giderim Eleni.”

Eleni dirseğini yatağa dayayıp elini başının altına koydu ve İskender’e döndü. “Sana söylemek istediğim bir şey var. Belki de karşılaşmamız tesadüf değildir. Kadere inanır mısın İskender? Karmaya, yarım kalan şeylerin bir gün tamamlandığına?” diye sordu.

“Bilmiyorum, şimdiye kadar hiç düşünmedim.”

“Ben de düşünmüyordum ama bizim ilişkimiz biraz böyle galiba,” dedi yataktan kalkıp banyoya yürürken. İskender de peşinden gitti. Birbirlerinin bedenlerinden ellerini çekemedikleri için hayli uzun süren duş faslı sona erdiğinde, Eleni tatlı bir yorgunluk hissediyordu. Kahve yaparak koltukta oturan adama uzattı ve kendi kahvesini alarak onun yanına oturdu.

“İşıl’dan öğrendiklerimle eve gittim ve büyükanmem ve anneme bazı gerçekleri söylemek istedim ama büyükanmem benden çok daha fazlasını biliyordu.”

“Kim kimi şaşırttı?” dedi İskender.

“O beni şaşırttı.”

“Benim bilmemde bir sakınca var mı?”

“Hayır yok, hatta bilmen gereken şeyler var.”

İskender filtre kahvesinden bir yudum alarak kupasını sehpa üzerine koydu. “O zaman bilmem gereken şey neyse, dinliyorum,” dedi.

Eleni de elindeki kupayı İskender’in kupasının yanına koyarak yerinden kalktı. Yatak odasına giderek büyükanne Eleni’nin yazdığı defteri getirdi ve kalktığı yere oturdu.

“Pekâlâ, olayın bilinmeyen taraflarını büyükanmem tamamladı. Mustafa gerçekten de büyükanne Eleni’yi bulmuş. Eleni evliliğinde mutlu değilmiş çünkü hâlâ unutmadığı Mustafa’yı seviyormuş. Birlikte kaçmaya karar vermişler, daha önce büyük deden Rıza’nın yazdıkları gibi ama Mustafa ölmüş ve Eleni de hayatına devam etmiş. Her ne kadar ikinci kez bu acıyı yaşasa da bu sefer devam etmesinin esaslı bir nedeni varmış.”

“Anlaşılan merak ettireceksin,” dedi İskender susup kahvesini içen kıza bakarak.

Eleni güldü. “Hamileymiş,” dedi.

"Bunu söylemiştin zaten büyükannene hamileymiş o zaman."

"Evet, ama bebek kocasından değilmiş, babası Mustafa'ymış. Onlar kaçmaya karar vermeden önce birlikte olmuşlar ve ölüm haberini büyük deden verdiğiinde Eleni Mustafa'nın bebeğini taşıyormuş."

"Gerçekten mi?" diye şaşırarak sordu İskender.

"Evet,"

"O da büyükannen mi?"

"Evet. Eleni onu doğurduğunda kocası tüm gerçeği biliyormuş ve karısını kaybetmemek için bebeği kabul etmiş. Eleni ona Anatola ismini vermiş. Rumcada Anadolu demek."

"Vay canına, biz akrabayız yani?"

"Bir bakıma evet," diyerek güldü Eleni. "Gerçi evlenmemizde bir sakınca yaratacak derecede bir akrabalık bağımız olduğunu düşünmüyorum."

"Öyle olsaydı ne yapardım bilmiyorum. Peki, büyükannen bunu ne zaman öğrenmiş?"

"Eleni seksen küsur yaşlarında hastalanmış ve bir süre hastanede yatmış. Büyük ihtimal öleceğini düşünmüş olmalı ki, kızına tüm gerçeği anlatmış."

"Peki, büyükannen neden bunu araştırmak için Türkiye'ye gelmemiş?"

Eleni tekrar kahvesini eline aldı. "O da ayrı bir hikâye," dedi gülümsemesi solarak.

İskender onun yüzünden sıkıntısını anlamış gibi, "Bunu da bilmemde bir sakınca var mı?"

"Hayır. Büyükannem bu gerçeği kendisine saklamış çünkü onun da bilinmesini istemeyeceği bir sırrı varmış. O da mutsuz bir evlilik yapmış, büyükbaba sadistin tekiymiş. Eleni'nin kocasından büyükanneye İngiltere'de bir ev kalmış. Miras işleri için oraya gitmiş ve biriyle ta-

nışmış. Ona âşık olmuş. Tek istediği kocasından ayrılmak ve sevdiği adamla mutlu olmakmış ama kocası bunu öğrenip İngiltere'ye gelmiş ve büyükannemi sevdiği adamı öldürmekle tehdit ederek tekrar Girit'e getirmiş. Kocası Amerika'ya gitmek için bir fırsat yakaladığında büyükannem hamile olduğu için onunla gitmek istememiş. Doğumdan sonra onun yanına gideceğini söyleyerek onu Amerika'ya göndermiş ama sonra hiç gitmemiş ve hatta ondan ayrılmak istediğini söyleyen ve bebeğin ondan olmadığını yazan bir mektup göndermiş."

"Gerçekten bebek ondan değil miymiş?"

"Hayır, İngiltere'de tanıştığı o adamdanmış ve o bebek benim annem."

İskender yorum yapmadan kıza baktı. Bir an ne diyeceğini bilemedi. Eleni onun yüzüne baktığında, "Anlayacağın bu ailedeki kadınlar âşık oldukları adamların çocuklarını kocalarına rağmen doğurmakta kararlıymış," dedi gülümseyerek.

İskender, gülerek anlatsa da Eleni'nin gerçekte bundan rahatsız olduğunu düşündü. Uzanıp elinden tuttu. "Aşk için yapılan hatalar seni üzmesin Eleni" dedi.

"Üzülmüyorum ama biz iflah olmaz aşk kadınlarıyız galiba. Birçok yanlış yapsak da bu uğurda çok şeyden vazgeçsek de sevmekten ve aşktan vazgeçmemişiz."

"Peki, büyükannen büyük aşkıyla tekrar bir arada olmuş mu?"

"Hayır, kocası gittikten sonra sadece adını bildiği adamı İstanbul'da çok aratmış ama bir daha ondan bir iz bulamamış. Hatta annem çocukken birkaç sene üst üste İngiltere'ye gitmiş, belki ona rastlarım diye ama bir daha hiç karşılaşmamışlar."

İskender aklına takılan soruyu hemen sordu. "Annenin de babası Türk müymüş?"

“Evet.”

Bunun üzerine İskender güldü ama kızın yüzüne baktığında hemen gülmeyi kesti. “Özür dilerim ama neden şimdi kaderden bahsettiğini anladım. Bu durumda kesinlikle senin hayatın için ben doğru adamım,” dedi.

Eleni de gülümsedi. “Ailedeki kadınların ortak özelliklerinden biride bu işte. Bir Türk’e sevdalanmak.”

“Peki ya senin baban?”

“Neyse ki bir Yunanlı,” dedi Eleni gülerek.

İskender de gülmeye başladığında kıza yaklaşıp sarıldı. “İnan bana bir an korktum, onun da bir Türk olduğunu söylemeden,” dedi.

“İşte böyle karışık bir ailenin ferdiyim.”

“Bu bir şeyi değiştirmez Eleni, yine de seni seviyorum ve evlenmek istiyorum.”

“Onun için sana karmaya inanır mısın dedim. Belki de en başa dönersek yarım kalmış Eleni ve Mustafa’nın aşklarının devamını yaşayacağız.”

“Bu durumda öyle gözüküyor,” diyerek kızı öptü İskender.

Eleni geri çekildi ve adamın koyu gözlerine baktı. “Onun için korkuyorum ya İskender.”

“Neden?”

“Kaderden, beni korkutmaya yetiyor. Eleni sevdiği adama kavuşamamış, büyükanne de öyle ve annem... O da babamdan başkasını sevmeyi ama hamileyken terk edilmiş biri. Aşkı hep tatmışlar ama mutlu olamamışlar ve ömürlerini yalnız geçirmişler. Ben de onlar gibi olmaktan korkuyorum.”

“Sen ömrünü yalnız geçirmeyeceksin Eleni. Yanında hep ben olacağım. Seni ömrümün sonuna kadar seveceğim. Belki de bu kaderi değiştirmek bizim elimizde, bir de böyle düşün olur mu?”

“Düşünmek istiyorum ama geçmişten gelen şeyleri de göz ardı edemiyorum.”

“Etmelisin sevgilim,” dedi İskender onun kaybolmak istediği gözlerinin içine bakarak. “Seni rahatlatacaksa hemen şimdi gidip evlenebiliriz.”

“Kimseler olmadan mı?”

“Sen ve ben yeteriz evlenmek için.”

Eleni güldü. “Yine de ailemin yanımda olmasını isterim.”

“Tamam o zaman,” diyerek ayağa kalktı İskender, elini uzatarak kızı da kaldırdı. “Hadi şimdi gidip ailenle tanışalım ve onlara evleneceğimizi söyleyelim. Sonra da gider bizimkilere söyleriz.”

“Ya istemezlerse?”

“Bunu düşünmeni bile istemiyorum Eleni. Bazı şeyler için kendini fazla yıprattığının farkındayım ama senden hoşlandıklarını bilmen, seni mutlu edebilir.”

“Gerçekten mi?”

“Evet sevgilim, annem bayılmış sana ki kolay kolay kimseleri sevmez. Babamı hiç söylemeyeyim daha iyi. Işıl’a gelince onun da kalbini çaldın, haberin olsun.”

“O zaman ben uçak saatlerine bakayım,” diyerek telefonu eline aldı Eleni ve o anda koltukta duran defteri gördü. “Sana göstermek istediğim bir şey var. Belki görmüşsündür.”

“Neyi?”

“Eleni defterinde büyükannesinin verdiği bir aile yüzüğünden bahsediyor ama onu büyükannem bile görmemiş, haberi bile yok. Tüm bu şeyleri bulan usta bunu görmüş olabilir mi acaba?” diyerek defterdeki yüzüğün çizildiği sayfayı açıp onu İskender’e gösterdi.

“Bu,” dedi defteri onun eline vererek.

İskender sayfaya baktığı anda yüzündeki gülümseme soldu. Bu yüzük annesinin yüzüğüydü, ona da babaan-

nesi vermişti. Bir an yüzüğü benzettiğini düşündü ama en ince ayrıntısına kadar çizilmiş olan yüzük ailedeki gelinlere verilen yüzüğün aynısıydı.

Eleni dikkatle İskender'in yüzüne bakıyordu. Onun yüzüğü tanıdığını anlamıştı.

"Yüzüğü tanıdın mı?"

İskender sayfadan başını kaldırıp Eleni'ye baktı. "Evet, neredeyse yüz yıla yakındır bizim ailede."

"Sizin ailede mi?" diye hayretle sordu Eleni. Sonra da "Nasıl geçmiş sizin aileye?"

O anda Eleni yüzüğü nerede gördüğünü hatırladı. Çeşme'de ki eve gittiğinde onu İskender'in annesinin parmağında görmüş ve o zaman dikkatini çekmişti. İskender'in cevap vermesini beklemeden konuştu.

"Şimdi hatırladım. Bu resme baktığımda, o yüzüğü bir yerde gördüğümü anlamıştım ama şimdiye kadar nerede gördüğümü çıkaramadım. Çeşme'deki evinize gittiğimde bu yüzük annenin parmağındaydı."

"Emin misin?"

"Evet."

"Normalde annem onu çok sevmesine rağmen hiç takmaz."

"Neden?"

"Çünkü onun lanetli olduğuna inanıyor."

"Lanetli mi?"

"Evet. Anneme evlenirken büyükanne takmış, büyükanne de evlenirken kayınvalidesi, bu şekilde günümüze kadar gelinden geline takılarak gelmiş. Annem yüzüğü her taktığında başına bir şey geldiğini söylerdi. O zaman çocuktum ve bu gizemi merak ederdim. Onun için de büyükanne sormuştum. O da takmamış hiç. O da ne zaman taksa hep hastalandığından bahsetmişti. Ona veren kocasının annesi de takamamış yıllarca."

Eleni bir şey demeden İskender'i dinledi. "Bak burada yazan şeyi sana okuyayım; o zaman neden takmadıklarını, daha doğrusu takamadıklarını anlayacaksın," diyerek koltuğa oturdu. İskender de yanına oturunca büyükanne Eleni'nin yüzüğün çiziminin altına yazdıklarını İskender'e tercüme ederek okumaya başladı.

"Yayam bir gün beni çağırdı. Ona gittiğimde benim bu aileyi devam ettirecek biri olduğumu söyledi ve odasındaki sandıktan bir kese çıkararak bana uzattı. Ona bunun ne olduğunu sorduğumda 'Yüzük,' dedi. Keseneyi açtığımda hayatımda gördüğüm en güzel yüzüğe bakıyordum. Etrafı elmaslarla çevrelenmiş safir yüzük tüm ihtişamıyla parmaklarımın arasında duruyordu. Pencereden giren ışık sanki onun üzerine düşmüş gibiydi. Gözlerimi yüzüğün üzerindeki ışığın kırılmasıyla oluşan parlaklıktan alamıyordum. O kadar güzeldi ki. Büyük olmasına rağmen zarifti. Safirin etrafı dört sıra elmasla çevrelenmişti. Yüzüğün altında birleşen ve sonra birbirinden ayrılan çift altın halka, görüntüsüne muhteşemlik katmaya devam ediyordu. İçinde belli belirsiz K ve Z harfleri vardı. O kadar belirsizdi ki dikkatli bakmasam onu görmem mümkün değildi. Yayama bu harflerin anlamını sordum. 'Bunlar benim yayam ve dedemin isimlerinin baş harfleri,' dedi. Bunu yıllar yıllar önce dedem yayamla evlenirken kendisi yapmış. O zaman böyle yüzükler yapan bir kuyumcuymuş kendisi. Yayamı o kadar çok sevmiş ki ona kimselerde olmayan, muhteşem bir hediye vermek istemiş. Bu yüzük ona duyduğu ölümsüz sevginin sembolü olacakmış. Onu mutlu edebilmek için taşları yontmaya başlamış. Sonunda istediği gibi olduğunda bu sefer de onları birleştirmiş ve yayama evlenme teklif etmiş. Yayam kabul ettiğinde bu yüzüğü parmağına takmış ve ona demiş

ki, 'Bu yüzük sana olan aşkımın bir simgesi ve tılsımlı. Onu ölene kadar parmağında taşıyıp sonra da ailede bunu hak edecek kız çocuğuna takacaksın,' demiş. Yayam da 'Peki ya birden fazla kızım olursa?' diye sormuş. Büyükbabam 'Merak etme, yüzük kime gideceğini kendisi seçecek,' demiş. O da ölmeden önce yüzüğü en büyük kızına vermiş, 'Bunu evleneceğin adama ver, sana o taksın,' demiş. O da yüzüğü evlenirken yayama vermiş, tıpkı annesi gibi, 'Bunu sevdiğin adama ver, parmağına o taksın. Böylelikle yıllarca süren, mutlu bir yuvan olur,' demiş. Yıllar sonra yayam da yüzüğü bana verdi. Oysaki benden büyük, evli olan iki ablam vardı. 'Neden onlara değil de bana veriyorsun?' diye sordüğümde 'Çünkü sen bana benziyorsun Eleni, Pes etmeyi sevmiyorsun. Bu yüzüğü ben sana vermiyorum, seni o seçti,' dedi. Bir yüzüğün onu takacak olan insanı seçmesini saçma bulsam da yayama bir şey söylemedim. Yüzük o kadar güzeldi ki onu geri almasından korktum. Sonra aklıma onu neden anneme vermediği geldi. Annem yayamın tek kızıydı ve yüzük ailedeki kız çocuklarına verildiğine göre neden anneme vermediğini sordum. Bana mavi gözlerini kısarak bakıp gülümsedi. 'Yüzük onu seçmedi,' dedi. 'Bak Eleni,' diyerek yüzüğü eline aldı. 'Bu yüzük seni seçti. Onun için artık senin. Bundan hiç kimseye bahsetmek istemezsen sen bilirsin. Tüm kalbinle sevdiğin adam bu yüzüğü parmağına takarsa ömrünün sonuna kadar mutlu bir kadın olarak yaşarsın. Onun için bunu parmağına takacak adamı çok sevmelisin ki sana da uğur getirsin, tıpkı ilk takıldığı kadına uğur getirdiği gibi, onun kızına ve bana da uğur getirdiği gibi. Beni anladın mı?' dedi. Başımı salladım. Yüzüğü parmaklarımın arasından avucuma alarak kapattım. Taşlar avucuma batarken ben bu yüzüğü kime

vereceğimi biliyordum. Günü geldiğinde onu onun avucuna koyacak ve parmağıma takmasını isteyecektim. Sonra da tıpkı yayam ve dedem gibi ya da ondan öncekiler gibi çok mutlu olacaktım. O günü sabırla bekleyecek ve bundan hiç kimseye söz etmeyecektim.”

Eleni okumayı bitirdiğinde defteri kapatarak, yanında oturan İskender’e döndü.

“Yüzüğü Mustafa’ya vermiş demek ki ama bunu ne zaman yapmış bilmiyorum. Türkiye’den ayrılmadan önce mi yoksa tekrar karşılaştıklarında mı?”

“Bence tekrar karşılaştıklarında vermiştir,” dedi İskender. Çünkü Mustafa askere gitmiş, o zaman vermesi mantıklı değil. Verince yüzüğü parmağına takmalı ama o zaman da sevgilerini kimse duymasın diye büyük ihtimalle saklamışlardır. Tekrar karşılaşp da birlikte kaçmaya karar verdiklerinde yüzüğü vermiştir. Bu daha mantıklı bir sonuç.”

“Bana da öyle geliyor ama Mustafa’nın öldüğünü öğrendiğinde neden yüzüğü geri almamış?”

“Belki de alamadı?”

“Nasıl?”

“Bence Mustafa ölünce yüzük büyük ihtimalle Rıza dedeye ya da onun babasının eline geçti. Takdir edersin ki o yüzük oldukça güzel ve değerli bir şeydi. Mustafa’nın onu nereden bulduğunu merak etmiş olabilirler ya da Mustafa Eleni’yle evleneceğini onlara söylemiş ve yüzüğü onun aldığını düşünmüş olabilirler. Her ne düşündülerse, bu kadar güzel bir şeyi kendilerinde tutmuşlar. Bu da o yüzüğün neden bizim ailede olduğunu açıklayan mantıklı bir neden bence. Yüzüğün hikâyesini bilmedikleri için de Rıza dede onu evlenirken karısına takmış olmalı. O da dedem evlenirken gelinine takmıştır. Çünkü anneme de yüzüğü babaannem takmış.”

Eleni biraz düşündü. İskender'in söyledikleri oldukça mantıklı geliyordu. "Olabilir," diye mırıldandı.

"Sahibini aradığına ben de inandım şimdi. O yüzük nesilden nesile geçse bile hiç kimse takamamış. Ama emin olmak için annemi arayacağım," dedi telefonu eline alarak.

Birkaç dakika sonra İskender annesiyle konuşuyordu. "Anne, yüzük evde mi?" diye sordu.

"Evet, ama biliyorsun o yüzük uğursuz İskender. Eğer bir kıza vermek istiyorsan bir kere daha düşün derim."

İskender konuşmaları duyan Eleni'ye bakarak gülümsedi. "Evet, bir kıza vereceğim ama inan bana ona uğur getirecek."

"Buna inanmadığını biliyorum ama inan bana o yüzük uğursuz oğlum. Bence bir kız bulduysan bunu riske atma."

İskender bir kahkaha attı. "Evlenecek bir kız bulamayacağımı mı ima ediyorsun anne."

"Tabii ki hayır! Uğursuz bir taşla ilişkini mahvetme diyorum sadece."

"Belki de şimdiye kadar o yüzük sahibini arıyordur kim bilir?"

"Böyle saçma şeyleri nasıl düşünüyorsun?" dedi annesi.

İskender güldü. "Yapma anne sen de uğursuz olduğunu düşünüyorsun."

"Biliyorum ama benim yaşadıklarım var, babaannenin yaşadıkları var. Kadın hâlâ o yüzüğü gördüğünde tüyleri diken diken oluyor," dedi annesi gülerek.

"Anne senden bir şeye bakmanı istiyorum. Yüzüğün arkasında K ve Z harfleri var mı, bakar mısın?"

"Tabii ki yok."

"Lütfen anne, bir bak. Belli belirsiz oluşu için görmemiş olabilirsin."

"Tamam," dedi annesi "Bu arada neredesin sen, köyde yoksun?"

“İş için yurt dışındayım,” dedi İskender Eleni’ye göz kırparak.

Oluşan kısa sessizlik ânında İskender kıza sarıldı. Birkaç saniye sonra annesinin sesini duyduğunda, “Dinliyorum,” dedi.

“İnanamıyorum. Bu yüzük yıllardır bende ve bu harfleri ilk defa görüyorum. Gerçi o kadar belirsiz ki sen söylemesen orada bir harf olacağını bile fark etmezdim ama senin dediğin gibi bunlar K ve Z değil.”

“Ne peki?”

“Bilmiyorum. Dur sana oradaki şekilleri çizip göndereyim.”

“Tamam, bekliyorum anne,” diyerek telefonu kapattı İskender.

“Bizim alfabemiz sizinkinden farklı,” dedi Eleni.

Birkaç dakika sonra annesinin gönderdiği çizime bakan İskender onu Eleni’ye gösterdi. Eleni çizimi gördüğü anda gülümsedi. “Bu o yüzük.”

Sonra da annesi aradı İskender’i, “Senin dediğin gibi mi?”

“Evet anne.”

“Ne peki bu semboller?”

“Yunancada K e Z harfi anne.”

“Yunanca mı?”

“Evet ama uzun hikâye. Dönünce sana anlatacağıma söz veriyorum.”

“Uğursuzluğunu bozabilecek misin yani?”

“Büyük ihtimalle ama yine de sen takamayacaksın.”

Meral bir kahkaha atarak güldü. “Bozulsun da kim takarsa taksın. Bir kutuda durmayacak kadar güzel bir parça. Pekâlâ, geldiğinde bu gizemi bana da anlatırsın artık.”

“Anlatırım, görüşürüz anne,” diyerek telefonu kapattı. Eleni’ye dönerek, “O yüzüğün bizde olması ne anlama geliyor sence?” diye sordu.

“Kader,” dedi Eleni gülerek. “Eğer şimdiye kadar bizim ailede olsaydı, büyük ihtimalle parmağıma takman için ben sana veriyor olacaktım.”

Uçak havaalanına indiğinde yanında dikilen adamın elini tutarak taksiye doğru yürüdü Eleni. İskender’i hayatındaki en önemli iki insanla tanıştıracaktı. Bunu düşünmek bile heyecanlanmasına yetiyordu. Onların İskender’i sevmesini istiyordu.

İskender taksi sırasında beklerken yanındaki kızın heyecanını hissedebiliyordu. Onun elini sıkarak, “Her şey güzel olacak,” diye fısıldadı.

Eleni, “İlk defa onlara birini tanıştıırken korkuyorum,” dedi.

“Neden?”

“Seni sevmelerini istiyorum.”

“Ben sevilecek bir adamım,” diyerek güldü İskender.

“Bu ukalalığını onların yanında yapma olur mu?”

“Ama sen bu ukala adamı seviyorsun.”

“Evet, seviyorum ama annem ve büyükannem de seni sevmeli.”

Taksiye bindiklerinde Eleni ona geçtikleri yerleri anlatıyordu. Sonunda sahile yakın, iki katlı beyaz bir evin önünde durduklarında İskender taksiden inerek Eleni’nin elini tuttu. Türkiye’ye göre daha sıcaktı ama rüzgâr oldukça şiddetliydi. Bahçe kapısından içeri girdikleri anda evin de maviye boyanmış kapısı açıldı ve sarı saçlarını renkli bir eşarpla arkaya doğru toplamış, üzerinde mavi şal, altında salaş bir kot pantolon olan bir kadın kapıya çıktı.

Birkaç adımda kadının önüne gelen İskender onun Eleni’nin annesi olduğunu anlamıştı ama kadının gözle-

rinde Eleni'nin gözleri gibi sevgi değil adlandıramadığı bir nefret vardı. Bunu Eleni'nin de gördüğünü kızın gerilimli hâlimden anlamıştı İskender.

"Merhaba anne."

"Merhaba," dedi kadın kendi dilini konuşarak. Eleni'nin annesi birkaç kelime daha etti ama İskender Rumca bilmiyordu ve konuştuklarının onun hakkında olduğunu tahmin ederek duruşunu değiştirmede. Kadına İngilizce selam verdi.

Birkaç kelime daha konuşan anne kıza bakıp kadının yana çekilmesiyle içeri girdi. Koltukta oturan yaşlı kadın bastonuna dayanarak ayağa kalktı. "Büyükanнем," dedi Eleni İskender'e.

Koyu teni ve siyaha yakın koyu gözleriyle Eleni ve annesinden çok farklıydı ama Eleni'nin annesinden çok daha sıcak karşıladı İskender'i. Ona sarılarak bir süre kaldı ve Türkçe olarak "Hoş geldin oğlum," dedi. İskender bu kadını Eleni'nin annesinden daha çok sevdiğini düşündü ama onu üzmemek için Eleni'ye bunu söylemeyecekti.

Orada kaldıkları birkaç saat boyunca İskender daha çok büyükanne Anatola ile konuştu. Kadın yarı Türkçe yarı İngilizce arada da Rumca kelimelerle İskender'le sohbet ediyordu.

Anatola karşısındaki adamın, babasının akrabası olduğunu Eleni'den öğrenmişti ve ona o kadar dikkatle bakıyordu ki hiç görmediği babasıyla olan benzerliğini anlamaya çalışıyor gibiydi. İskender'i beğenmişti ve torununun bu genç adamla mutlu olacağını düşünüyordu. Yıllar yıllar sonra annesinin yapamadığını, onun adını taşıyan Eleni yapacağı için mutluydu. Onun da bunu gördüğünü ve ruhunun huzur bulduğunu düşünüyordu.

İskender Eleni'nin dediği gibi onunla daha çok ailesi hakkında konuştu ve yanında getirdiği Mustafa'nın siyah

beyaz fotoğrafını kadına uzattı. Bir süre bu fotoğrafı onlara gösterip göstermemeyi düşünmüştü. Işıl elindeki fotoğrafı ona verirken belki Mustafa'nın neye benzediğini bilmek isterler demiş, tercüme ettiği mektuplarla birlikte fotoğrafı da ona vermişti. Eleni'den öğrendiği gerçeklerle bu fotoğraf bir anlam kazanmıştı. Şimdi onu karşısındaki kadına verdiği için mutluydu İskender. Mektupları ise Eleni'ye vermişti ve Eleni onları önce büyükannesinin okumasını istediği için yanında getirmişti.

Anatola elleri titreyerek yıpranmış siyah beyaz fotoğrafa uzun uzun baktı. Genç bir adamın asker kıyafetleriyle çekilmiş bir fotoğrafıydı. Heyecanla gözlüklerini takmış ve elinin biri kalbinin üzerinde tam seksen üç yıl sonra babasını siyah beyaz da olsa bir fotoğrafta görmüştü. Ve gençken ona ne kadar benzediğini düşündü. Aynı yüz hatlarını almıştı. Koyu gözler, köşeli bir çene ve yüzünde büyük duran ama biçimli bir burun. Gülümseyerek kızına baktı.

Katerina da annesinin duygusallığı karşısında hüznle ona bakmaya devam etti. O da gerçeği öğrendiğinden beri babasının nasıl biri olduğunu gerçek anlamda merak etmişti ama annesinin ona göstereceği bir fotoğrafı bile yoktu. Eleni Atina'ya döndüğünde ana kız uzun bir konuşma yapmışlardı. Annesine bu gerçeği yıllarca sakladığı için kızgındı ama bir Türk'e âşık olduğu için ve ondan bir çocuk doğurduğu için kızgın değildi. Aşk insana olmayacak şeyler yaptırıyordu ve bunu en iyi Katerina bilebilirdi ama babası sandığı bir adamı çocukken yıllarca Amerika'dan dönmesini bekleyerek annesinin bu beklentisini devam ettirmesine kızmıştı.

Katerina annesinin uzattığı fotoğrafı eline alarak uzun uzun baktı. Büyükbabasına bakıyordu. Gözlerini fotoğraftan çekerek karşısında oturan genç adama baktı. Kızı-

nın ona bakışlarını gördüğünde Eleni'nin mutlu olduğunu anlamıştı ve kızı adına mutluydu ama onun üzülmesini istemiyordu. Eleni kendisi gibi değildi. Her yaşadığı hayal kırıklığı Eleni'yi içine daha çok kapatıyordu.

Elindeki fotoğrafı tekrar annesine uzattı. Keşke onun da babasını en azından fotoğraftan görecektik kadar şanslı olabilseydi. Ama annesi yıllarca babasını aratmasına rağmen ondan hiçbir iz bulamadığını itiraf etmişti.

Eleni çantasını açarak içinden çıkardığı mektupları ve onları tercümelerini büyükanneye uzattı.

Anatola kendisine uzatılan sararmış zarfların ortasından pembe kurdeleyle bağlanmış mektuplara baktı.

"Bunlar ne?"

"Bunlar Mustafa'nın Eleni'ye yazdığı mektuplar. Osmanlıca yazıldığı için okumam mümkün değildi ama İskender'in kız kardeşi onları bizim için tercüme etti ve ne yazık ki Türkçe de okuyamadığımız için eğer izin verirsen onları İskender'e okutmak istiyorum büyükanne. Önce senin duymanı istedim."

Anatola titreyen elini uzatarak torununun uzattığı zarfları aldı. Bunlar annesinin bahsettiği mektuplardı. Bir süre elindekilere baktı ve sonra onları göğsüne bastırdı.

"Benim için bir sakıncası yok, tabii ki," dedi.

Bunun üzerine Eleni elindeki tercümeleri İskender'e uzattı.

Yaklaşık bir saat boyunca İskender mektupları onlara okudu. Anlayabilmeleri için tane tane okuyordu. Bitirdiğinde kendisi de dâhil olmak üzere herkesin gözünde yaş vardı ama en çok da yaşlı kadın ağlamıştı. Duygu yüklü mektuplar insanın içini acıtiyordu. Bu mektupları yazarken, bir daha bir araya gelemeyeceklerini bilmeyen Mustafa tüm içtenliğiyle Eleni'ye duyduğu sevgiyi anlatmıştı.

Hüzünlü havanın dağılması bir hayli uzun sürdü, Sonunda yemeğe oturduklarında Anatola, "Ev ne zaman oturulacak duruma gelecek?" diye sordu. Biraz farklı bir şey düşünmeli, aklını dağıtmalıydı.

"İki haftaya kadar her şey bitmiş olur. Eşyaların bir kısmı geldi ve yerleştirildi. İsterseniz şimdi bile oturabilirsiniz."

"Bir an önce gitmek istiyorum."

"Sen evi merak etmiyor musun?" dedi Eleni annesine dönerek. Onun, geldiklerinden beri devam eden suskunluğu hoşuna gitmemişti. Annesi fazla konuşkan bir kadın değildi ama İskender'le sohbet etmemesine içermişti. Mutfakta bir süre sohbet ettiklerinde Katerina kızına üzülmesini istemediğini söylemişti. Eleni, sevdiği adamın onu üzmeyeceğinden emindi. Yine de annesinin sözleri onun da moralini bozmaya yetmişti.

Akşamın ilerleyen saatlerine kadar devam eden sohbetin sonunda büyükanne yatınca, İskender anne kızla yalnız kaldı. Kendisinden pek hoşlanmamış görünen Eleni'nin annesine dönerek, "İzin verirsiniz kızınızla evlenmek istiyorum," dedi.

Katerina güldü. "Bu ailedeki kadınlar evlenmek istediklerinde annelerinden izin almazlar. Genelde her şeyi arkalarında bırakıp sevdiklerinin peşinden giderler," dedi.

Bunun üzerine Eleni "Anne," diyerek araya girdi.

"Benim için sorun değil," dedi Katerina karşısındaki yüzü asılmış çifte bakarak. Neden böyle saçmaladığını bilmiyordu ama kızının gerçekten mutlu olmasını istiyordu. Niko'yla tanıştığında kızının mutlu olacağını düşünmüştü ama Niko düşündükleri gibi bir erkek çıkmamıştı. Bu genç adamı ise tanımıyordu ve nedense onun Eleni'yi üzeceğinden korkuyordu. Gerçi kendisi ne derse

desin kızı bu adamla evlenecekti. Üstelik annesi gibi Türkiye'ye ye gidip o evde yaşamak da istemiyordu ama mecburen bunu da yapacaktı. Katerina yıllar önce çekip gittiği ve karnı burnunda geri geldiği için bu konuda hâlâ kendisini affedememişti.

Kendisini aldatan, onu terk eden Kostas'ı bile affetmiş ama kendisine düşman olarak yaşamaya devam etmişti. İnsanın tek yapamadığı şey galiba kendisini affetmesiydi. Şimdiye kadar istemedi o kadar çok şey yapmıştı ki artık ne istediğine ya da ne istemediğine emin değildi.

İskender oturduğu yerden öne eğilerek Katerina'nın mavi gözlerine baktı. "Onu asla üzmeyeceğime size söz veririm."

"Tecrübelerime dayanarak söyleyebilirim ki, en çabuk unutulanlar verilen sözlerdir."

"Endişenizi anlıyorum ama Eleni'yi seviyorum ve tek istediğim bu beraberliğe sizin de onay vermeniz. Size yıllar sonra nerede olacağımızın ya da nasıl yaşayacağımızın garantisini veremem. Ölene kadar kızınızı seveceğimin garantisini verebilirim sadece."

Katerina gözlerini İskender'den çekerek kızına baktı. "Anne olarak kızımın üzülmelerini istemiyorum sadece," dedi.

İskender kadının ellerini tuttu. "Onu üzmeyeceğim."

Katerina ilk defa İskender'e gülümsedi. "Umarım çok mutlu olursunuz."

"Olacağız anne ve sen her dakikasına şahitlik edersin," diyerek gülümsedi Eleni.

Katerina kalktığında Eleni İskender'e baktı. İskender yerinden kalkarak kızın yanına oturdu. Onun elini tutarak. "Üzülmeni istemiyorum Eleni, annen seni düşünüyor," dedi.

"Biliyorum."

"İleride ben de kızım ile evlenecek olan erkeği ondan daha çok soru yağmuruna tutacağımın garantisini verebilirim," diyerek gülümsedi.

"Seni seviyorum," diye fısıldadı Eleni.

"Ben de seni seviyorum. Hadi kalkıp yatalım, çok yorgun duruyorsun."

"Birlikte yatamayacağız, biliyorsun değil mi?"

"Sorun değil sevgilim, aynı çatı altında olmak bile bana yeter."

Eleni uzanarak ona kısa bir öpücük verdi. İskender'e odasını gösterdikten sonra kendisi de odasına çıktı. Yatağın üzerine uzandığında kendisini yorgun ama mutlu hissediyordu ve bu hissi çok özlediğini anlamıştı.

İskender döndüğünde Eleni de işlerini toparlamaya girişti. Hayatında radikal bir değişiklik yapacaksa önce işinden ayrılması gerekiyordu. O hafta içinde istifasını verdi ama işleri teslim edip Türkiye'ye gidene kadar iki ay daha geçti. Annesi ve büyükannesine evin bittiğini ve isterlerse gidebileceklerini söylese de onlar Eleni'yi beklemeyi tercih ettiler.

Bu süreçte İskender de evi onların istediği gibi bitirebilmek için her şeyiyle ilgilendi. Annesine rica ederek Eleni'nin sevdiği bir bahçe düzenlemesini istedi. Meral Hanım da ileride gelini olacak kızın görüşlerini alarak ona harika bir peyzaj tasarımı yaptı.

Ev artık içinde yaşayacak kadınları bekliyordu. İskender Eleni'nin gecikmesini fırsat bilerek tüm ailesini topladı ve onlara Mustafa ile Eleni'yi anlattı. Ve tabii ki duyunca herkesin büyük şaşkınlık yaşadığı, Mustafa'nın bir kızı olduğu haberini de verdi. O kız yakında Türkiye'ye

gelecekti. Aynı zamanda ailede uğursuz olarak bilinen yüzüğün geçmişini de anlattı.

Meral yüzüğün hikâyesini öğrendiği akşam, mücevherlerinin durduğu çekmeceyi açıp sedef kutudan çıkardığı yüzüğe uzun uzun baktı. Artık yüzüğün onlara neden uğur getirmediğini biliyordu. Neredeyse yüz yıldır haksız yere kendilerinde olan yüzük artık gerçek sahibine kavuşacaktı. Gülümseyerek onu tekrar sedef kutusuna koydu ve gönül rahatlığıyla kocasının yanına uzandı.

“Tüm bunlardan sonra ne düşünüyorsun?” diye sordu Ekrem karısına dönerek.

“Bilmiyorum ama o kızıdan ilk gördüğüm andan beri hoşlanmışım. Umarım oğlum da en az bizim kadar mutlu olur Ekrem.”

“Olacağına inanıyorum. Peki, Mustafa’nın kızı için ne düşünüyorsun?”

“Büyük bir aşkın meyvesi,” diyerek gülümsedi Meral. “Hepimiz Mustafa’nın hiç çocuğu olmadığını bilerek yaşadık ama karşı kıyıda bir kızı varmış. Acaba ölürken bunu biliyor muydu?” diye kocasına sordu.

“Bilmiyorum, keşke onun hakkında daha çok şey bilebilseydik ama onu sadece Rıza dedenin yazdıklarıyla tanıyabiliyoruz ve o dönemde Eleni’nin yazdıkları var. Fazla da bir bilgiye sahip değiliz ama savaşlar böyledir zaten Meral. Herkesi bir köşeye fırlatır atar.”

“Haklısın ama oğlumuzu artık düşünmeyeceğimize seviniyorum. O seveceği ve onun için doğru olan kadını buldu. Şimdi düşüneceğimiz bir kızımız kaldı.”

“Zamanı geldiğinde o da hayat arkadaşını bulacak Meral ve bize bulduğu kişiyi onaylamak kalacak. Gençlerin hayatında söz söyleme hakkımız yok ama bu sefer gelinini sevdiğini bilmek içimi rahatlatıyor,” dedi gülerek.

Bunun üzerine Meral da güldü. "Herkes evladının iyi bir evlilik yapmasını ister. Ne yani ben de istedim diye suçlu muyum yani?"

"Tabii ki değilsin," dedi Ekrem karısına sarılarak. "Hadi yatalım artık, bugün ailemiz hakkında yeteri kadar şey öğrendik ama en çok da Rıza dedenin yaptıklarına bozuldum."

"Neden ki?" diyerek merakla sordu Meral.

"Yüzüğü istese geri gönderebilir, sahibine verebilirdi ama o elinde tutmayı tercih etti."

"Aile büyüklerinin yaptıkları hatalar geriden gelenleri bağlamaz Ekrem."

"Senin gibi düşünmüyorum Meral. Belki de o yüzüğü tuttuğumuz için giderek azaldı bu aile. Koskoca Ziyaoğlu soyu gelip sadece bizim iki çocuğumuza dayandı. Ondan sonrası yok. Bence sadece takanlara değil, bu aileye de uğur getirmedi o yüzük."

Meral kocasının yüzünü okşadı. "En azından söyle düşün; artık uğursuzluk bitecek."

"İnşallah Meral, İnşallah."

"Hadi uyuyalım artık. Sabah dünürlerimizle tanışacağız."

"İyi geceler karıcığım," diyerek karısını öptü Ekrem.

Eleni büyükannesine yardım ederek havaalanından dışarı çıktıklarında İskender'i görüp el salladı. İskender de onların yanına geldi ve yaşlı kadına yardım ederek arabaya oturttu. Katerina'nın ittiği valiz arabasındakileri de bagaja yerleştirip direksiyona geçtiğinde, "Nasıl geçti yolculuğunuz?" diye sordu.

"Benim için zor geçti oğlum," dedi Anatola, "Ve birkaç gecedir uyumadığımı düşünürsen oldukça yorucuydu."

“Büyükanne babasının ailesiyle tanışacağı için o kadar heyecanlı ki,” diyerek güldü Eleni.

“Onlar da sizinle tanışacakları için çok heyecanlılar.”

“Keşke bugünleri annem de görmüş olsaydı. Birkaç saat sonra, onun hep gelmeyi hayal ettiği evinde olacağız.”

“O bizi görüyordur anne, merak etme.”

“Umarım,” diyerek arkasına yaslandı Anatola. “Umarım görüyordur.”

İskender arabayı oldukça yavaş kullandığı için köye gelmeleri neredeyse dört saati bulmuştu. Yeni yapılan yolu değil de, sonunda düzeltilen yolu tercih edip, köyün içinden geçerek sürdü arabasını. Anatola ve Katerina dikkatlice etrafı seyrediyorlardı. “Biliyor musun Katerina,” dedi Anatola kızına bakarak, “Sanki annemin sesini duyar gibiyim. Buraları anlatırken ne kadar mutlu olurdu hatırlıyor musun?”

“Evet anne.”

“İlk defa gelmiş gibi değil de sanki hep burada yaşamışım gibi hissediyorum kendimi.”

“Hayatı boyunca hep bir gün buraya döneceğini düşünerek yaşadı ve şimdi onun çocuğu ve torunları olarak artık buradayız.”

İskender evin önünde durduğunda arkasını dönerek, “Geldik,” dedi.

Eleni arabadan inerek eve baktı. Bundan aylar önce bu evi gördüğünden beri her şey o kadar farklı duruyordu ki... Ev artık büyükanne Eleni’nin anlattığı gibiydi. Ne bir eksik ne bir fazla, tam olması gerektiği gibi, bütün güzelliğiyle karşılarındaydı.

“Çok güzel olmuş İskender,”

“Ayrıntıları sen verdin, bana sadece yapmak kaldı.”

İskender büyükanne elinden tutarak onu arabadan indirdiğinde, Anatola bastonuna dayanarak, anne-

sinin anlata anlata bitiremediği eve baktı. Neredeyse bu evi hep tanıyormuş, sanki hep içinde yaşamış gibi hissediyordu. Birkaç damla yaş gözünden buruşmuş yanaklarına aktığında Eleni ona sarıldı ve kulağına "Evine hoş geldin büyükanne," diye fısıldadı.

"Tüm bunlar senin sayende oldu,"

"Aynı zamanda İskender'in sayesinde. Evi satmayı kabul etmeseydi şimdi burada olamazdık," diyerek yanında dikilen adama gülümsedi Eleni.

Anatola torununun sevdiği adama gülümsedi. Ve uzanarak onun elini tuttu. İskender onu bahçe kapısından geçirdi. Kalbi heyecanla atıyordu. Neredeyse yüz yıldan fazla zaman sonra annesinin yaşadığı eve girecekti. Gözü bahçedeki bitkilere daldı. Bahçe o kadar güzel olmuştu ki... Gerçi ne Anatola'nın ne de Katerina'nın bahçe bakımıyla ilgisi yoktu. O işleri ailede Eleni yapardı. O bahçeye her zaman bir şeyler dikmeyi severdi ve bu bahçenin de bakımını büyük olasılıkla o üstlenecekti. Yavaş adımlarla eve yürüdü ve kapının önüne geldiğinde Eleni büyükannesin, "Hadi büyükanne, ilk sen gir eve," dedi.

Anatola bir eliyle bastonunu tutarken diğer elini kalbinin üzerine koydu. Derin bir nefes aldı ve eve girdi. Arkasından da kızı ve torunu geliyordu. Kapıdan içeri girdiği anda gözyaşlarını tutamadı. Etrafına bakarak evin içinde döndü. Yanına gelen kızına ve torununa sarıldı.

"Teşekkür ederim Eleni, bana bugünü yaşattığın için."

"Sen olmasaydın bu aklımıza bile gelmezdi anne."

"Biraz oturmam gerekiyor," diyerek kızının yardımıyla koltuklardan birine oturdu. "Şu anda annemin yaşadığı evdeyim. Benim için hayaldi, gerçek oldu," diyerek torununa baktı.

"Ev gerçekten çok güzel olmuş anne."

“Evet, şu anda annemin ruhunun burada olduğunu inanıyorum. Sanki bizi seyrediyormuş gibi. Onun baktığı pencereden ben de bakacağım. Bu bile heyecanlanmama sebep oluyor.”

Eleni gülümseyerek büyükannesine bakıyordu. Sonunda yanına gelen İskender ona sarıldığında onun da gözleri yaşlarla parlıyordu.

“Teşekkür ederim,” diyerek adamın omzuna başını yasladı. “İnanılmaz güzel olmuş, beklediğimden bile daha güzel.”

“Senin sayende,” diyerek kızın saçlarını öptü İskender. “İçinde yaşamaya başladığınızda artık bir yuva olacak.”

“İlk defa bir evin gerçek anlamda yuvam olacağını düşünüyorum.”

Günün ilerleyen saatlerine kadar evin içinde kaldılar ve akşam olduğunda İskender onları kendi evlerine davet etti.

Ziyaoğlu ailesi yaşayan tüm fertlerini eve davet etmişti. Herkes büyük büyük amca Mustafa’nın kızıyla tanışmak için toplanmıştı. Bahar olmasına rağmen hava serindi. İskender, Anatola’yı yürütmemek için arabayla almaya gelmişti ama yaşlı kadın eve kadar yürümeyi tercih etmişti. Kapının önünde, ailem diyebileceği insanları gördüğünde gözyaşlarını tutamadı. Bu kişiler babasının akrabalarıydı. Sayıları çok olmasa da herbiri Anatola’yı sıcacık karşılamıştı. Anadolu insanının sıcaklığını ve misafirperverliğini şimdi görebiliyordu.

Ekrem, karşısında oturan Anatola’ya bakarken, onun Mustafa amcaya ne kadar çok benzediğini düşünüyordu. Aynı köşeli yüz ve aynı burun. Gözleri söylemesine bile gerek yoktu zaten. Evdeki kadınlar Anatola’nın yanına oturmuş ve ona yıllardır saklanan fotoğrafları göstermeye başlamışlardı bile.

Anatola siyah beyaz albüme bakarken babasını tanımaya çalışıyordu. Onun çocukluk ve gençlik fotoğraflarına uzun uzun baktı. Gördüğü her fotoğrafın üzerinde parmakları dolaşıyordu. Sanki onları okşar gibiydi. İçinde adlandıramadığı, tatlı bir heyecan vardı. Albümün sayfasını çevirdiği anda elini kalbinin üzerine getirerek öylece kaldı. Baktığı fotoğrafta ilk defa annesi Eleni'yi ve babası Mustafa'yı aynı karede görmüştü.

"Burada beraber fotoğrafları var," diyerek çevresindeki kadınlara döndü. "Annemin ve babamın," dedi onlara bakarak.

Meral eğilerek fotoğrafa baktı. "Yıllarca bu kızın kim olduğunu merak etmiştik, demek ki Eleni'ymiş," dedi. Sonra da gelini olacak kıza baktı. "Ona ne kadar çok benziyorsun Eleni," diyerek gülümsedi.

"Evet benzerim."

Anatola parmaklarını annesinin ve babasının yüzlerinde gezdirdi. "Bu fotoğrafı alabilir miyim?" diye sordu.

"Tüm albümü alabilirsiniz," dedi İskender'in halası Emel. "Bence o artık sizde kalmalı."

Diğerleri de bunu başlarıyla onayladı. O gece anılardan, eskilerden ve bolca da Mustafa ve Eleni'den bahsedildi. Onların yarım kalan aşklarını devam ettirecek olan Eleni ve İskender'den de konuşuldu. Tüm aile düğünün herkes buradayken gerçekleşmesini istiyordu.

Bunu İskender de istediği için, her şeyi hazırlamıştı aslında.

Meral yerinden kalkarak odasına çıktı. Çekmeceyi açarak sedef kutuyu eline aldı. Açıp, içindeki yüzüğe baktı. Bu yüzüğü çok sevmesine rağmen takamamıştı ama artık onun sahibine verilmesi gerekiyordu. Kutuyu tekrar kapatarak aşağıya indi ve oğlunun eline verdi.

İskender önce babaannesine baktı. Muzaffer Hanım torununa gülümsedi. Keşke kocası Rıfat da bugünleri görebilseydi. Meral kayınvalidesinin yanına oturmuş, onun elini tutmuştu.

İskender sedef kaplı kutuyu açarak içindeki yüzüğe baktı. Gülümseyerek onu yerinden çıkardı ve ayağa kalkmış Eleni'nin elini tutarak onu parmağına taktı. "Umarım geçmişte bu yüzüğü takanlar kadar mutlu oluruz Eleni, seni seviyorum," dedi.

Eleni gözyaşları içinde parmağından başını kaldırıp, kendisine gülümseyen adama sarıldı. "Ben de seni seviyorum," dedi. Sonra da parmağını yüzüğün üzerinde gezdirdi. Bu yüzük kuşaklar önce, sevdiği kadına benzersiz bir mücevher vermek isteyen, ailenin kurucusu olan bir kuyumcunun el işçiliğiyle yapılmış ve her bir taşı kalpten gelen bir sevgiyle yontulmuştu. Bunca yılın ardından işte şimdi Eleni'nin parmağında yerini almıştı. Eleni de ileride bunu kendi kızına takabilecekti. İskender'e baktığında onun da kendisini seyrettiğini görüp, ona sevgiyle gülümsedi. Bu yüzük, kendisini takan diğer kadınlar gibi Eleni'ye de uğur getirecekti. Çünkü çok sevdiği bir adam tarafından parmağına takılmıştı.

Evdeki herkes gözyaşları içinde, birbirlerine sarılmış çifte baktı. Meral huzurla kocasına gülümsedi. Ekrem de oğlu ve gelini olacak kıza sevgiyle bakıyordu.

Torununun mürüvvetini gördüğü için ağlayan Muzaffer Hanım da gözyaşlarını ipek mendiliyle siliyordu.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Anatola ve Katerina eve dönmüştü. Anatola annesinin odasında kalacaktı. Kızının yardımıyla üst kata çıkıp karyolanın yanına oturdu. "Yanında kalmamı ister misin anne?" diyen kızına gülümsedi.

“Hayır Katerina, hadi sen de git dinlen. Bugün yorucu ve uzun bir gündü.”

“Ben Eleni’yi bekleyeceğim anne. İyi geceler sana.”

“Sana da kızım.”

Katerina aşağıya indiğinde Anatola yerinden kalkarak şöminenin yanına gitti. Eleni daha önce büyük büyük annenin gizli yerini bulmuştu ama aslında yaşlı kadının ölüm döşegindeyken anlattığı, kimselere söylemediği bir gizli yer daha vardı. Bu sadece Anatola’yı ilgilendiren bir konuydu ve onun için de kızı ve torunu dahil hiç kimseye söylememişti. Yavaşça eğildi ve kenardaki taşları, annesinin tarif ettiği gibi eliyle yoklamaya başladı. Uzun bir süre doğru taşı bulmaya çalıştı. Sonunda aradığını bulduğuna emin olunca taşı yerinden oynattı. Bu biraz zahmetli oldu. Yeni yapılan yer döşemesi taşın yerinden çıkmasını zorlaştırıyordu. Ama buraya kadar gelmişken Anatola vazgeçmeyecekti. Sonunda taşı hareket ettirebildiğinde, heyecanla ama yavaşça yerinden çekti ve oluşan küçük aralığa elini uzattı. Eline gelen küçük kutuyu heyecanla çekerek aldı. Doğrulduğunda bacaklarının uyuştüğünü hissetti. Zar zor birkaç adım atarak yatağın kenarına oturdu. Neredeyse nefes nefese kalmıştı. Elinde küçük kutuyu tutarken nefesinin düzene girmesini bekledi. Sonra da el emeğiyle yapılmış küçük tahta kutunun çengelini kaldırdı. Kapağı geriye doğru itti ve içindeki şeye baktı.

İpekten, pembe renkli bir mendile sarılmış küçük bir bohça vardı. Onun üzerinde de birbirinin üzerine koyulmuş, kuru begonvil dalları. Pembe olduğunu tahmin ediyordu ama zaman içinde rengi solmuştu. Bir süre heyecanının dinmesini bekledi. O dallara zarar vermeden çıkarmak istiyordu. Eline aldığı anda dağılırsa en çok kendisi üzülürdü. Bu bekleyiş bir hayli zaman aldı ve sonra

derin bir nefes alarak elini üstteki dala uzattı. O kadar yavaş hareket ediyordu ki neredeyse yüzyıldan uzun süredir burada olan bir şeye zarar vermek istemiyordu. Onu alıp yatağın üzerine nazikçe bıraktı. Ardından da diğer dalı aldı. Artık küçük, pembe bohçayı almak için önünde engel kalmamıştı. Dikkatli bir şekilde yerinden çıkarıp kenarlarını nazikçe kaldırdığında, mendilin yan tarafına işlenmiş isimleri fark edince, gözlerinden yaşlar süzölmeye başladı. Annesi Eleni mendilin köşesine Mustafa'nın ve kendisinin adını işlemişti. O köşeyi de kaldırdığında içinde duran bir tutam saça baktı. Sarı ve siyah saç demetleri annesinin anlattığı gibi duruyordu. Birbirinin içine girmiş şekilde, yıllarca bozulmadan kalmışlardı. Bunlar annesinin ve babasının saçlarıydı. Mustafa askere gitmeden önce bir tutam saçını keserek Eleni'ye vermiş ve bunu saklamasını söylemişti. Eleni de kendi saçını keserek, onun saçının yanına koyduğunu, adlarını işlediği pembe ipekten bir mendile sardığını anlatmıştı. Annesinin anlattığı şey, işte şimdi karşısındaydı.

Anatola bir süre daha gözyaşları içinde saçlara bakıp yatağın üzerinde duran el çantasını açtı. İçindeki küçük makası çıkararak saçından bir tutam kesti. O tutamı mendilin içine anne ve babasının saçlarının tutamı üzerine koydu. Siyah, sarı ve beyaz saçlara bakarak gülümsedi. "Sonunda hepimiz ilk defa bir araya gelmiş olduk. Dediğin gibi anne, umarım sen de orada babamla tekrar buluşmuşsundur ve ikiniz de beni bekliyorsunuzdur," dedi. Ardından, pembe ipek mendilin kenarlarını tekrar sardı ve çıkardığı kutuya koyup, yatağın üzerinde duran kurumuş begonvilleri üzerine annesinin bıraktığı gibi yerleştirdi. Uzun bir süre öylece kutuya baktı ve sonra kapağını kapatıp çengelini yerine taktı. Yavaşça yerinden

kalkıp, taşı çıkardığı şöminenin yanına tekrar gelerek kutuyu küçük girintiye koydu ve taşı yerine oturttu. Yere dökülen sıva döküntülerini topladı, şöminenin kapağını açarak içine attı. Yavaşça yatağın örtüsünü kaldırıp geceliğini giyerek yatağa uzandı. Uzun bir gün ve akşam olmuştu. Yorgundu ama bu tatlı bir yorgunluktu. Bu gece, bir zamanlar annesinin uyuduğu odada uyuyacaktı. Huzur içinde gözlerini yumdu. Annesine o hastane odasında verdiği sözü sonunda tutmuştu. Kendi saçının bir demetini annesinin ve babasının saçlarıyla karıştırmıştı. Artık zamanı geldiğinde huzur içinde ölebilirdi.

El ele tutuşan İskender ve Eleni ağır adımlarla eve yürüyordu. Gecenin hayli geç bir saatiydi. Eleni'nin yorgun olduğunu biliyordu ama evdekilerin konuşmaları bir türlü bitmediği için kızı bu saate kadar bekletmişti. Oysa yarın büyük gündü. Eleni ve İskender'in nikâhları kıyılacaktı.

"Anlaşılan evde hiç kimse uyumamış," dedi İskender, hem alt hem de üst katlarda yanan ışıkları göstererek.

Eleni başını kaldırıp büyükannesinin kaldığı odaya baktığı anda odanın ışığı kapandı. "Büyükanнем seni duymuş olmalı," diye gülümsedi. "Ama annem büyük ihtimal beni bekliyordur."

"Fazla oturma, olur mu? Sen de yorgun duruyorsun," dedi İskender, bahçe kapısının önüne geldiklerinde.

"Yorgunluktan çok heyecandan uyuyamam herhâlde. Harika bir akşam geçirdik İskender, her şey için sana minnettarım."

İskender kızın yüzünü avuçları arasına aldı. "Seni seviyorum Eleni. Bir kadını bu kadar sevebileceğimi söyle-seler inanmazdım ama sen benim ruhumun huzurusun."

Eleni gülümseyerek onu yanağından öptü. "Benim için de aynı şey geçerli," dedi.

İskender başını eğerek onun dudaklarına kısa ama ateşli bir öpücük kondurdu. Evin kapısına geldiklerinde, "Aklıma takılan bir şey var?" dedi.

"Neymiş?"

"Burası," diyerek kapının önündeki toprak parçasını gösterdi Eleni, "Buraya mermer yetmedi mi?"

İskender güldü. "Orası begonvil için bırakıldı."

"Begonvil için mi?"

"Evet, Girit'e geldiğimde büyükannenle yaptığımız sohbette bana ailedeki gelenekten bahsetmişti ve ben de bir gün benimle mutlu olursan, buraya begonvil dikersin diye buraya mermer koydurmadım."

Eleni bir kahkaha atarak İskender'e sarıldı. "Düğünden önce beni bir çiçekçiye götürmen gerekiyor."

İskender de güldü. "Ama gelenek düğünden önce dikmek değilmiş, mutlu olunca dikilecekmiş."

"Ben o geleneği baştan yazıyorum. Seninle mutlu olacağımı biliyorum İskender."

"Tamam o zaman, yarın ilk işimiz gidip bizimle birlikte büyüyecek bir begonvil fidanı almak olsun."

"Evet ve pembe olsun."

"Kesinlikle pembe olacak, merak etme."

"İyi geceler sevgilim. Bu birlikte kalmayacağımız son gece olacak."

"Sana da iyi geceler benim tatlı Eleni'm."

Kapıyı açarak içeri girdi Eleni ve İskender dudaklarında neşeli bir ıslıkla kendi evine doğru yürüdü.

Ertesi gün sabahın erken bir saatinde köydeki çiçek bahçesine gitti Eleni ve İskender. Boy boy begonvil fidanlarına baktılar. Renklerin arasında tek tercihleri pembe oldu. Boyu konusunda kısa bir tereddüt yaşa-

dıktan sonra, yaklaşık elli santim boyundaki, yaprakları canlı bir begonvil olarak eve döndüler. Birkaç saat sonra kıyılacak nikâhlarına hazırlanmaları gerekirken, kapının önüne begonvil dikmekle uğraşan iki genci seyrediyordu Katerine ve Anatola. İskender toprağı kazmış, Eleni begonvili dikmişti ve ikisi birlikte fidanın etrafına toprak doldurmuşlardı. Son olarak toprağın üzerini beyaz çakıl taşlarıyla kapatmışlardı. Her ikisinin de elleri çamur içindeydi. Sonra da o çamurlu ellerini birbirlerinin yanaklarına sürerek öpüşmüşlerdi.

Katerina tam itiraz edecekken annesi koluna dokundu. “Kızımız evlenmeden bile çok mutlu Katerina, bırak öyle kalsınlar.”

“Artık nikâhına çamur içinde gidebilir anne, neredeyse vakit geldi.”

“Onlar yetişkin ve ne yaptıklarını biliyorlar.”

Eleni İskender’den ayrılınca, gülümseyerek kapının yanında dikilen kadınlara baktı. Her ikisi de şık bir vaziyette bekliyordu. Onlara gülümsedi, “Beş dakikada hazırlanırım merak etmeyin,” diyerek eve girdi.

İskender de kadınlara gülümseyerek evine yürüdü.

Gerçekten de Eleni beş dakika içinde hazırды. Saçlarını örmüş, aralarına küçük begonvil dalları ilıştirmişti. Üzerinde, kabarık olmayan ve omuzlarını açıkta bırakan, uzun kollu, beline oturan, krem rengi bir gelinlik vardı. Aşağıya indiğinde annesi ve büyükannesi gözleri dolarak ona baktı. “Harika görünüyorsun Eleni,” diyerek kızının yanağını öptü Katerina. “Tanrım,” diyerek gülümsedi. “Ağlayacağımı hiç düşünmemiştim.”

“Sil gözyaşlarını anne, makyajın bozulacak,” dedi Eleni, annesini yanağından öperek.

“Çok güzelsin bebeğim,” diyen büyükannesine sarıldı Eleni ve “Seni seviyorum,” diye fısıldadı kulağına.

O anda kapıya gelen İskender de Eleni'yi gördüğünde heyecanla elini kalbine götürdü. Çok sade ama bir o kadar da güzeldi.

Büyükanne ve annesi dışarıya çıkarak birkaç dakika sonra dünürleri olacak kişilerin yanına yürüdüler.

"Harikasın sevgilim."

"Sen de çok yakışıklısın."

İskender eğilerek onun dudaklarına kısa bir öpücük kondurdu ve elinden tutarak dışarıya çıkardı.

Çok az insanın katılımıyla, samimi ve güzel bir nikâhla evlendiler. Tüm ailenin bir arada olduğu fotoğraflarda Eleni ve İskender mutlulukla gülümseyerek poz verdiler. Yüreklerinde çoktan aralarından ayrılmış insanların acılarını hissetseler de, neredeyse yüz yıl önce sevip de kavuşamayan Mustafa ve Eleni'nin dileğini gerçek kılmışlardı. Kader yıllar önce birleştirmedeği iki insanın gelecek nesillerini bir araya getirmişti. Belki de kaderin, ayrı düşürdüğü insanlardan af dileme yoluydu bu.

Birkaç yıl sonra

Eleni köydeki terziye, büyükanne Eleni'nin fotoğraf-taki elbisesinin aynısından diktirmişti. Siyah beyaz fo-toğraftan elbisenin rengi belli olmasa da Eleni. üzerinde pembe çiçekleri olan yeşil bir kumaşta karar kılmıştı. Saçlarını iki yandan ördü ve aynada son kez kendisine bakarak gülümsedi.

"Geliyor musun?" diye bağırان kocasının sesini duy-duğunda ayaklarına terliklerini giyerek kapıyı açtı.

Elinde fotoğraf makinesiyle bekleyen İskender, karısı-nı kapının önünde gördüğünde bir ıslık çaldı.

"Çok güzel görünüyorsun."

Eleni elindeki fotoğrafı kocasına göstererek, "Bak, bu açıdan çekeceksin," dedi.

Sonra da mavi kapının önünde durdu; evlenmeden birkaç saat önce diktiği pembe begonvillerin altında, tıpkı yıllar öncesinde büyükanne Eleni'nin verdiği poza bürünerek, yüzünde mutlu bir gülümsemeyle objektife baktı. İki fotoğraf arasındaki tek fark yaşları olacaktı. Büyükanne Eleni bu fotoğrafı çektiğinde on dört ya da on beş yaşında olmalıydı, yüreğinde sevdiği kişiyle

bir gün birleşecekleri umudunu taşıyarak mutlu bir poz vermişti. Torun Eleni ise yirmi sekiz yaşındaydı; sevdiği adamla birleşmiş ve mutlulukla objektife gülümsüyordu.

İskender hayranlıkla karısının fotoğraflarını çekiyordu. Eleni'nin gözle görülür mutluluğu İskender'i de sevindiriyordu. Birkaç yıl önceki, gözleri hüznle bakan kız yerini çoktan, gözleri ıslıl ıslıl parlayan birine bırakmıştı.

"Bitti mi?" diye soran Eleni'nin yanına giderek çektiği fotoğrafları karısına göstermeye başladı.

"Bu," dedi Eleni kocasının gösterdiği fotoğraflardan birinde karar kılarak. "Tamamdır. Bu işi de hallettiğimize göre sana önemli bir haberim var."

"Neymiş o haber söyle bakalım?"

"Bu sefer senden bir şey istemeyeceğim, merak etme."

"Her istediğini yapan adama haksızlık ettiğinin farkında mısın?"

Kahkaha atarak kocasına baktı Eleni, "Son zamanlarda oflayıp pufladığını görmüyorum sanma sakın," dedi aksanlı Türkçesiyle.

İskender de gülerek karısına sarılıp, onu iyice kendisine çekti. "Bahçede olduğumuzu unuttun galiba, birileri görecektir," dedi Eleni.

"Seninle olduğum zaman mekânın bir önemi kalmıyor. Tamam, söyle bakalım önemli haberini."

Eleni kocasının kulağına "Hamileyim," diye fısıldadı.

İskender onu biraz kendisinden uzaklaştırıp karısının yüzüne baktı. Onun mutlulukla aydınlanmış yüzünü gördüğünde, "Yani baba mı olacağım?" dedi coşkuyla.

"Ben anne olduğuma göre..."

İskender karısını kucakladığı gibi etrafında döndürmeye başladı. Eleni bir taraftan kahkaha atıyor, diğer taraftan "Bırak beni," diyordu. Onların gürültüsüne Eleni'nin annesi ve büyükannesi de kapıya çıktı.

Katerina kızını ve damadını mutlulukla kucaklaşır vaziyette görünce gülümsedi.

“Bu sefer neyi kutluyorlar acaba?” diye sordu Anatola kızına dönerek.

“Her zaman kutlayacak bir şeyler buluyorlar anne, artık merak etmiyorum.”

Eleni kapıda dikilen büyükannesine ve annesine bakarak, “Bırak beni başım döndü,” dedi.

İskender de kapıdakileri görmüştü. Eleni’yi döndürmeyi bıraktı ama elini tutmayı sürdürdü. Eleni kocasının elini tutarak, annesinin ve büyükannesinin yanına geldi. “Hamileyim,” diyerek onlara gülümsedi.

İki kadın önce şaşırdı, sonra da gülümseyerek karşısındaki mutlu çifte baktılar. “Bu haberi epeydir bekliyordum,” dedi annesi kızını tebrik ederek.

“Bu evde tek eksik olan şey çocuk kahkahalarıydı, o da yakında tamamlanacak belli ki,” dedi Anatola torununa sarılarak.

“Beni kimse tebrik etmeyecek mi?” diye sordu İskender, kapıdaki kadınlara bakıp.

“Seni de tebrik ederiz oğlum,” diyerek damadına sarıldı Katerina.

Birkaç hafta sonra Anatola ve Katerina Girit’e döndüler. Eleni ve İskender’in ısrarlarına rağmen genç çiftin yanında kalmayı istememişlerdi, onların yuvası Girit’teydi. Gerçi kızını özlediğinde Katerina sık sık Türkiye’ye geliyordu.

Anatola için mutlulukların en büyüğü, torununun, annesi Eleni’nin doğduğu evde yaşıyor oluşuydu. Eleni evlenmeden birkaç saat önce kapının önüne pembe bir begonvil dikerek orada çok mutlu olacağını herkese ilan

etmişti ve geldikleri noktada onun mutluluğuna tanık olmak ikisine de yetiyordu.

Kapı çalındığında Katerina kapıyı açtı. Kargocunun uzattığı paketi alarak pencerenin önünde oturan annesinin yanına gitti.

“Ne gelmiş?” dedi annesi kızına bakarak.

“Eleni bize bir paket göndermiş,” dedi. Pembe bir kurdeleyle bağlanmış paketi açtığında içinden çıkan, çerçeve içindeki siyah beyaz fotoğraflara baktı. Birinde, büyükanne Eleni genç bir kızken, çiçekli elbisesi içinde mutlulukla poz veriyordu. Diğerindeyse, büyükanne Eleni gibi poz vermiş kızının, hamile olduğunu öğrendiği gün çekildiği fotoğrafıydı. Katerina fotoğrafları annesine gösterdi. Anatola da mutlulukla fotoğraflara baktı.

“Onu evimizin en güzel yerine koy, Katerina,” dedi.

Eleni evin önüne çıkınca kollarını açarak gerindi. Başını gökyüzüne doğru kaldırdı; bir tek bulut bile yoktu. Masmavi gökyüzü insana yaşama sevinci veriyordu. Hamileliğinde sekizinci aya girmişti ve bebeğinin cinsiyetini öğrenmeyi reddetmişti. Ne olursa olsun o canının bir parçasıydı. Bir adım atarak, duvara tırmanmaya başlamış pembe begonvilin kuruyan çiçeklerini temizledi. Bunu her gün yapıyordu. Sonunda ellerini beline koyarak begonvile tekrar baktı. “Harika görünüyorsun,” diye mırıldandı.

Kocası elinde ekmekle bahçe kapısından girdiğinde, gülümseyerek ona doğru yürüdü. “Bunu her sabah yaptığına inanamıyorum.”

“Neyi?”

“Her sabah, hiç üşenmeden köye inip taze ekmek getirmeyi.”

“Neden üşeneyim? Karım kahvaltıda taze ekmek yemeyi çok seviyor.”

Beraber eve yürürlerken, İskender kolunu karısının omzuna doladı. “Bugün ufaklık iyi mi?” diye sordu.

“Kesinlikle çok iyi,” dedi Eleni, elini karısının üzerine koyarak. “Babasının annesini beslemesini bekliyor.”

“Her şey hazır, ekmek de geldiğine göre, ufaklıkla birlikte sevgili karıma harika bir kahvaltı hazırlarım şimdi.”

“Sen mükemmel bir kocasın.”

“Biliyorum,” dedi İskender ona küçük bir öpücük vererek. “Annen ne zaman gelecek?”

“Önümüzdeki hafta geleceğini söyledi. Bu sefer büyükannem de geliyor.”

“Bebegi görmeyi heyecanla bekliyorlardır.”

“Evet, hiç sorma, her gün annem arıyor. Bil bakalım ne yapıyormuş?”

“Ne?”

“Yemek kursuna gidiyormuş,” diyerek güldü Eleni. “Eh, artık büyükannem yemek yapamadığı için annem bile kendi yemeklerine dayanamadı sanırım. Neyse artık bize ziyafet sofraları kuracağını düşünüyorum.”

“Zehirlemez bizi değil mi?”

“Çok kötüsün!”

“Hiç de değil,” diyerek güldü İskender “Geçen geldiğinde yaptığı o şey neydi öyle hâlâ düşündüğümde midem bulanıyor.”

“O kadar da değildi.”

“Anneni savunma sevgilim, hayatımda onun kadar kötü yemek yapan biriyle hiç tanışmamıştım ama artık kursa gittiğine göre yemekleri yenebilir umarım.”

“Umarım,” diyerek güldü Eleni.

“Küçük bir tatil kaçamağına ne dersin? Doğumdan sonra uzun bir süre bu fırsatı yakalayamayabiliriz,” dedi İskender.

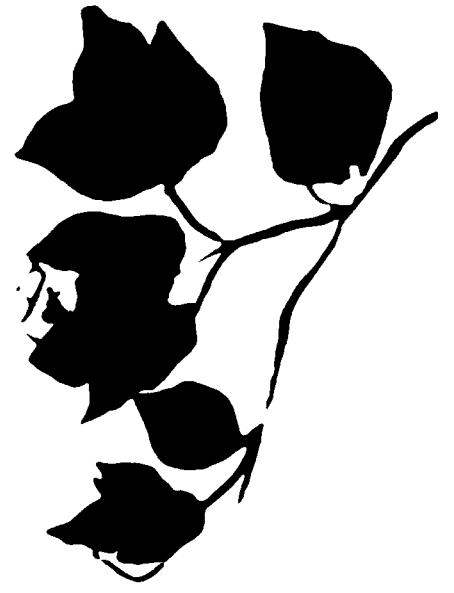
“Böyle bir imkânımız var mı? İşlerinin yoğunluğundan bahsediyordun.”

“Sen işlerimden daha önemlisin ve her zaman da öyle kalacaksın,” dedi ve eve girmeden önce pembe begonvilden küçük bir dal koparıp onu karısının kulak arkasına sıkıştırdı, dudaklarına da bir öpücük kondurdu.

“Hadi gidip otur, ben de kahvaltıyı hazırlayayım.”

“Seni seviyorum,” diyen karısına baktı.

“Ben de seni seviyorum, Eleni,” diyerek elinde taze ekmeklerle mutfağa yürüdü. Yüzünde mutlu bir gülümseme, dudaklarında ıslıkla çaldığı güzel bir melodi vardı.

Bu kitabın yolculuğu Ayvalık'ta dinlediğim bir hikâyeyle başladı. Kısa ama etkili bir hikâyeydi ve uzun zaman aklımda yer etti. Her ne kadar, anlatılan bu yaşanmış hikâyenin sonunu bilmesem de, yüreğim bir gün her şeyin mutlu sona evrileceği hissiyle doldu. Özünde dinlediğim hikâyenin olduğu kendi kurgumu oluşturdum.

Savaşlar her zaman insanlık tarihinin en kötü olaylarıdır. Yıllardır yaşadığın topraklardan, bir gecede hiç bilmediğin topraklara savrulursun. Her şey yarım kalır. Hayatlar yarım kalır, sevdalar yarım kalır ve bir daha asla bir bütün olamazsın. Bazen dost dediklerini bırakırsın geride, bazen sevdiklerini ve en önemlisi hayatının bir kısmını bırakırsın. Yaşadığın sürece doğduğun toprakları düşleyerek, yarım bir hayatı peşinden sürüklersin.

Bu roman, yerinden yurdundan olan her iki taraftan binlerce mübadilin anısına yazılmıştır. Olaylar kurgu olup gerçek hayatlarla benzerliği sadece tesadüftür.

Her zaman olduğu gibi, bu kitabın çıkmasında katkısı olan, başta Sevgili Yayın Yönetmenim Ayşen Bozkuş'a, Sevgili Editörüm Füsun Taş'a, şahane kapaklara imza

atan Sevgili Pınar Demirhan'a, hikâyelerimi sizlerle buluşturmayı sürdüren Müptela Yayınları ailesine çok teşekkür ederim, onlarla çalışmak benim için keyif verici bir serüven.

Kitabımı yazım aşamasında okuyan ve her olumsuz durumda beni yüreklendiren, güzel kalpli sevgili arkadaşım Nurşen Aydın Bakır'a, hep yanımda olmaya ve desteklemeye devam eden aileme, eşime ve kızıma teşekkür ederim.

Ve her zaman olduğu gibi siz sevgili okurlara, hikâyelerimi anlatmama izin verdiğiniz için teşekkür ederim.

Sevgi ve aşk hep yanınızda olsun, iyi ki varsınız.

